

ห้องสมุด
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

ศูนย์วัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้าน
เกาะสมุย สุราษฎร์ธานี
CULTURAL CENTER
KHOSAMUI SURAT THANI

นาย ชัยยุทธ แสงอรุณ

A019915

เลขที่ ๐๐๐๑๕๔ ตท๑๑๕
เลขที่ ยน
วันที่ 19 พย ๒๕๖๐

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม ภาควิชาครุศาสตร์
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง

ปีการศึกษา 25๖๘

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิทยานิพนธ์เรื่อง ศูนย์วัฒนธรรมและหัตถกรรมที่บ้าน เกาะสมุย สุราษฎร์ธานี
ชื่อนักศึกษา นาย ชัยยุทธ แสงอรุณ
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาณุไธย สุวรรณศิริ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ กรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ ได้ตรวจพิจารณาและเห็นชอบ
แล้ว จึงอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตร ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต ประจำปี
การศึกษา 2528

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

จากการศึกษาค้นคว้าวิทยากรม คณาจารย์และตลาดการท่องเที่ยว โดยทั่วไปแล้วพบว่าใน พื้นที่โครงการของศูนย์วัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้าน เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานีและพื้นที่ใกล้เคียง 3 จังหวัด คือ สุราษฎร์ธานี, ชุมพร, และนครศรีธรรมราช มีทรัพยากรมรดกวัฒนธรรมจำนวนมากที่สามารถนำมาเป็นองค์ประกอบของศูนย์ฯ ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านหัตถกรรมและการละเล่นต่าง ๆ ซึ่งการนำทรัพยากรเหล่านี้มาแสดงสมควรจัดได้ทั่วไปในรูปแบบที่อยู่ยงคงกระพัน (STATIC) และประเภทเคลื่อนไหวได้ (DYNAMIC) เช่น พิธีกรรม การแสดงภาพยนตร์ ภาพนิ่ง วิกิโอเพน และการจัดแสดงตามโอกาส นอกจากนี้ยังอาจประยุกต์ทรัพยากรเพื่อการเผยแพร่และการขายในรูปแบบของการจำหน่าย, นิตย, ฝึกสอน, ร้านค้า และกิจกรรมทางวิชาการได้อีกด้วย

ส่วนด้านตลาดการท่องเที่ยว ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวเดินทางมายังเกาะสมุยมากขึ้น ในปี 2527 ประมาณว่ามีนักท่องเที่ยวเข้ามา 142,317 คน เป็นชาวไทย 117,278 คน และชาวต่างประเทศ 25,039 คน ซึ่งพวักนักท่องเที่ยวเหล่านี้จะมาเที่ยวศูนย์ฯ 120,642 คน และจะเพิ่มขึ้น เป็น 130,971 คน ในปี 2529 และ 156,598 คน ในปี 2534

จากแนวโน้มการขยายตัวของนักท่องเที่ยว เมื่อพิจารณาระดับการศึกษา ระดับชั้นของนักท่องเที่ยวยุคใหม่และความประทับใจ ตลอดจนรายจ่ายของนักท่องเที่ยว พบว่ามีแนวโน้มที่จะเป็นนักท่องเที่ยวระดับสูง มีค่าใช้จ่ายสูงขึ้นและสนใจในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมและมีความสนใจในการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมมาก

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อหาแนวทางในการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้านขึ้นในพื้นที่ เกาะสมุยสำหรับใช้เป็นสถานที่แสดงศิลปวัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้านของจังหวัด และของภาคย่อย ตลอดจนแสดงชีวิตความเป็นอยู่ของคนท้องถิ่น และเป็นศูนย์ส่งเสริมพัฒนาสินค้าอุตสาหกรรมพื้นบ้าน และให้ชุมชนพื้นฐานที่สามารถเลี้ยงตัวเองได้

ขอบเขตโครงการ

1. รูปแบบกิจกรรมและการใช้พื้นที่

กิจกรรมที่เสนอขายในศูนย์ฯ มี 3 ลักษณะ คือ

1.1 กิจกรรมและการแสดงในอาคาร ประกอบด้วยกิจกรรมและการแสดงเกี่ยวกับหัตถกรรม, เครื่องมือเครื่องใช้, โบราณวัตถุ ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่คานบริการจัดการและการบริการร่วมกิจกรรมที่รองรับพื้นที่ประมาณ 2,500 – 3,200 ตร.เมตร

1.2 กิจกรรมและการแสดงภายนอกอาคาร สิ่งที่ใช้พื้นที่แสดงนอกอาคารมีพื้นที่ทั้งหมดไม่น้อยกว่า 2,400 ตร.เมตร แบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ คือ สิ่งแสดงที่เป็นทรัพยากรมรดกวัฒนธรรม, สิ่งแสดงเพื่อเสริมบรรยากาศ, เวทีกลางแจ้ง

1.3 การใช้พื้นที่เฉพาะ เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับประเพณีและเทศกาลต่าง ๆ กิจกรรมเหล่านี้จะใช้พื้นที่ทั้งภายในและภายนอกอาคาร หรือพื้นที่นอกศูนย์ฯ ก็ได้ เช่น ประเพณีลอยกระทง, เวียนเทียน, ลากพระ เป็นต้น

การเสนอขายกิจกรรมเหล่านี้จะเป็นที่มาแห่งรายได้หลายทาง เช่น

1. การเก็บค่าธรรมเนียมเข้าชมศูนย์ฯ
2. การชมกิจกรรมและการแสดง
3. การจัดทำและจำหน่ายสิ่งของต่าง ๆ เช่น ภาพโปสเตอร์, สมุดภาพ, ภาพเขียน, สไลด์, วิกิโอเทป, เอกสารสิ่งพิมพ์ และสินค้าวัฒนธรรมต่าง ๆ (หัตถกรรมและของที่ระลึก)
4. การใช้เช่าสถานที่ภายในศูนย์ฯ เช่น ร้านค้า, ร้านอาหาร, ห้องประชุม และอื่น ๆ

2. องค์กรในการจัดการศูนย์ฯ

สำหรับในการศึกษานี้ ได้พิจารณาจากความประสงค์ของ ททท. ในองค์กรที่จะจัดการศูนย์ฯ เป็นองค์กรที่อยู่ภายใต้การบริหารของ ททท. ดำเนินโครงการแบบธุรกิจวัฒนธรรม เพื่อให้ศูนย์ฯ สามารถเลี้ยงตัวเองได้

ผลการศึกษาสรุปว่า องค์กรในการจัดการจะต้องมีหน่วยปฏิบัติงาน 3 ฝ่ายคือ ฝ่ายจัดการ, ฝ่ายบริหาร และการดำเนินงาน, หน่วยส่งเสริมการตลาด ทั้ง 3 ฝ่ายทำหน้าที่ 3 แบบ คือ ด้านการจัดการทั่วไป, ด้านการผลิต และเสนอสินค้าพร้อมทั้งท่องเที่ยวและด้านการตลาด มุคคณากรในศูนย์ฯ ควรมีขนาดเล็ก ตั้งแต่ 13 คน จนถึงขนาดใหญ่ 36 คน โดยมีผู้จัดการ 1 คน หัวหน้าฝ่าย 3 คน ลูก

จ้างประจำฝ่ายและลูกจ้างชั่วคราว ตามปริมาณงาน

3. ที่ตั้งศูนย์ฯ

ที่ตั้งศูนย์ฯ มีความสำคัญต่อการดำเนินโครงการมาก เพราะจะต้องสนองทั้งผู้ลงทุนและนักท่องเที่ยวย การกำหนดปัจจัยและการพิจารณาจะต้องคำนึงถึงประเด็นต่อไปนี้ คือ

- ศูนย์ฯ จะต้องให้ความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว
- ความสัมพันธ์กับพื้นที่ใกล้เคียง
- ลคัณฑ์ทุนการจัดตั้งศูนย์ฯ

4. การออกแบบอาคารศูนย์ฯ

ในการศึกษานี้ ได้ทำการออกแบบเบื้องต้นอาคารศูนย์ฯ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหารูปแบบและประเมินการลงทุนด้านสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ สรุปการออกแบบได้จัดพื้นที่เป็น

1. ส่วนบริหารและธุรการ
2. ส่วนจัดแสดงภายในและห้องประชุม
3. ส่วนผลิตหัตถกรรม
4. ส่วนกิจกรรมและการแสดงภายนอก
5. ส่วนจำหน่ายสินค้าพื้นเมืองและอื่น ๆ
6. ร้านอาหาร
7. ส่วนบริการ

รวมเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 6,174 ตร.เมตร แยกเป็นเนื้อที่ในอาคาร 2,674 ตร.เมตร

และนอกอาคารอีก 3,500 ตร.เมตร

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยสำหรับโครงการศูนย์วัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้านเกาะสมุยแบ่งเป็น 4

ขั้นตอน คือ

1. ขั้นศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ข้อมูลที่ต้องการ ได้แก่ข้อมูลทางด้านกายภาพ, ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ ข้อมูลด้านสังคม
2. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่ต้องการ ได้แก่ กิจกรรมของศูนย์ฯ ที่จัดเสนอและขายแก่นัก

นักท่องเที่ยวย, ขนาดพื้นที่ใช้สอย, เลือกที่ตั้งโครงการ, รูปแบบอาคารและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ขั้นตอนแบบ ข้อมูลที่ทองการ ได้แก่ โปรแกรมการออกแบบ, แนวความคิดในการออกแบบ, ข้อกำหนด ผัง เทคนิคเทคนิคที่เกี่ยวข้องในการออกแบบ, การจัดวางรายการแสดง (บริการต่าง ๆ), การออกแบบอาคาร และสภาพแวดล้อม

4. ขั้นตอนผลการศึกษาและนำเสนอ ประกอบด้วยรายงานผลการวิจัย, ขั้นตอนกระบวนการวิจัย, ผังบริเวณโครงการ, ผังอาคาร, รูปตัด, รูปค้ำและทัศนียภาพของอาคาร, ทุนจำลอง ผลที่ได้รับจากการทำวิจัย

1. สามารถจัดตั้งเป็นศูนย์วัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้าน เกาะสมุย ที่ดำเนินการได้สอดคล้องกับแผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะสมุยจังหวัดสุราษฎร์ธานี

2. เป็นศูนย์ฟื้นฟูเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้านและจำหน่าย พัฒนาศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านอย่างมีประสิทธิภาพ

3. เป็นศูนย์ฯ ที่จัดตั้งขึ้นได้สอดคล้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยวของเกาะสมุย และเป็นศูนย์รวมของการให้บริการเผยแพร่แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ตลอดจนศิลปวัฒนธรรมแก่นักท่องเที่ยวให้ศูนย์ฯ อยู่ในรูปแบบอาคารสถานที่ที่เหมาะสมกับลักษณะทางกายภาพของท้องถิ่น

4. เป็นศูนย์รวมกิจกรรมและเผยแพร่ให้ความรู้ บันเทิง เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น และสอดคล้องกับความเป็นอยู่ของชุมชนท้องถิ่น ขอเสนอแนะในการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้าน เกาะสมุย

การลงทุนจัดตั้งศูนย์ฯ หากพิจารณาเฉพาะผลตอบแทนทางการเงินแล้วการลงทุนจัดตั้งศูนย์ฯ ยังเป็นโครงการที่ไม่น่าพอใจและมีความเสี่ยงอยู่พอสมควร ซึ่งผู้ลงทุนจะต้องมีนักบริหารที่มีความสามารถหรือได้รับการสนับสนุนทางการเงินในรูปแบบเงินลงทุนให้เปล่า หรือเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำมาดำเนินการนอกจากนั้นศูนย์ฯ อาจจะดำเนินการร้านอาหารและร้านค้า ซึ่งสามารถมีกำไรมาทดแทนกิจการของศูนย์ฯ ได้มากขึ้น

สรุป

การจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้าน เป็นโครงการที่สามารถดำเนินการได้เพื่อให้เกิดแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ ในเกาะสมุย เพราะทรัพยากรในการจัดแสดงเป็นสิ่งที่น่าสนใจและสามารถจัดหา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ภายในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้วยการค้า มาได้ การลงทุนศูนย์ฯ ควรมีขอบเขตเป็นศูนย์ฯ ขนาดปานกลางที่สามารถตอบสนองความต้องการของ ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นักท่องเที่ยวย่างเพียงพอ โดยเก็บค่าบริการในอัตราพอสมควร การลงทุนถ้าพิจารณาถึงผลตอบแทนทางอ้อม นับได้ว่าคุ้มค่า แต่ถ้ามีข้อจำกัดทางการเงินแล้ว การจัดตั้งศูนย์ฯ ควรมีการพิจารณาอย่างรอบคอบ และใช้บุคลากรที่มีคุณภาพภายใต้การสนับสนุนที่เหมาะสมเพียงพอ จากภายนอก หรือให้มีการจัดตั้งศูนย์ฯ ชั่วคราวขึ้นมาเป็นส่วนหนึ่งของศูนย์กลางการบริการในแหล่งท่องเที่ยวชายหาดที่สำคัญก่อนได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงได้ เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์และให้กำลังใจมาตลอดจาก
คุณพ่อ - คุณแม่ และพี่ๆ ข้าพเจ้าทุกคน และจากความร่วมมือแนะนำช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งจากบุคคล
หลายท่านด้วย จึงมีรายชื่อต่อไปนี้

- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาณุ สุวรรณศิริ อาจารย์ที่ปรึกษา
- คุณวิทยา วุฒิจำนงค์ สถาบันหัวหน้าฝ่ายวิจัยการก่อสร้าง
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
- คุณพิชิต ศรีสารवल สถาบัน ฝ่ายวิจัยการก่อสร้าง
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
- คุณอนุชา เล็กสกุลกติก กอวิจัยสภาพแวดล้อมและทรัพยากร

รวมทั้งเพื่อนและน้อง ๆ อีกหลายท่านที่กรุณาช่วยเหลือด้วยดีมาตลอด ข้าพเจ้าขอขอบคุณ
อย่างสูงมาไว้ในโอกาสนี้ด้วย หากวิทยานิพนธ์นี้มีประโยชน์อยู่บ้าง ขอให้ผลแห่งความดีในประโยชน์
นี้แก่ท่านผู้รับระคุณทุกท่าน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิจกรรมประกาศ.....	ข
สารบัญ.....	ฅ
รายการตารางประกอบ.....	ท
รายการภาพประกอบ.....	ก
บทที่ 1 บทนำ	
1. บทนำ.....	1
1.1 คำนำ.....	1
1.2 ความเป็นมาของโครงการ.....	2
1.3 เหตุผลที่ทำให้เกิดโครงการ.....	4
1.4 วัตถุประสงค์ของโครงการ.....	4
1.5 ขอบเขตของโครงการ.....	8
1.6 วิธีดำเนินการวิจัย.....	6
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ.....	11
บทที่ 2 การศึกษาวิทยานิพนธ์และการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 การศึกษาเบื้องต้นเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะสมุย - สุราษฎร์ธานี.....	12
2.2 การศึกษาเบื้องต้นทรัพยากรเพื่อการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมและซัลดกรวมพื้นบ้าน เกาะสมุย - สุราษฎร์ธานี.....	22
2.3 ตัวอย่างอาคารประเภทเดียวกัน.....	26
2.3.1 ตัวอย่างอาคารในประเทศ.....	26
2.3.2 ตัวอย่างอาคารต่างประเทศ.....	36

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3	การรวบรวมและศึกษาข้อมูล	
3.1	การศึกษาข้อมูล.....	47
3.1.1	ข้อมูลพื้นฐาน.....	47
3.1.2	ตลาดการท่องเที่ยว.....	47
3.1.3	ทรัพยากรมรดกวัฒนธรรม.....	83
3.1.4	การเลือกตั้งและระบบสาธารณูปโภค , สาธารณูปการของที่ตั้ง โครงการ.....	85
3.2	โครงสร้างการบริหารงานของศูนย์ฯ.....	93
3.3	อัตรากำลังเจ้าหน้าที่.....	95
3.4	ประเภทของผู้ใช้โครงการ.....	97
3.5	พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ.....	97
3.6	ความต้องการของโครงการ.....	104
3.6.1	การกำหนดองค์ประกอบหลัก.....	104
3.6.2	การกำหนดองค์ประกอบย่อย.....	105
3.6.3	ข้อมูลพื้นฐานทางสถาปัตยกรรมขององค์ประกอบ.....	107
3.7	ข้อมูลพื้นที่ใช้สอยขององค์ประกอบโครงการ.....	139
3.8	แนวทางการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้านเกาะสมุย.....	143
3.8.1	กิจกรรมและสินค้าที่เสนอขาย.....	143
3.8.2	การดำเนินกิจกรรมเกี่ยวเนื่อง.....	146
3.8.3	การตลาดของศูนย์วัฒนธรรมฯ.....	150
3.8.4	องค์กรในการจัดตั้งศูนย์ฯ.....	157
บทที่ 4	การศึกษาและวิเคราะห์ห้ององค์ประกอบและสภาพที่ตั้งโครงการ	
4.1	การจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบโครงการ.....	161
4.1.1	การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบโครงการ.....	152
4.1.2	สรุปรายละเอียดขององค์ประกอบโครงการ.....	173

4.2 การศึกษาและวิเคราะห์สภาพที่ตั้งโครงการ..... 173

4.2.1 สภาพทั่วไปของที่ตั้ง..... 179

4.2.2 สภาพเหมาะสมของพื้นที่ตั้งโครงการ..... 199

4.2.3 วิเคราะห์ที่ตั้งและสภาพแวดล้อมของที่ตั้งโครงการ..... 199

4.2.4 สรุปรายละเอียดสภาพเหมาะสมของพื้นที่ตั้งโครงการ..... 208

บทที่ 5 การออกแบบอาคารสถานที่

5.1 โปรแกรมการออกแบบ..... 210

5.1.1 ความต้องการ กิจกรรม รมภายในศูนย์ฯ..... 210

5.1.2 จำนวนบุคลากรของศูนย์ฯ..... 211

5.1.3 ผู้ใช้อาคารและการให้บริการ..... 211

5.1.4 รายละเอียดโปรแกรมการออกแบบ..... 211

5.2 แนวความคิดในการออกแบบ..... 214

5.2.1 หน้าที่ใช้สอย..... 214

5.2.2 ตำแหน่งของกลุ่มพื้นที่อาคาร..... 215

5.2.3 การวางผังและภูมิสถาปัตยกรรม..... 217

5.2.4 รูปแบบอาคารและวัสดุก่อสร้าง..... 217

บทที่ 6 สรุปผลการออกแบบ

6.1 สรุปแนวความคิดในการออกแบบ.....239

6.2 ขั้นตอนและกระบวนการออกแบบสถาปัตยกรรม.....242

6.3 สรุปผลรูปแบบของกรออกแบบสถาปัตยกรรม.....239

6.4 แบบอาคาร สถานที่.....248

6.4.1 ผังบริเวณ.....248

6.4.2 ผังอาคาร.....249

6.4.3 รูปตัด.....250

6.4.5	ทัศนียภาพของอาคารศูนย์ฯ.....	252
6.4.6	หุ่นจำลองอาคารศูนย์ฯ.....	253
	บรรณานุกรม.....	324
	ภาคผนวก	
ภาคผนวกที่ 1	ลักษณะกายภาพและทรัพยากรธรรมชาติ.....	259
1.1	ที่ตั้งและลักษณะภูมิประเทศ.....	259
1.2	สภาพภูมิประเทศ.....	262
1.3	การใช้ที่ดิน.....	273
ภาคผนวกที่ 2	สภาวะทางเศรษฐกิจและสังคม.....	279
2.1	ลักษณะประชากรอำเภอเกาะสมุย.....	279
2.2	ฐานเศรษฐกิจ.....	285
ภาคผนวกที่ 3	ตลาดการท่องเที่ยว.....	286
3.1	สภาวะการท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานี.....	286
3.1.1	สภาวะการรับนักท่องเที่ยว.....	286
3.1.2	ตลาดท่องเที่ยวระดับจังหวัด.....	286
3.1.3	ตลาดท่องเที่ยวเกาะสมุย.....	288
3.1.4	จำนวนนักท่องเที่ยวในขนาดต.....	301
ภาคผนวกที่ 4	ความพร้อมของเมือง.....	308
4.1	สุขภาพิบาลเกาะสมุย.....	308
4.1.1	ระบบสาธารณสุขโลกและสาธารณสุขปการ.....	308
4.1.2	โรงแรมและนังกการโลว.....	313
4.1.3	สถานบริการ.....	313
4.1.4	ระบบการกำจัคชยะ.....	313
ภาคผนวกที่ 5	แนวทางพัฒนาการท่องเที่ยว.....	317

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1	แนวทางการพัฒนาพื้นที่เฉพาะเกาะสมุย.....	317
5.1.1	แนวทางการใช้ที่ดินโดยรวม.....	317
5.1.2	แนวทางการใช้ที่ดินพื้นที่ชายหากพัฒนา.....	319
5.1.3	แนวทางการพัฒนาศูนย์กลางและชุมชน.....	322
	อภิธานศัพท์.....	326

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 3.1	สถิตินักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2525 - 2526.....	50
ตารางที่ 3.2	การประมาณการและการพยากรณ์จำนวนผู้เดินทางชาวไทยในอนาคต.....	51
ตารางที่ 3.3	การกระจายตัวของนักท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี (พ.ศ. 2527).....	52
ตารางที่ 3.4	การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี พ.ศ. 2527 - 2544.....	57
ตารางที่ 3.5	จำนวนนักท่องเที่ยวที่มาเกาะสมุยปี 2527.....	59
ตารางที่ 3.6	การเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวจากการศึกษาเบื้องต้นปี 2525 กับการศึกษาแผนหลัก ปี 2527.....	59
ตารางที่ 3.7	การเปรียบเทียบจำนวนนักท่องเที่ยวของเกาะสมุยจากการเฝ้าระวังศึกษาเบื้องต้นกับการศึกษาในชั้นแผนหลัก ปี 2527.....	59
ตารางที่ 3.8	จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าสู่เกาะสมุยในวันต่าง ๆ ปี 2527.	62
ตารางที่ 3.9	ความนิยมของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ของเกาะสมุย.....	63
ตารางที่ 3.10	แหล่งที่มาของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ.....	65
ตารางที่ 3.11	แหล่งที่มาของนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	66
ตารางที่ 3.12	เพศของนักท่องเที่ยว.....	68
ตารางที่ 3.13	อายุของนักท่องเที่ยว.....	69
ตารางที่ 3.14	แสดงการประกอบอาชีพของนักท่องเที่ยว.....	70

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.15	อาชีพของนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	70
ตารางที่ 3.16	อาชีพของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ.....	71
ตารางที่ 3.17	ค่าใช้จ่ายทั้งหมดของนักท่องเที่ยวตลอดช่วงเวลาท่องเที่ยวที่เกาะสมุย.....	73
ตารางที่ 3.18	จำนวนเงินหมุนเวียนจากการท่องเที่ยว.....	74
ตารางที่ 3.19	จุดประสงค์การเกิดทางของนักท่องเที่ยว.....	74
ตารางที่ 3.20	ลักษณะการเกิดทางของนักท่องเที่ยวที่มาเกาะสมุย.....	76
ตารางที่ 3.21	หาหน้ะเกิดทางของนักท่องเที่ยวจากภูมิลำเนาสู่จังหวัดสุราษฎร์ธานี.....	76
ตารางที่ 3.22	การมาพักของนักท่องเที่ยว.....	77
ตารางที่ 3.23	ระยะเวลาพักของนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	77
ตารางที่ 3.24	ระยะเวลาพักของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ.....	78
ตารางที่ 3.25	สื่อชักนำมาเที่ยวเกาะสมุย.....	78
ตารางที่ 3.26	การมาเที่ยวของนักท่องเที่ยว.....	80
ตารางที่ 3.27	สถานที่พักของนักท่องเที่ยว.....	80
ตารางที่ 3.28	ประเภทของสถานที่พัก.....	81
ตารางที่ 3.29	สถานที่พักของนักท่องเที่ยวจำแนกตามแหล่งที่พัก.....	82
ตารางที่ 3.30	สรุปประเด็นสำคัญของบริเวณทั้งหมด.....	87
ตารางที่ 3.31	การประเมินความเหมาะสมของพื้นที่ตั้งโครงการทั้ง 8.....	92
ตารางที่ 3.32	จำนวนบุคลากรสำหรับศูนย์วัฒนธรรมขนาดกลางอำเภอเกาะสมุย.....	95
ตารางที่ 3.33	การประกอบกิจกรรมของนักท่องเที่ยวที่มาเกาะสมุย.....	98
ตารางที่ 3.34	ความประทับใจของนักท่องเที่ยวที่มาเกาะสมุย.....	99
ตารางที่ 3.35	ปัญหาในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว.....	100
ตารางที่ 3.36	ความคิดเห็นในการกลับมาเที่ยวของนักท่องเที่ยว.....	101
ตารางที่ 3.37	ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะสมุย.....	102

ตารางที่ 3.38 รูปแบบที่มีความเหมาะสมในการจัดแสดงของทรัพยากรแต่ละชนิด..... 106

ตารางที่ 3.39 การประเมินความเหมาะสมในการนำทรัพยากรมรดกวัฒนธรรมมาแสดง..... 140

ตารางที่ 3.40 เนื้อหาสาระการใช้พื้นที่เพื่อการจัดแสดง..... 141

ตารางที่ 3.41 การประมาณการจำนวนนักท่องเที่ยวที่จะเข้ามายังศูนย์ฯ..... 152

ตารางที่ 3.42 การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวที่จะเข้ามาชมศูนย์ฯปี 2527 - 2544..... 153

ตารางที่ 3.43 การประมาณการจำนวนนักท่องเที่ยวที่จะเข้ามายังศูนย์ฯ ในช่วงวันต่าง ๆ 154

ตารางที่ 4.1 แสดงเปรียบเทียบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบส่วนบริหารและธุรกิจ..... 163

ตารางที่ 4.2 แสดงเปรียบเทียบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบส่วนจัดแสดงภายในและห้องประชุม..... 165

ตารางที่ 4.3 แสดงเปรียบเทียบค่าความสัมพันธ์ขององค์ประกอบส่วนผลิตภัณฑ์กรรม..... 167

ตารางที่ 4.4 แสดงเปรียบเทียบค่าความสัมพันธ์ขององค์ประกอบส่วนกิจกรรมและคาราแอสเฟสภายนอก..... 167

ตารางที่ 4.5 แสดงเปรียบเทียบค่าความสัมพันธ์ขององค์ประกอบส่วนจำหน่ายสินค้าพื้นเมืองและอื่น ๆ 169

ตารางที่ 4.6 แสดงเปรียบเทียบค่าความสัมพันธ์ขององค์ประกอบร้านอาหาร..... 169

ตารางที่ 4.7 แสดงเปรียบเทียบค่าความสัมพันธ์ขององค์ประกอบส่วนบริการ..... 171

ตารางที่ 4.8 วิธีการจัดแสดงมรดกวัฒนธรรม..... 174

ตารางที่ 4.9 แสดงการประเมินความเหมาะสมของพื้นที่ทั้ง 8 เพื่อจัดลำดับความเหมาะสมในการจัดตั้งศูนย์ฯ 197

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูป

	หน้า
รูปที่ 3.1 ข้อมูลการตลาดการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มายัง จังหวัดสุราษฎร์ธานี.....	54
รูปที่ 3.2 ข้อมูลการตลาดการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ประเทศที่มายังจังหวัดสุราษฎร์ธานี.....	55
รูปที่ 3.3 พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มาเกาะสมุยเปรียบเทียบกับปริมาณน้ำฝน.....	61
รูปที่ 3.4 เปรียบเทียบตามขนาดและจำนวนของบุคคลากร.....	96
รูปที่ 3.5 รูปแบบองค์กรบริหาร.....	158
ไคอะแกรมที่ 4.1 แสดงความสัมพันธ์ของค้ประเภคส่วนบริหาร และธุรกิจ.....	164
ไคอะแกรมที่ 4.2 แสดงความสัมพันธ์ของค้ประเภคส่วนจคคแสดงภายในและห้องประชุม.....	166
ไคอะแกรมที่ 4.3 แสดงความสัมพันธ์ของค้ประเภคส่วนผลิตหคคกรรม.....	168
ไคอะแกรมที่ 4.4 แสดงความสัมพันธ์ของค้ ประเภคส่วนกิจกรรมและการแสดงภายนอก.....	168
ไคอะแกรมที่ 4.5 แสดงความสัมพันธ์ของค้ ประเภคส่วนจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง.....	170
ไคอะแกรมที่ 4.6 แสดงความสัมพันธ์ของค้ประเภคร้านอาหาร.....	170
ไคอะแกรมที่ 4.7 แสดงความสัมพันธ์ของค้ประเภคส่วนบริการ.....	172
รูปที่ 4.8 แสดงบริเวณค้คเลือกที่ค้จ้โครงการห้จ้ 6 แห่ง.....	178
รูปที่ 4.9 บริเวณที่ค้จ้ป่าช้าวัดนอก หน้าหอ.....	180
รูปที่ 4.10 ฉ้จ้บริเวณและสภาพห้จ้ไปป่าช้าวัดนอก หน้าหอ.....	181
รูปที่ 4.11 บริเวณที่ค้จ้อ่าวแหลมค้ค.....	183
รูปที่ 4.12 บริเวณที่ค้จ้ปากคลองละไม.....	185
รูปที่ 4.13 สภาพห้จ้ไปหาค้ละไม.....	186

	หน้า
รูปที่ 4.14 สภายชายชากและแหล่งที่พักนักท่องเที่ยวบริเวณหาคละโม.....	187
รูปที่ 4.15 บริเวณที่ตั้งหาควาง.....	188
รูปที่ 4.16 สภาทัวร์ไปของชายชากวางและบริเวณที่ตั้งที่เหมาะสมของ โครงการศูนย์ฯ.....	189
รูปที่ 4.17 บริเวณที่ตั้งพระใหญ่ เกะพ่าน อำเภอบางรัก.....	191
รูปที่ 4.18 สภาทัวร์ไปของบริเวณเนินหินหน้าทางเข้าพระใหญ่ เกะพ่าน อำเภอบางรัก.....	192
รูปที่ 4.19 ผังบริเวณที่ตั้งหน้าพระใหญ่ เกะพ่าน อำเภอบางรัก.....	193
รูปที่ 4.20 บริเวณที่ตั้ง วัดหน้าพระลาน อำเภอแม่น้ำ.....	195
รูปที่ 4.21 สภาทัวร์ไปของบริเวณวัดหน้าพระลาน อำเภอแม่น้ำ.....	196
รูปที่ 4.22 การใช้ที่ดินเกาะสมุย.....	201
รูปที่ 4.23 แนวทางการพัฒนาการใช้ที่ดินเกาะสมุย.....	202
รูปที่ 4.24 แสดงบริเวณคัดเลือกที่ตั้งโครงการทั้ง 6 แห่ง.....	198
รูปที่ 4.25 แสดงบริเวณคัดเลือกที่ตั้งโครงการ.....	203
รูปที่ 4.26 โครงการขายนน.....	204
รูปที่ 4.27 จำนวนและที่ตั้งของโรงแรม , บังกาโล , ร้านอาหารและท่าเรือ	205
รูปที่ 5.1 ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนกิจกรรมต่างๆ.....	216

บทที่ 1

บทนำ

1.1 คำนำ

โครงการศูนย์วัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้านอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นโครงการที่เกิดขึ้นตามนโยบายและความต้องการของกระทรวงการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากสำรวจศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะสมุย-สุราษฎร์ธานีและการศึกษาเบื้องต้นทรัพยากรมรดกวัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้าน ในเขตจังหวัดภาคใต้ตอนบนคือ ชุมพร, สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช เพื่อที่จะหาช่องทางในการดำเนินธุรกิจที่จะส่งเสริมการท่องเที่ยวของเกาะสมุยให้ขยายตัวมากขึ้น โดยการใช้งบประมาณจากสำนักงานวัฒนธรรมและหัตถกรรมเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ทั้งนี้เพราะจากการศึกษาจากขั้นตอนในการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะสมุย-สุราษฎร์ธานี โดยได้มอบหมายให้สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วท.) สามารถประเมินเบื้องต้นได้ว่าศูนย์ฯ จะก่อให้เกิดผลดีในหลาย ๆ ด้าน คือเพิ่มแหล่งท่องเที่ยวใหม่ เพิ่มรายได้ และดึงเงินตราต่างประเทศให้กับพื้นที่เกาะสมุย เป็นการอนุรักษ์ฟื้นฟูถ่ายทอด และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นท่องเที่ยวและคนท้องถิ่น พัฒนาการค้าและบริการท้องถิ่น เป็นต้น

รายละเอียดของการศึกษาที่ได้เสนอไว้ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้แบ่งออกเป็น 6 บทด้วยกันคือ ในบทที่ 1 เป็นการเสนอความเป็นมาของโครงการ เหตุผลที่ทำให้เกิดโครงการ ตลอดจนวัตถุประสงค์ของเขตและวิธีการดำเนินการวิจัย บทที่ 2 เป็นการศึกษาวิทยานิพนธ์และการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการนี้ เพื่อหาช่องทางและเปรียบเทียบในการจัดตั้งโครงการ บทที่ 3 เป็นการรวบรวมและศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญในการจัดตั้งศูนย์ฯ อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ประเภทและพฤติกรรมของผู้ใช้โครงการ ความต้องการของโครงการ องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของโครงการ รวมทั้งข้อมูลพื้นฐานทางสถาปัตยกรรมขององค์ประกอบ การศึกษาข้อมูลประกอบคล้ายคลึงการท่องเที่ยว เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ใด ๆ ได้หากมีการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีคนนำไปใช้ การวิเคราะห์เชิง คณะกรรมการและสภาที่จัดตั้งโครงการ บทที่ 4 เป็นการศึกษาข้อมูลประกอบคล้ายคลึงการท่องเที่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ใด ๆ ได้หากมีการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีคนนำไปใช้ การวิเคราะห์เชิง คณะกรรมการและสภาที่จัดตั้งโครงการ บทที่ 5 เป็นการศึกษาข้อมูลประกอบคล้ายคลึงการท่องเที่ยว

ความคิดในการออกแบบศูนย์ฯ ส่วนในบทที่ 6 เป็นการสรุปผลการออกแบบรูปแบบศูนย์ฯ ที่นำเสนอ ประกอบในการวิจัยโครงการ

ผลของการศึกษาไม่เพียงแต่จะบอกถึงความเหมาะสมในการจัดตั้งศูนย์ฯ เท่านั้นยังได้พยายามเสนอผลการศึกษาที่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอื่น ๆ เช่น ทรัพยากรบุคคลวัฒนธรรมท้องถิ่นที่สามารถนำมาจัดแสดงการออกแบบทางสถาปัตยกรรมของศูนย์ฯ

ข้าพเจ้าหวังว่ารายงานฉบับนี้จะ เป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจในศึกษา การพัฒนาการท่องเที่ยวของเกาะสมุยและของประเทศโดยส่วนรวม

1.2 ความเป็นมาของโครงการ

เกาะสมุยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญที่สุดของจังหวัดสุราษฎร์ธานี และเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศ เกาะสมุยเป็นที่รู้จักกันในหมู่นักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทยและชาวต่าง ประเทศ ในด้านความสงบ ความเป็นธรรมชาติ ที่มีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง

ในระยะไม่กี่ปีที่ผ่านมา การขยายตัวของนักท่องเที่ยวได้เพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงมาก กล่าวคือ มีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจาก 19,768 คน ในปี 2523 เป็น 33,154 คน ในปี 2524 หรือคิดเป็นอัตราเพิ่มร้อยละ 67.71 และเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเป็น 138,786 คนในปี 2525 หรือเพิ่มขึ้นอีก 4 เท่าตัว ทั้งนี้เพราะได้มีการเผยแพร่แหล่งท่องเที่ยวทางสื่อมวลชน และทางส่วนบุคคลอย่างกว้างขวางทั้งภายในและภายนอกประเทศ ประกอบกับได้มีการเสด็จเส้นทางเข้าเกาะสมุยโดยเรือเฟอร์รี่ในปลายปี 2524 นักท่องเที่ยวที่ต้องการความสงบเป็นธรรมชาติ และแสวงหาความแปลกใหม่ ได้เกิดทางมาอย่างมากมาย โดยเฉพาะชาวไทยซึ่งมีความสนใจที่จะมาท่องเที่ยวทางทะเลอยู่แล้ว ทั้งบริเวณใกล้เตี้ยงเกาะสมุยยังมีอุทยานทางทะเลที่สำคัญอยู่คือ หมู่เกาะอ่างทอง

ผลจากการขยายตัวของตลาดท่องเที่ยว ทำให้ธุรกิจและบริการต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บังกาโลว์ และแหล่งบันเทิงบางประเภท ได้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านปริมาณ กล่าวคือ จำนวนห้องพักเพิ่มขึ้นจาก 816 ห้องในปี 2524 เป็น 1,025 ห้องในปี 2525 พร้อมทั้งการเปลี่ยนแปลงคุณภาพจากบังกาโลว์แบบกระท่อมที่มีห้องน้ำอยู่ภายนอก เป็นบังกาโลว์ที่มีห้องน้ำภายใน และมีลักษณะที่สวยงามมากขึ้น ร้านบริการอื่น ๆ ได้มีธุรกิจขนาดใหญ่ต่าง ๆ เกิดขึ้น เช่น บังกาโลว์ชั้นหนึ่ง, ภัตตาคาร, บริการเรือเฟอร์รี่ที่นำรถยนต์ข้ามไปยังเกาะสมุย ทำให้ตลาดการท่องเที่ยวเปิดกว้างมากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รัฐโดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้เล็งเห็นความสำคัญของเกาะสมุย และมีความห่วงใยในการขยายตัวอย่างไม่เป็นแบบแผน และการควบคุมที่ผิดพลาด อันอาจทำให้เกิดการเสื่อมโทรมของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางสังคมของเกาะสมุยไปในขณะเดียวกัน การขยายตัวทำให้เกิดความต้องการความสะดวกสบาย ความปลอดภัยมากขึ้น ดังนั้น ททท. จึงได้เตรียมการเพื่อพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยว และการจัดทำแผนหลักเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะสมุย ซึ่งได้มอบหมายให้สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วท.) ดำเนินการศึกษาเบื้องต้นเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว เกาะสมุย / สุราษฎร์ธานี (ปีพ.ศ. 2525 - 2526) ผลของการศึกษาพบว่าจังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นศูนย์กลางของศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณีท้องถิ่น(ภาคใต้) และมีประวัติศาสตร์โบราณคดีที่ยาวนานมาพอสมควร การรวบรวมสิ่งสำคัญเหล่านี้ ทั้งในระดับประเทศ ระดับภาค และท้องถิ่นเข้าด้วยกันและจัดตั้งเป็นศูนย์วัฒนธรรม (Cultura center) ขนาดปานกลางขึ้น จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการท่องเที่ยวในลักษณะที่จะทำให้เป็นผลดีในก้น

- การอนุรักษ์ฟื้นฟู อนุรักษ์ และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม คือนักท่องเที่ยวและคนท้องถิ่น
- เกิดการประยุกต์ของเก่าเข้ากับสภาวะการใหม่
- พัฒนาค้นการค้าและบริการท้องถิ่น เพื่อการกระจายรายได้แก่ประชาชนท้องถิ่น
- สนองความต้องการของนักท่องเที่ยวในด้านการศึกษา สัมพันธ์ และสัมผัสกับศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น ตลอดจนการซื้อของที่ระลึก และชมการแสดงต่าง ๆ

นอกจากนี้ ยังจะมีการสร้างกิจกรรมเพื่อขยายบริการให้มากขึ้น อันจะทำให้นักท่องเที่ยวอยู่ยาวนานขึ้น และใช้จ่ายเงินมากขึ้น

จากการพิจารณาเบื้องต้นพบว่า ศูนย์วัฒนธรรม ๖ ที่จะศึกษานี้ ควรมีขนาดปานกลางเพื่อสนองนักท่องเที่ยวทั่วไป โดยไม่เน้นหนักด้านวิชาการมากเกินไป กล่าวคือ ให้เป็นลักษณะศูนย์ฯ เพื่อความรู้และการบันเทิงสำหรับบุคคลทั่วไป ดังนั้นที่ทั้งศูนย์ฯ จึงได้เลือกระหว่างเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานี และเกาะสมุย และสรุปได้ว่า ศูนย์วัฒนธรรมฯ ขนาดกลางนี้ควรตั้งอยู่ที่อำเภอเกาะสมุย เพราะเกาะสมุยเป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักของจังหวัด ที่มีนักท่องเที่ยวไปถึงร้อยละ 67.91 ของจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าสู่จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้างต่างประเทศไปเกาะสมุยถึงร้อยละ 80.78 ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในจังหวัดสุราษฎร์ธานี และเกาะสมุยแม้ว่าจะมีแหล่งท่องเที่ยวชายหาดที่

เอกสารช่วยงาม แต่ยังคงจำเป็นต้องเพิ่มแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ เพื่อเสริมความต้องการของนักท่องเที่ยว

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3 เหตุผลที่ทำให้เกิดโครงการ

1.3.1 เหตุผลทางค่านิยม

เพื่อสนองนโยบายหลักของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และดำเนินให้สอดคล้องกับแผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะสมุย – สุราษฎร์ธานี โดยจัดตั้งเป็นศูนย์ศิลปวัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้านเกาะสมุยขึ้น

1.3.2 เหตุผลทางด้านเศรษฐกิจ

จัดตั้งเป็นศูนย์ขึ้น เพื่อเป็นแหล่งที่พู่ชมธรรมของท้องถิ่น และสินค้าหัตถกรรมพื้นบ้าน ในการนำเสนอคอนัฒท่องเที่ยว เป็นการพัฒนากันการค้าและบริการท้องถิ่น เพื่อกระจายรายได้แก่ประชาชนท้องถิ่น

1.3.3 เหตุผลทางด้านสภาพแวดล้อม

เป็นการศึกษากันสภาพของพื้นที่เกาะสมุย และความพร้อมทางศักยภาพการท่องเที่ยวเพื่อการจัดตั้งศูนย์ฯ ใกล้สอดคล้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยวและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น

1.3.4 เหตุผลด้านสังคม

เป็นศูนย์ฯ ที่จะบริการในค่านิยมเชิงและเผยแพร่ให้ความรู้ทางกันศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นคอนัฒท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวค่างประเทศ

1.4. วัตถุประสงค์ของโครงการ

ศูนย์วัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้านเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี จัดตั้งขึ้นเพื่อกำเนินการให้เป็นไปอย่างสอดคล้องกับนโยบายหลักของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และคอบสนองวัตถุประสงค์แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะสมุย – สุราษฎร์ธานี ในกันค่าง ๆ ดังนี้

1.4.1 เป็นศูนย์ร่วมศิลปวัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้าน และกิจกรรมท่องเที่ยว เพื่อเสนอและบริการ เป็นการคึงคูกอนัฒท่องเที่ยว

1.4.2 เพื่อกจัดเป็นศูนย์ส่งเสริม พัฒนาสินค้าหัตถกรรมพื้นบ้าน การค้า การบริการท้องถิ่น

1.4.3 จัดตั้งเป็นศูนย์ในรูปแบบของอาคารและสถานที่อยู่ค่างเหมาะสมกับลักษณะทางกายภาพของท้องถิ่น และมีประสิทธิภาพในการคำเนินการ เพื่อบริการกันศิลปวัฒนธรรม หัตถกรรมพื้นบ้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์และสงวนความลับของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ หากมีการนำเอกสารนี้ไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตจากกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ จะถือว่าผิดกฎหมายและจะดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป

1.5 ที่มาของปัญหา

เกาะสมุยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงสุดของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ทำให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศให้ความสนใจเป็นอย่างมาก ตลาดการท่องเที่ยวของเกาะสมุยจึงได้ขยายตัวพัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็วคือ จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปเกาะสมุยได้เพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงมาก โดยคิดเป็นอัตราเพิ่มร้อยละ 129.07 จากการสำรวจในปี 2523 จำนวนนักท่องเที่ยว 19,768 คน เพิ่มขึ้นเป็น 45,279 คนในปี 2525 สถานะบริการต่าง ๆ ก็ได้เพิ่มขยายขึ้นจาก 48 แห่งในปี 2524 เป็น 71 แห่งในปี 2525

เพื่อเป็นการควบคุมถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นตามมาซึ่งอาจกระทบต่อค่านต่าง ๆ อันเป็นการทำลายศักยภาพการท่องเที่ยวของเกาะสมุย รัฐโดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จึงได้กำหนดแผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะสมุย - สุราษฎร์ธานี ขึ้น

การจัดตั้งศูนย์ศิลปวัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้านเกาะสมุย เป็นส่วนหนึ่งของการสนองนโยบายหลักของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะสมุย-สุราษฎร์ธานี โดยการสำรวจในพื้นที่กำหนด 3 จังหวัดคอนบนของภาคใต้ คือ ชุมพร, สุราษฎร์ธานีและนครศรีธรรมราช เพื่อประกอบในการนำเสนอและแสดงในศูนย์ฯ ที่จะจัดตั้งขึ้นโดยคำนึงถึงแหล่งที่มีศักยภาพการท่องเที่ยว สูงสุดและจุดที่มีนักท่องเที่ยวมากที่สุด คือ เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นแหล่งที่เหมาะสมที่สุด

มูลฐานแห่งปัญหาในค่านต่าง ๆ ซึ่งเป็นข้อปัญหาที่ต้องศึกษาในการจัดตั้งศูนย์ฯ แห่งนี้มีดังนี้

1.5.1 เนื่องจากเกาะสมุยยังไม่มีสถานที่หรือศูนย์ประเภทนี้มาก่อน การเผยแพร่และฟื้นฟูทางค่านศิลปวัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้าน ก็ไม่อาจรวบรวมเพื่อจัดตั้งเสนอแก่นักท่องเที่ยวได้

1.5.2 สินค้าหัตถกรรมพื้นบ้านที่สามารถจำหน่ายเป็นของที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยวได้ยังขาดการฟื้นฟูและขาดประสิทธิภาพที่ดี การกระจายกระจายไม่เป็นระเบียบของการจำหน่าย

1.5.3 ปัญหาลักษณะการไร้ชีวิตชีวาของเกาะสมุยและสภาวะแวดล้อมทางกายภาพทั่วไปของบริเวณจัดตั้งศูนย์ฯ เป็นปัญหาที่ต้องศึกษาเพื่อนำมาประกอบในการจัดตั้งศูนย์ฯ

1.5.4 การเพิ่มจำนวนของประชากรนักท่องเที่ยวที่มายังเกาะสมุย ตลอดทั้งทางค่านบริการธุรกิจและความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว

1.6 แนวทางแก้ปัญหา

เพื่อให้การจักกั๊งศูนย์ฯ สามารถดำเนินไปได้อย่างถูกต้องได้ผลและมีประสิทธิภาพแนวทางในการแก้ปัญหาในด้านต่าง ๆ ใ้กำหนดดังนี้

1.6.1 จักกั๊งศูนย์ศิลปวัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้านเกาะสมุยขึ้น โดยให้เป็นศูนย์ฯ ที่มีพื้นที่เพียงพอและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของศูนย์ฯ

1.6.2 เพื่อเป็นศูนย์ฟื้นฟูเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้านและจำหน่ายของที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยวและเพื่อผลในการพัฒนาศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านอย่างมีประสิทธิภาพ

1.6.3 ศึกษาสภาพกายภาพของท้องถิ่น (เกาะสมุย) ในทุก ๆ ด้านและลักษณะการใช้ที่ดินทั่วไปของเกาะเพื่อประกอบในการจักกั๊งศูนย์ฯ ให้เป็นศูนย์ฯ รวมการให้บริการและเผยแพร่แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ตลอดจนศิลปวัฒนธรรมโบราณวัตถุที่จักแสดง

1.6.4 เป็นศูนย์รวมของการเผยแพร่และให้ความรู้ ด้านศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและความบันเทิงเพื่อบริการแก่นักท่องเที่ยวและกิจกรรมสอดคล้องกับความต้องการและความเป็นอยู่ของชุมชน

1.7 วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยสำหรับโครงการศูนย์วัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้านเกาะสมุยแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน คือ

1.7.1 ขั้นตอนข้อมูลพื้นฐาน เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดย

- เก็บรวบรวมข้อขึ้นปฐมภูมิจากการสังเกต, สอบถามและสัมภาษณ์
- เก็บรวบรวมข้อมูลขั้นทุติยภูมิด้วยการ เก็บจากเอกสารและรายงานวิจัยจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งของรัฐและเอกชน

ข้อมูลที่ต้องการ

1) ข้อมูลทางกายภาพ

ก. ลักษณะทั่วไปทางภูมิศาสตร์ของพื้นที่โครงการรวมทั้งภูมิอากาศ

ข. ลักษณะทั่วไปของการใช้ที่ดินของชุมชนท้องถิ่น, การกำหนดรูปแบบการใช้ที่ดินและอาคาร

ค. ทรัพยากรการท่องเที่ยวและทรัพยากรมรดกวัฒนธรรมของเกาะสมุย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ ง การเลือกที่ตั้งโครงการ การศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

- ก. กิจกรรมและสินค้าที่จัดแสดงและเสนอขายต่อนักท่องเที่ยว
- ข. องค์กรในการจัดการศูนย์
- ค. ศึกษาด้านทางการเงิน

3) ข้อมูลด้านสังคม

- ก. ศึกษาจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปยังเกาะสมุยทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ตลอดจนระยะเวลาพักและการใช้จ่ายเงินและแนวโน้มการขยาย
- ข. ศึกษาลักษณะของนักท่องเที่ยวได้แก่เชื้อชาติ ดินที่พักอาศัย อาชีพ เพศการศึกษาและฐานเศรษฐกิจ-สังคมของนักท่องเที่ยว
- ค. ศึกษารูปแบบของการท่องเที่ยวได้แก่ วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยว, รูปแบบการเดินทางท่องเที่ยว, จุดสนใจ, พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ตลอดจนระยะเวลาพักและการใช้จ่ายเงิน

1.7.2 ชั้นวิเคราะห์ข้อมูลข้อมูลที่ต้องการ

- 1) กิจกรรมของศูนย์ฯ ที่จัดเสนอขายแก่นักท่องเที่ยว
- 2) ขนาดพื้นที่ใช้สอย
- 3) เลือกที่ตั้งโครงการ
- 4) รูปแบบอาคารและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ

1.7.3 ชั้นออกแบบข้อมูลที่ต้องการ

- 1) โปรแกรมการออกแบบ
- 2) แนวความคิดในการออกแบบ
- 3) ข้อกำหนด, ผัง, เทคนิคปฏิบัติที่เกี่ยวข้องในการออกแบบ
- 4) การจัดวางรายการแสดง (บริการ) ต่าง ๆ
- 5) การออกแบบอาคารและสภาพแวดล้อม
- 6) ประมาณการลงทุน, รายได้, รายจ่าย

1.7.4 ขั้นสรุปผลการศึกษาและนำเสนอ

- 1) รายงานผลการวิจัย
- 2) ขั้นตอนกระบวนการวิจัย
- 3) ผังบริเวณของโครงการ
- 4) ผังอาคาร
- 5) รูปตัด
- 6) รูปคานและทัศนียภาพของอาคาร
- 7) ทุนจำลอง

1.8 ขอบเขตของการศึกษา

ในการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้านที่อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานีเพื่อใช้เป็นสถานที่แสดงศิลปวัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้านตลอดจนชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนท้องถิ่นที่น่าสนใจ และเพื่อพัฒนาสินค้าอุตสาหกรรมพื้นบ้านให้มีคุณค่าโดยกำหนดรูปแบบขอบเขตการศึกษาดังต่อไปนี้

- 1) ศึกษาลักษณะทั่วไปทางกายภาพของเกาะสมุย และของพื้นที่จัดตั้งโครงการ ที่แน่นอนที่จะทำการก่อสร้าง โดยคำนึงความสะดวกในการเดินทางของนักท่องเที่ยว และความพร้อมของปัจจัยพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่ในพื้นที่ พิจารณาถึงการประเทิกและความเป็นไปได้ในการลงทุนทุกด้าน
- 2) ศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างประเทศที่เดินทางไปยังจังหวัดสุราษฎร์ธานี อำเภอเกาะสมุย รวมทั้งพิจารณาถึงการเพิ่มของนักท่องเที่ยวในอนาคตโดยจะครอบคลุมถึง
 - (1) ศึกษารายละเอียดของนักท่องเที่ยว อายุ ะเทศ ะดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคม ประเทศที่มา/ถิ่นที่พักอาศัย ะยะวันพักเฉลี่ยและรูปแบบการเดินทางมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่เข้าไปยังเกาะสมุยจังหวัดสุราษฎร์ธานี
 - (2) ศึกษาทัศนคติโครงสร้างของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศเพื่อพิจารณาว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไรในเรื่องความนิยมและโน้มน้าวของนักท่องเที่ยวที่มีต่อศิลปวัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้าน
- 3) ศึกษาศิลปวัฒนธรรมและหัตถกรรมชนิดต่าง ๆ ของท้องถิ่นที่มีอยู่โดยแยกตามกาลเวลา เช่น ในยุคสมัยใด และแยกออกตามเอกลักษณ์ท้องถิ่น ตลอดจนออกตามเอกลักษณ์พื้นบ้าน ะดับภูมิอากาศและระดับ

ประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4) ศิลปวัฒนธรรมระดับถิ่น, ภาค, ประเทศ ที่จะนำมาเป็นกิจกรรมในศูนย์ ตลอดจนสู่ทางในการส่งเสริมพัฒนาการผลิตภัณฑ์ธรรมชาติเป็นสินค้า

5) กำหนดขอบเขต กิจกรรม ขนาด และการใช้สอย ตลอดจนรูปแบบอาคารและที่ตั้งที่เหมาะสมกับศูนย์ ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งด้านการท่องเที่ยว, การลงทุน, การอนุรักษ์ฟื้นฟูและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม

6) ประเมินความเหมาะสมทั้งค้ำต้นรูปแบบกิจกรรมและด้านการลงทุนของการจัดตั้งศูนย์ที่จะเกิดประโยชน์สูงสุด

7) เสนอรูปแบบองค์กรในการจัดตั้งและดำเนินงานศูนย์ฯ ที่จะสามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.9 ขอบเขตของการออกแบบ

1.9.1 กิจกรรมและการแสดงของศูนย์มีลักษณะที่ควรพิจารณา 3 ลักษณะคือ

- 1) การใช้พื้นที่ภายในอาคาร
- 2) การใช้พื้นที่ภายนอกอาคาร
- 3) กิจกรรมที่ต้องการใช้พื้นที่เฉพาะ ซึ่งรวมถึงกิจกรรมประกอบอื่น ๆ ด้วย เช่นที่จอดรถ

ร้านอาหาร

จากความต้องการทั้ง 3 ลักษณะ นำมาพิจารณาประกอบกับมาตรฐานการใช้สอยของอาคารสามารถกำหนดโปรแกรมการออกแบบอาคาร และสถานที่และขนาดของพื้นที่ใช้สอยได้

โปรแกรมการออกแบบ

ส่วนที่	การใช้ประโยชน์	ลักษณะเนื้อที่	การใช้ประโยชน์หรือรายละเอียดจัดแสดง
1.	INDOOR EXHIBITION	ภายในอาคาร	1. จัดแสดงหัตถกรรมพื้นบ้าน/เครื่องมือเครื่องใช้ภายในบ้าน/เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม วัตถุโบราณ/สมุนไพร/วรรณกรรมพื้นบ้าน/ภาพถ่าย/แผนภูมิและแผนที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ INDOOR THEA-ใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้เข้าไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น ห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของ, วิกิโอ สัมภาษณ์ที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่	การใช้ประโยชน์	ลักษณะพื้นที่	การใช้ประโยชน์หรือรายละเอียดจัดแสดง
	ADMIN,OFFICE		3. สำนักงาน
2.	ผลิตสินค้าหัตถกรรม สาธิตการผลิต,ฝึก อบรม	ภายในอาคาร	เพื่อใช้เป็นสถานที่ผลิต,แสดงกรรมวิธีผลิต หัตถกรรมพื้นบ้าน, สินค้าพื้นเมืองตลอดจน การฝึกอบรม
3.	แสดงและจำหน่าย สินค้าพื้นเมือง	ภายในอาคาร	จำหน่าย ต่าง ๆ สินค้าวัฒนธรรม ไปรษณีย์ สโตร์ วิกิโอเทปเครื่องจักรสาน
4.	OUTDOOR EXHIBITION	ภายนอกอาคาร	สิงขรเมรุขาว, บ้านเอกลักษณะภาคใต้, กระ ห้องชาวไร่ชาวนา, พระบรมธาตุเจดีย์จำ ลอง, ปฏิมากรรมโพธิสัตว์ อวโลกิเตศวร
5.	OUTDOOR THEATRE	SPACE ภาย นอกอาคารหรือ	ใช้จัดแสดงหนังตะลุง, มโนราห์, มะโย่ง ลิเกป่า, เพลงบอก, เพลงนำ, กาหลอ
6.	ร้านอาหาร	ภายในอาคาร	จำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม
7.	ที่จอดรถ	SPACE โล่ง	เพื่อใช้จอดรถส่วนตัวหรือรถทัวร์
8.	PLAZA	SPACE โล่ง	ตามความเหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.10 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้

1) นำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมและหัตถกรรมที่บ้านเกาะสมุย เพื่อดำเนินการให้สอดคล้องกับแผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว เกาะสมุย-สุราษฎร์ธานี

2) เป็นศูนย์ฟื้นฟูเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมและหัตถกรรมที่บ้านและจำหน่ายเพื่อพัฒนาศิลปหัตถกรรมที่บ้านอย่างมีประสิทธิภาพ ในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว

3) สามารถจัดตั้งศูนย์ฯ ที่ให้ความสอดคล้องกับกิจกรรมท่องเที่ยวของเกาะสมุยทั้งเป็นศูนย์รวมของการให้บริการและเผยแพร่แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ตลอดจนศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นแก่นักท่องเที่ยว กำหนดรูปแบบอาคารสถานที่ให้เหมาะสมกับลักษณะทางกายภาพของท้องถิ่น

4) เป็นศูนย์รวมของกิจกรรมและเผยแพร่ให้ความรู้ ความบันเทิง เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น อีกทั้งสอดคล้องกับความเป็นอยู่ของชุมชนท้องถิ่น

บทที่ 2

การศึกษาวิทยานิพนธ์และการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การศึกษาเบื้องต้นเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะสมุย – สุราษฎร์ธานี

ตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศที่ได้ออกมาไว้ในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2525 – 2529 ได้กำหนดไว้ให้มีการศึกษาเบื้องต้นในพื้นที่ต่าง ๆ รวม 9 แห่ง สำหรับในพื้นที่ เกาะสมุย/สุราษฎร์ธานี นั้น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้มอบหมายให้ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วท.) ดำเนินการศึกษาเบื้องต้นเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะสมุย/สุราษฎร์ธานี สำหรับใช้เป็นแนวทางในการศึกษา จัดทำแผนหลักต่อไป

ในการศึกษาเบื้องต้นนี้ ประกอบด้วยการรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลในประเด็นต่าง ๆ ที่สำคัญ 6 ประเด็น ได้แก่ ลักษณะกายภาพและทรัพยากรธรรมชาติ สภาพเศรษฐกิจและสังคม ตลาดการท่องเที่ยว โครงสร้างพื้นฐานการท่องเที่ยวและความพร้อมของเมือง ผลของการวิเคราะห์ในประเด็นเหล่านี้ได้นำมาใช้เป็นพื้นฐานในการกำหนดแนวทางแผนหลักการพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะสมุย – สุราษฎร์ธานี ผลการศึกษาทั้งหมดประมวลสรุปย่อได้ดังนี้

2.1.1 ลักษณะกายภาพและทรัพยากรธรรมชาติ

จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีพื้นที่ทั้งหมด 12,890 กม.² (อำเภอเกาะสมุย 314 กม.²) เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่มากที่สุดในภาคใต้ ลักษณะภูมิประเทศประกอบด้วยพื้นที่ราบ พื้นที่ภูเขา และหมู่เกาะ ต่าง ๆ ประมาณ 50 เกาะ จัดเป็นสภาพภูมิประเทศที่สวยงามตามธรรมชาติ ประกอบด้วยป่าไม้ ภูเขา น้ำตก หมู่เกาะ หาดทรายและชายทะเล กระจายอยู่ทั่วไปทั้งจังหวัด นับได้ว่าเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมทางค่านสภาพภูมิประเทศและทรัพยากรธรรมชาติในการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริเวณเกาะสมุย และหมู่เกาะอ่างทอง เป็นเกาะที่มีทรัพยากรท่องเที่ยวตามธรรมชาติที่สวยงามมากที่สุดแห่งประเทศ

แม้ว่าสภาพภูมิอากาศจะมีฝนตกเกือบตลอดปี เพราะเป็นบริเวณที่ได้รับมรสุมตะวันตกเฉียงใต้

และมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ แต่ลักษณะอากาศโดยทั่วไปจัดอยู่ในเกณฑ์อบอุ่น ความเร็วของลมปกติไม่มากนัก อย่างไรก็ตามมีให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประมาณ 4-5 นี้อากาศไม่เป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวในช่วงเวลาที่เหมาะสมที่สุดในการเดินทางไปท่องเที่ยว
เที่ยวเกาะสมุย-สุราษฎร์ธานี อยู่ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - เมษายน ซึ่งเป็นช่วงฤดูแล้ง ไม่มีฝน
สภาพอากาศแม้จะค่อนข้างร้อน แต่ไม่อบอ้าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเหมาะสมที่สุดสำหรับการท่องเที่ยว
เกาะสมุย เพราะเป็นช่วงคลื่นลมสงบ อากาศเย็นสบาย

สรุปได้ว่าลักษณะกายภาพและทรัพยากรธรรมชาติของเกาะสมุย/สุราษฎร์ธานีมีความเหมาะสม
ในการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริเวณเกาะสมุยซึ่งเป็นบริเวณที่มีลักษณะกายภาพ
และทรัพยากรธรรมชาติที่เอื้ออำนวยต่อการท่องเที่ยวมากที่สุด

2.1.2 สภาพเศรษฐกิจและสังคม

จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีประชากรทั้งหมดรวม 615,649 คน (อำเภอเกาะสมุย 30,680 คน)
อัตราการเพิ่มประชากรโดยรวมเฉลี่ย 2.2 จำนวนการอพยพย้ายออกมีมากระหว่าง 329-4,058 คน
อำเภอที่มีการอพยพย้ายออกมากที่สุด ได้แก่อำเภอเกาะสมุย 3,974 คน อำเภอเวียงสระ 3,501 คน
และอำเภอท่าชนะ 2,151 คน สาเหตุสำคัญของการอพยพย้ายออกไปประกอบอาชีพ ชุมชนระดับ

เมืองที่สำคัญมี 2 แห่ง คือเขตเทศบาล เมืองสุราษฎร์ธานี และเขตเทศบาลตำบลบ้านนาสาร

ตัวเลขมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม () สาขาต่าง ๆ บ่งชี้ให้เห็นชัดว่าภาคเกษตรกรรมเป็น
ฐานเศรษฐกิจที่สำคัญที่สุด มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมคิดเป็นสัดส่วน 45% ของผลิตภัณฑ์ทั้งหมดโดยมีอัตราการ
เพิ่ม 20.4% ในระยะของแผนฯ 4 ในภาคเกษตรกรรมมีการปลีกรวมเป็นสาขาการผลิตที่สำคัญที่สุดคิด
เป็นมูลค่ากว่า 80% ของมูลค่าทั้งหมด โดยมีพืชเศรษฐกิจหลัก 5 ชนิด คือผลไม้ มูลค่า 1,969.89 ล้าน
บาท มะพร้าว 1,372.59 ล้านบาท ยางพารา 945.50 ล้านบาท พืชผัก 736.81 ล้านบาท และข้าว
563.55 ล้านบาท

ในภาคอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นฐานทางเศรษฐกิจที่กำลังมีความสำคัญมากขึ้น อุตสาหกรรมส่วนใหญ่
ใหญ่เป็นอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าการเกษตร สำหรับอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว
ได้แก่ อุตสาหกรรมกรรมการทอผ้าใหม่ที่ตำบลพุนเรียง อำเภอไชยา และการทำทำสินค้าที่ลดกรรมจากผลิตภัณฑ์
มะพร้าวที่เกาะสมุย

ในภาคการบริการ พบว่ามีมูลค่าเพิ่มในอัตราที่สูงมาก จาก 213.9 ล้านบาท ในปี 2519 เป็น
728.8 ล้านบาท ในปี 2523 คือเป็นอัตราการเพิ่ม 126.7% แสดงให้เห็นว่าการเติบโตของสาขา
บริการนั้นมีส่วนมาจากธุรกิจต่าง ๆ โดยเฉพาะการท่องเที่ยว ซึ่งจะเห็นได้ชัดจากมูลค่าผลิตภัณฑ์มวล

เอกสารนี้เป็นเอกสารทบทวนเอกสารเพื่อการเรียนเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รวมจากหมวดโรงแรม ภัตตาคาร และไนท์คลับ ที่เพิ่มจาก 49.2 ล้านบาท ในปี 2519 เป็น 228.013 ล้านบาท ในปี 2521 และ 304.759 ล้านบาท ในปี 2523

แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดสุราษฎร์ธานีในแผนพัฒนา ฉบับที่ 5 นั้น มุ่งที่จะพัฒนาจังหวัดสุราษฎร์ธานีให้เป็นศูนย์กลางหลักของพื้นที่ภาคใต้ตอนบน (สุราษฎร์ธานี - ภูเก็ต - กระบี่ - พังงา และอำเภอถ้ำรงค์ จังหวัดศรีสะเกษ) โดยเน้นการพัฒนาอุตสาหกรรม การพัฒนาระบบโครงสร้าง การคมนาคมขนส่งหลัก และการพัฒนาเมือง ซึ่งสรุปได้ว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่กำลังดำเนินการอยู่ไม่มีขัดข้องการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับชาติและระดับภาค ในทางตรงกันข้าม กลับจะมีส่วนช่วยกระจายฐานเศรษฐกิจของจังหวัดให้กว้างขึ้น และจะช่วยกระตุ้นการเจริญเติบโตของภาคเศรษฐกิจอื่น ๆ เช่น ภาคพาณิชย์และบริการซึ่งจะมีช่วยช่วยอย่างสำคัญในการสร้างงานในพื้นที่โครงการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่อำเภอเกาะสมุย

2.1.3 ตลาดการท่องเที่ยว

ในปี 2525 จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีนักท่องเที่ยวทั้งหมด 204,367 คน ในจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมดนี้จำแนกออกเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย 176,017 คน หรือ 86.13% ของนักท่องเที่ยวทั้งจังหวัด ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ 28,350 คน หรือ 13.87% ของนักท่องเที่ยวทั้งจังหวัด

สำหรับในเกาะสมุยปี 2525 มีนักท่องเที่ยว 138,786 คน คิดเป็น 67.91% ของ นักท่องเที่ยวทั้งจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมดนี้จำแนกออกเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย 115,886 คน หรือ 83.50% ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด หรือ 65.84% ของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ 22,900 คน หรือ 16.50% ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด หรือ 80.78% ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

จุดหมายปลายทางในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีนั้น ส่วนใหญ่มุ่งไปที่เกาะสมุย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหมู่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยมีบางส่วนที่มีจุดหมายปลายทางไปหลาย ๆ แห่ง เช่น ไชยา พุมเรียง คิวเมืองสุราษฎร์ธานี เกาะสมุย และหมู่เกาะอ่างทอง เป็นต้น

จากการศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับตลาดการท่องเที่ยวที่เกาะสมุยพบว่า มีประเด็นสำคัญถึง

ต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องสมุด
คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(๑) แหล่งที่มาของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ (57.90%) มาจากภาคกลาง โดยเฉพาะจากกรุงเทพฯ ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่มาจากกลุ่มประเทศยุโรป (68.24%) เป็นนักท่องเที่ยวจากประเทศเยอรมันตะวันตก ฝรั่งเศส สวีเดน และอังกฤษ

(๒) ฤดูกาลท่องเที่ยว จำนวนนักท่องเที่ยวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วงวันหยุดสัปดาห์และในช่วงเดือนเมษายน กรกฎาคม-สิงหาคม ตุลาคม และธันวาคม-มกราคม

(๓) ระยะเวลาพัก นักท่องเที่ยวชาวไทยจะใช้เวลาพักโดยเฉลี่ยประมาณ 2.7 วัน/คน โดยจะอยู่ในช่วงวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจะใช้เวลาพักโดยเฉลี่ยประมาณ 14.6 วัน/คน

(๔) ค่าใช้จ่าย นักท่องเที่ยวชาวไทย ใช้จ่ายประมาณ 394 บาท/คน/วัน ส่วนใหญ่จ่ายเป็นค่าอาหาร ค่าพาหนะ ค่าซื้อของที่ระลึก และค่าที่พักตามลำดับ ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศใช้จ่ายประมาณ 172 บาท/คน/วัน ส่วนใหญ่จ่ายเป็นค่าอาหาร ค่าที่พัก ค่าพาหนะ และค่าซื้อของที่ระลึกตามลำดับ

(๕) จำนวนนักท่องเที่ยวในอนาคต จากการคำนวณพบว่า ในช่วง 10 ปีข้างหน้าคือปี 2535 จังหวัดสุราษฎร์ธานีจะมีนักท่องเที่ยวทั้งหมดประมาณ 321,768 คน โดยแบ่งเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย 264,318 คน และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ 57,470 คน ส่วนเกาะสมุยจะมีนักท่องเที่ยว 218,526 คน โดยแบ่งนักท่องเที่ยวชาวไทย 182,469 คน และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ 36,057 คน

2.1.4 การคมนาคม

การเดินทางของนักท่องเที่ยวเข้าสู่จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำแนกออกได้ดังนี้ รถไฟ 39.10% รถโดยสารปรับอากาศ 17.71% รถ บ.ช.ส. 17.92% รถส่วนตัว 20.42% เครื่องบิน 4.59% การเดินทางโดยรถไฟนั้นได้รับความนิยมมาก เพราะสะดวก ประหยัด และมีความปลอดภัยสูง ส่วนการเดินทางโดยเครื่องบินนั้น พบว่ามีนักท่องเที่ยวนิยมเดินทางโดยเครื่องบินมากขึ้น สืบเป็นสัดส่วน 23% ของจำนวนผู้โดยสารเครื่องบินทั้งหมด ส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวจากกรุงเทพฯ

2.1.5 ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว

พื้นฐานของทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานีส่วนใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งธรรมชาติชายทะเลที่เกาะสมุย ซึ่งนับว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เด่นที่สุดของจังหวัดและของประเทศในการศึกษาสำรวจแหล่งท่องเที่ยวทั้งหมด 55 แห่ง แบ่งออกเป็นแหล่งท่องเที่ยวไม่จำกัดจำนวนทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเภทธรรมชาติ 38 แห่ง ประเภทโบราณสถานและศาสนสถาน 11 แห่ง และประเภทศิลปวัฒนธรรม 6 แห่ง จากลักษณะที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวสามารถจัดเป็นกลุ่มได้ทั้งหมด 7 กลุ่ม คือ กลุ่มอำเภอเมือง และกาญจนบุรี กลุ่มไชยา กลุ่มคอนสัก กลุ่มพนม กลุ่มเกาะสมุย กลุ่มหมู่เกาะอ่างทอง และกลุ่มเกาะพะงัน เพื่อบ่งชี้ความสำคัญและสภาพต่าง ๆ สำหรับเป็นแนวทางในการพัฒนา จากผลการประเมินสรุปไว้ว่า กลุ่มที่มีความสำคัญสูงสุด คือ กลุ่มเกาะสมุย รองลงไปได้แก่ กลุ่มไชยา กลุ่มหมู่เกาะอ่างทอง กลุ่มพนม กลุ่มคอนสัก กลุ่มเกาะพะงัน และกลุ่มอำเภอเมืองกาญจนบุรี ตามลำดับ และในการพัฒนาควรกำหนดศูนย์กลางของกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว โดยให้กลุ่มเกาะสมุยเป็นศูนย์กลางของกลุ่มหมู่เกาะอ่างทอง และกลุ่มเกาะพะงัน ส่วนกลุ่มอำเภอเมืองกาญจนบุรี ถึงแม้จะมีความเด่นของทรัพยากรท่องเที่ยวค่าที่สุด แต่มีความพร้อมทางด้านการเป็นศูนย์กลางบริการ และทำเลที่ตั้งที่เหมาะสม ควรกำหนดให้เป็นศูนย์กลางของกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวบนแผ่นดินใหญ่

2.1.6 ความพร้อมของเมือง

ความพร้อมของเมืองนับเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว จากการศึกษาวิเคราะห์ความพร้อมของเมืองในจังหวัดสุราษฎร์ธานี 2 เมือง คือ เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานี และสุชาภิบาลเกาะสมุย สามารถสรุปความพร้อมของเมือง และปัญหาที่ควรดำเนินการแก้ไขเพื่อสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวได้ดังนี้

เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานี นับว่ามีความพร้อมค่อนข้างสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในร้านค้า โรงแรม ร้านอาหารและแหล่งบันเทิง การคมนาคมและบริการขนส่งสาธารณะ ตลอดจนทั้งระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ เช่น ไฟฟ้า และโทรคมนาคม สิ่งที่จะต้องพัฒนาปรับปรุง ได้แก่ น้ำประปา การใช้ที่ดิน การรักษาความสะอาด และการลดจักษยะมลพิษ

สุชาภิบาลเกาะสมุย เนื่องจากการท่องเที่ยวของเกาะสมุยได้ขยายตัวได้เติบโตอย่างรวดเร็ว ทำให้ความพร้อมของเมืองไม่สามารถขยายตัวตามได้ทัน จึงทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในบริการต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของระบบสาธารณูปโภค จำเป็นต้องมีการเร่งดำเนินการอยู่แล้ว เช่น ไฟฟ้า และโทรศัพท์ และที่เป็นปัญหาสำคัญ จำเป็นที่จะต้องรับหากำเนินการแก้ไข ได้แก่ ปัญหาการใช้ที่ดิน ปัญหาบัสกาโลว์ ที่ไม่ได้รับการจดทะเบียนให้ถูกต้องตามกฎหมาย และปัญหาการรักษาความสะอาด

2.1.7 แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะสมุย/สุราษฎร์ธานี

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวต้องพิจารณาทั้งจากนโยบายระดับชาติ (top down) และสภาพความพร้อมของทรัพยากร ความต้องการของท้องถิ่น และความต้องการของนักท่องเที่ยว (bottom up) จึงจะสามารถกำหนดเป็นแผนพัฒนาที่เหมาะสม สอดคล้องกับการพัฒนาคำอื่น ๆ และมีประโยชน์ต่อท้องถิ่นมากที่สุด ในการพัฒนาจะต้องจัดวางแผนการจัดการ การลงทุน และคำนึงถึงผลกระทบด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นด้วย

จากการศึกษาเบื้องต้นสามารถกำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะสมุย/สุราษฎร์ธานี เพื่อการจัดทำแผนหลักต่อไปได้ดังนี้

(1) กรอบการพัฒนา การพัฒนาการท่องเที่ยวมีวัตถุประสงค์ที่จะช่วยเสริมการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ-สังคม การสร้างภาพพจน์ ชื่อเสียง และการอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรทางธรรมชาติ ศิลปและวัฒนธรรมของท้องถิ่น จะต้องมียุทธศาสตร์ที่เร่งรัดให้แก่นักท่องเที่ยวเข้ามามากขึ้น และขยายวันพัก โดยเฉพาะชาวไทยให้พักนานวันขึ้น และกระตุ้นให้มีการใช้จ่าย ทั้งนี้ ให้การพัฒนามีการผสมผสานระหว่างแหล่งท่องเที่ยวบนบกกับแหล่งท่องเที่ยวในทะเล โดยยังรักษารูปแบบการท่องเที่ยวเดิมไว้ และสงวนรักษาไว้ซึ่งสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสังคม ให้มากที่สุด นอกจากนี้การพัฒนาการท่องเที่ยวต้องมีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการลงทุนภาคเอกชนและการพัฒนาสาธารณูปโภคสาธารณูปการ

กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะสมุย/สุราษฎร์ธานี ควรมีดังนี้

- 1.1) พัฒนาให้สุราษฎร์ธานี เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของภาคใต้ตอนบน ในระดับเดียวกับภาคใหญ่/สงขลา และภูเก็ต
- 1.2) พัฒนาเมืองสุราษฎร์ธานีให้เป็นศูนย์กลางการคมนาคมและบริการการท่องเที่ยวของพื้นที่โครงการ
- 1.3) พัฒนาเกาะสมุย ให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวหลักและเป็นศูนย์กลางการคมนาคมและบริการการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวในทะเล
- 1.4) แบ่งพื้นที่เพื่อการพัฒนาเป็น 3 บริเวณ คือ บริเวณแหล่งท่องเที่ยวในทะเล บริเวณแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล และบริเวณแหล่งท่องเที่ยวป่าเขา โดยให้ความสำคัญในการพัฒนาตามลำดับ และให้มีการพัฒนาภายใน 5 - 10 ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5 พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้เพียงพอ และต้องอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพแวดล้อม ทั้งทางธรรมชาติและสังคม ตลอดจนการรู้จักและคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

1.6 กำหนดเป้าหมายจำนวนนักท่องเที่ยวสูงสุด 249,954 และ 311,424 คนในปี 2529 และ 2534 สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย เน้นการขยายเวลาพักให้นานวันขึ้น ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเน้นให้มีการใช้จ่ายเงินมากขึ้น

(2) แนวทางพัฒนาโดยรวม

2.1 จัดวางแผนหลักและวางมาตรการควบคุมการใช้ที่ดินในระดับพื้นที่ชุมชนศูนย์กลาง และบริเวณแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวชายหาด

2.2 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการ ให้เพียงพอและสอดคล้องกับแผนหลัก พร้อมทั้งวางมาตรการ การควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อมของพื้นที่

2.3 พัฒนาและประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรม ศิลปวัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยวหลักของแต่ละอำเภอ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเสริมแหล่งท่องเที่ยวชายหาด

2.4 ส่งเสริมการลงทุนภาคเอกชน โดยมุ่งเน้นการลงทุนขนาดเล็กและกลาง ตลอดจน หางบประมาณและการลงทุนในภาครัฐด้วย

2.5 จัดให้มีการประสานงานระหว่างองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนในรูปของ คณะกรรมการ สมาคม หรือชมรม ตลอดจนศึกษาความเหมาะสมในการใช้เมืองคึกครุ ลักษณะพิเศษบริหาร เกาะสมุย

(3) แนวทางการพัฒนา ในแต่ละบ้าน สรุปลำดับนี้

3.1 แนวทางการใช้ที่ดิน จัดแบ่งการใช้ที่ดินเป็น 4 เขต

3.1.1 ศูนย์กลางการท่องเที่ยวได้แก่ เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีและบ้านหน้า ซอน สุขาภิบาลเกาะสมุย

(3.1.2) พื้นที่พัฒนาเพื่อการท่องเที่ยวได้แก่ บริเวณชายฝั่งทะเลและพื้นที่เกาะต่าง ๆ

(3.1.3) พื้นที่อนุรักษ์และสงวนได้แก่พื้นที่ป่า, ไร่นา และปะการัง

(3.1.4) พื้นที่เพื่อกิจกรรมอื่น

3.2 แนวทางการพัฒนาศูนย์กลางการท่องเที่ยว

(3.2.1) จัดวางผังเมืองสุราษฎร์ธานี และบ้านหน้าทอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์เพื่อการเงินเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(3.2.2) ปรับปรุงศูนย์กลางการคมนาคม

(3.2.3) ปรับปรุงสภาพแวดล้อม และจัดสร้างสวนสา ขารณะในชุมชน

(3.2.4) ศึกษาความเป็นไปได้ในการถมทะเลชายฝั่งบ้านหน้าทอนและการตัดถนนเชื่อมชุมชนกันหลังที่ว่าการอำเภอเกาะสมุย

3.3) แนวทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะ

(3.3.1) ปรับปรุง ขยาย และสร้างถนนสายหลักหลายสายเชื่อมระหว่างชุมชนชายฝั่งทะเล ตั้งแต่ อ.ท่าชนะ จนถึง อ.คอนสัก

(3.3.2) สร้างและปรับปรุงถนนภายในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ๆ ในเขตอำเภอเกาะสมุย ๓ละอำเภอเกาะพะงัน

(3.3.3) จัดระบบการจราจร และการควบคุมยานพาหนะในแหล่งท่องเที่ยวทุกแห่ง

(3.3.4) ขยายการให้บริการไฟฟ้า ประปา การสื่อสาร โทรคมนาคม กวระบายน้ำ และการกำจัดสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ให้ทันสมัย และทั่วถึง

(3.3.5) จัดหาแหล่งน้ำเพื่อการประปา โดยเฉพาะในเกาะสมุย และเกาะพะงัน ควรมีการศึกษาหาแหล่งก่อสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง และใหญ่ ในที่ลุ่มและบนภูเขา

(3.3.6) ขยายและปรับปรุงการบริการรถไฟ รถโดยสารประจำทาง เรือโดยสาร เครื่องบิน ตลอดจนก่อสร้างและปรับปรุงท่าเทียบเรือบ้านคอน เกาะสมุย เกาะพะงัน และหมู่เกาะอ่างทอง และหาสู่ทางการขยายเส้นทางบินไปยังเกาะสมุย

(3.3.7) ยกกระดับบริการสาธารณสุข เพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัย เช่น ตั้งหน่วยกู้ภัย ตำรวจท่องเที่ยว และพัฒนาศาสนสถานให้เป็นแหล่งบริการด้านจิตใจแก่นักท่องเที่ยว

3.4) แนวทางพัฒนาการบริการการท่องเที่ยว

(3.4.1) ส่งเสริมและสนับสนุนการขยายการบริการของเอกชนให้เพียงพอ เหมาะสมกับความต้องการของนักท่องเที่ยว และจัดให้มีศูนย์กลางการบริการในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว

(3.4.2) กำหนดควบคุมรูปแบบของอาคาร และการใช้ที่ดินให้สอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดิน

(3.4.3) แนะนำและควบคุมคุณภาพและราคาของการบริการให้เหมาะสมกับผู้ลงทุนและนักท่องเที่ยวผู้ใช้บริการ

เอกสารแนบเอกสารที่ส่งมาเพื่อใช้ในการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(3.4.4) วางมาตรการทางกฎหมาย เพื่อให้การพัฒนาเป็นไปได้ในแนวทางที่เหมาะสม

มาตรการในการส่งเสริม สนับสนุน และควบคุมการบริการ ควรยืดหยุ่นและเหมาะสมระหว่างมาตรการทางกฎหมาย และการขอความร่วมมือจากผู้ประกอบการ

3.5) แนวทางพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

(3.5.1) เพิ่มขีดความสามารถในการกำจัดขยะมูลฝอย

(3.5.2) จัดระบบการระบาย, การกำจัดน้ำทิ้งของชุมชน และควบคุมป้องกันการระบายน้ำเสียจากสถานบริการลงสู่ชายหาด

(3.5.3) ศึกษาและวางมาตรการในการสงวนปะการัง, สภาพชายหาด พืชพรรณไม้ และกรวดหิน ให้คงสภาพเดิมมากที่สุด

(3.5.4) สร้างสวนสาธารณะสำหรับประชาชน และนักท่องเที่ยว

3.6) แนวทางการพัฒนาองค์กร

(3.6.1) จัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวประจำจังหวัด และจัดตั้งอนุกรรมการในระดับท้องถิ่น

(3.6.2) จัดตั้งชมรมหรือสมาคมธุรกิจการท่องเที่ยว

(3.6.3) เพิ่มอำนาจหน้าที่คณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวของกระทรวงการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

(3.6.4) ส่งเสริมสนับสนุนให้ท้องถิ่นมีรายได้จากการให้บริการการท่องเที่ยว

(3.6.5) รัฐควรสนับสนุนงบประมาณเพื่อการท่องเที่ยวให้มากขึ้น

(3.6.6) ควรศึกษาความเหมาะสมในการยกเว้นภาษีของธุรกิจสปาภิบาลเกะสมุย ให้เป็นหน่วยบริการและปกครองลักษณะพิเศษ

(4) แนวทางการพัฒนาพื้นที่เฉพาะ - เกะสมุย เกะสมุยเป็นหัวใจของการท่องเที่ยวของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในการศึกษานี้จึงได้เสนอแนวทางการพัฒนาพื้นที่เฉพาะของเกะสมุย ในประเด็นที่ละเอียดจากหัวข้อก่อน ๆ ซึ่งแนวทางที่เสนอนี้จะเป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาพื้นที่เฉพาะบริเวณอื่น ๆ ในขั้นตอนการจัดทำแผนหลักด้วย แนวทางการพัฒนามีดังนี้

4.1) แนวทางการใช้ที่ดินโดยรวม กำหนดการใช้ที่ดินเกาะสมุยเป็น 4 บริเวณ คือ

(4.1.1) พื้นที่พัฒนาก้าวหน้า คือพื้นที่ที่ยอมให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างสมบูรณ์ ใ้มาคราฐานสากล ภายใต้กรอบที่วางไว้ โดยให้มีผลกระทบคือสภาพแวดล้อมน้อยที่สุด ใต้แก้มที่หาควาง และหาคละไม

(4.1.2) พื้นที่พัฒนาธรรมชาติ คือพื้นที่ที่ยอมให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวแต่พอสมควรมีกิจกรรมอย่างจำกัด เพื่อคงรักษาสภาพธรรมชาติที่เป็นเอกลักษณ์ของเกาะสมุยให้มากที่สุด ใต้แก้มพื้นที่ชายหาดคอนเทเนอ และบางส่วนของเกาะเตนม เกาะมัทสม

(4.1.3) พื้นที่อนุรักษ์ เป็นพื้นที่เพื่อรักษาท่องเที่ยวที่ไม่ควรมีการพัฒนาขยายแ่งเป็น พื้นที่อนุรักษ์ขนาดเล็ก ใต้แก้ม ภูเขา ถิ่นน้ำลำธาร น้ำตก ป่าสงวน แหวม โขกหิน และพื้นที่อนุรักษ์โนทะเล ใต้แก้ม แนวปะการังทั้งหมด และเกาะเล็กเกาะน้อย

(4.1.4) พื้นที่เพื่อกิจกรรมอื่น ๆ ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับท่องเที่ยว ทั้งนี้ให้อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลจากคณะกรรมการที่มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมซึ่งจะตองจกตั้งขึ้นมา

4.2) แนวทางการใช้ที่ดินชายหาดพัฒนา ในแต่ละพื้นที่ควรมีแนวทางการใช้ที่ดินเฉพาะเพื่อให้เป็นสัดส่วนสอดคล้องกับกิจกรรมของนักท่องเที่ยวแต่ละประเภท โดยทั่วไปพื้นที่ชายหาดพัฒนาควรมีแนวทางการใช้ที่ดินดังนี้

(4.2.1) จัดระเบียบเส้นทางสัญจรภายใน และจัดส่วนอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวแบบฉวมฉวม

(4.2.2) จัดส่วนเฉพาะสำหรับนักท่องเที่ยวพัตรวม แวมมีหลายระดับ เช่น โรงวม บังกาโลว์ และแค้มป์ง เป็นต้น

(4.2.3) จัดศูนย์กลางการบริการ ของพื้นที่เพื่อรวมกิจกรรมให้เป็นสัดส่วน

(4.2.4) จัดสร้างหรือสงวนไว้ซึ่งสิ่งแวดลอมทางธรรมชาติในพื้นที่พัฒนา และบริเวณใกล้เคียง

(4.2.5) จัดสร้างคววมสัมพันธ์กับชุมชน หรือกิจกรรมอื่นใกล้เคียง

(4.2.6) กำหนดมาตรการควบคุมการใช้ที่ดินและการควบคุมอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3) แนวทางการพัฒนาชุมชนศูนย์กลาง นอกจากชุมชนบ้านหน้าทอนซึ่งเป็นชุมชนหลักแล้ว เกาะสมุยควรพัฒนาชุมชนอื่น ๆ ให้เป็นชุมชนรอง และชุมชนพึ่งพา เพื่อให้บริการแก่ประชากรที่บริเวณใกล้เคียง ทั้งนี้

(4.3.1) ชุมชนรอง ได้แก่ ชุมชนบ้านม่อตุ๊ก และชุมชนบ้านหัวถนน

(4.3.2) ชุมชนพึ่งพา ได้แก่ ชุมชนบ้านแม่น้ำ บ้านละไม บ้านบางเก่า บ้านทองโคกนค และบ้านคลังงาม

2.2 การศึกษาเบื้องต้น ทรัพยากรเพื่อการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้าน อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

พื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีและบริเวณใกล้เคียง เป็นแหล่งทรัพยากรเพื่อการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูง ทั้งทรัพยากรธรรมชาติ และทรัพยากรทางวัฒนธรรม เมื่อปี พ.ศ. 2526 เฉพาะในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศกว่า 2 แสนคน เกือบร้อยละ 70 ของจำนวนนี้จะมุ่งไปยังเกาะสมุย เมื่อพิจารณาถึงทรัพยากรที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวแล้ว จะเห็นว่าเป็นทรัพยากรที่เป็นธรรมชาติเสียส่วนใหญ่ ส่วนทรัพยากรทางวัฒนธรรมยังมีบทบาทต่อการท่องเที่ยวของสุราษฎร์ธานีในระบับค่อนข้างน้อย เนื่องจากว่าวัฒนธรรมพื้นบ้านยังอยู่ในลักษณะกระจายขาดการจึกกรอย่างใดอย่างหนึ่ง จึงไม่อยู่ในสภาพที่จะนำมาเสนอแก่นักท่องเที่ยวได้

ทางราชการโดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ร่วมกับสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย จึงได้ดำเนินการศึกษาทรัพยากร เพื่อการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้านอำเภอเกาะสมุยขึ้น โดยมีเจตนาจะให้เป็นที่แหล่งนำเสนอมรดกทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นแก่นักท่องเที่ยว และเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจแก่คนท้องถิ่นผู้เป็นเจ้าของวัฒนธรรมเองด้วย

ในการศึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับทรัพยากร เพื่อการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้านอำเภอเกาะสมุยนี้ ได้เสนอผลการศึกษาเป็น 2 ขั้นตอน ขั้นตอนแรก เป็นสถานภาพของทรัพยากรทางวัฒนธรรมแต่ละประเภทที่ปรากฏในพื้นที่สำรวจ ขั้นตอนที่สองเป็นแนวทางในการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้านอำเภอเกาะสมุย

2.2.1 ทรัพยากรเพื่อการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้านอำเภอเกาะสมุย

1) โบราณวัตถุสถาน การใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น ในพื้นที่สำรวจมีโบราณวัตถุสถานกว่า 40 รายการ ส่วนใหญ่ปรากฏในพื้นที่สุราษฎร์ธานี

รองลงไปปรากฏในพื้นที่นครศรีธรรมราช และชุมพร ตามลำดับ โบราณวัตถุสถานส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับ ศาสนาพราหมณ์ และศาสนาพุทธ

2) หัตถกรรมพื้นบ้าน

หัตถกรรมพื้นบ้านที่สำรวจพบมีอยู่กว่า 10 ประเภท เช่น เครื่องทอผ้า เครื่องโลหะ การแกะสลัก การฉักทอ หัตถกรรมจากย่านลิเภา หัตถกรรมจากมะพร้าว สามารถผลิตเป็นหมอน มู่ลี่ หมวก กรอบรูป เสวียน เป็นต้น รวมไปถึงงานหัตถกรรมอันหลากหลายกว่า 100 ชนิด แม้ผู้ประกอบการหัตถกรรมส่วนใหญ่ได้เลิกทำไปแล้ว แต่ผลงานเก่าๆยังปรากฏอยู่ และช่างฝีมือที่มีทักษะก็ยังมียู่

3) เครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้าน

เครื่องมือเครื่องใช้ที่มีเอกลักษณ์ของท้องถิ่นโดยเฉพาะมีอยู่หลายประเภท ทั้งประเภทเครื่องจักสาน เครื่องใช้ในบ้าน เครื่องมือเกษตร และอื่น ๆ แต่ละประเภทก็แยกย่อยไปอีกหลายชนิด และ เครื่องใช้ชนิดหนึ่ง ๆ ก็มีรูปแบบอันหลากหลาย เช่น หมากตักน้ำ มีชนิดที่ทำจากกาบหมาก กาบหลา ชะโอน ไบจาก เป็นต้น

พบว่าปัจจุบันเครื่องมือเครื่องใช้เหล่านี้ล้นตลาดลงไปมากเท่าที่มีอยู่ก็เก็บกันไว้เป็นของเก่า ที่มีใช้จริง ๆ มีอยู่เป็นส่วนน้อย เฉพาะในเขตชุมชน แต่ทรัพยากรกลุ่มนี้ยังอยู่ในสภาพที่จะฟื้นฟูประยุกต์มาใช้ประโยชน์ในศูนย์วัฒนธรรมได้

4) การเล่นและการกีฬา

การเล่นและการกีฬาที่มีเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ที่สำรวจพบมีอยู่ไม่น้อยกว่า 15 รายการ เช่น หนึ่งตะลุง มะโนราห์ ลิเกป่า กาหลอ เพลงนา ชนควาย คำตัก เป็นต้น ส่วนใหญ่ได้เลิกทำไปแล้ว แต่นักแสดงและอุปกรณ์การแสดงยังมีอยู่เพียงพอที่จะฟื้นฟูหรือเก็บข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในกิจกรรมของศูนย์ได้ และการเล่นหลายอย่างยังเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวาง เช่น หนึ่งตะลุง และมะโนราห์

5) ประเพณีและเทศกาล

ประเพณีท้องถิ่นที่ยังมีผู้นับถือสืบต่อกันมาจนทุกวันนี้ มีอยู่ไม่น้อยกว่า 14 อย่าง เช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลากพระ ประเพณีรับส่งตายาย ประเพณีแห่หมู่บ้าน เป็นต้น แม้ประเพณีหลายอย่างมีผู้นับถือกันน้อยลง แต่ก็ยังมีปฏิบัติและอนุรักษ์ประเพณีในท้องถิ่น สามารถให้ข้อมูลได้อย่างเพียงพอ

6) วิถีชีวิต และความเป็นอยู่ของประชาชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่รวบรวมวิถีชีวิตของชาวบ้านในพื้นที่สำรวจมีความผูกพันอยู่กับความเชื่อ ข้อปฏิบัติและประเพณีต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชีวิตอันหลากหลายตั้งแต่เรื่องของการเกิด การตั้งบ้านเรือน การรับขวัญเด็ก การแต่งงาน การทำบุญ การรักษา โรค อากาศการกิน และเครื่องรางของขลังต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้ยังถือปฏิบัติกันอยู่อย่างเหนียวแน่นในหลายพื้นที่

7) วรรณกรรมและการศึกษาเล่าเรียน

ทรัพยากรวัฒนธรรมประเภทวรรณกรรม และการศึกษาเล่าเรียนที่สำรวจพบมีหนังสือ นวนิยาย หนังสือใบลาน หนังสือเล่ม อุปกรณ์การเรียนและวิธีเล่าเรียนสมัยก่อน ปริศนาคำทาย บทร้องเรือ บทสวด และวรรณกรรมอื่นอีกมาก ข้อมูลหลายอย่างยังมีผู้รู้ในท้องถิ่น และมีเอกสารเพียงพอที่จะปรุงแต่ง และคัดลอกมาใช้ประโยชน์ในศูนย์ได้

2.2.2 แนวทางจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้านอำเภอเกาะสมุย

1) เนื้อหาของกิจกรรมและการจัดแสดง

(ก) จุดมุ่งหมายของศูนย์วัฒนธรรมที่ตั้งขึ้น ต้องเน้นการสะท้อนให้เห็นกระบวนการดำเนินชีวิตของชาวบ้าน กิจกรรมและการจัดแสดงควรจะมีจุดชี้ให้เห็นว่าวัฒนธรรมนั้น ๆ มีบทบาทอย่างไรในชีวิตของชาวบ้านอย่างไร มีใช้เป็นเพียงแสดงคุณค่าและความงามของมรดกทางวัตถุ

(ข) เนื้อหาของกิจกรรมและการจัดแสดง ควรมีขอบเขตครอบคลุมทรัพยากรทางวัฒนธรรม 7 ประเภทอยู่ในนี้ คือ โบราณวัตถุสถาน หัตถกรรมพื้นบ้าน เครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้าน การละเล่น และการกีฬา ประเพณีและเทศกาล วิถีชีวิตและความเป็นอยู่ วรรณกรรมและการศึกษาเล่าเรียน

(ค) เนื้อหาที่มีระดับความเหมาะสมมากในการจัดแสดง ได้แก่ กลุ่มหัตถกรรมพื้นบ้าน เครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้าน การละเล่นและการกีฬา กลุ่มเนื้อหาที่มีความเหมาะสมระดับปานกลาง ได้แก่ วิถีชีวิตและความเป็นอยู่ ประเพณีและเทศกาล ส่วนเนื้อหาประเภทโบราณวัตถุสถาน มีความเหมาะสมในระดับต่ำ

2) รูปแบบและกิจกรรมการแสดงผล

กิจกรรมหลักที่ควรจัดขึ้นในศูนย์มี 11 อย่าง ข้อมูลประเภทนี้จะใช้กิจกรรมที่นำเสนอ ต้องพิจารณาตามความเหมาะสม เช่น นำเสนอในรูปแบบของพิพิธภัณฑ์ ภาพยนตร์ วีซีดีโอเทป การแสดงสาธิต เป็นต้น

กิจกรรมเกี่ยวเนื่องหรือกิจกรรมสัมพันธ์ก็เป็นสิ่งที่จะต้องจัดเพิ่มขึ้น เช่น กิจกรรมร้านค้า

เอกสาร บริการฝึกสอน บริการถ่ายสำเนาข้อมูล สำหรับการศึกษานั่น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิธีการจัดแสดงข้อมูลชุดหนึ่ง ๆ ควรใช้มากกว่า 1 วิธีเพื่อสอดคล้องกับผู้ใช้สาระที่
สมบูรณ์

3) พื้นที่และค่าใช้จ่ายในการจัดแสดง

จากทรัพยากรทางวัฒนธรรมที่มีอยู่ ประมาณว่าจะต้องการใช้พื้นที่อาคารเพื่อการจัด
แสดงระหว่าง 2,300 - 2,700 ตารางเมตร เมื่อรวมถึงห้องธุรการ ห้องพัสดุ ที่ว่างของอาคารแล้ว
คาดว่าจะต้องใช้พื้นที่ถึง 4,000 ตารางเมตร ถ้าเป็นอาคาร 2 ชั้น ก็จะต้องใช้พื้นที่อาคาร 2,000
ตารางเมตร

ความต้องการใช้พื้นที่นอกอาคาร เพื่อการจัดสร้างเรือนไทยภาคใต้ โรงหนังตึกสูง และ
เวทีกลางแจ้ง อาจต้องใช้พื้นที่ 2,400 ตารางเมตร ทั้ง นี้ยังไม่รวมที่โล่ง (open space)
ที่จะต้องมีเกินพอด้วย

สำหรับค่าใช้จ่ายในการแสดงยังประเมินได้ยากในขณะนี้ แต่อย่างไรก็ตามได้แสดงข้อมูลไป
ไว้โดยคร่าว ๆ ในบทที่ 3 ภาคที่ 2

4) กิจกรรมธุรกิจวัฒนธรรม

ศูนย์ที่จะจัดตั้งขึ้นนี้ ควรดำเนินงานในเป้าธุรกิจวัฒนธรรม คือจะต้องเตรียมการในเรื่อง
การผลิตต้นแบบ ช่างฝีมือ วัสดุพิมพ์ การพัฒนาการผลิต และทุนในการผลิต นอกจากนี้จะต้องมีการจัดการ
ตลาด การขายและให้บริการนักท่องเที่ยวผู้เข้ามาชมศูนย์ เหมือนหนึ่งเป็นลูกค้า ทั้งนี้เพื่อเตรียมการ
ไปสู่การเลี้ยงตัวเองได้ในอนาคต

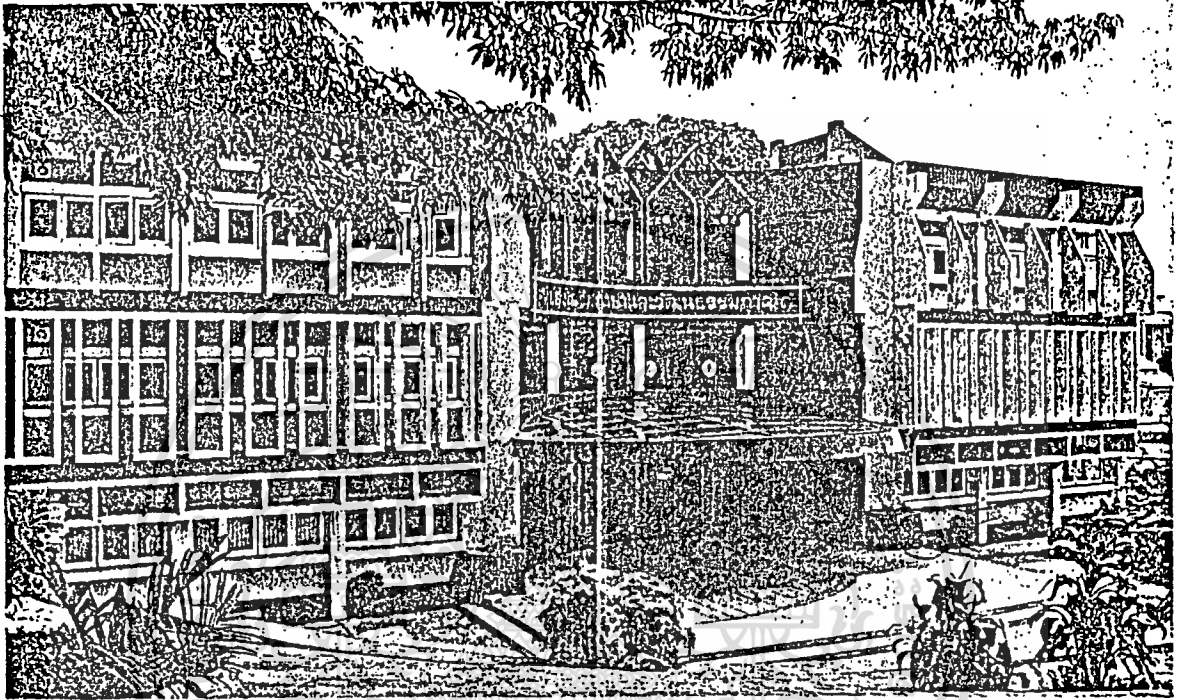
5) องค์ประกอบและการดำเนินงานของศูนย์

การดำเนินการจัดตั้งศูนย์ จะก่อให้เกิดความสนใจประกอบต่อไปนี้ คือ ทำเลที่ตั้ง การ
จัดบริเวณให้เกิดบรรยากาศทางวัฒนธรรม โครงสร้างอาคารนอกจากนี้จะต้องมีการจัดหา จัดเก็บ และ
จัดแสดงข้อมูลอย่างมีระบบ เพื่อประโยชน์ทางวิชาการและทางการจัดการในค่านุเคราะห์ ผู้ดำเนินการ
ศูนย์ควรมีคุณลักษณะเสมือนเป็นผู้จัดการหน่วยงานธุรกิจคณะบุคลากรภายในศูนย์อาจจะต้องมีถึง 17 คนเป็น
อย่างน้อย เมื่องานขยายตัวขึ้น อาจต้องเพิ่มจำนวนบุคลากรขึ้นถึง 70 คนในอนาคต

2.3. ตัวอย่างอาคารประเภทเดียวกัน

2.3.1 ตัวอย่างอาคารในประเทศ

สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา

ประวัติความเป็นมา

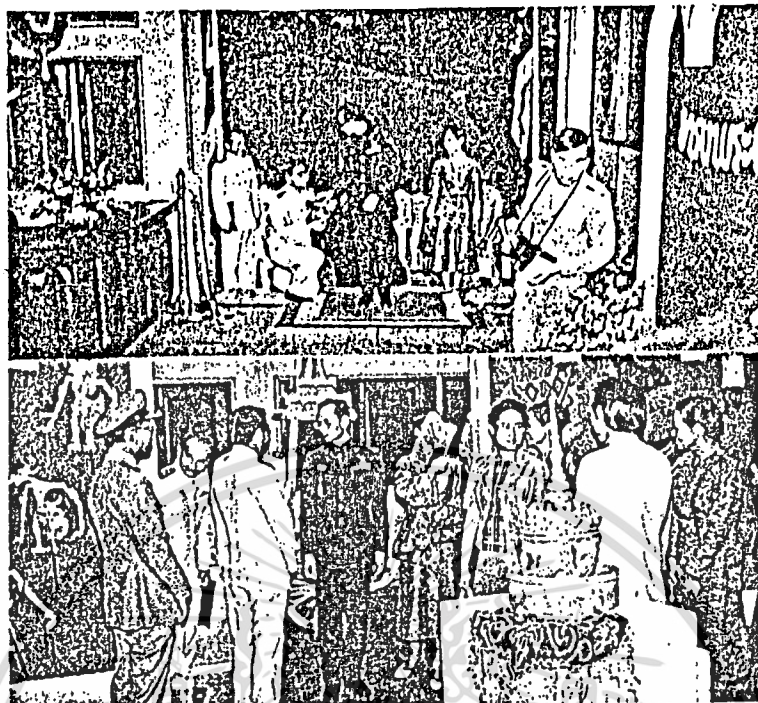
ภาคใต้มีวัฒนธรรมที่มีลักษณะเด่นพิเศษต่างไปจากภาคอื่น ๆ ในฐานที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา ตั้งอยู่ในภาคใต้ จึงมีโครงการศึกษาค้นคว้าและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมภาคใต้ตลอดมาจนกระทั่งเมื่อปี พ.ศ. 2519 จึงได้มีโครงการจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมภาษาและวัฒนธรรมภาคใต้ขึ้น และได้รับการยกฐานะเป็น "สถาบันทักษิณคดีศึกษา" เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2523

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทำนุบำรุงอนุรักษ์ และพัฒนาวัฒนธรรมภาคใต้ให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ
2. ให้เป็นศูนย์กลางแก่การศึกษา ค้นคว้า และวิจัยวัฒนธรรมพื้นบ้านภาคใต้
3. เพื่อให้เป็นแหล่งกลางในการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมแขนงต่าง ๆ ทั้งด้านการสาธิต การ

ฝึกอบรม การจัดประชุมสัมมนา และการจัดนิทรรศการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. เพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณค่าของภาคใต้ ให้ภาพเจตนที่ทีมงานและผู้เขียนรวมทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

สถาบันทักษิณคดีศึกษาประกอบด้วยหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้ คือหน่วยพิพิธภัณฑ์และห้องสมุด หน่วยส่งเสริมและเผยแพร่ หน่วยวิจัย

งานพิพิธภัณฑ์และห้องสมุด

จุดมุ่งหมาย

1. เก็บรวบรวมข้อมูลทางวัฒนธรรมภาคใต้ประเภทต่าง ๆ จัดยกย่องเป็นระเบียบในรูปแบบของพิพิธภัณฑ์ เช่น พิพิธภัณฑ์วัตถุของจริง พิพิธภัณฑ์เสียง พิพิธภัณฑ์ภาพ ห้องสมุดวรรณกรรมท้องถิ่น
2. แสดงให้เห็นวิวัฒนาการสิ่งที่ยังคงพัฒนาเพื่อให้ชาวภาคใต้ได้รับประโยชน์ในการดำเนินชีวิตเพื่อผลทางเศรษฐกิจ การปกครอง และเอกลักษณ์อันเป็นของชาติ
3. ให้บริการแก่ผู้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องวัฒนธรรมพื้นบ้านภาคใต้ประเภทต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งานส่งเสริมและเผยแพร่

จุดมุ่งหมาย

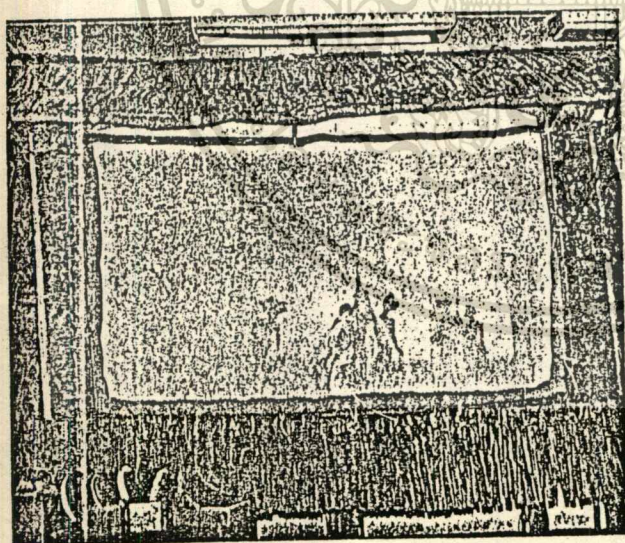
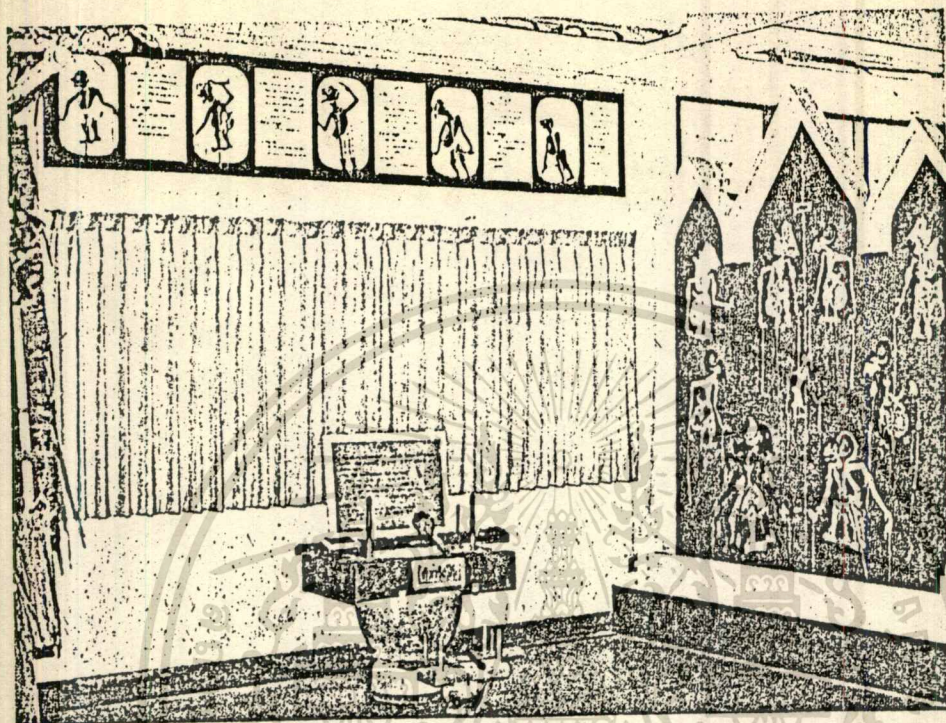
1. ยกระดับความเป็นอยู่และค่านิยมของชาวบ้าน โดยวิถีจักกสิกรรมและวิถีการ กำนวชนกรรม ที่บ้านภาคใต้ เช่น จักอบรมศิลป์ในพื้นที่เมืองภาคใต้ จักสอนหลักสูตรการนำวัสดุพื้นเมืองมาประดิษฐ์เป็นศิลป หัตถกรรม ตลอดจนจักประกวดหัตถกรรมพื้นเมืองภาคใต้
2. เป็นศูนย์กลางการส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรมโดยหลายวิถี เช่น จักรายการเผยแพร่วัฒนธรรมทางสื่อมวลชน นำศิลปินวัฒนธรรมไปเผยแพร่ในต่างถิ่น ต่างภาค และต่างประเทศ จักพิมพ์เผยแพร่ ผลงานการศึกษาค้นคว้าและการวิจัย เลือกสรรผลงานที่โดดเด่นด้านศิลปหัตถกรรมมาแสดงเป็นตัวอย่าง เพื่อ การส่งเสริมและเผยแพร่ ณ ห้องประชาสัมพันธ์ของสถาบันฯ

งานวิจัย

จุดมุ่งหมาย

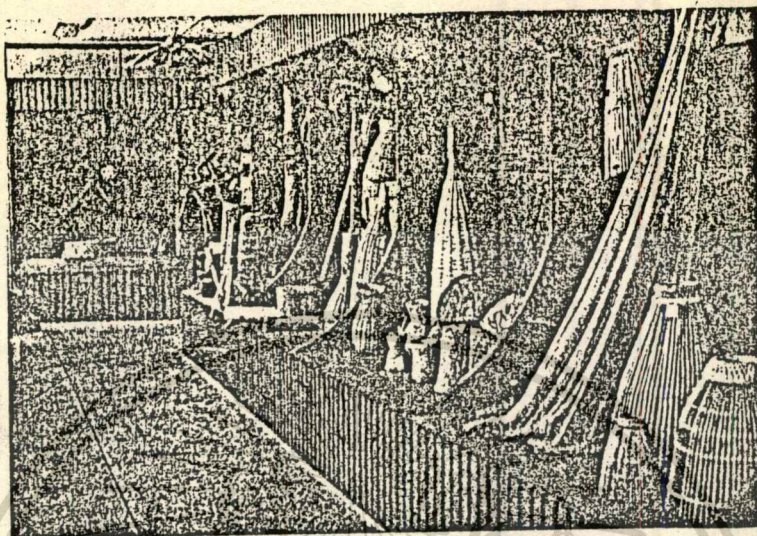
1. วางแผนและจัดทำโครงการพัฒนาสถาบันฯ
2. จักแสดงสถิติต่าง ๆ เชิงเปรียบเทียบ เพื่อให้แลเห็นการพัฒนาปัญหา และแนวทางในการ ปรับปรุงส่งเสริม
3. วิเคราะห์วิจัยข้อมูลต่าง ๆ ทางวัฒนธรรมภาคใต้ ตลอดจนรวบรวมผลงานวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่มีผู้วิจัยไปแล้ว

สถาบันทักษิณคดีศึกษามีอาคารดำเนินการเป็นตึก 3 ชั้น มีห้องต่าง ๆ ที่ได้รับการออกแบบภายใน เพื่อการจักแสดงกำนวัฒนธรรมที่ บ้านภาคใต้โดยเฉพาะ และมีบ้านทรงจีน "บ้านชัฒนเทศ" บ้านทรงมกัฎใต้ "วิภาวทีรังสฤษิต"

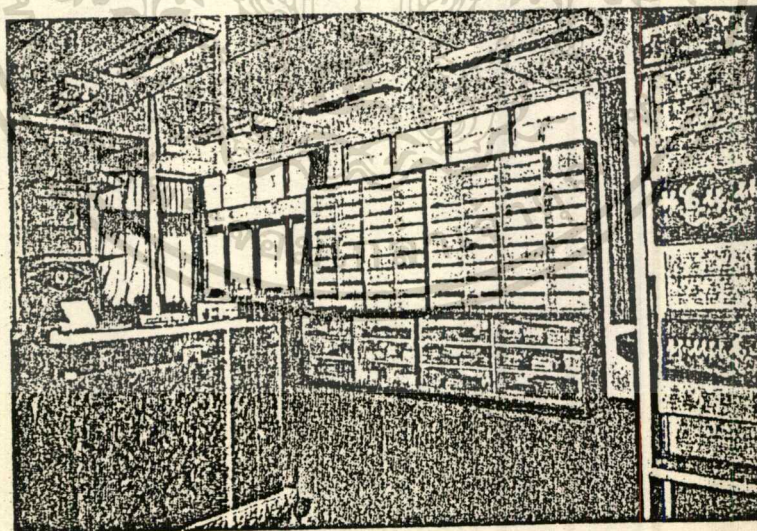

ห้องการละคร จัดแสดงการละเล่นพื้นเมืองและดนตรีพื้นเมืองภาคใต้ เช่น โนรา หนังตะลุง
กาหลอ ปี่ดอ กรือโตะ โตะครึม ฯลฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

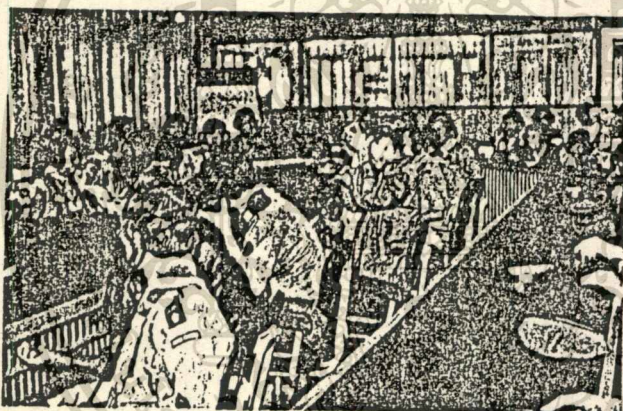
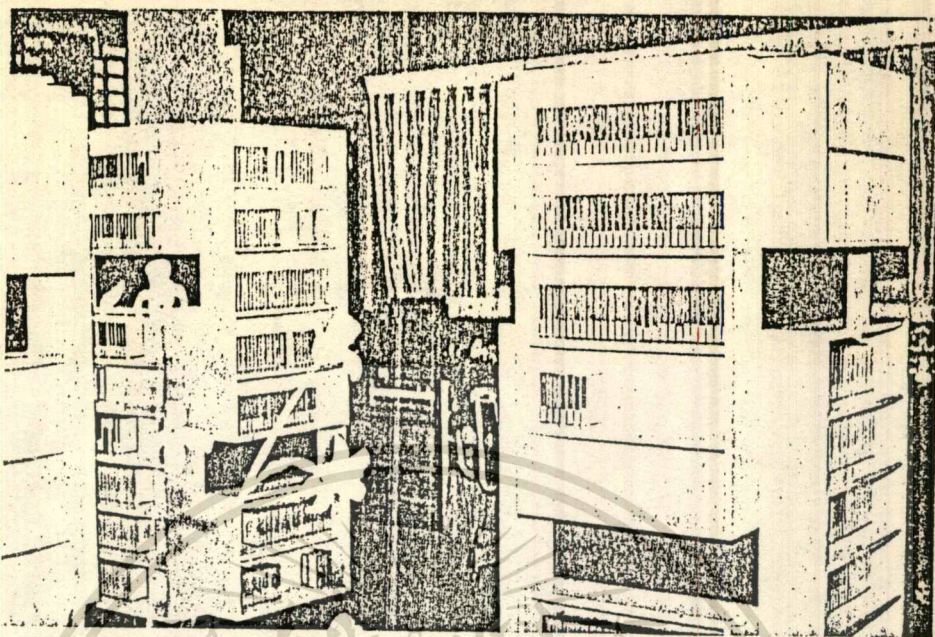

ห้องวัฒนธรรมพื้นบ้าน เก็บรวบรวมเครื่องมือเครื่องใช้ในการดำเนินชีวิตของชาวบ้านภาคใต้ เช่น เครื่องมือในการทำนา เครื่องจับสัตว์น้ำจืดต่าง ๆ เครื่องจักสาน เครื่องประดับ ฯลฯ

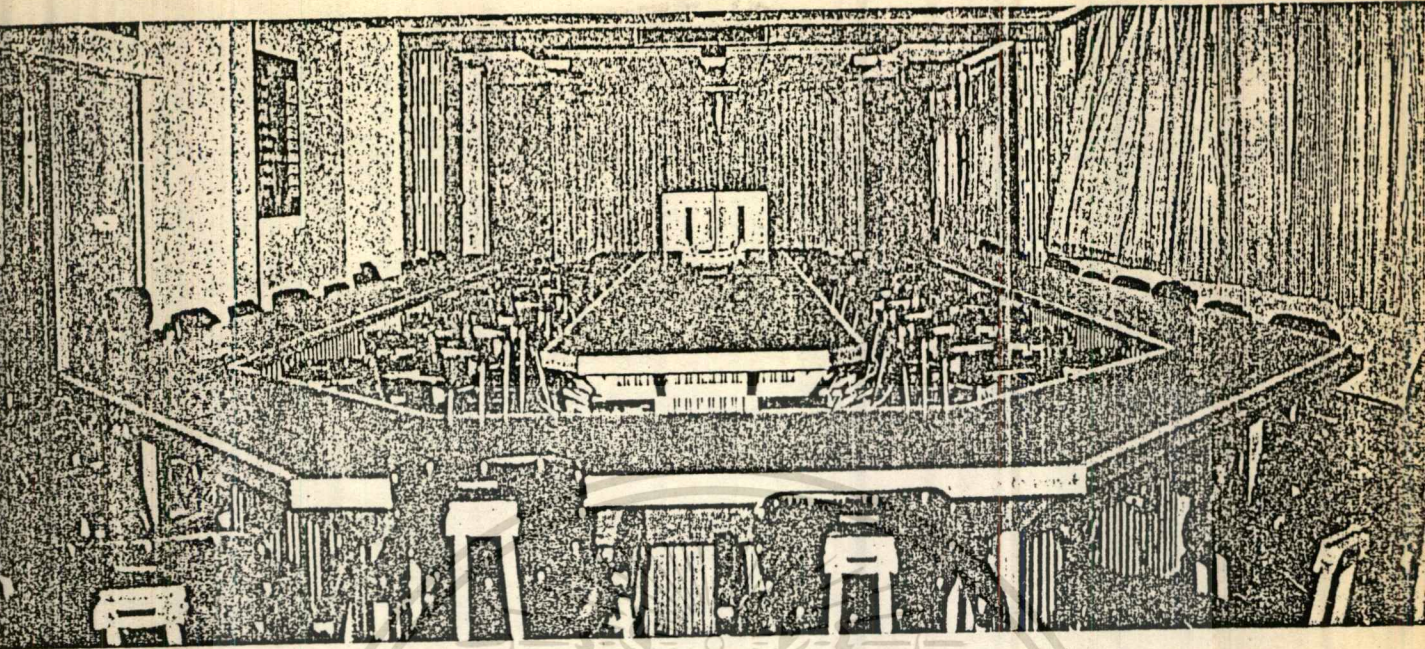
ห้องสมุดวรรณกรรมท้องถิ่น เก็บรวบรวมวรรณกรรมประเภทลายลักษณ์ ใค้แก่ สมุดข่อย ใบลาน และประเภทมุขปาฐะ ใค้แก่ นิทานพื้นเมือง เพลงกล่อมเด็ก ปริศนาคำทาย ฯลฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีก้นำไปใช้

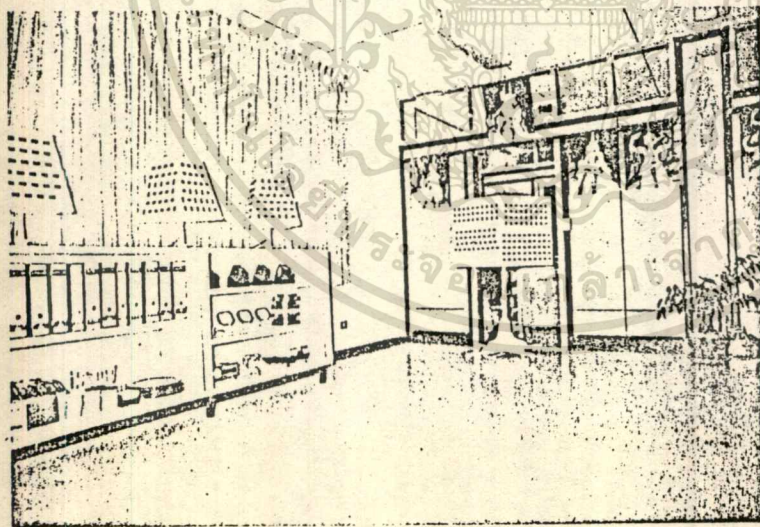

ห้องพิพิธภัณฑสถาน เก็บรวบรวมข้อมูลวัฒนธรรมประเภทเสียง ในรูปของม้วนเทปคาสเซต ใ้
 แก่ การบันทึกเพลงพื้นบ้าน การละเล่นพื้นบ้าน การประชุมสัมมนา และบริการถ่ายเทข้อมูลต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นักไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

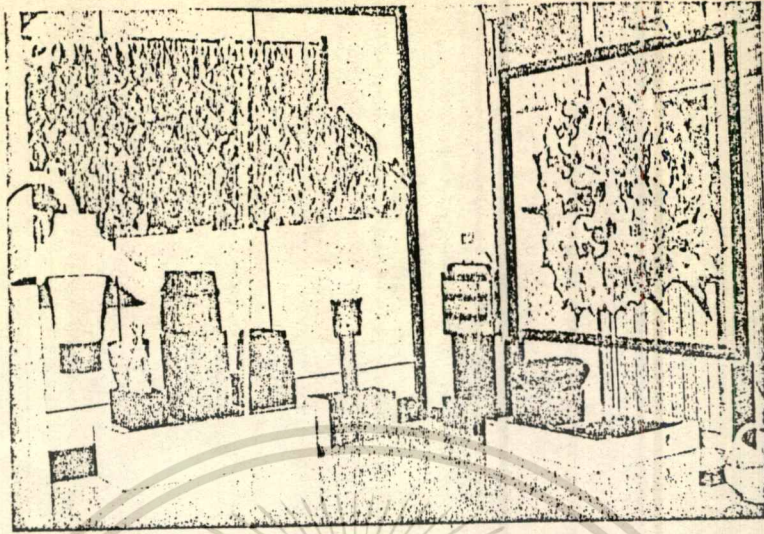

ห้องประชุมรับ จารุวัณนา เป็นทั้งห้องประชุมและห้องฟังเสียง จุฬุฟังเสียงไต่พร้อมกัน 60 คนและเลือก
ฟัง รายการไต่เอง 10 รายการ

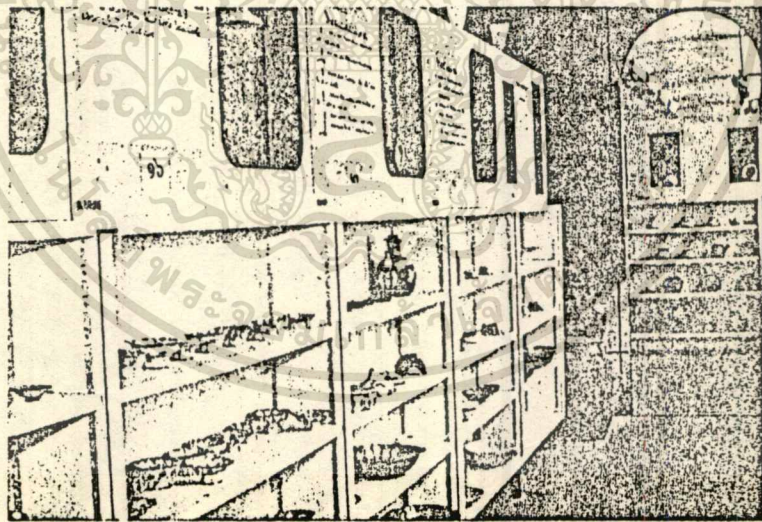

ห้องพิพิธภัณฑ์ภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่หมู่บ้านและวิถีการดำเนินชีวิตของชาว
ภาคใต้ ในรูปแบบของภาพถ่าย ภาพสไลด์ ภาพยนตร์ และให้บริการแก่ผู้มาศึกษาค้นคว้าข้อมูล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีกรนำไปใช้

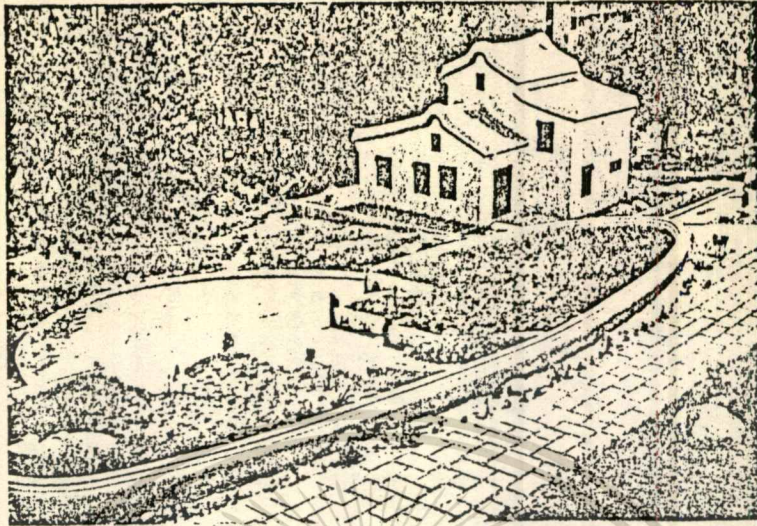

ห้องหัตถกรรม แสดงเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่เป็นงานฝีมือ เช่น เครื่องใช้ที่ทำจากหวาย ไม้ไผ่ ไยมะพร้าว ย่านลิเภา ซึ่งมีรูปแบบการจัดข้อมูลแตกต่างกันไป

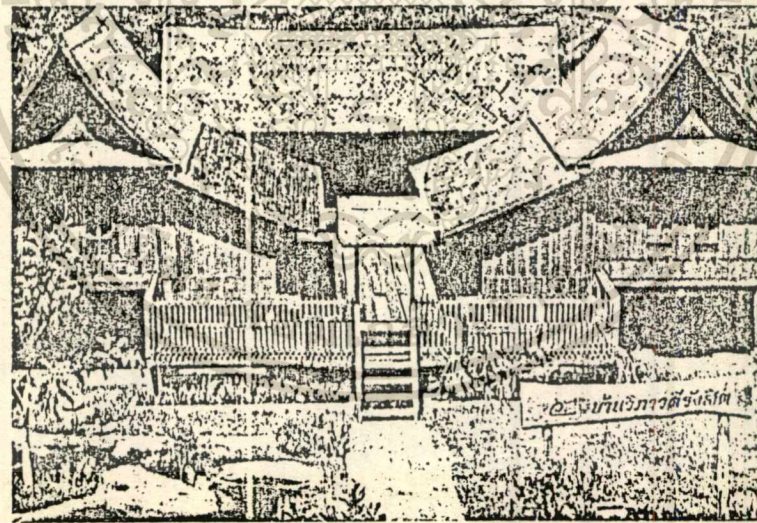

ห้องเครื่องปั้นดินเผา จัดแสดงเครื่องปั้นดินเผาทั้งชนิดเคลือบและไม่เคลือบ ที่เป็นฝีมือของช่างคนจีนและคนไทย ทั้งที่เป็นของในท้องถิ่นและที่รับอิทธิพลจากต่างชาติ จัดจำแนกตามสมัยและรูปแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

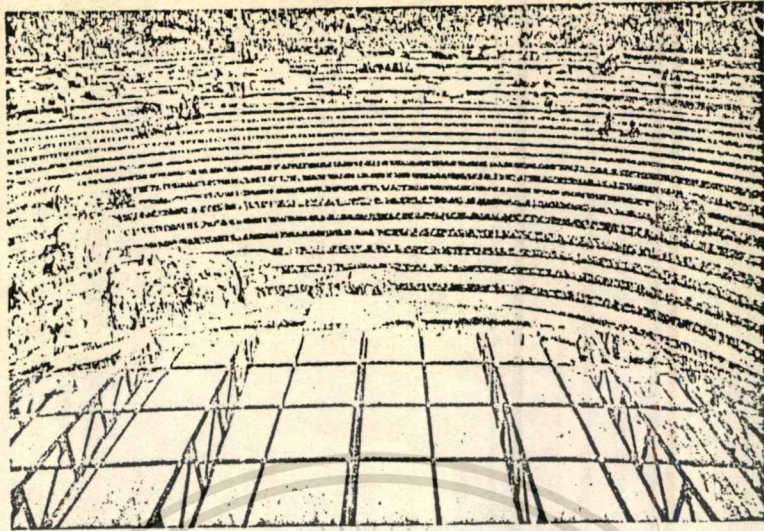
บ้านรัตนเลิศ

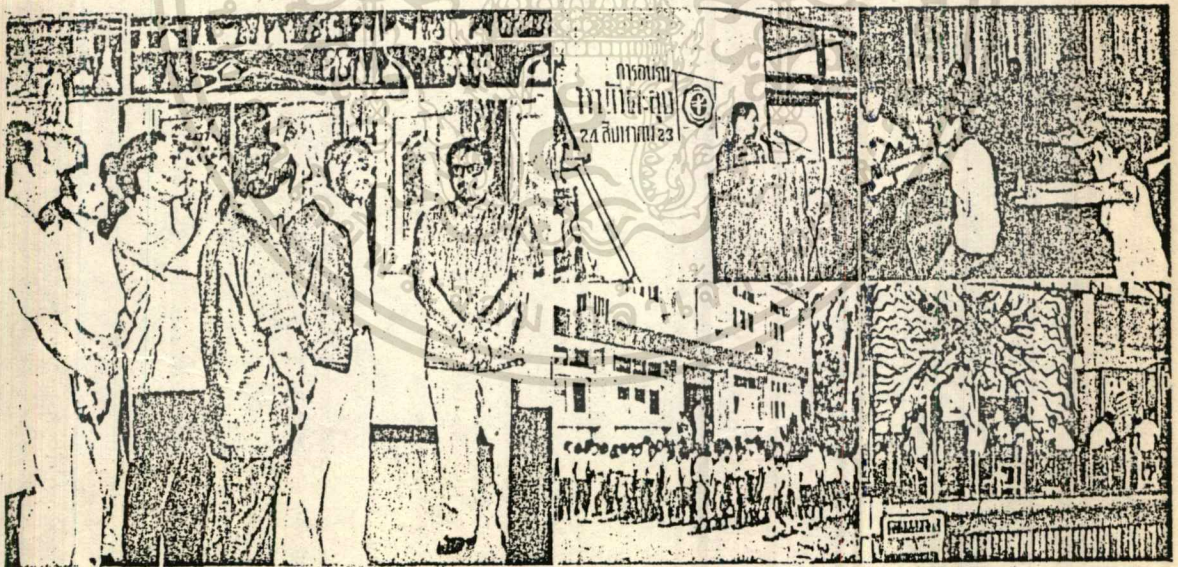
บ้านวิภาศิริรังสิต

สถาบันทัศนศึกษาศึกษาเปิดบริการให้ผู้สนใจเข้าชมได้ทุกวันในเวลาราชการ และหากผู้ใดประสงค์จะบริจาคโบราณวัตถุต่าง ๆ ติดต่อได้ที่ "สถาบันทัศนศึกษาศึกษา" มศว.สงขลา โทร. 311886

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โรงละครเปิด เป็นสถานที่สำหรับจัดแสดงเผยแพร่ศิลปะพื้นเมืองภาคใต้ สร้างโดยปรับเชิง
เขาเป็นอัฒจันทร์ จุฬุมนักประมาณ 4,000 คน

กิจกรรมค่านต่าง ๆ ของสถาบันฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.2 ตัวอย่างอาคารต่างประเทศ

(cultural center of the chiba distric)

สถาปนิก	:	masoto otaka
โครงสร้าง	:	toshihiko kimura structural engineering office
อุปกรณ์	:	yoshio invove
ที่ปรึกษา	:	building section of the chiba perfectural engineering department masato otaka arch.& assocs; toshikiko kimura rstructural engineering office with the expert assistance of acoustis : seiko ishu stage equipment and lighting : kikio amazama landscape : yasushi ueno curtain design : ryokichi mukai, niseo yokohama contractor : todo construction co., ltd.

เนื้อที่อาคาร หอประชุม	6,865	ตารางเมตร
เนื้อที่.....ทั้งหมด	1,150	"
ชั้นใต้ดินที่ 2 และ 3		
ชั้น ใต้ดิน	445	"
พื้นที่ที่ 1	4,290	"
พื้นที่ที่ 2	1,390	"
พื้นที่ที่ 3	35	"
หลังคา	35	"

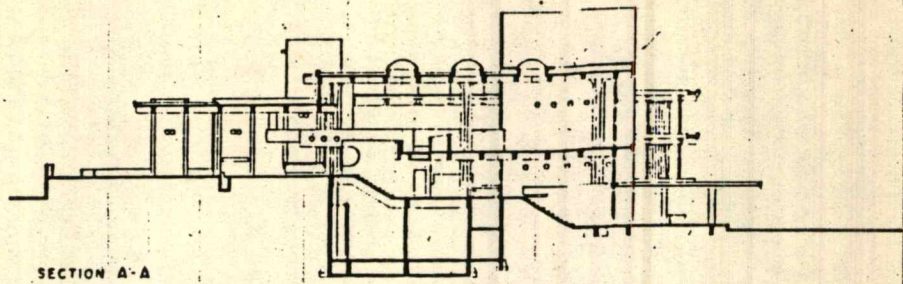
ศูนย์วัฒนธรรม ชิบา ตั้งอยู่ในใจกลางเมือง ชิบา บนพื้นที่ 11,500 ตารางเมตร ศูนย์วัฒนธรรม ชิบา นี้ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 4 ส่วน คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

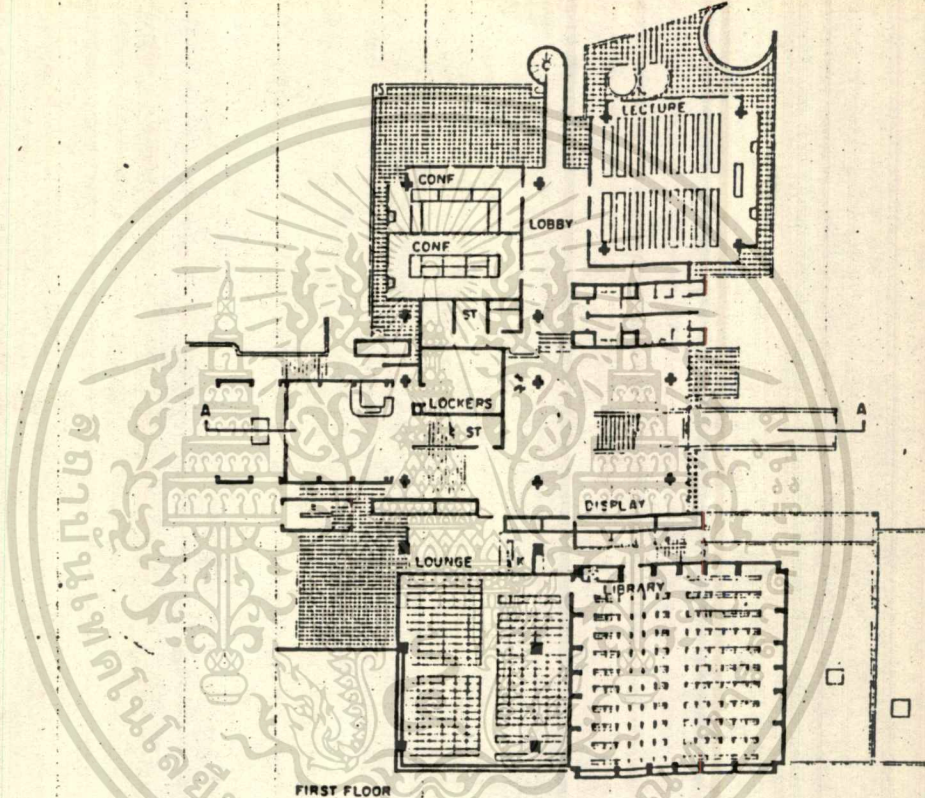
- ส่วนหอประชุม (hall of culture) 6,865 ตารางเมตร
- ส่วนประกอบพิธีแต่งงาน (wedding ceremonies) 622 "
- ส่วนห้องสมุด (library)
- ส่วนพิพิธภัณฑ์ (museum) 1,977 "

ลักษณะการวางกลุ่มอาคาร โดยถือส่วนหอประชุม เป็นตัวกลางของกลุ่มแล้วล้อมรอบด้วยส่วนที่เหลือทั้ง 3 ส่วน โดย plaza ใหญ่เป็นทิวเชื่อมระหว่างกลุ่มอาคารดังกล่าว ตามความต้องการของสถาปนิกผู้ออกแบบที่ต้องการแยกออกอย่างชัดเจนของส่วนต่าง ๆ และรับเอาความคิดของงานจิตรภายในและภายนอกให้สัมพันธ์กัน โดยที่เขาพยายามที่จะออกแบบสภาพแวดล้อมของมนุษย์เหมือนกันทั้งภายใน ภายนอก แนวความคิดที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ แนวความคิดที่จะออกแบบอาคารที่จะแสดงถึงความมีวัฒนธรรมเก่าแก่ที่สูงส่ง

สภาพภายในของอาคาร โฉนดทางเข้าของอาคารแผ่กว้างผ่านตัวอาคารใหญ่ในทางขวางของ plan และสร้างบรรยากาศในการเชื่อมต่อกับปีกทั้งสอง บริเวณส่วนกลางของห้องโถงถูกยกยกระดับขึ้น และโถงพักคอย foyer ที่อยู่ในอีกระดับหนึ่ง มีทางเชื่อมต่อไปยังส่วนแสดงงาน เป็นความรู้สึกที่มรรว 3 มิติ รูปร่างของห้องประชุมเป็นรูปสี่เหลี่ยมคางหมูบานออกตรงเวทีการแสดง ซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกไปกับการเคลื่อนไหวบนเวที ห้องประชุมมีจุคน 1,800 คน ในอีกด้านหนึ่งของทางเข้าตรงข้ามกับ foyer เป็นห้องแสดงนิทรรศการและห้องบรรยายขนาด 250 คน ส่วนติดคอสอบถาม และส่วนด้านหลังเวทีถูกแยกออกจาก foyer โดยการยกยกระดับ และยกระดับลงไป ชั้นที่หนึ่งเป็นส่วนภัตตาคารต่อเนื่องกับ foyer โดยทางเดินเรียบ โครงสร้างโดยทั่วไปเป็นคอนกรีตเปลือยผนังภายนอกของหอประชุมใหญ่ทำด้วย hyperbolic - paraboloid shells

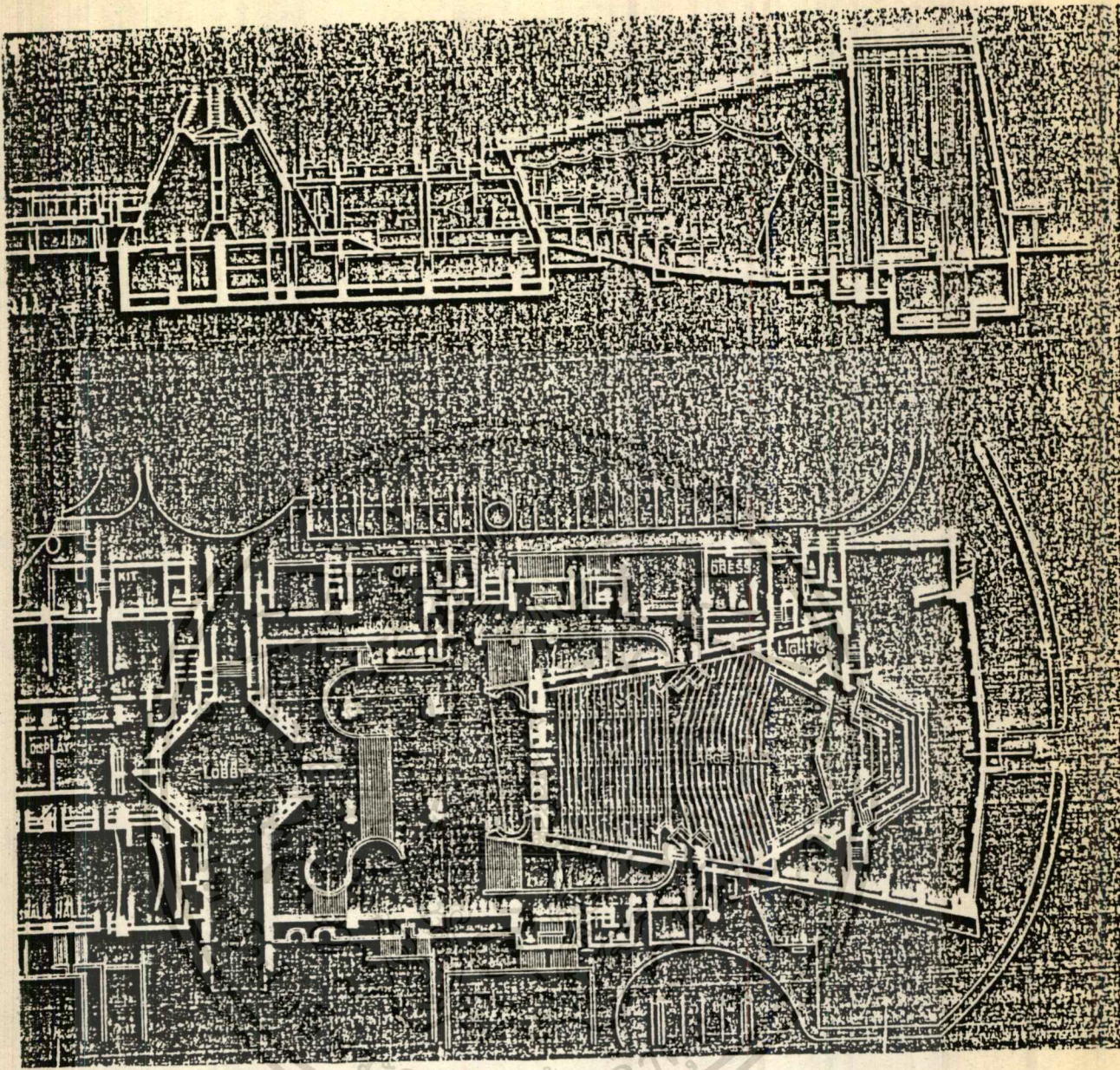
SECTION A-A

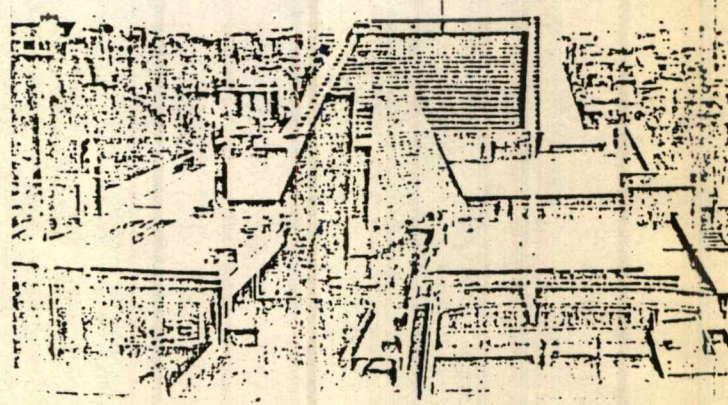
FIRST FLOOR

LIBRARY SECTION

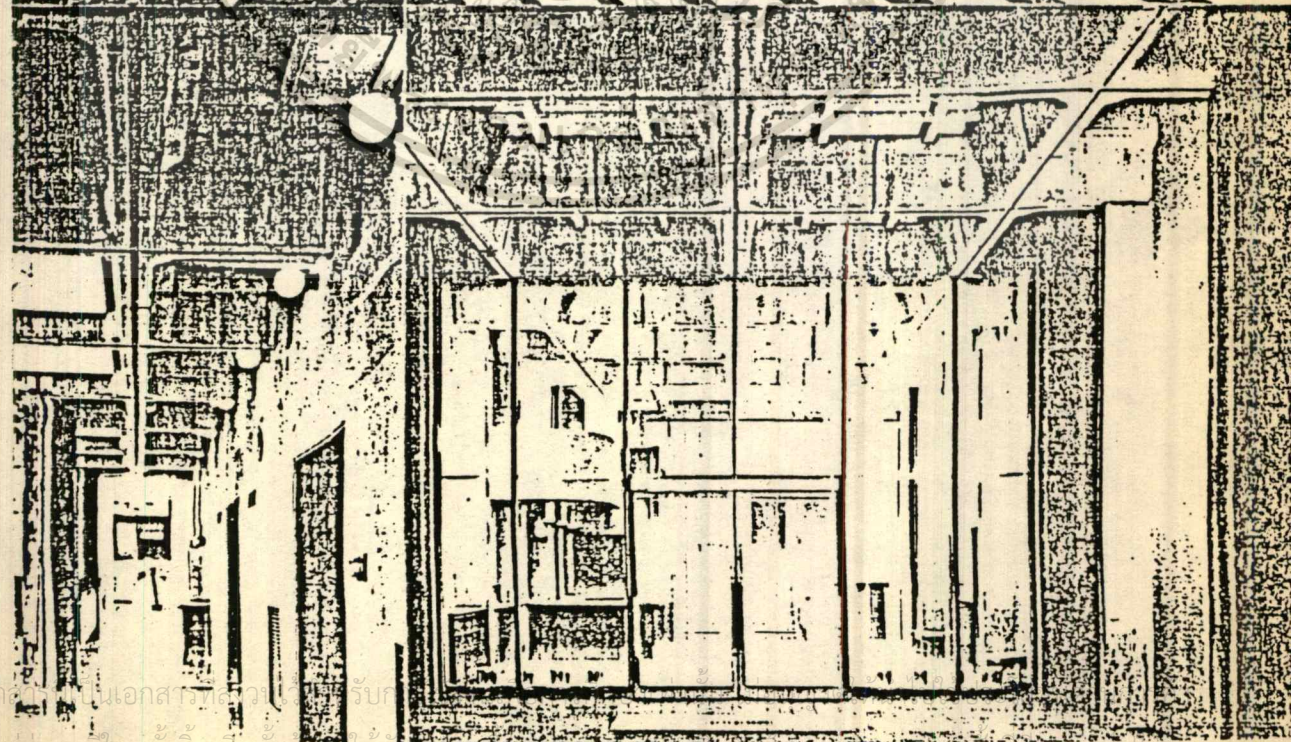
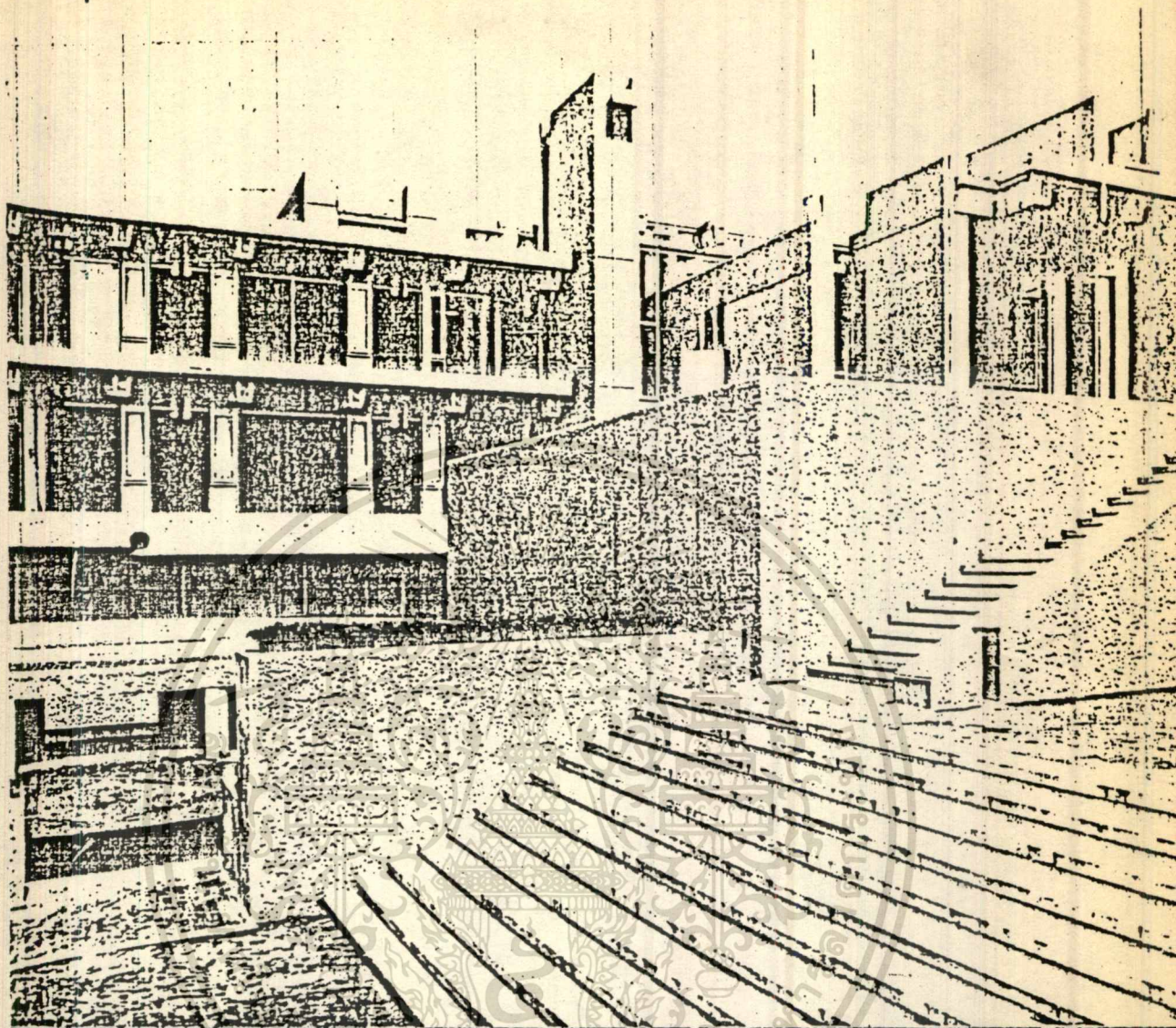
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รวมเกล้าจิบ CULTURAL CENTER OF CHIBA DISTRICT

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารในเอกสารแล้ว... รับ...
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งหาผมให้คำ... และตงย... ของเงินเจ้าของเอกสารที่ทรงทมิกรนไปไซ

HAMILTON PLACEสถานฝึก

IREELOR GARWOOD - JONES

ประโยชน์ใช้สอย

เป็น multi-purpose theater ซึ่งประสบความสำเร็จ ทุ้ได้ 2,000 - 2,200 คน เป็นส่วนหนึ่งของ hamilton civic square โดยมีที่จอดรถรวม 800 คัน อยู่ภายใต้ที่เชื่อมต่อกันระหว่างกลุ่มอาคาร มีโรงละครเล็ก ๆ 350 ที่นั่ง มีห้องประชุม

ระบบเสียง

มีการคำนวณหาค่าเฉลี่ยทางก้านเสียงที่เหมาะสมแก่การแสดงทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นการ เล่นดนตรี หรือละครพูด โดยในการ เล่นดนตรีนั้นต้องการปริมาณห้องที่ใหญ่มาก จากแปลนจะเห็นว่า ปริมาณของโรงละครนี้จะขยายได้โดยรวมกับส่วนลิโอบบี้และทางเดินด้านข้างเพดานของที่นั่งจะสูงเท่า กับที่เวที ทั้งนี้ ได้จัดให้มีส่วน balcony ระหว่างช่วงความสูงนั้นเพื่อป้องกันการสะท้อนเสียงแต่ เมื่อต้องการใช้ห้องสำหรับละครพูด หรือการบรรยาย ก็จะใช้แผ่นกูดกลืนเสียง 18 แผ่นปิดทับผนังฝั่ง อีกร เพื่อช่วยลดการสะท้อนเสียงลง ความสัมพันธ์ของผนัง ที่นั่งชั้นบน และแผ่นกูดกลืนเสียงคู่ได้จากรูป สิ่งสำคัญอีกอย่างคือ ต้นกำเนิดเสียง การละครส่วนใหญ่มักใช้เวทีแบบ proscenium มี flyloft ม่าน ส่วนแสดงในขณะที่ concert ไม่ต้องการ ใน hamilton place มี เวที 2 ชั้นกัวยกเวที หนึ่งอยู่ข้างหน้าโดยใช้เป็นที่เล่น concert อีกเวทีหนึ่งอยู่หลัง โดยมีแผ่นกูดกลืนเสียงกันอยู่ระหว่าง 2 เวทีนี้ และแผ่นเหล่านี้สามารถปรับเปลี่ยนได้ ซึ่งเมื่อเปิดแผ่นกันนี้แล้วก็จะสามารถเล่นละครบนเวที ได้ และเวทีส่วนหน้าก็ลดระดับจัดเป็นที่นั่งชมได้ ทำให้เราสามารถได้โรงละครใช้ประโยชน์ตามที่เรา ต้องการได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ ขณะที่มีการ เล่นดนตรี เมื่อเปิดแผ่นกูดกลืนเสียงนี้โดยย่อมาจาก fly loft แล้ว เวทีด้านหลังสามารถใช้เป็นห้องซ้อมได้ หรืออาจจัดเตรียมฉากสำหรับโปรแกรมต่อไปได้โดยสะดวกสำหรับระบบขยายเสียง แผงควบคุมจะอยู่ตรงกลาง เหนือที่นั่งผู้ชม (กรู๊ป) ทุก ๆ คู่ของเก้าอี้จะมีลำโพงใหญ่จะติดตั้งตามผนังโดยรอบผู้ชม นอกจากการแสดงแล้ว hamilton place ยังสามารถจัดการประชุม การสังสรรค์ได้ รวมถึงการซ้อมละครหรือดนตรี ทั้งนี้โดยจัดจ้ให้มี

studio theater ทุ้ได้ 350 ที่นั่ง สำหรับละครขนาดเล็กและการซ้อม และยังอาจจัดให้มีการฉาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้ใช้เฉพาะภายในเท่านั้น ไม่ควรเอาไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ภาพยนต์และโทรทัศน์ที่นำออกฉาย จัดไว้สำหรับการพบปะสังสรรค์ประชุม บรรยายขนาดเล็ก
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

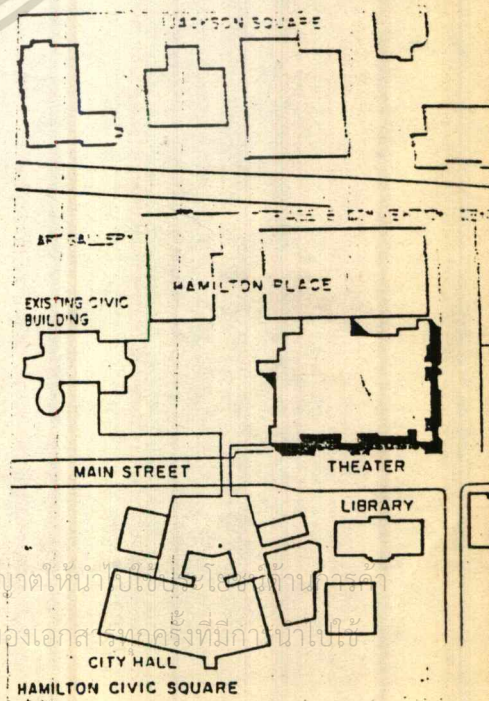
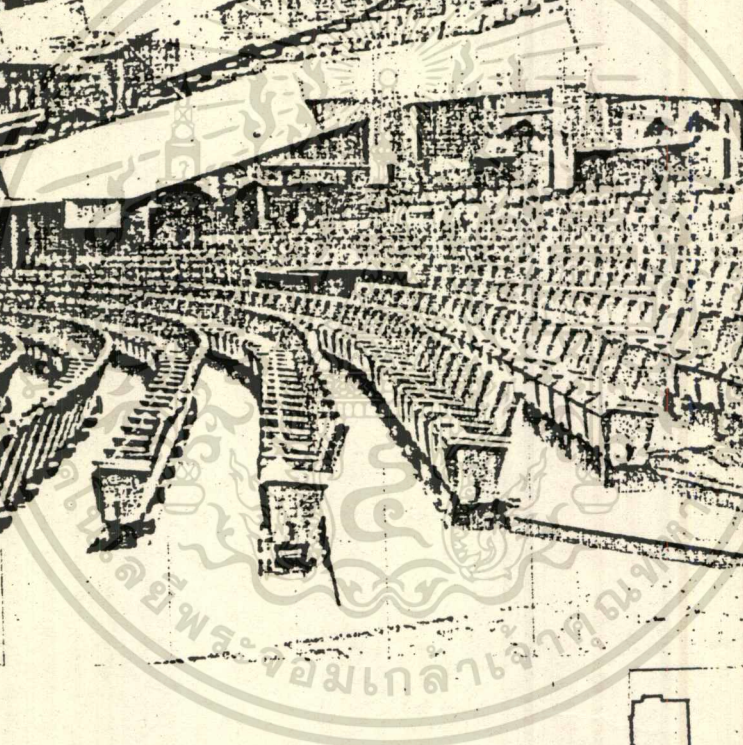
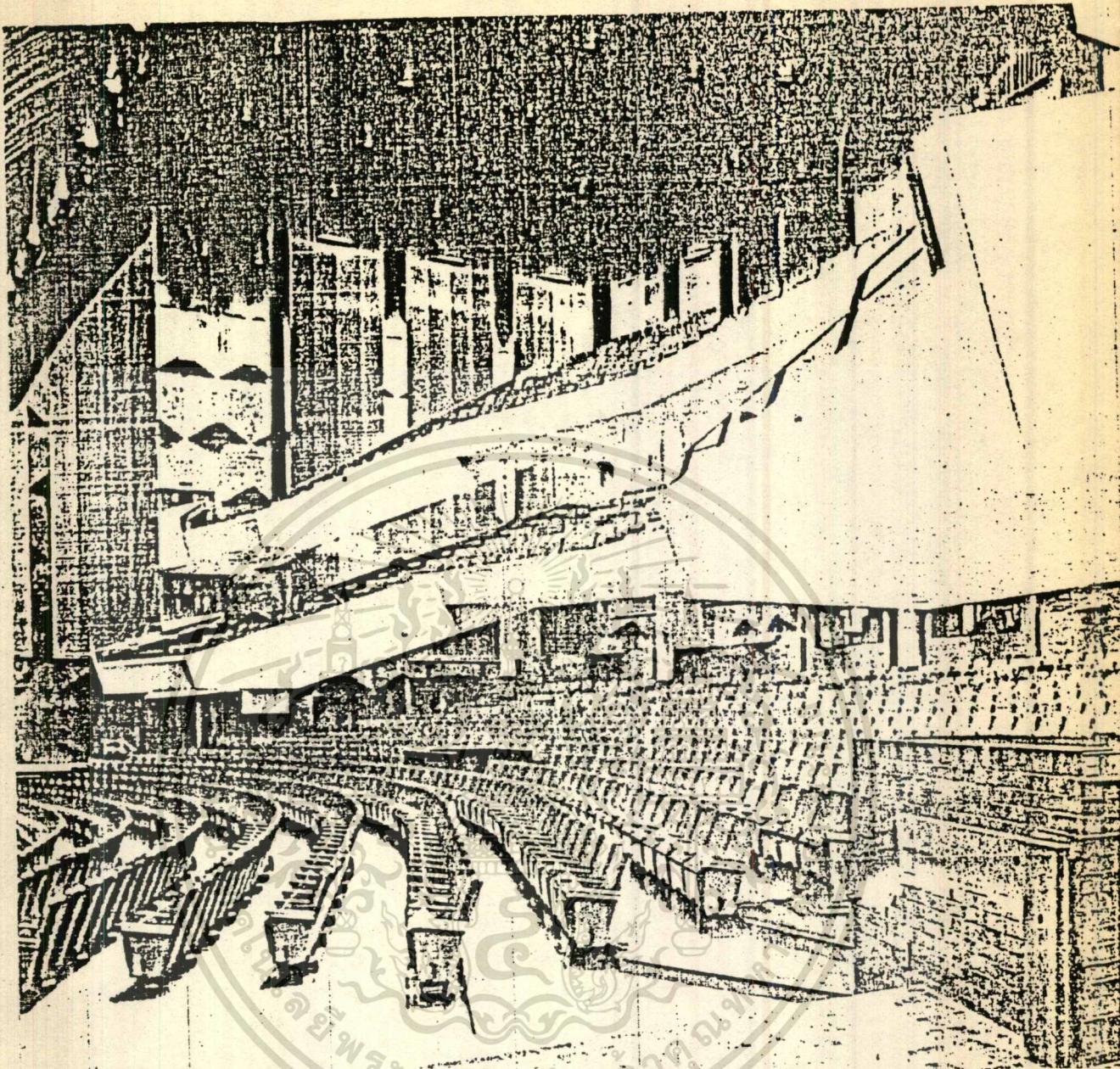
หรือการบรรยายก่อนการแสดงจริงมีการแยกทางสัญจรจากโถงใหญ่เข้าสู่ส่วนต่าง ๆ นี้ เพื่อให้สามารถ
ใช้งานได้พร้อมกันและผู้ใช้สามารถใช้ facility ต่าง ๆ ร่วมกันได้ด้วย เช่น ห้องแต่งตัว workshop
shop ห้องเครื่อง ส่วนเก็บของและสรง. โดยส่วนต่าง ๆ เหล่านี้อยู่ที่ชั้น 4 ของอาคารหลังเวที main
lobby มีหลายระดับเชื่อมต่อโดยตรงกับ main hall ซึ่งสูงเท่ากัน ทางเข้าจากที่จอดรถข้างใต้
plaza สามารถติดต่อกับทางเข้าจาก plaza รูปทรงภายนอกอาคารมีการชอย buttress
คอนกรีตเป็นช่วง ๆ ซึ่งทำให้อาคารดูมั่นคง การทำหลังคาเป็นชั้น ๆ เพื่อให้แสงทาง clearstory
window และผนังกระจกของส่วนล็อบบี้ช่วยให้คนจากภายนอกอาคารเห็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายใน เป็น
การกระตุ้นให้เกิดความสัมพันธ์กันระหว่างภายนอกกับภายในอาคาร

ระบบโครงสร้าง

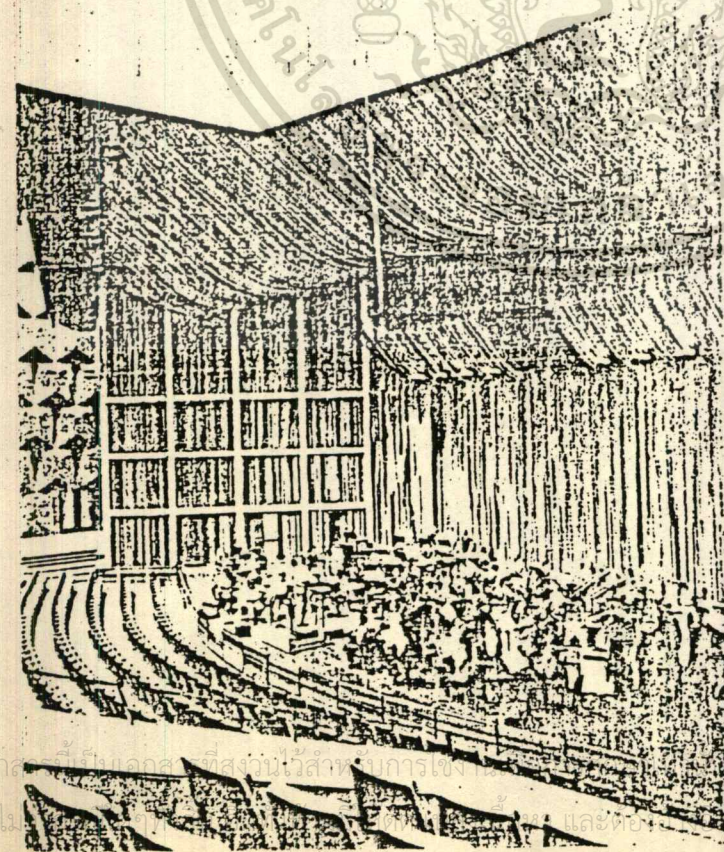
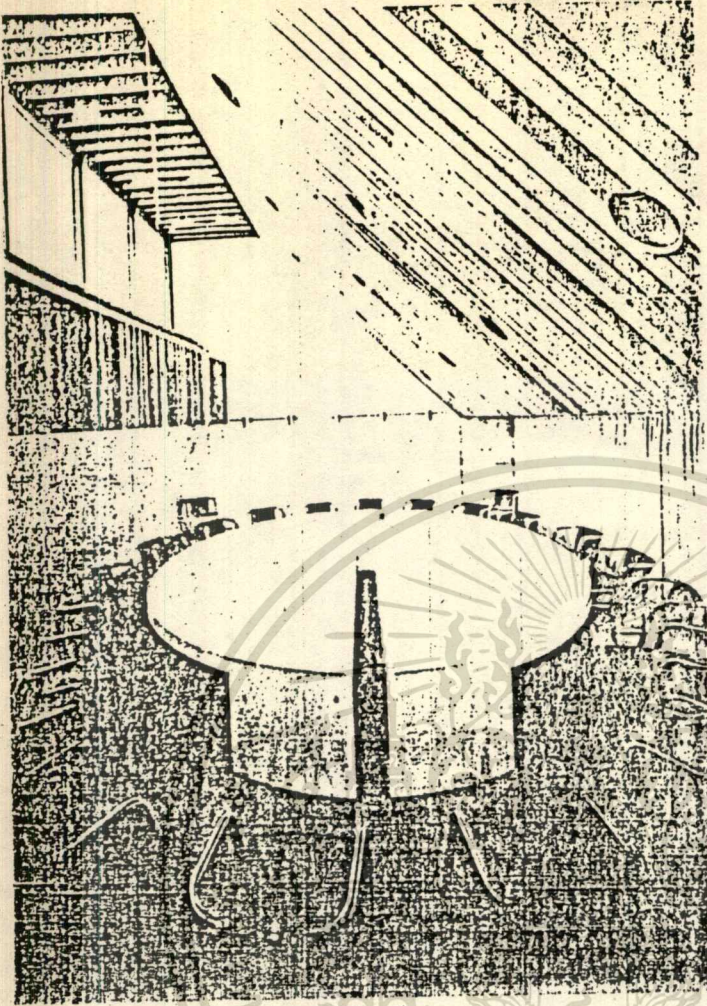
ระบบโครงสร้างมีส่วนช่วยเรื่องเสียงอย่างมาก มีการแยกระบบโครงสร้างออกจากกันโดย
ึกเขาคเพื่อป้องกันเสียงรบกวนจากส่วนที่เกิดเสียงดัง เช่น จากถนน จากห้องเครื่อง โดยแต่ละส่วน
จะมีฐานรากของตนต่างหาก และถูกปิดล้อมและกันโดย air - space separation โครงสร้างทั่วไป
ใช้ exposed concrete ทั้งภายใน ภายนอก ในส่วน main hall ใช้เป็นผนังอิฐ

การบริหาร

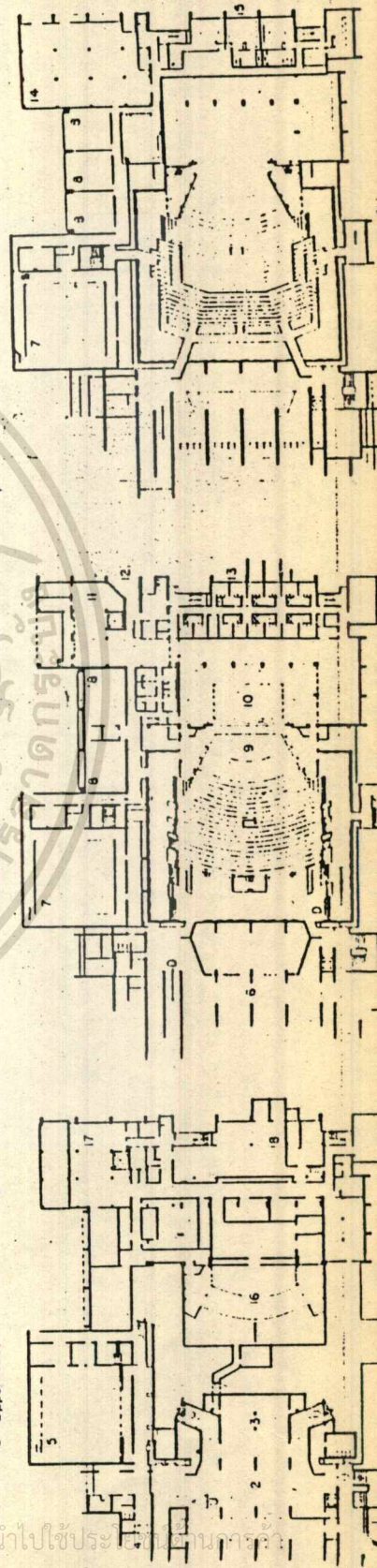
โดยการซื้อบัตรการแสดงมาจกการแสดงเอง ในขณะที่โรงละครอื่นจักสร้างขึ้นเพียงให้เช่า
สถานที่แล้วผู้เข้าจัดการแสดงทั้งหมด ส่วน สรง. อยู่ชั้นบนสุดของอาคารหลังเวที โดยมีส่วนห้อง
ประชุมกรรมการบริหารด้วย รายได้มีมาจากการเข้าห้องมีดกตั้งและโรงละครเล็กอีก 2 แห่ง จาก
บริษัทท้องถิ่น กลุ่มผู้จัดการแสดงและสถานีโทรทัศน์ และในระหว่างที่ไม่มีกิจกรรมใด ๆ main
lobby ก็จะถูกจัดเป็น night club สำหรับผู้มาชมการแสดง ทั้งนี้ เป็นไปตามนโยบายที่จะทำให้
เป็นส่วน night lift ที่ลึกลับสำหรับย่านนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
 ไม่สามารถตีพิมพ์หรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีกานานาไปใช้

- 1 Main entrance
- 2 Lower lobby
- 3 Coats
- 4 Ancillary facility entrance
- 5 Studio inleat
- 6 Upper lobby
- 7 Upper part studio inleat
- 8 Vestings
- 9 Orchestra stage
- 10 Drama stage
- 11 Receiving
- 12 Office & entrance
- 13 Dressing rooms
- 14 Mechanical equipment
- 15 Dressing & chorus
- 16 Lifts
- 17 Workshop
- 18 Mechanical

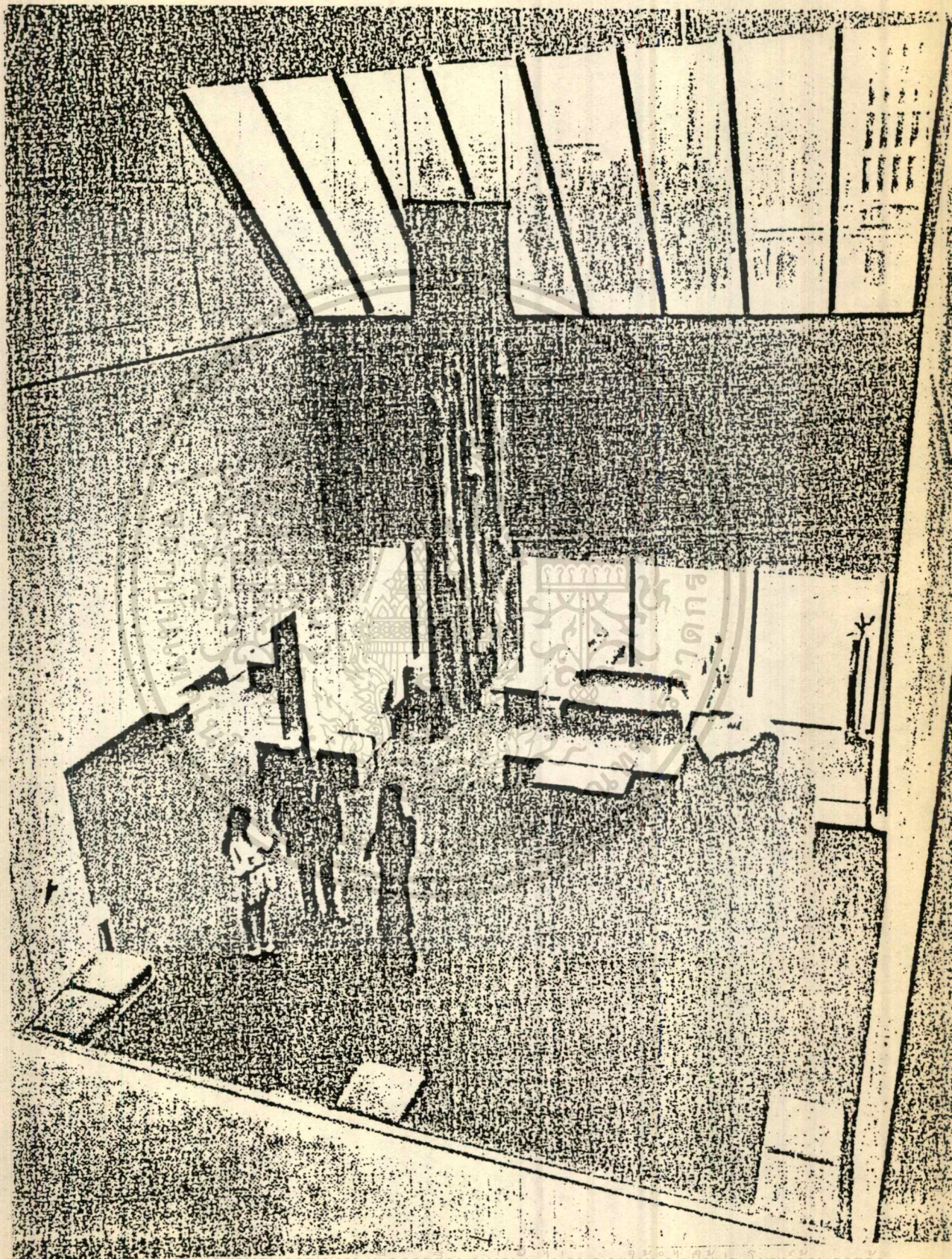

เอกสาร เป็นอาคารที่สร้างขึ้นเพื่อการเรียนการสอน

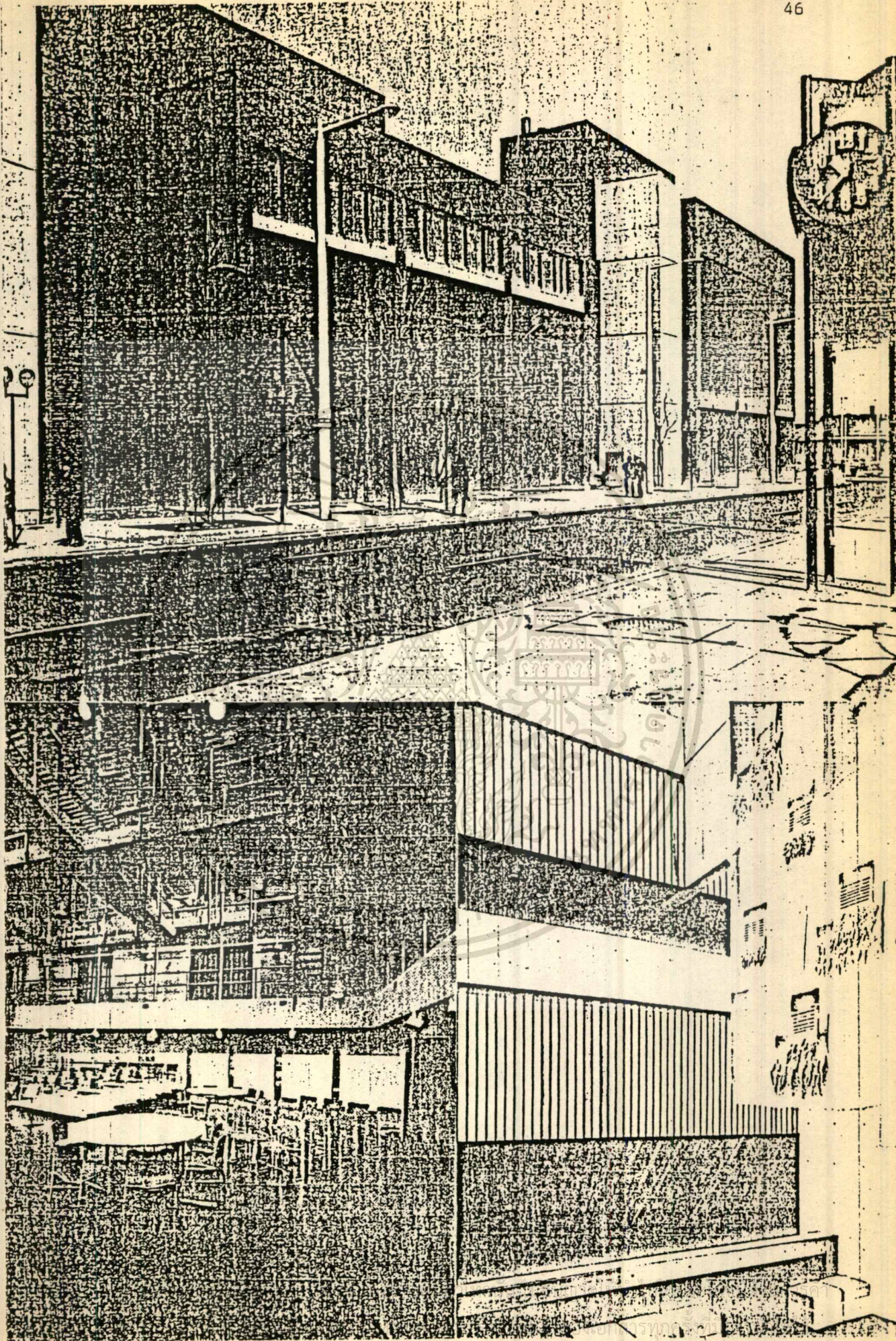
ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในการค้า

และเพื่อวัตถุประสงค์อื่นใด

ของเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนเวลาหรือบริการเชิงงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

การรวบรวมและศึกษาข้อมูล

3.1 การศึกษาข้อมูล3.1.1. ข้อมูลพื้นฐาน

การกำหนดรายละเอียดของโครงข่ายการศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานจัดตั้งศูนย์ฯ คือ ตลาดการท่องเที่ยว ทรัพยากรมรดกวัฒนธรรม การคัดเลือกที่ตั้งที่เหมาะสมเพื่อนำไปกำหนดแนวทางในการจัดตั้งศูนย์ฯ และการเสนอรายละเอียดโครงการทั้งด้านการออกแบบอาคาร และโครงสร้างพื้นฐาน และการกำหนดรายละเอียดกิจกรรมตลาดของศูนย์ฯ

3.1.2. ตลาดการท่องเที่ยว

ตลาดการท่องเที่ยวเป็นข้อมูลพื้นฐานที่จะนำไปพิจารณาถึงจำนวนความต้องการ ตลอดจนทัศนคติความชอบของนักท่องเที่ยว หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือลูกค้าของศูนย์ฯ ข้อมูลตลาดการท่องเที่ยวนี้ ได้สรุปผลมาจากการศึกษาเบื้องต้นเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะสมุย/สุราษฎร์ธานี (โคยะ พ.เมื่อปี 2526) และจากการจัดทำแผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว เกาะสมุย/สุราษฎร์ธานี ผลการศึกษามีดังนี้

(1) สภาพการณ์ตลาดการท่องเที่ยวโดยทั่วไป

ตลาดการท่องเที่ยวโดยทั่วไปมี 3 รัชสมัย คือ รัชสมัยโลก, รัชสมัยภูมิภาค และรัชสมัยประเทศ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับรัชสมัยตลาดการท่องเที่ยวของเกาะสมุยพอสมควร สภาพการณ์ตลาดการท่องเที่ยวโดยทั่วไปสรุปได้ดังนี้

สภาพการณ์ตลาดการท่องเที่ยวของโลกมีการเปลี่ยนแปลงไปคามสภาพเศรษฐกิจ และการเมืองของแต่ละประเทศและระหว่างประเทศ จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาได้เพิ่มขึ้นมาโดยตลอด โดยเฉพาะในช่วงปี 2503-2512 เป็นช่วงที่มีอัตราการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวอยู่ในระดับสูง คือ เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 9.0 ต่อปี ระหว่างปี 2513-2523 มีอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวต่ำกว่าในช่วงที่ผ่านมา คือ เฉลี่ยร้อยละ 5.8 ต่อปี ทั้งนี้เนื่องมาจากวิกฤติการณ์น้ำมัน และภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลกหลังปี 2516 ซึ่งส่งผลให้อัตราการขยายตัวของนักท่องเที่ยวทั้งภายในและต่างประเทศ (INTERNATIONAL TOURIST ARRIVAL) และภายในประเทศ (domestic tourist arrival) เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง

ไม่พียงเท่านั้น แต่ยังขึ้นอยู่กับแนวโน้มของเศรษฐกิจโลกด้วย และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการศึกษาของ WORLD TOURISM ORGANIZATION (WTO) ได้ประมาณการไว้ว่าในปี 2523 มีผู้เดินทางท่องเที่ยวทั่วโลกประมาณ 1,648 ล้านคน โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยประมาณร้อยละ 8 ต่อปี ในจำนวนนี้ 1,362 ล้านคน หรือร้อยละ 82.6 เป็นนักท่องเที่ยวภายในประเทศ (DOMESTIC TOURIST ARRIVAL) ส่วนอีก 286 ล้านคน หรือร้อยละ 17.4 เป็นนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ (INTERNATIONAL TOURIST ARRIVALS) โดยมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นเฉลี่ยต่อปีในช่วงที่ผ่านมาร้อยละ 8 และ 4 ต่อปี ตามลำดับ

ในจำนวนนักท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมดนั้น ทวีปยุโรปเป็นภูมิภาคที่มีผู้เดินทางท่องเที่ยวสูงที่สุด คือมีถึง 1,179 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 86.6 ของทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ อเมริกา เอเชียตะวันออก และปาซิฟิก ตามลำดับ ส่วนภูมิภาคอื่น ๆ มีนักท่องเที่ยวภายในประเทศต่ำกว่าร้อยละ 1

ค่านักท่องเที่ยวจากต่างประเทศกว่า 260 ล้านคน หรือประมาณร้อยละ 90 มาจากทวีปยุโรป และอเมริกา ซึ่งกว่าครึ่งหนึ่งมาจากประเทศเยอรมันตะวันตกและสหรัฐอเมริกา

สำหรับสถานการณ์ตลาดการท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในช่วงปี 2520-2523 ที่ผ่านมา โดยพิจารณาจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าประเทศพบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวได้เพิ่มขึ้นโดยตลอด จาก 4.72 ล้านคน ในปี 2520 เป็น 5.88 ล้านคน ในปี 2523 โดยมีอัตราการเพิ่มเป็นร้อยละ 13.4 ต่อปี ซึ่งสูงกว่าอัตราการเพิ่มของโลก (ร้อยละ 8 ต่อปี)

จากจำนวนนักท่องเที่ยวที่มายังภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้ 6.88 ล้านคน คิดเป็นส่วนแบ่งร้อยละ 2.4 ของนักท่องเที่ยวทั่วโลก ประเทศที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวเข้าประเทศมากที่สุดในภูมิภาคนี้ ได้แก่ ประเทศสิงคโปร์ ส่วนประเทศไทยเป็นอันดับ 2 รองจากสิงคโปร์ โดยมีนักท่องเที่ยวเข้าประเทศในปี 2523 ประมาณ 1.86 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 2.0 ของนักท่องเที่ยวที่เข้ามายังภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และคิดเป็นร้อยละ 0.65 ของนักท่องเที่ยวทั่วโลก

สำหรับประเทศไทยนั้น ในช่วงที่ผ่านมาตั้งแต่ปี 2514-2526 จำนวนนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศซึ่งหมายถึงนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจาก 638,734 คน ในปี 2514 เป็น 2,015 คน ในปี 2524 และเป็น 2,191,003 ในปี 2526 ซึ่งนักท่องเที่ยวลดลงเป็นครั้งแรก และในปี 2526 นี้ นักท่องเที่ยวลดลงจากปี 2525 ในอัตราร้อยละ 1.24 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก นโยบายการท่องเที่ยวของแต่ละประเทศ และช่วงห่างของประเทศไทย อย่างไรก็ตาม การเจริญเติบโตดังกล่าว ทำให้ตลาดการท่องเที่ยวของประเทศไทยได้พัฒนาเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว สามารถนำเงินตราต่างประเทศเข้าประเทศไทยได้เป็นจำนวนมากซึ่งในปัจจุบันมีความสำคัญในสาขาเศรษฐกิจสาขาหนึ่ง

ตลาดการท่องเที่ยวชาวต่างประเทศของไทย (ตารางที่ 3.1) ที่สำคัญแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มประเทศโพ้นทะเล ซึ่งได้แก่ ประเทศในทวีปยุโรป อเมริกา ออสเตรเลีย และเอเชียแปซิฟิกบางส่วน กลุ่มนี้ในปี 2526 มีส่วนแบ่งของตลาดถึงร้อยละ 65.3 ส่วนอีกร้อยละ 34.7 เป็นกลุ่มประเทศอาเซียน ได้แก่ ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย สิงคโปร์ เป็นต้น

ในอดีตที่ผ่านมา ตลาดการท่องเที่ยวหลักที่สำคัญของประเทศไทย ได้แก่ ประเทศมาเลเซีย ฮ่องกง ไต้หวัน อังกฤษ สหรัฐอเมริกา และไต้หวัน ตามลำดับ แต่ในปัจจุบัน มีตลาดการท่องเที่ยวกลุ่มใหม่ที่เริ่มมีความสำคัญขึ้นมา คือ ตลาดญี่ปุ่น จีน ไต้หวัน ตะวันออกกลาง อินเดีย

จากผลการศึกษาของ ททท. ในปี 2526 นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจากประเทศต่าง ๆ มีวันพักในประเทศไทยเฉลี่ย 4.9 วัน และใช้จ่ายเฉลี่ย 2,328.56 บาทต่อคนต่อวัน จากสถิติดังกล่าวในปี 2526 ประเทศไทยมีเงินตราจากต่างประเทศเข้ามาถึง 25,050 ล้านบาท

สำหรับนักท่องเที่ยวภายในประเทศ จากการประมาณการตารางที่ 3.2 ในโครงการศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทย (วท., 2525) พบว่า ในปี 2525 มีประมาณ 12,555,200 คน และคาดว่าในปี 2529, 2534, 2539 และ 2544 จะมีนักท่องเที่ยวภายในประเทศ 14,972,300 18,216,100; 21,635,100 และ 25,081,000 คน ตามลำดับ

ภูมิภาคที่มีการเกิดทางมากที่สุด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามลำดับ นักท่องเที่ยวนิยมเกิดทางเมษายน-มิถุนายน มากที่สุด มีวันพักเฉลี่ย 2.70 วัน/คน และค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 128 บาท/คน/วัน

(2) ตลาดการท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานี

จังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นจังหวัดที่ได้มีการขยายตัวทางการท่องเที่ยวอย่างมากในระยะที่ผ่านมา โดยมีเกาะสมุยเป็นแหล่งหนึ่งของภาคใต้ ส่วนเมืองสุราษฎร์ธานีเป็นศูนย์กลางการค้าและคมนาคมที่สำคัญแห่งหนึ่งของภาคใต้ ดังนั้น ตลาดการท่องเที่ยวจึงมีลักษณะค่อนข้างคึกคัก นักท่องเที่ยวเข้ามาจำนวนมากกล่าวคือ

2.1) จำนวนนักท่องเที่ยวและการกระจายตัวของนักท่องเที่ยว

ในปี 2527⁽¹⁾ ประมาณว่ามีนักท่องเที่ยวเข้ามาจังหวัดสุราษฎร์ธานี 218,847 คน จำแนกเป็นชาวไทย 185,596 คน (ร้อยละ 84.8) และชาวต่างประเทศ 33,251 คน (ร้อยละ 15.2)

ซึ่งจำนวนนักท่องเที่ยวได้เพิ่มขึ้นจากปี 2525⁽²⁾ ร้อยละ 7.1

เอกสารอ้างอิง
(1) จากการประมาณในระบุงการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว เกาะสมุย/สุราษฎร์ธานี วท., 2527
(2) จากการศึกษาเบื้องต้นเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว เกาะสมุย/สุราษฎร์ธานี วท., 2526
ไม่ว่าในกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตลาดการท่องเที่ยวชาวต่างประเทศของไทย (ตารางที่ 3.1) ที่สำคัญแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มประเทศโพ้นทะเล ซึ่งได้แก่ ประเทศในทวีปยุโรป อเมริกา ออสเตรเลีย และเอเชียแปซิฟิกบางส่วน กลุ่มนี้ในปี 2526 มีส่วนแบ่งของตลาดถึงร้อยละ 65.3 ส่วนอีกร้อยละ 34.7 เป็นกลุ่มประเทศอาเซียน ได้แก่ ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย สิงคโปร์ เป็นต้น

ในอดีตที่ผ่านมา ตลาดการท่องเที่ยวหลักที่สำคัญของประเทศไทย ได้แก่ประเทศมาเลเซีย รອງลงมาได้แก่ ญี่ปุ่น อังกฤษ สหรัฐอเมริกา และไต้หวัน ตามลำดับ แต่ในปัจจุบัน มีตลาดการท่องเที่ยวกลุ่มใหม่ที่เริ่มมีความสำคัญขึ้นมา คือ ตลาดญี่ปุ่น จีน ไต้หวัน ตะวันออกกลาง อินเดีย

จากผลการศึกษาของ ททท. ในปี 2526 นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจากประเทศต่าง ๆ มีวันพักในประเทศไทยเฉลี่ย 4.9 วัน และใช้จ่ายเฉลี่ย 2,328.56 บาทต่อคนต่อวัน จากสถิติดังกล่าวในปี 2526 ประเทศไทยมีเงินตราจากต่างประเทศเข้ามาถึง 25,050 ล้านบาท

สำหรับนักท่องเที่ยวภายในประเทศ จากการประมาณการตารางที่ 3.2 ในโครงการศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทย (วท., 2525) พบว่า ในปี 2525 มีประมาณ 12,555,200 คน และคาดว่าในปี 2529, 2534, 2539 และ 2544 จะมีนักท่องเที่ยวภายในประเทศ 14,972,300 18,216,100; 21,635,100 และ 25,081,000 คน ตามลำดับ

ภูมิภาคที่มีการเดินทางมากที่สุด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามลำดับ นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางเมษายน-มิถุนายน มากที่สุด มีวันพักเฉลี่ย 2.70 วัน/คน และค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 128 บาท/คน/วัน

(2) ตลาดการท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานี

จังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นจังหวัดที่ได้มีการขยายตัวทางการท่องเที่ยวอย่างมากในระยะเวลาที่ผ่านมา โดยมีเกาะสมุยเป็นแหล่งหนึ่งของภาคใต้ ส่วนเมืองสุราษฎร์ธานีเป็นศูนย์กลางการค้าและคมนาคมที่สำคัญแห่งหนึ่งของภาคใต้ ดังนั้น ตลาดการท่องเที่ยวจึงมีลักษณะค่อนข้างคึกคักนักท่องเที่ยวเข้ามา มากกล่าวคือ

2.1) จำนวนนักท่องเที่ยวและการกระจายตัวของนักท่องเที่ยว

ในปี 2527⁽¹⁾ ประมาณว่ามีนักท่องเที่ยวเข้ามายังจังหวัดสุราษฎร์ธานี 218,847 คน จำแนกเป็นชาวไทย 185,596 คน (ร้อยละ 84.8) และชาวต่างประเทศ 33,251 คน (ร้อยละ 15.2) ซึ่งจำนวนนักท่องเที่ยวได้เพิ่มขึ้นจากปี 2525⁽²⁾ ร้อยละ 7.1

เอกสาร (1) จากการประมาณการในระบุงการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว เกาะสมุย/สุราษฎร์ธานี วท., 2527

(2) จากการศึกษาเบื้องต้นเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว เกาะสมุย/สุราษฎร์ธานี วท., 2526

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.2 การประมาณการและการพยากรณ์จำนวน
ผู้เดินทางชาวไทยในอนาคต

ปี	ผู้เดินทางของชาวไทย		ผู้เดินทางที่หักแรม ^{๑/}
	จำนวน ๑,๐๐๐ คน	อัตราเพิ่ม %	๑,๐๐๐ คน
๒๕๒๓	๑๕,๕๑๗.๐	-	๑๐,๖๑๓.๖
๒๕๒๔	๑๖,๒๑๕.๓	-	๑๑,๐๔๑.๓
๒๕๒๕	๑๖,๕๕๕.๐	-	๑๑,๕๔๐.๕
๒๕๒๖	๑๗,๗๐๗.๕	๕.๕	๑๒,๑๑๑.๕
๒๕๒๗	๑๘,๕๐๕.๓	-	๑๒,๖๕๖.๕
๒๕๒๘	๑๙,๓๓๗.๐	-	๑๓,๒๒๖.๕
๒๕๒๙	๒๐,๒๐๗.๒	-	๑๓,๘๒๑.๗
๒๕๓๐ - ๒๕๓๕ ^{๒/}	๒๕,๕๘๕.๑	๕.๐	๑๖,๘๑๖.๒
๒๕๓๕ - ๒๕๓๘ ^{๒/}	๒๘,๑๕๕.๕	๓.๕	๑๙,๕๗๒.๕
๒๕๔๐ - ๒๕๔๕ ^{๒/}	๓๓,๘๕๐.๑	๓.๐	๒๓,๑๕๓.๖

หมายเหตุ ๑/ ผู้เดินทางหักแรม คือ ผู้เดินทางที่หักแรมในโรงแรม บ้านญาติ/เพื่อน
วัด และอื่น ๆ

๒/ จำนวนเมื่อปีสุดท้าย

ที่มา : ๑ โครงการศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทย, สถาบันวิจัย
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, เมษายน ๒๕๒๕

ตารางที่ 3.3 การกระจายตัวของนักท่องเที่ยวต่างชาติ (พ.ศ. ๒๕๒๗)

แหล่งท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวไทย		นักท่องเที่ยวต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
แหล่งท่องเที่ยวทางทะเล						
- เกาะสมุย	๑๓,๒๗๘	๖๓.๒	๒๔,๐๓๘	๓๕.๓	๓๗,๓๑๖	๖๕.๐
- หมู่เกาะอ่างทอง	๕๑,๕๕๖	๒๓.๘	๒,๕๖๐	๓.๕	๕๔,๑๑๖	๒๕.๓
- เกาะพะงัน	๑๕,๙๖๑	๘.๖	๖,๕๕๔	๒๐.๕	๒๒,๕๑๕	๑๐.๕
แหล่งท่องเที่ยวบนผืนแผ่นดินใหญ่						
- อำเภอไชยา	๔๔,๒๖๑	๕๕.๕	๓,๕๒๕	๑๐.๓	๔๗,๗๘๖	๕๐.๑
- อำเภอเมืองและกาญจนดิษฐ์	๕๐,๕๘๒	๒๓.๒	๒,๒๒๘	๖.๓	๕๒,๘๑๐	๒๕.๑
- อำเภอกอนนาก	๒๓,๐๘๓	๑๕.๖	๕๓๑	๒.๕	๒๓,๖๑๔	๑๒.๕
- อำเภอกันตัง	๑๒,๒๕๔	๘.๖	๓๓๒	๑.๐	๑๒,๕๘๖	๕.๓

หมายเหตุ : นักท่องเที่ยวแต่ละคนไปท่องเที่ยวมากกว่า ๑ แห่ง

ที่มา : การจัดทำแผนพัฒนากิจกรรมท่องเที่ยว เกาะสมุย/สุราษฎร์ธานี, วท. กำลังดำเนินการ

แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว ไทเก้ เกาะสมุย (ร้อยละ 65.0) รองลงมาคือ
ไชยา (ร้อยละ 40.1) โดยชาวไทยนิยมไปเกาะสมุยมากกว่า รองลงมา คือ ไชยา ส่วนชาวต่างประเทศ
นิยมไปเกาะสมุยมากที่สุดเช่นกัน และรองลงมา คือ นิยมไปเกาะอ่างทอง กังรายละเอียดยังในตารางที่ 3.3

นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีการมาเที่ยวโดยไม่จำกัดวัน แต่ชาวไทยนิยมมาเที่ยวในช่วง
วันหยุด โดยเฉพาะวันหยุดกระยะยาวมากกว่า โดยเฉลี่ยนักท่องเที่ยวชาวไทยมาเที่ยวในวันหยุดกระยะยาว
ประมาณ 1,931 คน ในวันหยุดธรรมดา 516 คน และในวันธรรมดา 347 คน

2.2) โครงสร้างของนักท่องเที่ยว (รูปที่ 3.1, 3.2)

ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาจากภาคกลาง โดยเฉพาะ กรุงเทพฯ (ร้อยละ 55)
รองลงมาคือนักท่องเที่ยวจากพื้นที่ใกล้เคียง (คือ ภาคใต้ ร้อยละ 26.8) ส่วนภายนอกประเทศส่วนมาก
เป็นชาวยุโรป (ร้อยละ 61.2) อเมริกา (ร้อยละ 18.2) และออสเตรเลีย (ร้อยละ 15.3) ส่วน
เอเชียมีเพียงร้อยละ 5.3

นักท่องเที่ยวส่วนมากเป็นชายมากกว่าหญิงในสัดส่วน 2:1 และมีช่วงอายุระหว่าง 26-35 ปี
มีมากกว่าร้อยละ 40 รองลงมาอายุ 15-25 ปี และ 36-45 ปี ซึ่งกล่าวคือ ส่วนใหญ่เป็นคนอยู่ในวัย-
ทำงานมากที่สุด

ระดับการศึกษา นักท่องเที่ยวชาวไทยร้อยละ 47.7 จบระดับอุดมศึกษา และรองลงมา
จบระดับอาชีวศึกษา ร้อยละ 20.2 และเป็นนักเรียน-นักศึกษา ร้อยละ 12.2 อาชีพของนักท่องเที่ยวเป็น
ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 44 เป็นลูกจ้างและประกอบธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 19.4
และ 14.8 ตามลำดับ ชาวต่างประเทศเป็นนักศึกษามากที่สุด ร้อยละ 28.07 นอกนั้นก็ลดลงไป

นักท่องเที่ยวชาวไทยมีระดับรายได้ปานกลางระหว่าง 2,500 - 5,000 บาทต่อเดือน
มากที่สุดคือร้อยละ 36.29 รองลงมา มีรายได้ 5,000 - 7,500 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 24.32
และ 7,501 - 10,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 15.06 ส่วนชาวต่างประเทศมีรายได้คิดเป็นเงิน
ระหว่าง 20,000 - 40,000 บาทต่อเดือนถึงร้อยละ 42.11 และต่ำกว่า 40,000 บาทต่อเดือนร้อยละ
32.63 โดยประมาณ

2.3) รูปแบบของการท่องเที่ยว (รูปที่ 3.1, 3.2)

นักท่องเที่ยวชาวไทยมีจุดประสงค์หลักเพื่อการท่องเที่ยวมากที่สุดและมากกว่าการพักผ่อน
เล็กน้อย คือร้อยละ 42.6 และ 38.8 ตามลำดับ ส่วนชาวต่างประเทศมีความต้องการมาพักผ่อนมากกว่า
ไม่ว่ากรณีใดก็ตาม คิดเป็นร้อยละ 60.8 และ 31.5 ตามลำดับ สิ่งที่ดึงดูดใจการมาของนักท่องเที่ยว คือ ใช้

รูปที่ - 3.1 ข้อมูลการตลาดการท่องเที่ยวของชาวไทยที่มายังจังหวัดสุราษฎร์ธานี พ.ศ. ๒๕๓๗

ประชากร		ประเภทการเที่ยว										ลักษณะการมาเที่ยว		
เพศ	อายุ	การศึกษา	อาชีพ	ระดับรายได้ (บาท/เดือน)	จำนวนเที่ยว	ระยะการเดินทาง	ระยะเวลาพัก	ความถี่	จำนวน	กิจกรรม	ค่าใช้จ่าย	ที่พัก	ระยะเวลาพัก	
ชาย	65.9%	ไม่ศึกษา	务农	< 2,500.-	คนเดียว	1-2 วัน	โดยรอบ	ทุกวัน	ชาย	พักผ่อน	43.2%	การเช่ารถ	การเช่ารถ	
ชาย	65.9%	ประถมศึกษา	务农	2,501-5,000.-	ครอบครัว	3-4 วัน	ไกลกว่า	สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง	ชาย	พักผ่อน	43.2%	การเช่ารถ	การเช่ารถ	
ชาย	65.9%	มัธยมศึกษา	务农	5,001-7,500.-	คนเดียว	5-6 วัน	ไกลกว่า	สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง	ชาย	พักผ่อน	43.2%	การเช่ารถ	การเช่ารถ	
ชาย	65.9%	ปริญญาตรี	务农	7,501-10,000.-	คนเดียว	7-8 วัน	ไกลกว่า	สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง	ชาย	พักผ่อน	43.2%	การเช่ารถ	การเช่ารถ	
ชาย	65.9%	ปริญญาโท	务农	10,001-12,500.-	คนเดียว	9-10 วัน	ไกลกว่า	สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง	ชาย	พักผ่อน	43.2%	การเช่ารถ	การเช่ารถ	
ชาย	65.9%	ปริญญาเอก	务农	> 12,500.-	คนเดียว	> 10 วัน	ไกลกว่า	สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง	ชาย	พักผ่อน	43.2%	การเช่ารถ	การเช่ารถ	
ชาย	65.9%	ไม่ศึกษา	务农	< 2,500.-	ครอบครัว	1-2 วัน	โดยรอบ	ทุกวัน	ชาย	พักผ่อน	43.2%	การเช่ารถ	การเช่ารถ	
ชาย	65.9%	ประถมศึกษา	务农	2,501-5,000.-	ครอบครัว	3-4 วัน	ไกลกว่า	สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง	ชาย	พักผ่อน	43.2%	การเช่ารถ	การเช่ารถ	
ชาย	65.9%	มัธยมศึกษา	务农	5,001-7,500.-	คนเดียว	5-6 วัน	ไกลกว่า	สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง	ชาย	พักผ่อน	43.2%	การเช่ารถ	การเช่ารถ	
ชาย	65.9%	ปริญญาตรี	务农	7,501-10,000.-	คนเดียว	7-8 วัน	ไกลกว่า	สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง	ชาย	พักผ่อน	43.2%	การเช่ารถ	การเช่ารถ	
ชาย	65.9%	ปริญญาโท	务农	10,001-12,500.-	คนเดียว	9-10 วัน	ไกลกว่า	สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง	ชาย	พักผ่อน	43.2%	การเช่ารถ	การเช่ารถ	
ชาย	65.9%	ปริญญาเอก	务农	> 12,500.-	คนเดียว	> 10 วัน	ไกลกว่า	สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง	ชาย	พักผ่อน	43.2%	การเช่ารถ	การเช่ารถ	
ชาย	65.9%	ไม่ศึกษา	务农	< 2,500.-	ครอบครัว	1-2 วัน	โดยรอบ	ทุกวัน	ชาย	พักผ่อน	43.2%	การเช่ารถ	การเช่ารถ	
ชาย	65.9%	ประถมศึกษา	务农	2,501-5,000.-	ครอบครัว	3-4 วัน	ไกลกว่า	สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง	ชาย	พักผ่อน	43.2%	การเช่ารถ	การเช่ารถ	
ชาย	65.9%	มัธยมศึกษา	务农	5,001-7,500.-	คนเดียว	5-6 วัน	ไกลกว่า	สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง	ชาย	พักผ่อน	43.2%	การเช่ารถ	การเช่ารถ	
ชาย	65.9%	ปริญญาตรี	务农	7,501-10,000.-	คนเดียว	7-8 วัน	ไกลกว่า	สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง	ชาย	พักผ่อน	43.2%	การเช่ารถ	การเช่ารถ	
ชาย	65.9%	ปริญญาโท	务农	10,001-12,500.-	คนเดียว	9-10 วัน	ไกลกว่า	สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง	ชาย	พักผ่อน	43.2%	การเช่ารถ	การเช่ารถ	
ชาย	65.9%	ปริญญาเอก	务农	> 12,500.-	คนเดียว	> 10 วัน	ไกลกว่า	สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง	ชาย	พักผ่อน	43.2%	การเช่ารถ	การเช่ารถ	
ชาย	65.9%	ไม่ศึกษา	务农	< 2,500.-	ครอบครัว	1-2 วัน	โดยรอบ	ทุกวัน	ชาย	พักผ่อน	43.2%	การเช่ารถ	การเช่ารถ	
ชาย	65.9%	ประถมศึกษา	务农	2,501-5,000.-	ครอบครัว	3-4 วัน	ไกลกว่า	สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง	ชาย	พักผ่อน	43.2%	การเช่ารถ	การเช่ารถ	
ชาย	65.9%	มัธยมศึกษา	务农	5,001-7,500.-	คนเดียว	5-6 วัน	ไกลกว่า	สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง	ชาย	พักผ่อน	43.2%	การเช่ารถ	การเช่ารถ	
ชาย	65.9%	ปริญญาตรี	务农	7,501-10,000.-	คนเดียว	7-8 วัน	ไกลกว่า	สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง	ชาย	พักผ่อน	43.2%	การเช่ารถ	การเช่ารถ	
ชาย	65.9%	ปริญญาโท	务农	10,001-12,500.-	คนเดียว	9-10 วัน	ไกลกว่า	สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง	ชาย	พักผ่อน	43.2%	การเช่ารถ	การเช่ารถ	
ชาย	65.9%	ปริญญาเอก	务农	> 12,500.-	คนเดียว	> 10 วัน	ไกลกว่า	สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง	ชาย	พักผ่อน	43.2%	การเช่ารถ	การเช่ารถ	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น กรุณาอย่าเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น

รูปที่ 3.2 ข้อมูลการตลาดการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างประเทที่มายังจังหวัดสุราษฎร์ธานี พ.ศ. ๒๕๒๗

ประชากร		รูปแบบการท่องเที่ยว										คุณสมบัติทางสังคม		
เพศ	อายุ	อาชีพ	รายได้ (บาท/เดือน)	จุดประสงค์	ระยะเวลาพัก	ความถี่	พาหนะเดินทาง	สถานที่พัก	ระยะเวลาพัก	ความถี่	กิจกรรม	ค่าใช้จ่าย	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน
ชาย 66.2%	< 15 ปี 1.4%	นักศึกษา 28.07%	<20,000.- 32,63%	ท่องเที่ยว 39.5%	1-5 วัน 16.8%	ครั้งแรก 50.5%	รถไฟ 45.02%	โรงแรม 10.7%	5-7 วัน 16.8%	เคย 75.3%	พักผ่อน 92.9%	ค่าที่พัก 21.9%	ค่าที่พัก 37.72%	ค่าที่พัก 40.4%
หญิง 33.8%	15-25 ปี 28.4%	พนักงาน 10.52%	20,000- 40,000.- 22.1%	เยี่ยมญาติ 76.2%	6-10 วัน 45.2%	เคย (1เดือน) 36.7%	รถ. 15.76%	ชานชาลา 85.0%	8-10 วัน 45.2%	ไม่เคย 7.6%	ท่องเที่ยว 91.8%	ค่าที่พัก 25.5%	ค่าที่พัก 32.06%	ค่าที่พัก 67.3%
ไม่ทราบ 15.3%	26-35 ปี 49.1%	พนักงาน 13.60%	40,000- 60,000.- 11.58%	เยี่ยมญาติ 1.8%	11-15 วัน 26.5%	ครั้งแรก 31.7%	รถโดยสาร 39.98%	เคอทีโฮเทล 2.5%	11-15 วัน 26.5%	เคย 20.9%	ท่องเที่ยว 57.3%	ค่าที่พัก 46.2%	ค่าที่พัก 20.73%	ค่าที่พัก 9.1%
ไม่ทราบ 5.3%	36-45 ปี 8.9%	พนักงาน 10.52%	60,000- 80,000.- 5.26%	เยี่ยมญาติ 0.7%	16-20 วัน 5.7%	ครั้งแรก 1.1%	รถโดยสาร 4.16%	บ้านพัก 0.7%	16-20 วัน 5.7%	ไม่เคย 18.3%	ท่องเที่ยว 39.2%	ค่าที่พัก 18.92%	ค่าที่พัก 20.0%	
	45-60 ปี 1.4%	พนักงาน 5.26%	80,001- 100,000.- 5.26%	เยี่ยมญาติ 5.3%	21-30 วัน 9.7%	ครั้งแรก 1.1%	รถโดยสาร 8.93%	บ้านพัก 1.1%	21-30 วัน 9.7%	เคย 6.7%	ท่องเที่ยว 23.5%	ค่าที่พัก 16.01%	ค่าที่พัก 40.9%	
	> 60 ปี 0.7%	พนักงาน 11.60%	>100,000.- 3.28%	เยี่ยมญาติ 1.8%	> 30 วัน 6.2%	ครั้งแรก 1.8%	รถโดยสาร 1.8%	บ้านพัก 1.8%	> 30 วัน 6.2%	เคย 2.5%	ท่องเที่ยว 3.6%	ค่าที่พัก 15.66%	ค่าที่พัก 69.4%	
		พนักงาน 5.26%												

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความงามของธรรมชาติ เพราะนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ ราคาค่าล่ำลือถึงร้อยละ 60.1 และ 54.4 ตามลำดับ

การเดินทางมาเที่ยว ชาวไทยนิยมมาเป็นกลุ่มเป็นครอบครัวมากที่สุด(ร้อยละ 24.8) ส่วนชาวต่างประเทศนิยมมาเป็นเอกเทศมากที่สุด (ร้อยละ 50.5) โดยมีเวลาพักเฉลี่ย ชาวไทย 2.85 วัน ส่วนชาวต่างประเทศมีเวลาพักเฉลี่ย 12.75 วัน และมีการใช้จ่ายเฉลี่ย ชาวไทยคนละ 609.90 บาท/วัน ส่วนชาวต่างประเทศประมาณคนละ 183.90 บาท/วัน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับค่าพาหนะสำหรับชาวไทย และค่าอาหารสำหรับชาวต่างประเทศ ซึ่งประมาณว่ามีนักท่องเที่ยวมีรายได้ประมาณ 229 ล้านบาท

การเดินทาง ชาวต่างประเทศใช้บริการขนส่งสาธารณะมาก แต่ชาวไทยนิยมเดินทางโดยรถส่วนตัว กิจกรรมในขณะท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศก็มีลักษณะต่างกัน คือ ชาวไทยจะท่องเที่ยวแบบทัศนจาร ไปยังแหล่งท่องเที่ยวหลายๆแห่งพร้อมกันไป แต่ชาวต่างประเทศนิยมเที่ยวเฉพาะแห่ง ซึ่งส่วนมากเป็นชายหาด สาเหตุที่ทำให้นักท่องเที่ยวนิยมมาสู่ราชบุรีธานี คือความประทับใจในความงามของธรรมชาติ เป็นอันดับแรก ความเป็นมิตรของคนท้องถิ่น ความสมบูรณ์ของอาหารปลา

2.4) การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยว สามารถจำแนกการพยากรณ์ได้ 2 กรณี คือ

ในการศึกษาเบื้องต้นที่ผ่านมา การพยากรณ์กำหนดให้อัตราการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวในช่วง 5 ปีแรก คือ ปี 2525-2529 เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 4.5 ต่อปี แล้วกำหนดให้อัตราการเพิ่มลดลงร้อยละ 0.5 ทุก ๆ 5 ปีนั้น เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับผลที่ได้ในการศึกษาทบทวนในชั้นแผนหลักปรากฏว่า อัตราการเพิ่มขึ้นจริงของนักท่องเที่ยว จากปี 2525-2527 เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 3.5 ต่อปีเท่านั้น

เพื่อให้สอดคล้องกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงไปจริง ดังนั้นในการพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวในชั้นแผนหลัก จึงกำหนดอัตราการเพิ่มของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นซึ่งนักท่องเที่ยวดังนี้ คือในช่วงแรกคือปี 2527-2529 กำหนดให้อัตราการเพิ่มของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.5 ต่อปี และกำหนดให้อัตราการเพิ่มลดลงร้อยละ 0.5 ทุก ๆ ปี ในช่วงของการพยากรณ์

จากตัวเลขการพยากรณ์ความตารางที่ 3.4 จำนวนนักท่องเที่ยวจะเพิ่มจาก 185, 596 คน ในปี 2527 และจะเพิ่มขึ้นเป็น 198, 815 คน ในปี 2529 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจ

ฉบับที่ 5 และในปีสุดท้ายที่พยากรณ์ไว้คือปี 2544 (สิ้นสุดแผนพัฒนาเศรษฐกิจ ฉบับที่ 8) คาดว่าจะมีจำนวนนักท่องเที่ยวประมาณ 267, 908 คน หรือเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 55 ของจำนวนนักท่องเที่ยวไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.4 การขยายรณจำนวนนักท่องเที่ยวของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี ๒๕๒๗-๒๕๔๔

ปี ค.ศ.	นักท่องเที่ยวชาวไทย		นักท่องเที่ยวต่างประเทศ		รวม
	จำนวน (คน)	อัตราเพิ่มต่อปี (%)	จำนวน (คน)	อัตราเพิ่มต่อปี (%)	
๒๕๒๗	๑๔๕,๕๖๖	-	๓๓,๒๕๑	-	๒๑๘,๘๑๗
๒๕๒๘	๑๕๒,๐๕๒	๓.๕	๓๖,๐๓๕	๘.๓๗	๒๒๘,๑๒๖
๒๕๒๙	๑๕๘,๔๑๕	๓.๕	๓๘,๐๕๖	๕.๓๖	๒๓๗,๔๖๑
๒๕๓๐	๒๐๕,๓๗๔	๓.๐	๕๑,๓๗๕	๓.๐๐	๒๕๖,๗๔๙
๒๕๓๑	๒๑๐,๕๒๒	๓.๐	๕๕,๖๕๑	๖.๕๗	๒๕๕,๖๖๓
๒๕๓๒	๒๑๗,๒๕๐	๓.๐	๕๗,๘๐๖	๖.๕๗	๒๗๕,๐๕๖
๒๕๓๓	๒๒๓,๓๖๗	๓.๐	๕๑,๑๒๘	๖.๕๕	๒๗๔,๔๙๕
๒๕๓๔	๒๓๐,๕๕๐	๓.๐	๕๕,๖๗๑	๖.๕๓	๒๘๕,๑๕๑
๒๕๓๕	๒๓๖,๒๕๒	๒.๕	๕๗,๓๓๓	๕.๘๗	๒๙๓,๕๘๕
๒๕๓๖	๒๔๒,๑๕๔	๒.๕	๖๐,๑๒๕	๕.๘๗	๓๐๒,๒๗๙
๒๕๓๗	๒๔๘,๒๐๒	๒.๕	๖๓,๐๓๕	๕.๘๕	๓๑๑,๒๓๗
๒๕๓๘	๒๕๕,๕๐๗	๒.๕	๖๖,๐๗๕	๕.๕๓	๓๒๑,๕๘๖
๒๕๓๙	๒๖๐,๓๖๗	๒.๕	๖๙,๒๖๕	๕.๕๒	๓๒๙,๖๓๑
๒๕๔๐	๒๖๕,๕๕๒	๒.๐	๗๒,๒๓๕	๕.๒๕	๓๓๗,๗๘๗
๒๕๔๑	๒๗๑,๓๐๒	๒.๐	๗๕,๓๑๕	๕.๒๗	๓๔๖,๖๑๗
๒๕๔๒	๒๗๖,๓๖๕	๒.๐	๗๘,๕๒๗	๕.๒๖	๓๕๔,๘๙๒
๒๕๔๓	๒๘๒,๒๖๓	๒.๐	๘๑,๘๖๕	๕.๒๕	๓๖๔,๑๒๗
๒๕๔๔	๒๘๗,๕๐๕	๒.๐	๘๕,๓๒๗	๕.๒๓	๓๗๒,๘๓๒

หมายเหตุ : ๑. การขยายรณจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย กำหนดให้ใช้ตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑ จากการศึกษาเบื้องต้น
 ๒. การขยายรณจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ กำหนดให้ใช้ตราการเพิ่มขึ้น ๖.๕๗% จากการศึกษาเบื้องต้น

ที่มา : การจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว เกาะสมุย/สุราษฎร์ธานี, พ.ศ., (กำลังทำเนืองงาน)

นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

เนื่องจากตัวเลขจำนวนนักท่องเที่ยวที่พยากรณ์ไว้ในการศึกษาเบื้องต้นมีจำนวนใกล้เคียงกับตัวเลขที่ได้จากการศึกษาทบทวนในชั้นแผนหลัก ดังนั้น ในการพยากรณ์จึงกำหนดอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวเหมือนเดิม กล่าวคือ กำหนดให้ส่วนแบ่งการตลาดของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาจังหวัดสุราษฎร์ธานีเพิ่มขึ้นปีละ 0.02 ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศทั้งหมดของประเทศ

จากตัวเลขที่พยากรณ์ตามตารางที่ 3.4 อัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวจะมีลักษณะที่เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง กล่าวคือ ในปี 2527 ซึ่งเป็นปีแรกของการพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.37 ต่อปี และจะมีอัตราการเพิ่มขึ้นลดลงตลอดจนถึงปี 2544 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายที่พยากรณ์ จะมีอัตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.23

แต่เมื่อพิจารณาจำนวนนักท่องเที่ยวรวม ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่พยากรณ์แล้วปรากฏว่า จำนวนนักท่องเที่ยวรวมที่พยากรณ์จะมีแนวโน้มในอัตราการเพิ่มที่ลดลงโดยรวมแล้วจะมีลักษณะที่เพิ่มขึ้นในแต่ละช่วง 5 ปี อย่างเช่นในปี 2530 อัตราการเพิ่มขึ้นจะลดลงจากปี 2529 คือจากร้อยละ 4.27 เป็น 3.66 แต่หลังจากปี 2530 อัตราการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวที่พยากรณ์จะเพิ่มขึ้นโดยตลอดจนถึงปี 2534 และเริ่มลดลงอีกในปี 2535 ซึ่งมีลักษณะเพิ่มที่ลดลงช่วงที่พยากรณ์ 3.4

(3) ตลาดการท่องเที่ยวของอำเภอเกาะสมุย

อ.เกาะสมุยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญที่สุด ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี เพราะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศนิยมไปท่องเที่ยวมากที่สุด จึงจัดว่าเป็นตลาดการท่องเที่ยวที่ใหญ่ที่สุดของจังหวัด ดังนั้น การจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมชั้นที่ อ.เกาะสมุย จึงมีโอกาสด้านข้างมากที่จะสามารถหารายได้เพียงพอต่อการดำเนินกิจการของศูนย์ฯ ได้เอง และความอยู่รอดในเชิงเศรษฐกิจของศูนย์ฯ จะขึ้นอยู่กับตลาดการท่องเที่ยวของ อ.เกาะสมุย เป็นสำคัญ

3.1) จำนวนนักท่องเที่ยว

จากการศึกษาเพื่อจัดทำแผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี 2527 ซึ่งดำเนินการศึกษาโดย วท. ปรากฏว่ามีจำนวนนักท่องเที่ยวเข้าสู่เกาะสมุย 142,317 คน เป็นคนไทยถึงร้อยละ 82.4 (117,278 คน) หรือคิดเป็นร้อยละ 65.0 ของจำนวนนักท่องเที่ยวของจังหวัด และเป็นชาวต่างประเทศร้อยละ 17.6 (25,039 คน) เมื่อเปรียบเทียบกับตัวเลขจำนวนนัก

ท่องเที่ยวที่ได้จากการศึกษาเบื้องต้น เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวบริเวณเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ไม่ว่าอะไรก็อย่าลืม...
จัดทำโดย วท. เมื่อปี 2525 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 138,726 คน (ตารางที่ 3.6) แล้วพบว่าไปใช้

ตารางที่ 3.5 จำนวนนักท่องเที่ยวที่มาเกาะสมุย ปี ๒๕๒๗

แหล่งที่มา	นักท่องเที่ยวชาวไทย		นักท่องเที่ยวต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จังหวัด- สุราษฎร์ธานี	๑๔๕, ๔๙๖	๔๕.๘	๓๓, ๒๕๑	๑๕.๒	๒๑๘, ๘๔๗	๑๐๐.๐
เกาะสมุย	๑๑๗, ๒๗๘	๔๒.๕	๒๕, ๐๓๔	๑๗.๖	๑๔๒, ๓๑๒	๑๐๐.๐
สัดส่วน (ร้อยละ)	๖๓.๒	-	๗๕.๓	-	๖๕.๐	-

ตารางที่ 3.6 การเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวจากการศึกษาเบื้องต้น ปี ๒๕๒๕ กับการศึกษาแผนหลัก ปี ๒๕๒๗

ผลการศึกษา	นักท่องเที่ยวชาวไทย	นักท่องเที่ยวต่างประเทศ	รวม
การศึกษาเบื้องต้น ปี ๒๕๒๕	๑๑๕, ๔๔๖	๒๒, ๕๐๐	๑๓๘, ๙๔๖
การศึกษาแผนหลัก ปี ๒๕๒๗	๑๑๗, ๒๗๘	๒๕, ๐๓๔	๑๔๒, ๓๑๒
การเปลี่ยนแปลง	+๒, ๘๓๒	+๒, ๕๓๔	+๓, ๓๖๖
อัตราการเปลี่ยนแปลงต่อปี	๐.๖	๕.๖๗	๑.๒๗

ตารางที่ 3.7 การเปรียบเทียบจำนวนนักท่องเที่ยวของเกาะสมุย จากการศึกษเบื้องต้นกับการศึกษาในชั้นแผนหลัก ปี ๒๕๒๗

ผลการศึกษา	นักท่องเที่ยวชาวไทย		นักท่องเที่ยวต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
* การศึกษาเบื้องต้น	๑๒๗, ๔๔๔	๔๓.๕	๒๕, ๒๗๒	๑๖.๕	๑๕๓, ๗๑๖	๑๐๐.๐
การศึกษาแผนหลัก	๑๑๗, ๒๗๘	๔๒.๕	๒๕, ๐๓๔	๑๗.๖	๑๔๒, ๓๑๒	๑๐๐.๐
ความแตกต่าง	๑๐, ๑๖๖	-๑.๐	๒๓๓	-๐.๕๒	๑๐, ๔๐๓	-๑.๐๘

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่วนงานใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านอื่น

* ตัวเลขจากกราฟการกระจายจำนวนนักท่องเที่ยวปี ๒๕๒๗ (โดยใช้จำนวนปี ๒๕๒๕ เป็นปีฐาน)

จำนวนนักท่องเที่ยวโดยรวมเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 2.54 เท่านั้น (ต่ำกว่าที่ไค้ประมาณการไว้ในปี 2525 ประมาณร้อยละ 8) (ตารางที่ 3.7)

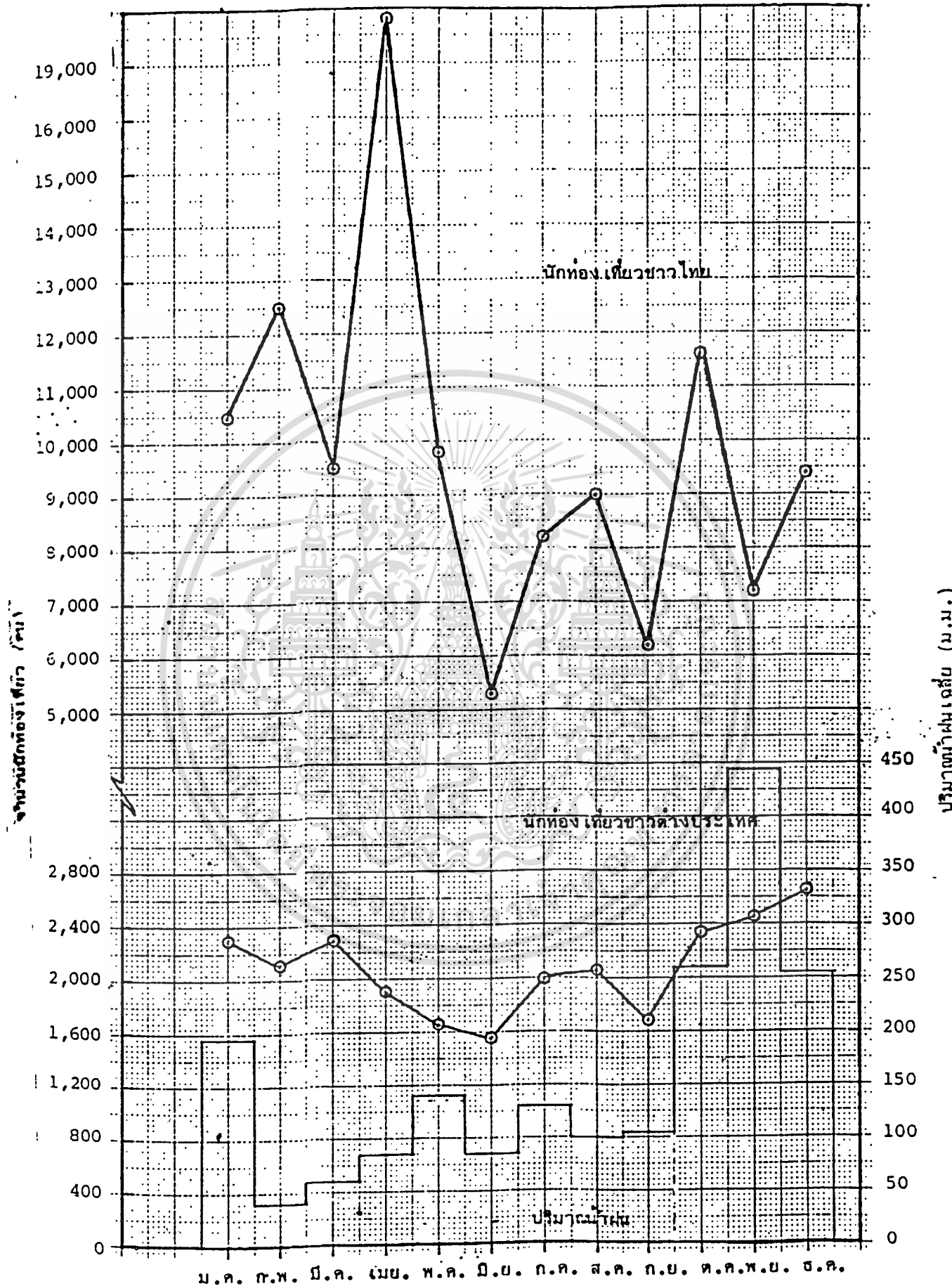
การที่จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นในอัตราค่าเช่นนี้ สันนิษฐานว่า อาจมีสาเหตุเนื่องมาจากภาวะต้นตอทางเศรษฐกิจเป็นสำคัญ โดยเฉพาะในประเทศไทย ซึ่งรัฐบาลต้องใช้นโยบายทางการเงินที่เข้มงวด เข้าจำกัดการนำเข้า และการขยายสินเชื่อในระบบเศรษฐกิจภาคเอกชน เป็นผลให้การขยายตัวทางธุรกิจชะลอตัวลง และธุรกิจบางประเภทซึ่งไม่สามารถปรับตัวได้ทันกับสภาวะการเปลี่ยนแปลง ต้องประสบวิกฤติการณ์ทางการเงิน และล้มเลิกกิจการไปในที่สุด สภาพเศรษฐกิจจึงกล่าวทำให้ประชาชนทั่วไปต้องระมัดระวังการใช้จ่าย และการดำเนินการธุรกิจอย่างมาก และคัททอนรายจ่ายที่มีความจำเป็นเฉพาะหน้าค่อนข้างน้อย อย่างเช่น การท่องเที่ยว พักผ่อน และบันเทิง ลงไป ทำให้นักท่องเที่ยวชาวไทยของเกาะสมุยเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 0.6 หรือร้อยละ 0.3 ค่อนปีเท่านั้น

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้การเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจะต่ำกว่าที่ประมาณการไว้ในปี 2525 ถึงร้อยละ 8 แต่อัตราการเพิ่มยังนับว่าสูงกว่านักท่องเที่ยวชาวไทยมาก กล่าวคือเพิ่มขึ้นจากปี 2525 ถึงร้อยละ 4.67 ทั้งนี้เพราะนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่มาจากประเทศในทวีปยุโรป อเมริกาเหนือ และออสเตรเลีย ซึ่งระบบเศรษฐกิจของเขาค่อนข้างมีเสถียรภาพแม้จะประสบภาวะต้นตอทางเศรษฐกิจของโลก แต่ก็ได้รับความกระทบกระเทือนน้อยกว่าประเทศเรา

3.2) ฤดูกาลท่องเที่ยว

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าสู่เกาะสมุยในแต่ละเดือนกับปริมาณน้ำฝนที่ตกในแต่ละเดือนแล้วพบว่า การท่องเที่ยวเกาะสมุยของนักท่องเที่ยวไม่มีความสอดคล้องกับฤดูกาลตามธรรมชาติของเกาะสมุยมากนัก (รูปที่ 3.3) แต่ไปสอดคล้องกับจำนวนวันหยุดสุดสัปดาห์ธรรมดา และวันหยุดสุดสัปดาห์ระยะยาวจำนวนนักท่องเที่ยวมีมากกว่าวันธรรมดาถึง 7 เท่า และมากกว่าวันหยุดสุดสัปดาห์ธรรมดา 5 เท่า นอกจากนี้ปรากฏว่า ในช่วงที่มีฝนน้อยนั้น เดือนเมษายนเป็นเดือนที่มีนักท่องเที่ยวมากที่สุด และในช่วงที่มีฝนชุก เดือนตุลาคม เป็นเดือนที่มีนักท่องเที่ยวมากที่สุด ทั้งนี้เพราะเดือนทั้งสองอยู่ในช่วงวันหยุดประจำภาคเรียนของระบบการศึกษาในประเทศ ชาวไทยนิยมลาพักเพื่อพักผ่อนไปเที่ยวในช่วงวันหยุด จึงทำให้นักท่องเที่ยวชาวไทยเข้าสู่เกาะสมุยในช่วงวันหยุดของเดือนทั้งสองมากกว่าเดือนอื่น ๆ ในช่วงฤดูกาลตามธรรมชาติเดียวกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารสำหรับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศนั้นทำการเปลี่ยนแปลงในแต่ละเดือนมีความแตกต่างกันไม่มากนักที่สิ้นปีทุกทั้งยังมีให้ดูเปลี่ยนแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงไว้ถ้าทางเอกสารที่เขียนขึ้นมานี้ไม่คล้ายกับนักท่องเที่ยวชาวไทย (รูปที่ 3.3) เนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศยังมีจำนวนน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น **รูปที่ 3.3** การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มาเกาะสุรินทร์ทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เปรียบเทียบกับปริมาณน้ำฝน

ในแต่ละเดือน เมื่อเทียบกับนักท่องเที่ยวชาวไทย และจำนวนนักท่องเที่ยวจะค่อนข้างมากตั้งแต่ปลายปีช่วงเดือนตุลาคมเป็นต้นไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะชาวต่างประเทศนิยมมาเที่ยวในช่วงที่ตรงกับฤดูหนาวของประเทศของตน โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่มาจากทวีปยุโรปและอเมริกาเหนือ (ดังแสดงในภาคผนวกที่)

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับฤดูกาลความชมรมชาติของประเทศแล้ว อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมไปเที่ยวเกาะสมุยในช่วงที่มีฝนตกน้อย (ก.พ - ก.ย) มากกว่าในช่วงที่มีฝนตกมาก (ต.ค - ม.ค) ในขณะที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศนิยมไปเที่ยวในช่วงที่มีฝนตกมาก มากกว่าในช่วงที่มีฝนตกน้อย เพราะเป็นช่วงที่เข้าประเทศไทยในเวลานั้น

ตารางที่ 3.8 จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าสู่เกาะสมุยในช่วงวันต่าง ๆ ปี 2527

ช่วงวัน	จำนวนนักท่องเที่ยวเฉลี่ย/วัน (คน)		
	ชาวไทย	ชาวต่างประเทศ	รวม
วันธรรมดา	182	70	252
วันหยุด	314	58	372
วันหยุดชดเชยยาว	1,604	89	1,693

3.3) ความนิยมที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวของเกาะสมุย (ตารางที่ 3.9)

จากการสำรวจสอบถามความคองการเข้าชมแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ของนักท่องเที่ยวเพื่อประมาณจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง อาจสรุปให้เห็นถึงทิศทางการความต้องการไปเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศได้ว่าแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมมากที่สุด 2 อันดับแรกจากนักท่องเที่ยวทั้ง 2 กลุ่มคือ หาดแดงและหาดละไม รวมหิมะคาหมายาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทั้ง 2 แหล่งนี้เป็นแหล่งท่องเที่ยวซึ่งมีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงามและมีเอกลักษณ์เปรียบเสมือนสัญลักษณ์ประจำของเกาะสมุย ส่วนแหล่งท่องเที่ยวได้รับความนิยมรองลงไป ได้แก่ หาดหน้าทอน พระใหญ่เกาะพ่่าน น้ำตกหน้าเมือง และหาคมอูด ซึ่งเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศตามลำดับ มีข้อแตกต่างกันระหว่างนักท่องเที่ยวทั้ง 2 กลุ่ม คือ ความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
 นิยมในแหล่งท่องเที่ยวในลำดับสามและสี่ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศสลับกับของนักท่องเที่ยวชาวไทย
 ไม่สามารถดูได้จากหนังสือพิมพ์หรือสื่ออื่น ๆ และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
 โดยนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศนิยมไปพระใหญ่เกาะพ่่าน ส่วนแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ รองลงไปจากหก

ตารางที่ 3.9 ความนิยมของนักท่องเที่ยวต่าง ๆ ของเกาะสมุย

แหล่งท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวไทย		นักท่องเที่ยวต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หาดเจวง	๗๘, ๔๕๕	๖๖.๕	๑๘, ๕๕๕	๗๓.๗	๙๖, ๐๑๐	๖๘.๑
หาดละไมและหินตาหินยาย	๗๕, ๗๖๒	๖๕.๖	๑๕, ๕๕๕	๖๑.๕	๙๐, ๓๑๗	๖๕.๑
หาดหน้าทอง	๗๑, ๐๗๑	๖๐.๖	๑๒, ๕๗๐	๕๐.๒	๘๓, ๖๔๑	๕๘.๘
พระใหญ่เกาะพัน	๕๗, ๕๖๖	๕๕.๐	๑๕, ๖๕๕	๕๘.๗	๗๓, ๒๒๑	๕๐.๗
น้ำตกหน้าเมือง	๔๕, ๓๘๗	๓๘.๗	๖, ๕๑๐	๒๕.๖	๕๑, ๘๙๗	๓๖.๕
หาดบ่อผุด	๔๑, ๔๖๖	๓๕.๕	๕, ๑๐๖	๑๖.๕	๔๖, ๕๗๒	๓๒.๑
หาดท้องยาง	๔๑, ๑๖๕	๓๕.๑	๕, ๗๗๗	๓.๕	๔๖, ๙๔๒	๓๔.๖
น้ำตกหินลาด	๓๕, ๕๕๕	๒๙.๕	๕, ๗๗๗	๓.๕	๔๑, ๓๓๒	๒๙.๖
หาดแม่น้ำ	๑๙, ๘๒๐	๑๖.๕	๒, ๕๐๕	๘.๖	๒๑, ๓๒๕	๑๕.๖
วัดหน้าพระลาน	๑๘, ๖๕๗	๑๕.๕	๖, ๒๖๖	๒๕.๕	๒๔, ๙๒๓	๑๘.๕

หมายเหตุ : นักท่องเที่ยวแต่ละคนเดินทางท่องเที่ยวมากกว่า ๑ แห่ง

อันดับแรก นักท่องเที่ยวทั้ง 2 กลุ่มมีความนิยมแตกต่างกัน

3.4) โครงสร้างของนักท่องเที่ยว

1) แหล่งที่มา

ก) ชาวต่างประเทศ ตารางที่ 3.10 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มายังเกาะสมุยในช่วงที่ทำการสำรวจศึกษา ซึ่งจะเห็นได้ว่าจำนวนนักท่องเที่ยวจากภาคพื้นยุโรปมีมากที่สุด ในปี 2527 จำนวนนักท่องเที่ยวจากภาคพื้นยุโรปสูงถึงร้อยละ 60.8 รองลงไปได้แก่นักท่องเที่ยวจากทวีปออสเตรเลีย (ร้อยละ 17.6) ทวีปอเมริกาเหนือ (ร้อยละ 15.5) และทวีปเอเชียและแปซิฟิก (ร้อยละ 6.1) ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่ได้จากการสำรวจศึกษาเบื้องต้น ปี 2526 พบว่า นักท่องเที่ยวที่มาจากทวีปออสเตรเลีย และภาคพื้นเอเชียและแปซิฟิก มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากเดิม ในขณะที่นักท่องเที่ยวจากทวีปยุโรปและทวีปอเมริกาเหนือมีจำนวนลดลง

ข) ชาวไทย ตารางที่ 3.11 แสดงแหล่งที่มาของนักท่องเที่ยวชาวไทย ซึ่งปรากฏว่านักท่องเที่ยวที่มาจากกรุงเทพมหานครมีมากที่สุด (ร้อยละ 57.9) มากกว่านักท่องเที่ยวที่มาจากภาคใต้ (ร้อยละ 21) ถึง 2 เท่าครึ่ง และนักท่องเที่ยวที่มาจากภาคกลางและภาคตะวันออก (ร้อยละ 10.7) ถึง 5 เท่า ส่วนนักท่องเที่ยวที่มาจากภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีสัดส่วนร้อยละ 6.1 และ 4.2 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับตัวเลขที่ได้จากการศึกษาเบื้องต้นพบว่า นักท่องเที่ยวจากกรุงเทพมหานคร ภาคกลางและภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีจำนวนและสัดส่วนเพิ่มขึ้น ในขณะที่นักท่องเที่ยวจากภาคเหนือและภาคใต้ และจะมีจำนวนเพิ่มขึ้นแต่ก็เพิ่มขึ้นน้อยกว่าภาคอื่น ๆ จึงมีผลทำให้สัดส่วนลดลง โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวของภาคใต้ลดลงจากร้อยละ 37.5 เหลือเพียงร้อยละ 21

2) เพศ จากการสำรวจพบว่าผู้ที่มาเยือนเกาะสมุยส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ดังแสดงในตารางที่ 3.12 ในจำนวนผู้ที่ถูกสำรวจ 381 ราย ปรากฏว่าเป็นเพศชาย 260 ราย หรือร้อยละ 68.2 เป็นเพศหญิง 121 ราย หรือร้อยละ 31.8 และถ้าหากพิจารณาถึงลักษณะของกลุ่มชาวไทยจะเป็นเพศชายประมาณร้อยละ 66.7 และเป็นเพศหญิงร้อยละ 29.3 แสดงให้เห็นว่าเพศชายมีโอกาสนักท่องเที่ยวมากกว่าเพศหญิง อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบกับตัวเลขของการศึกษาเบื้องต้น ปรากฏว่าสัดส่วนนักท่องเที่ยวเพศชายชาวไทยไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก แต่ของชาวต่างประเทศลดลง กล่าวคือนักท่องเที่ยวเพศชายลดลงจากร้อยละ 77.3 เหลือเพียง 70.7 ในขณะที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศหญิงเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 22.7 เป็นร้อยละ 29.3 และตัวเลขโดยรวมของนักท่องเที่ยวทั้ง 2 กลุ่ม

ตารางที่ 3.10 แหล่งที่มาของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

แหล่งที่มา	การศึกษาเบื้องต้น		การศึกษาแผนหลัก	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รวม	๒๒,๕๐๐	๑๐๐.๐	๒๕,๐๓๔	๑๐๐.๐
ยุโรป	๑๔,๐๒๒	๖๕.๖	๑๔,๒๒๔	๖๐.๘
- เยอรมันตะวันตก	๖,๘๔๐	๒๕.๘๗	๔,๓๔๔	๑๗.๕๗
- สหราชอาณาจักร	๑,๖๓๕	๗.๑๔	๓,๔๕๓	๑๔.๑๔
- สวิสเซอร์แลนด์	๑,๓๓๘	๔.๘๘	๑,๘๖๐	๗.๔๓
- เนเธอร์แลนด์	๒๕๘	๑.๓๐	๑,๕๒๒	๖.๐๘
- ฝรั่งเศส	๑,๓๓๘	๔.๘๘	๑,๐๑๔	๔.๐๕
- อิตาลี	๑,๑๘๘	๔.๑๔	๑,๐๑๔	๔.๐๕
- สวีเดน	๔๔๗	๑.๙๕	๖๗๖	๒.๗๐
- เดนมาร์ก	๒๕๘	๑.๓๐	๕๐๘	๒.๐๓
- เบลเยียม	๔๔๘	๒.๖๐	-	-
- ออสเตรเลีย	๔๔๗	๑.๙๕	๓๓๘	๑.๓๕
- นอร์เวย์	๒๕๘	๑.๓๐	๑๗๐	๐.๖๘
- ฟินแลนด์	๑๕๐	๐.๖๕	-	-
- สเปน	-	-	๑๗๐	๐.๖๘
- กรีก	๑๕๐	๐.๖๕	-	-
อเมริกาเหนือ	๔,๐๐๘	๑๗.๕๐	๓,๘๕๐	๑๕.๕๐
- สหรัฐอเมริกา	๒,๓๗๖	๑๐.๓๔	๒,๕๓๘	๑๐.๑๔
- คานาดา	๑,๖๓๒	๗.๑๔	๑,๓๑๒	๕.๕๐
ออสเตรเลีย	๒,๘๒๘	๑๒.๓๐	๔,๓๔๔	๑๗.๖๐
- ออสเตรเลีย	๒,๒๓๐	๙.๗๔	๓,๒๑๔	๑๒.๘๔
- นิวซีแลนด์	๕๙๘	๒.๖๐	๑,๑๓๐	๔.๕๓
เอเชียและแปซิฟิก	๑,๐๕๒	๔.๖๐	๑,๕๒๖	๖.๑๐
- อิสราเอล	-	-	๖๗๗	๒.๗๐
- ญี่ปุ่น	๔๔๖	๑.๙๕	๕๐๘	๒.๐๓
- สิงคโปร์	๔๔๖	๑.๙๕	๑๗๐	๐.๖๘
- เกาหลี	-	-	๑๗๐	๐.๖๘
- ใต้หวัน	๑๕๐	๐.๖๕	-	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.11 แหล่งที่มาของนักท่องเที่ยวยาวไทย

แหล่งที่มา	การศึกษาเบื้องต้น		การศึกษาแผนหลัก	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รวม	๑๑๕,๘๘๖	๑๐๐.๐๐	๑๑๗,๒๗๘	๑๐๐.๐๐
กรุงเทพมหานคร	๕๕,๘๓๗	๔๗.๓๒	๖๗,๕๕๑	๕๗.๕๔
ภาคกลางและตะวันออก	๕,๓๑๘	๔.๖๑	๑๒,๖๐๗	๑๐.๗๕
- นนทบุรี	-	-	๒,๒๑๗	๑.๘๕
- ปทุมธานี	-	-	๑,๐๕๑	๐.๙๑
- สระบุรี	-	-	๑,๐๕๑	๐.๙๑
- อโยธยา	๒,๐๗๕	๑.๙๖	-	-
- สิงห์บุรี	-	-	๕๕๗	๐.๔๗
- สมุทรปราการ	๑,๐๓๑	๐.๘๘	๕๕๗	๐.๔๗
- สมุทรสงคราม	-	-	๕๕๗	๐.๔๗
- กาญจนบุรี	-	-	๕๕๗	๐.๔๗
- ราชบุรี	-	-	๕๕๗	๐.๔๗
- เพชรบุรี	๒,๐๗๕	๑.๙๖	๕๕๗	๐.๔๗
- ประจวบฯ	๑,๐๓๑	๐.๘๘	-	-
- ฉะเชิงเทรา	-	-	๕๕๗	๐.๔๗
- ชลบุรี	-	-	๓,๘๓๕	๓.๒๗
- ระยอง	-	-	๕๕๗	๐.๔๗
- จันทบุรี	๓,๑๐๖	๒.๖๘	-	-
ภาคเหนือ	๗,๒๔๓	๖.๒๕	๗,๑๑๕	๖.๐๗
- นครสวรรค์	๑,๐๓๑	๐.๘๘	๑,๐๕๑	๐.๙๑
- แพร่	๒,๐๗๕	๑.๙๖	๑,๐๕๑	๐.๙๑
- ดาก	-	-	๕๕๗	๐.๔๗
- พิษณุโลก	๑,๐๓๑	๐.๘๘	-	-
- เชียงใหม่	๑,๐๓๑	๐.๘๘	๕,๓๘๖	๔.๕๗
- เชียงราย	๒,๐๗๕	๑.๙๖	-	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.11 (ต่อ)

แหล่งที่มา	การศึกษาเบื้องต้น		การศึกษาแผนหลัก	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
คณะทันตแพทยศาสตร์	๑,๐๓๑	๐.๘๔	๔,๔๓๗	๕.๒๑
นครราชสีมา	๑,๐๓๑	๐.๘๔	-	-
ขอนแก่น	-	-	๑,๖๔๒	๑.๘๐
ชัยภูมิ	-	-	๔๔๑	๐.๕๓
ร้อยเอ็ด	-	-	๔๔๑	๐.๕๓
มหาสารคาม	-	-	๔๔๑	๐.๕๓
อุบลราชธานี	-	-	๑,๖๔๒	๑.๘๐
รวมได้	๔๓,๔๕๗	๓๗.๕๐	๒๔,๖๖๔	๒๑.๐๓
อุบลราชธานี	๔,๑๓๗	๓.๕๓	๑,๐๔๑	๐.๘๓
นครศรีธรรมราช	๑๔,๔๑๗	๑๓.๓๔	๑๐,๘๖๔	๙.๓๔
สงขลา	๔,๓๑๗	๓.๖๘	๗,๑๑๔	๖.๐๗
พัทลุง	๒,๐๗๔	๑.๗๘	-	-
ระนอง	๑,๐๓๑	๐.๘๘	-	-
พังงา	๓,๑๐๖	๒.๖๘	๑,๖๔๒	๑.๔๐
กระบี่	๑,๐๓๑	๐.๘๘	๔๔๑	๐.๕๓
ตรัง	๒,๐๗๔	๑.๗๘	-	-
ยะลา	๔,๑๓๑	๓.๕๓	-	-
ปัตตานี	-	-	๒,๗๔๔	๒.๓๔
นราธิวาส	๑,๐๓๑	๐.๘๘	๔๔๑	๐.๕๓

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่เป็นเพศชายลดลงจากเดิมร้อยละ 73 เหลือเพียงร้อยละ 68.2 ในขณะที่นักท่องเที่ยวยุโรปหญิงมีตัวเลข สัดส่วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 27 เป็นร้อยละ 31.8 แสดงว่าเกาะสมุยเป็นที่นิยมเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวหญิง

ตารางที่ 3.12 เพศของนักท่องเที่ยว

เพศ	การศึกษาเบื้องต้น (ร้อยละ)			การศึกษาขั้นสูง (ร้อยละ)		
	ไทย	เทศ	รวม	ไทย	เทศ	รวม
ชาย	67.6	77.3	73.0	66.7	70.7	68.2
หญิง	32.4	22.7	27.0	33.3	29.3	31.8
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

3) อายุ ตารางที่ 3.13 แสดงรายละเอียดอายุของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวชาวต่าง ประเทศส่วนใหญ่ (ร้อยละ 96) จะอยู่ในวัยระหว่าง 16 - 45 ปี ซึ่งจำแนกย่อยเป็นผู้ที่อยู่ใน 26 - 35 ปี ซึ่งเป็นวัยที่ชอบท่องเที่ยวมากที่สุด มีจำนวนมากที่สุด(ร้อยละ 48) รองลงมาเป็นผู้ที่อยู่ในวัย 16 - 25 ปี แยกเป็น (ร้อยละ 38) และผู้ที่อยู่ในวัย 36 - 45 ปี (ร้อยละ 10) ส่วนอายุของ นักท่องเที่ยวชาวไทยก็มีลักษณะเช่นเดียวกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ คือ ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 85) อยู่ในวัยระหว่าง 16 - 45 ปี แยกเป็นผู้ที่อยู่ในวัย 26 - 35 ปี มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 44.4) รองลงมาคือผู้ที่อยู่ในวัย 16 - 25 ปี และ 36 - 45 ปี มีจำนวนพอ ๆ กัน (ร้อยละ 20)

เมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างในร่างของการศึกษาเบื้องต้น พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยและ ชาวต่างประเทศ มีแนวโน้มที่แตกต่างกัน คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยช่วงอายุ 26 - 35 ปี นิยมท่องเที่ยวเกาะสมุยมากขึ้น สำหรับทวีปเอเชียโดยรวมนั้น บ่งชี้ว่าเกาะสมุยเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวที่เป็น ผู้ใหญ่มากขึ้น คืออยู่ในวัย 26 - 45 ปี ในขณะที่สัดส่วนของผู้ที่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียนระหว่าง 15 - 25 ปี มีสัดส่วนลดลง

ตารางที่ 3.13 อายุของนักท่องเที่ยวน

ช่วงอายุ	การศึกษาเบื้องต้น (ร้อยละ)		ศึกษาระดับมัธยมศึกษา (ร้อยละ)			
	ไทย	เทศ	ไทย	เทศ	ไทย	เทศ
ต่ำกว่า 15 ปี	-	-	-	5.9	1.3	5.6
15 - 25 ปี	40.0	33.2	36.2	20.7	38.0	21.9
26 - 35 ปี	38.6	55.2	47.9	44.4	48.0	44.7
36 - 45 ปี	13.1	7.7	10.1	19.9	10.0	19.2
46 - 60 ปี	8.3	3.9	5.8	8.7	2.0	8.2
มากกว่า 60 ปี				0.4	0.7	0.4
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

4) อาชีพ ตาราง 3.14 สรุปผลการสำรวจอาชีพของนักท่องเที่ยวนซึ่งปรากฏว่าผู้ที่ไปเที่ยวยังเกาะสมุยส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 81.1 เป็นผู้ที่มามีอาชีพแล้ว ซึ่งตัวเลขดังกล่าวนี้ได้เพิ่มขึ้นจากการศึกษาเบื้องต้น (ร้อยละ 77.9) เมื่อพิจารณาแยกแต่ละกลุ่มพบว่า ในบรรดาผู้ประกอบอาชีพที่ม นักท่องเที่ยวนชาวไทยมีอาชีพรับราชการมากที่สุด (ร้อยละ 43.1) ซึ่งถ้ารวมกับพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ร้อยละ 12.3) กัยแล้ว จะทำให้อาชีพในภาคราชการเป็นอาชีพของนักท่องเที่ยวนชาวไทยส่วนใหญ่ คือร้อยละ 55.4 ส่วนที่เหลืออยู่ในภาคเอกชน ซึ่งแยกเป็นอาชีพรับจ้างและลูกจ้างมากที่สุด (ร้อยละ 24.1) รองลงไปได้แก่การประกอบธุรกิจส่วนตัว (ร้อยละ 15.9) สำหรับอาชีพของนักท่องเที่ยวนชาวต่างประเศ มีลักษณะแตกต่างออกไป คือ อยู่ในภาคราชการน้อยกว่าภาคเอกชน (ตารางที่ 3.15, 3.16)

ตารางที่ 3.14 แสดงการประกอบอาชีพของนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยว

การประกอบอาชีพ	การศึกษาเบื้องต้น (ร้อยละ)			การศึกษาแผนหลัก (ร้อยละ)		
	ไทย	เทศ	รวม	ไทย	เทศ	รวม
ยังไม่มีอาชีพ	22.8	21.6	22.1	16.3	24.8	18.9
มีอาชีพแล้ว	77.2	78.4	77.9	83.7	75.2	81.1
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ตารางที่ 3.15 อาชีพของนักท่องเที่ยวยุโรป

อาชีพ	การศึกษาเบื้องต้น(ร้อยละ)	การศึกษาแผนหลัก(ร้อยละ)
ราชการ	} 43.7	43.1
พนักงานรัฐวิสาหกิจ		12.3
ธุรกิจส่วนตัว	11.6	15.9
ลูกจ้างธุรกิจร้านค้า	} 27.7	19.5
รับจ้างทั่วไป		4.6
อื่นๆ	17.0	4.6
รวม	100.0	100.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.1 อาชีพของนักท่องเที่ยวยุโรปต่างประเทศ

อาชีพ	การศึกษาเบื้องต้น (ร้อยละ)	การศึกษาแผนหลัก (ร้อยละ)
ครูอาจารย์	13.38	14.47
รับจ้าง	17.60	15.79
รับราชการ	4.93	15.79
วิศวกรและช่างเทคนิค	11.27	14.47
แพทย์และพยาบาล	—	11.84
นักธุรกิจ	4.22	6.58
นักเขียน	—	3.95
ข้าราชการบ้านนาญ	3.52	3.95
อื่นๆ	45.07	13.16
รวม	100.00	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5) ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มาเกาะสมุยนั้น คืบจากค่าใช้จ่ายตั้งแต่เริ่มเดินทางจากภูมิลำเนาของนักท่องเที่ยวจนกระทั่งกลับ โดยจำแนกค่าใช้จ่าย ออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นค่าใช้จ่ายที่แปรผันตามจำนวนวันพักของนักท่องเที่ยว ได้แก่ ค่าที่พัก และค่าอาหาร ส่วนที่ 2 เป็นค่าใช้จ่ายค่อหัว OVERHEAD ที่แน่นอน ไม่ว่านักท่องเที่ยว จะมาท่องเที่ยวจำนวนกี่วันก็ตาม ได้แก่ ค่าพาหนะเดินทางไป-กลับ ค่าซื้อของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น फिल्मถ่ายรูป และของเครื่องใช้ที่จำเป็นของนักท่องเที่ยว

จากตารางที่ 3.17 แสดงค่าใช้จ่ายประเภทต่าง ๆ ของนักท่องเที่ยวตลอดช่วงเวลา ที่มาท่องเที่ยวซึ่งปรากฏว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีค่าใช้จ่ายทั้งหมดเฉลี่ย 1,487.7 บาทต่อคน ส่วน นักท่องเที่ยวต่างประเทศมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 2,562 บาทต่อคน ซึ่งสูงกว่านักท่องเที่ยวชาวไทย แต่เมื่อ พิจารณาถึงค่าใช้จ่ายทั้งหมดเฉลี่ยต่อคนต่อวันแล้ว ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลับสูงกว่าชาวต่าง ประเทศมาก คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยจะมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยถึง 592.7 บาทต่อคนต่อวัน ส่วนนักท่องเที่ยว ต่างประเทศมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเพียง 186.2 บาทต่อคนต่อวัน ทั้งนี้เพราะจำนวนวันพักเฉลี่ยของนักท่อง

เที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศมีความแตกต่างกันมาก กล่าวคือ นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประ เทศมีความแตกต่างกันมาก กล่าวคือ นักท่องเที่ยวชาวไทยมีจำนวนวันพักเฉลี่ยเพียง 2.51 วัน ในขณะที่ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีจำนวนวันพักเฉลี่ยถึง 13.76 วัน ทั้งนี้ เมื่อคิดเป็นค่าใช้จ่ายเฉลี่ย ต่อคนต่อวันจึงทำให้ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทยสูงกว่านักท่องเที่ยวต่างประเทศ

นอกจากนั้น ยังพบว่าค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศมีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด คือ ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ของนักท่องเที่ยวชาวไทยจะเป็นค่าใช้จ่ายค่อหัว (OVERHEAD) ที่คงที่ ประกอบด้วย ค่าพาหนะเดินทาง (ร้อยละ 40.9) ค่าของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง (ร้อยละ 8.5) และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ (ร้อยละ 14.1) ซึ่ง สัดส่วนรวมกันเพียงร้อยละ 36.5 เท่านั้น แต่สำหรับ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นค่าที่พักและค่าอาหาร ซึ่งมีสัดส่วนรวมกันถึงร้อยละ 74.5 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด ส่วนค่าใช้จ่ายค่อหัวนั้นคิดเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ 25.5 เท่านั้น

จากตัวเลขค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวนี้ สามารถประมาณจำนวนเงินหมุนเวียนจากการท่องเที่ยวของเกาะสมุย ตามตารางที่ 3.13 จากตัวเลขที่ประมาณการได้ เกาะสมุยจะมีเงินที่หมุนเวียนจากการท่องเที่ยวในปี 2527 รวมทั้งสิ้น 149.09 ล้านบาท โดยได้จากนักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 98.08 ล้านบาท หรือร้อยละ 34.2 ของจำนวนเงินที่หมุนเวียนทั้งหมด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.17 ค่าใช้จ่ายทั้งหมดของนักท่องเที่ยวตลอดช่วงเวลาท่องเที่ยวที่เกาะสมุย

ประเภทค่าใช้จ่าย	นักท่องเที่ยวชาวไทย		นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ	
	ค่าใช้จ่าย บาท/คน	ร้อยละ	ค่าใช้จ่าย บาท/คน	ร้อยละ
1. ค่าที่พัก	191.3	12.9	660.5	25.8
2. ค่าอาหาร	351.1	23.6	1,248.0	48.7
3. ค่าพาหนะเดินทาง	608.3	40.9	497.8	19.4
4. ค่าของที่ระลึกและ สินค้าพื้นเมือง	126.9	8.5	74.7	2.9
5. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	210.1	14.1	81.0	3.2
รวม	1,487.7	100.0	2,562.0	100.0
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย /คน/วัน	592.7		186.2	

หมายเหตุ : นักท่องเที่ยวชาวไทยมีจำนวนวันพักเฉลี่ย 2.51 วัน
 นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีจำนวนวันพักเฉลี่ย 13.76 วัน

ตารางที่ 3.19 จำนวนเงินหมุนเวียนจากการท่องเที่ยว

แหล่งที่มา	จำนวน นักท่องเที่ยว (คน)	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย บาท/คน	จำนวนเงินหมุนเวียนจากการท่องเที่ยว	
			จำนวน (ล้านบาท)	ร้อยละ
นักท่องเที่ยว ชาวไทย	111,531	879.4	98.08	65.8
นักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศ	24,713	2,064.2	51.01	34.2
รวม	—	—	149.09	100.0

- หมายเหตุ : 1) จำนวนนักท่องเที่ยวคิดเฉพาะนักท่องเที่ยวที่ทัศนรม
2) ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยคิดตลอดช่วงเวลาการท่องเที่ยว ไม่รวมค่าพาหนะเดินทาง

ตารางที่ 3.19 จุกประสงค์การเดินทางของนักท่องเที่ยว

จุกประสงค์ การเดินทาง	การศึกษาเบื้องต้น (ร้อยละ)			การศึกษาแผนหลัก (ร้อยละ)		
	ไทย	เทศ	รวม	ไทย	เทศ	รวม
ท่องเที่ยว	59.0			64.9	47.3	58.0
พักผ่อน	14.6	95.6	85.8	58.9	77.0	66.0
ธุรกิจ	4.2	2.2	3.1	5.2	0.7	3.4
ราชการ	7.6	0.0	3.4	4.3	0.7	2.9
เยี่ยมญาติ	9.7	0.0	4.3	9.1	5.4	7.7
และเพื่อน อื่นๆ	4.9	2.2	3.4	3.5	0.0	2.1
รวม	100.0	100.0	100.0	—	—	—

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้ใช้เฉพาะในเพื่อการวิจัยเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถึงแม้ว่าในปัจจุบันเงินที่หมุนเวียนจากการท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะไหลจากนักท่องเที่ยวชาวไทย ซึ่งจะส่งผลต่อการกระจายรายได้มาสู่ท้องถิ่นมากกว่าการแสวงหาเงินตราต่างประเทศก็ตาม แต่ทว่าเงินหมุนเวียนที่ไหลจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศ (ร้อยละ 34.2) นั้นสูงกว่าสัดส่วนของจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาเกาะสมุย (ร้อยละ 17.6) ดังนั้น แนวโน้มในการพัฒนาการท่องเที่ยวของเกาะสมุยในอนาคต จึงควรเน้นการแสวงหาเงินตราต่างประเทศให้มากขึ้น ทั้งนี้เพราะผลตอบแทนที่จะได้รับจากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ มีสัดส่วนที่สูงกว่า ซึ่งจะเป็นการช่วยแก้ไขปัญหาดึงดูดเงินตราต่างประเทศ

การท่องเที่ยวนอกจากจะมีส่วนสำคัญในการกระจายรายได้จากนักท่องเที่ยวสู่ท้องถิ่น และการไหลเข้าซึ่งเงินตราต่างประเทศแล้ว การท่องเที่ยวยังก่อให้เกิดประโยชน์ทางอ้อมตามมาอีกมาก เช่น การมีงานทำของคนท้องถิ่น การมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการขายผลิตภัณฑ์ และส่งผลต่อกิจการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับท่องเที่ยว เป็นต้น

3.5) ลักษณะการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว

1) วัตถุประสงค์หลักของการไปเที่ยวเกาะสมุย ในการศึกษา นักท่องเที่ยวหมายถึง ผู้ที่เดินทางมายังเกาะสมุยทั้งหมดที่มีชื่อคนท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม การเดินทางของผู้นาเยือนเกาะสมุยนั้น อาจมีวัตถุประสงค์อย่างอื่นที่มีชื่อการท่องเที่ยวก็ได้ แต่เมื่อวิเคราะห์แบบสอบถามที่ได้จากผู้นาเยือนเกาะสมุยนั้น ปรากฏว่าวัตถุประสงค์รองของกลุ่มคนเหล่านี้ได้แก่ การท่องเที่ยว จึงอนุมานได้ว่า ผู้นาเยือนเกาะสมุย มีลักษณะที่จะเป็นนักท่องเที่ยวควบคู่กันไปด้วย ตัวเลขในตารางที่ 3.19 แสดงว่าชาวต่างประเทศที่ไปเยือนเกาะสมุย มีวัตถุประสงค์เพื่อการท่องเที่ยวหลัก่อนถึงกว่าร้อยละ 95 ในขณะที่ชาวไทยมีวัตถุประสงค์เพื่อการท่องเที่ยวถึงร้อยละ 75 โดยประมาณ ซึ่งการศึกษารุ่นนี้ได้นับตัวเลขของการศึกษาเบื้องต้นดังกล่าว

2) ลักษณะการเดินทาง ผลการสำรวจซึ่งสรุปไว้ในตาราง 3.20 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมเดินทางมาเกาะสมุยเป็นกลุ่มมากที่สุด (ร้อยละ 55) รองลงไปได้แก่มาคนเดียว (ร้อยละ 28.1) มากับบริษัทนำเที่ยว (ร้อยละ 8.2) และมากันเดียว (ร้อยละ 6.5) ความสำคัญซึ่งต่างกับของชาวต่างประเทศ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศนิยมเดินทางคนเดียวมากที่สุด (ร้อยละ 53.3) รองลงไปคือมากับเพื่อน (ร้อยละ 32.7) มากับครอบครัว (ร้อยละ 12.7) และมากับบริษัทนำเที่ยว (ร้อยละ 1.3) ความสำคัญ แสดงว่าบริษัทนำเที่ยวยังมีบทบาทน้อยมากทั้งกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ แต่เมื่อเทียบกับการศึกษาเบื้องต้นแล้ว พบว่า ลักษณะการเดินทางใ้มีกำไรกระจายใช้

ตารางที่ 3.20 ลักษณะการเกิดทางของนักท่องเที่ยวที่มาเกาะสมุย

ลักษณะ การเกิดทาง	การศึกษาเบื้องต้น (ร้อยละ)			การศึกษาแผนหลัก (ร้อยละ)		
	ไทย	เทศ	รวม	ไทย	เทศ	รวม
นาคมนเกี่ยว	11.8	61.1	39.3	6.5	53.3	24.9
มากับกลุ่มเพื่อน	70.1	28.3	46.9	55.0	32.7	46.2
มากับครอบครัว	13.9	10.6	12.0	28.1	12.7	22.1
มากับบริษัทนำเที่ยว	4.2	0.0	1.8	8.2	1.3	5.5
อื่นๆ	0.0	0.0	0.0	2.2	0.0	1.3
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ตารางที่ 3.21 พาหนะเกิดทางของนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

พาหนะ เกิดทาง	การศึกษาเบื้องต้น (ร้อยละ)			การศึกษาแผนหลัก (ร้อยละ)		
	ไทย	เทศ	รวม	ไทย	เทศ	รวม
รถไฟ	18.7	59.4	41.2	12.1	53.2	28.9
รถโดยสารบ.ช.ส.	20.8	15.0	17.5	5.4	16.9	10.1
รถโดยสาร ปรับอากาศ	18.8	16.7	17.9	27.4	19.5	24.1
รถส่วนบุคคล	37.5	3.3	18.5	38.1	1.3	23.1
เครื่องบิน	0.0	0.0	0.0	12.1	2.6	8.2
อื่นๆ	0.0	0.6	0.3	2.2	0.0	1.3
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ใช้เพื่อการอ้างอิงเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.22 การมาพักของนักท่องเที่ยว

การมาพัก	การศึกษาเบื้องต้น (ร้อยละ)			การศึกษาระดับสูง (ร้อยละ)		
	ไทย	เทศ	รวม	ไทย	เทศ	รวม
มาเช่า-กลับเงิน	8.9	0.0	4.0	4.9	1.3	3.5
พักแรม	91.1	100.0	96.0	95.1	98.7	96.5
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ตารางที่ 3.23 ระยะเวลาพักของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ระยะเวลาพัก	สัดส่วนของนักท่องเที่ยว	
	การศึกษาเบื้องต้น (ร้อยละ)	การศึกษาระดับสูง (ร้อยละ)
1 - 2 วัน	63.5	62.1
3 - 4 วัน	29.6	24.8
5 - 7 วัน		8.9
8 - 10 วัน	6.9	1.9
10 วันขึ้นไป		2.3
รวม		100.0
วันพักเฉลี่ย	2.70	2.51

หมายเหตุ : เนื่องจากระยะเวลาการพักต่างกันมาก จึงไม่ควรรวมเวลาพักของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ เพราะจะทำให้ค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนไปมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.24 ระยะเวลาพักของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

ระยะเวลาพัก	สัดส่วนของนักท่องเที่ยว	
	การศึกษาเบื้องต้น (ร้อยละ)	การศึกษาระดับ (ร้อยละ)
1 - 3 วัน	5.30	4.74
4 - 6 วัน	21.05	20.94
7 - 9 วัน	12.81	21.62
10 - 12 วัน	11.76	13.51
13 - 15 วัน	29.50	15.54
มากกว่า 15 วันขึ้นไป	19.58	23.65
รวม	100.0	100.0
วันพักเฉลี่ย	14.60 วัน	13.76 วัน

ตารางที่ 3.25 สื่อชักนำมาเที่ยวเกาะสมุย

สื่อชักนำ	การศึกษาเบื้องต้น (ร้อยละ)			การศึกษาระดับ (ร้อยละ)		
	ไทย	เทศ	รวม	ไทย	เทศ	รวม
คำแนะนำจากผู้ที่เคยมาเที่ยว	58.4	70.2	64.6	66.3	77.9	70.7
คำแนะนำจากเอกสาร, หนังสือ	24.6	23.1	23.7	13.4	13.4	13.5
คำแนะนำจากภริกา นำเที่ยว	6.3	0.6	3.4	3.0	0.0	1.8
คำแนะนำจากทท. อื่นๆ	5.4	2.4	3.7	7.8	2.0	5.5
	5.3	3.7	4.6	9.5	6.7	8.4
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้เพื่อใช้ในการใช้ข้อมูลเพื่อการวิจัยเท่านั้น ไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้
 ใ้แก่บุคคลอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำใบใช้
 ใ้แก่บุคคลอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำใบใช้

มากขึ้นกว่าเดิม

3) พาหนะเดินทาง ผลจากการสำรวจวิธีการเดินทางเข้าสู่จังหวัดสุราษฎร์ธานีของนักท่องเที่ยว ดังสรุปในตารางที่ 3.21 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมเดินทางโดยรถส่วนตัวมากที่สุด (ร้อยละ 38.12) และใช้บริการรถทัวร์ปรับอากาศมากรองลงมา (ร้อยละ 27.35) และรถไฟ (ร้อยละ 12.11) ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศนั้น เดินทางโดยรถไฟมากที่สุด (ร้อยละ 53.25) และใช้บริการรถทัวร์ปรับอากาศ (ร้อยละ 19.48) และรถ บ.ช.ส. (ร้อยละ 16.88) รองลงมาตามลำดับ เมื่อเทียบกับการศึกษาเบื้องต้นพบว่า มีการกระจายตัวออกไปมากขึ้น เช่นเดียวกับลักษณะการเดินทาง

4) ระยะเวลาที่พัก จากการสำรวจพบว่า นักท่องเที่ยวเกือบทั้งหมดประมาณร้อยละ 96 เป็นประเภทมาพักชมทิวทัศน์ในตารางที่ 3.22 และเมื่อแยกพิจารณาเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวปรากฏว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเฉลี่ยพักอยู่ในเกาะสมุยประมาณ 13.76 วัน ซึ่งนานกว่าระยะเวลาที่พักของนักท่องเที่ยวชาวไทย (2.51 วัน) เพราะนักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 62) พักอยู่ไม่เกิน 2 วัน อีกประมาณร้อยละ 25 พักมากกว่า 2 วัน แต่ไม่เกิน 4 วัน ในขณะที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเพียงไม่ถึงร้อยละ 5 ที่พักต่ำกว่า 3 วันลงมา ส่วนใหญ่จะพัก 7-14 วัน ดังรายละเอียดที่ได้แสดงในตารางที่ 3.23 และ 3.24

5) สื่อชักนำ ในการมาเที่ยวยังเกาะสมุยนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ได้รับคำแนะนำบอกกล่าวจากผู้ที่เคยมาเที่ยวก่อนแล้ว จึงเกิดความสนใจที่จะมาเที่ยวบ้าง นักท่องเที่ยวที่สนใจมาเที่ยวโดยคำบอกเล่าแนะนำของผู้ที่เคยมาแล้ว มีมากถึงร้อยละ 70 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมดที่เข้าสู่เกาะสมุย ส่วนผู้ที่มาเที่ยวโดยอ่านจากเอกสารหนังสือ มีจำนวนมากรองลงมา (ร้อยละ 13) สำหรับการแนะนำจากบริการนำเที่ยว อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบกับการศึกษาเบื้องต้น พบว่า คำแนะนำจากผู้ที่เคยมาเที่ยวแล้วยังคงมีความสำคัญในการชักนำนักท่องเที่ยวอยู่ แต่อิทธิพลของหนังสือเอกสารลดความสำคัญลง ในขณะที่คำแนะนำจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เริ่มมีบทบาทเพิ่มมากขึ้น ดังรายละเอียดตัวเลขแสดงในตารางที่ 3.25 การที่คำแนะนำของผู้ที่เคยมาแล้ว มีประสิทธิภาพในการใกล้ชิดกับสภาพทรัพยากรของเกาะสมุยจริง สามารถอธิบายเรียกร้องความสนใจ และมีน้ำหนักในการเชื่อถือผู้รับฟังมาก ทั้งผู้ที่เคยมาแล้วเองก็กลับไปเที่ยวซ้ำอีกเป็นจำนวนไม่น้อย ดังตัวเลขแสดงในตารางที่ 3.26

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.26 การมาเที่ยวของนักท่องเที่ยว

การมาเที่ยว	การศึกษาเบื้องต้น (ร้อยละ)			การศึกษาแผนหลัก (ร้อยละ)		
	ไทย	เทศ	รวม	ไทย	เทศ	รวม
มาเป็นครั้งแรก	65.2	81.7	74.5	64.5	64.7	64.6
เคยมาแล้ว	34.8	18.3	25.5	35.5	35.3	35.4
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ตารางที่ 3.27 สถานที่พักของนักท่องเที่ยว

สถานที่พัก	การศึกษาเบื้องต้น (ร้อยละ)			การศึกษาแผนหลัก (ร้อยละ)		
	ไทย	เทศ	รวม	ไทย	เทศ	รวม
มังกาโลว์	47.0	97.2	75.7	60.6	96.7	75.2
โรงแรม	14.4	2.2	7.4	9.1	2.7	6.5
บ้านพักส่วนตัว	3.8	0.0	1.6	5.9	0.0	3.5
บ้านเพื่อน,ญาติ	26.5	0.6	11.7	14.0	0.7	8.6
วัด	4.5	0.0	1.9	5.4	0.0	3.2
โรงเรียน	3.8	0.0	1.6	5.0	0.0	3.0
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.28 ประเภทของสถานที่พัก

ประเภทที่พัก	การศึกษาเบื้องต้น (ร้อยละ)			การศึกษาแผนหลัก (ร้อยละ)		
	ไทย	เทศ	รวม	ไทย	เทศ	รวม
ชั้น 1	19.7	4.5	11.0	14.0	4.7	10.2
ชั้น 2	13.6	18.6	16.5	19.5	8.0	14.8
ชั้น 3	28.0	76.3	55.7	36.2	86.7	56.6
วัดและโรงเรียน	8.3	0.0	3.6	10.4	0.0	6.2
อื่นๆ	30.3	0.6	13.3	19.9	0.7	12.1
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

หมายเหตุ : ที่พักชั้น 1 หมายถึง ที่พักที่มีอัตราค่าที่พักวันละ 200 บาทขึ้นไป
 ที่พักชั้น 2 หมายถึง ที่พักที่มีอัตราค่าที่พักวันละ 100 - 200 บาท
 ที่พักชั้น 3 หมายถึง ที่พักที่มีอัตราค่าที่พักวันละ 100 บาทลงมา
 อื่นๆ หมายถึง ที่พักบ้านส่วนตัว และบ้านเพื่อนหรือญาติ

ตารางที่ 3.29 สถานที่พักของนักท่องเที่ยวจำแนกตามแหล่งที่พัก

แหล่งที่พัก	การศึกษาเบื้องต้น (ร้อยละ)			การศึกษาแผนหลัก (ร้อยละ)		
	ไทย	เทศ	รวม	ไทย	เทศ	รวม
โรงแรม	๒๕.๐	๓๗.๖	๓๔.๓	๒๑.๑	๓๗.๕	๒๘.๐
ละโม	๔.๗	๒๖.๘	๒๒.๔	๑๘.๗	๒๖.๗	๒๒.๐
หน้าทอน	๑๕.๓	๑.๐	๔.๗	๑๗.๕	๒.๕	๑๑.๒
ห้องยาง	๔.๗	๒.๕	๔.๗	๓.๐	๑.๗	๒.๕
บ่อสุด	๑๘.๑	๑๖.๐	๑๖.๗	๑๘.๖	๑๕.๒	๑๖.๗
แหลมทราย	๕.๒	๖.๓	๕.๘	๑.๘	๕.๐	๓.๐
แม่น้ำ	๕.๖	๑.๕	๒.๕	๑.๘	๕.๒	๒.๘
หน้าพระลาน	๒.๕	๑.๕	๒.๒	๑.๘	๓.๓	๒.๕
ขยายน้อย	๒.๘	๑.๐	๑.๕	๑.๘	๓.๓	๒.๕
บ	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐

หมายเหตุ : คัดเฉพาะนักท่องเที่ยวที่พักค้างกาโลว์และโรงแรมเท่านั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6) สถานที่พัก จากตารางที่ 3.27 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ถึง 3 ใน 4 คน นิยมพักบังกาลีไว้มากกว่าสถานที่พักชนิดอื่น โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจำนวนถึงร้อยละ 97 นิยมพักบังกาลีไว้มากที่สุด ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมพักบ้านเพื่อนและญาติ รองลงไปจากการพักบังกาลี และยังมีส่วนที่กระจายไปตามโรงแรม บ้านพักส่วนตัว วัด และโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะต้องการประหยัดค่าใช้จ่ายที่ที่พัก เพราะแม้แต่การพักบังกาลีก็ยังมีราคาต่ำที่สุด ดังแสดงในตารางที่ 3.28

7) แหล่งที่พัก ตัวเลขในตารางที่ 3.29 บ่งบอกชี้ชัดว่า สถานที่พักที่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ นิยมไปพักมากที่สุดอยู่ในบริเวณอ่าวแดง และอ่าวละไม ซึ่งมีนักท่องเที่ยวไปพักถึงกว่าร้อยละ 50 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมดที่พักแรมบนเกาะลุมพุก ส่วนที่เหลือกระจายกันพักไปตามบริเวณอ่าวต่าง ๆ ที่เหลืออีก 9 แห่ง

3.1.3. ทรัพยากรมรดกวัฒนธรรม

วัฒนธรรมและศิลปที่มรดกเป็นมรดกที่มีคุณค่าที่สุดของศูนย์วัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้านในการศึกษา จำเป็นต้องพิจารณาในระบับท้องถิ่น ระบับจังหวัด ระบับภาคเป็นต้นและต้องจำแนกประเภทของมรดก เพื่อกำหนดความต้องการของพื้นที่และเพื่อการจัดแสดงแก่นักท่องเที่ยว

การศึกษาได้กำหนดขอบเขต โดยศึกษาทรัพยากรทั้งหมดที่มีอยู่ ประเมินทรัพยากรที่มีศักยภาพในการนำมาจัดแสดงในศูนย์ฯ เพื่อนำผลที่ได้มาประสานกับข้อมูลด้านการตลาด แล้วจะสามารถกำหนดทิศทางและรูปแบบของศูนย์ฯ ได้

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

(1) จำนวนและศักยภาพของทรัพยากร

ในการศึกษาได้สำรวจทรัพยากรที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมไว้ 150 ชนิด จำแนกเป็นหมวดเนื้อหาได้ 7 กลุ่ม คือ

1.1) โบราณวัตถุสถาน

ในพื้นที่สำรวจมีโบราณวัตถุสถานกว่า 40 รายการ ส่วนใหญ่ปรากฏในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี รองลงไปปรากฏในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราชและชุมพรตามลำดับ โบราณวัตถุสถานส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับศาสนาพราหมณ์ และศาสนาพุทธ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2) หัตถกรรมพื้นบ้าน

หัตถกรรมพื้นบ้านที่สำรวจพบมีอยู่กว่า 10 ประเภท เช่น เครื่องหวาย เครื่องโลหะ การแกะสลัก การปักทอ หัตถกรรมจากย่านลิเภา หัตถกรรมจากมะพร้าว พญกยาใบลำเจียก ในงานแต่ละประเภทก็มีผลิตภัณฑ์ย่อย ๆ อีกมาก เช่น หัตถกรรมจากมะพร้าวสามารถผลิตเป็นม่าน มู่ลี่ หมวก กรอบรูป เสวียน เป็นต้น รวมแล้วมีหัตถกรรมอันหลากหลายกว่า 100 ชนิด แม้ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ได้เลิกทำไปแล้วแต่ผลงานเก่า ๆ ยังปรากฏอยู่ และช่างฝีมือที่มีทักษะก็ยังมียู่

1.3) เครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้าน

เครื่องมือเครื่องใช้ที่มีเอกลักษณ์ของท้องถิ่นโดยเฉพาะมีอยู่หลายประเภททั้งประเภทเครื่องจักสาน เครื่องใช้ในบ้าน เครื่องมือเกษตร และอื่น ๆ แต่ละประเภทก็แยกย่อยไปอีกหลายชนิด และเครื่องมือชนิดหนึ่ง ๆ ก็มีรูปแบบอันหลากหลาย เช่นหมากกักน้ำ มีชนิดที่ทำจากกาบหมาก กาบหลา ไซโอน ใบจาก เป็นต้น

ได้พบว่าปัจจุบันเครื่องมือเครื่องใช้เหล่านี้ล้นตลาดลงไปมาก เหล่าที่มีอยู่ก็เก็บไว้เป็นของเก่าที่มีใช้จริง ๆ มีอยู่เป็นส่วนน้อย เฉพาะในเขตชนบท แต่ทรัพยากรกลุ่มนี้ก็ยังอยู่ในสภาพที่สะสมอยู่ประปรายมาใช้ประโยชน์ในศูนย์วัฒนธรรม

1.4) การเล่นและการกีฬา

การเล่นและการกีฬาที่มีเอกลักษณ์ของท้องถิ่นที่สำรวจพบ มีอยู่ไม่น้อยกว่า 15 รายการ เช่น หนังตะลุง มะโนราห์ ลิเกป่า กาหลอ เพลงนา ชนควาย ซำคัก เป็นต้น ส่วนใหญ่ได้เลิกทำกันไปแล้วแต่นักแสดงและอุปกรณ์การแสดงยังมีอยู่เพียงพอที่จะฟื้นฟู หรือเก็บข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในกิจกรรมของศูนย์ฯ ได้ และการละเล่นหลายอย่างยังเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวาง เช่น หนังตะลุง และมะโนราห์

1.5) ประเพณีและเทศกาล

ประเพณีท้องถิ่นที่ยังมีผู้นับถือปฏิบัติสืบทอดกันมาจนถึงทุกวันนี้ มีอยู่ไม่น้อยกว่า 14 อย่างเช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลากพระ ประเพณีรับส่งคายาย ประเพณีแห่หมู่บ้าน เป็นต้น แม้ประเพณีหลายอย่างมีผู้นับถือกันน้อยลง แต่ก็ยังมีผู้นับถือและจัดประเพณีในท้องถิ่น สามารถให้ข้อมูลได้อย่างเพียงพอ

1.6) วิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน

พบว่าวิถีชีวิตของชาวบ้านในพื้นที่สำรวจมีความผูกพันอยู่กับความเชื่อ ข้อปฏิบัติและประเพณี

วิถีชีวิตอันหลากหลาย ตั้งแต่เรื่องของการเกิด การตั้งบ้านเรือน การรับขวัญเด็ก การแต่งงาน การทำบุญไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งหาวิธีให้ตัดแปลงเนื้อหามา และยังมีอ้างอิงถึงเจ้าชุมชนและคนในพื้นที่ที่มีการนำไปใช้ การรักษาโรค อาหารการกิน และเครื่องวางของขลังต่างๆ สิ่งเหล่านี้ยังถือปฏิบัติอย่างเหนียวแน่น

1.7) วรรณกรรมและการศึกษาเล่าเรียน

ทรัพยากรวัฒนธรรมประเภทวรรณกรรมและการศึกษาเล่าเรียนที่สำรวจพบมี หนังสือบุค หนังสือใบลาน หนังสือเล่ม อุปกรณ์การเรียนและวิชาเล่าเรียนในสมัยก่อน ปรีศาคำทาย บทร้องเรือ บทสวด และวรรณกรรมอื่น ๆ อีกมาก ข้อมูลหลายอย่างยังมีผู้รู้ในท้องถิ่นและมีเอกสาร เพียงพอที่จะปรุงแต่ง และคัดลอกมาใช้ประโยชน์ในศูนย์ฯ ได้

3.1.4 การเลือกที่ตั้งและระบบสาธารณูปโภค, สาธารณูปการ ของที่ตั้งโครงการ

การเลือกที่ตั้งมีความสำคัญต่อการดำเนินโครงการมาก ที่ตั้งที่เหมาะสมจะต้องสนองทั้งผู้ลงทุนและนักท่องเที่ยวด้วยกัน จึงต้องใช้ปัจจัยหลาย ๆ ด้านในการพิจารณา การกำหนดปัจจัย และการพิจารณาจะต้อง คำนึงถึงประเด็นดังต่อไปนี้

(1) ศูนย์จะต้องให้ความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว คือ ไม่ห่างจากระเบียงรวมของนักท่องเที่ยว ง่ายต่อการเข้าถึง และสิ่งอำนวยความสะดวก ความสะดวกที่มีต่อนักท่องเที่ยว จะช่วยให้นักท่องเที่ยวใช้เวลากับการท่องเที่ยวอย่างคุ้มค่า และยังอาจเป็นเหตุจูงใจให้นักท่องเที่ยว (ที่มีความสนใจน้อย) ไปใช้บริการอีกด้วย

ความสะดวกของที่ตั้งอาจพิจารณาได้จากหลายด้าน เช่น

- 1.1) ใกล้ศูนย์กลางคมนาคมของเกาะ
- 1.2) ใกล้แหล่งที่พักของนักท่องเที่ยว
- 1.3) ใกล้แหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่นักท่องเที่ยวนิยมไป
- 1.4) การคมนาคมสะดวก

(2) ความสัมพันธ์กับพื้นที่ใกล้เคียง เป็นองค์ประกอบที่ควรพิจารณา ซึ่งศูนย์ฯ อาจมีบทบาทกระตุ้นให้เกิดการขยายตัว และความเจริญแก่พื้นที่ใกล้เคียง หรือพื้นที่บริเวณนั้น ๆ มีความสำคัญและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมศูนย์ฯ ให้เด่นขึ้น

การพิจารณาอาจพิจารณาได้จาก

2.1) เป็นบริเวณที่มีความเจริญและมีนักท่องเที่ยวมาก เช่น ศูนย์กลางชุมชนแหล่งท่องเที่ยวสำคัญๆ

2.2) เป็นบริเวณที่มีประวัติและสถานที่สำคัญด้านศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่วางไว้เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานเท่านั้น เมื่อผู้ดูแลเห็นสมควรให้ใช้ประโยชน์ในการค้าปลีกหรือบริการอื่น ๆ ได้โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 2.4) เป็นสถานที่ที่เป็นสัญลักษณ์ของท้องถิ่น
- 2.5) เป็นบริเวณที่ต้องการการพัฒนา โดยให้ศูนย์ฯ เป็นตัวกระตุ้นการพัฒนา
- 2.6) ปลอดภัยจากสิ่งรบกวนที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และคาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

(3) ลักตันทุนทุนการจัดตั้งศูนย์ฯ ที่ตั้งที่ต้องการ การลงทุนเพื่อจัดตั้งและปรับปรุงพื้นที่น้อยเท่าไรย่อมทำให้ต้นทุนของศูนย์ฯ ลดค่าลง อันจะทำให้การคืนทุนเร็วขึ้น ทั้งนี้เพราะต้นทุนแปรเปลี่ยน (การดำเนินการและค่าใช้จ่ายประจำ) โดยทั่วไปจะใกล้เคียงกัน ไม่ว่าศูนย์ฯ จะตั้งอยู่ที่ไหน ต้นทุนคงที่ที่ใช้ในการปรับปรุงพื้นที่ ได้แก่ ราคาที่ดิน การลงทุนก่อสร้างอาคารอุปโภค และสาธารณูปโภค และการปรับปรุงสภาพแวดล้อม ปัจจัยเหล่านี้จะต้องนำมาพิจารณาผลเสียกับปัจจัยด้านอื่น ๆ กว้างในการศึกษา ได้แก่ การเลือกโดยพิจารณา 2 ระดับ คือ การเลือกย่านหรือบริเวณที่มีศักยภาพพิจารณา และการคัดเลือกพื้นที่ที่เหมาะสมในแต่ละบริเวณ นำพื้นที่เหล่านั้นมาเปรียบเทียบเพื่อคัดเลือกที่ตั้งที่เหมาะสมที่สุดต่อไป

3.1.4.1. บริเวณที่เหมาะสมในการตั้งศูนย์ฯ

สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปทั่วทั้งเกาะยังคงเป็นธรรมชาติค่อนข้างสมบูรณ์ในสภาพของสวนมะพร้าว ทะเล และภูเขา นอกจากนี้ การคมนาคมภายในเกาะอยู่ในระดับที่ดี คือ มีถนนทวิราชวิถีรัศมี (ทั่วไปเรียกว่า ถนนรอบเกาะ เป็นทางหลวงจังหวัดหมายเลข 4369) เป็นถนนคอนกรีตอย่างดี มีความยาว 50 กม. เป็นวงรอบ และยังมีถนนแยกอีก 6 สาย ความยาวรวม 30 กม. ซึ่งการเดินทางสามารถไปยังจุดต่าง ๆ ในระยะเวลาประมาณ 30 นาที ดังนั้น ในการพิจารณาในระดับบริเวณ จึงถือว่าทุก ๆ บริเวณมีความสะดวกในด้านการคมนาคม และมีสภาพแวดล้อมที่ไม่แตกต่างกัน ส่วนในระดับพื้นที่จะได้อภิปรายทางแยกอีกส่วนหนึ่ง

การคัดเลือกบริเวณที่เหมาะสมมาพิจารณา ได้พิจารณาจากความสำคัญดังนี้

- (1) บริเวณศูนย์กลางคมนาคม
- (2) บริเวณที่ทัศนียภาพสวยงาม
- (3) แหล่งศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
- (4) ชุมชนพื้นบ้านและสัญลักษณ์ท้องถิ่น

ดังนั้น บริเวณที่นำมาพิจารณาในการศึกษานี้มี 6 บริเวณ ได้แก่

เอกสารนี้เป็นเอกสาร (1) วน บริเวณหน้าทอน สำนักงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.30 สรุปประเด็นสำคัญของบริเวททั้งหมด

ลำดับ	บริเวณ	แนวความคิดในการเสนอเพื่อคัดเลือก	จำนวนห้องพัก	ชุมชนท้องถิ่น	ที่ดิน	พื้นที่เหมาะสม (แห่ง)
๑.	หน้าทอน	ศูนย์กลางชุมชนและคมนาคม/ ย่านที่พักนักท่องเที่ยว	๕๒	ตลาด	เอกชน/ป่าช้า	๑
๒.	บ้านสีปะนอย	ชุมชนพื้นบ้าน	๑๐๔	หมู่บ้านตัวอย่าง	ธรณีสงฆ์	๑
๓.	หาดละไม	บ้านที่พักและสันทนาการ (กินดา-กินยาบ) / ท้องถิ่น/ชุมชน	๑๘๖	หมู่บ้าน/ตลาด	เอกชน	๑
๔.	หาดเจง	ย่านที่พัก.	๓๘๗	-	เอกชน	๓
๕.	อ่าวบางรัก-เกาะฟาน	สันทนาการท้องถิ่น (พระใหญ่เกาะฟาน)	๔๗	-	เอกชน สำนักสงฆ์	๑
๖.	อ่าวแม่น้ำ	สถานที่ประวัติศาสตร์ (วัดหน้าพระลาน)	๔๔	-	ที่วัด	๑

- (2) บ้านลิปะน้อย
- (3) หาดละไม
- (4) หาดแดง
- (5) อ่าวบางรัก-เกาะห้า
- (6) อ่าวแม่น้ำ

ตารางที่ 3.30 สรุปประเด็นของบริเวณทั้ง 6

3.1.4.2 การเลือกที่ตั้งระดับพื้นที่

(1) ปัจจัยในการพิจารณาความเหมาะสมในระดับที่ตั้ง การพิจารณาในระดับพื้นที่ ต้องพิจารณาอย่างละเอียดกว่าในระดับบริเวณ ทั้งนี้เพราะต้องพิจารณาถึงชั้นความเหมาะสมในการจัดตั้ง การก่อสร้าง การคึงคูกนั้กห้องเที่ยว และการลงทุนเพื่อคัดเลือกพื้นที่ที่เหมาะสมที่สุด ปัจจัยในการพิจารณา ได้แก่

- การเข้าถึงพื้นที่
- โครงสร้างพื้นที่
- ที่ดิน (ขนาด, กรรมสิทธิ์, ราคา)
- ความสัมพันธ์กับกิจกรรมข้างเคียง

ปัจจัยเหล่านี้มีรายละเอียดและความสำคัญแตกต่างกัน บางปัจจัยเป็นสิ่งที่ปรับปรุงแก้ไขได้ บางปัจจัยอาจยากต่อการแก้ไขหรือต้องการการลงทุนสูง และบางแห่งมีข้อจำกัดด้านสังคมทำให้การพิจารณาคัดเลือกต้องคำนึงถึงอย่างละเอียดรอบคอบ ปัจจัยต่าง ๆ มีรายละเอียดดังนี้

1.1) การเข้าถึงพื้นที่ เป็นการพิจารณาถึงความสะดวกของนักท่องเที่ยวในการไปชมศูนย์ฯ การเข้าถึงพื้นที่ของนักท่องเที่ยวสามารถมาได้ 3 ประเภท คือ มาโดยรถส่วนบุคคล ได้แก่ รถยนต์ หรือบัสทัวร์ มาโดยรถโดยสาร และการเดินเท้ามาจากแหล่งที่พัก หรือศูนย์รวมนักท่องเที่ยว ปัจจัยการเข้าถึงเป็นปัจจัยที่สามารถจัดการได้ โดยเฉพาะการเดินทางโดยรถยนต์ ทั้งนี้เนื่องจากการคมนาคมรอบเกาะสมุย มีความสะดวกมาก ถ้าหากมีการจัดรายการอย่างเหมาะสม นักท่องเที่ยวยอมเดินทางไปยังศูนย์ฯ ได้ ปัจจัยการเข้าถึง โดยการเดินเท้าเป็นปัจจัยที่สำคัญอันหนึ่งในการที่จะเสริมให้การดำเนินการศูนย์ฯ ประสบความสำเร็จมากขึ้น กล่าวคือ นักท่องเที่ยวสามารถไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ได้ง่าย สะดวก แม้จะไม่มีกรเตรียมการไว้ล่วงหน้าก็ตาม การพิจารณาปัจจัยนี้จึงน่าจะหมายถึงที่
น่าจะหมายถึงที่ตั้งศูนย์อยู่ใกล้ศูนย์รวมนักท่องเที่ยว เช่น ที่พัก ที่พักประกอบการเดินทาง หรือตลาด เป็น
ต้น

อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่ตั้งอยู่ห่างจากถนนรอบเกาะ การลงทุนอาจต้องสร้างถนนที่
แยกเข้ายังพื้นที่ ซึ่งจะทำการลงทุนสูงขึ้น กรณีนี้จะพิจารณาในหัวข้อที่สองเรื่องถนน

1.2) โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นในการดำเนินงานศูนย์
ไค้แก่ ถนน น้ำประป. และไฟฟ้า ซึ่งเป็นสิ่งที่ขาดไม่ ได้ในการจัดตั้งศูนย์ฯ จึงควรพิจารณาความ
พร้อมของโครงสร้างพื้นฐานเหล่านี้ที่มีอยู่ในปัจจุบัน การปรับปรุงหรือสร้างใหม่เพื่อให้เหมาะสมกับ
โครงการ ซึ่งจะต้องมีการลงทุนมากน้อยแค่ไหน

ถนน - พิจารณาระยะห่างจากถนนรอบเกาะ ความยาวที่จะต้องก่อสร้างหรือปรับ
ปรุงมาตรฐาน การลงทุน จักข้อที่กิน

ไฟฟ้า - โครงการไฟฟ้ารอบเกาะของสมุยกำลังดำเนินการ การจัดหาไฟฟ้ากระทำได้
2 ทาง คือ การผลิตกระแสไฟฟ้าใช้เอง และการใช้บริการของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ปัจจัยโครงการ
เดินสายไฟฟ้ารอบเกาะกำลังดำเนินการ คาดว่าจะแล้วเสร็จประมาณปี 2528 ในกรณีที่ตั้งอยู่ห่างจาก
หมู่บ้าน การลงทุนเดินสายไฟฟ้าจากสายเมนย่อมต้องเพิ่มการลงทุนสูงตามระยะห่างด้วย

น้ำประปา - การผลิตน้ำประปาในเกาะสมุยมีเพียงแห่งเดียว คือบริเวณหน้าทอน และ
มีการจ่ายน้ำจากเขื่อนกักเก็บน้ำอีก 10 หมู่บ้าน ฉะนั้น พื้นที่ส่วนใหญ่ยังคงใช้น้ำบาดาล การพิจารณา
ในกรณีที่ตั้งที่ไม่มีบริการน้ำประปา หรือน้ำค่าน้ำดื่ม ต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ในกาขุดบ่อน้ำบาดาล
และคุณภาพน้ำด้วย

1.3) ที่ดิน ที่ดินเป็นปัจจัยที่สำคัญมากต่อการลงทุนเพราะปัจจุบันมีที่ดินส่วนใหญ่เป็นของ
เอกชนมีราคาสูง กล่าวคือ ราคาที่ดินปัจจุบัน โดยเฉพาะที่ดินชายหาด มีราคาถึง 2-3 แสนบาทต่อไร่
หรือมากกว่า ในขณะที่ ราคาประเมินเพียง 2-3 หมื่นบาทต่อไร่เท่านั้น (ดูภาพผนวกที่) นอกจากนี้
นี้ การได้มาซึ่งที่ดินยังอาจมีข้อจำกัดที่เจ้าของที่ดินของตนอีกด้วย ในบางพื้นที่ไม่มีที่ดินแปลงใหญ่ อาจทำ
ให้ขนาดและรูปร่างของที่ดินของตนอีกด้วย ในบางกรณีพื้นที่ไม่มีที่ดินแปลงใหญ่ อาจทำให้ขนาดและรูป
ร่างของที่ดินไม่เหมาะสมต่อการจัดตั้งศูนย์ฯ ได้ อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาเบื้องต้นพบว่า ที่ดินบาง

เอกชนเป็นที่รังสีสงฆ์ ซึ่งผู้รับบริจาคชอบยินดีให้ ททท. นำไปดำเนินการได้ โดยคิดค่าเช่าในอัตราค่าหรือไม่
ไม่ต่ำกว่านี้ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
คิดค่าเช่า

การพิจารณาที่ดิน นอกจากที่ดินที่เป็นของทรัพย์สิน สามารถกำหนดขนาดแน่นอนแล้ว
พื้นที่อื่น ๆ จะยึดถือเป็นบริเวณขนาดเล็กที่มีเงื่อนไขใกล้เคียงกัน ซึ่งจำเป็นต้องมีการเจรจาจัดขึ้น
ภายหลัง

รายละเอียดในการพิจารณาที่ดิน ได้แก่ การถือครอง (การไถ่มา) มูลค่าราคาที่ดิน
ขนาดที่สามารถจัดหาได้

1.4) สภาพพื้นที่และสิ่งแวดล้อม เป็นปัจจัยที่กำหนดหรือเสริมให้บรรยากาศของ
ศูนย์ฯ เหมาะสมยิ่งขึ้น หรือมีคุณค่ามากขึ้น สภาพพื้นที่และสิ่งแวดล้อมของศูนย์ฯ ควรต้องการการ
ปรับปรุงน้อย มีสภาพเป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่ และสร้างบรรยากาศของท้องถิ่นมากที่สุด แม้ว่า
บรรยากาศของพื้นที่สามารถจัดสร้างขึ้นได้ แต่จะต้องใช้เวลา และการลงทุนสูง พื้นที่ที่มีสภาพพร้อม
กว่าย่อมเหมาะสมกว่าในกรณี สิ่งที่จะนำมาพิจารณาได้แก่ สภาพภูมิประเทศของพื้นที่และพรรณไม้
ในกรณีของพรรณไม้

1.5) ความสัมพันธ์กับกิจกรรมข้างเคียง ก่อตั้งศูนย์ฯ ต้องคำนึงถึงกิจกรรมใน
พื้นที่ใกล้เคียง การเกิดขึ้นของศูนย์ฯ จะก่อให้เกิดการขยายตัวของกิจกรรมพื้นที่ใกล้เคียงซึ่งอาจทำ
ให้บริเวณนั้นเจริญขึ้น หรือทำลายเอกลักษณ์ และสภาพแวดล้อมของพื้นที่ ในทางตรงข้ามกิจกรรมที่มี
อยู่เดิมอาจสนับสนุนให้ศูนย์ฯ มีโอกาสประสบความสำเร็จมากขึ้น หรือมีกิจกรรมร่วมกันได้ เช่น สภาพ
หมู่บ้านท้องถิ่น สถานที่สำคัญทางศิลปวัฒนธรรม พื้นที่เอกลักษณ์ ตลาด หรือแหล่งที่พักนักท่องเที่ยว
เป็นต้น

กิจกรรมที่นำมาพิจารณา ได้แก่

- วัด หมู่บ้าน
- ศูนย์กลางชุมชน - คมนาคม
- กิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยว

(2) พื้นที่ที่น่าสนใจคัดเลือก จากบริเวณตั้ง 6 ที่คัดเลือกมาพิจารณาในหัวข้อ 3.3.1

นั้นมีพื้นที่ที่เหมาะสมในการจัดตั้งศูนย์ฯ ซึ่งได้จากการสอบถามบุคคลสำคัญ ๆ การสำรวจภาคสนาม
และการประเมินความเหมาะสม แผนหลักฯ ทั้งหมด 8 แห่ง ได้แก่

- 2.1) ที่ป่าช้าวัดนอก หมู่ 3 ตำบลอ่างทอง
- 2.2) ที่ธรณีสงฆ์อ่าวแหลมกิน หมู่ 3 ตำบลลิปะน้อย
- 2.3) พื้นที่ปากคลองละไม หมู่ 3 ตำบลมะเร็ด
- 2.4) ริมถนนสายรอบเกาะ กม.ที่ 27 หากแดง ตำบลบ่อตูก
- 2.5) หากแดงใกล้วัดบุญศรีภิราม หมู่ 2 ตำบลบ่อตูก
- 2.6) แหลมกินกลางพุดแดง หมู่ 2 ตำบลบ่อตูก
- 2.7) พื้นที่ใกล้พระใหญ่เกาะท่าน อ่าวบางรัก ตำบลบ่อตูก
- 2.8) วัดหน้าพระลาน หมู่ 4 ตำบลแม่ไม้

รูปที่ แสดงที่ตั้งของพื้นที่ทั้ง 8 ภายในบริเวณทั้ง 6

รายละเอียดของแต่ละพื้นที่ตามข้อ 4.2.1

ตารางที่ 3.31 แสดงการประเมินความเหมาะสมของพื้นที่ทั้ง 8 ตามปัจจัยในการพิจารณาทั้ง 5 โดยให้เงื่อนไขที่ดินมีค่าน้ำหนักมากที่สุด 3 ส่วน โครงสร้างพื้นฐานมีค่าน้ำหนัก 2 ส่วน เงื่อนไขอื่น ๆ มีค่าอย่างละ 1 ส่วน

ผลการประเมิน สามารถจัดลำดับแหล่งที่เหมาะสมและมีข้อจำกัดน้อย ดังนี้

- (1) พื้นที่ใกล้พระใหญ่เกาะท่าน อ่าวบางรัก ตำบลบ่อตูก
- (2) ป่าช้าวัดนอก หมู่ 5 ตำบลอ่างทอง
- (3) วัดหน้าพระลาน หมู่ 4 ตำบลแม่ไม้
- (4) แหลมกินกลางพุดแดง หมู่ 2 ตำบลบ่อตูก และที่ธรณีสงฆ์อ่าวแหลมกิน หมู่ 3 ตำบลลิปะน้อย

บดลิปะน้อย

- (5) พื้นที่ปากคลองละไม หมู่ 3 ตำบลมะเร็ด
- (6) ริมถนนสายรอบเกาะ กม.ที่ 27 หากแดง ตำบลบ่อตูก
- (7) หากแดงใกล้วัดบุญศรีภิราม หมู่ 2 ตำบลบ่อตูก

จากการประเมิน สรุปได้ว่า พื้นที่ลำดับที่ 1-4 มีความเหมาะสมมากที่สุดตามลำดับ ซึ่งการจัดตั้งศูนย์ควรได้พิจารณาพื้นที่เหล่านี้เป็นลำดับแรก อย่างไรก็ตาม เนื่องจากที่ดินเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดของการลงทุน โดยเฉพาะในเกาะสมุย เพราะปัจจุบันราคาที่ดินในเกาะสมุยมีราคาสูง และขึ้นอยู่กับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กับเจ้าของที่ดินว่าจะต้องการขายหรือไม่ ทั้งนี้การศึกษาความเหมาะสมของการจัดตั้งศูนย์ฯ ในขณะที่ยังไม่มียกที่ดินที่แน่นอน จึงอาจมีความไม่แน่นอน

ในการศึกษาความเหมาะสมจะได้กำหนดมูลค่าที่ดินไว้กลาง ๆ ตามสภาพ และจะได้ใช้พื้นที่ตรงข้ามพระใหญ่เกาะพาน เป็นพื้นที่สมมุติเพื่อการออกแบบและประเมินความเหมาะสม เพราะเป็นพื้นที่ที่มีมูลค่าสูงสุด และมีสภาพที่ดินเป็นเนินเขาสำหรับการจัดตั้งศูนย์ฯ ที่แท้จริงต้องมีการเลือกพื้นที่ที่แน่นอนโดยไต่ตกลงซื้อ เช่า หรือร่วมทุนจากเจ้าของที่ดิน ในราคาที่เหมาะสมและให้ใกล้เคียงกับพื้นที่ที่คัดเลือกไว้ ก่อนที่จะทำการออกแบบก่อสร้างจริง

3.2 โครงสร้างการบริหารงานของศูนย์

องค์กรการบริหารในเบื้องต้น ควรมีลักษณะที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลโดยตรวจจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) อย่างน้อยที่สุดก็ในก้ามนโยบายการบริหารและการจัดการ แต่เนื่องจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยอยู่ค่อนข้างห่างไกลจากพื้นที่ อาจทำให้เกิดช่องว่างในการสื่อสารและความเข้าใจในปัญหาได้ จึงควรมีคณะที่ปรึกษาซึ่งประกอบด้วยบุคคลากรจากท้องถิ่น ทำหน้าที่คอยให้คำแนะนำประสานงานระหว่างส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และเนื่องจากการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่าย คณะที่ปรึกษาก็กล่าวจึงควรมีเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นเข้าร่วมด้วย อาจอยู่ในรูปของคณะอนุกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดสุราษฎร์ธานี แด่งตั้งโดยคณะกรรมการวางแผนพัฒนาระดับจังหวัด (กพจ.) ก็ได้

จากนโยบายที่ได้รับจาก ททท. ที่ผ่านการกลั่นกรองจากคณะที่ปรึกษาแล้ว ก็เป็นหน้าที่ของผู้จัดการศูนย์ฯ ที่จะรับไปปฏิบัติโดยตั้งผู้จัดการศูนย์เองควรมีที่ปรึกษา ซึ่งเป็นผู้ชำนาญการพิเศษในท้องถิ่นประมาณ 3-4 คน เพื่อไปคำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินการ คำนวณ งบประมาณของศูนย์ฯ ตลอดจนการประสานงาน เผยแพร่กับคนในท้องถิ่น คณะที่ปรึกษาควรได้ค่าตอบแทนเป็นครั้งคราว เช่น เบี้ยประชุมด้วย นอกจากนี้ผู้จัดการศูนย์ฯ ยังควรมีผู้ช่วยเหลือซึ่งแยกลักษณะงานออกไปเป็น 3 ส่วน คือ

- (1) ฝ่ายจัดการ ซึ่งทำหน้าที่รับผิดชอบดูแลในค้ำนอาศันดูแลสัมพันธ์ ค้ำนสารบรรณ ค้ำนการเงิน และการบัญชี การดูแลสถานที่ รวมทั้งการซ่อมบำรุงสถานที่ดูแลร้านค้าและการดูแลรักษาความปลอดภัยด้วย
- (2) ฝ่ายนิทรรศการและกิจกรรม ซึ่งทำหน้าที่เป็นฝ่ายผลิต และจัดรายการแสดงทั้งในสถานที่และกลางแจ้ง ควรมีลักษณะงานที่ครอบคลุมถึงการจัดงานนิทรรศการทั่วไป การจัดการละเล่นการแสดง การผลิตสื่อวัฒนธรรมและหัตถกรรม อาจออกมาในรูปแบบของภาพยนตร์ ภาพสไลด์ (ภาพนิ่ง) หรือวีซีดี

(3) ฝ่ายส่งเสริมการตลาด ทำหน้าที่ในการส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยว จัดทำรายการโฆษณา การเผยแพร่สู่สาธารณชน การติดต่อสื่อมวลชนเพื่อจัดแสดงโชว์

ผู้จัดการศูนย์ฯ ควรเป็นบุคคลที่มีความสามารถทางการบริหาร ธุรกิจ บริหารองค์กรและมีความรู้ความเข้าใจในศิลปวัฒนธรรมเป็นอย่างดี ส่วนบุคคลากรอื่น ๆ ต้องมีความรู้ความสามารถเฉพาะสาขา สำหรับพนักงานชายหรือพนักงานต้อนรับต้องมีความรู้ภาษาอังกฤษ และผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับพื้นฐานวัฒนธรรมของกิจกรรมและสินค้าต่าง ๆ ด้วย ทั้งนี้เพราะคุณค่าของกิจกรรมและสินค้าเหล่านั้นอยู่ที่ภูมิหลังและความเกี่ยวพันทางวัฒนธรรมกับวิถีชีวิตของคนท้องถิ่น

บุคคลากรของศูนย์ฯ ถ้าสามารถเลือกบุคคลากรที่มีทักษะพิเศษทางวัฒนธรรม เช่น สามารถสาธิตหนังตะลุงได้ เล่นเพลงนาได้ มีความรู้เกี่ยวกับงานจักสาน เป็นต้น จะช่วยให้ได้คนที่มีความสามารถหลายทางมาช่วยงานของศูนย์ฯ โดยไม่จำเป็นต้องจ้างบุคคลากรมาก และการที่บุคคลากรทุกคนได้มีส่วนร่วมในงานอันเป็นหัวใจของศูนย์ฯ จะผสมกลมกลืนกัน ไม่มีลักษณะแยกส่วนที่ชัดเจนเป็นการป้องกันปัญหาการบริหารบุคคลากร ไปในตัว

สำหรับบุคคลากรแต่ละประเภทก็ต้องมีคุณลักษณะจำเพาะกันออกไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้จัดการศูนย์ฯ นั้นควรจะเป็นนักบริหาร ธุรกิจที่มีความรู้หรือมีความสนใจเผยแพร่วัฒนธรรมพื้นบ้าน หรือไม่เช่นนั้นก็ควรจะเป็นนักวิชาการวัฒนธรรมที่สามารถในการจัดรายการ ธุรกิจ ผู้จัดการศูนย์ฯ จะต้องเป็นบุคคลที่สามารถใช้วิธีการทางธุรกิจ เป็นเครื่องมือให้กิจกรรมของศูนย์ฯ บรรลุเป้าหมายในระดับที่เลี้ยงตัวเองได้ในอนาคต

3.3 อัตรากำลังเจ้าหน้าที่

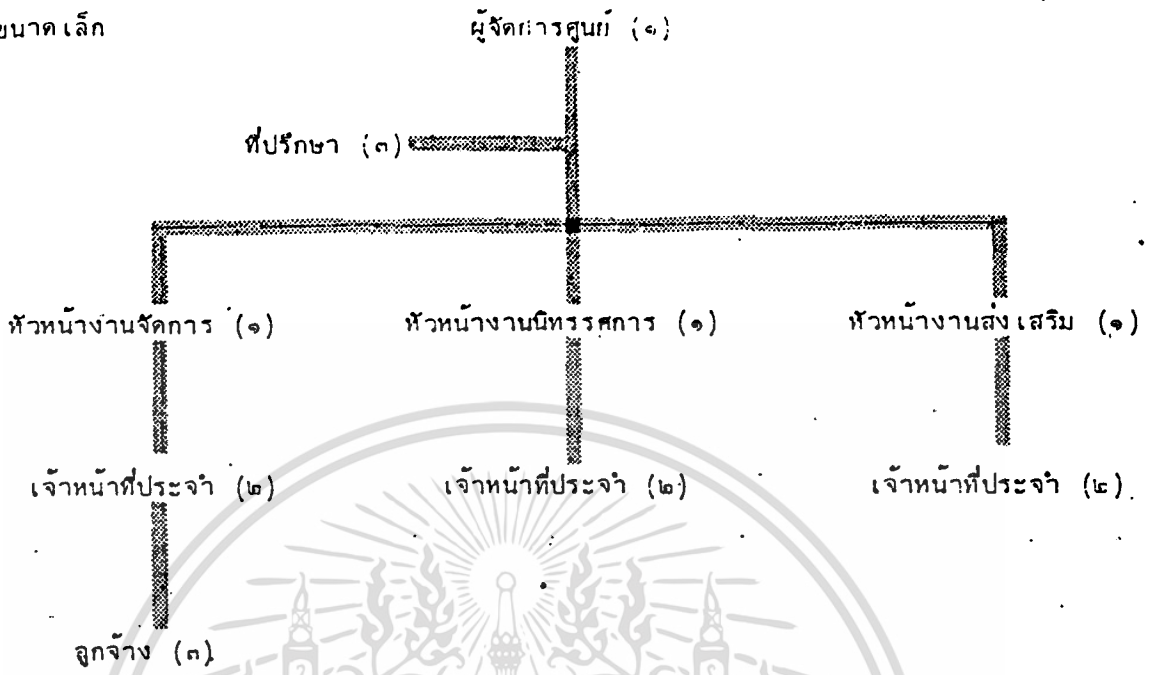
จำนวนบุคลากรผู้ช่วยนี้มีความแตกต่างกันออกไปตามแต่ละขนาดและลักษณะงานของศูนย์ฯ แต่อย่างน้อย(รูปที่ 3.4) ควรมีจำนวนขั้นต่ำตั้งแต่ 13 คนขึ้นไป(ไม่รวมที่ปรึกษาเฉพาะกิจ) จนกระทั่งถึง 33 คน การจัดจำนวนบุคลากรนี้ เน้นหลักการบริหารองค์กรเบื้องต้น ซึ่งต้องการเอกภาพและคุณภาพในการดำเนินการ โดยอยู่ภายใต้การดูแลจกประสานโดยผู้จัดการศูนย์ฯ จำนวนบุคลากรดังกล่าวอาจมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสมของลักษณะงานที่เปลี่ยนแปลงไป

ตาราง 3.32 จำนวนบุคลากรสำหรับศูนย์วัฒนธรรมขนาดกลาง อำเภอเกาะสมุย

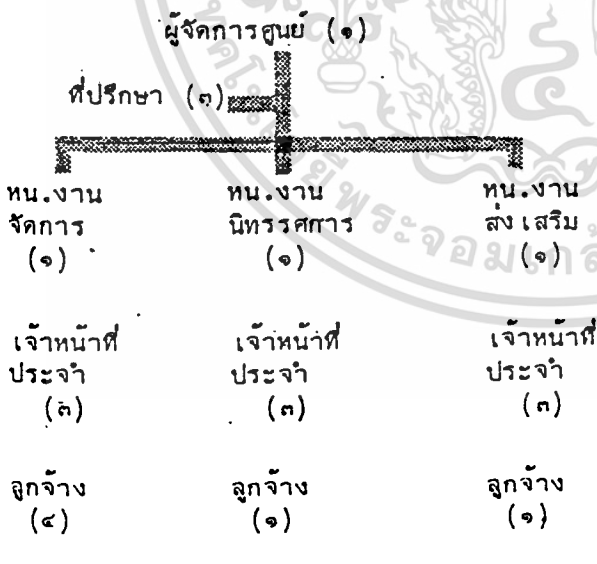
บุคลากร	จำนวนอย่างน้อย	จำนวนปานกลาง	จำนวนอย่างมาก
1. ผู้จัดการ	1	1	1
2. นักวิชาการ	3	6	9
3. ผู้ช่วยในท้องถิ่น	3	3	5
4. เจ้าหน้าที่ประจำ	6	9	12
5. ลูกจ้าง	3	6	9
รวม	16	25	36

หมายเหตุ : เกณฑ์บุคลากรในตารางนี้เทียบเคียงและปรับตามความเหมาะสม จากข้อเสนอแนะของ สุทธิวงศ์ พงศ์ใหญ่ ใน "วัฒนธรรมพื้นบ้าน : แนวปฏิบัติสำหรับภาคใต้ สถาบันทักษิณคดีศึกษา 2525

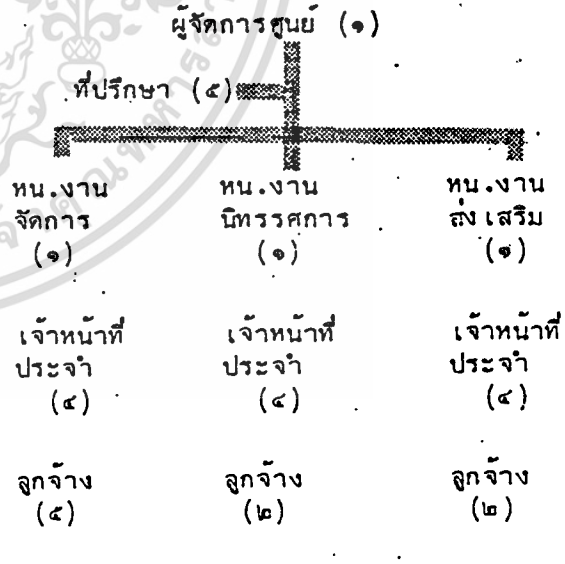
ก. ขนาดเล็ก

ข. ขนาดปานกลาง

ค. ขนาดใหญ่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ 3.4 การเปรียบเทียบตามขนาดและจำนวนของบุคคลากรที่ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4 ประเภทของผู้ใช้โครงการ

ผู้ใช้อาคารนอกจากเจ้าหน้าที่ของศูนย์ฯแล้วจะใกล้เคียง เจ้าหน้าที่และคนท้องถิ่นที่มาเที่ยวชมกิจกรรมและการแสดงต่างๆ จากการศึกษาด้านการตลาดประเมินว่าจะมีนักท่องเที่ยวเข้ามาถึงศูนย์ฯ ประมาณ 208 - 1,480 คนต่อวัน ซึ่งอาจมาเป็นกลุ่มใหญ่ครั้งละประมาณ 30 - 50 คน เช่น นักเรียน หรือกลุ่มทัวร์ หรืออาจมาเป็นกลุ่มเล็ก ๆ หรือรายบุคคล ทยอยเวียนกันมาในช่วงเวลาที่ต่างกัน ทั้งนี้ผู้ใช้อาคารสูงสุดในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ จึงคาดว่าจะมีประมาณ 300 คน ในการออกแบบจึงควรพิจารณาพื้นที่ใช้สอยสำหรับคนจำนวนนี้ด้วย

3.5 พฤติกรรมของผู้ใช้โครงการ

พฤติกรรมของผู้ใช้โครงการนอกจากเจ้าหน้าที่ประจำ และให้บริการของศูนย์ฯแล้วก็มีนักท่องเที่ยวที่เข้ามาชมกิจกรรมการแสดงต่าง ๆ และรับบริการจากศูนย์ฯ กิจกรรมของนักท่องเที่ยว การางที่ 3.3 แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับกิจกรรมของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาสู่เกาะสมุย ซึ่งเห็นได้ชัดว่านักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศมีความสนใจที่จะทำกิจกรรมแตกต่างกันออกไป โดยนักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมไปชมแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ มากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงไปได้แก่การพักผ่อนชายหาด (ซึ่งอาจรวมถึง การเล่นต่าง ๆ และการเล่นน้ำทะเลด้วย) และการซื้อของที่ระลึกและของพื้นเมือง ตามลำดับ ในขณะที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศกลับนิยมที่จะพักผ่อนชายหาด(รวมทั้งการเล่นน้ำทะเล) เป็นอันดับแรก ตามด้วยการไปชมแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เป็นอันดับสอง เข้าสถานเริงรมณ์เป็นอันดับสาม และนิยมซื้อของที่ระลึกรวมทั้งสินค้าพื้นเมืองเป็นอันดับสี่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักท่องเที่ยวชาวไทยมีเวลาในการเที่ยวเกาะสมุยเพียง 2-3 วัน จึงต้องเที่ยวให้มากที่สุดภายในเวลาที่มีอยู่ ในขณะที่ชาวต่างประเทศใช้เวลาที่เกาะสมุยเป็นเวลานานกว่าจึงใช้เวลาไปในการพักผ่อนชายหาดมากกว่ากิจกรรมอย่างอื่น

ทัศนคติของนักท่องเที่ยวจากตัวเลขที่รวบรวมจากแบบสอบถามและแสดงสรุปไว้ในตารางที่ 3.34 แสดงว่านักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ ก็มีความประทับใจต่อการมาเที่ยวเกาะสมุยหลายประการด้วยกัน แต่ที่นักท่องเที่ยวประทับใจมากที่สุดได้แก่ความสวยงามของธรรมชาติ ซึ่งนักท่องเที่ยวทั้ง 2 กลุ่มส่วนใหญ่ต่างเห็นความประทับใจข้อนี้รองลงไปก็ประทับใจนักท่องเที่ยวมากเป็นอันดับสอง ได้แก่ความเป็นมิตรของคนท้องถิ่น ซึ่งนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศพอใจ ถึงจำนวนมากเป็นอันดับสอง และสภาพอากาศดี มาเป็นอันดับสาม ในขณะที่นักท่องเที่ยวชาวไทยประทับใจความเป็นมิตรของคนท้องถิ่นเป็นอันดับสามรองจากสภาพอากาศดี และความสงบของบรรยากาศเกาะสมุยได้รับคะแนนประทับใจจากนักท่องเที่ยวทั้ง 2 กลุ่มเป็นอันดับสี่ นอกจากนี้แล้วความประทับใจของนักท่องเที่ยวกระจายกันออกไปตามประสบการณ์ของแต่ละคน

ตารางที่ 3.33 การประกอบกิจกรรมของนักท่องเที่ยวที่มาเกาะสมุย

ประเภทของกิจกรรม	การศึกษาเบื้องต้น (ร้อยละ)			การศึกษาแผนหลัก (ร้อยละ)		
	ไทย	เทศ	รวม	ไทย	เทศ	รวม
เที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ	๕๖.๘	๔๒.๗	๗๒.๔	๕๒.๖	๔๗.๓	๗๔.๗
พักผ่อนชายหาด	๔๐.๕	๔๕.๓	๖๕.๔	๔๐.๕	๕๒.๗	๔๕.๖
เล่นน้ำทะเล	๔๘.๔	๕๒.๐	๖๗.๖	๖๑.๔	๕๒.๗	๗๕.๐
ดำน้ำดูปะการัง	๑๐.๕	๑๗.๓	๑๓.๕	๑๔.๓	๑๐.๓	๑๒.๖
ซื้อของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง	๒๑.๑	๒๑.๓	๒๑.๒	๒๕.๔	๒๓.๓	๒๕.๔
สังสรรค์แคว้นไฟชายหาด	๗.๔	๐.๐	๕.๑	๘.๖	๐.๐	๕.๒
เข้าสถานบันเทิงริมน้ำ	๕.๓	๖.๗	๕.๔	๗.๔	๓๖.๐	๑๘.๖
ตกปลา	๖.๓	๒.๗	๕.๗	๑๓.๐	๑๖.๐	๑๕.๒
เล่นกีฬาชายหาด	๔.๒	๑๓.๓	๘.๒	๕.๖	๒๕.๗	๑๓.๕
อื่น ๆ	๓.๒	๑๓.๓	๗.๖	๕.๓	๕.๗	๕.๕

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.34 ความประทับใจของนักท่องเที่ยวที่มาเกาะสมุย

ความประทับใจ	การศึกษาเบื้องต้น (ร้อยละ)			การศึกษาแผนหลัก (ร้อยละ)		
	ไทย	เทศ	รวม	ไทย	เทศ	รวม
ความสวยงาม ของธรรมชาติ	๖๔.๗	๘๕.๗	๘๑.๒	๗๓.๘	๖๓.๐	๗๑.๒
อากาศดี	๒๖.๒	๒๐.๖	๒๓.๐	๓๘.๖	๒๓.๔	๓๔.๑
ความเป็นมิตร ของคนท้องถิ่น	๒๒.๔	๓๐.๔	๒๗.๔	๒๑.๔	๓๐.๔	๓๔.๓
เงียบสงบ	๑๒.๓	๑๖.๔	๑๔.๖	๒๗.๖	๒๖.๑	๒๗.๒
อาหารดี	๗.๔	๒๒.๔	๑๖.๐	๒๒.๗	๒๑.๘	๒๒.๕
น้ำใสสะอาด	๔.๔	๔.๗	๗.๗	๑๓.๘	๑๗.๔	๑๕.๗
ค่าครองชีพต่ำ	๐.๐	๖.๑	๓.๕	๘.๓	๑๐.๔	๘.๔
เป็นที่เหมาะ สำหรับเล่น กีฬาทางน้ำ	๓.๓	๑.๘	๒.๕	๓.๔	๖.๕	๔.๒
ความปลอดภัย ดีมาก	๔.๘	๐.๐	๔.๒	๓.๑	๘.๗	๒๗.๒
สถานที่พักดี ราคาถูก	๕.๔	๕.๑	๗.๓	๕.๐	๑๐.๘	๕.๔
อื่น ๆ	๕.๑	๓.๖	๓.๘	๑๐.๓	๖.๕	๕.๕

หมายเหตุ : นักท่องเที่ยวแต่ละคนมีความประทับใจมากกว่า ๑ อย่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.35 ปัญหาในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว

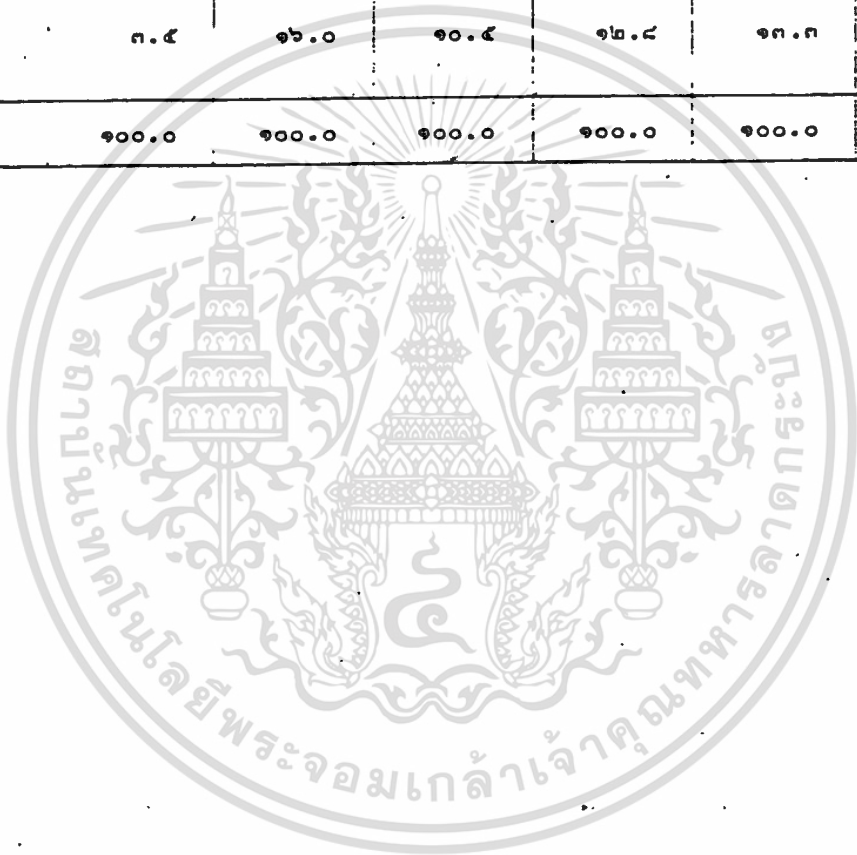
ประเภท ของปัญหา	การศึกษาเบื้องต้น (ร้อยละ)			การศึกษาแผนหลัก (ร้อยละ)		
	ไทย	เทศ	รวม	ไทย	เทศ	รวม
การคมนาคม ขนส่งภายในเกาะ	๔๒.๕	๒๓.๕	๓๓.๕	๒๒.๖	๔.๘	๑๗.๕
อาหาร	๒๘.๖	๑๖.๕	๒๓.๐	๔๒.๖	๑๘.๘	๓๕.๕
ที่พัก	๒๘.๖	๒๒.๑	๒๕.๕	๒๗.๗	๑๒.๕	๒๒.๖
ความสะอาด ของแหล่ง ท่องเที่ยว	๑๑.๕	๕.๒	๘.๗	๒๓.๕	๕.๐	๑๗.๕
ไฟฟ้า-ประปา	๕.๕	๑๘.๒	๑๑.๘	๖.๕	๕๐.๐	๑๗.๕
ความปลอดภัย	๕.๕	๗.๘	๖.๘	๑๖.๘	๑๐.๐	๑๕.๕
นักท่องเที่ยว มากจนวาย	๓.๕	๑๑.๗	๗.๕	๐.๐	๕.๐	๑.๗
การติดต่อสื่อสาร ภายในเกาะ	๕.๕	๑๖.๕	๑๑.๒	๒.๖	๒๓.๘	๕.๕
การเอาเปรียบ นักท่องเที่ยว	๑๐.๗	๕.๑	๕.๕	๑๑.๖	๓.๘	๒.๑
ของที่ระลึก และสินค้า พื้นเมือง	๘.๓	๖.๕	๗.๕	๒๑.๕	๒๐.๐	๒๑.๓
สถานบันเทิง เรียมย์	๕.๕	๓.๕	๕.๐	๑๕.๘	๑๑.๓	๑๓.๖
การสาธารณสุข	๕.๕	๕.๒	๗.๕	๕.๕	๖.๓	๗.๗
การบริการ นำเที่ยว	๑๑.๕	๑๓.๐	๑๒.๕	๑๕.๒	๗.๕	๑๑.๕

หมายเหตุ : นักท่องเที่ยวแต่ละคนมีปัญาในการท่องเที่ยวมากกว่า ๑ อย่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.36 ความคิดเห็นในการกลับมาเที่ยวของนักท่องเที่ยว

ความคิดเห็น	การศึกษาเบื้องต้น (ร้อยละ)			การศึกษาแผนหลัก (ร้อยละ)		
	ไทย	เทศ	รวม	ไทย	เทศ	รวม
กลับมาเที่ยวอีก	๔๕.๑	๗๖.๓	๔๕.๖	๔๒.๗	๗๔.๗	๗๙.๖
ไม่มาอีกแล้ว	๑.๔	๗.๗	๕.๔	๕.๔	๑๒.๐	๗.๔
ยังไม่แน่นอน	๓.๕	๑๖.๐	๑๐.๕	๑๒.๘	๑๓.๓	๑๓.๐
รวม	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่. 3.37 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะสมุย

ข้อเสนอแนะ	ร้อยละของความคิดเห็น (การศึกษาเบื้องต้น)			ร้อยละของความคิดเห็น (การศึกษาแผนหลัก)		
	ไทย	เทศ	รวม	ไทย	เทศ	รวม
การอนุรักษ์ ธรรมชาติ	๓๑.๖	๖๗.๔	๔๒.๒	๒๕.๔	๖๒.๔	๔๐.๖
การปรับปรุง ด้านความสะอาด	๑๔.๔	๑๐.๖	๑๔.๓	๒๓.๔	๕.๖	๑๖.๔
การปรับปรุงด้าน คมนาคมขนส่ง	๓๕.๔	๕.๖	๒๒.๒	๔๐.๐	๔.๔	๒๕.๖
การปรับปรุง ด้านอาหาร	๑๔.๓	๓.๕	๕.๗	๗.๗	๕.๖	๖.๕
การปรับปรุง ด้านที่พัก	๒๕.๖	๕.๓	๑๗.๔	๑๐.๕	๔.๔	๕.๒
การปรับปรุงด้าน ความปลอดภัย	๑๓.๓	๑๒.๑	๑๒.๖	๕.๕	๑๓.๕	๑๐.๕
การมีศูนย์- ประชาสัมพันธ์	๒๒.๔	๖.๕	๑๓.๕	๕.๒	๕.๐	๕.๑
การปรับปรุงด้าน ไฟฟ้า-ประปา	๕.๒	๑.๕	๔.๓	๒.๓	๒๐.๒	๕.๖
การควบคุมเรื่อง ราคาสินค้า	๑๓.๓	๓.๕	๗.๕	๗.๖	๕.๐	๕.๒
การมีเรือ นำเที่ยวบริการ รอบเกาะ	๑๕.๓	๓.๐	๗.๕	๑๖.๕	๕.๖	๑๒.๓
การมีสถาน บันเทิงเรีงรมย์	๖.๑	๐.๐	๒.๖	๑.๕	๐.๐	๐.๕
การปรับปรุง คานโทรศัพท์	๗.๑	๑.๕	๓.๕	๑.๕	๕.๐	๕.๖
การปรับปรุง การบริการ สาธารณสุข	๐.๐	๐.๐	๐.๐	๐.๐	๕.๖	๒.๓
การมีการบริการ ด้านกีฬาเพิ่มขึ้น	๐.๐	๐.๐	๐.๐	๑.๕	๕.๖	๓.๒

เอกสารนี้เป็นเอกสารทบทวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 หมายเหตุ : นักท่องเที่ยวแต่ละคนมีข้อเสนอแนะมากกว่า ๑ อย่าง

และเมื่อเปรียบเทียบกับการศึกษาเบื้องต้นแล้ว ถึงแม้จำนวนลักษณะจะแตกต่างกันไปบ้าง แต่ลำดับความสำคัญยังคงไม่เปลี่ยนแปลง

จึงจะมีความประทับใจในหลายๆประการแก่นักท่องเที่ยว ทั้ง 2 กลุ่มเห็นว่ายังคงมีปัญหาหลายประการที่ควรได้รับการหยิบยกขึ้นมาพิจารณา ดังแสดงสรุปในตาราง 3.35 ได้แก่ ปัญหาเรื่องอาหาร ที่พัก ของที่ระลึก และบริการพื้นฐาน(การคมนาคมขนส่งภายในเกาะสมุย ให้อาหาร - ประปา และความสะอาด) จัดเป็นปัญหาที่นักท่องเที่ยวบ่งชี้ไว้เป็นลำดับหนึ่ง สอง สาม และสี่ตามลำดับ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับการศึกษาเบื้องต้นแล้วชี้ให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงไปในทางด้อยลงหลายอย่าง โดยเฉพาะของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง ซึ่งเคยเป็นที่พอใจของนักท่องเที่ยว กลับกลายเป็นปัญหาที่ควรได้รับการพิจารณาในความเห็นของนักท่องเที่ยว และจำนวนนักท่องเที่ยวซึ่งประทับใจและอยากกลับมาเที่ยวที่เกาะสมุยอีกก็มีสัดส่วนลดลงจากร้อยละ 85 ในการศึกษาเบื้องต้น เหลือเพียงร้อยละ 80 ในการศึกษาแผนหลักที่แสดงในตารางที่ 3.36

ในด้านข้อเสนอแนะแก่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ทั้ง 2 กลุ่ม ให้ความสำคัญกับการสงวนรักษาไว้ซึ่งสภาพธรรมชาติเป็นอันดับแรก และให้ปรับปรุงค่านโครงสร้างพื้นฐานเป็นอันดับรองลงมา ส่วนของข้อเสนอแนะอื่นๆ มีในหลายๆ เรื่อง ดังแสดงในตารางที่ 3.37

3.6 ความต้องการของโครงการ

จากการศึกษาทรัพยากรมรดกวัฒนธรรม มีรูปแบบกิจกรรมที่จะเสนอในศูนย์ฯ 3 ลักษณะ คือ

(1) กิจกรรมและการแสดงภายใน ประกอบด้วย หน่วยการจัดแสดง, หน่วยผลิตสื่อกรรม และหน่วยแสงและขายสินค้าที่ม้าน

(2) กิจกรรมและการแสดงภายใน นอกอาคาร ประกอบด้วย หน่วยการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ ภัณฑาคาร เวทีการแสดงกลางแจ้ง และสิ่งแสดงเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศ

(3) กิจกรรมที่ใช้พื้นที่เฉพาะ

นอกจากพื้นที่สำหรับกิจกรรมทั้ง 3 แล้ว ศูนย์ฯ จะต้องมียพื้นที่สำหรับองค์ประกอบอื่น ๆ ซึ่งขอจะจำแนกเป็นองค์ประกอบใหญ่ ๆ 2 ส่วน คือ กิจกรรมหลักและกิจกรรมเกี่ยวเนื่อง หรือองค์ประกอบหลัก และองค์ประกอบย่อย ดังจะกล่าวต่อไป

3.6.1 การกำหนดองค์ประกอบหลัก

เนื่องจากกรอบของโครงการกำหนดให้ศูนย์วัฒนธรรมฯ เกาะสมุยเป็นศูนย์ชนากลาง ซึ่งศูนย์ชนาคนั้นไม่สามารถแสดงข้อมูลโดยพิศดารในทุกสาขาได้ดังกล่าว ถึงแสดงได้ก็ไม่ควรทำเช่นนั้นทั้งนี้เพราะว่าค่าใช้จ่ายสูงมาก อีกประการหนึ่งในภาคใต้เวลานี้ก็มีศูนย์วัฒนธรรม และพิพิธภัณฑ์อยู่แล้วหลายแห่ง เช่น พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติไชยา ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี ศูนย์วัฒนธรรมภาคใต้ วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช สถาบันทักษิณคดีที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา และพิพิธภัณฑ์ขนาดย่อมอื่นๆอีกไม่น้อย ทั้งนี้ศูนย์ฯนี้จึงควรมีลักษณะเฉพาะตัว กล่าวคือ จะต้องไม่เน้นที่การเก็บรักษาโบราณวัตถุหากแต่มีจุดมุ่งหมายที่จะแสดงให้เห็นวิถีการดำเนินชีวิตของชาวบ้านในทุกๆบ้านทั้งนี้ในส่วนที่เป็นความนึกคิดและส่วนที่ปรากฏออกมาเป็นวัตถุสิ่งของ

กิจกรรมและวัตถุเครื่องแสดงทุกอย่างที่จะจัดให้มีขึ้นภายในศูนย์ฯจึงมุ่งสะท้อนให้เห็นภาพการดำเนินชีวิตของชาวบ้าน แสดงให้เห็นว่าวัฒนธรรมนั้นๆมีอิทธิพล มีบทบาทต่อทัศนคติและวิถีชีวิตของกลุ่มชน ทั้งนี้เพื่อผู้ศึกษาจะได้เข้าใจ "ชาวบ้าน" ได้อย่างถูกต้องและชาวบ้านผู้เป็นเจ้าของวัฒนธรรมเองก็จะได้เข้าใจตนเองอย่างถูกต้องด้วย

นอกจากนี้ศูนย์ฯมีกรอบที่จะต้องเลี้ยงตนเองได้และให้เกิดประโยชน์แก่ท้องถิ่นด้วย ทั้งนี้ศูนย์ฯจะต้องดำเนินธุรกิจทางวัฒนธรรมและให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการผลิตและการขายที่จะจัดขึ้น

ในการประเมินความสำคัญของมรดกวัฒนธรรมจึงใช้หลักการประเมินความเหมาะสมที่เป็นเอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้วยการค้า ไม่มีการจัดระเบียบความเหมาะสม เพื่อการจัดแสดงในกรณีเฉพาะของศูนย์ฯนี้เท่านั้น มิใช่เป็นการจัดระเบียบความเหมาะสมโดยทั่วไป และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำคัญในเชิงเปรียบเทียบระหว่างวัฒนธรรมต่างชนิกกัน การประเมินไทยจุดหมายเช่นนี้ผลจึงอาจจะออกมาว่าทรัพยากรวัฒนธรรมบางอย่างที่มีคุณค่าสูงในตัวเอง เช่น ชุมมุนโบราณเวียงสระหรือประติมากรรมพระพิฆเนศวร อาจได้รับการประเมินอยู่ในกลุ่มที่มีระดับความเหมาะสมต่ำ เพราะกรณีของศูนย์ที่เกาะสมุย ในขณะที่เครื่องจักสานใบลำเจียกมีระดับความเหมาะสมสูง

หลักเกณฑ์หรือประเด็นในการพิจารณา มี 8 อย่าง คือ

- (1) ความเด่นชัดและความแพร่หลายของวัฒนธรรมนั้น ๆ
- (2) ปริมาณที่ปรากฏหรือยังปฏิบัติสืบทอดกันมาถึงปัจจุบัน
- (3) ความพร้อมและความเป็นไปได้ในการฟื้นฟู
- (4) ความสะดวกและความเป็นไปได้ในการจัดแสดง
- (5) ศักยภาพในการดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว
- (6) ความเหมาะสมในการประยุกต์มาขายเป็นสินค้าและบริการ
- (7) ศักยภาพในการสะท้อนวิถีชีวิตของชาวบ้าน
- (8) ผลประโยชน์ที่ท้องถิ่นจะได้รับจากการ "จัดการ"

การวิเคราะห์ค่าความสำคัญขององค์ประกอบหลักจะกล่าวต่อไปในบทวิเคราะห์

3.6.2 การกำหนดองค์ประกอบย่อย

องค์ประกอบย่อยหรือกิจกรรมเกี่ยวเนื่อง เป็นการประยุกต์ทรัพยากรเพื่อการเผยแพร่และการขยายมี 4 ลักษณะ คือ

- (1) การจัดทำวัสดุ
- (2) บริการฝึกสอน
- (3) กิจกรรมร้านค้า
- (4) กิจกรรมทางวิชาการ

รายละเอียดคุณภาพตามทิว

มรดกทางวัฒนธรรมแต่ละอย่าง มีลักษณะจำเพาะ เหมาะสมกับวิธีการที่แตกต่างกันออก

ไป ตารางที่ 3.38 แสดงรูปแบบที่มีความเหมาะสมในการจัดแสดงของทรัพยากรแต่ละชนิด

3.6.3 ข้อมูลพื้นฐานทางสถาปัตยกรรมขององค์ประกอบ

3.6.3.1 ประเภทของการจัดแสดง

การจัดแสดงถาวรและชั่วคราว

พิพิธภัณฑ์สถานแต่เดิมมีการจัดแสดงถาวรอย่างเดียว เมื่อคัดเลือกแล้วก็นำออกจัดแสดงเป็นการถาวรตลอดไป แต่ในปัจจุบันพิพิธภัณฑ์สถานคำนึงถึงการให้บริการแก่ผู้ชม หากมีนิทรรศการถาวรอยู่อย่างเดียวตลอดไป ผู้เข้าชมเมื่อได้ชมแล้วครั้งหนึ่งหรือสองครั้งก็จะไม่มาพิพิธภัณฑ์สถานอีก เหตุนี้การจะดึงดูดให้ประชาชนเข้ามาชมพิพิธภัณฑ์สถานอยู่เสมอ ๆ ได้ก็ด้วยการจัดนิทรรศการพิเศษ หรือนิทรรศการชั่วคราวขึ้น นอกจากนี้ยังต้องสนองความต้องการ โดยการจัดแสดงวิทยุ เพื่อการศึกษา ค้นคว้าวิจัย ดังนั้น การจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์สถานจึงมีนิทรรศการอยู่ 3 ประเภทได้แก่

1. การจัดแสดงถาวร (PERMANENT EXHIBITON) ได้แก่ การจัดห้องแสดงแต่ละห้องเป็นการถาวรหรือเป็นการตั้งแสดงไว้เป็นประจำ โดยพิจารณาถึงประโยชน์ของนักเรียน นักศึกษา และประชาชน โดยทางปฏิบัติพิพิธภัณฑ์สถานจะคัดเลือกวัตถุที่สำคัญมีคุณค่าจัดแสดงเป็นการถาวรสำหรับผู้เข้าชม การจัดแสดงถาวรไม่ได้หมายความว่า จะไม่มีการเปลี่ยนแปลงเลย แต่จะมีการแก้ไขปรับปรุงตกแต่งใหม่ ใช้เทคนิคเป็นครั้งคราว แต่ละห้องจัดแสดงไม่ต่ำกว่า 5 ปี จึงเปลี่ยนแปลงปรับปรุงใหม่ครั้งหนึ่ง

ในการจัดแสดงถาวรนั้นอาจแบ่งได้ดังนี้

1.1 การจัดแสดงถาวรในห้องนิทรรศการ โดยการเลือกวัตถุที่มีความสำคัญนำออกจัดแสดง ไม่น่ากั้น ใช้เทคนิคต่าง ๆ ตามประเภทของวัตถุ

1.2 การจัดแสดงเพื่อการศึกษา ค้นคว้า (STUDY COLLECTION) เป็นการถาวรโดยทั่วไปแล้ว พิพิธภัณฑ์สถานจะมีวัตถุเหลือจัดเก็บรักษาในคลังพิพิธภัณฑ์มากมาย การจัดแสดงชั่วคราวเป็นวิธีการหนึ่งที่จะนำสิ่งของเหลือจัดเก็บไว้ในเรื่องต่าง ๆ ออกหมุนเวียนจัดแสดงให้ความรู้ระยะเวลาของการจัดแสดงชั่วคราวแตกต่างกัน การจัดแสดงถาวร การจัดแสดงชั่วคราวต้องการดึงดูดความสนใจจึงต้องใช้องค์ประกอบประเภทแสงสี การบรรยาย องค์ประกอบอื่นร่วมด้วยมาก ใช้สีจัด ป้ายขนาดใหญ่ อาจจะมีเสียงประกอบด้วย

การจัดแสดงถาวรและการจัดแสดงชั่วคราวนั้น เปรียบเสมือนงานจิตรกรรมและงานเขียน

เอกสารภาพโปสเตอร์ที่ความประณีตย่อมแตกต่างกัน การศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดแสดงชั่วคราวต้องการความดึงดูดความสนใจ สามารถใช้แสงสีและมีความรุนแรงได้เต็มที่ และไม่ต้องคำนึงถึงความปราณีตมากนัก เพราะเป็นการแสดงชั่วคราวในระยะเวลาสั้น ๆ และอาจใช้เทคนิคใหม่ทั้งภาพและสี หรือทั้งภาพก็ได้ เช่น ในประเทศญี่ปุ่นได้นำพระพุทธรูปจากวิหารวัดแห่งหนึ่งซึ่งมีจำนวนมาก ขนาดไล่เลี่ยกันนำมาจัดแสดงชั่วคราวโดยสร้างบรรยากาศของห้องให้เหมือนกับวิหาร จัดแสดงพระพุทธรูปในแสงสลัว ๆ ตามบรรยากาศของวิหารวัด เมื่อเข้าไปจะได้ยินเสียงสวดมนต์แผ่ว ๆ ไก่กลืนรูปเทียน ทำให้เกิดความประทับใจได้อย่างมาก

ลักษณะการจัดอย่างนี้ ถ้าเป็นการจัดแสดงถาวรย่อมไม่เหมาะ เพราะผู้เข้าชมจะประทับใจมากครั้งแรก ถ้าไปดูซ้ำก็ไม่สนใจหรือไม่ตื่นเต้นอีก

หลักการจัดแสดงถาวรและจัดแสดงชั่วคราว จึงอยู่ที่วัตถุประสงค์สำคัญ คือการจัดแสดงถาวรจะต้องให้ผู้ชมเข้าชมมาแล้วมาดูอีกได้หลายครั้งไม่เบื่อ สามารถดูวัตถุได้ชัดเจนไม่ใช่อยู่ในแสงสลัว ๆ ที่ประทับใจ แต่มองอะไรเห็นกลางเลือน ส่วนการจัดแสดงชั่วคราวนั้นก็ประสงค์ให้ดูกันเพียงครั้งสองครั้งเท่านั้น เป็นการถาวรระยะสั้น

เทคนิคการจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์สถาน (PRESENTATION TECHNIQUES)

โดยหลักการพื้นฐาน (BASIC PRINCIPLES) การจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์สถานทุกประเภทยึดหลักการเดียวกัน แต่เทคนิคในการจัดแสดงแตกต่างกันไปตามประเภทของวัตถุ วิธีการและเทคนิคต่าง ๆ ใดกัน

1. เทคนิคการจัดแสดงเพื่อความงาม (AETHETIC PRESENTATION) เป็นเทคนิคที่ใช้กันในการจัดแสดงศิลปวัตถุของพิพิธภัณฑ์สถานศิลป์ และ หอศิลป์ เทคนิคอยู่ที่การจัดวางรูปห้องให้มีพื้นหลัง ให้แสงสว่างแก่วัตถุ แบบคู่และแนบ ที่เหมาะสม ประณีต สวยงาม

การเน้นความงามของวัตถุ องค์ประกอบจะต้องเป็นส่วนช่วยส่งเสริมให้งามเด่นยิ่งขึ้น แต่ไม่ใช่จัดแสดงในห้องประกอบกลายเป็นส่วนสำคัญยิ่งกว่าวัตถุ

จะสังเกตได้ว่าในพิพิธภัณฑ์สถานศิลป์จะไม่พบการเขียนป้ายบรรยาย รูปถ่ายแผนที่แผนผังประกอบวัตถุ ป้ายบรรยายจะแยกอยู่เป็นส่วนตัว จะไม่มีสิ่งใดมาอยู่ใกล้ รบกวนสายตาผู้ชม สิ่งที่เด่นและดึงดูดความสนใจของผู้เข้าชมคือ ศิลปวัตถุ องค์ประกอบที่ใช้ เช่น พื้นหลังจะต้องเป็นที่ช่วยส่งเสริมวัตถุให้ดูเด่น ไม่ใช่มีฉากฉากเมสซี แต่เป็นส่วนที่เข้ากันกับวัตถุได้ดีที่สุด

การให้สีพื้นหลังและการใช้วัสดุเป็นสิ่งสำคัญมาก ศิลปวัตถุบางชนิดอาจจะเหมาะสมกับผ้าฝ้ายเนื้อหยาบ บางชนิดต้องใช้เนื้อละเอียด บางชนิดควรใช้ผ้าไหม ผ้าสักหลาด เป็นต้น พื้นหลังมีความสำคัญอยู่มาก ของเล็ก ๆ ถ้าเลือกวัสดุพื้นหลังเป็นผ้าเนื้อหยาบย่อมไม่เหมาะสมกับสิ่งของเล็ก ๆ บอบบาง ซึ่งของบอบบางย่อมเหมาะที่จะใช้ผ้าไหมเนื้อละเอียด หรือ สักหลาดอ่อนเนื้อละเอียด เป็นต้น

การเลือกใช้สีพื้นหลังแสดงถึงรสนิยมและความเข้าใจในอิทธิพลของสี การจัดแสงสินค้า วัตถุแต่ละชนิดต้องเลือกสีที่เหมาะสมแก่วัตถุ หรือ อาจจะใช้สีที่เป็นกลาง คือ สีอ่อน ๆ หรือ ขาวหม่น (OFF WHITE)

แสงที่ใช้แม้ศิลปวัตถุก็เช่นเดียวกัน มีความสำคัญมากสำหรับพิพิธภัณฑ์สถานศิลป์ของชนิดใด ต้องการแสงจ้าแสงสว่างตรงของชนิดใด ต้องการแสงค้ำข้าง การให้แสงสำหรับประติมากรรมจะต้องเป็นแสงที่ไม่ทำให้ประติมากรรมแบน แต่ต้องเป็นแสงที่ช่วยให้ระติมากรรมเด่น ในบางพิพิธภัณฑ์สถานพยายามใช้แสงไฟทศนิต่าง ๆ ที่จะก่อให้เกิดความประทับใจ เช่น ไฟห้องมือแล้วใช้ไฟจ้องไปที่วัตถุ และโดยทั่วไปแสงสลัว ในลักษณะเช่นนี้ผู้ชมจะเพลิดเพลิน แต่ไม่สามารถจะดูรายละเอียดของวัตถุที่จัดแสดงได้เลย

2. การจัดแสงให้ความรู้ (INSTRUCTIONAL PRESENTATION) หรืออาจเรียกว่าการจัดแสงให้เกิดปัญหา (INTELLECTUAL PRESENTATION) เป็นการจัดแสงที่ใช้คำบรรยาย ภาพถ่าย ภาพเขียน แผนที่ แผนภูมิ หรือ องค์ประกอบอื่น ๆ ที่จะให้เรื่องราวเกี่ยวกับเรื่องที่จัดแสดงนั้น ๆ พิพิธภัณฑ์สถานประเภทต่าง ๆ นอกจากประเภทศิลป์แล้วจะใช้การจัดแสงเพื่อบรรยายให้เรื่องราวมีวิธีการต่าง ๆ เช่น การใช้ภาพถ่ายขนาดใหญ่มาเป็นพื้นหลัง ใช้ตกแต่งประกอบการจัดแสดงวัตถุ

การจัดแสงด้วยเทคนิคดังกล่าว บางที่เรียกว่า ความสำคัญอยู่ที่องค์ประกอบนี้จะต้องจัดแสงด้วยเทคนิคดังกล่าว เช่น เครื่องมือมนุษย์ยุคหิน หิน แร่ หิน เครื่องจักร วัตถุทางวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

3. การจัดแสดงตามสภาพธรรมชาติ (NATURAL CONTEXT PRESENTATION)

การจัดแสดงวัตถุไทยจัดให้เห็นตามสภาพจริงตามธรรมชาติของวัตถุนั้น ส่วนใหญ่เป็นจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์สถานประวัติศาสตร์ (NATURAL HISTORY MUSEUM) โดยใช้เทคนิคจัดฉากละคร (DIORAMA TECHNIQUE) หลักการสำคัญก็คือ จัดแสงให้เหมือนจริงตามธรรมชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารหลวงวินวโรสารเพื่อการเรียนเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มากที่สุด การใช้ didrama technique นั้น มีทั้งขนาดจริงและขนาดย่อ (MINIATURE DIORAMA) เช่น WAR MEMERIAL MUSEUM กรุงแคนเบอร์ราประเทศออสเตรเลีย จัดทำหุ่นย่อเป็นฉากการสงครามครั้งสำคัญ ๆ โดยปั้นหุ่นแสดงเป็นฉาก ๆ กัวยขนาดย่อ สำหรับการจัดแสดงสัตว์สตัฟฟ์ อาจจัดเป็น " HABITAT GROUP " ซึ่งจะแสดงชีวิตความเป็นอยู่และอิริยาบถของสัตว์ต่าง ๆ ทำให้รู้สึกเหมือนสัตว์เหล่านั้นอยู่ในป่าจริง ๆ

4. การจัดแสดงตามสภาพจริง (AUTHENTIC SETTING PRESENTATION) ในพิพิธภัณฑ์สถานประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ศิลป นิยมการจัดแสดงตามสภาพเป็นจริงตามสมัยเรียกว่า PERIOD ROOM TECHNIQUE เช่น พิพิธภัณฑ์สถานบ้านประวัติศาสตร์ บ้านบุคคลสำคัญ เช่น บ้านเชคสเปียร์ บ้านยอร์ชวอชิงตัน บ้านเนห์รู ทุกอย่างภายในบ้านจะรักษาไว้ในสภาพเดิมเหมือนเมื่อยังมีชีวิตอยู่อาศัย ในบ้านนั้น ๆ แต่ละห้องเคยอยู่ในสภาพโลกก็คงไว้ในสภาพจริงทั้งหมด ห้องอาหารก็จัดตั้งโต๊ะไว้ ทุกห้องเป็นตามสภาพจริง หรือการจัดเป็น "PERIOD ROOM" โดยจัดเครื่องเรือนเป็นห้องของสมัยต่าง ๆ

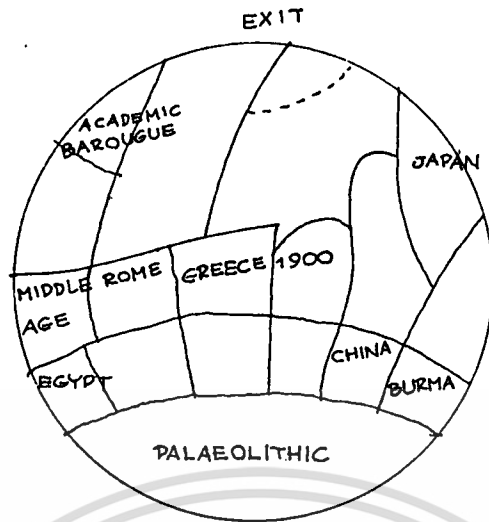
เทคนิคการจัดแสดงตามสภาพจริง ทำให้ผู้ชมสนุกเพลิดเพลินและเรียนรู้ได้โดยง่ายโดยไม่ต้องบรรยายด้วยข้อความยืดยาว

5. เทคนิคกดปุ่ม (PUSH BUTTON PRESENTATION) การจัดแสดงสำหรับเยาวชน นิยมให้เด็กใกล้ไซประสาททั้งหมดไม่ใช่เพียงแต่คำพูดอย่างเดียว แต่อาจจะคาถุ หูฟัง มือกดปุ่ม หรือหมุนอย่างใดอย่างหนึ่งได้

เทคนิคการจัดแสดงด้วยวิธีดังกล่าวแล้วนั้น เป็นหลักการที่ใช้กันทั่ว ๆ ไปในพิพิธภัณฑ์สถานตามความเหมาะสม และคักแปลงปรับปรุงกันอยู่เสมอ และที่สำคัญก็คือจะใช้เทคนิคอย่างใด จะต้องมัวัดดูประสงค์ที่แน่ชัด และเข้าใจหลักการของเทคนิคการจัดแสดงแต่ละวิธี

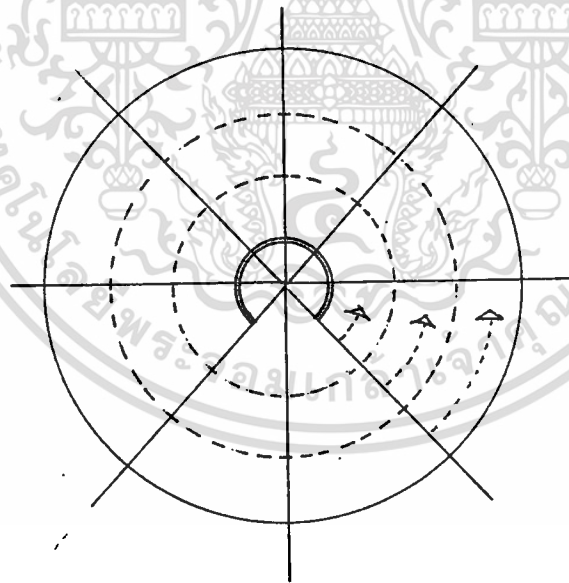
3.6.3.2 ระบบการจัดแสดง (SYSTEMS OF ARRANEEMENT)

การจัดแสดงหลาย ๆ อย่างในพิพิธภัณฑ์หนึ่ง ๆ สามารถที่จะจัดแสดงได้ตามแบบแผนที่แตกต่างกันภายในซึ่งแปรเปลี่ยนไปตามรูปร่างและความสัมพันธ์ จะได้กล่าวถึง การจัดแสดงซึ่งสามารถเป็นไปได้ในหลาย ๆ แบบ ดังต่อไปนี้

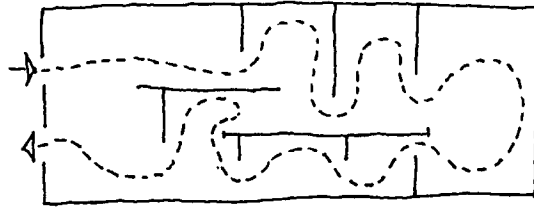
TOPOLOGICAL ARRANGEMENT

การจัดแสดงโดยกาารกำหนดพื้นที่ภายในคาลักษณะภูมิประเทศ

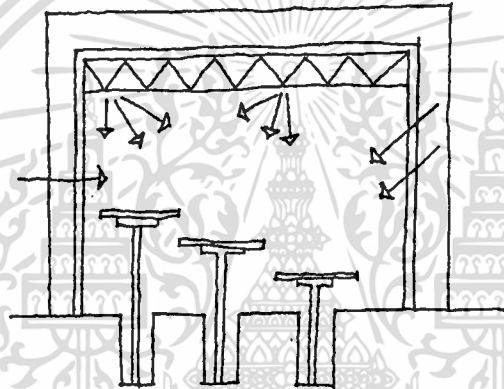
การจัดแสดง (จัดของแสดงตามแนวอน แนวตั้ง หรือตามวงจรที่ 1 หรือ 2 ฯลฯ)
 โดยการชักนำให้ผู้เข้าชมเดินไปตามรัศมีของวงกลมหรือวงกลมที่มีจุดศูนย์กลางร่วมกัน มีการเข้าชม
 จากศูนย์กลางของวงกลม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

systematic abangement

ระบบการจัดแสดงแบบติดต่อกันไปเป็นลำดับ

การจัดแสดงเพื่อแสดงจุดมุ่งหมายต่าง ๆ กันตามการออกแบบสถาปัตยกรรมในแต่ละวง
จรของการแสดง เช่น การจัดแสดงบนแท่นที่มีความคล่องตัวสูง ใช้โครงสร้างช่วงกว้างเพนสามารถ
ปรับระดับได้ มีแสงสว่างเข้าได้ทุกด้าน ด้านข้างสามารถใช้ฉากอัตโนมัติเลื่อนบังคับการเข้าของแสง
ได้ เหนียงและพื้นแสดงจัดเปลี่ยนได้

CIRCUATION

ผู้ชมจะเดินไปตามเส้นทางที่วางไว้ใน EXHIBITION SPACE หรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับความเคย
ชินของผู้ชม การกำหนดเส้นทางควรกำหนดเอาอย่างใดอย่างหนึ่ง ถ้าในตึก ๆ หนึ่ง มีการกำหนดเส้น
ทางเดินชัดเจนกับความเคยชินของผู้ชม ในกรณีเช่นนี้อาจมีไคส์ 2-3 ห้อง หากมากกว่านี้ผู้ชมอาจ
เกิดความรำคาญและไม่พอใจได้

ความยุ่งยากที่สุดในการวางแผนผังอยู่ที่เหตุ 2 ประการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ความต้องการของผู้ชมส่วนใหญ่
- ความต้องการเฉพาะอย่างของผู้ชมส่วนน้อย

สำหรับความต้องการของผู้ชมส่วนใหญ่ คือ การแสดงที่จัดไว้ต้องมีระเบียบจะช่วยลดความสับสน

สำหรับผู้ชมส่วนน้อย จะต้องจัดเป็นจุดดึงดูดความสนใจ

ผู้ชมส่วนใหญ่และผู้ชมส่วนน้อยมีผลต่อการวางแผน ควร จัด PLANNING ให้ใช้บริเวณรอบนอกสำหรับผู้ชมส่วนใหญ่ และห้องส่วนในสำหรับผู้ชมที่มีความสนใจเฉพาะอย่างของชนหมู่น้อยซึ่งควรมี ORIENTATION SPACE สำหรับอ่านหรือทบทวนบางครุ้งอาจเชื่อมต่อห้องอ่านหนังสือเข้ากับที่ทำการของผู้ดูแลพิพิธภัณฑ์ได้ ทั้งนี้ผู้ชมที่ไม่สนใจอะไรเป็นพิเศษจะเกิดผ่านไปได้อย่างรวดเร็ว ผู้สนใจบางสิ่งเป็นพิเศษก็จะมี

ถ้าเป็นอาคารที่ไม่มี ORIENTATION ROOM ควรจัดแสดงเพื่อคนส่วนน้อยก็ควรจัดเอาไว้ ด้านซ้ายของห้องแสดง ถ้าแพงด้านขวาที่จะเป็นการแสดงส่วนใหญ่ที่สำคัญซึ่งมี ตอนที่ผู้ชมจะผ่านไปได้อย่างรวดเร็วความต้องการ การจัดแบบนี้จะตรงกับความเคยชินของผู้ชม

ความเคยชินของผู้เข้าชม (vistor behavior)

และคนอื่น ๆ ใ้ทราบว่า space ของ floor และ wall ทางด้านซ้าย เมื่อเราเข้าไปในห้องจะเป็นการแสดงของที่มีความสำคัญน้อย

เพื่อให้ผู้ชมได้ใช้สิทธิในการเข้าชมได้อย่างเต็มที่ และเพื่อให้การจัดวางการแสดงเป็นที่น่าสังเกต ควรเข้าไปดูห้องแสดงโดยเลี้ยวขวา แล้วเดินชมการแสดงภายในห้องทวนเข็มนาฬิกา วิถีธรรมชาติที่จะบังคับให้ผู้ชมเลี้ยวซ้ายที่ทางประตู และไปชมเข็มนาฬิกาจะไม่ประสบผลสำเร็จยกเว้นในประเทศอังกฤษซึ่งมีความเคยชินในการไปซ้ายก่อน

space and circulation

ในการพิจารณาการระบบ circulation ของส่วน exhibition แรกสุด เลยต้องทำการ define ระบบของการ access ก่อน ซึ่งมีพื้นฐานอยู่ 2 ระบบ คือ

1. centralized system of access
2. decentralized system of access

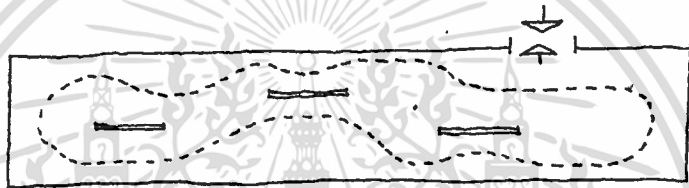
ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงเกณฑ์ทางด้านความปลอดภัย การควบคุม การให้ information เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าแล้วระบบ centralized คือระบบที่ตอบสนองความต้องการ ดังกล่าวอย่างที่ดีที่สุด

centralized systems of access

ข้อได้เปรียบของระบบนี้คือ ความสะดวกในการควบคุมและการดูแลประการหนึ่งของระบบนี้คือ ผู้ชมถูกชักนำไปตามเส้นทาง ข้อเสียเปรียบประการหนึ่งคือ ถ้าสิ่งต่าง ๆ ที่จัดแสดงก่อนนั้นไม่ทำให้เกิดความประทับใจแก่ผู้ชม ก็จะมีผลต่อสิ่งแสดงที่เขาต้องการชมดูโดยเฉพาะ

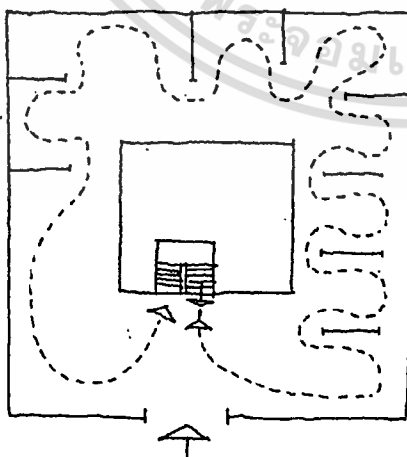
การวางแผนจัดตามเส้นทาง การเลือนไหลของผู้เข้าชม ผู้ชมมักจะเดินไปตามเส้นทางสถาปัตยกรรม ผู้ชมจะไปตามแผนที่ที่ตายตัวจากจุดเริ่มต้นจนถึงจุดสุดท้าย แต่อาจหยุดดูเป็นช่วงได้ สามารถแบ่งได้เป็น

(1) การเคลื่อนชมเป็นแนวตรง A rectilinear circuit

(2) วงจรเป็นแบบรอบโถงกลาง A twisting circuit เข้าจากบันไดกลางซึ่งเชื่อมต่อกะหว่างชั้น 2-3 ของพิพิธภัณฑ์ ใช้ระบบนี้ โดยเฉพาะที่จำเป็นต้องใช้แสงธรรมชาติหรือมีหลายชั้น

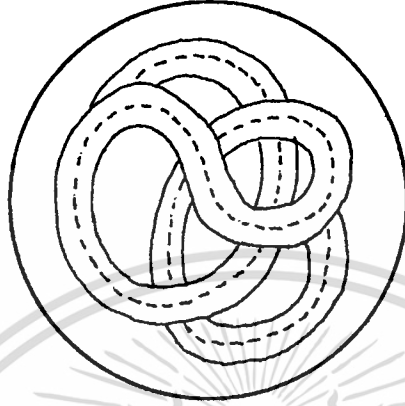
เส้นทาง การไหลมีดังนี้

1. เป็นแนวตรงมีลักษณะการติดตามลำดับห้องไปเรื่อย ๆ
2. คดเคี้ยวไปตามแนวทางของห้องโถงกลางหรือตามแนวของผังชั้นล่าง
3. เป็นส่วนโค้งของวงกลม หรือรูปมิกเกลีย
4. เป็นรูปสามไปมาอย่างอิสระ

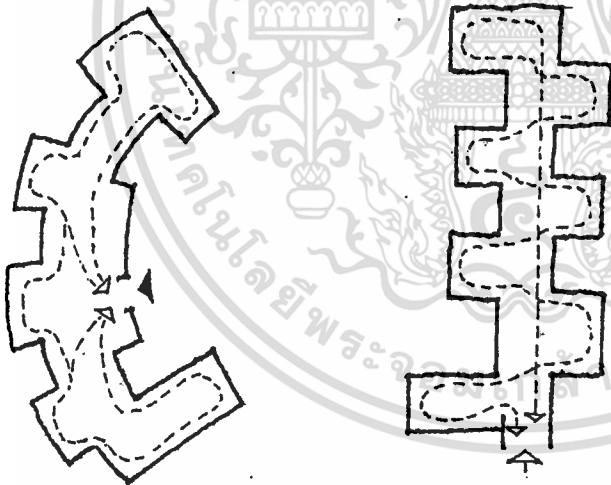
(3) weaving freely layout (ผังรูปสามไปมาอย่างอิสระ)

ปกตินักกีฬาทางลัดเข้าช่วยและใช้องค์ประกอบที่นำเสนอภายในเป็นตัวชักนำ ผังแบบนี้
ผู้ชมอาจหลงทางได้ถ้าลักษณะรูปทางเรขาคณิต เป็นแบบต่อเนื่องกันหมด

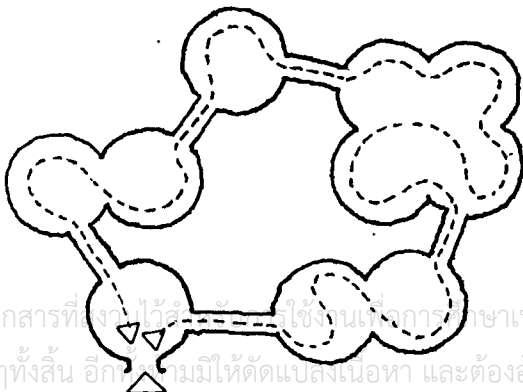
(4) comb type layout เป็นการวางผังที่มีทางเดินกลางเป็นหลัก มีส่วนให้เลือก

ชมในเวลาเดียวกัน ทางเข้าอาจจะทางคั่นท้ายคั่นโคกคั่นหนึ่ง หรือมีทางเข้าอยู่ตรงกลางซึ่งผู้ชม
สามารถไปทางซ้ายหรือทางขวาได้ทันที เป็นการเพิ่มขอบเขตแก่ผู้ชม

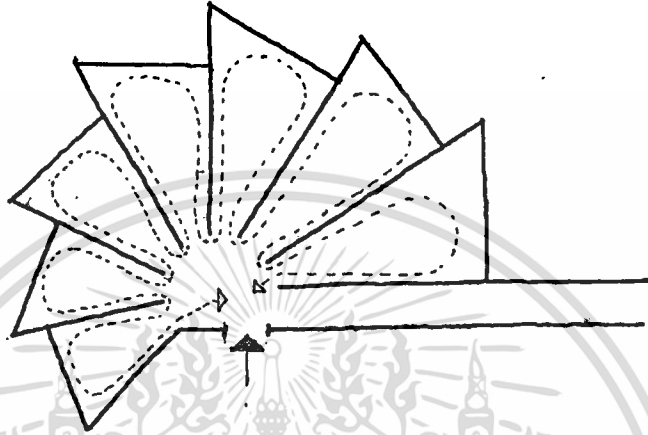
(5) chain layout การวางผังแบบต่อเนื่องเป็นการจัดโดยการนำหน่วยที่แตกต่าง

กันเข้ามาเชื่อมต่อกัน

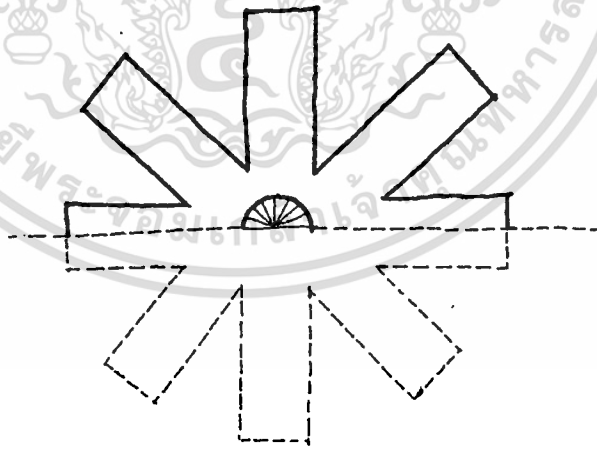
(6) fan shape

ทางเข้าจากกลางผังรูปพัด การจัดแบบนี้ทำให้มีโอกาสมากในการเลือกชม แต่ผู้ชมต้อง
 คัดสนใจในการชมเร็วและในทางจิตวิทยา ผู้ชมจะไม่ชอบนัก เพราะรู้สึกว่าเป็นการบังคับเกินไป และ
 ที่จุกรวมจะเป็นจุกรวมเป็นจุกที่วุ่นวาย

(7) star shape

การเข้าจากจุดศูนย์กลางของผังรูปดาวมีลักษณะคล้ายแบบหวี ซึ่งผู้ชมไม่สามารถเลื่อน
 ไหลไปอย่างสะดวกและสามารถแยกออกต่างหากได้ ความสมดุขยของการจัดแผนทำให้เกิดปัญหาได้

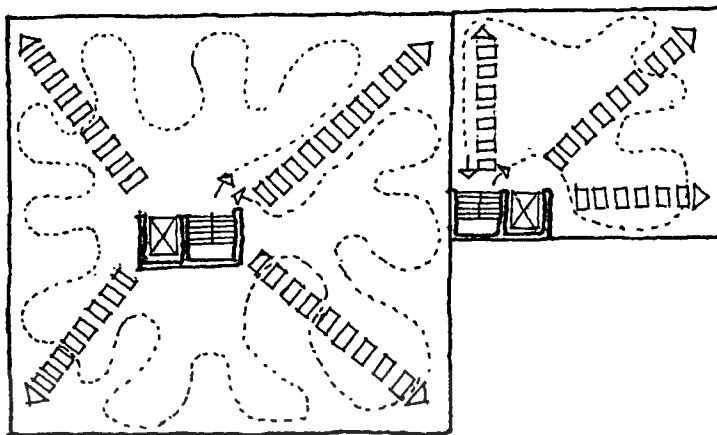

(8) block arrangement

การเข้าสู่การจัดแสดงมีการเปลี่ยนแปลง ได้ดังนี้

- A บล็อกใหญ่ เลือกความสะดวกในการจัดแสดงจุดทางเข้าอยู่ตรงกลาง
- B บล็อกเล็ก ทางเข้าจำเป็นต้องอยู่ริมเพื่อสามารถใช้พื้นที่ในการจัดแสดงได้เต็มที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

DECENTRALIZED SYSTEM OF ACCESS

ในที่นี้มักจะมีทางออกหรือทางเข้าสองทางหรือมากกว่า ผู้ชมอาจจะไม่ได้ไปตามเส้นทางที่กำหนด แต่สามารถที่จะเดินไปมาอย่างอิสระในพื้นที่ซึ่งมีลักษณะเป็นทางเดินในกลางใจเมือง (ซึ่งตัวพิพิธภัณฑ์เองอาจเป็นส่วนหนึ่งของตัวเมือง) โดยที่ผู้ชมอาจจะไม่ได้ชมครบในการชมครั้งหนึ่ง ๆ จึงอาจจะต้องเข้ามาในครั้งต่อไปอีก แม้กระทั่งปัจจุบันนี้ก็ตาม ประโยชน์ทางด้านสังคมจิตวิทยาที่จะพึงได้นั้นก็ยังมีอาจทำให้บังเกิดผล ในทางปฏิบัติ จากการจกองค์ประกอบอย่างสับสน (จิตวิทยาเกี่ยวกับการเข้าชม) ยังมีข้อเสนอละกล่าวถึงอยู่เสมอเกี่ยวกับจุดประสงค์ในทางปฏิบัติโดยทฤษฎีและในการประชันขันแข่งกันยังคงมีอยู่ อย่างไรก็ตาม ยังคงมีอยู่ในทางปฏิบัติ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบ "ตลิ่งมิตรรศการ"

ระบบไหลเวียน

ในขั้นต่อไปคือ ระบบของการไหลเวียนภายใน ซึ่งอาจอยู่ในรูปของ

1. แนวทางตรง
2. TWISTING
3. CURVED IN CIRCULAR หรือ SPIRAL FORM
4. WEAVING FREELY

ซึ่งทั้งหมดนี้สามารถนำไปใช้กับในแนวทางของสถาปัตยกรรมได้ เกิดแนวความคิดของ CONDUCTED

การเลือกระบบของการไหลเวียน ต้องพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ที่แสดง ซึ่งเป็นงานศิลปะส่วนใหญ่เป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากิจกรรม ต้องการแจ้งแสดงงาน และในกรณีที่มีผู้ชมต้องการชมงานชิ้นหนึ่งชิ้นใดเป็นเวลานาน ๆ ผู้ชมมา

จะได้ยินบนพื้นระนาบขนานกับพื้นโลก

ในการออกแบบพิพิธภัณฑ์ศิลปะสมัยใหม่ เลือกระบบการไหลเวียนในแนวตรงในแต่ละชั้นตอน เชื่อมต่อกับบันไดและลิฟท์

3.6.3.3 การจัดส่วนต่าง ๆ ควรมีลักษณะดังนี้

LOBBY บริเวณเนื้อที่นี้จะต้องมีขนาดพอกับจำนวนคนซึ่งบริเวณนี้จะมีคนคับคั่งมาก การระคอบยมักจะมีในบริเวณ มีเนื้อที่ประมาณ 1/6 ของพื้นที่ทั้งหมด

LOUNGE ระหว่างการหยุดพักการแสดงผลชั่วคราว ผู้ชมจะมานั่งพักผ่อนคลายอยู่ในบริเวณนี้ จึงควรจัดห้องให้มีความกว้างและสูงพอสำหรับคนที่ จะออกมาพักคอย ควรจะมีที่นั่ง มีโทรทัศน์ น้ำเย็น และ โถส้วมทางเข้าไปยัง LAVATORIES ด้วย

LAVATORIES จะต้องเป็นทางที่ไม่ได้โดยไม่ต้องบอกกล่าว ห้องสุขาสำหรับผู้ชายและห้องแต่งตัวผู้หญิงควรมีที่แค่งตัว 1 ที่ต่อคน 600 ที่นั่ง สำหรับห้องน้ำชาย ควรมีที่ปัสสาวะ 5 ที่ อ่างที่ล้างหน้า 5 ที่

PROJECTING ROOM สูงกว่า CROSS OVER กันหลังของห้องประมาณ 8 - 10 ฟุต แฉกหลังสุดไม่ควรเกิน 22.50 เมตร อย่างต่ำ 20.00 เมตร สูงสุดไม่เกิน 36.00 เมตร ความเอียงลาดของพื้นในสายตาของผู้ดูที่ระดับ FIRST ROW ของที่นั่งจะมี SLOPE ประมาณ 20° กับ หากเป็นโรงละครคอนแวนต์จะไม่เอียง

ความลึกของเวที จากกำแพงกันหน้าถึงเวทีกันประมาณ 7.80 - 12.00 เมตร

ลักษณะการจัดที่นั่ง

การจัดที่นั่งโดยทั่วไปมี 3 แบบ

1. COMMON ONE BANK เป็นแบบการจัดที่นั่งแถวเดียวตลอด มีทางเดินสองข้าง ซึ่งไม่ควรกว้างต่ำกว่า 1.50 เมตร (ตามเทศบัญญัติ) เหมาะสำหรับใช้กับหอประชุมขนาดเล็ก ๆ จัดเป็นแบบ

ก. STRAIGHT ROW เป็นแบบแถวเดียวตลอด แบบนี้ไม่ดีเพราะคนที่นั่งแถวหน้าจะต้องเอียงคอมาก

ข. CURVED ROW เป็นแบบแถวโค้ง (ความโค้งอย่างน้อยรัศมี 20 ฟุต) แบบนี้ดีกว่าแบบแรก คือ คนนั่งทั้งหมดได้รับความสบายทั่วถึงกัน แต่แบบนี้จะต้องคำนึงถึงชนิกของพื้น ควรเป็น

เอกสาที่ LEVEL FLOOR หรือ STEPPED FLOOR ดีกว่า ถ้าแบบนั้น INCLINED FLOOR ประโยชน์สำหรับราคาไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทั้งสองแบบนี้ ถ้าใช้กับหอประชุมกว้างแล้วไม่เหมาะสม เพราะที่นั่งแต่ละแถวยาวมาก คนที่นั่งกลางแล้วไม่เหมาะสม เข้าออกลำบาก ฉะนั้นระหว่างแถวควรกว้างอย่างน้อย 30 นิ้ว หรือ 80 เซนติเมตร (วัดจากพนักหลังถึงพนักหลัง) และทางเดินสองข้างทางต้องกว้างพอให้คนเดินสวนกันได้สบาย แบบนี้จึงใช้กับห้องประชุมที่เล็ก ๆ ซึ่งแต่ละแถวมีที่นั่งไม่เกิน 14 ที่ (ในต่างประเทศ) แต่ของประเทศไทยแต่ละแถวไม่เกิน 20 ที่ (ตามเทศบัญญัติ)

2. TWO BANK ROW เป็นแบบที่จัดที่นั่งออกเป็น 2 ทอน โดยมีหรือทางผ่านตรงกลาง และมีทางเดินสองข้างของแต่ละแถวอีกด้วย ซึ่งเบาะนั่งที่น้อย แต่บรรจุคนได้มากกว่า แต่แบบก็นิยมใช้มากในโรงแรมหรูในประเทศไทย เพราะมีทางเดินส่วนทางซึ่งแต่ละทางกว้างไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร การจัดก็มี 2 วิธีเช่นกันคือ

ก. STRAIGHT ROW แบบนี้คล้ายเหมือนข้อ 1 ก. แต่บรรจุได้มากกว่า แต่ละแถวหนึ่ง ๆ มีสองคอนตอนหนึ่งมีเก้าอี้ได้ไม่เกิน 12 ที่

ข. CURVES ROW ก็กว่า ข้อ ก. และคนที่นั่งชมได้รับความสะดวกสบายกว่า

3. THREE BANK ROW เป็นแบบที่จัดแถวแต่ละแถวออกเป็น 3 ทอน แต่มีทางเดินสองทางเท่านั้น เพราะสองข้างทางแถวติดกันกำแพงของห้อง เพื่อเป็นการประหยัดเนื้อที่ของห้อง การจัดแบบนี้ใช้กับหอประชุมใหญ่ ๆ ทางเดินต้องกว้างไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร แบ่งออกเป็น 3 วิธี

ก. STRAIGHT ROW แบบนี้ที่นั่งคอนริมไม่สบายเพราะต้องเอียงตัว

ข. STRAIGHT CENTRE SIDE แบบนี้ไม่ค่อยก็เช่นเดียวกับวิธีแรก

ค. CURVED ROW แบบนี้ดีที่สุดเพราะทุกคนที่นั่งไม่ว่าที่ใด ๆ ได้รับความสะดวกเต็มที่

TYPE OF ROW อาจใช้เป็นแถวตรงคัตตามขวางของตัวโรง ส่วนด้านข้างโค้งได้ข้างหรือทางที่อาจจัดเป็นแถวเส้นโค้งทั้งหมดซึ่งมีแบบดังนี้

1. STRAIGHT ROW

2. COMPOUND ROW

3. CURVED ROW

4. FAN ROW

อนึ่งวิธีของแถวชนเส้นโค้ง (CURVED ROW) ระหว่างที่นั่งยาว 20 ฟุต อย่างน้อยจากจุดเอกลสารนี้เป็นเอกลสารที่นิยมใช้สำหรับหอประชุมใหญ่ ๆ ที่มีผู้ให้ที่นั่งไว้ใช้เป็นประจำไม่ว่าถึงกลางที่ห่างจากจุดประมาณ 1/8 (เมื่อพิจารณาความยาวของจอทางราบทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดที่นั่ง

ก. แบบ TRADITIONAL SEATING เป็นการจัดที่นั่งเก้าอี้แบบพับไถ้อย่างในสหรัฐอเมริกา ทำให้เสียที่น้อยประมาณ 7/8 ตารางฟุต ต่อ 1 ที่นั่ง

ข. แบบ CONTINENTAL SEATING เป็นแบบการจัดที่นั่งแบบยุโรป การจัดที่นั่งจัดอย่างธรรมดา แต่สะดวกไม่จำกัดจำนวนเก้าอี้ แล้วแต่ความสะดวกสบายของผู้ใช้ การจัดเก้าอี้พับไม่ได้ จัดอย่างสะดวกสบายเหมาะสม BACK TO BACK 36 - 42 ฟุต เพื่อความสะดวกสบายของผู้เข้าออก ไม่ทำควมร่าคาญให้แก่ผู้ที่นั่ง แบบนี้กินที่ 8 - 9 ตารางฟุต ต่อ 1 ที่นั่ง

การจัดระยะที่นั่ง (ELEVATION OF SEATS)

ใน AUDITORIUM จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องยกระยะที่นั่ง เพื่อผลทางด้านเสียงและจำเห็นได้ชัดเจนนยิ่งขึ้น ปัญหาของ E. PETZOLD เป็นผู้ค้นพบ ซึ่งมีหลักการหนักถึงหลังหนักถึง (PITCH BACK) เปลี่ยนไปควมมุมของการมองไปยัง CENTRE OF INTEREST ระยะหลังของ PITCH ที่กว้างมากมักใช้สำหรับคอนเสิร์ตกับส่วนที่อยู่ไกลกับที่พื้นของวงดนตรีหรือที่นั่งชั้นบน CLEARANCE ในการจัดที่นั่งบนพื้นที่คึกคักเพียงหนึ่งหรือสองแถวที่ไว้ระหว่างเก้าอี้กันเล็กน้อย 1 นิ้ว

ประเภทของที่นั่งที่ลาด แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ทางลาดเดี่ยว (SINGLE SLOPE) ควรมีที่นั่งไม่เกิน 22 แถว อาจจุคนได้ประมาณ 200 คน จอควรมีความสูง 12 - 15 ฟุต ขอบล่างควรสูงกว่าระดับพื้น (DATUM) 32" ที่นั่งแถวแรกห่างจากจอประมาณ 84" ส่วนความลาดแถวที่ 1-7 ไม่จำเป็นต้องลาด ตั้งแต่แถวที่ 7 ขึ้นไป มีความต่างกันของความลาดประมาณ 3" ต่อ 1 แถว

2. ทางลาดสองทาง (DOUBLE SLOPE) พื้นที่นั่งควรสูงกว่าแบบแรก คือสูงประมาณ 84" ความลาดที่ทางเข้าเวทีทำเป็น SLOPE ไม่นิยมทำเป็น STEP จะทำความลาดไปถึง STAGE และจะยก STAGE เป็น PLAT FORM ต่างหากก็ได้

3. ลาดสองทางมี STADIUM เฉพาะ STADIUM นั้นจะต้องยกพื้นขึ้นให้สูงขนาดพื้นศีรษะคน ซึ่งควรมีขนาดอย่างน้อย 7 ฟุต และความลาดบน STADIUM เป็นมุมไม่เกิน 35 องศา STEP ที่ได้ประมาณเท่ากับความลาดทางเดี่ยว นอกจากนี้เราต้องพิจารณาถึงว่าถ้าเก้าอี้มีแนวตรงกับความลาดของที่นั่งก็ต้องมาก แต่อาจวางเฉียง กับความลาดก็น้อย ดังนั้นหอประชุมหรือโรงมหรสพควรจะเป็นดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารของ สมาคมสถาปนิกสยาม จะมีขนาดเท่าใดก็ตามย่อมได้สัดส่วนสัมพันธ์กับระยะของแต่ละแถว ไม่ควรรวมกันทั้งความกว้างของแต่ละแถว ถ้ากำหนดให้ SCREEN มีส่วนสูง 1 หน่วยระยะของแต่ละ

แถวถึงจุดตั้งแต่แถวแรกและแถวต่อไปเป็น 4.65 เมตร เป็นอย่างต่ำ 5.20 ม. ซากทั่วไปหกก็และ 5.25 เมตร เป็นอย่างมาก

การหาขนาดของจอภาพยนต์ เราสมมุติให้จอกว้าง 1 หน่วย ส่วนของความกว้างของแถวที่นั่งก็เป็นสัดส่วนกัน จากการค้นคว้าจอหน้าของที่นั่งกว้างอย่างน้อยที่สุด 2.50 เมตร หรือ 3.00 เมตร เป็นอย่างมากที่สุดในการติดตั้งจอภาพยนต์ย่อมต้องคำนึงถึงผลที่ได้จากทางทัศนวิสัย ซึ่งได้แก่ มุมที่มองเห็นฉากในจอทั้งทางตรงและด้านข้าง (ที่นั่งกับจอ) มุมที่เรียกว่าเห็นภาพไคท์นั้นคือ 60 องศา กับแนวตั้งที่มุมบนของจอกับระนาบของจอแนวหน้าสุด (section) และมุม 35 องศาใน plan กับเส้นที่ตั้งฉากกับด้านกว้างของจอ ซึ่งจริงๆแล้วเป็นการอยู่ในเขตที่ทัศนวิสัยที่อาจจะเห็นภาพบนจอไคท์ แต่ในส่วนหน้านิยมิให้มุม 40 องศา ซึ่งเป็นแนวที่มองเห็นภาพไคท์ที่สุด

acoustic design of auditorium

ความต้องการเกี่ยวกับการออกแบบ auditorium มีดังนี้

1. ความต้องการเกี่ยวกับการออกแบบ

1.1 เสียงถึงสม่ำเสมอในทุกส่วน

1.2 เสียงต้อง diffuse

1.3 reverberation time ที่เหมาะสมกับการฟัง

1.4 ไม่ควรมี sound defect ดังนี้คือ

เสียงถ้อง echo, flutter echo

sound concentration

sound shadow

room resonance

1.5 เสียงหรือการสั่นสะเทือนที่รบกวนห้องซัค

1.6 การออกแบบ auditorium

1.6.1 การที่จะให้เสียงถึงพอ ต้องนึกถึงพลังงานเสียงที่เสียงไปเมื่อมีระยะทางเข้ามาเกี่ยวข้อง และมีการดูดกลืนเสียงโดยเก้าอี้บุวมและหมู่คน
(absorption $0.5 \text{ }^2 \text{ sabin / person}$)

ระยะทางไกลเสียงจะเบา ต้องจัดให้คนทั้งอยู่ใกล้คนกำเนิกเสียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 1.6.2 ยกกันกำเนิดเสียง เพื่อให้เสียงส่งถึงผู้ฟังโดยตรง
- 1.6.3 พื้นสำหรับผู้ฟัง ต้องยกระดับหรือลาดก้น (1:8) หรือทำเป็นขั้น ๆ
- 1.6.4 ควรจัดให้มีการสะท้อนรอบ ๆ กันกำเนิดเสียงด้วยวัสดุช่วยสะท้อนเสียง
- ก. เพดาน ศึกษาระยะตามแบบเรขาคณิต พื้นผิวสะท้อนเสียงควรมีขนาดพอ ๆ กับช่วงคลื่นของเสียง เช่น สะท้อนเสียงต้องวางในลักษณะที่เกิด GAP ของเวลาไม่เกิน 30 MILISEC
- ข. ผนังบริเวณใกล้ต้นเสียง ควรเป็นผิวแข็งช่วยสะท้อนเสียงไปสู่ผู้ฟังไกล ๆ อีกทางหนึ่ง
- ค. วัสดุช่วยสะท้อนเสียงได้แก่ PLASTER PLYWOOD, GYPSUM BOARD
- 1.6.5 FLOOR AREA และปริมาตรห้องควรมีขนาดเล็กที่สุด เพื่อมีระยะทางและการสะท้อนเพื่อลดการสูญเสียพลังงานของเสียงที่เกิด ณ พื้นอากาศ
- 1.6.6 ฝาไปควรขนานกัน เพื่อลด ECHO ของเสียง โดยเฉพาะบริเวณใกล้กับกำเนิดเสียง ทำให้เสียงค่อยประสิทธิภาพไปได้
- 1.6.7 ผู้ฟังและผู้ชม ควรอยู่ในตำแหน่งที่เห็นและฟังได้ดี
- 1.6.8 กรณีต้นกำเนิดเสียงหลายชนิด การออกแบบที่จะให้โดยทั่วๆไปควรมี REFLECTIVE SURFACE อยู่ล้อมรอบต้นกำเนิดแต่ละอัน
- 1.6.9 กรณีห้องกว้างมาก จะนำลำโพงมาประกอบด้วยก็ได้
- 1.6.10 DIFFUSE OF SOUND เกิดได้โดย
- ก. IRREGULARITY เช่น ส่วนยื่นของโครงสร้างจาก CEILING และ การตกแต่งภายใน
- ข. การใช้ DIFFUSER เพื่อให้เกิด DIFFUSION สำคัญสำหรับ CONCERT HALL OPERA HOUSE และ AUDITORIUM เป็นต้น

อัตราส่วนของความกว้างยาวของ AUDITORIUM ไม่ตายตัวแน่นอน ขึ้นอยู่กับการจัดขนาดของแถวที่นั่ง ซึ่งสะดวกสบายและให้ทุกที่นั่งได้ยินเสียงชัดเจนนั่น และขึ้นอยู่กับการขยายเสียงที่นำมาใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อัตราส่วนโดยประมาณคือ ความยาว : ความกว้าง 2:1 หรือ 1 : 2 :

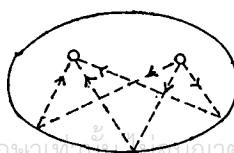
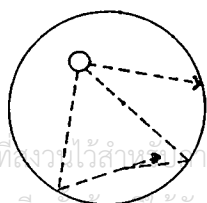
(ความยาว . ความกว้างของ royal festival hall 1 : 7 : 1)

AUSITORIUM ที่มี PLAN เป็นรูปร่าง CIRCULAR OR ELLIPTICALLY มักจะทำให้เกิด FOCUSEING EFFECTS คือ เสียงจะไปรวมกันที่จุด ๆ หนึ่งไม่กระจายสม่ำเสมอทำให้เกิดเสียงก้องขึ้น แต่จะแก้ไขได้โดยผิวแบบ CONVES SURFACE เป็นช่วง ๆ ในกรณีนี้จำเป็นต้องใช้ PLAN รูปนี้

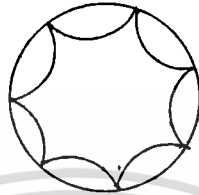
PLAN ที่ที่สุดของ AUDITORIUM ต้องเป็นรูปคล้าย ๆ ทัค (PLAN=SHAPED PLAN) เพราะผนังด้านข้างซึ่งฉายออก ทำหน้าที่เป็นฉากสะท้อนเสียงไปอย่างก็ จะช่วยสะท้อนเสียงไปสู่ด้านหลังของ AUDITORIUM แต่ต้องระวังไม่ในระยะระหว่างเสียงตรงและเสียงสะท้อนต่างกันกว่า 50-65 ฟุต เพราะจะทำให้เกิดเสียง ECHO ขึ้นได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งคอนที่ผนังโถงเวทีถ้าเกิน 65 ฟุตจะเกิดเสียง ECHO ขึ้นทันที

PLAN ที่ไม่ควรนำมาใช้ คือ รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ถ้าไม่จำเป็นควรหลีกเลี่ยงเพราะจะเกิด FLUTTER ECHO แต่จะแก้ไขได้บ้างโดยกรุผนังและเพดานด้วยวัสดุทึบเป็นอย่างดีและเหมาะสมตามส่วนที่เกิดเสียง ECHO นอกจากนี้ยังควรหลีกเลี่ยง PLAN ที่จะทำให้เกิด FOCUSING OF SOUND คือ กังมากบางแห่งและเกือบจะไม่ไคยในเลยในบางแห่ง และหลีกเลี่ยง PLAN ที่จะก่อให้เกิดเสียง ECHO ขึ้น (ใน ROYAL FESTIVAL HALL ใช้กำแพงขนาดกันช่วยให้เกิด INTERREFLECION จำนวนคงที่จึงช่วยให้มีเพลงมีกังวานไพเราะ หลังจากที่ใช้วัสดุทึบเสียงป้องกันเสียง ECHO ตามส่วนต่าง ๆ ที่ต้องการแล้ว)

การจัดแถวที่นั่งของห้อง ควรจัดให้ STATE ได้รับความสัมพันธ์กับที่นั่งนี้เพื่อ VISIBILITY และ DISTRIBUTION OF SOUND (ให้มีการกระจายเสียงอย่างทั่วถึงกัน) RADIO ของความกว้างต่อความยาว ควรจะอยู่ระหว่าง 1 : 1 : 1 หรือ 1 : 4 : 4 จึงควรออกแบบ FLOOR PLAN ให้มีรูปร่างที่เหมาะสม FLOOR PLAN ที่มีรูปร่างเป็นวงรี (CORCULAR SELLIPIC) มักจะทำให้เกิด FOCUSSING EFFECT คือ เสียงไปรวมกันเป็นจุดไม่กระจายทั่วทั้งห้อง

จากรูปที่ 1 จะเห็นการสะท้อนของเสียงความถี่ต่าง ๆ ซึ่งพยายามจะเกิด ที่บริเวณ
จากรูปที่ 2 ในรูปที่ห้องเป็นวงรี FOCUS เกิดขึ้นโดยชัดเจน โดยเฉพาะที่จุดแสดงการแกว่ง
ไซในเรื่องเสียงสะท้อนในห้องทั้งสองนี้ ทำได้โดยการใช้ผนังที่รวม DIFFUSE เสียงโดยเอาผนังโค้ง
ออก

เพื่อช่วยให้ผู้ที่อยู่ไกลเวทียิ่ง ๆ ขึ้น กำแพงของห้องอาจวางให้เบนห่างออกไปได้ REFLECTION
ของเสียงจากผนัง เช่นนี้จะช่วยให้ระคายเสียงที่ไปถึงแถวหลังของห้องประชุมขึ้น แต่ REFLECTION
ที่ว่านี้จะควบคุมโดยจุดตรวจโดย CHECK ผู้โดยรอบควรมองว่าไม่ก่อให้เกิดความแตกต่างของเสียงตรงและ
เสียงสะท้อนเกิน 50-60" ทั้งใกล้ไกลมาแล้ว เสียงที่ไปถึงผู้ฟังจะไม่มีเวลาสนธิสนม เช่น ในเวลา
พูดทนาย จรรยาสุภาวดี เสียงไม่ได้ออกมาจากจอหรือพร้อมกักริยาของผู้พูดผู้แสดง
แสงสว่าง

หลักเกณฑ์ในการให้แสงสว่างภายใน AUDITORIUM มีอยู่ 3 วิธี คือ

1. การมองเห็นได้อย่างชัดเจน และสวดกสบาย (VISIBILITY)
2. การตกแต่ง (DECORATION)
3. อารมณ์ (MOOD)

VISIBILITY

การให้แสงสว่างแบบ VISIBILITY ก็เพียงให้มองเห็นที่นั่งอ่านรายการแสดงเท่านั้นไม่
ควรให้เกิดเงา จึงนิยมซ่อนดวงไฟหรือใช้ไฟฝ้าที่มิแสงอ่อนตักอยู่ใต้เพดาน ให้แสงผ่านรอกุเล็ก ๆ
หรือผ่านช่องเพดาน ปริมาณของแสงควรประมาณ 3-4 ฟุตเทียน ซึ่งเพียงพอแล้ว แสงสีขาวที่ที่สุด แสง
สว่างดังที่จักนี้ จะไม่ทำให้สภาพของ AUDITORIUM เสียไป อาจจะใช้แสงสลัว ๆ และคนก็มองไม่
เห็นดวงไฟ นอกจากจะแขวนขึ้นมอง แต่มันก็ไม่ค่อยมีใครแขวนนุเพดานนัก

นอกจากนี้ ควรจัดแสงสว่างพิเศษเพื่อความปลอดภัย กฎเกณฑ์นี้ขึ้นอยู่กับความปลอดภัย

เช่น ตามริมเก้าอี้หรือแนวทางเดิน จักวางไม้ไว้ใกล้ ๆ พื้นที่เก้าอี้ทุกตัวสลัมกันเพื่อให้แสงสว่างเฉพาะ
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พอมองเห็นทางเดินหรือคั่นบันไดเท่านั้น

distraction

แสงไฟที่ MUSIC STAND นั้น อาจทำให้ผู้ฟังเกิดความวอกแวกได้ และเป็นที่น่ารำคาญ นอกจากจากขงที่การแสดงบนเวทีแม้ว่าจะเป็นกราง่ายที่จะคุมแสงสว่างที่ MUSIC STAND แต่ที่จะไม่ให้มีแสงสะท้อนนั้นทำไม่ได้ ดังนั้น พื้นที่ ๆ สว่างนั้นก็อยู่ที่ย้ายตาคนดู หากเรามองเห็นคนดู มีวิธีการหลายอย่าง ที่แก้ปัญหา คือ

- ยกพื้น ORCHESTRA ให้สูงขึ้น
- ทำ PITCH สำหรับวงดนตรีให้เล็กลงไป
- ทำแบบ DOVERED ORCHESTRA PITCH OVER
- แผ่น NOTE (SCORES) เป็นแผ่นกระดานดำเขียนตัวขาว

DECORATIVE LIGHTING

- การให้แสงที่กำแพง เพดาน และ PROCONIUM ควรทำให้แสงไฟกลมกลืนกันระหว่าง BACKGROUND กับคนนั่งดู มีความสว่างพอสมควร และสีที่ให้ความจะช่วยส่งเสริมสีของผนัง หรือเพดานให้เด่นยิ่งขึ้น
- เพิ่มแสงสว่างเฉพาะจุดที่สำคัญ ตามโครงการที่ต้องการตกแต่ง หรือต้องการให้เด่น เช่น ตามช่องกำแพง ศิลปวัตถุ หรือ เครื่องประดับที่นำมาใช้
- โคมไฟที่ใช้ตกแต่ง เช่น โคมระย้า หรือ โคมอื่น ๆ เป็นการให้แสงสว่างโดยตรงโคมเหล่านี้ต้องสวยงามมาก และไม่ควรมีให้แสงสว่างมากเกินไป จนทำให้เกิดความรำคาญถ้าเป็นเช่นนี้ เราอาจซ่อนดวงไฟเพื่อให้แสงไค้ฉายไปยังเพดานหรือผนังอย่างเกี่ยว เพดานแบบ TRANSVERSE CEILING LOUVERS จะมองดูเหมือนกับลวดลายลึกลับของโรงและเพดานลง MOOD

ยังไม่ได้กำหนดให้แน่นอนลงไปได้ว่า การให้แสงสว่างใน AUDITORIUM นี้จะทำให้เกิดอารมณ์นั้นเป็นอย่างไร โดยทั่วไปมักจะมีกรให้แสงไฟจากหน้าเวที (FOOT LIGHT) โดยเปลี่ยนสีไปมาต่าง ๆ สีกัน ดังนั้น ฉาก เพดาน มักจะใช้สีกลางเพื่อรับแสงที่ส่องจาก FOOT LIGHT นี้

กำแพงคั่นข้าง (SIDE WALL) หน้าทีของกำแพงคั่นข้างคือ ช่วยส่งเสริมให้เสียงไปอยู่แถวหลัง (สำหรับห้องขนาดใหญ่) ซึ่งโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับ AUDITORIUM ที่ไม่ใช่ SOUND AMPLIFICATION SYSTEM

ควรตรวจสอบกำแพงคั่นข้างด้วยวิธีมุมเท่ากับมุมสะท้อนก็ได้ สิ่งที่ต้องระวังก็คือ กองทวารเสียงว่า PITCH จะต้องไม่เกินระดับอื่นจะก่อให้เกิดเสียง ECHO ฉากกำแพงส่วนใดไม่ว่าใครเห็นได้ทั้งนั้น อีกทั้งห้ามมีเหตุดบังแสงน้อยๆ และต้องอ้างอิงถึงของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำใบใช้

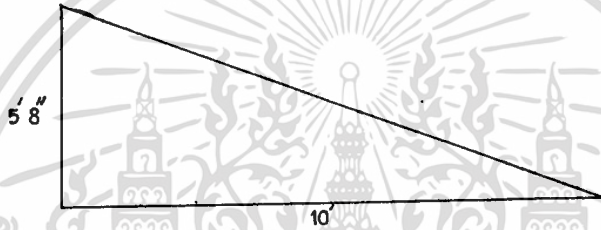
ทำให้เกิดอาการเช่นมีตอทำให้เป็น DIFFUSION เสียหรือไม่ก็ใช้ ABSORBTION MATERIAL
บุเสีย

ELUTTER ECHOS อาจเกิดเพราะกำแพงคั่นข้างบ่อย ๆ เหมือนกัน จึงป้องกันได้โดย

1. เบนกำแพงเสียงเข้าหากัน
2. ทำให้ไม่เป็นกำแพงขนาน

เบนกำแพงออก

กำแพงที่เบนออกหรือเข้า ไม่แต่จะช่วยแก้ FLUTTER แต่ยังช่วย REFLECT เสียงกัวยระยะ
5" 8" 10 นิ้วว่าไคยล

กำแพงคั่นหลัง (REAR WALL) ไม่ควรเป็น FOCUSSING CONCAVE ผนังที่โค้งแล้ว
เรื่องการสะท้อนเสียงที่ทำให้เกิดการสะท้อนจากผนังหลัง แบบนั้นจะทำให้เกิดเสียงก้องรวมทั้งจุดใกล้
MICROPHONE เสียงเลยเข้าไปอีกครั้งหนึ่งเรียกว่า เกิดอาการ FEED BACK แต่อาจแก้ได้โดยการ

SPRAY เพดานคอนกรีตกับกำแพง
แต่อย่างไรก็ตาม จากเหตุผลในเรื่องการทำการทกลองจะเอียง SLOPE ตรงจุดใกล้เวทีก็ได้

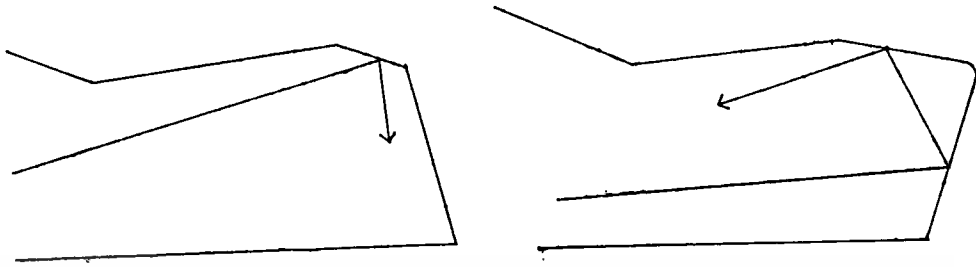
เพดาน (CEILING)

เพดานห้องที่ใช้หึ่งเครื่องดนตรี ป่ารุณดา ควรประมาณ 1/3 หรือ 2/3 ของความห่างของ
ห้อง RATIO 1/3 เหมาะกับห้องใหญ่ RATIO 2/3 เหมาะกับห้องเล็ก เช่น ตัวอย่างห้อง 100" 150"
เพดานควรเป็น 30°-35° ขนาดของห้อง 18" 24" เพดานควรเป็น 10° - 2°

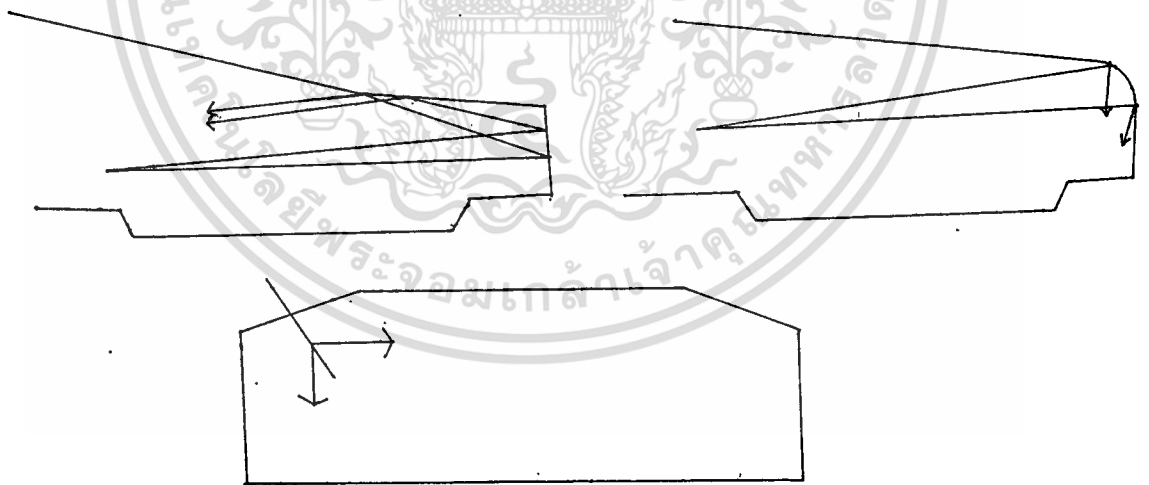
เพดานทางส่วนไหล่เหนือเวที ถ้าเบนเป็นมุมให้เสียงสะท้อนจากไปสู่แถวหลังไว้จะดีมาก
กำแพงแถวหลัง กำแพงควรทำเป็นมุมสะท้อนเสียงลงสู่พื้นแถวหลัง

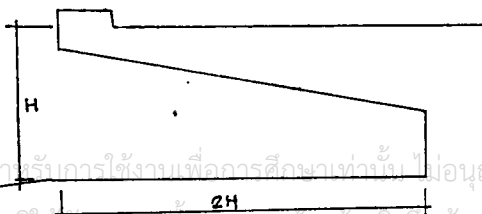
balcony soffit ควรจะช่วย reflect เสียงลงสู่ผู้ฟัง ส่วนหลัง

BALCONY RECESS DESIGN ที่คืน BALOONY ควรจะกินและเพดานควรจะสูงตามกฎเกณฑ์
 ที่ทำกันส่วนลึกไม่เกิน 2 เท่าของส่วนสูง และ REVERBERATION TIME ก็ควรจะเท่ากับเนื้อที่ส่วน
 ใหญ่ของ AUDITORIUM

จ จากรูปที่ 1 จะเห็นการ FEED BACK และรูปที่ 2 จะเห็นการ PLAY เสียงออกมามองครั้ง
 การเอียงเพดานกับกำแพงข้าง ช่วยให้ผู้ฟังส่วนไกลได้ยินชัดกว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การทำกำแพงห้องให้เท ก็มีส่วนช่วยทำให้เกิดเสียงดีขึ้น และเป็นการ ECHOS แต่สำหรับ AUDITORIUM ที่มีความลาดสูง จะต้องมีการทำกำแพงห้องให้เทก็อาจทำให้กลายเป็นช่วย REFLECT เสียงกลับเข้าไปข้างหน้าอีกก็ได้ ถ้าพื้นลาดสูง

หลักการ คือ อากาศก้องของเสียงส่วนต่าง ๆ ภายใต้ BALCONY จะต้องมีการกำหนดให้หายไป ในเวลาเท่ากันถ้า OPENNING ต่ำ และ RECESS ลง ระดับของเสียงจะค่อยเกินไปในเนื้อที่ส่วนนี้ โดยเฉพาะเมื่อมีส่วนหลังใน AUDITORIUM ใหญ่จะต้องอาศัยทำกำแพงห้องเป็น DIFFUSION เพื่อช่วยกระจายเสียงให้โดยทั่วเนื้อที่

การควบคุมและป้องกัน

- โครงสร้างอาคารควรเป็นวัสดุทนไฟ
- วัสดุที่ใช้ตกแต่ง เช่น ฉาก ม่าน และสิ่งตกแต่งต่าง ๆ ควรเป็นวัสดุทนไฟตามความร้อน คือ ไม่สูงเป็นเปลว การไหม้เกรียมมีรัศมีเป็นวงขยายไม่เกิน 5" และเมื่อถูกเปลวไฟควรจะดับภายใน 2 นาที คือ หยุดการไหม้เกรียม
- เวทีแสดงควรมีฉากทนไฟ (FIRE CURTAIN) ทำด้วยวัสดุทนไฟแบบแผ่นแข็งหรือม้วนไว้ก็ได้ ฉาก ABBESTOS หรือผ้าหนา ๆ ชุบน้ำยาหน้ำสำหรับปล่อยยี่ห้อออกมากระหว่างเวทีกับที่นั่งคนดูแก่ผู้ชมขณะที่กำลังพยายามรีบออกจากสถานที่
- ส่วนเหนือเวที ควรติดตั้งเพดานฉีดน้ำ (DRENCHER) ปล่อยน้ำลงมาเวทีเพื่อดับเพลิงและลดความร้อนแก่ฉาก พร้อมกับมีสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ด้วย
- เวทีที่แสดง ควรมีปล่องควันและ GAS ออกมาในขณะที่เกิดเพลิงไหม้เพื่อป้องกันการลุกลามของไฟ ความร้อนและ GAS จะไปพุ่งออกก่อนที่เพลิงจะลุกลามต่อไป
- เวทีแสดงห้องแต่งตัว ห้องวัสดุต่าง ๆ ควรมีหัวค่อท่อค้ำเพลิงอัตโนมัติ (SPRINKLER HEAD) ที่จะปล่อยน้ำออกมาเป็นฝอยคลุมบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ไว้ก่อนโดยอัตโนมัติและจะเกิดสัญญาณแก่เจ้าหน้าที่ดับเพลิงประจำที่ราบ ทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทางออกฉุกเฉินสำหรับ AUDITORIUM จะต้องมีอย่างพอเพียงและเบิกง่ายมีอิทธิกรส่วนดังนี้

<u>จำนวนคน</u>	<u>ทางออกฉุกเฉิน</u>
1-60	1
61-600	2
601-1000	3
1001-1400	4
1401-1700	5
1701-2000	6
2001-2250	7
2251-2500	8
2501-2708	9

- ช่องทางออกฉุกเฉินของห้องจักษุอักษร โทขนาด 6" สูงจากระดับพื้น 6-9 ฟุต เห็นได้ง่ายและมีแสงเรืองให้เพิ่มข้อความในที่มือ

- การทำให้แสงขรื่องมีหลักสองประการ

1. ใช้ไฟฟ้า
2. ใช้ไฟจากแบตเตอรี่ ให้ตลอดเวลาแม้ขณะที่ไฟดับ

- นอกนี้ตามหลุมบน หรือที่ขั้วซ่อน ควรมิลูกศรบอกทิศทางออกไปสู่ทางใหญ่ควรโล่งไม่มีเก้าอี้เสิร์มหรือมีของเกะกะเป็นอันตรายตรงที่เป็นบันไดหรือเป็นขั้น ควรทำให้สังเกตง่าย เช่น ใส่ไฟไว้หรือทาสีขาว

การจัดสำนักงาน (ADMINISTRATIVE OFFICE)

การจัดสำนักงานในปัจจุบันแบ่งออกเป็น 2 ระบบ คือ

1. ระบบการจัดออกเป็นห้องโดยเฉพาะ (THE INDIVIDUAL ROOM SYSTEM) นิยมกันมากในยุโรป มีกฎคือ การกำหนดในการคิคือเข้าถึงห้องต่าง ๆ โดยลักษณะเช่นนี้ จะมีข้อดีคือ เป็นส่วนตัว (PRIVATE) และสบาย แต่มีข้อเสียที่มีราคาสูง

2. ระบบการจัดแบบเปิดตลอด (THE OPEN LAYOUT) ไม่ต้องคำนึงถึงการใช้ทางคิคืออกภายในระหว่างห้อง (CORRIDOR) ระบบนี้ เราสามารถใช้เนื้อที่ห้องทั้งหมดได้อย่างเต็มที่ สำหรับจะทำ

เอกสารฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นที่ใช้งานต่าง ๆ โดยไม่มีผนังหรือ PARTITION มาบังทำให้มีราคาสูงกว่าแบบแรกแต่ต้องมีระบบระบายอากาศหรือปรับอากาศที่มีคุณภาพสูง และต้องคำนึงถึงไฟฟ้าซึ่งต้องใช้แทนแสงธรรมชาติเป็นส่วนใ
ใหญ่ ดังนั้น ระบบไฟฟ้าจึงต้องก็ด้วย

ผลที่ร้ายไ้มากที่สุดในการจัดแปลนแบบเปิด (OPEN LAYOUT) ก็คือ การประหยัดเนื้อที่สุทธิในการจัดสำนักงานสำหรับคนทำงานใน 1 ไร่ที่ 7.5-8.5 ตารางเมตรต่อ 2 คน ผู้เชี่ยวชาญเยอรมันได้เคยแถลงไว้ว่าอาคารคลังเหลือ 4.5 ม.² ซึ่งรวมในการผังแบบ OPEN LAYOUT KENNETH HIRIPNEN ใช้ขนาด 6-8 ม.² ซึ่งรวมเนื้อที่ตู้เก็บเอกสารเข้าไปด้วย และระยะที่กำหนดไว้ระหว่างโต๊ะต่อโต๊ะเป็น 1.00 หรือ 1.30 ม. ขนาดของโต๊ะจะเป็น .80 1.40 และการจัดแบบนี้ต้องการทั้งความกว้าง - ลึก

สำหรับเนื้อที่ที่ใช้ในการทำงานของเจ้าหน้าที่คนหนึ่งต้องไม่น้อยกว่า 500 ตร.ฟุต โดยเฉลี่ยความสูงของห้องไม่เกิน 2.60 ไร่ คือต้องการเนื้อที่ในการทำงานประมาณ 42 - 50 ตร.ฟุต ต่อ 1 คน ทั้งนี้เป็นเนื้อที่เพียงพอ สำหรับตั้งโต๊ะ เก้าอี้ และจัดเป็นทางเดินด้วย ถ้าหากเป็นส่วนที่ติดต่อกับบุคคลภายนอกด้วย เนื้อที่ควรเพิ่มเป็นอย่างน้อย 20 ตร.ฟุต และมีความกว้างหัวโต๊ะประมาณ 2 ฟุต เป็นอย่างต่ำ เพื่อความสะดวกในการนั่ง ส่วนทางเดินนั้นก็คำนึงถึงความกว้างของร่างกายคนโดยประมาณ 20-22 นิ้ว

ระบบการบริการอาหาร (RESTAURANT)

1. แบบจัดเป็นร้านอาหาร คือ การจัดแบ่งบริเวณจำหน่ายอาหารภายในห้องอาหารออกเป็นร้าน ๆ แต่ละร้านจะมีบริเวณประกอบอาหาร และบริเวณขายอาหารของตนเอง การให้บริการอาหารโดยวิธีสั่งอาหารแล้วจะมีคนบริการจัดส่งอาหารให้ถึงที่

2. จัดแบบขายเป็นช่อง ๆ คือ การจัดแบ่งเป็นบริเวณจำหน่ายอาหารภายในห้องอาหารออกเป็นช่อง ๆ อาหารที่จำหน่ายเป็นอาหารสำเร็จเรียบร้อยแล้ว อาจจะมีที่ประกอบอาหารเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น ก๋วยเตี๋ยว หรือสำหรับอุ่นอาหาร และมีบริเวณล้างจานอยู่ด้านหลังของช่องจำหน่ายอาหาร การใช้บริการแบบนี้ นักศึกษาจะต้องช่วยตัวเอง คือ เก็บซื้ออาหารและชำระเงินเรียบร้อยในแต่ละช่อง

3. แบบจัดเป็นคาเฟ่เรีย เป็นระบบบริการอาหารโดยผู้รับบริการทุกคนช่วยตนเอง โดยจัดเป็นเคาเตอร์จำหน่ายอาหาร ผู้ใช้บริการจะต้องเข้าแถวกันเก็บไป

ส่วนจัดแสดง (EXHIBITION HALL)

โดยทั่วไปห้องจัดแสดงควรให้พื้นที่มาก เพื่อสะดวกในการตกแต่ง แบ่งกันเมื่อออกแสดง ระยะเวลาของเพดานควรจะพอเหมาะไม่สูงหรือต่ำเกินไป สำหรับ ART GALLERY นี้แสดงภาพเขียนและประติมากรรม ต้องการเพดานสูงและต้องการแสงสว่างจากหลังคา

- ห้องที่ต้องการแสงจากหลังคาเป็น SKY LIGHT หรือ ARTIFICIAL LIGHT
- สูงประมาณ 18-20 ฟุต (5.40-6.00 เมตร)
- ห้องที่ต้องการแสงสว่างด้านข้าง สูงประมาณ 16 ฟุต (4.80 เมตร)
- แต่ปัจจุบันนิยมใช้ ARTIFICIAL LIGHT (แสงเทียน) และสร้างเพดานที่ต่ำกว่าเดิม ระหว่าง 12-14 (3.60-4.20 เมตร)
- ถ้าเป็นอาคารเล็กและห้องเล็ก ความสูงไม่ควรต่ำกว่า 10 ฟุต (3.0 เมตร) แต่การสร้างอาคารให้เพดานสูงไว้จะสะดวกในการดัดแปลง ถ้าต้องการทำที่ต่ำ SUSPENDED CEILING ขึ้นใหม่
- การกำหนดขนาดของห้องจัดแสดงนั้นยาก แต่โดยทั่วไปแล้วต้องการความจริงตั้งแต่ 20, 25, 35, 40 (6.00-12.00 เมตร) และยาว 1 1/2 เท่าของความกว้าง

ลักษณะของห้องจัดแสดง มีอยู่หลายแบบ

- ห้องแสดงแบบธรรมดา (THE SIMPLE CHAMBER) คือ ห้องที่มีหน้าต่างซึ่งอาจจะเป็นหน้าต่างสูง หรือ มีหน้าต่างคานหนึ่ง และใช้แสงไฟทำช่วยในการจัดแสดง
- ห้องแสดงแบบยกพื้น (THE HALL WITH A BALCONY) เป็นพิพิธภัณฑ์แบบเก่าที่นิยมสร้างในยุโรป และ อเมริกา คือ มีห้องโถงชั้นล่าง ชั้นบนโคไปเป็นห้องโถง มองลงมาเห็นข้างล่าง
- ห้องแสดงแบบห้องแสดงใหม่ (THE CLEARSTORY HALL) เป็นแบบห้องแสดงใหม่ มีหน้าต่างสูงสองคานฝั่ง
- ห้องแสดงภาพเขียนที่ใช้แสงธรรมชาติจากหลังคา (THE SKYLIGHTED PICTURE GALLERY) ปัจจุบันไม่เป็นปัญหามากนักสำหรับสถาปนิก เพราะพิพิธภัณฑ์ส่วนใหญ่นิยมใช้ไฟทำประดิษฐ์
- ห้องแสดงแบบเฉลียง (THE EXHIBITION CORRIDOR) คือ การจัดเฉลียงให้เป็นที่แสดงได้ เช่น อาคาร SOLOMON AND GUGGENHIEN MUSEUM ที่นครนิวยอร์ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า ไม่อนุญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น

แบบเป็น CORRIDOR สำหรับแสดงภาพเขียนและประติมากรรม ทำเป็นเฉลียงเวียนจาก

ข้างล่างถึงยอด ใช้ทั้งแสงธรรมชาติและไฟฟ้า

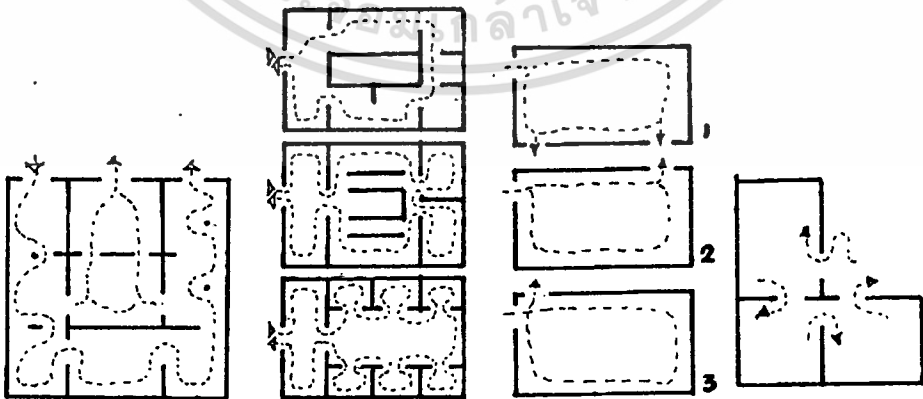
- ห้องแสดงแบบไม่มีหน้าต่าง ซึ่งเป็นที่นิยมกันในประเทศตะวันตก และปลอดภัยไว้สำหรับ
กักแปลงการจึกแสงใ้ตามต้องการ
- ห้องแบบ CABINETS คือ ห้องแสดงแบบใช้ตู้คึกผนัง และอีกก้านหนึ่งเป็นหน้าต่าง ใช้ตู้
หรือแผงบังเนื้อที่ในห้องแสดง

การออกแบบห้องแสดง (DESIGNING THE HALL EXHIBITION)

- ห้องแสดงของพิพิธภัณฑ์ต่าง ๆ มักมีการเปลี่ยนแปลงเรื่องราวและแบบลักษณะของห้อง
แสดงอยู่เสมอ การเปลี่ยนแปลงห้องแสดงบ่อย ๆ รวมทั้งวัตถุที่แสดงนั้นเป็นส่วนหนึ่งที่กระตุ้นเตือนประชา
ชนให้อยากเข้าชมพิพิธภัณฑ์ต่างมากยิ่งขึ้น เมื่อการจึกแสงหมุนเวียนเรื่อย ๆ เช่นนี้ ผู้ออกแบบห้องแสดง
จะต้องปลอดภัยให้ห้องแสดงมีความอิสระสามารถเปลี่ยนแปลงสภาพภายในได้อย่างกว้างขวาง

หลักสำคัญของการวางผังรูปห้องแสดงนั้น ก็ไม่จำกัดแบบรูปลักษณะแน่นอนแต่อย่างใด หากแต่
มากน้อยตามเรื่องราวที่จึกแสดงนั้น ๆ โดยปกติแผนกหนึ่งจะใช้ไปในการจึกแสดงเรื่องราวเพียงตอน
เดียวเท่านั้น ไม่ควรจึกเรื่องราวหลายตอนไว้ในแผนกเดียวกันเพราะจะทำให้ประชาชนเกิดความสับสนใน
การชม

ตัวอย่างการจึกห้องแสดงแบบต่าง ๆ

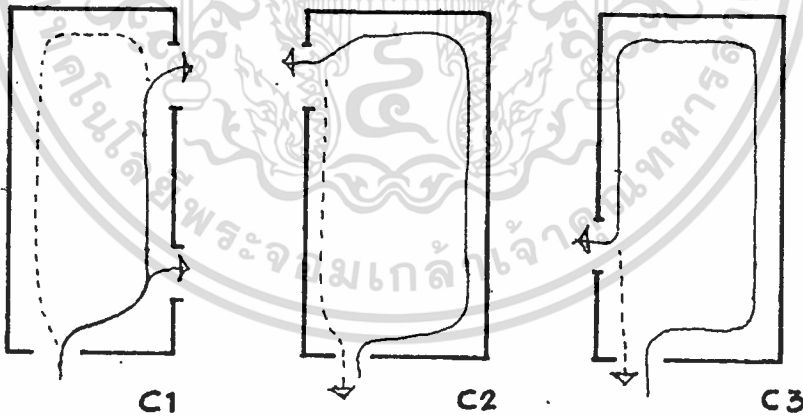
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผังพื้นห้องแสดงแบบ เอ เป็นการออกแบบห้องแสดงสี่เหลี่ยมจัตุรัส ซึ่งมาขนาดกว้างพอสมควร ห้องแสดงนี้มีประตูทางเข้า 2 ประตู แทนที่จะอาศัยผนังห้องทั้งสี่ด้านเป็นที่จัด ซึ่งแสดงวัตถุได้จำนวนน้อย ขึ้น สะทวกลีซการดูแลกันความปลอดภัย มีขนาดทรงอาจแบ่งซอยห้องใหญ่ออกเป็นห้องเล็ก ๆ หลายห้อง โดยใช้แผงหรือตู้เข้ามาแทน ทำให้มีเนื้อที่สำหรับจัดแสดงมากขึ้นหลายเท่าตัว และถึงผู้ชมให้เดินชมวัตถุ และเรื่องราวได้ตามลำดับเหตุการณ์ วัตถุที่เป็นสัมฤทธิ์หรืออาจไว้กลางห้อง เพื่อป้องกันความชื้นของผนังได้ด้วย

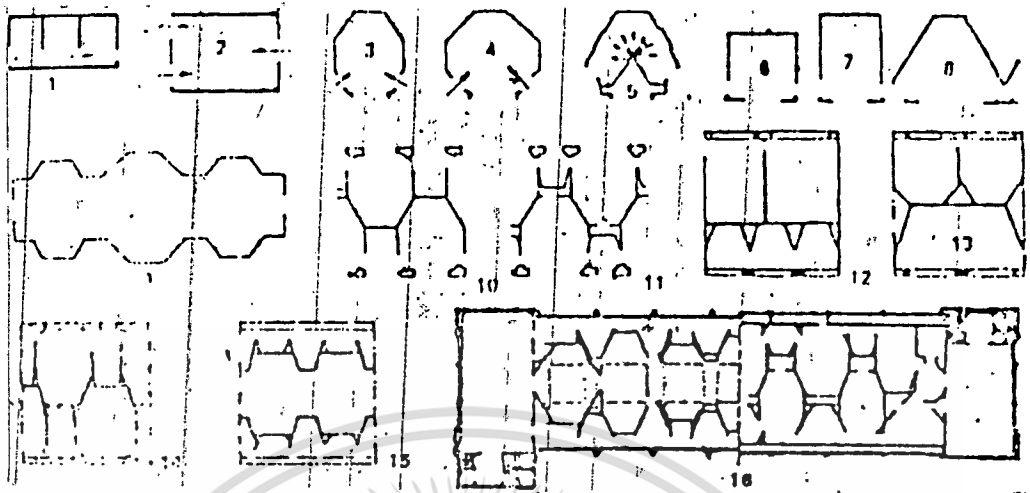
ผังพื้นห้องแสดงแบบ บี แสดงให้เห็นการแบ่งซอยห้องแสดงภายในหลาย ๆ ห้องที่ติดต่อกันไปรค สังกะเฏวไ้วอย่างหนึ่งว่า ห้องแบบนี้มี ประตูเข้าออกมีเพียงประตูเดียว แต่อาศัยการออกแบบภายในสามารถ ถึงผู้ชมไปสู่ทิศทางที่ต้องการได้ก็

ผังพื้นห้องแสดงแบบ ซี และ คี แสดงให้เห็นการแบ่งซอยผนังห้องด้วยประตูทางเข้าแบบต่าง ๆ หลักสำคัญในขั้นนี้ก็คือ อย่าปล่อยให้ห้องแสดงโล่งโดยผู้ชมมองเห็นทะลุห้องแสดงจากการ โผล่เข้าไปที่ทาง เข้าเท่านั้น เพราะวิธีการเช่นนี้สะดวกในการรักษาความปลอดภัย แต่ไม่ถึงกับดูความสนใจของผู้ชมแต่ อย่งใด ทั้งยังเป็น การเร่งเร้าให้อยากเห็นวัตถุดูอย่างรวดเร็วด้วยซ้ำไป

การจัดพื้นห้องแสดงแบบ ซี มีข้อสังเกตดังนี้

- C₁ ทางออกซิกเกินไป ทำให้ส่วนที่เหลือของห้องกลายเป็นส่วนไม่สำคัญ
- C₂ ทางออกอยู่ห่างจากทางเข้า ทำให้ผู้ชมดูเกือบทั่วห้อง ถึง 3/4 ของห้อง
- C₃ ทางออกที่ ทำให้ผู้ชมดูได้เกือบทั้งหมด

ภาพผังที่ 1 เป็นการแสดงให้เห็นประตูทางเข้าห้องแสดงที่ผ่านไปหลาย ๆ ห้องเหมาะสำหรับบริการจัดทำคู่มือผังหรือชวนภาพเขียน เพราะห้องแสดงบังคับผู้ชมให้เรียงลำดับไปตั้งแต่ทางเข้า ส่วนรูปที่ 2-8 เป็นประตูเข้าออกคู่โดยการวางผังเป็นรูปต่าง ๆ เพื่อหลบผังรูปสี่เหลี่ยมที่จำเจ เป็นการเปลี่ยนสายค่าและความจำเจของประชาชน สำหรับผังรูปห้องแสดงที่ 8-15 มีการยกเบียงองค์ประกอบของห้องแสดงแบบต่าง ๆ ซึ่งเน้นในเรื่องการเคลื่อนไหวของผู้ชม ให้เห็นเรื่องราวเป็นตอนสำหรับภาพสุดท้าย คือ พังหมายเลข 16 นั้น กั้นซ้ายเป็นผังพื้นชั้นล่าง ส่วนกั้นบนเป็นผังพื้นชั้นที่ 2 ของพิพิธภัณฑสถาน มหาวิทยาลัยปรีณสตัน ทั้งสังเกตุว่า การจัดผังห้องแสดงภายในนั้น คือ การประยุกต์ผังหมายเลข 9-15 มาจัดทำขึ้นนั่นเอง

ขนาดของห้องแสดง

เป็นการยากที่วางหลักลงไปแน่นอน นอกจากจะดูตัวอย่างอาคารที่สร้างแล้วและสังเกตที่ไอรบ เช่น

NATIONAL GALLERY ขนาด 20 30 (6.00 6.00)

และ 25 45 (7.50 13.50)

ความกว้างยาวมากกว่าหรือน้อยกว่า 20 แต่ความยาวต้องอย่างน้อย $1\frac{1}{2}$ เท่าของความจริง ซึ่งเป็นขนาดที่ใช้กันอยู่ทั่วไปในขณะนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพดาน

ความสูงของเพดาน

- GILMAN กำหนดให้ใช้เพดานสูง 34 ฟุต (10.20 เมตร)
- แต่การทำให้ลูกค้ารู้สึกว่าเพดานเป็นที่ให้แสง เพดานจะสูงเพียง 18-20 ฟุต (5.40-6.00 เมตร) เท่านั้น ดังเช่น อาคาร TELEDU MUSEUM OF ART 1912 และ NATIONAL GALLERY 1941 การให้แสงจากคันทวยของห้อง BOSTON เริ่มนำความสูง 16" (4.80 เมตร) แต่ไม่ได้รับลวามนิยม

สำหรับห้องเล็ก ๆ ที่จัดแบบพื้นที่ใช้ความสูง 10" (3.00 เมตร) เป็นมาตรฐานค่าสูงที่ใช้กันทั่วไป

โดยทั่วไปการให้แสงตามแนววิทยาศาสตร์จะเปลี่ยนแปลงการสร้างเพดานต่ำลงเพื่อให้บริการแสงจากข้างจรและข้างจะใช้ความสูงประมาณ 12-14 ฟุต (3.60-4.20 เมตร)

ตัวอย่างความสูงของเพดานในอาคารต่าง ๆ

CRANBROOK ACADEMY OF ART

เพดานสูง 13, 16, $17\frac{1}{2}$ (3.90, 4.80, 5.25)

ROCHESTRE MUSEUM

เพดานสูง 11, 14, $16\frac{1}{2}$ (3.30, 4.20, 5.00)

เพดานแขวน (SUSPENDED CEILING)

ประโยชน์ คือ กันแสงจากเหนือห้อง และสามารถให้ เหนือเพดานเป็น

- ช่องอากาศ
- ทางเดินสายไฟ
- ทำให้การติดตั้ง FLUSH LIGHT ง่ายออกไปอีก
- ช่วยเก็บเสียงสะท้อน
- เพื่อการคิกไฟแบบ LIGHTING TRAFFER (โหลี่สี่เหลี่ยมผืนผ้าที่ต่อกันเป็นแนวยาว)

ซึ่งนำมาใช้สำหรับการออกแบบชนิด FLEXIBILITY เพื่อการแสงเป็นครั้งคราว

การทำเพดานแขวนจะต้องใช้ SPACE มากขึ้น จึงต้องเผื่อ SPACE สำหรับปรับขนาด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาและการทำห้องทำจำลอง
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับสิ่งที่แสดง หรือ เป็นที่ดู top lighting box

เพดานลอยสูง 12 - 16 (3.60-4.80 เมตร)

ใต้เพดานคอนกรีตสูง 19 - 20 (5.10-6.00 เมตร)

การกำจัดลำแสงใช้ความสูง 20 (6.00 เมตร) ก็พอเพียงแล้วสำหรับตัวห้องแต่ห้องใหญ่

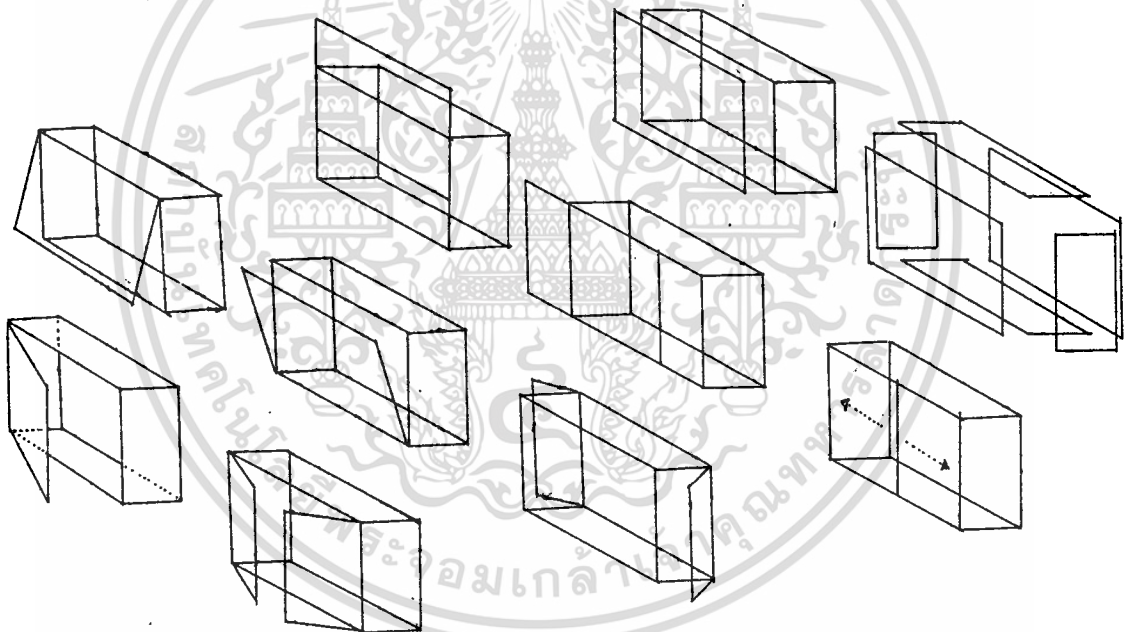
เพดานอาวสูง 25 (7.50 เมตร)

ตู้สำหรับบรรจุวัตถุที่แสดง

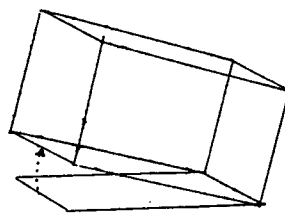
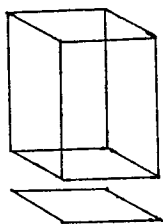
การใช้ตู้กระจกเพื่อจัดประสงค์ 3 ประการ คือ

การป้องกันฝุ่น แสงและความชื้นสภาพอุณหภูมิปกติไม่เปลี่ยนแปลงเร็วเกินไปสำหรับการกัน

โจรกรรมนั้นเป็นเรื่องยากมาก ยิ่งเหล่านักแสดงที่มีคุณค่าต่าง ๆ และการเปิดตู้

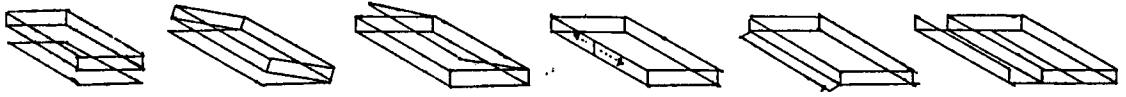

(A) ภาพแสดงตู้สำหรับตั้งโต๊ะ

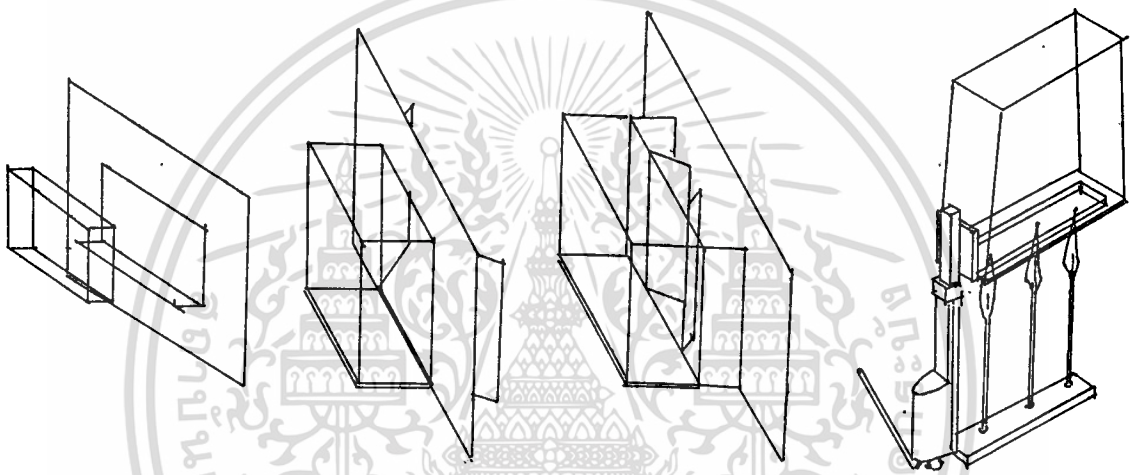

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

๘
(๘) ตู้ตั้งโต๊ะไม้โดยอิสระในแนวตั้ง

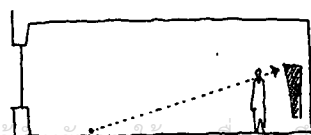
๙
(๙) ตู้ตั้งโต๊ะไม้ด้วยตัวของมันเอง แต่สามารถพับประกอบผนังได้ด้วย

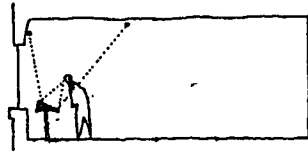
- (๑) ตู้ข้างผนังแยกตู้และผนังเป็นคนละชิ้น
- (๒) ตู้ติดผนัง หน้าของเข้าโต๊ะทางด้านหลัง
- (๓) บางครั้งใช้ตู้ขนาดใหญ่ หนัก ต้องใช้เครื่องมือทางกลศาสตร์ เคลื่อนย้าย เช่น FORK LIFT หรือใช้เครื่องเลื่อนไปตามราง

ตู้ฉีกกระจกจะเกิดการสะท้อนแสงมากขึ้นอยู่กับตำแหน่งที่ตั้ง ความเอียงฉากเป็นวิธีเดียวที่แก้การสะท้อนแสงจากคาน้ำนิคแสงได้ ภาะต่าง ๆ เหล่านี้แสดงวิธีแก้การสะท้อนแสงเมื่อจุดคาน้ำนิคแสงอยู่ในที่ต่าง ๆ

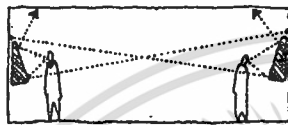
(๔) เมื่อตั้งตู้กระจกตรงข้ามหน้าต่าง ให้เอียงผิวกระจกทำมุมแหลมกับพื้นห้อง

(2) เมื่ออยู่เบื้องหน้าหน้าต่าง ให้เอียงกระจก
ออกจากหน้าต่างเข้าหาตัวผู้ดู

(3) คู่ที่หันหน้าเข้าหากัน ให้เอียงกระจกทำมุมซึ่ง
กันและกันอย่างวางขนานกัน

(4) เมื่อแสงเข้ามาทางเบื้องบน และอยู่เบื้อง
หลังผู้ดู ไม่ต้องเอียงตัวกระจก

3.7 ข้อมูลพื้นที่ใช้สอยขององค์ประกอบโครงการ

รูปแบบกิจกรรมต่าง ๆ ที่เสนอไว้ มีลักษณะที่ต้องการใช้พื้นที่แตกต่างกัน 3 ลักษณะ คือ

(ก) การใช้พื้นที่ในอาคาร ได้แก่ กิจกรรมและการแสดงเกี่ยวกับหัตถกรรมเครื่องมือ เครื่องใช้ โบราณวัตถุ ฯลฯ ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 3 หน่วย คือ หน่วยการจัดแสดงทางวัฒนธรรม หน่วยแสดงและขายสินค้า และหน่วยผลิตหัตถกรรมเพื่อจำหน่าย รวมกิจกรรมที่ต้องใช้พื้นที่ภายในอาคาร (ไม่รวมพื้นที่ปูกร) ประมาณ 2,800-3,200 ตารางเมตร รายละเอียดแสดงในตารางที่

(ข) การใช้พื้นที่ภายนอกอาคาร สิ่งที่ใช้พื้นที่ตั้งแสดงนอกอาคารมี 3 ลักษณะ คือ สิ่งที่เป็น ทรัพยากรทางวัฒนธรรม สิ่งแสดงเพื่อเสริมบรรยากาศ และเวทีกลางแจ้ง รวมทั้งที่ทั้งหมดไม่น้อยกว่า 2,400 ตารางเมตร

(1) สิ่งแสดงที่เป็นทรัพยากรมรดกวัฒนธรรม

สิ่งแสดงที่เป็นทรัพยากรทางวัฒนธรรม ได้แก่ พระบรมธาตุเจดีย์จำลอง 2 องค์ ประติมากรรม พระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวรจำลอง 1 องค์ ทั้งหมดนี้ต้องการใช้พื้นที่แสดงในอาคารบริเวณที่ห่างตัวอาคารใช้บริเวณไม่น้อยกว่า 1,000 ตารางเมตร นอกจากนี้ก็มีโรงหนังตะลุง โรงมโนห์รา และเรือนไทยภาคใต้ โดยมีขนาดและลักษณะเหมือนของจริง ขนาดพื้นที่ของโรงหนังตะลุง โรงมโนห์รา และเรือนไทยภาคใต้ โดยมีขนาดและลักษณะเหมือนของจริง ขนาดพื้นที่ของโรงหนังตะลุงไม่น้อยกว่า 10 ตารางเมตร โรงมโนห์รา 20 ตารางเมตร และเรือนไทยประมาณ 400 ตารางเมตร นอกจากนี้จะต้องมีบริเวณหน้าโรงหนังตะลุง และโรงมโนห์ราสำหรับนั่งชมการแสดงไม่น้อยกว่า 800 ตารางเมตร พื้นที่นี้ใช้ร่วมกันระหว่างหนังตะลุงและมโนห์รา

(2) สิ่งแสดงเพื่อเสริมบรรยากาศ

เป็นเครื่องตกแต่งทางวัฒนธรรมเพื่อให้ได้บรรยากาศ ซึ่งจะต้องพิจารณาที่หลัง หลังจากที่ได้เห็นภาพรวมของภูมิทัศน์ที่เกิดขึ้นแล้ว เช่น การจัดทางเดินคนเลี้ยวแบบทางเดินของชาวบ้าน การทอดสะพานก้วยคันมะพร้าวคันเคียวแบบมีราวไม้ไผ่ การซุกข่อยคินโดยมีอุปกรณ์สำหรับคักน้ำตามแบบชาวบ้าน การสร้างศาลาพักร้อนแบบของท้องถิ่นมีเฉลียงน้ำและพล้อวางไว้บริการ เป็นต้น

(3) เวทีกลางแจ้ง

พื้นที่เวทีประมาณ 70-80 ตารางเมตร บริเวณที่ชมการแสดงเป็นสนามหญ้าหรือที่นั่ง หรือ

เอกส ที่นั่ง หรือหาเป็นอชจันท์ ความจุ 200 - 300 คน ศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.39 การประเมินความเหมาะสมในการนำทรัพยากรมารวมกันมาแสดง

กลุ่มทรัพยากรที่รวมกัน	จำนวน		การประเมินความสำคัญการตั้งศูนย์										
	รวม	ความเหมาะสมในการตั้งในศูนย์		๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	
		จำนวน	ค่า										
๑. สภากาชาดบ้าน	๑๖	๑๖	๑๖	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	๑
๒. เครื่องมือเครื่องใช้ในบ้าน	๑๓	๑๓	๑๓	XX	XX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	๒
๓. การประเมินและรักษา	๑๔	๑๔	๑๔	XX	XX	XXX	XX	XX	XX	XX	XX	XX	๓
๔. วัสดุและเครื่องมือ	๑๑	๑๑	๑๑	XXX	XXX	XX	XX	XX	XX	XX	XX	XX	๔
๕. วรรณกรรมและวารสารวิชาการ	๗	๗	๗	XX	X	XX	XXX	XX	XX	XX	XX	XX	๕
๖. ประเพณีและเทศกาล	๑๔	๑๑	๑๑	XX	XX	XX	XX	X	XXX	X	XXX	XX	๖
๗. โบราณคดี	๑๓	๑๓	๑๓	XX	X	X	XX	X	XX	X	XX	XX	๗

๑. ความเด่นชัดหรือแพร่หลายของวัฒนธรรมนั้นๆ	๒. ปริมาณที่ยังปรากฏหรือมีเหลืออยู่	๓. ความพร้อมและความเป็นไปได้ในการฟื้นฟู	๔. ความระมัดระวังและความเป็นไปได้ในการนำมาจัดแสดง	๕. สภาพภาคในการจัดความสนใจของนักท่องเที่ยว	๖. ความเหมาะสมในการประยุกต์มาใช้เป็นสินค้าและบริการ	๗. สภาพภาคในการระดมทุนของชาวบ้าน	๘. ผลประโยชน์ที่พึงจะได้รับจากการ "จัดการ"
X = ค่า	XX = ปานกลาง	XXX = สูง					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

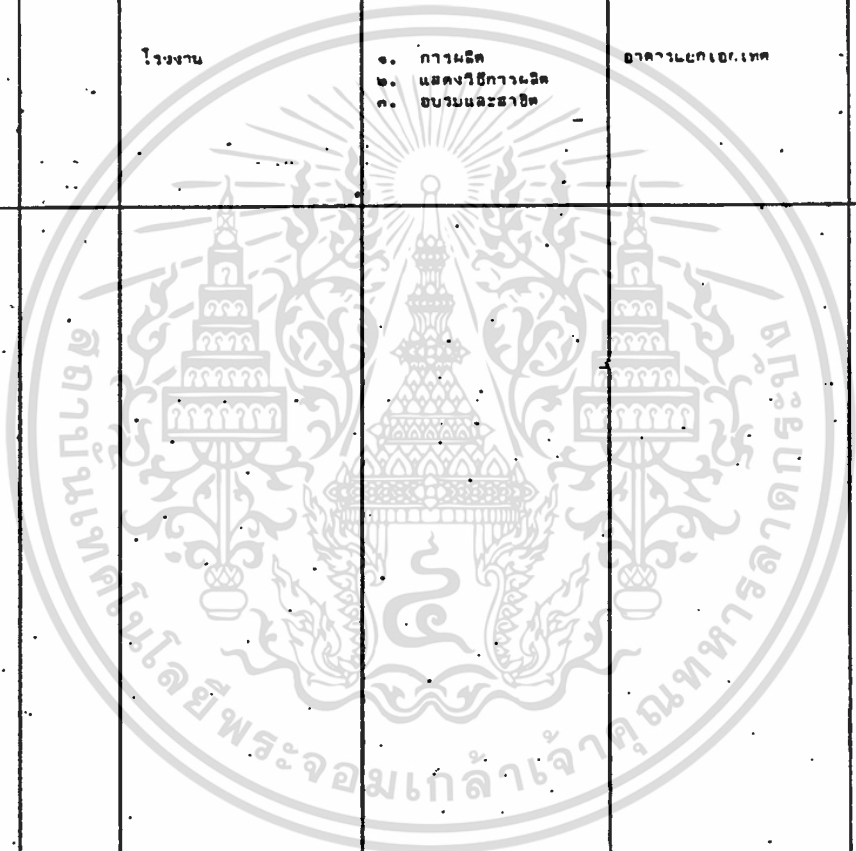
ตารางที่ 3.40 เนื้อหาและกรณีงานที่เพื่อการจัดแสดง

หน่วย	ปริมาณ (ปี ๒๕๖๕)	เนื้อหา	กิจกรรมที่จัดแสดง	ลักษณะพิเศษ	ขนาดพื้นที่จัดแสดง (ตารางเมตร)
หน่วยจัดแสดงทางวัฒนธรรม	•	คู่มือทางวัฒนธรรมและอารยธรรมภาคใต้	๑. ลักษณะทางภูมิศาสตร์ ๒. โบราณคดี ๓. ประวัติศาสตร์ ๔. โบราณวัตถุในเขต	ห้องโถง ๑๐๐	๑๐๐-๑๕๐ ตารางเมตร
		สภาพชีวิตและความเป็นอยู่	๑. ประวัติความเป็นมาของชีวิตตั้งแต่เกิดจนตาย ๒. การแต่งกาย ๓. อาหารการกิน ๔. โรคและการรักษา ๕. เครื่องมือของของสิ่ง	ห้องโถง ประกอบด้วย: หน่วยแสดงย่อย ๔ หน่วย	๒๐๐-๔๕๐ ตารางเมตร พื้นที่ในหน่วยแสดงย่อยแต่ละหน่วยจัดให้เป็นอิสระกันและกันบนพื้นที่ ๒๐๐-๔๕๐ ตารางเมตร
		ประเพณีและเทศกาล	๑. ประเพณีและเทศกาล ๒. ประเพณีเกี่ยวกับศาสนา ๓. ประเพณีอื่น ๆ	ห้องโถงสามารถคิดแบ่งเป็นห้องย่อยหรือจัดวางตู้จัดวางขนาดใหญ่ได้	๒๐๐-๔๕๐ ตารางเมตร
		การละเล่นและการแสดงของท้องถิ่น	๑. มหรสพ ๒. การละเล่น ๓. การละเล่นของเด็ก ๔. ดนตรี ๕. กีฬา	ห้องโถง ประกอบด้วย: หน่วยแสดงย่อย ๑๐ หน่วย	๓๐๐-๕๕๐ ตารางเมตร (อาจใช้มากกว่าหนึ่งห้อง)
		เครื่องมือเครื่องใช้ที่บ้าน	๑. เครื่องมือเครื่องใช้ในชีวิต ๒. เครื่องมือเครื่องใช้ในการเกษตร ๓. ยึดและของมีคม ๔. เครื่องใช้ในชีวิต ๕. เครื่องใช้อื่น ๆ	ห้องโถงประกอบด้วย: หน่วยแสดงย่อย ๕ หน่วย	๒๐๐-๔๕๐ ตารางเมตร อาจแบ่งได้ในสองในหมู่บ้านสาธิต
		หัตถกรรมพื้นบ้าน	๑. เครื่องจักสาน ๒. เครื่องโลหะ ๓. งานแกะสลัก ๔. งานปักทอ ๕. งานหัตถกรรมจากธรรมชาติ	ห้องโถงอาจมากกว่า ๑ ห้อง สามารถคิดแบ่งเป็นหน่วยแสดงย่อย ๆ ได้ ๕-๑๐ หน่วย	๒๕๐-๓๐๐ ตารางเมตร
		อาชีพพื้นเมือง	แสดงวิถีการและเครื่องมือเครื่องใช้ในการประกอบอาชีพต่อไปนี้ ๑. อาชีพทำสวนมะพร้าว ๒. อาชีพทำสวนผลไม้ ๓. อาชีพทำสวนยางพารา ๔. อาชีพทำนา ๕. อาชีพประมง	ห้องโถงสามารถคิดแบ่งเป็นหน่วยแสดงย่อย ๆ ได้ ๕ หน่วย	๑๕๐-๒๐๐ ตารางเมตร (อาจแบ่งส่วนไปแสดงในหมู่บ้านสาธิต)
		วรรณกรรมท้องถิ่นและการศึกษาเล่าเรียน	๑. วรรณกรรมมุขปาฐะ ๒. หนังสือยุค ๓. หนังสือโบราณ ๔. เอกสารอื่น ๆ ๕. การศึกษาเล่าเรียนแบบเก่า	ห้องโถงสามารถคิดแบ่งเป็นหน่วยแสดงย่อยได้ ๕ หน่วย	๑๕๐ ตารางเมตร
		เทคโนโลยีสมัยใหม่หรือเทคโนโลยี	๑. เทคโนโลยีสมัยใหม่ ๒. เทคโนโลยีการเกษตร ๓. เทคโนโลยีการแพทย์และการดูแลสุขภาพ ๔. เทคโนโลยีเกี่ยวกับวัฒนธรรมสาขาต่าง ๆ ๕. นวัตกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม	ห้องคิดแยกเป็นเอกเทศ	๑๒๐ ตารางเมตร
		ห้องฉายภาพยนตร์และเสียง	๑. ภาพยนตร์เกี่ยวกับวัฒนธรรม ๒. ทีวีโอเทปเกี่ยวกับวัฒนธรรม ๓. สไลด์และฟิล์มสตอป ๔. การแสดงบนเวที ๕. การสาธิตทางวัฒนธรรม	ห้องขึ้นอาคารเสียง มีเวทีการแสดง มีจอภาพขนาดใหญ่ฉายและควบคุมแสงเสียง	ความจุ ๒๐๐ คน พื้นที่ประมาณ ๕๐๐ ตารางเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.40 (กบ)

หน่วย	ห้องสมุด (ถ้ามี)	เนื้อที่	ข้อมูลที่ดิน	ลักษณะพื้นที่	ขนาดพื้นที่ (เฉพาะพื้นที่ใช้สอย)
หน่วยศิลปศึกษาและ จำหน่ายสินค้าพื้นเมือง	๑๑	ห้องพิเศษอื่น ๆ ๑. ห้องประชุมสัมมนา ๒. ห้องฉายวีดิโอเทป	-	ห้องปรับอากาศ มีอุปกรณ์ อำนวยความสะดวกในการประชุม ห้องขนาดใหญ่	ความจุ ๑๐๐ คน พื้นที่ประมาณ ๑๕๐ ตารางเมตร ความจุ ๓๐ คน พื้นที่ประมาณ ๕๐ ตารางเมตร
หน่วยผลิตกระดาษ		แสดงและจำหน่าย	๑. สินค้าศิลปหัตถกรรม พื้นบ้าน	อาคารยกแยกเทศ	ประมาณ ๑๐๐ ตารางเมตร
หน่วยผลิตกระดาษ		โรงงาน	๑. การผลิต ๒. แสดงวิธีการผลิต ๓. อบรมและสาธิต	อาคารยกแยกเทศ	ประมาณ ๕๐๐ ตารางเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.7.1 การใช้พื้นที่เฉพาะ เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับประเพณีและเทศกาลต่าง ๆ กิจกรรมเหล่านี้อาจใช้พื้นที่ทั้งภายในและภายนอกอาคาร หรือพื้นที่นอกศูนย์ฯ ที่เหมาะสมก็ได้ เช่น ประเพณีลอยกระทง, เวียนเทียน, ลากพระ เป็นต้น

ขนาดการใช้พื้นที่ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ ต้องการใช้ที่ดินประมาณ 7-10 ไร่ ซึ่งเป็นการใช้พื้นที่ของศูนย์ฯ ขนาดกลางที่สมบูรณ์ มีการแสดงทรัพยากรมรดกทางวัฒนธรรมครบถ้วน อย่างไรก็ตาม ในระยะเริ่มแรกของการจัดตั้งศูนย์ฯ อาจจะต้องพิจารณากิจกรรมที่แสดง และขนาดพื้นที่ที่เหมาะสมกับความต้องการคั่นตลาด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ตลาดที่ยังไม่รู้จัก และไม่ตื่นตัวต่อศูนย์ฯ ที่เกาะสมุย ทั้งนี้อาจกระทำได้โดยการรวมกิจกรรมที่ใกล้เคียงกันในพื้นที่เดียวกัน และการรศพื้นที่บางประเภท เช่น เวทีกลางแจ้ง อาจเป็นเวทีชั่วคราว ไม่มีฉัตรก็ได้

3.8 แนวทาง การจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้านเกาะสมุย

จากการพัฒนากรอบของโครงการตลาดการท่องเที่ยว และทรัพยากรมรดกวัฒนธรรมแล้ว สามารถกำหนดแนวทาง ในการจัดตั้งศูนย์ฯ ได้ดังนี้

การจัดตั้ง ศูนย์ฯ มีวัตถุประสงค์การดำเนินงานในเชิงธุรกิจ โดยให้มีรายได้เพียงพอในการดำเนินงาน 3 ประการ คือ มีรายได้เพียงพอในการหาทุนคืนภายในระยะเวลาที่กำหนด มีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายประจำวัน และมีรายได้สะสมเพื่อการขยายกิจการได้ในอนาคต การลงทุนตั้งศูนย์ฯ จึงมีใช้การลงทุนที่ให้เปล่าหรือเป็นการกุศล

ดังนั้นศูนย์ฯ จึงต้องดำเนินการเป็น "ธุรกิจวัฒนธรรม" เต็มรูป ทั้งนี้เพื่อก่อให้เกิดผลประโยชน์ทั้งแก่คนท้องถิ่น แก่นักท่องเที่ยว และแก่องค์กรผู้ดำเนินการ ธุรกิจวัฒนธรรมเป็นการจัดการกับทรัพยากรทางวัฒนธรรมเพื่อให้เกิดผลในเชิงเศรษฐกิจ กิจกรรมดังกล่าวนี้มีใช่เป็นการขายของเก่าหรือทำลายวัฒนธรรมเพื่อแลกกับเงินทอง หากแต่เป็นการนำเอาคุณค่าและเอกลักษณ์อันดึงดูดใจของวัฒนธรรมนั้นๆ (ทางหลักวิชาการทางวัฒนธรรม) มานำเสนอแก่ผู้สนใจโดยวิธีที่กลมกลืนกับในเชิงเศรษฐกิจ และขณะเดียวกันก็เป็นการเผยแพร่ชื่อเสียง เกียรติภูมิของคนท้องถิ่นผู้เป็นเจ้าของวัฒนธรรมนั้นด้วย

3.8.1 กิจกรรมและสินค้าที่เสนอขาย (ที่มาของรายได้ศูนย์)

จากการประเมินรายจ่ายของนักท่องเที่ยวของเกาะสมุย เกี่ยวกับข้อของที่ระลึกประมาณปี เอกสารละ 12.74 ล้านบาท ซึ่งแสดงให้เห็นความสนใจของนักท่องเที่ยวต่อการใช้จ่ายเงินในท้องถิ่น นอกไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากนี้ โครงสร้างของนักท่องเที่ยวที่เป็นนักเรียน นักศึกษา ข้าราชการ มือสูง นักท่องเที่ยวประเภทนี้คาดว่าจะมีความสนใจต่อศูนย์ฯ ทั้งนี้แนวทางการหารายได้ของศูนย์ฯ จึงควรมีกิจกรรมและสินค้าที่จะขายดังนี้

ภารกิจของศูนย์ฯ ในเชิงธุรกิจวัฒนธรรมก็คือ การแปลคุณค่าและเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่มีอยู่ให้ออกมาในรูปของสินค้า และบริการทางวัฒนธรรม โดยจะต้องระมัดระวังไม่ทำออกมาในรูปของการขายของเก่า

กิจกรรมและสินค้าที่แสดงภายในศูนย์ฯ จึงควรมีลักษณะดังนี้

- 1) เป็นสินค้าทางวัฒนธรรมหรือเกี่ยวเนื่องกับวัฒนธรรมไทยเท่านั้น
- 2) มีทัศนกรรมเด่น ๆ จากทั่วประเทศไว้แสดงและขาย
- 3) เป็นการแสดงและเสนอขายสินค้าที่มีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมภาคใต้
- 4) สินค้าที่นำมาแสดงต้องมีคุณภาพดี
- 5) ราคาจะต้องไม่แพงกว่าท้องตลาดในคุณภาพระดับเดียวกัน

กิจกรรมและสินค้าที่เป็นไปได้ อันจะเป็นที่มาแห่งรายได้จากประกอบด้วย

1) เก็บค่าธรรมเนียมเข้าชมศูนย์ฯ โดยการกำหนดอัตราค่าชมในระดับที่สนใจและให้รายได้สูงสุด มีข้อเสนอแนะว่าค่าธรรมเนียมสำหรับคนไทย อาจจัดให้ต่ำกว่าค่าธรรมเนียมสำหรับชาวต่างประเทศก็ได้

2) ค่าชมกิจกรรมและการแสดง ศูนย์ฯ จะต้องกำหนดรายการกิจกรรมและการแสดงที่สอดคล้องกับเหตุการณ์ทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น หรือสอดคล้องกับความสนใจของผู้เข้าชมเพื่อขายเป็นบริการกิจกรรมที่ควรรักษา และสามารถเรียกเก็บค่าชมได้ คือ

- การแสดงสาธิต เช่น การสาธิตการเล่นหนังตะลุง มโนห์รา กาหลอ
- การแสดงจริง เช่น มโนห์รา ลิเกป่า หนังตะลุง
- การแสดงบนเวที เช่น การร่ายรำท้องถิ่น การแสดงประยูก์ต่าง ๆ
- การจัดนิทรรศการพิเศษตามโอกาส เช่น นิทรรศการเครื่องมือเครื่องใช้ในการ

จับปลา นิทรรศการอาวุธและของมีคม เป็นต้น

- การจัดงานประกวดและงานแสดงสิ่งผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) ทำภาพโปสเตอร์ขาย ภาพโปสเตอร์ทำไ้ง่ายและขายไ้คล่อง เพราะราคาไม่แพง และนักท่องเที่ยวก็นิยมซื้อเขียนเพื่อส่งไปตั้งอุทิศมิตร เป็นการขายบริการที่ไ้ผลในเรืองโฆษณาดีมาก การทำโปสเตอร์ควรทำเป็นชุด ๆ เช่น ชุดเครื่องใช้ภายในบ้าน ชุดเครื่องถม ชุดเครื่องจักสาน ชุดหนังสือ ฯลฯ

4) ทำสมุดภาพ และภาพเขียนขาย สมุดภาพวัฒนธรรมที่เสนอข้อมูลเป็นชุด ๆ จักทำเป็นเล่มสมุด มีคำบรรยายประกอบเล็กน้อย เป็นสินค้าวัฒนธรรมที่น่าสนใจ นอกจากนี้ศูนย์ฯ ควรสนับสนุนให้ศิลปินท้องถิ่นและศิลปินประจำศูนย์ฯ ผลงานเขียนสภาพชีวิตชาวบ้าน เพื่อขายแก่ผู้สนใจเป็นครั้งคราว

5) ทำสไลด์หรือฟิล์มสกริปขาย ชุดสไลด์หรือฟิล์มสกริปเกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่นสามารถถ่ายทำไ้ได้อย่างกว้างขวางเป็นร้อย ๆ ชุด จึงเป็นกิจกรรมอีกอย่างหนึ่งที่ควรจักทำขึ้นเพื่อเสนอขายแก่ผู้สนใจ พร้อมทั้งจักทำคำบรรยายเป็นภาษาต่างประเทศ

6) วิกิโอเทป มีกิจกรรมทางวัฒนธรรมหลายอย่างที่สามารถบันทึกเป็นวิกิโอเทปไ้เมื่อใด จักทำคำบรรยายเป็นภาษาต่างประเทศด้วยแล้ว น่าจะเสนอขายแก่ผู้สนใจในรูปของม้วนเทปไ้

7) เอกสารและสิ่งพิมพ์ ข้อมูลประเภทเอกสารและสิ่งพิมพ์สามารถประยุกต์มาขายแก่ผู้สนใจไ้ เช่น วรรณกรรมมุขปาฐะ วรรณกรรมลายลักษณ์ จากหนังสือหรือโบลาน ตลอดจนหนังสือและงานวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมพื้นบ้าน เหล่านี้คือสิ่งที่สามารถเสนอขายแก่ผู้สนใจไ้

8) การจำหน่ายสินค้าวัฒนธรรม ศูนย์ฯ จะต้องมืห้องแสดงสินค้าและจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง โดยเฉพาะ สิ่งที่จะเสนอขายเป็นสินค้าทางวัฒนธรรมไ้มี 2 ประเภท คือ ประเภทของใช้สอยและประเภทของที่ระลึก

– ของใช้สอย สิ่งที่จะผลิตขายเป็นของใช้สอยแก่นักท่องเที่ยวไ้มีมาก เช่น เครื่องดนตรีต่าง ๆ เครื่อง ถม ผ้าท้องถิ่น หมวก ฯลฯ

– ของที่ระลึก เช่น รูปหนังสือ สิ่งประดิษฐ์จากมะพร้าว จากใบลำเจียก และหัตถกรรมต่าง ๆ

9) บริการฝึกสอน ทางศูนย์ฯ สามารถเปิดบริการฝึกสอนแก่ผู้สนใจวัฒนธรรมสาขาต่าง ๆ ไ้โดยเรียกเก็บค่าบริการ เช่น ฝึกสอนดนตรีไทยเป็นรายชั้น ฝึกสอนการจักสาน และช่างฝีมืออื่นๆ โดยเปิดเป็นบริการทั่วไปเป็นรายกลุ่มหรือรายบุคคลไ้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

10) บริการให้เช่าสถานที่ ศูนย์วัฒนธรรมเกาะสมุย ควรทำหน้าที่เป็นศูนย์ทางวิชาการ ไปด้วยในตัว เกาะสมุยเป็นสถานที่อันเหมาะสมที่นักวิชาการจะมาพบปะ อภิปรายในทางวิชาการทาง ศูนย์ฯ จึงควร เปิดบริการให้เช่าสถานที่อบรม สัมมนา ประชุม แกนนำท่องเที่ยวและนักวิชาการไทยทั่วไป

นอกจากนี้ การที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาชมศูนย์ฯ มาก ๆ จะก่อให้เกิดกิจกรรมอื่น ๆ ติดตามมา เช่น ร้านค้าทั่วไป ร้านอาหาร ซึ่งศูนย์ฯ อาจมีรายได้จากการให้เช่าอาคารเพื่อทำธุรกิจเพราะ การค้าเน้นธุรกิจบางประเภท ศูนย์ฯ อาจไม่ดำเนินการเอง แต่เปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามาดำเนินการในรูปแบบการให้เช่าสถานที่ ธุรกิจที่เขาคิดให้เอกชนดำเนินการได้ ควรจะสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของ ศูนย์ฯ เช่น ร้านขายและประดิษฐ์ของที่ระลึก ร้านอาหาร

นอกจากนี้ ศูนย์ฯ อาจจะทำบริการพิเศษตามความต้องการของลูกค้าให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ บริการที่ควรจัดให้มีนั้น เช่น บริการบรรจุหีบห่อเพื่อการเดินทาง บริการจัดส่งถึงที่พักในเกาะสมุย บริการจัดส่งของทางไปรษณีย์ทั่วโลก บริการสั่งจอง และบริการสั่งซื้อทางไปรษณีย์ เป็นต้น

ในอนาคต เมื่อศูนย์ฯ มีปริมาณสินค้ามากพอสมควรแล้ว ควรจะได้จัดทำรายการสินค้ามีรายละเอียดเกี่ยวกับภูมิหลังทางวัฒนธรรม ราคาขาย ค่าจัดส่ง มีภาพประกอบด้วย เพื่อประโยชน์แก่การสั่งซื้อทางไปรษณีย์

3.8.2 การดำเนินกิจกรรมเกี่ยวเนื่อง

การที่จะให้ใครมาซึ่งกิจกรรมและสินค้าเพื่อเสนอขายนั้น จำเป็นต้องมีกิจกรรมอื่น ๆ คือ การผลิตและการพัฒนาการผลิตสินค้า และกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้สามารถกำหนดและควบคุมรูปแบบ และบริหารจัดการให้สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของนักท่องเที่ยว และเป้าหมายของศูนย์ฯ กิจกรรมเกี่ยวเนื่องที่จำเป็น สรุปได้ดังนี้

(1) การผลิต

สิ่งจำเป็นในการเตรียมการในการผลิต คือ

1.1) สถานที่ ศูนย์ฯ จำเป็นจะต้องมีหน่วยผลิตในลักษณะที่เป็นอาคารแยกเป็นเอกเทศในอาคาร หน่วยผลิตนี้มีที่พักช่างฝีมือ มีที่เก็บพัสดุ มีห้องผลิตซึ่งจะใช้เป็นที่แสดงสาธิตการผลิตหัตถกรรมพื้นบ้านด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับบริการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

1.2) ช่างฝีมือ จะต้องมีการสำรวจช่างฝีมือในท้องถิ่น และจัดทำทะเบียนไว้โดยละเอียด ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้เพื่อการศึกษาคือใหม่ร่วมงานในหน่วยผลิต ในฐานะเป็นผู้ฝึกสอน และเป็นช่างฝีมือประจำหน่วยผลิต

1.3) ต้นแบบ ก้องมีการสำรวจและรวบรวมต้นแบบหัตถกรรมหรือวัฒนธรรมที่มีอยู่ไว้เพื่อการศึกษาและเพื่อใช้เป็นต้นแบบในการผลิต

1.4) แหล่งวัตถุดิบ ต้องสำรวจแหล่งวัตถุดิบในการผลิต เพื่อดำเนินการอนุรักษ์ฟื้นฟูไว้สำหรับการผลิตในอนาคตต่อไป

1.5) ช่างเทคนิค มีทรัพยากรทางวัฒนธรรมหลายอย่างที่ต้องใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เข้าช่วยในการประยุกต์หรือการผลิตเพื่อขายเป็นสินค้าและบริการ เช่น กิจกรรมประเพณี วรรณกรรม การละเล่น เหล่านี้จำเป็นต้องประยุกต์ขายบริการในรูปแบบของ สไลด์ ภาพยนต์ หรือวีดิโอเทปซึ่งจำเป็นต้องมีช่างเทคนิคเพื่อทำ

หนึ่ง สิ่งผลิตทางวัฒนธรรมที่นำมาขายเป็นสินค้าและบริการแก่นักท่องเที่ยว ไม่จำเป็นต้องจัดทำขึ้นเองที่ศูนย์ฯ ควรจะดำเนินการผลิตเฉพาะส่วนที่ต้องการแสดงสาธิตการผลิตไปในตัวเท่านั้น สิ่งของส่วนใหญ่ควรจะได้ส่งเสริมให้ชาวบ้านผลิตกันเองในท้องถิ่นของเขาเอง แล้วทางศูนย์ฯจะรับซื้อเพื่อการจัดเผยแพร่

(2) การพัฒนาการผลิต

การพัฒนาการผลิตในที่นี้หมายถึง การหาช่องทางทำให้ทรัพยากรทางวัฒนธรรมทุกชนิด อยู่ในรูปแบบอันเป็นที่พอใจของลูกค้าได้ โดยที่ไม่ทำให้วัฒนธรรมเดิมเสียหาย เช่น การพิมพ์ภาพโบราณวัตถุขายเป็นโปสการ์ด การบันทึกเสียงเครื่องดนตรีพื้นบ้าน เพื่อขายในรูปแบบของม้วนเทป เป็นต้น

ทรัพยากรทางวัฒนธรรมอันหลากหลายของภาคใต้ บางส่วนอยู่ในสภาพที่หมกหม昧ที่สำคัญสำหรับชีวิตปัจจุบันไปแล้ว เช่น เหล็กไฟผม บางส่วนก็ยังใช้ประโยชน์อยู่ในบางท้องถิ่น เช่น หมิงสี่มุก และ บางส่วนก็ได้รับความนิยมอยู่ เช่น เครื่องฉม เครื่องใช้ย่านลิเภา เป็นต้น สิ่งของเหล่านี้แม้บางอย่างจะลดความสำคัญต่อชีวิตลงไป แต่ในแง่ธุรกิจวัฒนธรรมถือว่า ทรัพยากรอันเป็นมรดกทางวัฒนธรรม – ทุกชนิดล้วนมีคุณค่า สามารถพัฒนาเสนอเป็นสินค้าหรือบริการได้ทั้งสิ้น

2.1) สู่ทางในการพัฒนาการผลิตสินค้าวัฒนธรรม

ขั้นตอนเริ่มแรกของการพัฒนาสินค้าวัฒนธรรม ได้แก่ การศึกษาความต้องการของตลาด ความสนใจของลูกค้า แล้วศึกษาข้อจำกัดของวัฒนธรรมที่มีอยู่ แล้วจึงพัฒนาปรับปรุงทรัพยากรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด การพัฒนาปรับปรุงอาจทำได้หลายวิธีดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เฉพาะกับวัฒนธรรมที่มีรูปแบบอันรุ่งโรจน์ในท้องถิ่น –
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การพัฒนาทรัพยากรทางวัฒนธรรมให้ได้รูปแบบที่จะเสนอขายเป็นสินค้าทางวัฒนธรรมนั้น มีอยู่ทางที่เป็นไปได้หลายทาง แต่การพัฒนาทุกทางจะต้องไม่ทำลายเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของสิ่งนั้นๆ เช่น หมุกยาจากโบเตย โบลาฉงยิก เอกลักษณ์และคุณค่าอยู่ที่โบเตย โบลาฉงยิกและลวดลายจักสานมิได้อยู่ที่ตัวหมุกยา กระเป๋าย่านลิพานีเอกลักษณ์อยู่ที่ย่านลิพานีและลวดลายประติมากรรมที่อยู่ที่รูปทรงของกระเป๋าย่านลิพานีที่จะพัฒนาการผลิตสามารถเปลี่ยนแปลงประยุครูปทรงและประโยชน์ใช้สอยได้ แต่คุณค่าเดิมเปลี่ยนไม่ได้

2.2) การค้นหาช่างฝีมือ

ทรัพยากรวัฒนธรรมทุกอย่าง แม้จะมีช่องทางพัฒนาขึ้นมาเป็นสินค้าและบริการได้ไม่อย่างใดอย่างหนึ่ง แต่การพัฒนาทุกลักษณะจะเกิดขึ้นได้ ต้องการช่างฝีมือหรือช่างเทคนิคที่มีทักษะหรือนักประดิษฐ์ที่มีความสามารถ บุคคลที่มีความสามารถเหล่านี้ ค้นหาได้จากท้องถิ่นและจากหน่วยงานของรัฐ การค้นหาช่างฝีมือทำได้โดยกิจกรรมต่อไปนี้

- การสำรวจเพื่อจัดทำทำเนียบช่าง หรือผู้มีอัจฉริยะด้านต่าง ๆ ในท้องถิ่น
- การจัดประกวดหัตถกรรมพื้นเมืองประเภทต่าง ๆ ในโอกาสที่มีการจัดแสดงสินค้าพื้นเมืองประจำปี
- การส่งเสริมการประดิษฐ์และการออกแบบหัตถกรรมพื้นบ้านโดยวิธีการให้แรงจูงใจที่
- การอบรมวิธีการผลิตแก่ผู้สนใจ

2.3) การอบรมการผลิต

ในช่วง 3 ปีแรก ศูนย์ฯ จะต้องฝึกอบรมช่างฝีมือเป็นอย่างมาก เป้าหมายหลักของการอบรมการผลิตมี 2 ประการ คือ เพื่อฟื้นฟูวัฒนธรรมที่ชมเขาไปแล้วให้มีชีวิตขึ้นมาอีกและเพื่อพัฒนาทักษะในงานหัตถกรรมให้แรงงานที่มีคุณภาพที่ยิ่ง ๆ ขึ้น แต่จะต้องรักษาเอกลักษณ์ของคุณค่าทางวัฒนธรรมที่แสดงถึงอัจฉริยภาพของชาวบ้านไว้ให้ไ้มากที่สุด งานอบรมการผลิตจึงต้องการชาวบ้านที่มีทักษะเข้าร่วมด้วย

- การสำรวจเพื่อสืบค้นช่างฝีมือที่ยังมีทักษะในการสืบทอดวัฒนธรรมนั้น ๆ อยู่แล้ว จัก

ทำเนียบไว้

- การฝึกอบรมเชิงฝีมือมาเป็นวิทยากรฝึกอบรมแก่ผู้สนใจ และแก่เจ้าหน้าที่ของศูนย์ฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อการเรียนการสอนเท่านั้น เมื่อผู้ใดเห็นประโยชน์ในการนำเอกสารนี้ไปใช้ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ประสานงานกับหน่วยงานราชการ และเอกชนในการจัดอบรมฟื้นฟูทักษะช่างฝีมือในงานหัตถกรรม หน่วยงาน องค์การที่ควรจะขอความร่วมมือ ได้แก่ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมวิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยอาชีวศึกษาต่าง ๆ วิทยาลัยครู ศูนย์ศิลปาชีพพิเศษ

กิจกรรมการอบรมการผลิตจะต้องทำอย่างต่อเนื่อง เพราะมีงานทักษะหลายสาขาที่ต้องได้รับการพัฒนา แม้งานฝีมือบางสาขาจะมีช่างที่มีทักษะเป็นที่น่าพอใจแล้ว ก็ยังมีความจำเป็นต้องอบรมกันต่อไปเป็นครั้งคราว โดยเน้นการออกแบบ การพัฒนารูปแบบ และความงามทางศิลปะ เพื่อให้งานฝีมือนั้น ๆ เป็นที่ยอมรับกันโดยกว้างขวางยิ่ง ๆ ขึ้นไป ในการนี้ ศูนย์ฯ จำเป็นจะต้องมีคณะเจ้าหน้าที่ฝ่ายฝึกอบรมและพัฒนาการผลิตคณะหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่นี้โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่คณะนี้จะหยิบงานหัตถกรรมสาขาใดขึ้นมาฟื้นฟูพัฒนาทักษะ จะต้องรู้ใจลูกค้า และรู้ความต้องการของตลาดมาอย่างดี

3.8.3 การตลาดของศูนย์วัฒนธรรมฯ

การตลาดเป็นหัวใจสำคัญของงานธุรกิจวัฒนธรรม เป็นแรงจูงใจของการพัฒนาการผลิต ศูนย์ฯ จะต้องหาตลาดให้แก่ผลิตผลทางวัฒนธรรมที่บังเกิดขึ้นจากการพัฒนาการผลิต การจัดการตลาดสามารถวางขอบเขตขยายตลาดให้ครอบคลุมทั้ง 3 ระดับ คือ ตลาดภายในประเทศ และตลาดต่างประเทศ ตลาดท้องถิ่นหมายถึง การจัดการชายและเผยแพร่ ณ หน่วยแสดงสินค้าของศูนย์ฯ เองและบริเวณใกล้เคียง ตลาดท้องถิ่นหมายถึง การจัดการชายและเผยแพร่ ณ หน่วยแสดงสินค้าของศูนย์ฯ เองและตลาดในประเทศที่เป็นเป้าหมายหลัก ได้แก่ แหล่งการค้าตามแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ นอกนั้นก็ควรหาตลาดโดยทั่วไปด้วย

ความสำเร็จในการจัดการตลาด จะเป็นปัจจัยกระตุ้นให้การผลิตหัตถกรรมพื้นบ้านพื้นตัว และแพร่หลายขึ้นโดยธรรมชาติ เมื่อการพัฒนาปรากฏขึ้นถึงขั้นนี้ ผู้จัดการตลาดจะต้องจัดกลไกควบคุมคุณธรรมและความซื่อสัตย์ให้ดี ไม่เช่นนั้นสินค้าจะมีคุณภาพต่ำลง ในขณะที่ราคาต่ำ ๆ สูงขึ้นและเสื่อมความนิยมไปในที่สุด

ในระยะแรก ๆ ขณะที่ศูนย์ฯ ยังไม่เป็นที่แพร่หลาย และต้องใช้การลงทุนสูง ศูนย์ฯ จึงควรเน้นเฉพาะตลาดในท้องถิ่นเป็นหลักก่อน แล้วจึงค่อย ๆ ขยายขอบเขตให้ครอบคลุมในระดัวกว้างมากขึ้นเป็นลำดับ ทั้งนี้ เป้าหมายของการตลาดจึงได้แก่ กลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังเกาะสมุย ซึ่งจากการศึกษากันตลาดการท่องเที่ยว นั้น นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นวัยศึกษาและกำลังทำงาน

เอกสารอ้างอิงระหว่างที่ 16-35 ปี มีระดับการศึกษาสูง มีกำลังซื้อค่อนข้างดี และมีการเดินทางมาเป็นกลุ่ม ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หรือครอบครัว อย่างไรก็ตาม ระหว่างโครงสร้างนักท่องเที่ยวและรูปแบบการท่องเที่ยวของกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ อาจมีความชอบที่แตกต่างกันบ้าง ดังนั้น ในด้านการตลาดจึงควรพิจารณาสินค้าและกิจกรรมที่จะสนองนักท่องเที่ยวกลุ่มต่าง ๆ ไปด้วย

นอกจากนักท่องเที่ยวแล้ว ศูนย์ฯ ควรพิจารณากลุ่มประชาชนท้องถิ่นเป็นเป้าหมายหนึ่งในการตลาด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การจัดแสดงกิจกรรมพิเศษเป็นครั้งคราว ซึ่งจะเป็นที่สนใจของคนในท้องถิ่นมาก

การพิจารณารายละเอียดของการตลาดมีดังนี้

(1) ปริมาณการจำนวนนักท่องเที่ยวที่จะเข้ามาถึงศูนย์ฯ

จากความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่คิดว่าจะมาเที่ยวชมศูนย์ฯ สามารถประมาณการได้ว่าในปี 2527 จะมีนักท่องเที่ยวที่จะมาเยือนทั้งหมดจำนวน 120,642 คน โดยจำแนกเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย 103,791 คน ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 86.03 ของผู้เข้าชมทั้งหมด และนักท่องเที่ยวต่างประเทศจำนวน 16,851 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 13.97 ของผู้ชมทั้งหมด (กึ่งตารางที่ 3.14) และจากตารางที่ 3.42 เป็นการพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวที่คาดว่าจะมาเยือนศูนย์ฯ ในช่วงปี 2527-2544 ซึ่งคิดคำนวณจากตัวเลขการพยากรณ์ของนักท่องเที่ยวที่มาเกาะสมุย โดยกำหนดให้สัดส่วนของผู้ที่คาดว่าจะมาเยือน ศูนย์ฯ มีสัดส่วนคง ที่ตลอดช่วงเวลาที่ยากรณ์ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยมีสัดส่วนร้อยละ 88.5 และนักท่องเที่ยวต่างประเทศมีสัดส่วนร้อยละ 67.3 ทั้งนี้เพราะตัวเลขที่ได้จากแบบสอบถามจัดเป็นตัวเลขประมาณการขั้นต้น เนื่องจากในข้อเท็จจริงแล้วทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ ต่างก็ไปเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยว (TOURISTS' SPOT) ทุกแห่งที่อยู่บนเกาะสมุย

แต่เมื่อพิจารณาจำนวนนักท่องเที่ยวที่จะเข้ามาถึงศูนย์ฯ ในช่วงวันต่าง ๆ ตามตารางที่ ปรากฏว่า ในช่วงวันธรรมดาและวันหยุดเสาร์ - อาทิตย์ มีจำนวนที่ใกล้เคียงกัน คือมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 208-317 คนต่อวัน แต่สำหรับวันหยุดชว่งยาว จะมีจำนวนเฉลี่ยถึง 1,480 คนต่อวัน ซึ่งคิดเป็น 7 เท่าของช่วงวัน ธรรมดา หรือ 4.7 เท่าของวันหยุดเสาร์-อาทิตย์

ดังนั้น ในการกำหนดขนาดของศูนย์ฯ ในขั้นต้นนั้น อย่างน้อยควรจะต้องสนองผู้เข้าชมในช่วงวันธรรมดาและวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ได้อย่างเพียงพอ คือต้องจุผู้ชมได้ประมาณ 300 คน เพราะในการจัดแสดงนั้นส่วนใหญ่จะจัดแสดงเพียงวันละ 1 รอบ ซึ่งจะสามารถบริการผู้ที่ต้องการเข้าชมได้อย่างทั่วถึง ซึ่งจะเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายในการจัดแสดง ส่วนในช่วงวันหยุดชว่งยาวซึ่งมีผู้เข้าชม

ไม่มากนัก ควรจัดรอบการแสดงผลเพิ่มขึ้นเป็น 2-3 รอบ พร้อมกับบริการแสดงพิเศษกลางแจ้งค่ำที่คุ้มกันไปใช้

ตารางที่ 3.41 การประมาณการจำนวนนักท่องเที่ยวที่จะเข้ามาขงทุนเยา

นักท่องเที่ยว	จำนวนนักท่องเที่ยวที่มาเกาะสมุย	สัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่คาดว่าจะมาขงทุนเยา	จำนวนนักท่องเที่ยวที่จะเข้ามาขงทุนเยา	สัดส่วน (ร้อยละ)
ชาวไทย	๑๑๗, ๒๗๘	๘๘.๕	๑๐๓, ๗๘๑	๘๖.๑๓
ชาวต่างประเทศ	๒๕, ๐๓๕	๖๗.๓	๑๖, ๘๕๑	๑๓.๘๗
รวม	๑๔๒, ๓๑๓	-	๑๒๐, ๖๓๒	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ : ๑) จากการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 3.42 การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวที่จะเข้าชมศูนย์ฯ ปี ๒๕๒๗-๒๕๔๔

ปี พ.ศ.	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)		รวม	อัตราการเพิ่มต่อปี (ร้อยละ)
	ชาวไทย	ชาวต่างประเทศ		
๒๕๒๗	๑๐๓, ๗๕๑	๑๖, ๘๕๑	๑๒๐, ๖๐๒	๕.๑๘
๒๕๒๘	๑๐๗, ๕๒๔	๑๘, ๖๖๒	๑๒๖, ๑๘๖	๕.๒๐
๒๕๒๙	๑๑๑, ๑๘๓	๑๙, ๗๘๙	๑๓๐, ๙๗๒	๓.๖๐
๒๕๓๐	๑๑๕, ๕๑๔	๒๑, ๑๗๓	๑๓๖, ๖๘๗	๓.๖๒
๒๕๓๑	๑๑๙, ๘๕๕	๒๒, ๖๕๕	๑๔๐, ๕๑๐	๓.๖๕
๒๕๓๒	๑๒๑, ๕๕๓	๒๔, ๒๒๗	๑๔๕, ๗๘๐	๓.๖๖
๒๕๓๓	๑๒๕, ๑๓๗	๒๕, ๙๑๑	๑๕๑, ๐๔๘	๓.๖๗
๒๕๓๔	๑๒๘, ๘๕๑	๒๗, ๗๐๗	๑๕๖, ๕๕๘	๒.๕๒
๒๕๓๕	๑๓๒, ๑๑๕	๒๙, ๐๕๕	๑๖๑, ๑๖๙	๒.๕๓
๒๕๓๖	๑๓๕, ๕๑๖	๓๐, ๕๗๑	๑๖๖, ๐๘๗	๒.๕๓
๒๕๓๗	๑๓๘, ๘๐๓	๓๑, ๙๕๕	๑๗๐, ๗๕๘	๒.๕๔
๒๕๓๘	๑๔๒, ๒๗๓	๓๓, ๕๘๘	๑๗๕, ๘๖๑	๒.๕๔
๒๕๓๙	๑๔๕, ๗๕๕	๓๕, ๑๐๒	๑๘๐, ๘๕๗	๒.๕๔
๒๕๔๐	๑๔๘, ๗๒๑	๓๖, ๖๐๘	๑๘๔, ๓๒๙	๒.๕๔
๒๕๔๑	๑๕๑, ๗๒๑	๓๘, ๑๗๑	๑๘๙, ๘๙๒	๒.๕๔
๒๕๔๒	๑๕๔, ๗๕๕	๓๙, ๗๕๗	๑๙๓, ๕๑๒	๒.๕๔
๒๕๔๓	๑๕๗, ๘๕๐	๔๑, ๕๘๘	๑๙๘, ๓๓๘	๒.๕๖
๒๕๔๔	๑๖๑, ๐๐๗	๔๓, ๒๕๓	๒๐๔, ๒๖๐	๒.๕๖

หมายเหตุ : - การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวที่จะเข้าชมศูนย์ฯ กำหนดให้สัดส่วนที่คงที่ตลอดช่วงที่พยากรณ์ กล่าวคือ

ก. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่จะเข้าชมศูนย์ฯ มีสัดส่วนร้อยละ ๘๘.๕ ของนักท่องเที่ยวที่มาเข้าชม

ข. นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่จะเข้าชมศูนย์ฯ มีสัดส่วนร้อยละ ๖๗.๓ ของนักท่องเที่ยวที่มาเข้าชม

ตารางที่ 3.43 การประมาณการจำนวนนักท่องเที่ยวที่จะเข้ามาขงศูนย์ฯ ในช่วงวันต่าง ๆ

ช่วงวัน	จำนวนนักท่องเที่ยวที่มาเกาะสมุย		สัดส่วนที่คาดว่าจะมาศูนย์ฯ		จำนวนนักท่องเที่ยวที่จะเข้ามาศูนย์ฯ		
	ไทย	เทศ	ไทย	เทศ	ไทย	เทศ	รวม
วันธรรมดา	๑๘๒	๗๐	๘๘.๕	๖๗.๓	๑๖๑	๔๗	๒๐๘
วันหยุด	๓๑๔	๔๘	๘๘.๕	๖๗.๓	๒๗๘	๓๕	๓๑๓
วันหยุดช่วงยาว	๑,๖๐๕	๘๕	๘๘.๕	๖๗.๓	๑,๕๒๐	๖๐	๑,๕๘๐

หมายเหตุ : จำนวนนักท่องเที่ยวในแต่ละช่วงวันคิดค่าเฉลี่ย คน/วัน

เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ชมได้อย่างเพียงพอ ทั้งนี้เพราะการจัดสร้างศูนย์ในขนาดที่เล็กเกินไป จะทำให้มีรายได้ต่ำกว่าที่ควรจะเป็น และการสร้างศูนย์ที่มีขนาดใหญ่เกินไป ก็มีผู้เข้าชมเพียงครั้งหนึ่ง ย่อมสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างและการบำรุงรักษามากเกินไป ประกอบกับวันหยุดชงยาวมีเพียงไม่มากครั้งในแต่ละปี ทั้งนี้ ขนาดที่เหมาะสมจึงควรเป็นขนาดที่สามารถรับนักท่องเที่ยวช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ได้ เพราะสามารถจัดกิจกรรมให้สามารถตอบสนองความต้องการในช่วงวันธรรมดา และวันหยุดชงยาวของนักท่องเที่ยวได้

นอกจากนี้ การจัดการแสดงพิเศษต่าง ๆ ควรพิจารณาประกอบกับช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ช่วงปีภาคการศึกษาและวันนักชดถุญ์ (ซึ่งจะมีลักษณะเช่นเดียวกับวันหยุดชงยาว) โดยการจึกรายการอาจพิจารณาตามความเหมาะสม

(2) ประเภทของผู้ชมที่จะเข้าชมศูนย์ฯ

เนื่องจากผู้เข้าชมที่จะเข้าชมศูนย์ฯ ประกอบกับบุคคลต่าง ๆ หลายประเภท และมีจำนวนที่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพื่อใหัเหมาะสมกับการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการเข้าชม จึงแบ่งผู้เข้าชม (จำนวนในปี 2527) ออกได้ดังนี้

2.1) นักท่องเที่ยวชาวไทย

ก. นักท่องเที่ยวทั่วไป	97,667 คน (ร้อยละ 94.1)
ข. นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี	6,124 คน (ร้อยละ 5.9)
รวม	103,791 คน

2.2) นักท่องเที่ยวต่างประเทศ

ก. นักท่องเที่ยวทั่วไป	16,632 คน (ร้อยละ 98.7)
ข. นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี	219 คน (ร้อยละ 1.3)
รวม	16,851 คน

2.3) คนท้องถิ่น นอกจากนักท่องเที่ยวดังกล่าวแล้ว การจัดแสดงกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์ฯ จะได้รับความนิยมจากคนท้องถิ่นด้วย ซึ่งคาดว่าจะมีผู้เข้าชมดังนี้

ก. บุคคลทั่วไป	2,500 คน (ร้อยละ 83.3)
ข. นักเรียนหรือผู้มีอายุต่ำกว่า 15 ปี	500 คน (ร้อยละ 16.7)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญ์ให้เผยแพร่ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(3) รายได้จากการตลาด

จากการพิจารณาแหล่งที่มาของรายได้ (ร้อยละ 23.1) และพิจารณาลักษณะตลาดการท่องเที่ยวแล้ว จะสามารถกำหนดอัตราค่าบริการและการขายต่าง ๆ ได้ ทั้งนี้ควรกำหนดจากอัตราที่เป็นอยู่ในท้องถิ่นเป็นเบื้องต้น รายได้ที่ควรกำหนดประกอบด้วย

3.1) ค่าธรรมเนียมเข้าชมศูนย์ฯ

จากข้อมูลเบื้องต้นจากการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว (พฤษภาคม 2527) นักท่องเที่ยวร้อยละ 47.4 คิดว่าควรมีค่าธรรมเนียมเข้าชม ร้อยละ 33.2 บอกว่าควรเปิดให้สมัคร และอีกร้อยละ 19.4 ไม่มีความเห็น ซึ่งอัตราที่ควรเก็บส่วนใหญ่ (ร้อยละ 40.0) เห็นว่าควรเก็บคนละ 10 บาท รองลงมา (ร้อยละ 24.8) ควรเก็บคนละ 5 บาท และร้อยละ 13.3 ควรเก็บคนละ 20 บาท ซึ่งเฉลี่ยแล้วควรเป็นคนละ 7.50 บาท (คิดอยู่ที่เห็นควรให้สมัครด้วย)

ดังนั้น จึงเห็นควรกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมเข้าชมทั่วไปคนละ 10 บาท และผู้มีอายุต่ำกว่า 15 ปี เก็บค่าธรรมเนียมเข้าชมคนละ 5 บาท อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาประกอบกับสภาพแวดล้อมของการท่องเที่ยว และกำลังซื้อของนักท่องเที่ยวแล้ว อัตราดังกล่าวจึงเป็นอัตราขั้นต่ำเท่านั้นในการดำเนินงานศูนย์ฯ สามารถที่จะกำหนดอัตราที่สูงขึ้นไปอีกได้ คือ คนละ 15 บาท เด็ก 5 หรือ 10 บาท หรือคนละ 20 บาท เด็ก 10 บาท ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยของสิ่งที่เสนอขายด้วย

3.2) ค่าเข้าชมกิจกรรมและการแสดง (พิเศษ)

นอกจากการแสดงทั่วไปแล้วซึ่งส่วนใหญ่เป็นวัตถุนิ่ง (static object) และการแสดงพื้นฐานทั่วไปแล้ว ศูนย์ฯ จะจัดแสดงพิเศษ เช่น การแสดงบนเวที การแสดงกิจกรรมพิเศษเฉพาะเรื่อง การแสดงกลางแจ้ง เป็นต้น การแสดงพิเศษเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นการแสดงในช่วงที่นักท่องเที่ยวจำนวนมาก หรือในช่วงวันหยุดนักขัตฤกษ์ จากการศึกษาประมาณว่าปีหนึ่ง ๆ สามารถจัดได้ประมาณ 3 ครั้ง การแสดงเหล่านี้จะเก็บค่าชมได้คนละ 20 บาท

3.3) ค่าจำหน่ายสินค้าที่เป็นผลผลิตของศูนย์ฯ

ค่าจำหน่ายสินค้าที่เป็นผลผลิตของศูนย์ฯ ได้แก่ ภาพโปสเตอร์, สมุดภาพ, สไลด์, วิกิโฮเทป, เอกสาร และสินค้าวัฒนธรรม เป็นต้น สินค้าเหล่านี้สามารถจำหน่ายได้ตลอดทั้งปี ขึ้นอยู่กับผลการดำเนินงานของศูนย์ฯ ว่าจะสามารถผลิตได้มาก และชักจูงใจนักท่องเที่ยวมากน้อยแค่ไหน ราคา

3.4) รายได้จากทำให้เช่าร้านค้าภายในศูนย์ฯ

ร้านค้าภายในศูนย์ฯ มีร้านค้าหลักอยู่ 2 ประเภท คือ ร้านขายของที่ระลึก ประมาณ 3 ร้าน และร้านอาหาร ประมาณ 1-2 ร้าน อัตราค่าให้เช่าพิจารณาขึ้นกับความราคาตลาดท้องถิ่น ได้ร้านค้าขายสินค้าห้องละ 1,500 บาทต่อเดือน และร้านอาหารร้านละ 3,000 บาทต่อเดือน ในกรณีที่ร้านอาหารเหมาะสมเป็นร้านเดียว สามารถให้เช่าในราคา 6,000 บาทต่อเดือน

นอกจากรายได้เหล่านี้แล้ว ศูนย์ฯ อาจจัดหารายได้จากแหล่งอื่น ๆ ได้อีก ขึ้นอยู่กับความจำเป็นและเหมาะสม

3.8.4 องค์กร ในการจัดตั้งศูนย์

องค์กรในการบริหารศูนย์ฯ มีความสำคัญมากต่อความสำเร็จของศูนย์ฯ ศูนย์ฯ แห่งนี้มีความจำเป็นต้องสามารถเลี้ยงตนเองได้ ในขณะที่ต้องคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมด้วย ดังนั้นศูนย์ฯ จะต้องดำเนินงานธุรกิจวัฒนธรรม การบริหารจึงต้องมีความคล่องตัวในการดำเนินงานสูง องค์กรที่จะดำเนินงานอาจเป็นได้ทั้งองค์กรของรัฐ เอกชน หรือการร่วมทุนกัน แต่เนื่องจากในเบื้องต้นนี้ ททท. มีนโยบายที่ต้องการให้องค์กรนี้เป็นหน่วยงานอยู่ภายใต้การบริหารและควบคุมของททท. โดยให้บุคคลากรของ ททท. เฉพาะการบริหารระดับสูงเท่านั้น ส่วนบุคคลากรระดับอื่น ๆ เป็นบุคคลากรของศูนย์ฯ โดยเฉพาะ ในกรณีศึกษา นี้ จึงจะเน้นการประเมินความเหมาะสมจากองค์กรนี้ อย่างไรก็ตาม จะได้มีการเสนอแนะในกรณีที่องค์กรอื่น ๆ จะดำเนินการหรือเมื่อเห็นว่าเหมาะสมกว่า

รูปที่ 3.5 แสดงรูปแบบขององค์กรบริหาร

องค์กรการบริหารในเบื้องต้น ควร มีลักษณะที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลโดยตรงจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) อย่างน้อยที่สุดก็ในค่านโยบายการบริหารและการจัดการ แต่เนื่องจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยอยู่ค่อนข้างห่างไกลจากพื้นที่อาจทำให้เกิดช่องว่างในการสื่อสารและความเข้าใจต่อกันได้ จึงควรที่จะมีคณะที่ปรึกษา ซึ่งประกอบด้วย บุคคลากรจากท้องถิ่นทำหน้าที่คอยให้คำแนะนำประสานงานระหว่างส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และเนื่องจากการพัฒนาและการส่งเสริมการท่องเที่ยวจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่าย คณะที่ปรึกษาดังกล่าวจึงควรมีเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นเข้าร่วมด้วย อาจอยู่ในรูปของคณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด สุราษฎร์ธานี แต่งตั้งโดยคณะกรรมการวางแผนพัฒนาจังหวัด (กพจ.) ก็ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากนโยบายที่ได้รับจากททท. ที่ผ่านมารกัสนักรองจากคณะที่ปรึกษาแล้ว ก็เป็นหน้าที่ของ
ผู้จัดการศูนย์ฯ ที่รับไปปฏิบัติ โดยตัวผู้จัดการศูนย์ฯ เองควรมีที่ปรึกษาซึ่งเป็นผู้ชำนาญการพิเศษใน
ท้องถิ่น ประมาณ 3-4 คน เพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินการด้านธุรกิจวัฒนธรรมของศูนย์ฯ
ตลอดจนการประสานงานเผยแพร่กับคนในท้องถิ่น คณะที่ปรึกษาควรได้ค่าตอบแทนเป็นครั้งคราวเช่น
เบี้ยประชุมด้วย นอกจากนี้ ผู้จัดการศูนย์ฯ ยังควรมีผู้ช่วยเหลือ ซึ่งแยกลักษณะงานออกได้เป็น 3 ส่วน
คือ

(1) ฝ่ายจัดการ ซึ่งทำหน้าที่รับผิดชอบดูแลในด้านการเงินและงบการเงิน การเงินและการบัญชี และด้านการดูแลสถานที่ รวมทั้งการซ่อมบำรุงสถานที่ คู่มือร้านค้า และการรักษา
ความปลอดภัยด้วย

(2) ฝ่ายนิทรรศการและกิจกรรม ซึ่งทำหน้าที่เป็นฝ่ายผลิต และจัดรายการแสดงทั้งใน
สถานที่และกลางแจ้ง ควรมีลักษณะงานที่ครอบคลุมถึงการจัดนิทรรศการทั่วไป การจัดการละเล่นการ
แสดง การผลิตสื่อวัฒนธรรมและทัศนกรรม อาจออกมาในรูปของ ภาพยนต์ ภาพสไลด์ (ภาพนิ่ง) หรือ
วิดีโอ

(3) ฝ่ายส่งเสริมการตลาด ซึ่งทำหน้าที่ในการส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยว จัดทำราย
การโฆษณา การเผยแพร่สู่สาธารณชน การติดต่อสื่อมวลชนเพื่อจัดแสดงโชว์

ผู้จัดการศูนย์ฯ ควร เป็นบุคคลที่มีความสามารถทางการบริหารธุรกิจ บริหารองค์กร. และ
มีความรู้ความเข้าใจในศิลปวัฒนธรรมเป็นอย่างดี ส่วนบุคคลากรอื่น ๆ ต้องมีความรู้ความสามารถเฉพาะ
สาขา สำหรับพนักงานชายหรือต้อนรับ ต้องมีความรู้ภาษาอังกฤษ และผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับพื้น
ฐานวัฒนธรรมของกิจกรรมและความเกี่ยวพันทางวัฒนธรรมกับวิถีชีวิตของคนท้องถิ่น

บุคคลากรของศูนย์ฯ ถ้าสามารถคัดเลือกบุคคลากรที่มีทักษะพิเศษทางวัฒนธรรม เช่น
สามารถสาธิตหนังตะลุงได้ เล่นเพลงนาได้ มีความรู้เกี่ยวกับงานจักสาน เป็นต้น จะช่วยให้ได้คนที่มี
ความสามารถหลายทางมาช่วยงานของศูนย์ฯ โดยไม่จำเป็นต้องจ้างบุคคลากรมาก และการที่บุคคลา
กรทุกคนได้มีส่วนร่วมในงานอันเป็นหัวใจของศูนย์ฯ ย่อมทำให้การดำเนินงานของศูนย์ฯ ผสมกลมกลืนกัน
ไม่มีลักษณะแยกแหว่นที่ชัดเจน เป็นการป้องกันปัญหาการบริหารบุคคลากรไปในตัว

สำหรับบุคคลากรแต่ละประเภทก็ควรมีคุณลักษณะจำเพาะกันออกไป โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

ผู้จัดการศูนย์ฯ นั้นควรจะเป็นนักบริหาร อดุกิจที่มีความสนใจเผยแพร่วัฒนธรรมที่บ้านหรือไม่ว่าที่ไหนก็ตาม
แม้ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะเป็นนักวิชาการวัฒนธรรมที่สามารถในการจัดการธุรกิจ ผู้จัดการศูนย์ฯ จะต้องเป็นผู้บุคคลที่สามารถใช้
 วิธีการทางธุรกิจทางธุรกิจเป็นเครื่องมือให้กิจกรรมของศูนย์ฯ บรรลุเป้าหมายในระบอบที่เลี้ยงตัวเอง
 ได้ในอนาคต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

การศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบและสภาพที่ตั้งของโครงการ

4.1 การจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบโครงการ

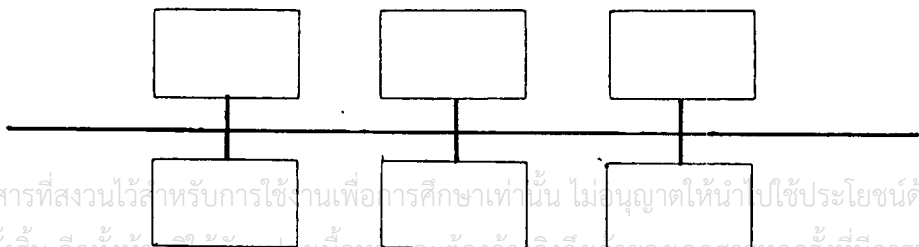
อาคารศูนย์วัฒนธรรมฯ มีหน้าที่ใช้สอยหลักคือ การแสดงมรดกวัฒนธรรมทั้งในรูปวัตถุ (ประเภท STATIC) การละเล่นและการแสดง (ประเภทDYNAMIC) หน้าที่ใช้สอยรอง คือ องค์ประกอบอื่น ๆ ที่จะให้ศูนย์ฯ มีความสมบูรณ์ขึ้น ได้แก่ ร้านอาหาร, โรงผลิต, ร้านจำหน่ายสินค้า เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีหน้าที่พิเศษอื่น ๆ ได้แก่ การจัดประชุมสัมมนา หน้าที่ใช้สอยต่าง ๆ เหล่านี้ต้องการพื้นที่ใช้สอยที่ตอบสนองความต้องการอย่างเต็มที่ และต้องมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันด้วย

จากข้อมูลพื้นฐานของทรัพยากรมรดกวัฒนธรรม และข้อมูลพื้นฐานทางสถาปัตยกรรมขององค์ประกอบทั้งนี้กล่าวมาแล้วในบทที่ 3 เพื่อเป็นแนวทางการวิเคราะห์โน้มนำออกแบบ ซึ่งพอจะเป็นแนวทางแล้วว่าอาคารศูนย์วัฒนธรรมฯ ควรพิจารณาให้ความยืดหยุ่นมากที่สุด (FLEXIBLE) โดยการจัดอาคารแต่ละส่วนให้เป็นแบบ OPEN SPACE เพื่อสะดวกในการจัดแสดงวัตถุทางวัฒนธรรมตามความเหมาะสมของการแสดงแต่ละประเภท

ดังนั้นในการจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ เพื่อให้ได้ค่าความสัมพันธ์ที่ดีที่สุดและสามารถตอบสนองความต้องการได้ตรง ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ คือต้องพิจารณาลักษณะของโครงการโดยเปรียบเทียบกับรูปแบบของการจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ (ORGANIZATION PATTERN) ดังนี้

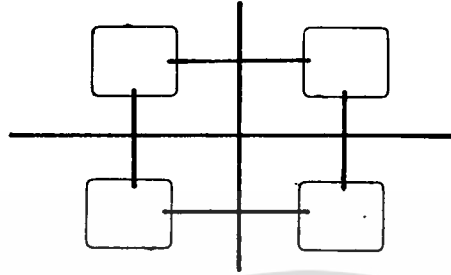
(1) แบบเส้นตรง (LINEAR TYPE) การจัดองค์ประกอบในลักษณะนี้ โดยทั่วไปจะใช้จัด

อาคารพาณิชย์ – หักอาศัย (ห้องแถว) หรืออาคารธุรกิจ (OFFICE BUILDING)

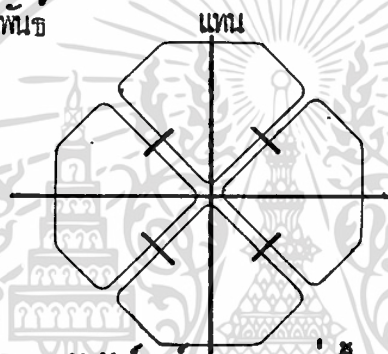

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ภายในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตีพิมพ์เปลี่ยนแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(2) แบบจตุรภาค QUARTERIAN คือการจัดองค์ประกอบแบบแบ่งออกเป็น 4 ส่วน โดยใช้เส้นแกนสัมพันธ์ (AXIS) เป็นตัวแบ่งและใช้เป็นแกนสัมพันธ์ในเวลาเดียวกัน การจัดแผนภูมิในลักษณะนี้ใช้กับอาคารศูนย์การค้า สถานบริการทั่วไป

(3) แบบวงกลม CIRCLE คือการจัดองค์ประกอบซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับแบบจตุรภาค แต่จะใช้เส้นรัศมีไป แกนสัมพันธ์

จากรูปแบบการจัดความสัมพันธ์องค์ประกอบเหล่านี้ เมื่อนำมาเปรียบเทียบการโครงการศูนย์วัฒนธรรมฯ แห่งนี้ แบบที่เหมาะสมที่สุดควรจะเป็นแบบจตุรภาค (QUARTERIAN) หรือแบบวงกลม (CIRCLE) แต่การจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในรูปแบบของแผนภูมิ การออกแบบสถาปัตยกรรม ต้องอาศัยการเปรียบเทียบค่าความสัมพันธ์ (INTERACTION OR DIAGNOSIS) ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ (ELEMENT) และแกนสัมพันธ์ (AXIS) เพื่อประโยชน์ในการจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ (ORGANIZATION OF ELEMENT)

4.1.1) การเปรียบเทียบความสัมพันธ์องค์ประกอบโครงการ

การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของศูนย์ฯ นี้ อาศัยหลักการในกำหนดความสัมพันธ์โดยการพิจารณาถึงลักษณะประเภทของความสัมพันธ์ ได้แก่

- ความสัมพันธ์ทางด้านการบริหาร
- ความสัมพันธ์ทางด้านการบริการ
- ความสัมพันธ์ทางด้านการติดต่อ
- ความสัมพันธ์ทางด้านเทคนิค

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	รวม
1 ส่วนบริหาร และ ธุรการ													
2 ห้องผู้พิการ													22
3 ห้องโถงติดห้องสอบถาม, ทางเดินติดต่อ													30
4 ห้องหัวหน้าฝ่ายธุรการ													21
5 ห้องพนักงานบัญชี / พิมพ์													23
6 ห้องหัวหน้าฝ่ายธุรการ และ กิจกรรม													25
7 ห้องทำงานช่างภาพ และ ช่างออกแบบ													27
8 ห้อง สัตว์เลี้ยง													20
9 ห้องอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์													22
10 ห้องหัวหน้าฝ่ายผลิต / ส่งเสริม / ออกแบบ													23
11 ห้องนักการตลาด / นักวิชาการ / ผู้อำนวยการ													18
12 ห้องเก็บของ													7
13 ห้องน้ำ, ส้วม ชาย/หญิง สำหรับเจ้าหน้าที่													21

ความสัมพันธภาพกับเทคนิค

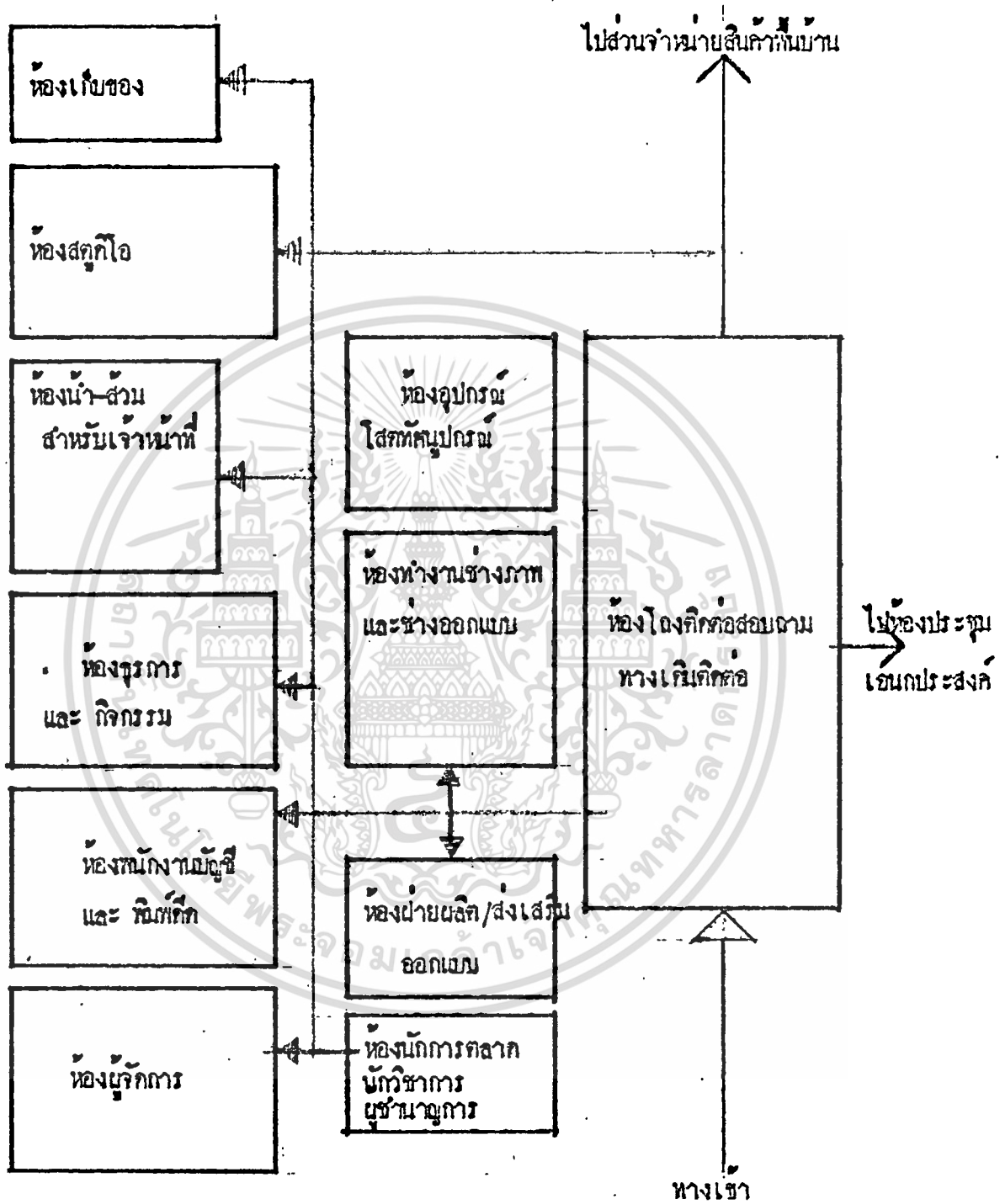
ความสัมพันธภาพกับการติดต่อ

ความสัมพันธภาพบริการ

ความสัมพันธภาพบริหาร

ตารางที่ 4.1 แสดงเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของคัมภีระกอม ส่วนบริหาร และ ธุรการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารงานที่ให้การดำเนินงานแก่การศึกษาเท่านั้น ไม่ควรเผยแพร่ให้บุคคลภายนอก
 ไม่ควรแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

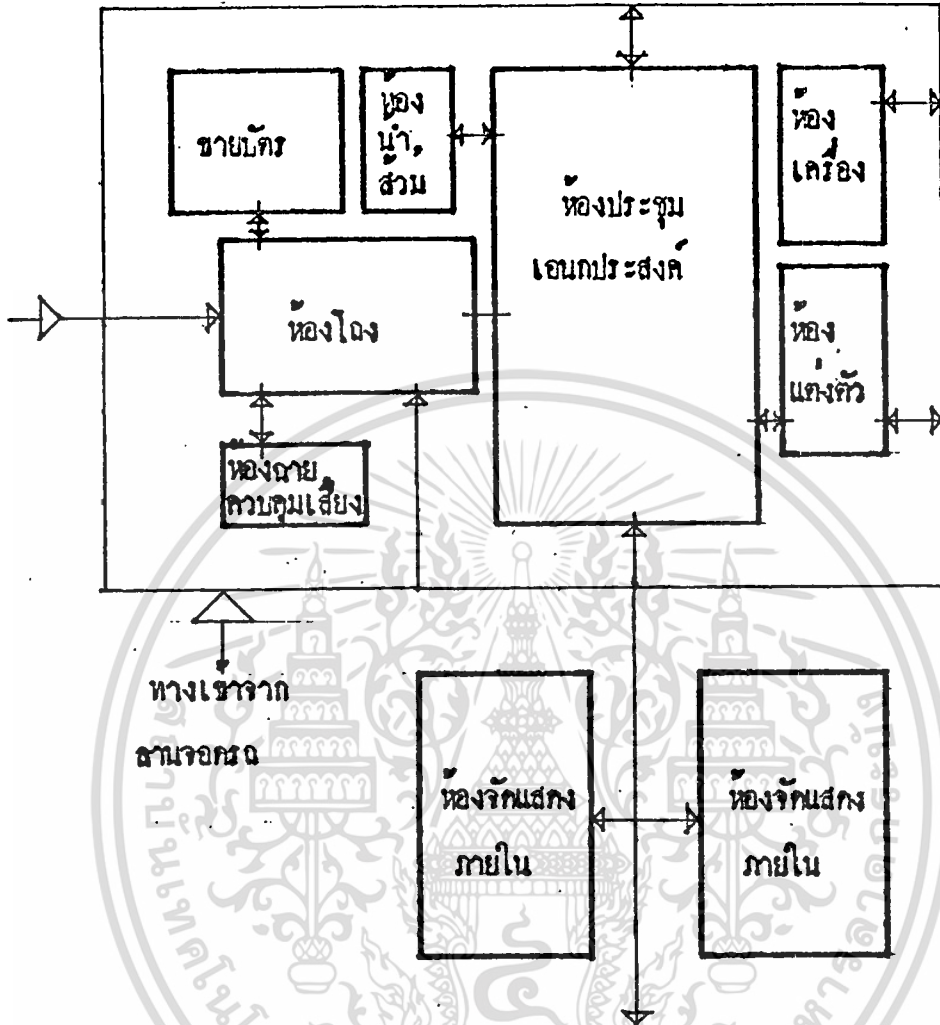

โต๊ะแผนที่ 4.1 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบส่วนบริหาร และธุรการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนจัดแสดงภายใน และ ห้องประชุม	1	2	3	4	5	6	7	8	รวม
ห้องจัดแสดงภายใน 6 ส่วน	1	0	0	0	0	0	0	0	15
ห้องประชุมเอเนกประสงค์	3	0	0	0	0	0	0	0	12
ห้องฉายและควบคุมเสียง	2	2	0	0	0	0	0	0	8
ห้องแต่งตัว	2	1	0	0	0	0	0	0	4
ห้องโถง และ ชายตึก	3	2	1	0	0	0	0	0	7
ห้องน้ำ, ส้วม ชายหญิง	2	2	2	1	1	0	0	0	9
ห้องเก็บของ	2	1	1	0	0	0	0	0	4
ห้องเก็บของ	1	1	0	0	0	1	0	0	3

ตารางที่ 4.2 แสดงเปรียบเทียบค่าความสัมพันธของกิจกรรม ส่วนจัดแสดงภายใน และ ห้องประชุม

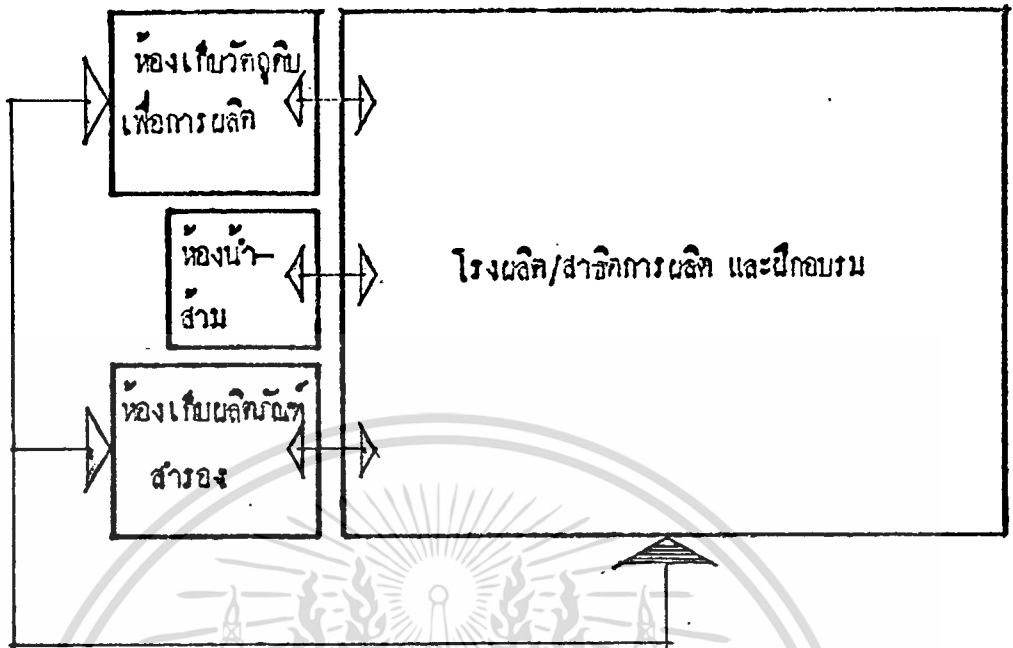
โต๊ะเกณฑ์ 4.2 แสดงความสัมพันธ์ของอุปกรณ์ส่วนจักแสงภายในและห้องประชุม

ส่วนผลิตกิจกรรม							
	1	2	3	4	รวม		
1 โรงผลิต / สาขิตการผลิต และปีกิจกรรม	1	1	1	1	4		
2 หองเก็บวัตถุขยเพื่อการผลิต	0	0	0	0	0		
3 หองเก็บผลิตภัณฑส์ารอง	3	2	0	0	5		
4 หองนำ-ส่วน	2	0	0	0	2		

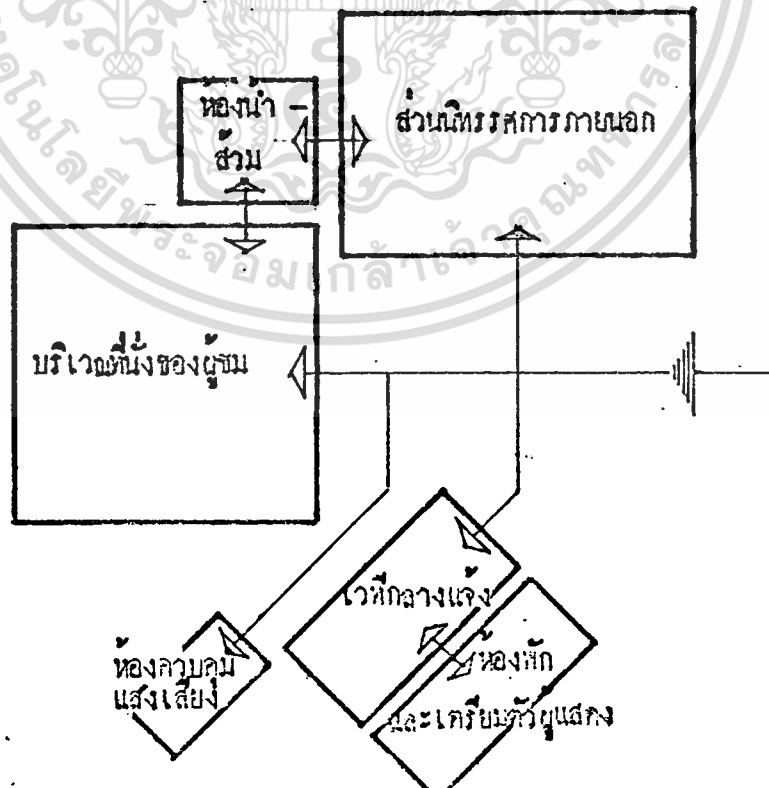
ตารางที่ 4.3 แสดงเปรียบเทียบค่าความสัมพันธองกับระกอบ ส่วนผลิตหัตถกรรม

ส่วนกิจกรรม และการแสดงภายนอก								
	1	2	3	4	5	6	7	รวม
1 เวทกลางแรง	1	1	1	1	1	1	1	8
2 หองพัก และ เตรียภัท ของบูแสดง	2	0	0	0	0	0	0	2
3 หองควบคุมแสงเสียง	2	0	0	0	0	0	0	4
4 หองเก็บของ	1	0	0	0	0	0	0	3
5 หองนำ - ส่วน พังชุมชน	0	0	0	0	0	0	0	4
6 บริเวณตั้งของชุมชน	2	0	1	1	2	0	0	7
7 ส่วนนิทรรศการภายนอก	1	0	1	1	2	1	0	6

ตารางที่ 4.4 แสดงเปรียบเทียบค่าความสัมพันธองกับระกอบ ส่วนกิจกรรม และ การแสดงภายนอก

โต๊ะแผนที่ 4.3 แสดงความสัมพันธ์องค์ประกอบส่วนผลิตหัตถกรรม

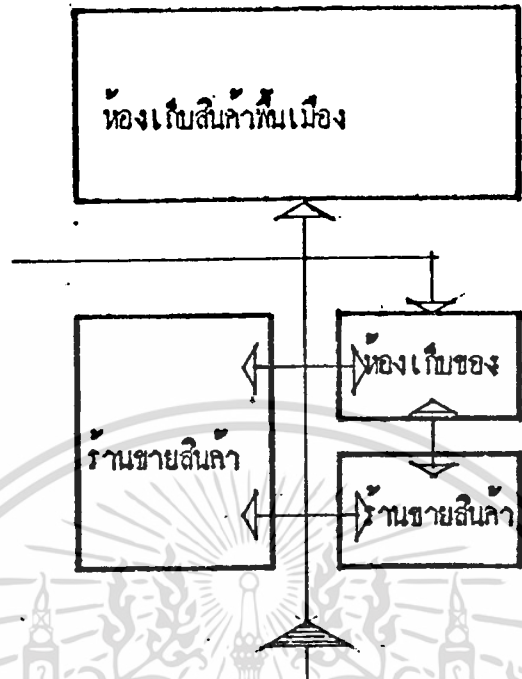
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับคณะผู้บริหารที่ศึกษานำไปใช้ในส่วนกิจกรรมที่แจ้งขอใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง และอื่น ๆ		1	2	รวม
1	บริเวณตั้ง บูธ สินค้าพื้นเมือง		3	3
2	ห้องเก็บสินค้าพื้นเมือง	3		3

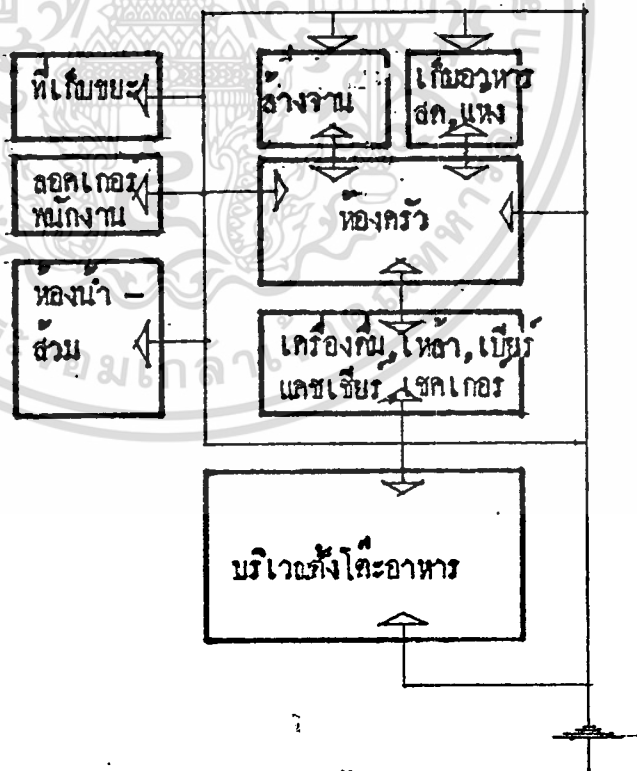
ตารางที่ 4.5 แสดงเปรียบเทียบความสัมพันธของกิจกรรม ส่วนจำหน่ายสินค้าพื้นเมืองและอื่น ๆ

ร้านอาหาร	1	2	3	4	5	6	7	8	9	รวม
1 บริเวณจัดตั้งโต๊ะอาหาร		2	2	2	2	2	2	2	2	11
2 ห้องครัว	2		2	2	2	2	2	2	2	13
3 ห้องเก็บอาหารสด / อาหารแห้ง	2	2		2	2	2	2	2	2	8
4 ห้องเก็บเครื่องพิมพ์ เผลา เบียร์	2	2	2		2	2	2	2	2	7
5 เคาน์เตอร์ แคชเชียร์, เชคเกอร์	2	2	1	1		2	2	2	2	7
6 ห้องน้ำ - ส่วน ของลูกค้า	2	1	0	0	0	2	2	2	2	5
7 ลอดเกอธ พนักงาน	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
8 ที่เก็บขยะ (แพงและเปียก)	0	2	0	0	0	0	0	0	0	5
9 ห้องล้างจาน	1	2	1	0	0	2	0	2	2	8

ตารางที่ 4.6 แสดงเปรียบเทียบความสัมพันธของกิจกรรม ร้านอาหาร

โคะแกรมที่ 4.5 แสดงความสัมพันธ์ของค้ประกอบส่วนจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง

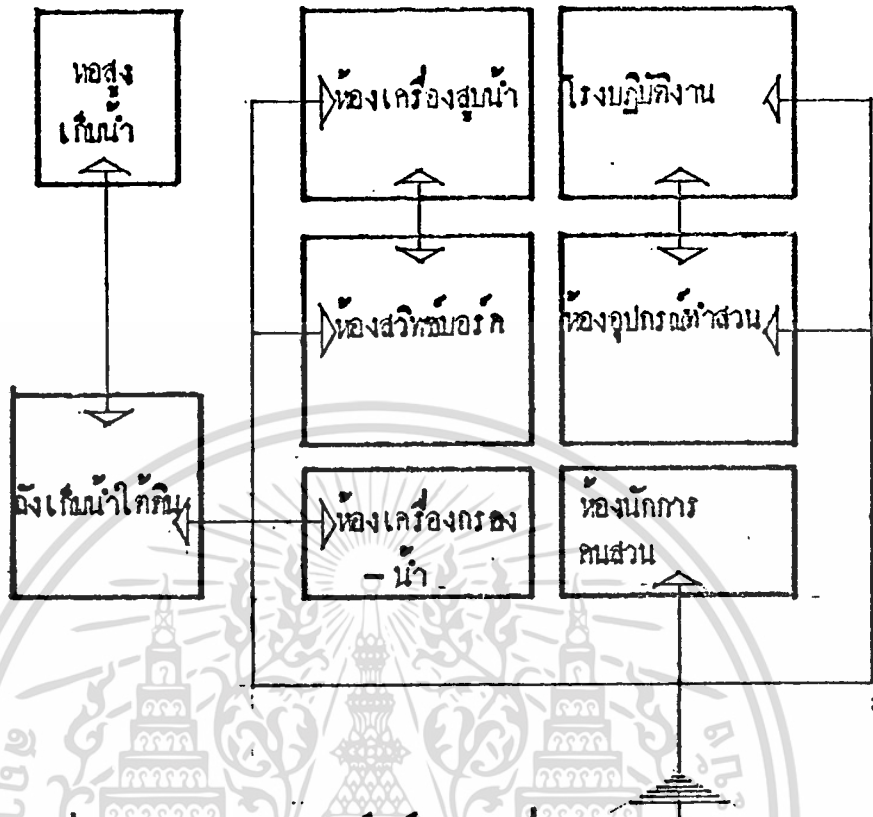

โคะแกรมที่ 4.6 แสดงความสัมพันธ์ของค้ประกอบ ร้านอาหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนบริการอื่น ๆ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	รวม
ห้องเครื่องสูบน้ำ	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7
ห้องส้วพอาคาร	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7
ห้องเครื่องกรองน้ำ	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8
โรงปฏิบัติงาน	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7
ห้องนักการ / คนสวน	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10
ห้องอุปกรณ์ทำสวน / ทำความสะอาด	0	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	8
ห้องน้ำ - ส่วน คนงาน	0	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	4
ที่จอดรถ (ภายนอกอาคาร)	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	4
ถังเก็บน้ำใต้ดิน	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	7
หอสูงเก็บน้ำ	1	0	2	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	6
สวน	0	0	0	0	0	2	0	1	0	0	0	0	0	5
ลานโถง	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	3
ทางเดินศึกษาภายในอาคาร	0	0	0	1	0	2	0	1	0	0	1	1	0	6

ตารางที่ 4.7 แสดงเปรียบเทียบค่าความสัมพัทธ์ของประเภท ส่วนบริการ

โต๊ะแกรมที่ 4.7 แสดงความสัมพันธ์ของอุปกรณ์ประกอบ ส่วนบริหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบจะปรากฏให้ทราบได้และเป็นแนวทางในการจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในชั้นต่อไป ดังแสดงไว้ในรูปที่ 4.1-4.7

4.1.2 สรุปรายละเอียดขององค์ประกอบโครงการ

รูปแบบกิจกรรมและการแสดงองค์ประกอบของศูนย์ฯ จึงได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 3 ซึ่งได้แบ่งเป็นองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยที่จะนำเสนอในศูนย์ฯ เกาะสมุยนี้ พอจะสรุปรายละเอียดขององค์ประกอบเกี่ยวกับมรดกวัฒนธรรมที่จะจัดให้ขึ้นในศูนย์ฯ ได้ ดังแสดงในรูปที่ 4.8

4.2 การศึกษาและวิเคราะห์สภาพที่ตั้งโครงการ

การศึกษาและวิเคราะห์สภาพที่ตั้งของโครงการศูนย์วัฒนธรรมเกาะสมุยถือหลักการพิจารณาจากข้อมูลพื้นฐานทางด้านกายภาพ(PHYSICAL FEATURE) เส้นทางสัญจร (TRAFFIC) สภาพแวดล้อม (ENVIRONMENT) ตลอดจนเทศบัญญัติและกฎหมายการใช้ที่ดินที่เกี่ยวข้องเข้ามาประกอบการพิจารณาซึ่งลำดับขั้นตอนการพิจารณาได้ดังนี้

- ก) การพิจารณาเขตการใช้ที่ดิน(ZONING ANALYSIS)
- ข) การวางหลักการพิจารณาที่ตั้งโครงการ (IDEAL SITE)
- ค) การตัดสินใจเลือกที่ตั้ง (SITE SELCECTION)

บริเวณที่นำมาพิจารณาคัดเลือกทั้ง 6 แห่ง ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 3.1.4.1 เป็นบริเวณซึ่งได้จากการสอบถามบุคคลสำคัญๆ จากการสำรวจภาคสนาม และอาศัยการประเมินตามแนวทางของแผนหลักเพื่อการพัฒนาเกาะสมุย-สุราษฎร์ธานี จะได้นำมาพิจารณาคัดเลือกทั้ง 3 ดังกล่าวข้างต้น เพื่อให้ได้พื้นที่ที่เหมาะสมที่สุดในการจัดตั้งศูนย์ฯ โดยอาศัยข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องต่างๆ ประกอบในการพิจารณาอย่างละเอียด ก็จะกล่าวต่อไป

การพิจารณาคัดเลือกที่ตั้งโครงการศูนย์วัฒนธรรมมาจัดลำดับการพิจารณา 2 ระเบียบ คือ

- (1) การคัดเลือกย่านหรือบริเวณที่มีศักยภาพ มาพิจารณา
- (2) การคัดเลือกพื้นที่ที่เหมาะสมในแต่ละบริเวณ

รายละเอียดในการพิจารณาการคัดเลือกในระบับบริเวณ พิจารณาจากความสำคัญดังนี้

- 1) บริเวณศูนย์กลางการคมนาคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารของมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ภูเก็ต เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 วิธีการจัดแสดงมรดกวัฒนธรรม

ชื่อสถานที่	ร.ร.	ประเภทอาคาร มากัด วัฒนธรรม	ลักษณะของ สิ่งแสดง	วิธีการจัดแสดง												
				๑. จัดแสดง	๒. ฟื้นฟูสภาพ	๓. ภาชนะบรรจุ	๔. วัสดุโอบ	๕. วัสดุผสม	๖. กระจก	๗. ภาชนะ	๘. ภาชนะ	๙. ภาชนะ	๑๐. ภาชนะ	๑๑. ภาชนะ		
โบราณวัตถุสถาน	๑	พระบรมธาตุไชยา	เจดีย์จำลอง, สไลด์, เอกสารภาพ		Δ				○	○	○					
	๒	พระบรมธาตุ- นครศรีธรรมราช	เจดีย์จำลอง, สไลด์, เอกสารภาพ		Δ				○	○	○					
	๓	พระธาตุศรี	เจดีย์จำลอง		Δ											
	๔	เมืองเมืองนคร	สไลด์, ผนังสี, ภาพ						Δ		○	○				
	๕	ศิลาจารึก	แบบจำลอง, เอกสาร		Δ						○	○				
	๖	พระโทสิศวรรโลกีเสถียร	แบบจำลอง, เอกสาร	○	Δ						○	○				
	๗	พระวิษณุ	แบบจำลอง, ภาพ, เอกสาร	Δ							○	○				
	๘	พระศิขรินทร์	แบบจำลอง, เอกสาร	Δ							○	○				
	๙	พระโทสิศวรรนิพนธ์	แบบจำลอง, เอกสาร	Δ							○	○				
	๑๐	พระพุทธรูปนาคปรก	แบบจำลอง, เอกสาร	Δ							○	○				
ประเพณีและเทศกาล	๑	ประเพณีสงกรานต์	วีดิโอเทป, สไลด์, เอกสารสิ่งพิมพ์	○			Δ		○	○	○					Δ
	๒	ประเพณีวันจับปลา	วีดิโอเทป, สไลด์, เอกสารสิ่งพิมพ์	○			Δ		Δ	○	○					
	๓	ประเพณีลากพระ	แบบจำลอง, ภาพยนต์, วีดิโอ	Δ		Δ		○	○	○	○					
	๔	ประเพณีรับสงกรานต์	วีดิโอเทป, สไลด์,	○			Δ		Δ	○	○					
	๕	ประเพณีทำขวัญข้าว	วีดิโอเทป, สไลด์	○			Δ		Δ	○	○					
	๖	ประเพณีกินหมาก พระปฐม	วีดิโอเทป	○			Δ		○	○	○					
	๗	ประเพณีให้ทานไฟ	สไลด์						Δ	○	○	○				
	๘	ประเพณีทำขวัญธาตุ	วีดิโอเทป	○			Δ		○	○	○					
	๙	ประเพณียกทูลรับ	วีดิโอเทป, สไลด์, หุ่นจำลอง			Δ		Δ	○	○	○					
	๑๐	ประเพณีสวดโศกโศก	วีดิโอเทป, สไลด์	○			Δ		○	○	○					
วิถีชีวิตและความเป็นอยู่	๑๑	ประเพณีชักผ้าห่ม	วีดิโอเทป				Δ		○	○	○					
	๑๒	ประเพณีสวดมนต์	วีดิโอเทป, สไลด์	○					Δ	○	○					
	๑	บ้าน, ชีวิตในบ้าน	ของจริง, หุ่นจำลอง	○	Δ					○	○					
	๒	ประเพณีการเกิด	สไลด์, เอกสารสิ่งพิมพ์	○						Δ	○	○				
	๓	การรับขวัญเด็ก	สไลด์, เอกสารสิ่งพิมพ์	○						Δ	○	○				
	๔	การบวช	วีดิโอเทป, ของจริง, เอกสารสิ่งพิมพ์	○				Δ		○	○					
	๕	การแต่งงาน	วีดิโอเทป, สไลด์	○				Δ		○	○					
	๖	การทำบุญ	สไลด์, เอกสารสิ่งพิมพ์	○				Δ		○	○					
	๗	การตาย	สไลด์, เอกสารสิ่งพิมพ์	○				Δ		○	○					
	๘	บ้าน	ของจริง, สไลด์	Δ						○	○					
ศิลปกรรมพื้นบ้าน	๑	ความแห้งกร้าน	ของจริง, หุ่นจำลอง, สไลด์	Δ										○		
	๑๐	โศกโศก, ของขลัง	ของจริง, ของจำลอง, สไลด์	Δ							○	○				
	๑๑	อาหาร	ของจำลอง, การแสดง สาธิต, สไลด์	Δ						○	○				○	
	๑๒	หมวก	ของจริง, ภาพ, เอกสารสิ่งพิมพ์, สไลด์	Δ						○	Δ					

เอกสารนี้เป็นเอกสารทรัพย์สินทางวัฒนธรรมที่ควรได้รับการคุ้มครองและรักษาไว้เป็นอย่างดี ไม่ควรนำออกนอกประเทศโดยไม่ได้รับอนุญาต

Δ 18581 โฉมใหม่ทุกชิ้น อีกทั้ง 0 18581 จัดตั้งแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

กลุ่มเนื้อหา	ค.ศ. สบ.ศ.	รหัสวิชา เรียน วิชาเรียน	ลักษณะของ เนื้อหา :	วิธีการสอน																			
				๑. บรรยาย	๒. ฟังบรรยาย	๓. การปฏิบัติ	๔. ฝึกปฏิบัติ	๕. สื่อ	๖. เทคนิค	๗. การอภิปราย	๘. การค้นคว้า	๙. การนำเสนอ	๑๐. การประเมินผล	๑๑. การวัดผล									
การประเมิน และการ- ผลของท้องถิ่น	๒	เครื่องทอผ้า	ของจริง, ภาพ, เอกสารเชิงพิมพ์, สไลด์	Δ				○	Δ	Δ													
	๓	ช่างทอผ้า	ของจริง, ภาพ, เอกสารเชิงพิมพ์, สไลด์	Δ				○	Δ	Δ													
	๔	ผ้าทอพื้นบ้าน	ของจริง, ภาพ, เอกสารเชิงพิมพ์, สไลด์	Δ				○	Δ	Δ													
	๕	เครื่องถนอมผ้า	ของจริง, ภาพ, เอกสารเชิงพิมพ์, สไลด์	Δ				○	Δ	Δ													
	๖	กระบวนการทอผ้า	ของจริง, ภาพ, เอกสารเชิงพิมพ์, สไลด์	Δ				○	Δ	Δ													
	๗	เครื่องใช้บ้านผ้าทอ	ของจริง, ภาพ, เอกสารเชิงพิมพ์, สไลด์	Δ				○	Δ	Δ													
	๘	รูปแบบผ้า	ของจริง, ภาพ, เอกสารเชิงพิมพ์, สไลด์	Δ				○	Δ	Δ													
	๙	ผลิตภัณฑ์จากผ้าทอ	ของจริง, ภาพ, เอกสารเชิงพิมพ์, สไลด์	Δ				○	Δ	Δ													
	๑๐	การนทอผ้า	ภาพ, เอกสารเชิงพิมพ์, สไลด์	Δ				○	Δ	Δ													
	๑๑	ผ้าทอพื้นเมือง	ของจริง, ภาพ, เอกสารเชิงพิมพ์, สไลด์	Δ				○	Δ	Δ													
	๑๒	แหล่งบอก	การแสดงสาธิต, เทปบันทึกเสียง, เอกสารเชิงพิมพ์								○			○									Δ
	๑๓	สีแกมมา	การแสดงสาธิต, วีดิโอเทป, ของจริง, เอกสารเชิงพิมพ์					○		Δ				○									Δ
	๑๔	กำไล	การแสดงสาธิต, ของจริง, สไลด์, เอกสารเชิงพิมพ์					○		Δ				○									Δ
	๑๕	หนังตะลุง	การแสดงสาธิต, ของจริง, สไลด์, วีดิโอเทป, ภาพ, เอกสารเชิงพิมพ์	Δ					○		○		○	○									Δ
	๑๖	มโนทัศน์	การแสดงสาธิต, ของจริง, สไลด์, วีดิโอเทป, ภาพ, เอกสารเชิงพิมพ์, เทป, การแสดงบนเวที	Δ					○		○		○	○									Δ
	๑๗	คำศัพท์	การแสดงสาธิต, เทปบันทึกเสียง, เอกสารเชิงพิมพ์							Δ				○									Δ
	๑๘	เพลงเรือ	การแสดงสาธิต, วีดิโอเทป, ภาพ, เอกสารเชิงพิมพ์							Δ				○									Δ
	๑๙	เพลงนา	การแสดงสาธิต, วีดิโอเทป, ภาพ, เอกสารเชิงพิมพ์							○				○									Δ
	๒๐	มวยไชยา	การแสดงสาธิต, วีดิโอเทป, ภาพ, เอกสารเชิงพิมพ์							Δ				○									Δ
	๒๑	ขวัญ	วีดิโอเทป, ภาพ, เอกสารเชิงพิมพ์							Δ				○									Δ
	๒๒	นกเขา	วีดิโอเทป, ภาพบนซีดี, กิจกรรมตามโอกาส, ภาพ, สไลด์							○	Δ		○										Δ
	๒๓	ชนไก่	วีดิโอเทป, กิจกรรม ตามโอกาส, ภาพ, สไลด์							Δ			○										Δ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานภายในเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3). แหล่งศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

4). ชุมชนพื้นบ้านและสัญลักษณ์ท้องถิ่น

บริเวณที่นำมาพิจารณา มี 6 บริเวณได้แก่

1. บริเวณหน้าทอน
2. บ้านลิปะน้อย
3. หาดละไม
4. หาดแดง
5. อ่าวบางรัก - เกาะฟาม
6. อ่าวแม่น้ำ

นำบริเวณที่จะพิจารณาคัดเลือกทั้ง 6 แห่ง มาพิจารณาวิเคราะห์ตามลำดับชั้นคอนทั้ง 3

4.2.1 สภาพทั่วไปของที่ตั้ง

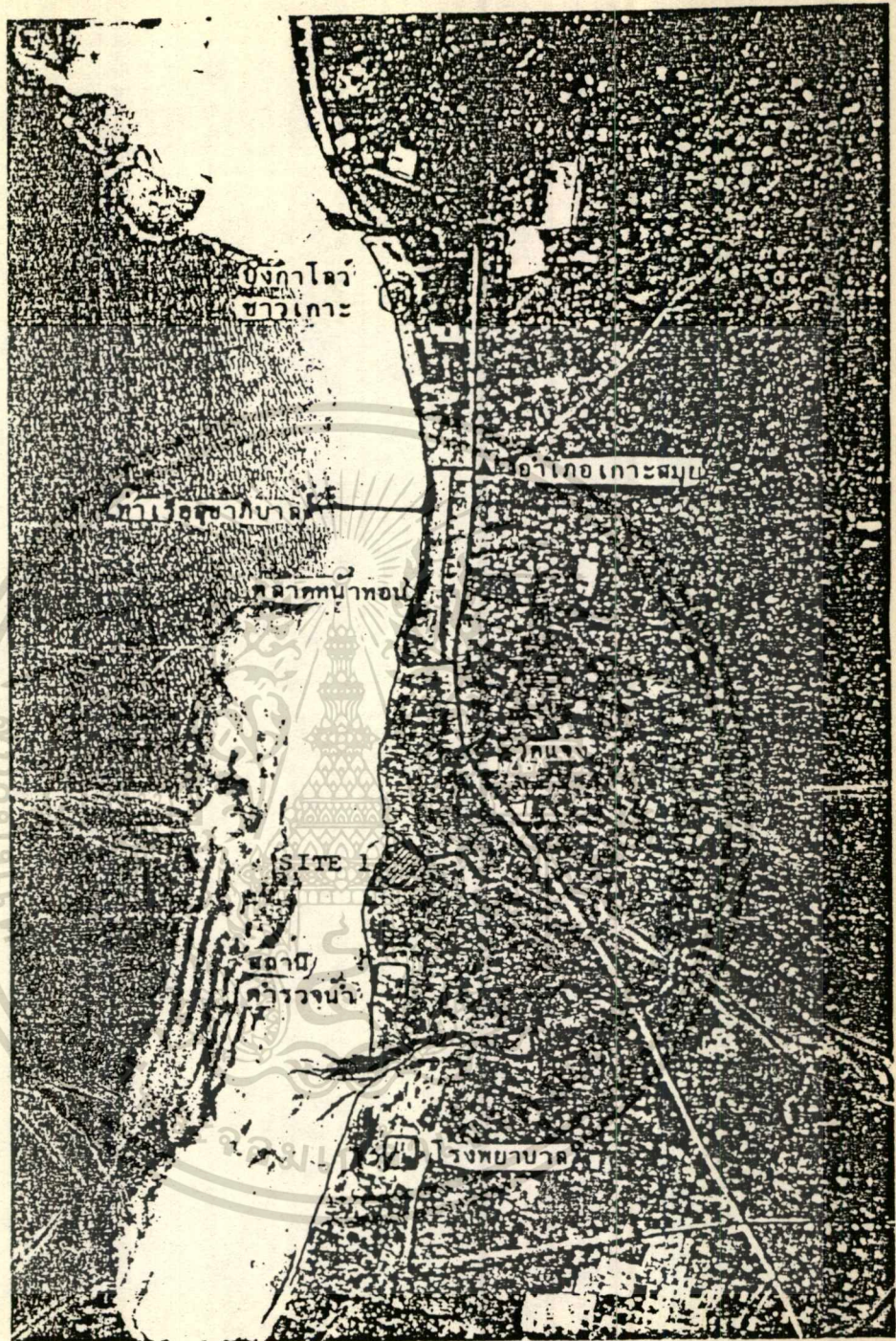
1. ที่ป่าช้าวัดนอก บ้านทอน หมู่ที่ 3 ต.อ่าวทอง

สภาพทั่วไป บ้านหน้าทอนมีเป็นชื่อเรียกทั่วไปของชุมชนหมู่ที่ 3 บ้านอ่าวทองตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของเกาะสมุย ศึกษายทะเลที่เป็นอ่าวกว้าง คั่นลมน้อย ซึ่งทำให้บริเวณนี้ได้รับการพัฒนามาเป็นชุมชนที่สำคัญที่สุดของเกาะสมุย เป็นศูนย์กลางการปกครอง : ย่านธุรกิจการค้าและศูนย์กลางการคมนาคม คือ มีท่าเทียบเรือสุชาภิบาล ซึ่งเป็นทั้งท่าจอดเรือโดยสารมาจากแผ่นดินใหญ่ไปเกาะพะงัน และเป็นท่าเทียบเรือประมง คำนการคมนาคมภายในเกาะ หน้าทอนเป็นจุดเริ่มต้นและสิ้นสุดของถนนสายรอบเกาะ ดังนั้น บริเวณหน้าทอนจึงมีความพร้อมค่านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่สุด

หน้าทอนเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวทุกคน ซึ่งนักท่องเที่ยวกว่าร้อยละ 58.6 จะคงมายังบริเวณนี้ เพื่อการเดินทางและเพื่อซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค ปัจจุบันบริเวณนี้มีที่พักประเภทโรงแรมและบังกาโลว์ จำนวน 92 ห้อง (ร้อยละ 9.2 ของทั้งเกาะ)

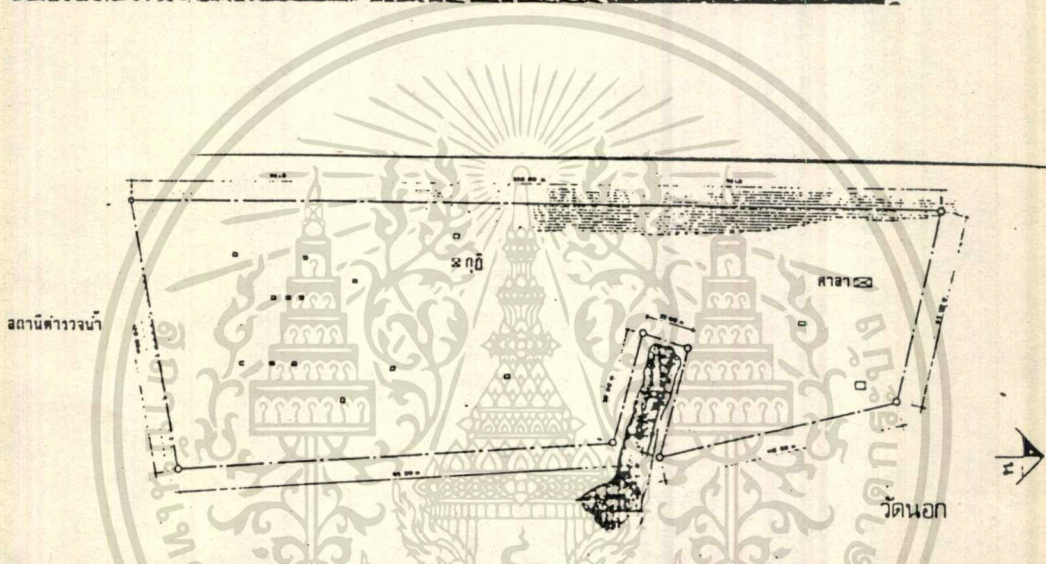
การเสนอบริเวณหน้าทอนเป็นที่ตั้งของศูนย์ มีแนวความคิดที่ว่า ท่าเลที่เจริญ จะส่งเสริมให้ศูนย์ฯ ประสบผลในการให้บริการ และการคืนทุน

บริเวณหน้าทอนนับจากชายฝั่งไปจนถึงเชิงเขา มีพื้นที่ประมาณ 1,500 ไร่ และยังมีพื้นที่ใกล้เคียงทางตอนเหนืออีกประมาณ 500 ไร่ มีการตั้งบ้านเรือนหนาแน่น โดยเฉพาะบริเวณตลาดไม่ไกลท่าเทียบเรือ ว่างๆ ไร่ก็ล้ม บริเวณที่ห่างออกไปยังฝั่งมีสภาพเขียวชะอุ่มพำนักอยู่ในบริเวณหน้าทอน

รูปที่ 4.9 บริเวณที่ตั้งป่าช้าวัดนอก หน้าทอน มาตรฐาน 1 : 15,000

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.10 ผังบริเวณ และ สภาพทั่วไป ป่าช้าวัดนอก หน้าทอน มาตรฐาน 1 : 15,000

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีที่ตั้งที่ควรพิจารณา คือ

บริเวณวัดนอก เป็นบริเวณที่เหมาะสมที่สุด เพราะเป็นที่ธรณีสงฆ์ของวัดแจ้งมีเนื้อที่ประมาณ 10 ไร่ พื้ที่ศึกษาหาคายาวประมาณ 340 เมตร การแผ่ที่ดินปัจจุบันเป็นป่าช้า (รูปที่ 4.9 — 4.10) ซึ่งได้มีการสร้างป่าช้าบางส่วนแล้ว แต่บางส่วนยังมีสวนชุกฉาดรอยู่ ที่ดินบริเวณนี้ทางวัดยินดีให้เช่าในราคาถูก

การเข้าถึงพื้นที่ มีถนนลูกรังกว้าง 5 เมตร แยกจากถนนสายรอบเกาะที่ กม. เข้าไปยังสถานีตำรวจน้ำ เป็นระยะ

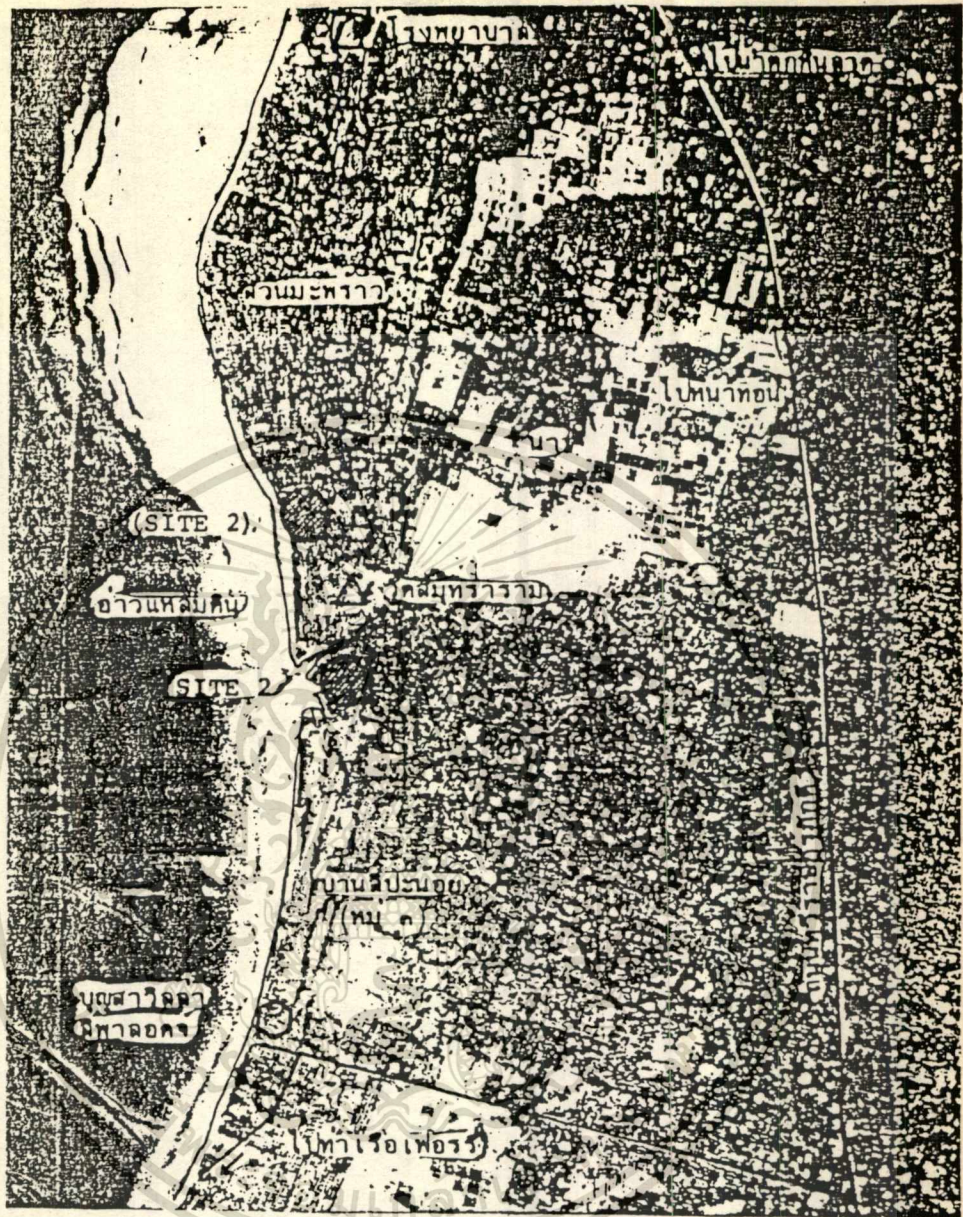
2. ที่ตั้งโรงเรียนอ่าวแหลมกิน หมู่ที่ 3 ต.ลิปะน้อย

สภาพทั่วไป หมู่ที่ 3 บ้านลิปะน้อยอยู่ในตำบลลิปะน้อย ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของเกาะสมุยห่างจากตลาดหน้าทอนลงใต้ทางใต้ประมาณ 3.5 กม. ด้านตะวันตกเป็นชายทะเลบริเวณอ่าวแหลมสนทางใต้เป็นหมู่ที่ 2 ซึ่งห่างออกไปประมาณ 3 กม. เป็นที่ตั้งของท่าเทียบเรือเฟอร์รี่ของบริษัทสมุย-หนองเฟอร์รี่จำกัด ซึ่งเป็นเรือโดยสารที่สามารถบรรทุกคนโดยสารมาจากแผ่นดินใหญ่ได้ บ้านลิปะน้อยจึงอยู่ระหว่างศูนย์กลางคมนาคม 2 แห่ง และยังมีที่พักนักท่องเที่ยวบริเวณใกล้เคียงในรัศมี 3 กม. ถึง 108 ห้อง (ร้อยละ 11 ของทั้งเกาะ) แต่มีนักท่องเที่ยวลิปะน้อย บ้านลิปะน้อยมีพื้นที่ประมาณ 1,950 ไร่ มีประชากรอยู่ค่อนข้างหนาแน่น ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนมะพร้าว การตั้งชุมชนมีความใกล้ชิดกันมากรวมกันเป็นกลุ่มก้อน และมีลักษณะสถาปัตยกรรมที่บ้านหลังเหลือมากที่สุด คือ เป็นอาคารเก่าเข้ามีทรวดทรงเป็นเอกลักษณ์ บ้านโคกอิฐอิฐปูน ใต้ดินสูง มีฝาจุ๊กมีก คอสูง ว่องลม หลังคามุงกระเบื้องดินเผาหรือปูน เป็นต้น ศูนย์กลางชุมชนอยู่ที่วันสมุทราราม บริเวณอ่าวแหลมกิน

บ้านลิปะน้อยเหมาะที่จะจัดตั้งศูนย์ฯ ในแนวความคิดที่ว่าให้ศูนย์ฯ มีความสัมพันธ์กับชุมชนที่มีศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านมากที่สุด และจะเป็นตัวกระตุ้นการพัฒนาแก่ชุมชน โดยเฉพาะด้านอาชีพที่เกี่ยวข้องเนื่อง อย่งไรก็ตาม การพัฒนาที่เป็นไปในทางทำลายสภาพเดิมเป็นสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นได้เช่นกัน

พื้นที่ธรณีสงฆ์ของวัดสมุทราราม ริมอ่าวแหลมกินมีขนาดประมาณ 10 ไร่ เป็นพื้นที่ที่เหมาะสมที่สุดของบริเวณนี้ เพราะอยู่ใกล้ศูนย์กลางชุมชน มีถนนลูกรังกว้าง 5 เมตร เข้าถึงห่างจากถนนรอบเกาะประมาณ 1.5 กม. และเป็นที่ดินบริเวณกว้าง สามารถเช่าจากทางวัดได้ ในบริเวณใกล้เคียงเป็นที่ดินเอกชนที่อาจคิดค่าเช่าได้ ในราคาไม่สูงมากนัก

(รูปที่ 4.11 แสดงที่ตั้งอ่าวแหลมกิน)

รูปที่ 4.11 บริเวณที่ตั้งอ่าวแหลมคิน

มาตราส่วน 1 : 15,000

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. พื้นที่ปากคลองละไม หมู่ 3 ต.มะเร็ด

สภาพทั่วไป หากละไมอยู่ในตำบลมะเร็ด ทางฝั่งตะวันออกของเกาะสมุย ห่างจากหน้าทอน ประมาณ 16-19 กม. ตามถนนรอบเกาะ

หากละไมเป็นชายหาดสลัมโขกหินสวยงามมาก น้ำทะเลใส มีคลื่นน้อย-ปานกลาง เป็นที่พักผ่อนท่องเที่ยวที่สำคัญ และมีชื่อเสียงแห่งหนึ่ง มีห้องพัก 186 ห้อง (ร้อยละ 18.7 ของทั้งเกาะ) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นบังกาโลว์แบบง่าย ๆ นอกจากนี้ บริเวณหากละไมยังมี "หินตา-หินยาย" เป็นหินที่มีรูปร่างประหลาดตามธรรมชาติ ที่นักท่องเที่ยว โดยเฉพาะคนไทยเกือบทุกคนจะต้องไปดู และเป็นสัญลักษณ์ของเกาะสมุย

บริเวณตอนเหนือของหาดเป็นที่ตั้งของหมู่บ้านละไม ซึ่งแต่เดิมมีการทำเครื่องจักสานจากหวาย วัสดุจากมะพร้าว และไม้ไผ่มา แต่ปัจจุบันนี้ลดน้อยลง ส่วนทางตอนใต้มีบ้านหัวถนนเป็นศูนย์กลางชุมชนที่สำคัญอีกแห่งหนึ่ง ประชากรมีอาชีพทำสวนมะพร้าว และมีการทำประมงมากด้วย มีท่าเรือประมง มีอาคารแบบเรือนแถว ร้านค้า อยู่บริเวณกลางหมู่บ้าน และมีทางแยกไปยังพื้นที่ตอนใต้ของเกาะ

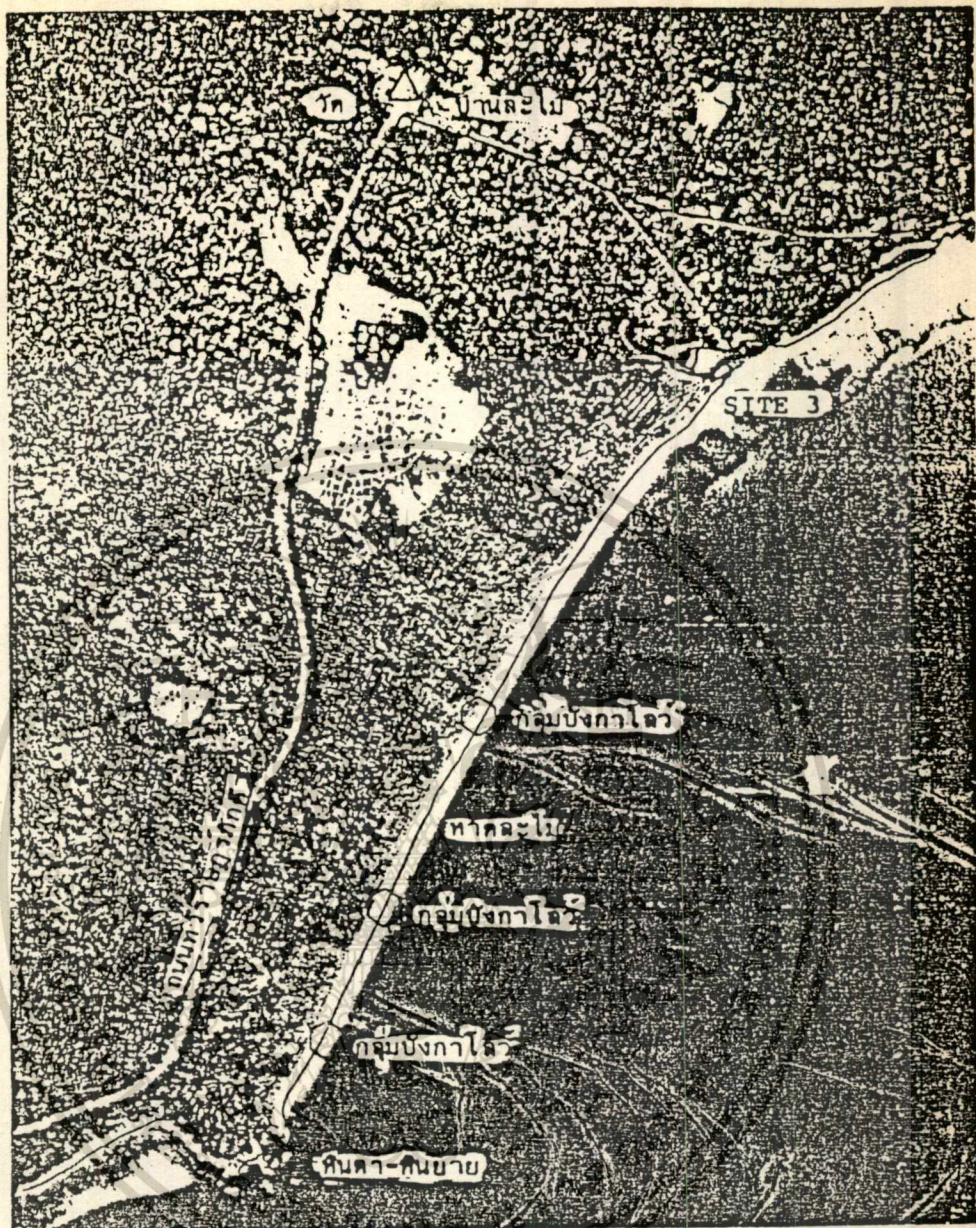
บริเวณนี้เหมาะในการจัดตั้งศูนย์ฯ เพราะเป็นย่านที่พักนักท่องเที่ยว มีชุมชนท้องถิ่น และมีสัญลักษณ์ความงามของเกาะอีกด้วย อย่างไรก็ตาม ข้อที่ควรพิจารณา คือ ราคาที่ดินสูงมาก โดยเฉพาะที่ดินติดทะเล

ตำแหน่งที่เหมาะสมในการจัดตั้งศูนย์ฯ ได้แก่ บริเวณหมู่บ้านละไม บริเวณด้านตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่บ้าน คืออ่าวละไม ใต้คลองละไมลงไป มีสภาพทั่วไป เป็นสวนมะพร้าวริมทะเล อยู่ใกล้หมู่บ้าน แต่บริเวณนี้การเข้าถึงไม่สะดวก เพราะอยู่ห่างถนน ซึ่งในระยะยาวอาจมีโครงการตัดถนนอ้อมหมู่บ้านผ่านบริเวณนี้ได้

4. บริเวณหาดแดง ต.บ่อผุด

สภาพทั่วไป หากแดงตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของเกาะสมุย เป็นเขตตำบลบ่อผุด ห่างจากตลาดหน้าทอนประมาณ 23 กม. อยู่ทางตอนเหนือของหากละไม เป็นชายหาดที่สวยงามที่สุด และสวยงามมาก หรายขาวสะอาด ทะเลสาบชั้นน้อย คลื่นลม-น้อยถึงปานกลาง เป็นย่านที่พักของนักท่องเที่ยวที่ใหญ่ที่สุด มีห้องพักถึง 387 ห้อง (ร้อยละ 388.8 ของทั้งเกาะ) ชาวต่างประเทศนิยมมาพักบริเวณนี้มาก

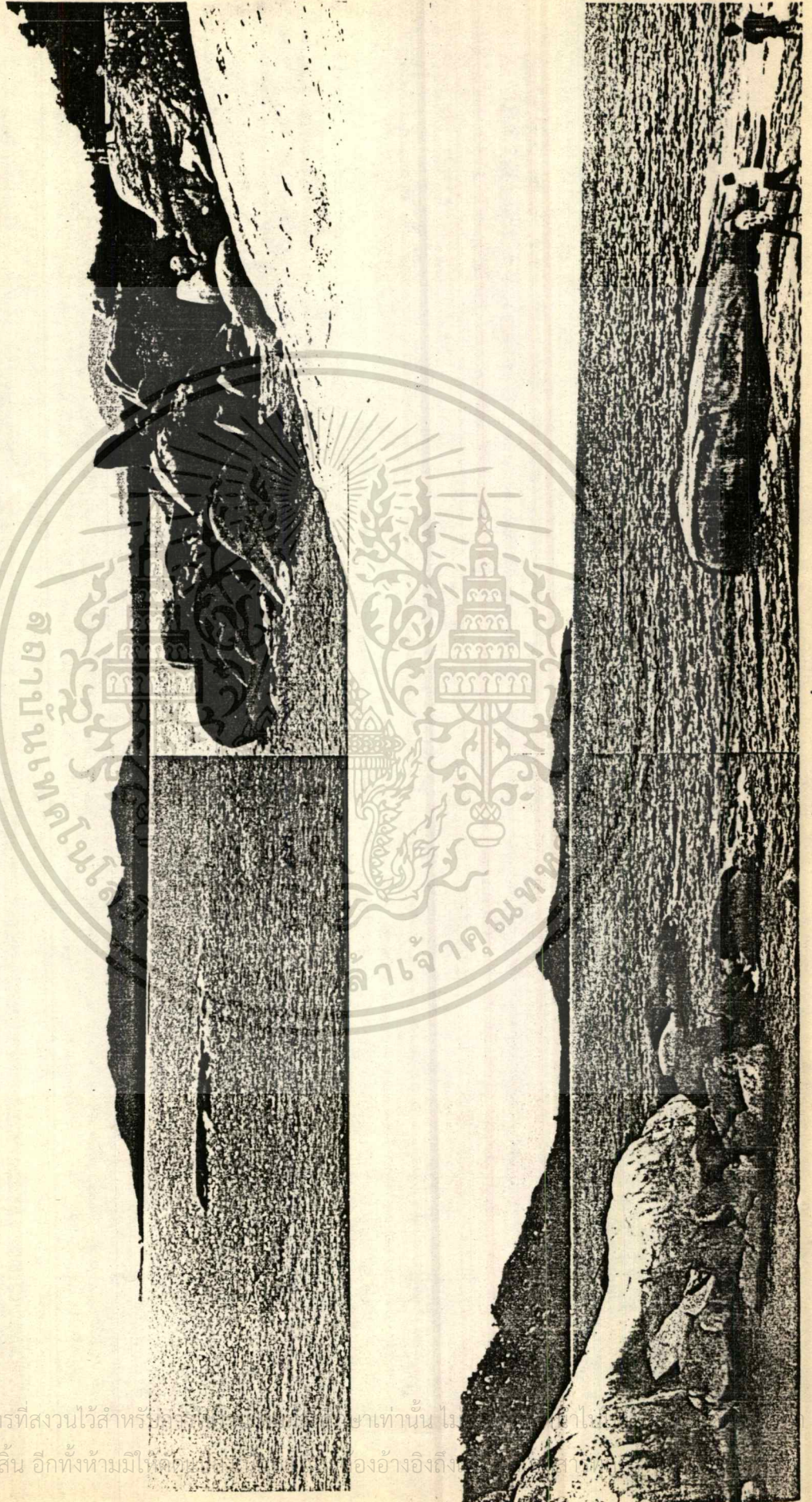
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ บริเวณหาดแดงอยู่ห่างจากถนนรอบเกาะตั้งแต่ 300 เมตร จนถึง 2 กม. ปัจจุบัน
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.12 บริเวณที่ตั้ง ปากคลองละไม

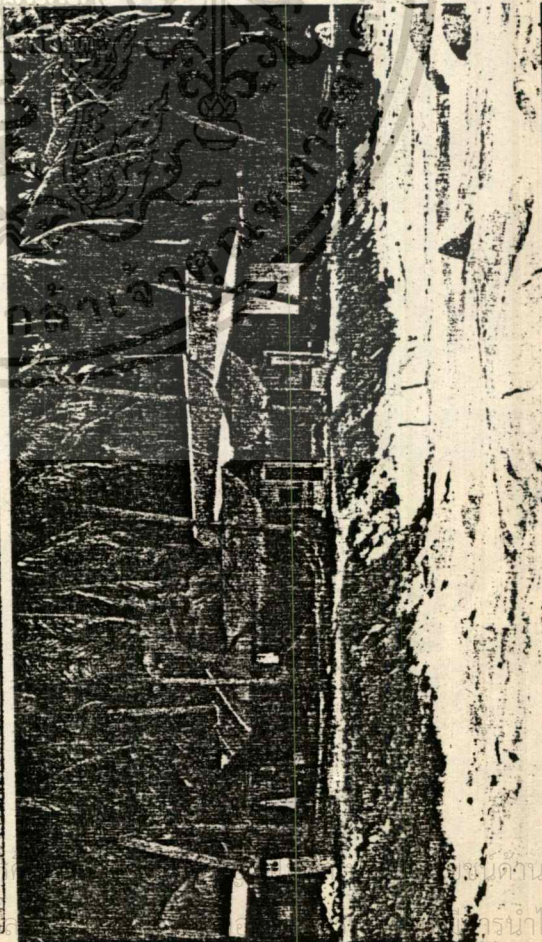
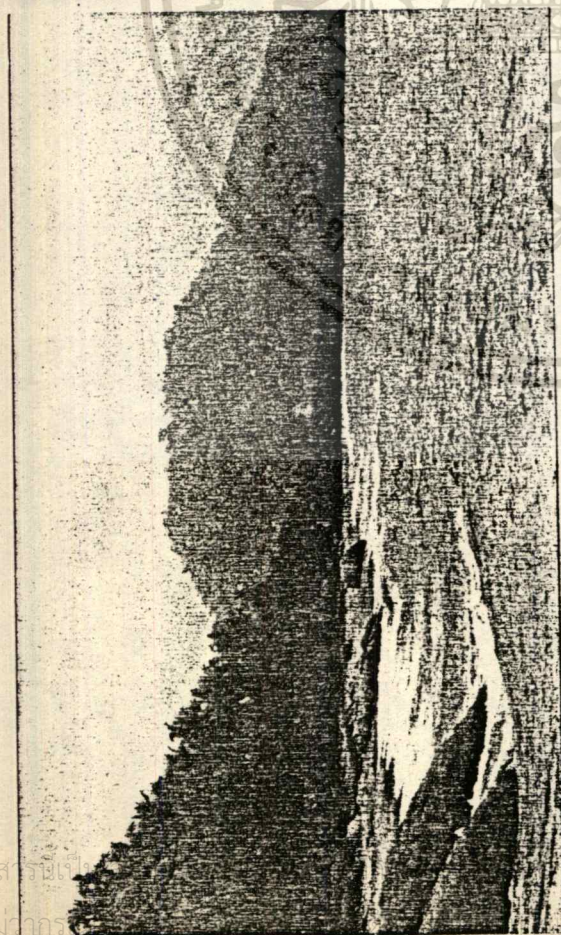
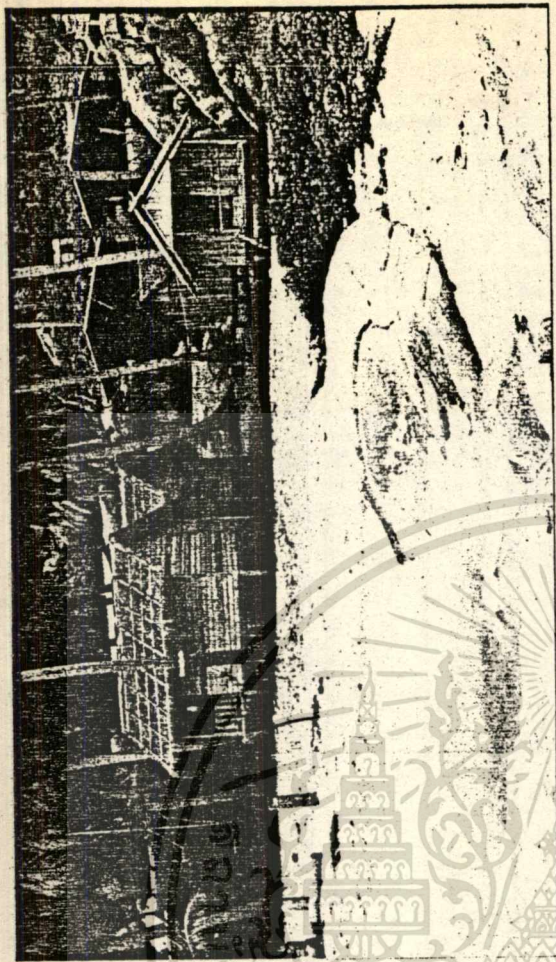
มาตราส่วน 1 : 15,000

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

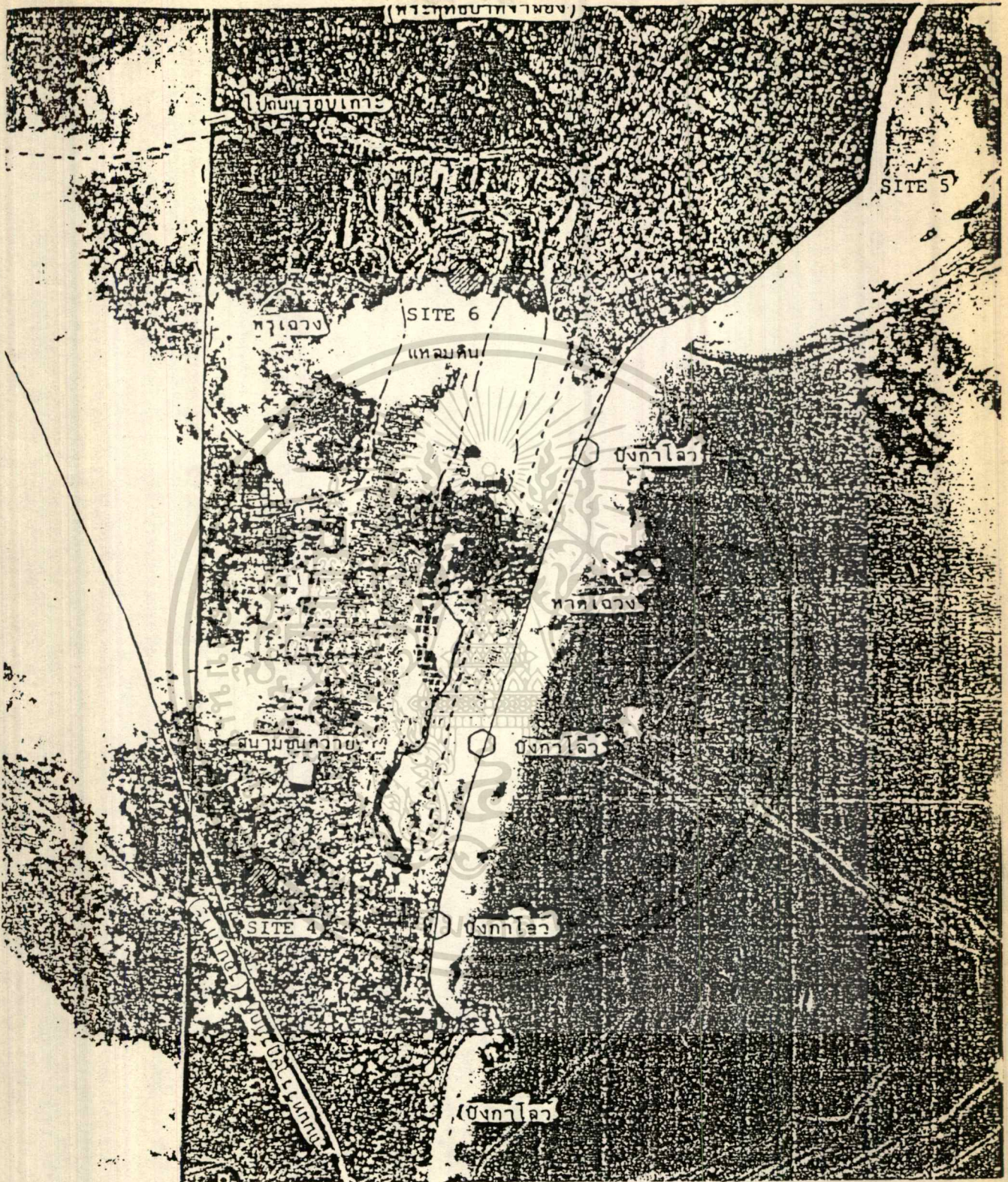

รูปที่ 4.13 สภาพทั่วไปหาดละไม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับ...
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลง...
อย่างอื่น

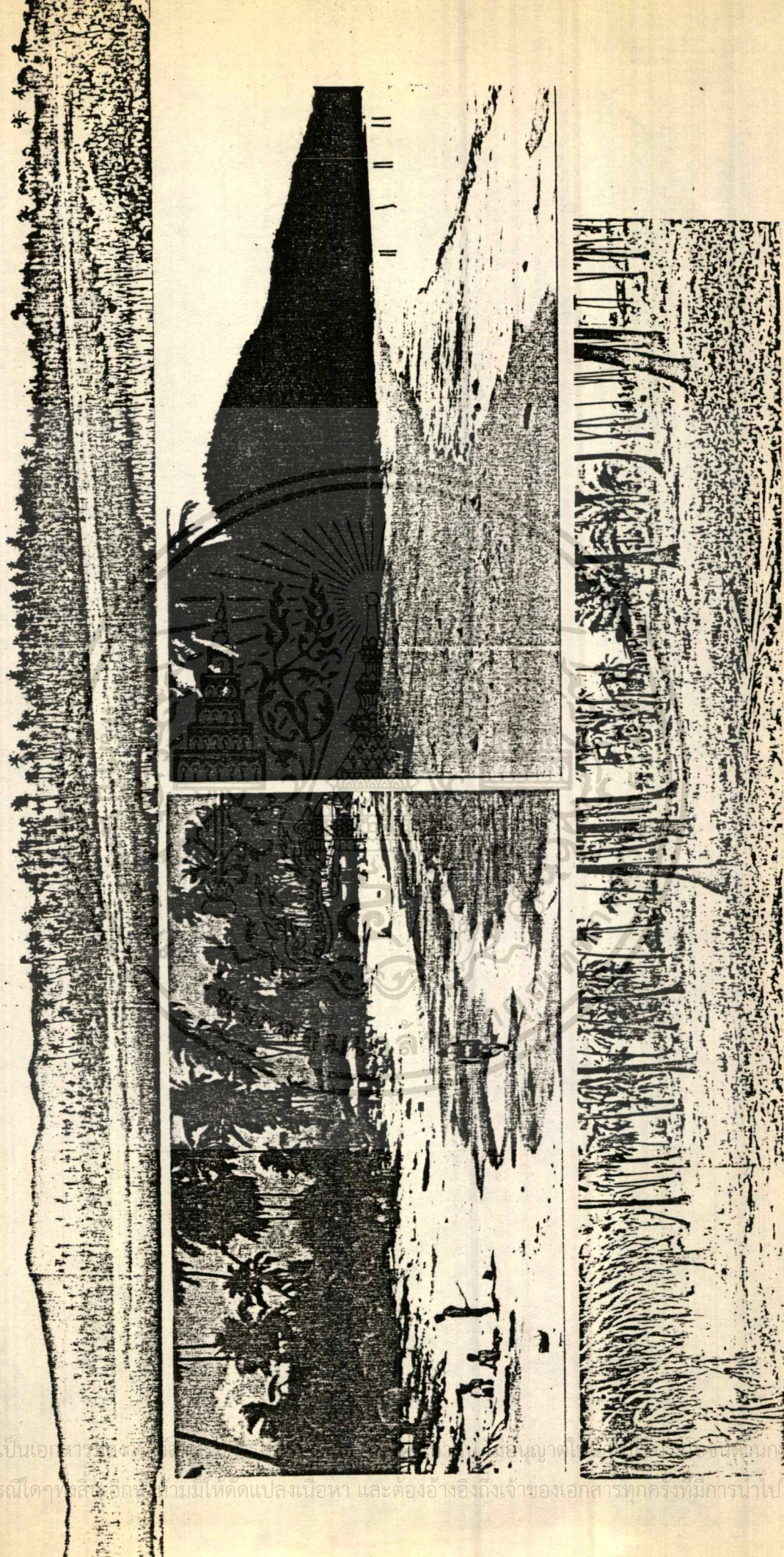
รูปที่ 4.14 สภาพชายหาดและแหล่งที่กั้นท้องเที่ยว บริเวณหาดละไม

รูปที่ 4.15 บริเวณที่ตั้งท่าเรือ

มาตราส่วน 1 : 15,000

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.16 สภาทั่วไปของชายหาดนางแดงบริเวณที่ตั้งเหมาะสมของโครงการศูนย์ฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารของ... อนุญาตให้... ให้นำกรณีใดๆ... หมดจดเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีถนนสายสำคัญแยกเข้าพื้นที่ 3 สาย และมีถนนขนานชายหาคีในระยะห่าง 100 เมตร ตลอดแนว

ความเหมาะสมของบริเวณในการจัดตั้งศูนย์ฯ อยู่ในแนวความคึกที่ท้องกรให้ศูนย์ฯ อยู่ใกล้กับนักท่องเที่ยวมากที่สุด และนักท่องเที่ยวสามารถมายังศูนย์ฯ ได้สะดวกที่สุด นอกจากนี้ยังเป็นจุด การระตุ้นการขยายตัวของพื้นที่ต่อไปด้วย อย่างไรก็ตาม ยังมีนักท่องเที่ยวประเภทไปเช้าเย็นกลับจำนวนมาก ที่จะเดินทางเข้ามาและแวะศูนย์

ตำแหน่งที่ควรพิจารณา มี 3 แห่ง คือ

(1) บริเวณ กม.27 ริมถนนรอบเกาะเป็นช่วงที่ห่างจากทะเลน้อยที่สุด ประมาณ 500 ม. เป็นพื้นที่สวนมะพร้าว สภาพพื้นที่เนินเนินเขาและคลอง สวยงามมาก อย่างไรก็ตามพื้นที่นี้ไม่ คึกทะเล เพราะตลอดชายฝั่งทะเลเป็นที่ตั้งของบังกาโลว์ทั้งสิ้น

(2) บริเวณชายทะเลคอนเหนือหาคีแดง เป็นบริเวณที่บรรจบกันของถนนลูกรัง สายเลี้ยวชายทะเล และถนนลูกรังแยกจากถนนรอบเกาะ ห่างถนนรอบเกาะประมาณ 3 กม. สภาพทั่วไป เป็นสวนมะพร้าว ชายทะเลมีบังกาโลว์ทั่วไป (ยังไม่หนาแน่น) ในระยะใกล้เคียงมีเขาหัวจุก และ วัตถุประสงค์การรวม

(3) บริเวณแหลมกึ่งกลางพรูแดง เป็นพื้นที่ที่มีสภาพคล้ายแหลมยื่นเข้าไปในบริเวณพรู (หนองน้ำสาธารณ) อยู่ห่างจากหลังของบริเวณบังกาโลว์ต่าง ๆ สภาพทั่วไปเป็นสวนมะพร้าว ล้อมรอบด้วยที่ดุ่ม 3 ด้าน (รูปที่ 4.15, 4.16 แสดงสภาพทั่วไปของพื้นที่)

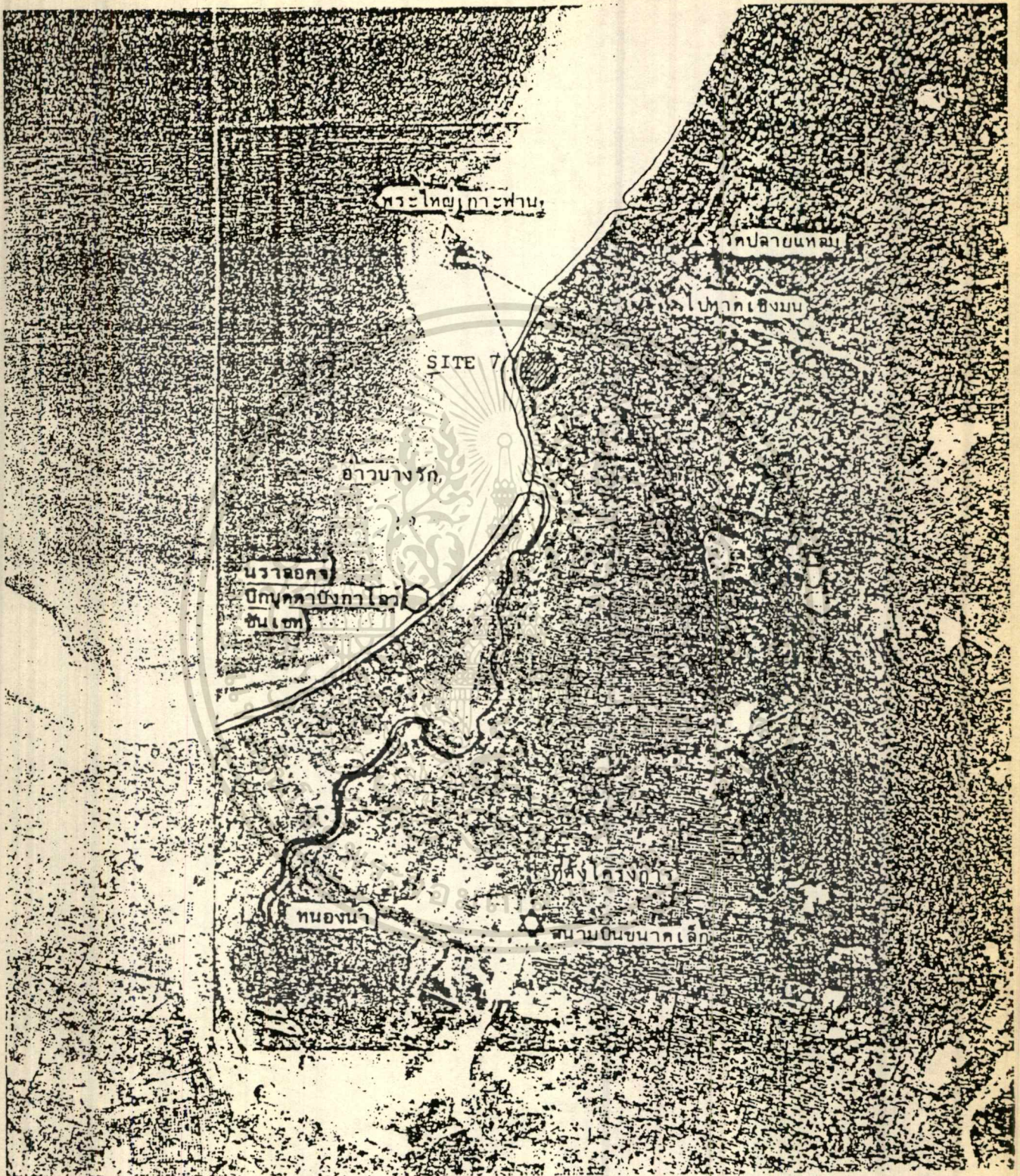
5. พื้นที่ใกล้หริ่งใหญ่เกาะฟาน อ่าวบางรัก ตำบลบ่อผุด

สภาพทั่วไป อ่าวบางรักอยู่ทางตอนเหนือของเกาะสุเมย์ ในหมู่ที่ 4 ตำบลบ่อผุดห่าง จากหน้าทอนประมาณ 23 กม. โดยแยกออกจากถนนสายรอบเกาะที่ตลาดบ่อผุด ถนนแยกเป็นถนนคอนกรีตอย่างคิเลียบชายหาคีไปจนถึงสำนักสงฆ์เกาะฟาน ซึ่งมีพระพุทธรูปขนาดใหญ่ตั้งเด่นเป็นสง่า

บริเวณอ่าวบางรักมีบังกาโลว์ที่พัก 57 ห้อง ในตำบลนี้มีโครงการสร้างสนามบินเล็ก ซึ่งเอกชนกำลังดำเนินการขออนุญาตจากกรมการบินพาณิชย์

การเสนอบริเวณนี้มีแนวความคิดว่า ศูนย์ฯ ควรอยู่ใกล้กับสัญลักษณ์ทางศิลปวัฒนธรรม (พระใหญ่ เกาะฟาน) อย่างไรก็ตามที่ดินบริเวณนี้ที่สามารถจัดตั้งศูนย์ฯ ได้อยู่ฝั่งขวาของถนน ซึ่งไม่คึกทะเล และข้อควรพิจารณาคือ จะอยู่ใกล้สนามบินพาณิชย์ขนาดเล็ก ซึ่งอาจเป็นผลดีหรือเสียก็ได้

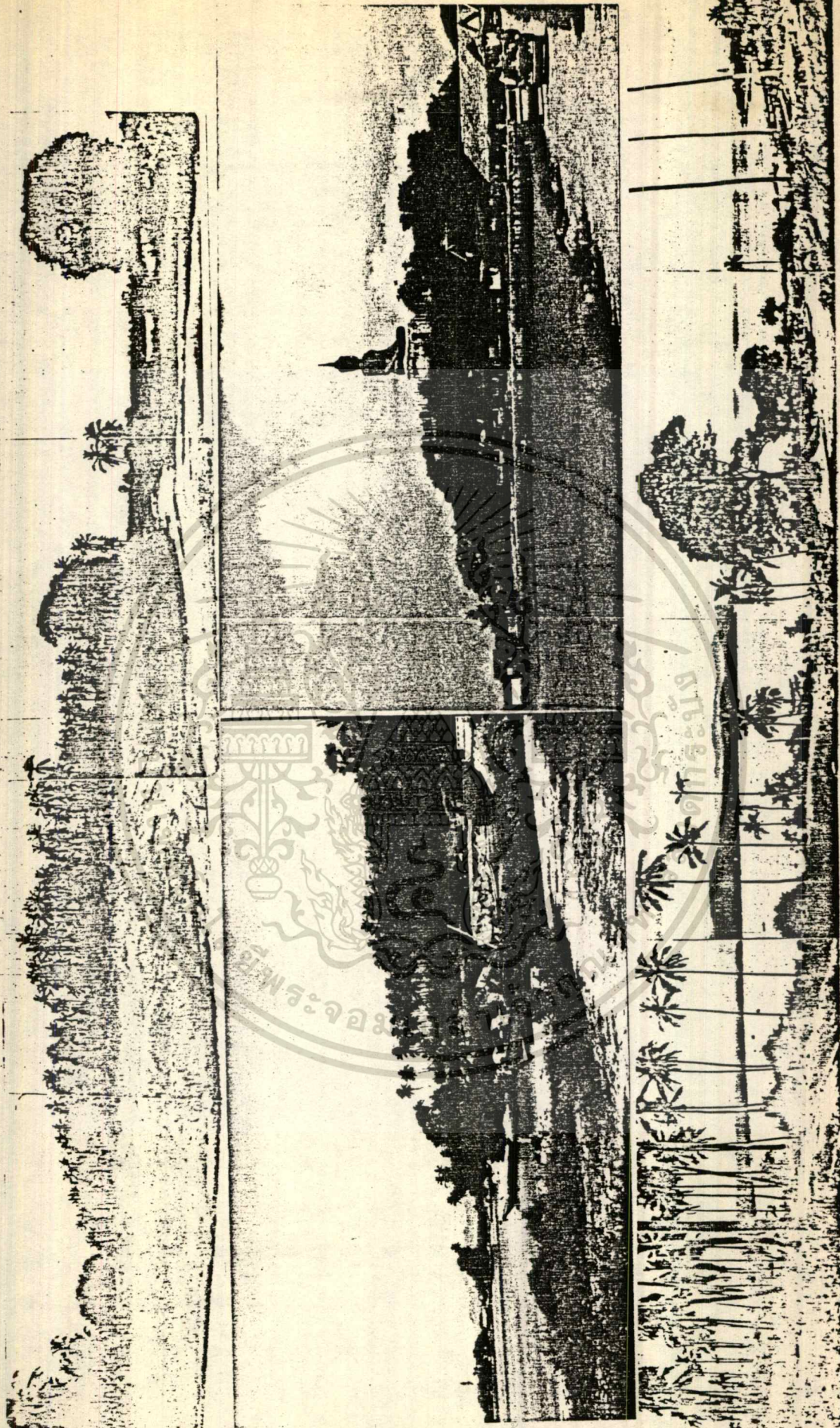
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่จำกัดทุกสิ่งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.17 บริเวณที่ตั้ง พระใหญ่ เกาะฟาน อ่าวบางรัก

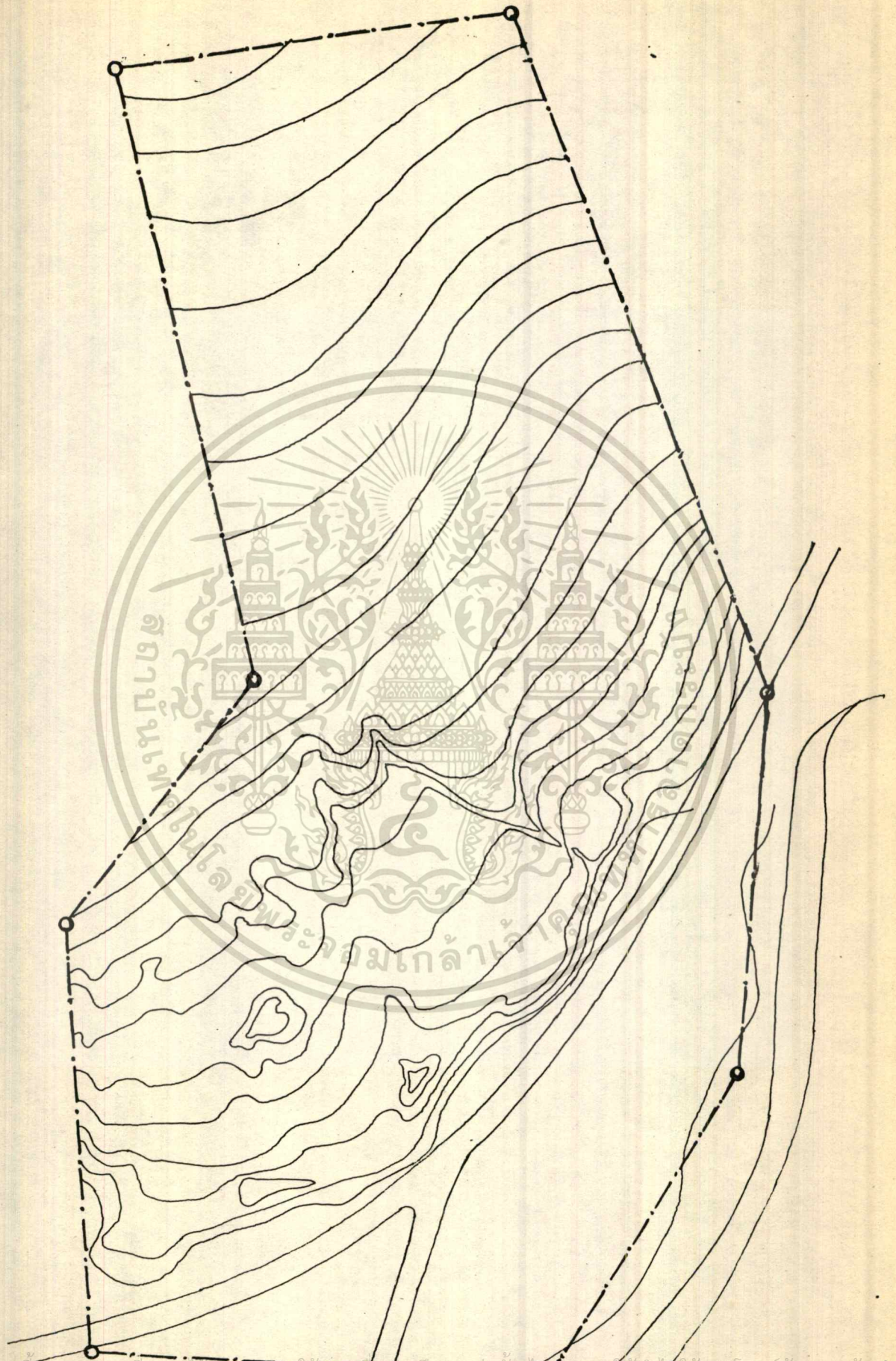
มาตราส่วน 1 : 15,000

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.18 สภาก่อสร้างของบริเวณเนินถนนเข้าพระตำหนักเกษม อารามวัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้
 กระจายหรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต หากมีข้อผิดพลาดประการใดขออภัยเป็นอย่างสูง
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม้รูปที่ 4.19 ฉบับบริเวณที่ตั้งหน้าพระใหญ่ เกาะหิน อำเภอบางรัก จนถึงเข้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นที่ที่ควรพิจารณาอยู่ฝั่งใต้ถนนสาย 4171 ระหว่างบึงกาโลวันราลอกจกกับ พระใหญ่
เกาะพาน สภาพที่ดินทั่วไปเป็นส่วนมะพร้าว จากการสำรวจได้คัดเลือกที่ตั้ง ได้แก่ บริเวณเนินดินตรง
ข้ามทางเข้าสำนักสงฆ์พระใหญ่เกาะพาน (รูปที่ 4.18 แสดงสภาพทั่วไปของที่ตั้ง) (รูปที่ 4.19 แสดง
ผังที่ดินบริเวณเนินหน้าทางเข้าพระใหญ่เกาะพาน)

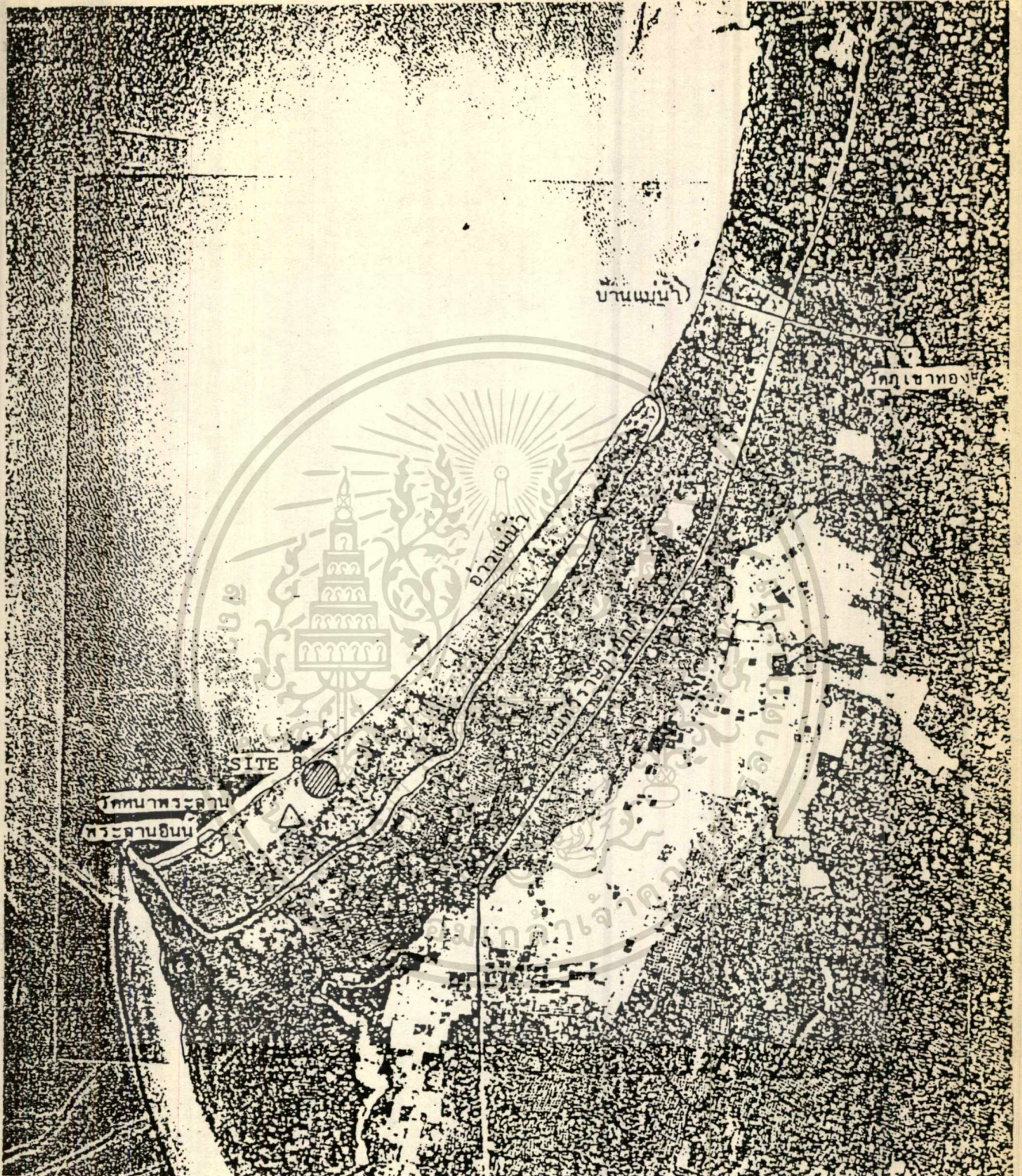
6. วัดหน้าพระลาน อ่าวแม่น้ำ หมู่ 4 ตำบลแม่น้ำ

สภาพทั่วไป อ่าวแม่น้ำอยู่ทางตอนเหนือของเกาะสมุย ห่างจากศาลาหน้าทอนประ
มาด 14 กม. สภาพชายหาดยาว น้ำทะเลมีคลื่นลมน้อยตลอดปี น้ำทะเลใสสะอาด เพราะมีปลายแหลม
กั้นลมรวมทั้ง 2 ด้าน

ประชากรตั้งบ้านเรือนกระจายตามส่วนมะพร้าวทั่วไป มีบางส่วนรวมตัวอยู่บริเวณ
ตลอดแม่น้ำ ประมาณ 200 ครัวเรือน ในเขตหมู่ที่ 4 มีวัดหน้าพระลานเป็นวัดเก่าแก่ที่มีประวัติว่ารัชกาล
ที่ 5 เคยเสด็จประพาสหลายครั้ง มีเจดีย์เก่า ๆ บรรจุอัฐิของขรวิบุลย์ และสถานที่ที่มีชื่ออยู่ในตำนาน
ของเกาะ ที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดีอีกด้วย บริเวณอ่าวแม่น้ำมีที่พักท่องเที่ยวประมาณ 54 ห้อง (ร้อยละ
5.4 ของทั้งเกาะ)

สถานที่แห่งนี้เหมาะในการจัดตั้งศูนย์ฯ เพราะมีสภาพแวดล้อมที่ดี มีทัศนียภาพ
ที่สวยงาม พร้อมทั้งมีความสัมพันธ์กับประวัติศาสตร์ และศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น และการจัดตั้งศูนย์ฯ
อาจจะเป็นการกระจายความเจริญมายังพื้นที่แถบนี้ได้ ราคาที่ดินประมาณ 1-2 แสนบาทต่อไร่

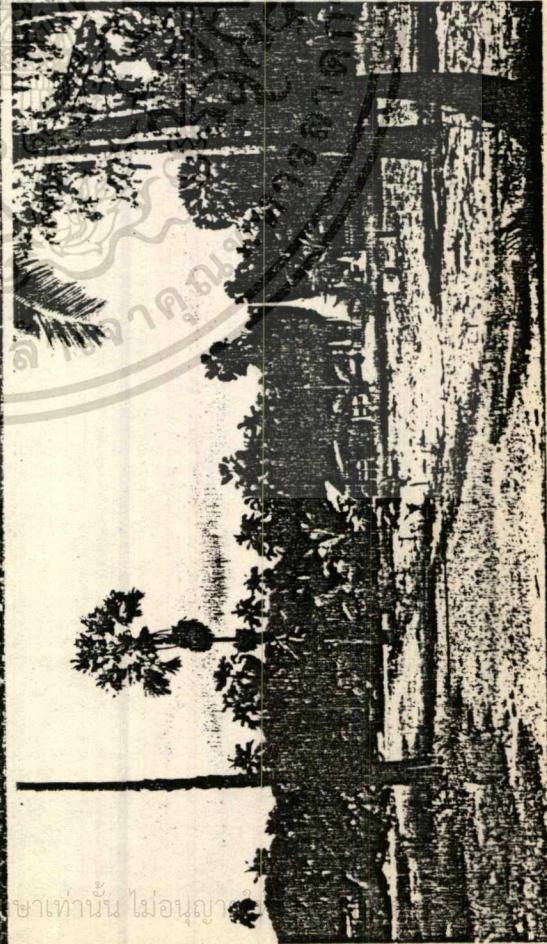
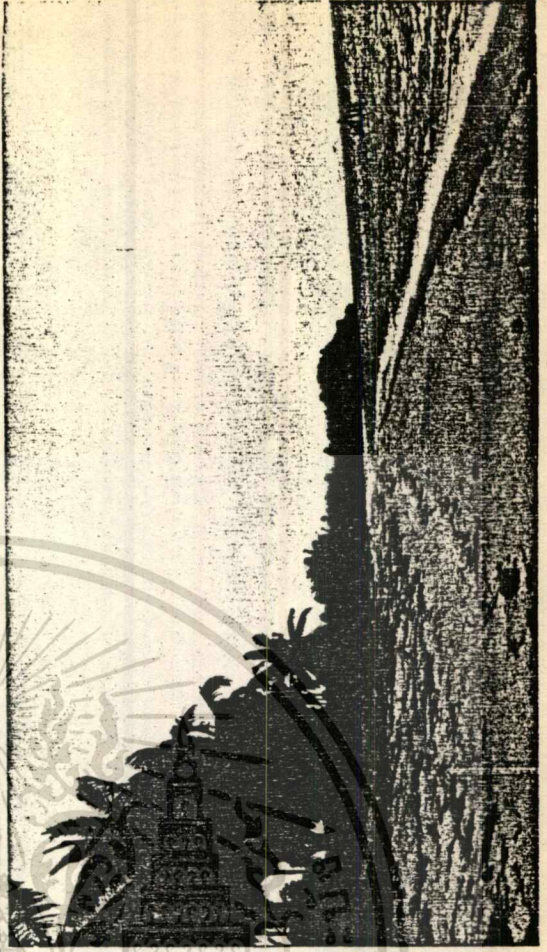
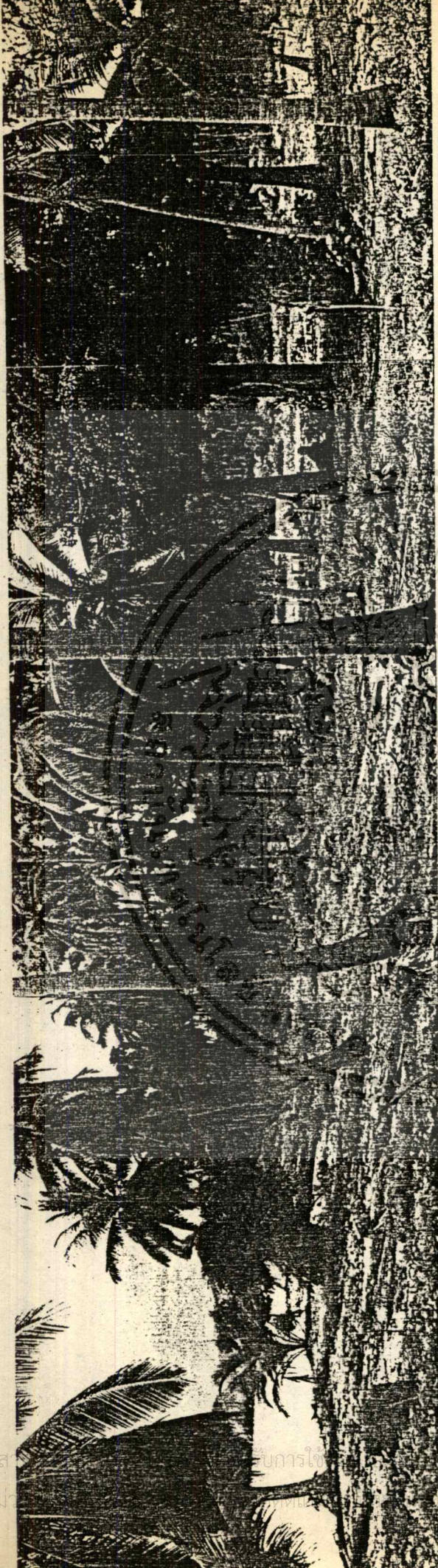
พื้นที่ที่ควรพิจารณาคือ บริเวณวัดหน้าพระลาน ซึ่งเป็นที่ราบโล่งริมทะเล เนื้อที่ประ
มาณ 10 ไร่ ทางวัดยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ และยินดีให้จัดเป็นที่ตั้งศูนย์ฯ สภาพทั่วไปริมทะเลเป็นแนวคัน
ตาลตลอดรอบพื้นที่เป็นส่วนมะพร้าว มีบริเวณวัดเจดีย์เก่า ๆ และสระน้ำขนาดใหญ่อยู่ในพื้นที่ด้วย อย่าง
ไรก็ตาม ถ้าเลือกที่ดินซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวัด ในระยะยาวอาจมีปัญหา เมื่อทางวัดต้องการใช้ประโยชน์
หรือสามารถพิสูจน์ได้แน่นอนว่า วัดนี้เป็นวัดหลวง ส่วนที่ดิน บริเวณใดเสียงเป็นที่เอกชน ราคาที่ดินค่อนข้าง
สูง และอยู่ห่างจากเนินใหญ่ด้วย ซึ่งจะทำได้การลงทุนสูง (รูปที่ 4.20, 4.21 แสดงสภาพทั่วไป)

รูปที่ 4.20 บริเวณที่ตั้ง วัดหน้าพระลาน อ่าวแม่น้ำ

มาตราส่วน 1 : 15,000

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.21 สภาพทั่วไปของบริเวณวัดกษัตริย์สถาน อ่าวแม่เจ้า

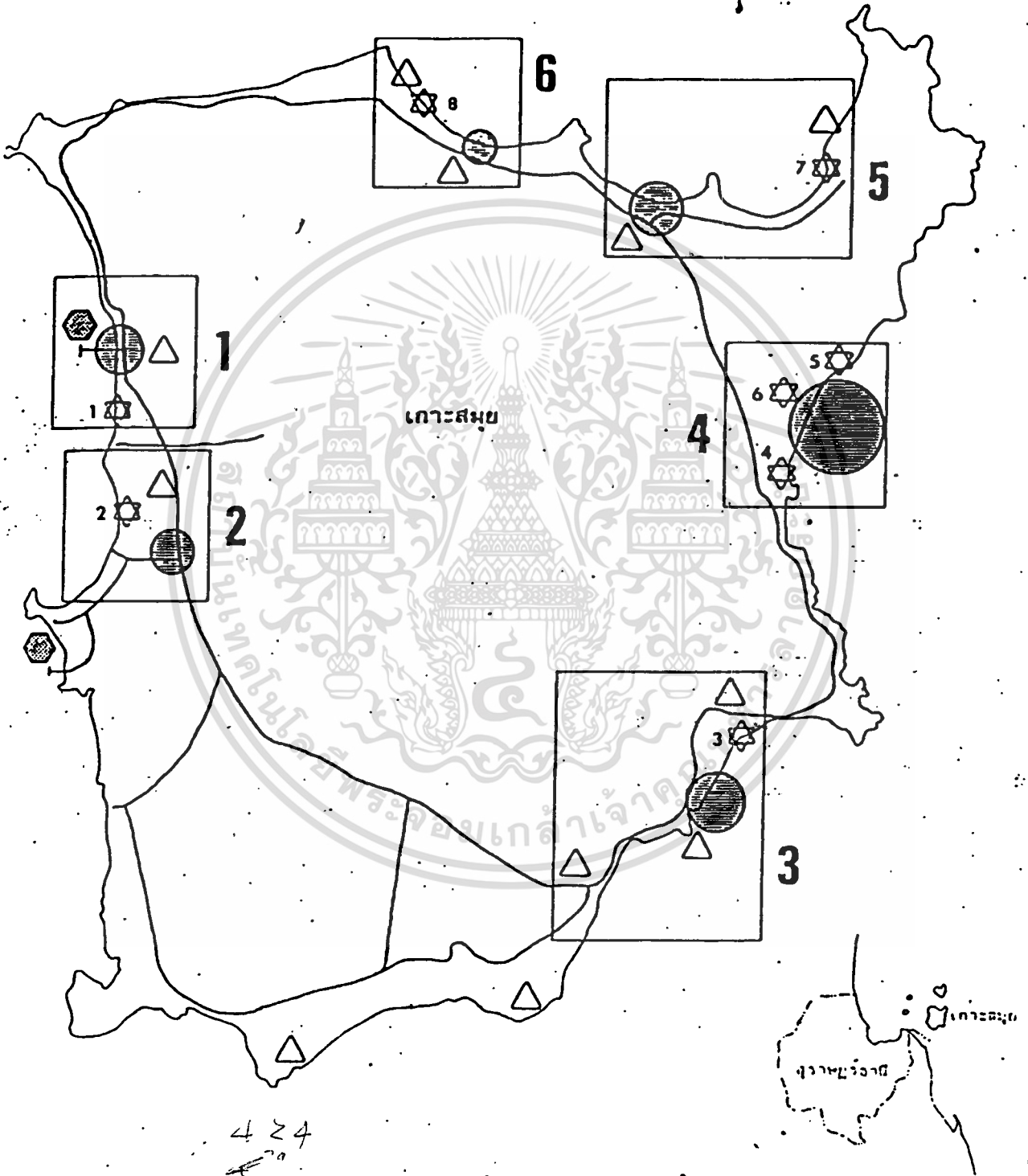
เอกสาร
ไม่

ับการใ

ษาเท่านั้น ไม่อนญา

ค้า

ต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.22 แสดงบริเวณคัดเลือกที่ตั้งโครงการทั้ง 6 แห่ง

- ศก. การเดินทาง
- บริเวณที่เหมาะสม
- แหล่งที่พักบริเวณชายฝั่ง
- สถานีเขมาภิเวณ
- อื่นๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนไว้สำหรับควรใช้ภายในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่ควรเผยแพร่ให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อื่นๆที่หน่วยงานนี้รวบรวมและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีผลการนำไปใช้

4.2.2 สภาพเหมาะสมของพื้นที่โครงการ

พื้นที่ที่นำมาคัดเลือกจากบริเวณทั้ง 6 ที่คัดเลือกมาพิจารณาในบทที่ 3.1.4 นั้นมีพื้นที่เหมาะสมในการจัดตั้งศูนย์ฯ ทั้งหมด 8 แห่ง ซึ่งนำมาประเมินหาความเหมาะสมของพื้นที่ทั้ง 8 ตามปัจจัยในการพิจารณาทั้ง 5 ผลการประเมิน สามารถจัดลำดับ แหล่งที่เหมาะสมและมีข้อจำกัดน้อย ดังนี้

- (1) พื้นที่ใกล้พระใหญ่เกาะพาน อ่าวบางรัก ตำบลบ่อตูก
- (2) ป่าช้าวังนอก หมู่ 5 ตำบลอ่างทอง
- (3) วัดหน้าพระลาน หมู่ 4 ตำบลแม่น้ำ
- (4) แหวมกีนกลางพุดแดง หมู่ 2 ตำบลบ่อตูก และที่ธรณีสงฆ์อ่าวแหวมกีน หมู่ 3 ตำบล

ลีน้อย

- (5) พื้นที่ปากคลองละไม หมู่ 3 ตำบลมะเร็ด
- (6) ริมถนนสายรอบเกาะ กม. ที่ 27 ทาดแดง ตำบลบ่อตูก
- (7) ทาดแดงใกล้วัดบุญชิวการาม หมู่ 2 ตำบลบ่อตูก

ตารางที่ 4.9 แสดงการประเมินความเหมาะสมของพื้นที่ทั้ง 8 เพื่อจัดลำดับความเหมาะสมในการจัดตั้งศูนย์ฯ

จากการประเมินผลจัดลำดับดังแสดงในตารางที่ 4.9 พื้นที่ที่จะนำมาวิเคราะห์ในการจัดตั้งศูนย์ฯ กำหนดเอง ลำดับพื้นที่ 1-4 มาทำการพิจารณาเพื่อวิเคราะห์หาพื้นที่ที่เหมาะสมที่สุด โดยการพิจารณาในรายละเอียดความแนวทางที่กว้างไว้เพื่อให้เหมาะสมกับโครงการศูนย์วัฒนธรรมฯ

4.2.3 การวิเคราะห์ที่ตั้งและสภาพแวดล้อมที่ตั้งโครงการ

(EXISTING AND SITE ANALYSIS)

การวิเคราะห์ที่ตั้งและสภาพแวดล้อมที่ตั้งโครงการศูนย์ฯ คือหลักการพิจารณาจากข้อมูลพื้นฐานด้านกายภาพ (PHYSICA FEATUBE) เส้นทางสัญจร (TRAFFIC) สภาพแวดล้อม (ENVIRONMENT) ตลอดจนเทศบัญญัติและกฎหมายการใช้ที่ดินมาประกอบในการพิจารณา

พื้นที่เหมาะสมสำหรับการจัดตั้งโครงการที่คัดเลือกมาทั้ง 4 ลำดับจะนำมาคัดเลือกอีกครั้ง โดยอาศัยหลักการวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการศูนย์วัฒนธรรมฯ เกาะสมุยอาศัยตามขั้นตอนในการพิจารณา ดังได้กล่าวมาแล้วในตอนต้นของบทนี้ คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารของกรมการช่างโยธาธิการและผังเมือง (ZONING ANALYSIS)
 1. การพิจารณาเขตการใช้ที่ดิน (ZONING ANALYSIS)
 2. การวางหลักการพิจารณาที่ตั้งโครงการ (IDEAL SITE)
 เอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การตัดสินใจเลือกที่ตั้งโครงการ (SITE SELECTION)

การพิจารณาเขตการใช้ที่ดิน (ZONING ANALYSIS) โดยปฏิบัติตามขอบเขตของผังการใช้ที่ดิน ตามกฎหมายผังเมือง โดยคำนึงถึงความต้องการของสังคมเศรษฐกิจ และสภาพแวดล้อมเป็นหลัก (รูปที่ 4.23 การใช้ที่ดินเกาะสมุย, รูปที่ 4.24 แนวทางพัฒนาผังการใช้ที่ดินเกาะสมุย, รูปที่ 4.25 บริเวณและพื้นที่จัดตั้งโครงการศูนย์ฯ)

การพิจารณาที่ตั้งของโครงการศูนย์ฯ (IDEAL SITE) อาศัยหลักการพิจารณาดังนี้

1. ศูนย์ฯ ต้องให้ความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว

ข้อควรพิจารณา

- ใกล้ศูนย์กลางการคมนาคม
- ใกล้แหล่งที่พักนักท่องเที่ยว
- ใกล้แหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่นักท่องเที่ยวนิยมไป
- การคมนาคมสะดวก

2. ความสัมพันธ์กับพื้นที่ใกล้เคียง

ข้อควรพิจารณา

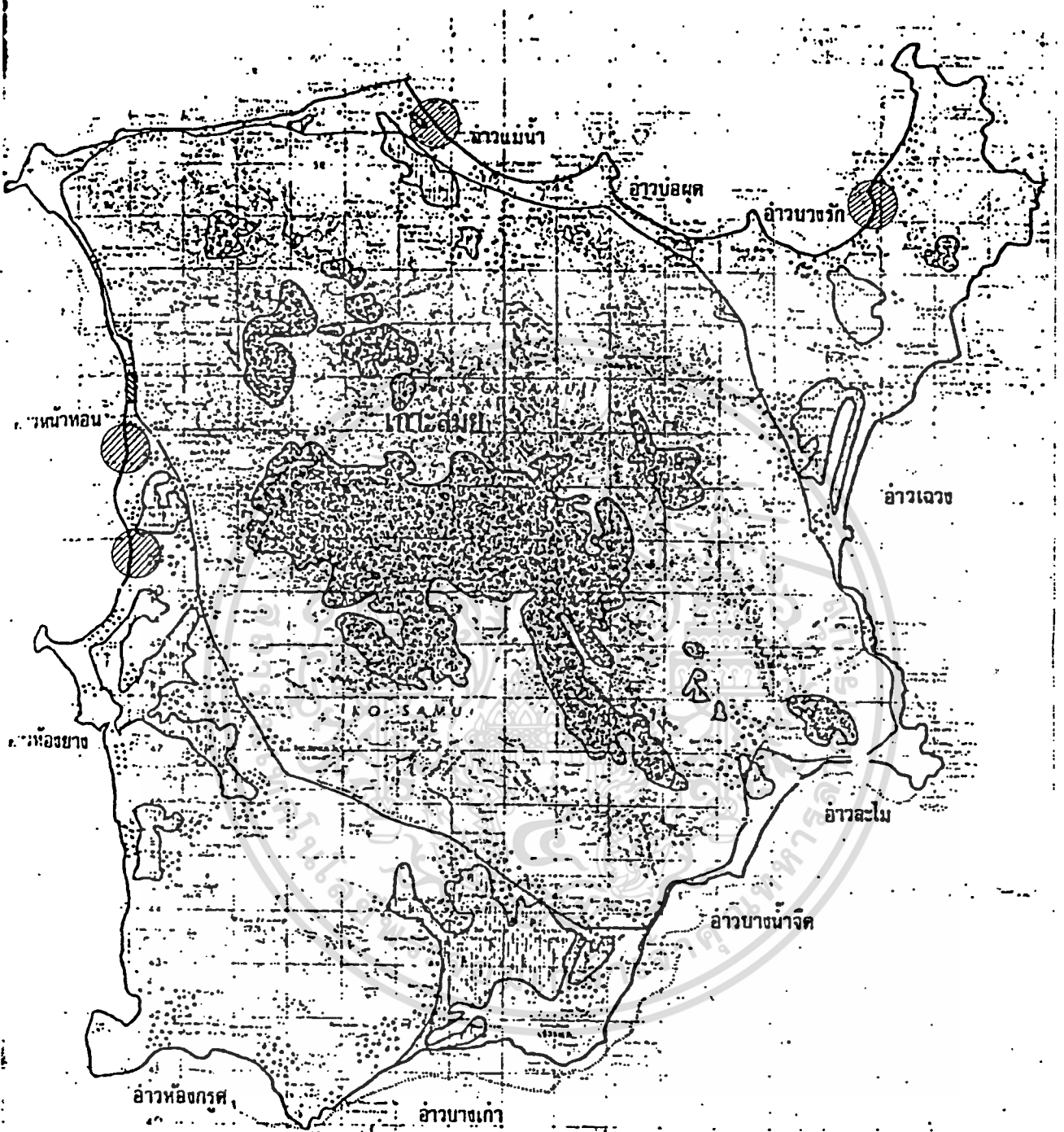
- เป็นบริเวณที่มีความเจริญและมีนักท่องเที่ยวมาก
- เป็นบริเวณที่มีประวัติและสถานที่สำคัญทางศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น
- อยู่ใกล้หรือเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับชุมชนหรือสภาพแวดล้อมที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น
- เป็นสถานที่ที่เป็นสัญลักษณ์ของท้องถิ่น
- เป็นบริเวณที่โครงการพัฒนา โดยให้ศูนย์ฯ เป็นตัวกระตุ้นการพัฒนา
- หลีกเลี่ยงสิ่งรบกวนที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและคาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

3. ลดต้นทุนการจัดตั้งศูนย์ฯ

ข้อควรพิจารณา

- ถนน การเดินทางติดต่อการเข้าถึงที่ตั้งโครงการ
- ไฟฟ้า การบริการด้านการไฟฟ้าของสุขาภิบาลเกาะสมุย
- ประปา ระบบน้ำไปของที่ตั้งโครงการ

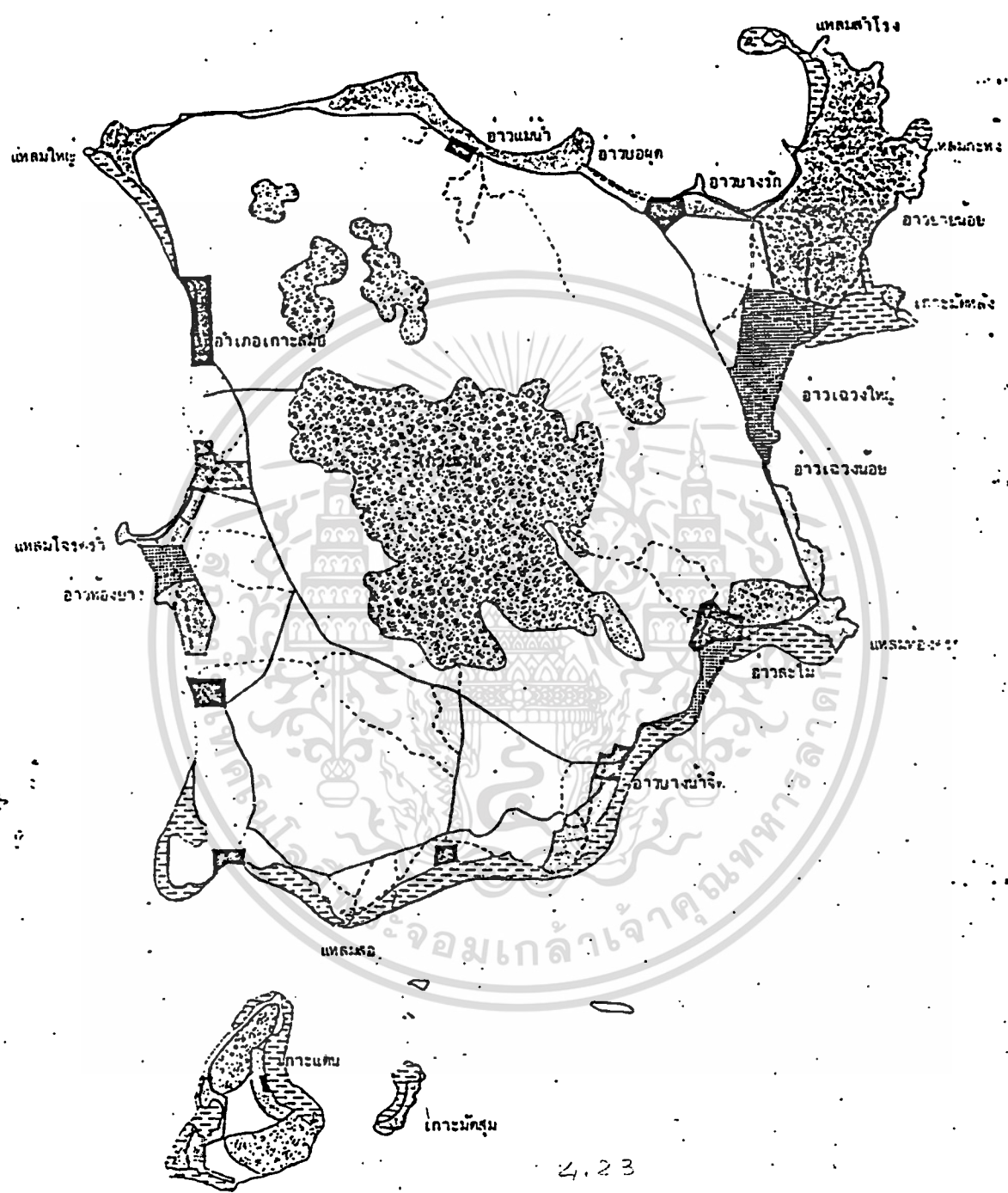
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการดำเนินงานเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.22
รูปที่ 4.23
สัญลักษณ์

- มะพร้าว, พืชไร่, ยาง, สวนผลไม้, สวนผัก
- ▨ ไร่ไม้
- ▧ นาข้าว
- ▩ ที่ลุ่มน้ำจืด
- ▤ ย่านธุรกิจ, พาณิชยกรรม, ส่วนการบริหาร
- ▦ บ้านเรือนที่อนุญาต

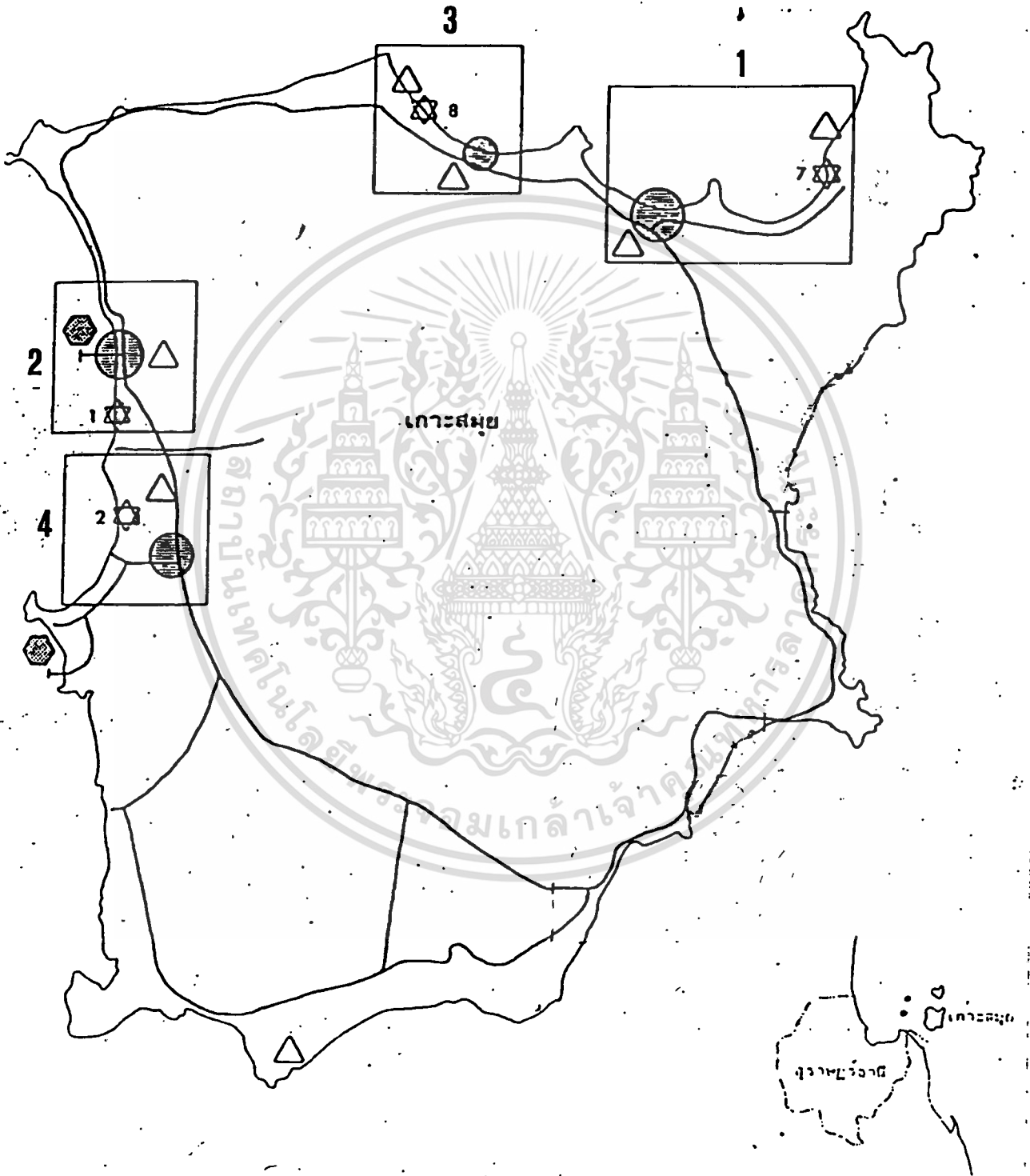
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น

รูปที่ 4.23 แนวทางการพัฒนาการไร่ที่กินเกาะสนุข
สัญลักษณ์

- แหล่งชุมชน
- พื้นที่สงวนกวางหน้า
- พื้นที่สงวนอาณานิคม
- พื้นที่อนุรักษ์ (เขต)
- พื้นที่อนุรักษ์ (ในทะเล)

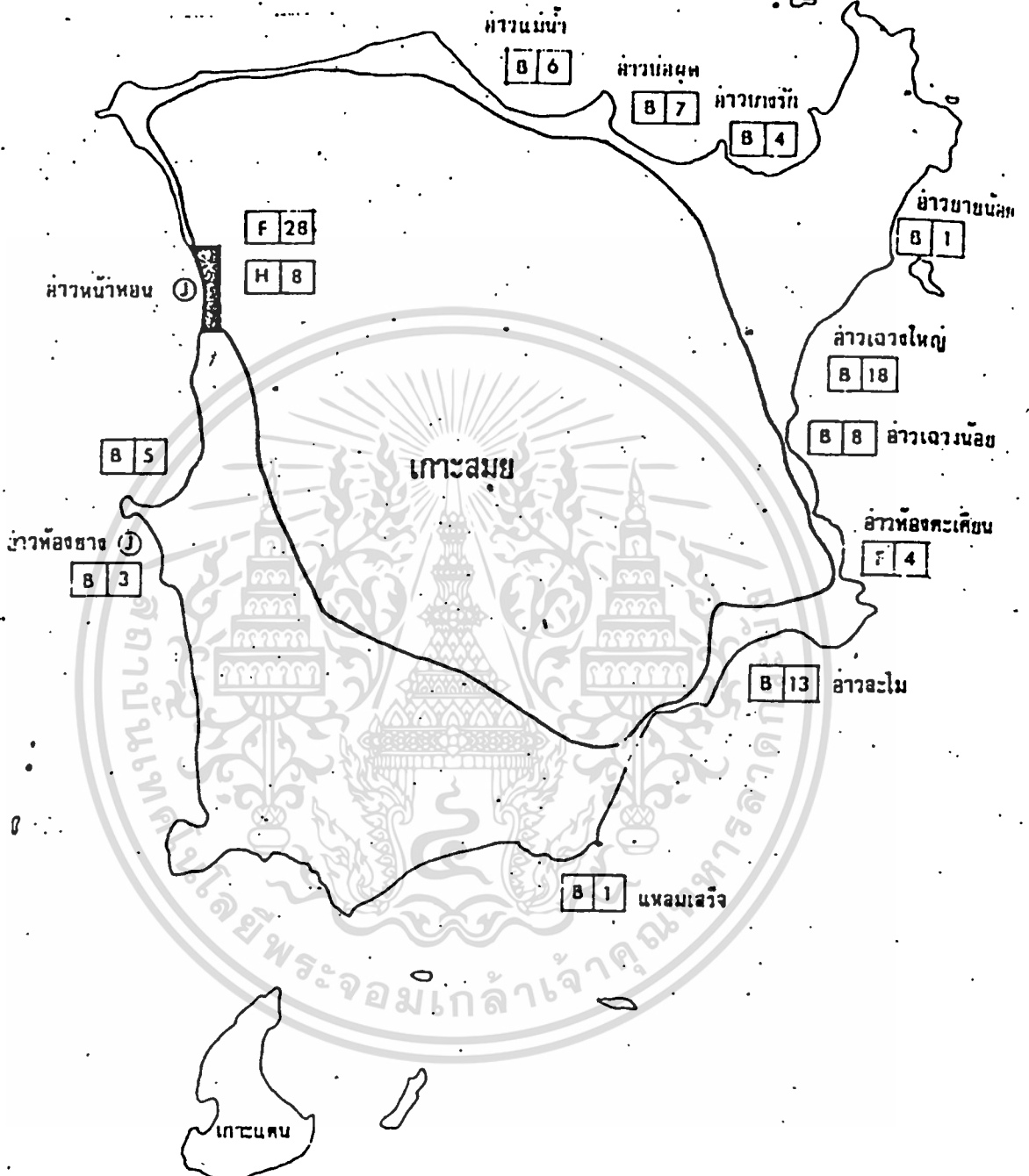
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่ควรนำออกเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.25 แสดงบริเวณคัดเลือกที่ตั้งโครงการ

บริเวณที่เหมาะสม
 บริเวณที่เหมาะสม
 บริเวณที่เหมาะสม
 บริเวณที่เหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.27 จำนวนและที่ตั้งของโรงแรม, บังกะโล, ร้านอาหารและท่าเรือ
สำคัญลักษณะ

- [H] โรงแรม
- [B] บังกะโล
- [F] ร้านอาหาร
- [5] จำนวน
- [J] ท่าเรือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การพิจารณาเขตการใช้ที่ดิน

1. การพิจารณาเขตการใช้ที่ดินในบริเวณพื้นที่ลำดับที่ 1 (พื้นที่ใกล้พระใหญ่ เกาะพนา
อ่าวบางรัก, ตำบลบอยุค)

1. เป็นบริเวณที่มีสัญลักษณ์ท้องถิ่น (พระใหญ่เกาะพนา)
2. ลักษณะที่ดินเป็นเนินดินคึกคณนคอนกรีตใกล้ทะเล
3. ชุมชนเบาบางใกล้แหล่งที่พักนักท่องเที่ยว
4. เป็นบริเวณที่ต้องการให้ศูนย์เป็นตัวกระตุ้นการพัฒนา
5. การคมนาคมสะดวก

สรุป เป็นบริเวณที่มีสัญลักษณ์ท้องถิ่น ลักษณะเป็นเนิน เน้นให้ความโดดเด่นแก่อาคาร
คึกคักอ่าวที่มีคลื่นลมสงบตลอดปี

2. การพิจารณาเขตการใช้ที่ดินในบริเวณพื้นที่ลำดับที่ 2 (ที่ป่าช้าวัดนอก บ้านทอน หมู่ที่ 3
ตำบลอ่างทอง)

1. ใกล้ศูนย์กลางชุมชนและคมนาคม ย่านที่พักนักท่องเที่ยว
2. ลักษณะที่ดินเป็นท่าป่าช้าวัด สามารถเข้าได้ในราคาถูกลงและคึกคักชายทะเล
3. สภาพแวดล้อมใกล้สถานีตำรวจ โรงพยาบาลและวัด
4. เป็นบริเวณที่มีความเจริญแล้ว
5. การคมนาคมสะดวก

สรุป ประหยัดการลงทุนในเรื่องค่าที่ดิน แต่เป็นที่ป่าช้าคนไม่นิยม

3. การพิจารณาเขตการใช้ที่ดินในบริเวณพื้นที่ลำดับที่ 3 (วัดหน้าพระลาน อ่าวแม่น้ำ หมู่
ที่ 4 ตำบลแม่น้ำ)

1. เป็นบริเวณสถานที่ประวัติศาสตร์ (วัดหน้าพระลาน)
2. ลักษณะที่ดินที่ราบริมหาดเป็นสวนมะพร้าวและตาล ที่ดินมีขนาดใหญ่
3. อยู่ใกล้แหล่งชุมชน
4. ศูนย์อาหารเป็นตัวกระจายความเจริญมายัง พื้นที่แถบนี้ได้
5. ห่างจากถนนใหญ่ต้องตัดถนนใหม่

สรุป เป็นที่ของวัดอาจมีปัญหาข้อใดโครงการในระยะต่อไป

4. การพิจารณาเขตการใช้ที่ดินบริเวณพื้นที่ลำดับที่ 4 (ที่ธรณีสัณฐานแอ่งแอ่ง หลุมที่ 2 ตำบลลิปะน้อย)

1. เป็นชุมชนพื้นบ้าน หมู่บ้านตัวอย่างและย่านที่พัฒนาก่อเกี่ยว
2. ลักษณะพื้นที่เป็นที่ธรณีสัณฐาน
3. อยู่ใกล้แหล่งชุมชน
4. ศูนย์อาจเป็นค้ำช่วยพัฒนาหรือเป็นค้ำทำลายสภาพเดิมของชุมชนก็ได้
5. ใกล้ถนนใหญ่สายรอบเกาะ

สรุป เป็นบริเวณที่มีนักท่องเที่ยวนิยมพักผ่อน อยู่ใกล้ท่าเทียบเรือทั้ง 2 ท่า แต่ไม่
ได้เป็นทางผ่าน

จากการวิเคราะห์บริเวณพื้นที่ลำดับที่ 1 - 4 โดยพิจารณาจากข้อมูลพื้นฐานทางด้านกายภาพ , เส้นทางสัญจร , สภาวะแวดล้อม ตลอดจนลักษณะการใช้ที่ดินในหัวข้อการพิจารณาเขตการใช้ที่ดิน (ZONING ANALYSIS) สามารถสรุปประเด็นต่าง ๆ ให้เห็นได้ว่าพื้นที่ลำดับที่ 1 มีความเหมาะสมต่อโครงการศูนย์วัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้านมากที่สุด

การคัดเลือกสถานที่ตั้งโครงการ (SITE SELECTION)

เป็นการ เปรียบเทียบความเหมาะสมในลักษณะของโครงการที่ดีที่สุด เพื่อคัดเลือก สถานที่ตั้ง โดยพิจารณาส่วนที่เสี่ยงของที่ตั้งที่นำมาเลือก โดยพิจารณาจากหลักการที่ดังนี้ (IDEAL SITE)

4.2.4 สรุปรายละเอียดสภาพเหมาะสมของพื้นที่ตั้งโครงการศูนย์วัฒนธรรมและพิพิธภัณฑ์ บ้านเกาะสมุย สุราษฎร์ธานี

สภาพที่ตั้งโครงการ

พื้นที่ที่ตั้งโครงการศูนย์ฯ ที่ได้กำหนดขึ้นจากการสำรวจและวิเคราะห์ให้เป็นพื้นที่ที่เหมาะสมที่สุด คือพื้นที่ในบริเวณอ่าวบางรัก-เกาะพาน พื้นที่ในการออกแบบจัดตั้งศูนย์ฯ ตั้งอยู่ฝั่งใต้ถนนสาย 4171 ระหว่างบังกลาโลว์นราลอคกับพระใหญ่เกาะพาน มีลักษณะเป็นเนินดิน ตรงข้ามทางเข้าสำนักสงฆ์พระใหญ่เกาะพาน สภาพที่กินทั่วไปเป็นส่วนมะพร้าว

ความเหมาะสมที่นำมาพิจารณาของพื้นที่นี้ คือ อยู่ใกล้กับสัญลักษณ์ทางศิลปวัฒนธรรม (พระใหญ่เกาะพาน) และยังไม่ห่างไกลจากศูนย์กลางการคมนาคม และที่พักของนักท่องเที่ยว การเข้าถึงสะดวก ทั้งแสดงรายละเอียดในตารางที่

ลักษณะโดยรวมที่ตั้งโครงการ

ทิศเหนือ	ติดกับสำนักสงฆ์พระใหญ่เกาะพานและฝั่งตะวันออกของอ่าวบางรัก, ติดถนน สาย 4171
ทิศตะวันออก	วัดปลายแหลม, ชุมชนบ้านวัดปลายแหลม, อ่าวเชิงมน
ทิศตะวันตก	อ่าวบางรัก
ทิศใต้	บังกลาโลว์นราลอค, บัญคลาบังกลาโลว์, ซันเซตบังกลาโลว์และที่ตั้งโครงการสนามบินขนาดเล็ก, แหล่งหนองน้ำ

ขนาดพื้นที่โครงการ

พื้นที่โครงการศูนย์ฯ มีพื้นที่ประมาณ 20 ไร่ 3 งาน 5 ตารางวา เป็นพื้นที่ที่สามารถจัดทำได้ และเพียงพอต่อการจัดตั้งโครงการศูนย์วัฒนธรรมและพิพิธภัณฑ์บ้านเกาะสมุย สภาพทั่วไปเป็นส่วนมะพร้าวเป็นส่วนใหญ่ และมีบางส่วนของถูกค้ำหน้าดิน

ระบบสาธารณูปการของที่ตั้งโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสาร — ทวางเข้าออก พื้นที่ที่ตั้งโครงการ อยู่ติดถนนคอนกรีตสาย 4171 เป็นถนนแยกจากถนนสายรอบเกาะ หน้าที่ดินนั้นกว้าง 6.00 ม. การกำหนดทางเข้าออกในพื้นที่โครงการส่วนที่จะเชื่อมต่อกับถนน

ใหญ่จึงไม่เป็นปัญหากระทบต่อการลงทุนมาก

การกำหนดทางเข้าออกภายในพื้นที่ควรให้มีทางเข้าออกสำหรับรถยนต์ 2 ทาง เพื่ออำนวยความสะดวกและการจัดการจราจรภายใน ส่วนทางเข้าออกสำหรับคนเดินเท้า สามารถตัดเพิ่มได้หลายจุดตามความเหมาะสมในการออกแบบ

- ระบบการระบายน้ำและกำจัดน้ำเสีย สำหรับน้ำใช้และน้ำฝนระบายน้ำออกจากพื้นที่โดยรวมน้ำที่ควรจัดทักไว้ในการออกแบบ ส่วน น้ำเสียจากศูนย์ฯ เนื่องจากศูนย์ฯ มีการปล่อยน้ำเสียน้อยมาก อรรถจักเป็นระบบดึงซึมกำจัดน้ำเสีย

- ระบบน้ำใช้ พื้นที่ที่ตั้งโครงการศูนย์ฯ ยังไม่มีระบบน้ำประปาใช้ เนื่องจากยะเยาะสมุยยังมีปัญหาเรื่องน้ำมาก สำหรับพื้นที่โครงการจึงจัดหาแหล่งน้ำใช้โดยใช้น้ำบาดาลหรืออ่างเก็บน้ำขนาดเล็กเพื่อให้บริการน้ำใช้แก่ศูนย์

- ระบบไฟฟ้า กาวจ่ายกระแสไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กพภ.) ยังไม่ทั่วถึงในพื้นที่ส่วนใหญ่ของเกาะสมุย โดยเฉพาะพื้นที่โครงการศูนย์ฯ ระบบไฟฟ้าที่จะใช้ในบริเวณพื้นที่จริงอาจจะต้องจัดให้มีระบบการผลิตกระแสไฟฟ้าใช้เอง ในช่วงที่การขยายบริการไฟฟ้าของ กพภ. ยังไม่ทั่วถึงในระยะแรก

สภาพภูมิอากาศ

พื้นที่ที่ตั้งโครงการศูนย์ฯ ตั้งอยู่บนพื้นที่เกาะสมุย สภาพของภูมิอากาศศึกษาได้จากตารางที่แสดงสถิติภูมิอากาศของสถานีอุตุนิยมวิทยา ประจำเกาะสมุยในช่วง 30 ปี (พ.ศ. 2494 - 2523) สามารถสรุปสภาพภูมิอากาศของเกาะสมุยและเกาะพะงันได้คร่าวๆละเอียดในภาคผนวกที่ 1.2.3

บทที่ 5

การออกแบบอาคารสถานที่

5.1 โปรแกรมออกแบบ

ลักษณะอาคารและสถานที่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของศูนย์ฯ จะเป็นที่คุ้มแดดคุ้มฝนเป็นการจัดส่วนประโยชน์ใช้สอย และเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบต่าง ๆ ของศูนย์ฯ เพื่อให้ศูนย์ฯ สามารถดำเนินไปได้ภายใต้สิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม และสะดวกต่อการดูแลใช้สอย ตลอดจนความงามเพื่อดึงดูดใจนักท่องเที่ยว

การออกแบบอาคารและสถานที่ที่จะเสนอในบทนี้ เป็นการออกแบบเพื่อให้ได้ศูนย์ฯ ที่เหมาะสมกับการประเมินและวิเคราะห์ในหัวข้อต่าง ๆ ดังได้กล่าวมาแล้วในบทก่อน ๆ โดยให้ตั้งอยู่ในสมมุติฐานดังนี้

(1) ศูนย์ฯ ที่ออกแบบเป็นศูนย์ฯ ที่มีขนาดปานกลาง ขนาดพื้นที่ใช้สอยต่าง ๆ อาศัยหลักเกณฑ์แนวทางของมาตรฐานการจัดตั้งศูนย์ฯ ขนาดกลาง จากข้อมูลในเขตที่ 3.3

(2) ที่ตั้ง การออกแบบนี้ได้เลือกที่ตั้งบริเวณ เนินตรงข้ามพระใหญ่เกาะพาน อ่าวบางรักเป็นที่ตั้งของศูนย์ฯ เพื่อการออกแบบ เพราะบริเวณดังกล่าวมีความเหมาะสมที่สุด ดังนั้นในการออกแบบต้องทำให้สามารถนำไปใช้เป็นที่ฐานในการออกแบบให้เหมาะสมกับพื้นที่ได้

5.1.1 ความต้องการกิจกรรมภายในศูนย์ฯ

จากการศึกษาทรัพยากรมรดกวัฒนธรรม มีรูปแบบกิจกรรมที่จะเสนอในศูนย์ฯ 3 ลักษณะคือ

(1) กิจกรรมและการแสดงภายในอาคาร ประกอบด้วย หน่วยการจัดแสดง, หน่วยผลิตหัตถกรรม และหน่วยแสดงและขายสินค้าพื้นบ้าน

(2) กิจกรรมและการแสดงภายนอกอาคาร ประกอบด้วย หน่วยการจัดแสดงทรัพยากรภายนอก เวทีแสดงกลางแจ้ง และสิ่งแสดงเพื่อเสรี มบรรยากาศ

(3) กิจกรรมที่ไร้พื้นที่เฉพาะ

นอกจากพื้นที่สำหรับกิจกรรมทั้ง 3 แล้ว ศูนย์ฯ จะต้องมีส่วนสำหรับองค์ประกอบอื่น ๆ ได้

แก่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- (1) ส่วนบริหารศูนย์ฯ
- (2) ที่จอดรถ
- (3) ส่วนบริการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น น้ำ ไฟ เป็นต้น
- (4) ร้านอาหาร เพื่อเป็นองค์ประกอบในการให้ความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว และเป็นแหล่งที่มาของรายได้บางส่วน

แหล่งที่มาของรายได้บางส่วน

5.1.2 จำนวนบุคลากร

จากแนวทางขององค์การของศูนย์ฯ จะมีบุคลากรที่ต้องการในระยะแรกดังนี้

- (1) ผู้จัดการ (บริหารทั่วไป) 1 คน
- (2) นักวิชาการประจำ ทำหน้าที่คานการจกกิจกรรม, การผลิตส่งเสริม, ออกแบบ, การตลาด วิชาการสาขาที่สำคัญ 3 คน

การตลาด วิชาการสาขาที่สำคัญ 3 คน

- (3) ผู้ช่วยงานท้องถิ่น (ชั่วคราว) 3 คน
 - (4) เจ้าหน้าที่ประจำทำหน้าที่คานการ, บัญชี, พิมพ์, ช่างเทคนิคต่าง ๆ 6 คน
 - (5) ลูกจ้างสำหรับงานธุรการ, ยาม, นักการ, คนสวน ฯลฯ 3 คน
- ส่วนงานซ่อมบำรุง ควรว่าจ้างเป็นครั้งคราว

5.1.3 ผู้ใช้อาคาร

ผู้ใช้อาคารนอกจากเจ้าหน้าที่ของศูนย์แล้ว จะได้แก่นักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวที่มาร่วมกิจกรรมและการแสดงต่าง ๆ จากการศึกษาสถานการณ์ตลาดประมาณว่า จะมีนักท่องเที่ยวเข้ามายังศูนย์ฯ ประมาณ 208 - 1,480 คนต่อวัน ซึ่งอาจมเป็นกลุ่มใหญ่ครั้งละประมาณ 30-50 คน เช่นนักเรียน หรือกลุ่มทัวร์ หรืออาจมาเป็นกลุ่มเล็ก ๆ หรือรายบุคคล หนุ่นเวียนกันมาในช่วงเวลาที่ต่างกัน ดังนั้น ผู้ใช้อาคารสูงสุดในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ จึงคาดว่าจะมีประมาณ 300 คน ในการออกแบบจึงควรพิจารณาพื้นที่ใช้สอยสำหรับคนจำนวนนี้ด้วย

5.1.4 รายละเอียดโปรแกรมการออกแบบ

จากความข้องการทั้ง 3 ประการ เมื่อพิจารณาประกอบกับมาตรฐานการใช้สอยของอาคารสามารถกำหนดโปรแกรมการออกแบบอาคารและสถานที่ และขนาดของพื้นที่ใช้สอย ซึ่งในส่วนการจกแสดงภายในอาคารได้พิจารณาปรับแก้จากข้อเสนอในการศึกษามากัฉนักรวม คือ ลกพื้นที่การจกแสดงลงประมาณถึงหนึ่ง โดยให้เนื้อหาใกล้เคียงกัน จกแสดงร่วมกันก่อนในระยะแรกและขยายได้ในอนาคต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ผู้ใดเห็นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายละเอียดของพื้นที่ใช้สอยต่าง ๆ มีดังนี้

(1) ส่วนบริหารและธุรการ ใช้เนื้อที่ประมาณ 192 ตร.เมตร ประกอบด้วย

- ห้องผู้จัดการ	เนื้อที่ประมาณ	20 ตร.ม.
- ห้องโถง, ติดตอสอบถาม, ทางเดินติดคอ	"	50 "
- ห้องหัวหน้าฝ่ายธุรการ	"	12 "
- ห้องพนักงานบัญชี/พิมพ์ดีด	"	12 "
- ห้องหัวหน้าฝ่ายบริหารและกิจการ	"	12 "
- ห้องทำงานช่างภาพและช่างออกแบบ	"	12 "
- ห้องสตูดิโอ	"	20 "
- ห้องอุปกรณ์วัสดุทัศนูปกรณ์	"	12 "
- ห้องหัวหน้าฝ่ายผลิต/ส่งเสริม/ออกแบบ	"	12 "
- ห้องนักการตลาด/นักวิชาการ หรือผู้อำนวยการ	"	12 "
- ห้องเก็บของ	"	6 "
- ห้องน้ำชาย-หญิง สำหรับเจ้าหน้าที่	"	12 "

(2) ส่วนจัดแสดงภายในและห้องประชุม ใช้เนื้อที่ประมาณ 1,288 ตร.ม. ประกอบด้วย

- ห้องจัดแสดงภายใน 6 ส่วน	เนื้อที่ประมาณ	832 ตร.ม.
- ห้องประชุมเอนกประสงค์	"	240 "
- ห้องฉายและควบคุมเสียง	"	36 ตร.ม.
- ห้องแคงตัว	"	46 "
- ห้อง โถงและชายับัตร	"	60 "
- ห้องน้ำ ส้วม ชายหญิง	"	24 "
- ห้องเครื่อง	"	32 "
- ห้องเก็บของ	"	16 "

(3) ส่วนผลิตทัศนูปกรณ์ ใช้เนื้อที่ประมาณ 192 ตร.ม. ประกอบด้วย

- โรงผลิต / สาขิการผลิตและฝึกอบรม	เนื้อที่ประมาณ	148 ตร.ม.
-----------------------------------	----------------	-----------

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ใช้เฉพาะกรณีศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่น ๆ
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ห้องเก็บผลิตภัณฑ์สำรอง	เนื้อที่ประมาณ 16 ตร.ม.
- ห้องน้ำ ห้องส้วม	" 12 "
(4) ส่วนกิจกรรมและการแสดงภายนอก ใช้นเนื้อที่ประมาณ 1,756 ตร.ม. ประกอบด้วย	
- เวทีกลางแจ้ง	เนื้อที่ประมาณ 80 ตร.ม.
- ห้องพักและเตรียมตัวของนักแสดง	" 24 ตร.ม.
- ห้องควบคุมเสียง	" 12 "
- ห้องเก็บของ	" 8 "
- ห้องน้ำ ห้องส้วม ของผู้ชม	" 32 "
- บริเวณจัดที่นั่งของผู้ชม (ไม่มีอาคาร)	" 800 "
- ส่วนนิทรรศการภายนอก (ไม่มีอาคาร)	" 800 "
(5) ส่วนจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง และอื่น ๆ ใช้นเนื้อที่ประมาณ 96 ตร.ม. ประกอบด้วย	
- บริเวณตั้ง BOOTH สินค้าพื้นเมือง	เนื้อที่ประมาณ 80 ตร.ม.
- ห้องเก็บสินค้าพื้นเมือง	" 16 "
(6) ร้านอาหาร ใช้นเนื้อที่ประมาณ 370 ตร.ม. ประกอบด้วย	
- บริเวณจัดที่นั่งร้านอาหาร	เนื้อที่ประมาณ 204 ตร.ม.
- ห้องครัว	" 52 "
- ห้องเก็บอาหารสด/อาหารแห้ง	" 9 "
- ห้องเก็บเครื่องคั้น เหล้า เบียร์	" 9 "
- เคาน์เตอร์ CASHIER & CHECKER	" 36 "
- ห้องน้ำ ห้องส้วม ลูกค้า	" 32 "
- ลอดเกอร์พนักงาน	" 16 "
- ที่เก็บขยะ (แห้ง และ เปียก)	" 6 "
- ห้องล้างจาน	" 6 "

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(7) ส่วนบริการอื่น ๆ ใช้เนื้อที่ประมาณ 2,280 ตร.ม.	ประกอบด้วย	
- ห้องเครื่องสูบน้ำ	เนื้อที่ประมาณ	6 ตร.ม.
- ห้อง SWITCHBOARD	"	6 "
- ห้องเครื่องกรองน้ำ	"	24 "
- WORKSHOP	"	10 "
- ห้องนักการ/คนสวน	"	10 "
- ห้องอุปกรณ์ทำสวน/ทำความสะอาด	"	9 "
- ห้องน้ำ ห้องส้วม คนงาน	"	6 "
- ที่จอดรถ (ภายนอกอาคาร)	"	600 "
- ถังเก็บน้ำใต้ดิน	"	6 "
- ท่อสูงเก็บน้ำ	"	4 "
- สวน	"	1000 "
- ลานโถง	"	300 "
- ทางเดินเท้าต่อภายในอาคาร	"	300 "
รวมเนื้อที่ใช้สอยทั้งหมด ประมาณ		6,174 ตร.ม.
จำแนกเป็นเนื้อที่ภายในอาคาร ประมาณ		2,674 ตร.ม.
และเนื้อที่ภายนอกอาคาร ประมาณ		3,500 ตร.ม.
นอกจากนี้ ควรมีที่ว่างระหว่างอาคาร และที่ว่างสำหรับการขยายตัวในอนาคตด้วย		

5.2 แนวความคิดในการออกแบบ

5.2.1 หน้าที่ใช้สอย

อาคารศูนย์วัฒนธรรมฯ มีหน้าที่ใช้สอยหลัก คือ การแสดงมรดกวัฒนธรรม ทั้งในรูปวัตถุ

(ประเภท STATIC) การละเล่น และการแสดง (ประเภท DYNAMIC) หน้าที่ใช้สอยรองคือ องค์ประกอบ

อื่น ๆ ที่จะให้ศูนย์ฯ มีความสมบูรณ์ขึ้น ได้แก่ ร้านอาหาร, โรงผลิต, ร้านจำหน่ายสินค้า เป็นต้นนอกจากนี้

ยังมีหน้าที่พิเศษอื่น ๆ ได้แก่ การจัดประชุมสัมมนา หน้าที่ใช้สอยต่าง ๆ เหล่านี้ต้องการพื้นที่ใช้สอยที่

ตอบสนองความต้องการอย่างเต็มที่ และต้องมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันด้วย

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 5.1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างหน้าที่ใช้สอยต่าง ๆ

ดังนั้น ในการออกแบบใช้พิจารณาให้อาคารมีความยืดหยุ่นมากที่สุด (FLEXIBLE) โดยการจัดอาคารแต่ละส่วนให้เป็นแบบ OPEN SPACE ที่สะดวกในการจัดแสดงวัตถุทางวัฒนธรรมตามความเหมาะสมของการแสดงแต่ละประเภท สำหรับห้องประชุมเอนกประสงค์นั้น ใ้ออกแบบให้เป็นพื้นที่เรียบ เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ได้ ทั้งการชมการแสดง การประชุม การสัมมนา การจัดงานเลี้ยง การฉายภาพยนตร์ เป็นต้น

นอกจากนี้ การใช้ประโยชน์อาคารที่เหมาะสม และสะดวกสำหรับผู้ใช้จำนวนมากควร เป็นอาคารที่แผ่ขยายตัวตามแนวราบ ซึ่งจะทำให้มีรูปแบบที่สอดคล้องกับท้องถิ่นด้วย

5.2.2 ตำแหน่งของกลุ่มพื้นที่อาคาร (ZONING)

เพื่อให้สนองประโยชน์ใช้สอยและสะดวกกับผู้ใช้อาคาร ในการออกแบบจึงได้พิจารณาคำแนะนำที่เหมาะสมของแต่ละส่วนใช้สอยดังนี้

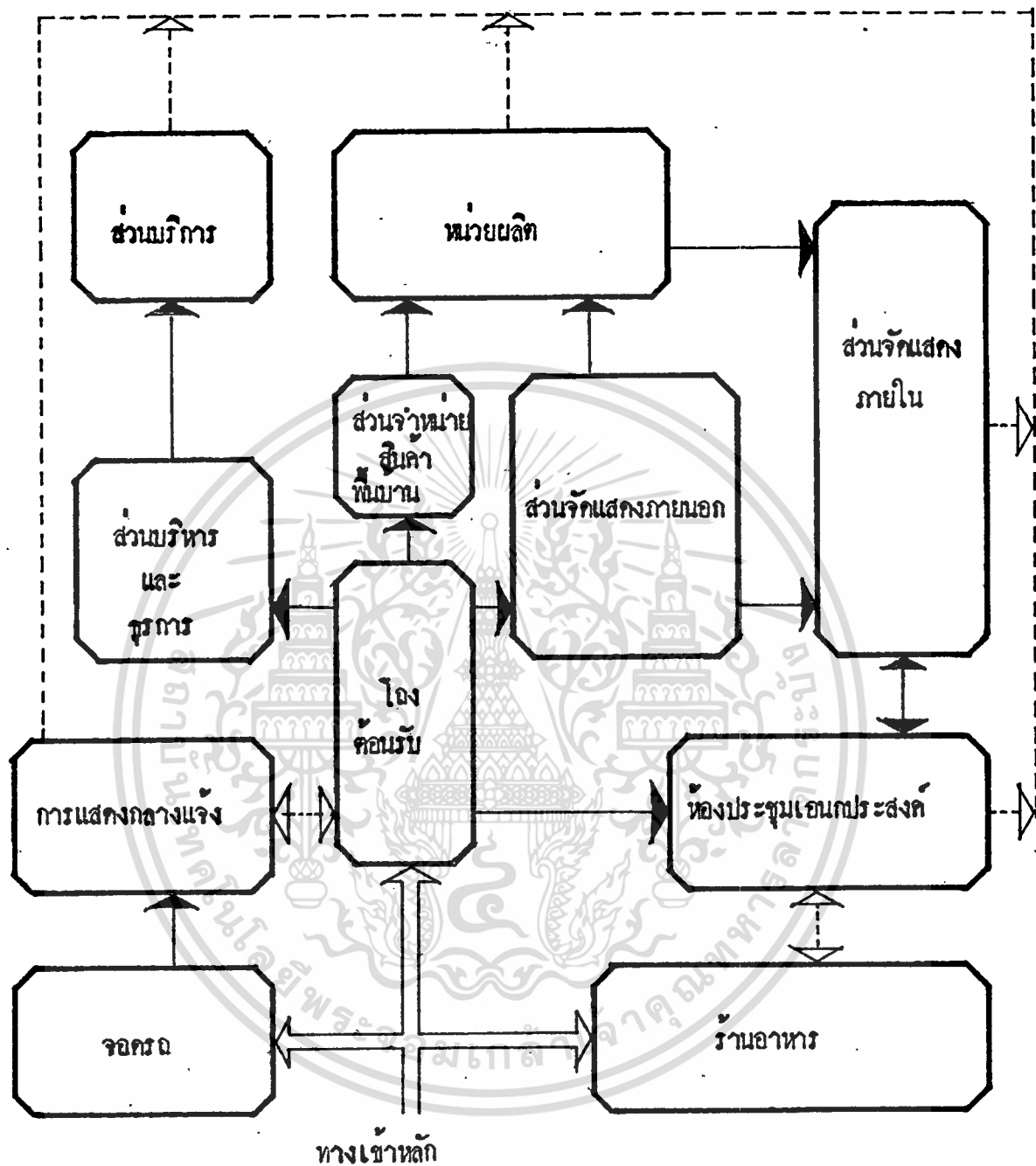
(1) ส่วนการจัดแสดง ซึ่งเป็นหัวใจของศูนย์ฯ ควรอยู่ในตำแหน่งที่เข้าถึงได้สะดวกและรวมกันเป็นกลุ่ม เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ต่อเนื่องระหว่างหน่วยต่าง ๆ อย่างไรก็ตามส่วนการจัดแสดงเป็นส่วนที่นำของรายได้พื้นฐานของศูนย์ฯ ดังนั้น ตำแหน่งของส่วนนี้ควรอยู่ในส่วนที่สามารถควบคุมผู้ชมได้ (เก็บค่าผ่านประตู)

(2) ส่วนประชุมเอนกประสงค์ ส่วนนี้เป็นการรวมหน้าที่ใช้สอยระหว่างการแสดงและการประชุม และการจัดนิทรรศการพิเศษ โดยมีการจัดเวทีไว้ใกล้ ส่วนการแสดง ส่วนบริการอาหาร และควรอยู่ใกล้ทางเข้า เพื่อไม่ให้การเข้าถึงต้องผ่านส่วนการจัดแสดง เพราะในบางโอกาสอาจมีการจัดแสดงพิเศษที่ต้องเก็บค่าผ่านประตูด้วย

(3) ส่วนผลิตหัตถกรรม เป็นส่วนที่มีลักษณะคล้ายโรงงาน ควรอยู่ห่างไกลที่สุด แต่ควรใกล้กับห้องจำหน่ายสินค้า แต่ละส่วนแสดงหัตถกรรม อย่างไรก็ตามในบางโอกาสอาจมีการจัดแสดงการผลิตหัตถกรรม ดังนั้น จึงไม่ควรอยู่ห่างไกลจนเกินไป

(4) ส่วนบริหาร ธุรกิจ และบริการ เป็นจุดสำหรับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ ควรอยู่ใกล้ทางเข้า และแยกส่วนออกไปจากส่วนการจัดแสดง แต่ควรอยู่ในตำแหน่งที่สามารถควบคุมดูแลและให้บริการกิจกรรมต่าง ๆ ภายในศูนย์ฯ ได้

(5) ร้านอาหาร เป็นส่วนพิเศษที่มีความจำเป็น เพราะเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และยังเป็นแหล่งรายได้ด้วย ร้านอาหารจึงควรอยู่ริมนอกสุดของพื้นที่ และสามารถเข้าถึงโดยตรง

———— ความสัมพันธ์หลัก
 - - - - - ความสัมพันธ์รอง

รูปที่ 5.1 ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนกิจกรรมต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ได้ นอกจากนี้ ควรจัดให้มีทัศนียภาพที่ส่งเสริมบรรยากาศได้ด้วย

(6) ส่วนแสงกลางแจ้ง ควรอยู่นอกอาคาร เพื่อให้สะดวกต่อการขนส่งและเข้าถึงได้ง่าย โดยแยกส่วนออกจากอาคารศูนย์ฯ

(7) ที่จอดรถ ต้องยกคั่นนอกสุก ใต้ทางเข้า

5.2.3 การวางผังและภูมิสถาปัตยกรรม

ศูนย์ฯ มีเนื้อที่ใช้อย่างมาก ทั้งเนื้อที่ภายในอาคารและภายนอกอาคาร การจัดผังอาคารจึงควรจัดเป็นอาคารย่อย ๆ หลาย ๆ อาคาร (จัดเป็นกลุ่มอาคาร) เพื่อลดขนาดของอาคารให้มีสัดส่วนพอเหมาะกับสภาพบรรยากาศของเกาะสมุย และสามารถจัดผังให้กลมกลืนกับสภาพแวดล้อม (เช่น สวนมะพร้าว) ซึ่งในการวางผังและจัดภูมิสถาปัตยกรรมมีดังนี้

(1) การจัดอาคารให้เป็นแบบแผ่ขยายตามแนวราบ (ชั้นเดียว) เพื่อรองรับผู้ใช้จำนวนมาก และล้อมรอบ OPEN COURT ซึ่งแต่ละหลังจะมีหน้าที่ใช้อย่างเฉพาะ และเชื่อมแต่ละหลังด้วยทางเดินที่มีหลังคามุง การจัดลักษณะนี้ จะทำให้เกิดความลึกลับสง่างาม เป็นการผ่อนคลายและยังให้ประโยชน์ในการถ่ายเทอากาศได้ดี เหมาะสำหรับอาคารประเภท MULTI FUNC- นอกจากนี้ ยังสะดวกต่อการเชื่อมต่อกับอาคารที่จะสร้างขึ้นใหม่ได้ก็ด้วย

(2) OPEN COURT นอกจากจะใช้ในด้านการจัดนิทรรศการภายนอกแล้ว ยังสามารถนำภูมิสถาปัตยกรรมเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของ COURT ช่วยให้ผู้ชมได้ผ่อนคลายพักผ่อนได้ในเวลาเดียวกันโดยมีองค์ประกอบของสวนไม้ดอกไม้ประดับ (โดยเฉพาะพันธุ์ไม้พื้นเมือง) และสิ่งจำลองทางวัฒนธรรม เช่นรูปปั้นพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร, เจดีย์ เป็นต้น

(3) การกระจายอาคารให้สอดคล้องประสานกับสภาพสวนมะพร้าว และรักษาคันมะพร้าวไว้ให้มากที่สุด เพื่อรักษาเอกลักษณ์ของพื้นที่ และส่งเสริมบรรยากาศ นอกจากนี้ จะทำให้เกิดมุมมองที่น่าสนใจด้วย

(4) พิจารณาระดับภูมิประเทศของพื้นที่ โดยเฉพาะที่ตั้งบนเนินหน้าพระใหญ่เกาะพาน การจัดวางระดับของอาคารให้สอดคล้องกับความลาดชันของพื้นที่ นอกจากจะช่วยลดค่าก่อสร้างแล้วยังลดความน่าเบื่อของกลุ่มอาคารอีกด้วย

5.2.4 รูปแบบอาคารและวัสดุ ก่อสร้าง

รูปแบบอาคาร ใต้พิจารณาประยุกต์ลักษณะเอกลักษณ์ของภาคใต้ให้เหมาะสมกับขนาดและประโยชน์ใช้สอยของอาคาร โดยให้อาคารมีความสง่างามหนักแน่นมากที่สุด ซึ่งได้พิจารณาถึง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(1) ออกแบบอาคารให้เหมาะสมกับภูมิอากาศ ซึ่งลักษณะฝนตกชุก ลมแรง คังนั้นลักษณะหลังคา จึงมีความลาดชันสูง ชายคาและกันสาดยื่นยาวในลักษณะคุ่มแคคคุ่มน และมึรูปแบบของภาคใต้เป็นส่วนใหญ่ คือ ใช้หลังคาทรงปั้นหยาประยุกต์ โดยให้มีการระบายอากาศใต้หลังคาได้ด้วย

(2) ออกแบบอาคารให้สอดคล้องกับภูมิประเทศ โดยเฉพาะถ้าก่อสร้างบริเวณเนินหน้าพระใหญ่ อาคารจะวางขนานกับแนวลาดชันของพื้นที่ และวางอาคารต่างระดับกัน เชื่อมต่อกันด้วยบันได

(3) โครงสร้างของอาคาร สำหรับอาคารถาวรการใช้โครงสร้างที่มั่นคงแข็งแรงเป็นความจำ เป็นอย่างมาก คังนั้น ฐานรากและค่อม่อควรรใช้คอนกรีตเสริมเหล็กทั้งหมด ส่วนโครงสร้างเสาและคาน ใต้แบ่งการใช้งานเป็นสองประเภท คือ คอนกรีตเสริมเหล็ก และไม้ โดยให้ส่วนบริหารและธุรการ ห้อง ประชุมเอนกประสงค์ และร้านอาหาร ใช้คอนกรีตเสริมเหล็ก ส่วนอาคารอื่นๆใช้โครงสร้างไม้ทั้งหมด

(4) วัสดุก่อสร้าง วัสดุต่าง ๆ ที่ใช้ในการก่อสร้างจะต้องเป็นวัสดุที่มีคุณภาพดี ทนทาน ง่ายต่อการบำรุงรักษา โดยพยายามใช้วัสดุท้องถิ่นที่มีคุณภาพดี เพื่อก่อให้เกิดลักษณะประจำท้องถิ่นและ ประหยัด ค่าค่าขนส่ง เช่น ไม้แปรรูป ไม้ระแนง ไม้ใช้ในการทำเสา ทำคาน ทำพื้น ทำผนัง ทำผนัง และโครงหลังคา สำหรับพื้น ค.ส.ล. ภายนอก ให้ปูด้วยกระเบื้องดินเผา ส่วนที่เบ้ผนังก่ออิฐกึ่งพยายาม ใช้อิฐใต้ท้องถิ่น

หลังคามุงด้วยกระเบื้อง ดินเผาทางมหรือบางส่วนอาจจะมุงด้วยจากก็ได้ในระยะเริ่มแรก เพื่อประหยัดงบประมาณในการก่อสร้าง เช่น ส่วนจำหน่ายสินค้า ส่วนผลิต ส่วนจัดแสดงภายใน และส่วนบริการ สำหรับประตูหน้าต่างส่วนใหญ่จะเป็นกรอบไม้ลูกทึบกระจกใส เพื่อให้ได้แสงธรรมชาติ เข้ามาภายในอาคารใช้กันอย่างเต็มที่

(5) งานตกแต่ง จะมีส่วนช่วยให้บรรยากาศของอาคารเป็นพื้นบ้านมากที่สุด โดยการใช้ วัสดุเอกลักษณ์ท้องถิ่น หรือวัสดุพื้นบ้านต่าง ๆ มาตกแต่ง ประดับ หรือจัดเป็นองค์ประกอบของอาคาร งานระบบต่าง ๆ

(1) น้ำประปา เกาะสมุยมีปัญหาเรื่องน้ำขาด การเจาะบ่อน้ำบาดาลให้น้ำน้อย บ่อขุดพื้น จึงเป็นแหล่งน้ำพื้นฐานที่สุด ในระยะแรกเมื่อระบบการประปาภายในเกาะสมุย ยังไม่สามารถจ่ายน้ำได้ ทัวถึง ศูนย์จำเป็นต้องจัดหาน้ำโดยใช้บ่อน้ำตื้น อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก และสำรองน้ำไว้ใช้โดยการสร้าง ถึงเก็บน้ำไว้ในที่สูง เพื่อจ่ายน้ำมายังพื้นที่

(2) ระบบไฟฟ้า ไฟฟ้าเป็นสิ่งจำเป็นโดยเฉพาะสำหรับการจัดแสดงต่างๆ ในขณะที่การ เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนลิขสิทธิ์เพื่อการใช้ในพิธีกรรมเท่านั้น มิใช่เพื่อเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่จ่ายกระแสไฟให้ของกำรไฟฟ้าส่วนภูมิภาคนี้(กฟภ) ยังไม่ทั่วถึง ที่ตั้งของศูนย์ส่วนใหญ่ (โดยเฉพาะที่หน้า พระใหญ่) จึงต้องมีระบบการผลิตกระแสไฟฟ้าใช้เอง อย่างไรก็ตามศูนย์ควรดำเนินการให้ กฟภ.จัด

บริการให้เร็วที่สุด เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายและสามารถมีไฟฟ้าใช้ตลอดเวลา

(3) ระบบขั้วเพลิง อาคารส่วนใหญ่ใช้วัสดุถาวร และมีโครงสร้างไม้อยู่มาก ระบบป้องกัน และขั้วเพลิงจึงต้องมีการเตรียมไว้ทั้งอุปกรณ์เคมีขั้วเพลิงการจกเตรียมน้ำสำรอง และท่อจ่ายน้ำไว้ให้พร้อม

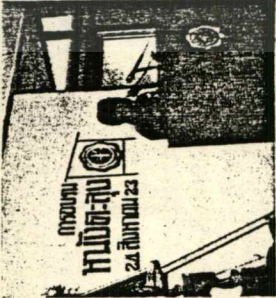
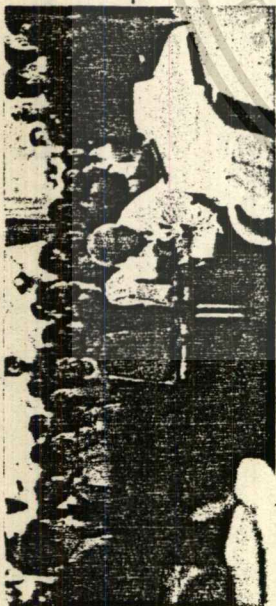
(4) ระบบระบายน้ำและกำจัดน้ำเสีย ศูนย์ที่มีการปล่อยน้ำเสียน้อย ดังนั้นการจัดทำระบบถึงขั้นจึงเพียงพอต่อการกำจัดน้ำเสีย ส่วนการระบายน้ำควรมีการจัดวางให้เรียบร้อยทั้งน้ำใช้และน้ำฝน โดยเฉพาะการทำรางระบายน้ำฝนสำหรับที่ตั้งเป็นหน้าพระใหญ่ เพื่อไม่ให้มีน้ำฝนตกเซาะผิวหินและอาคารได้

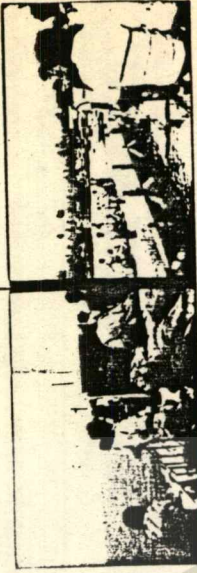
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

USER OF PROJECT

GOAL : FUNCTION
PEOPLE

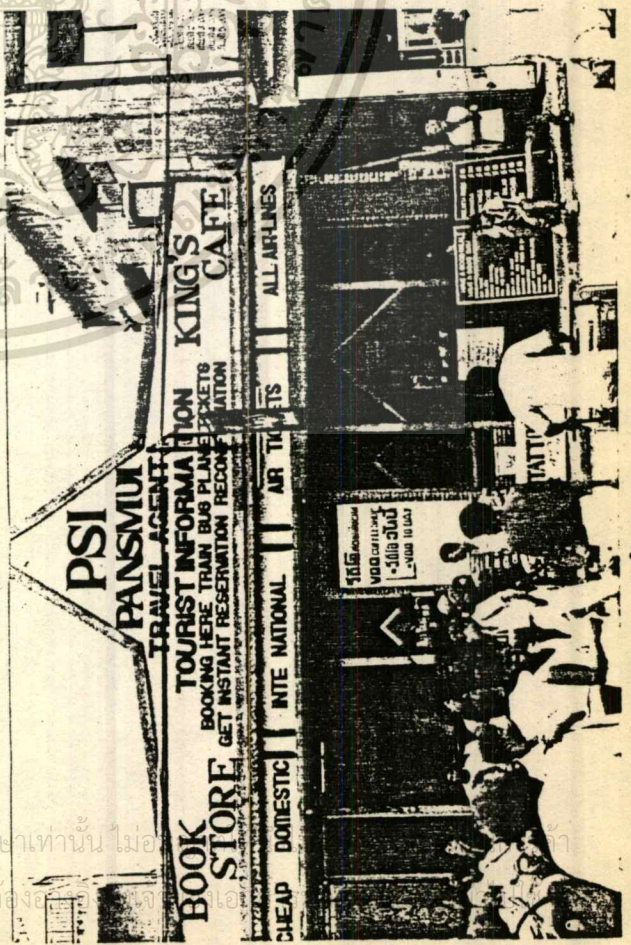

บุคลากร
เจ้าหน้าที่

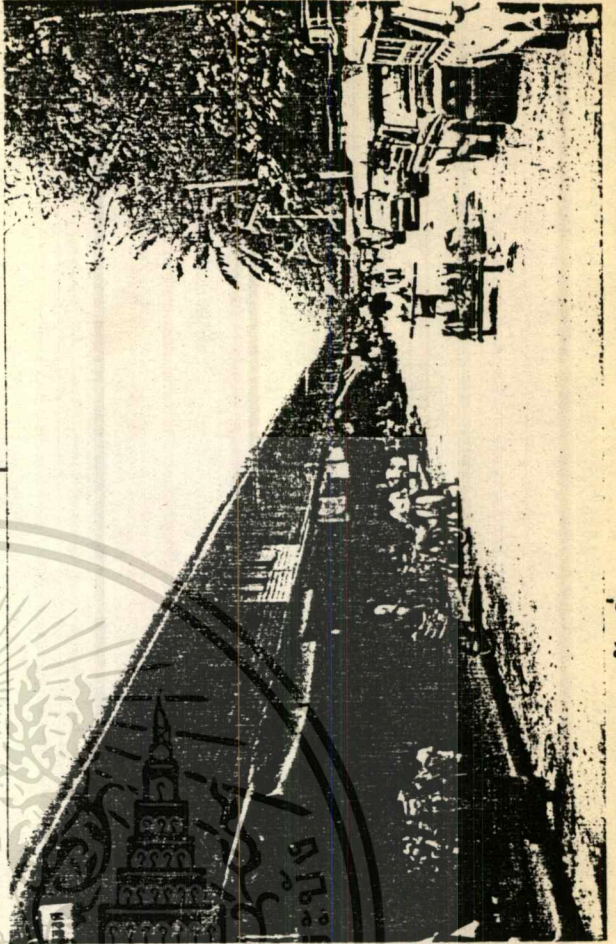

นักท่องเที่ยว

PROJECT

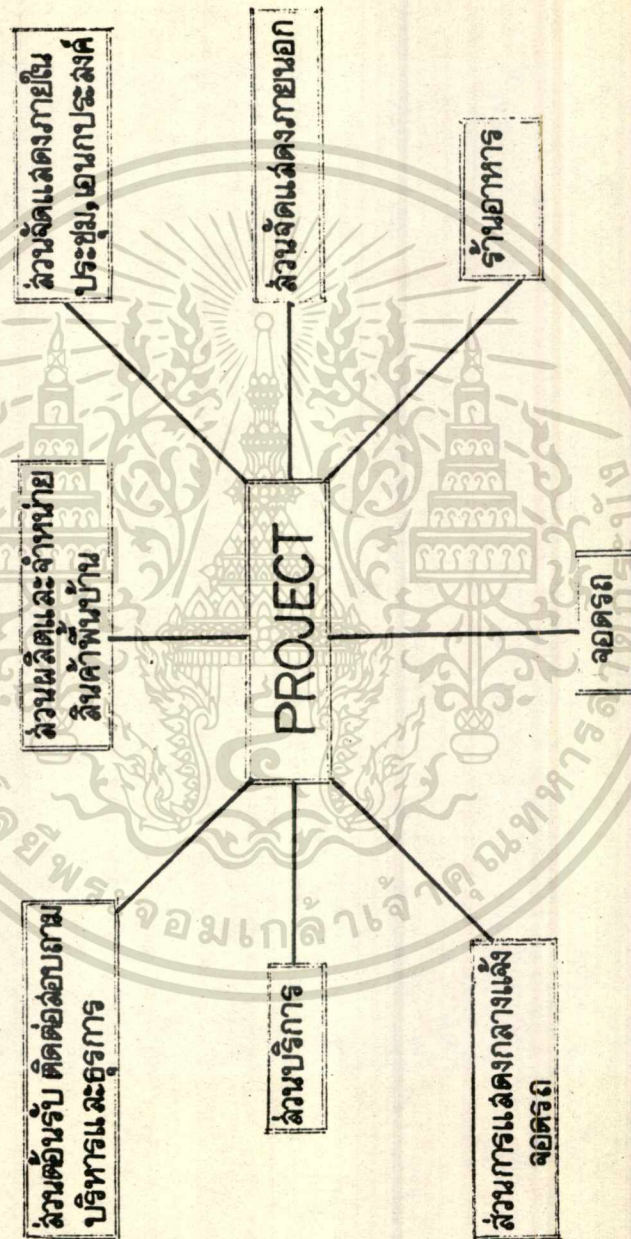
พนักงานให้บริการ

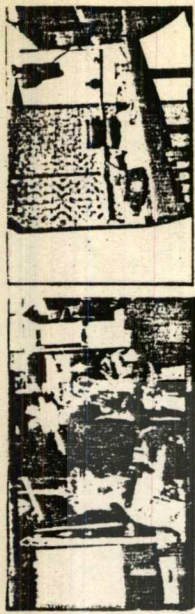
คนท้องถิ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องสงวน

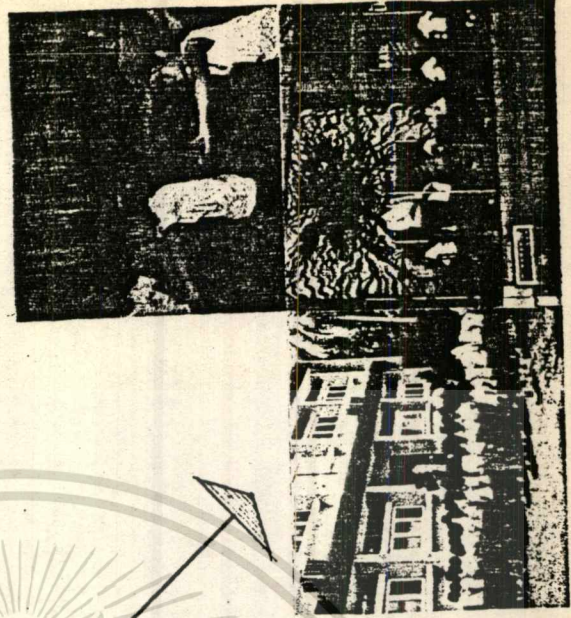
GOAL : FUNCTION
ELEMENT OF PROJECT

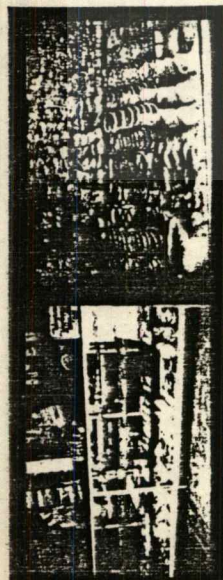
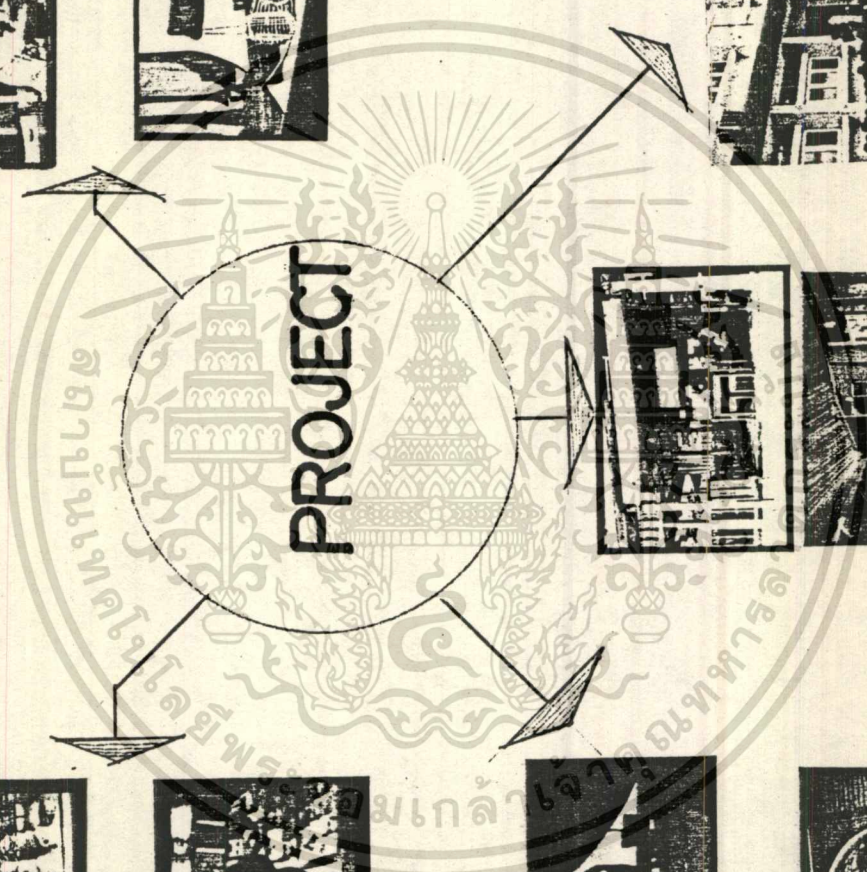
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

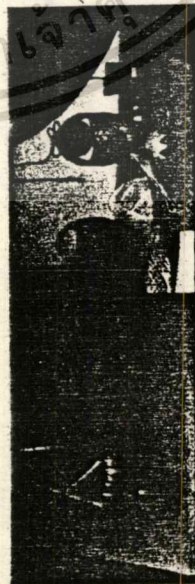
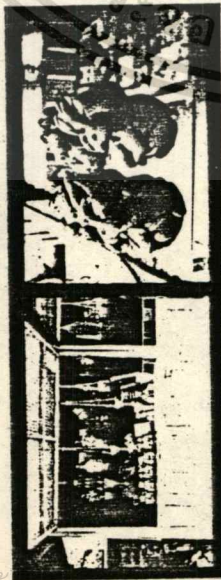
กิจกรรมและการแสดง

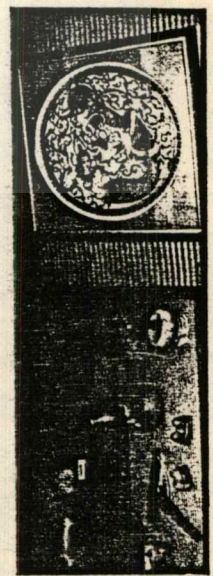
บริการฝึกสอน

สินค้าที่เสนอขาย

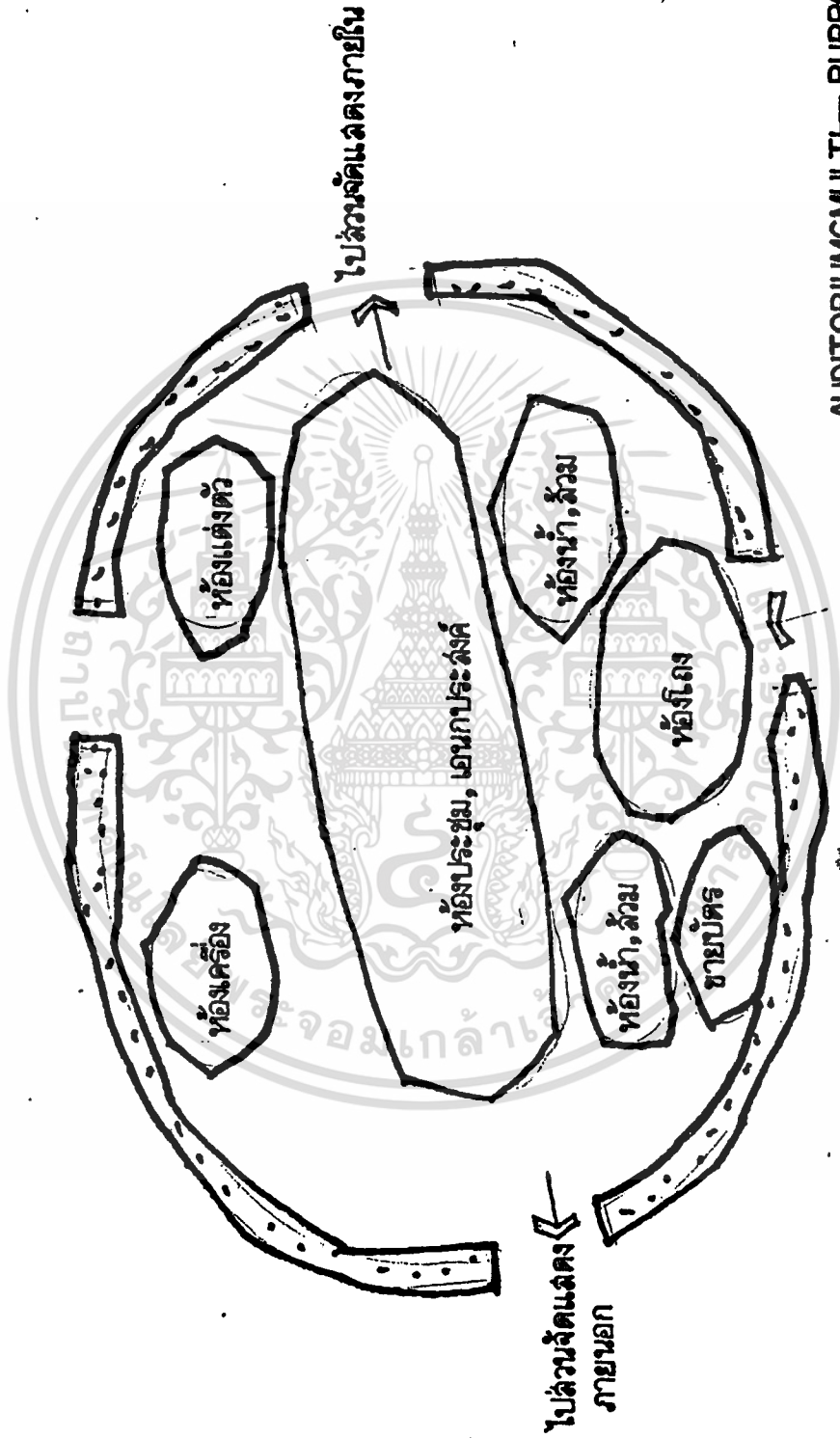

การพัฒนาการผลิต

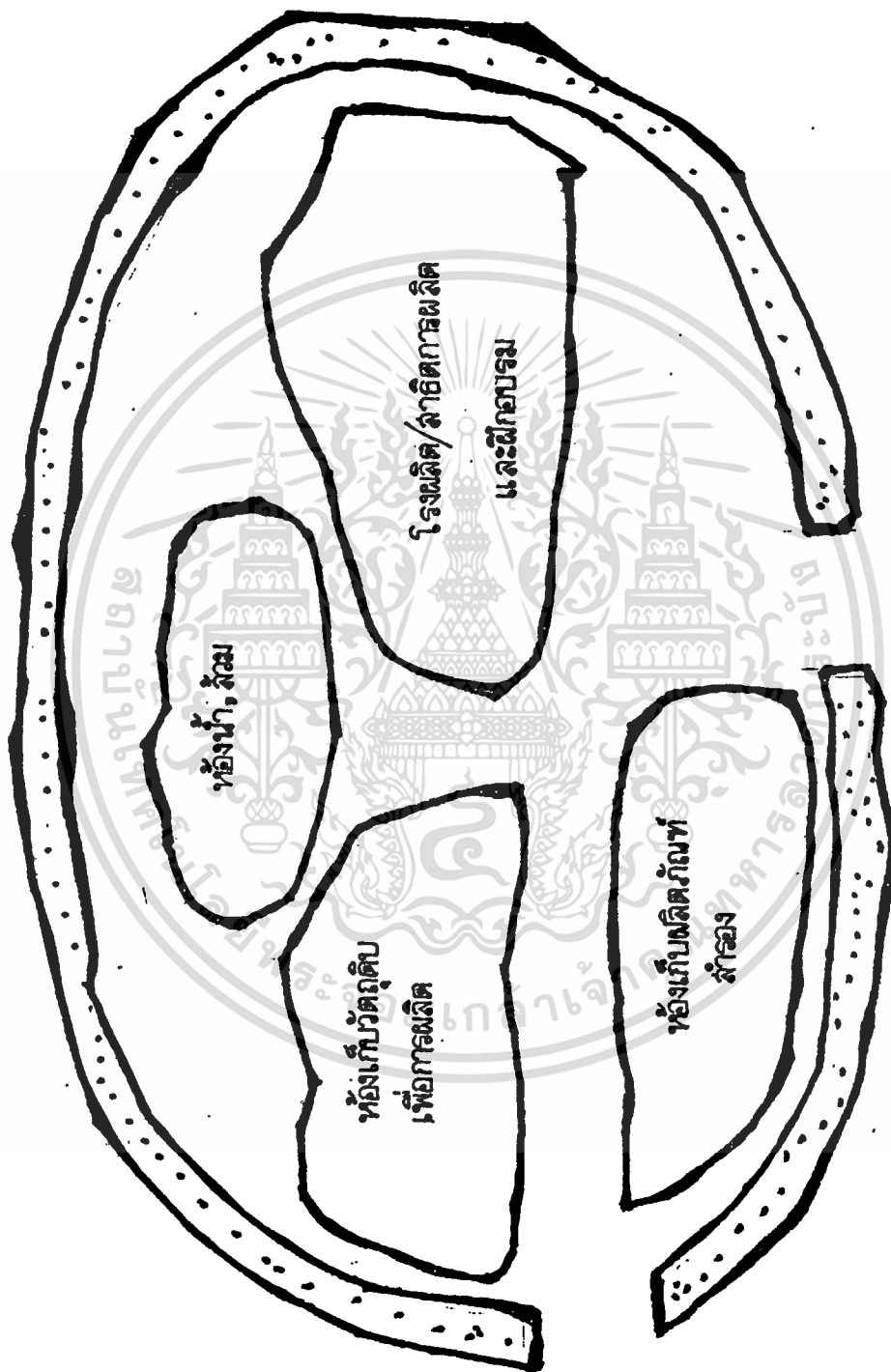
บริการเข้าสถานที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการเรียนเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

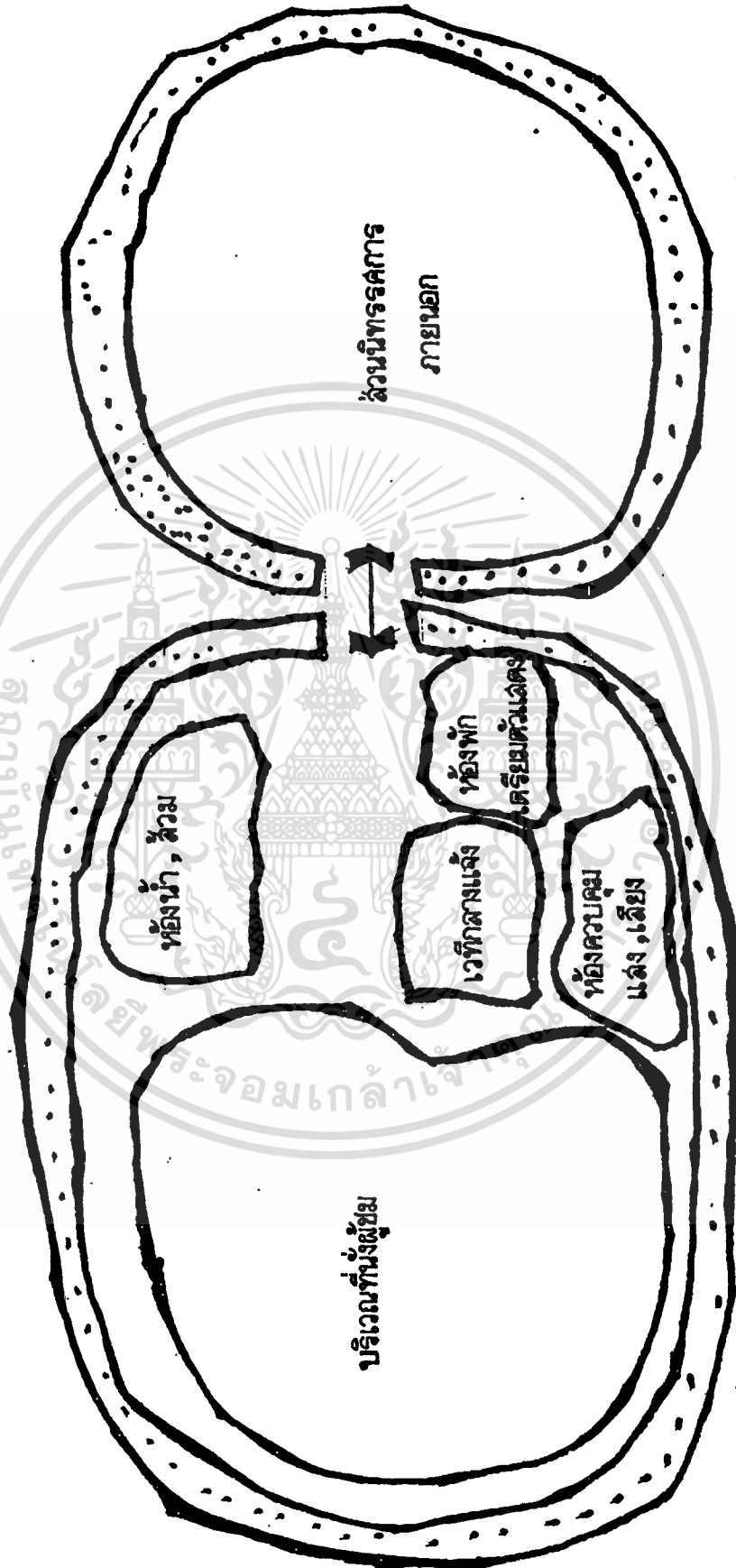
AUDITORIUMMULTI— PURPOSE

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

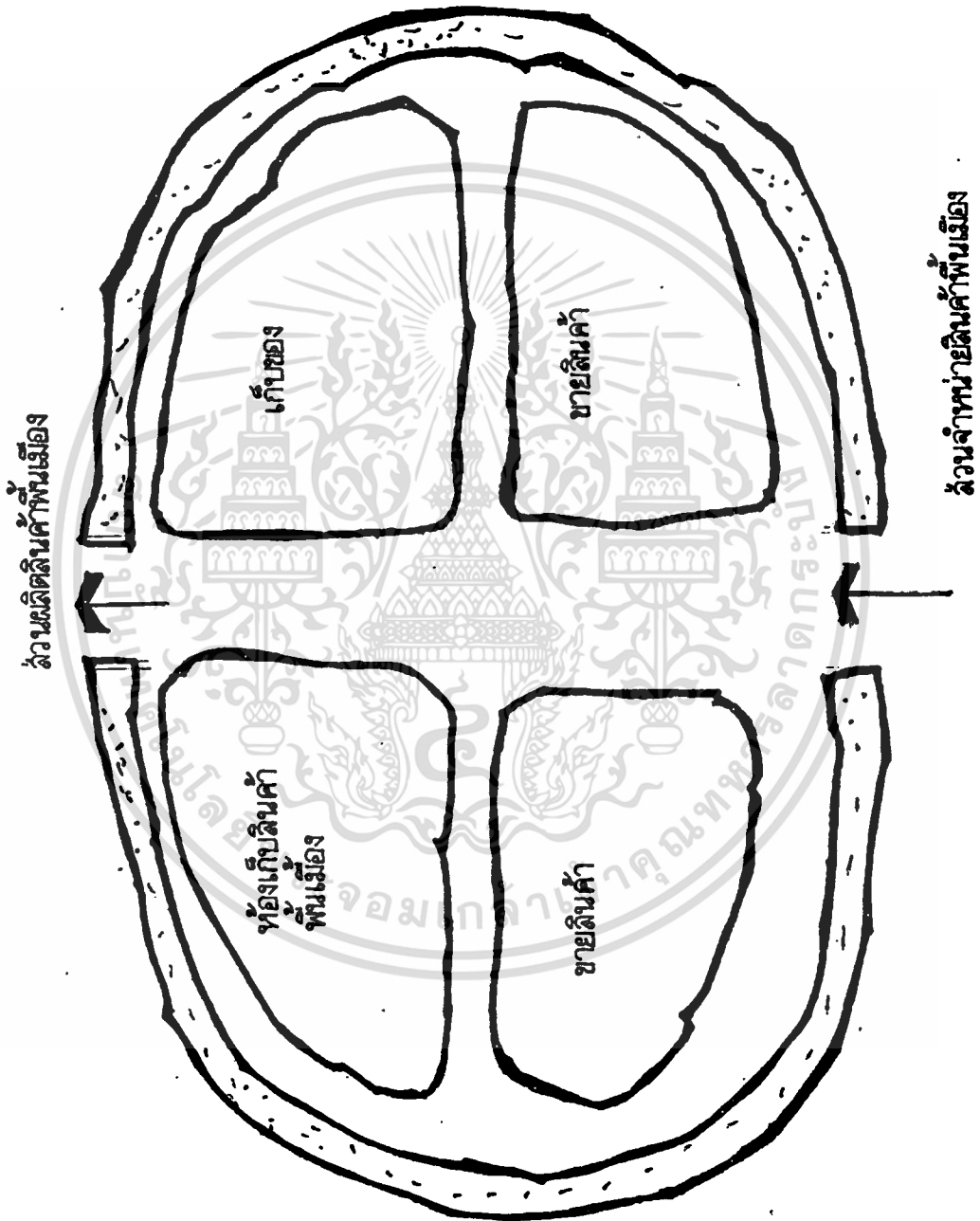
HANDICRAFFPRODUCTION

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

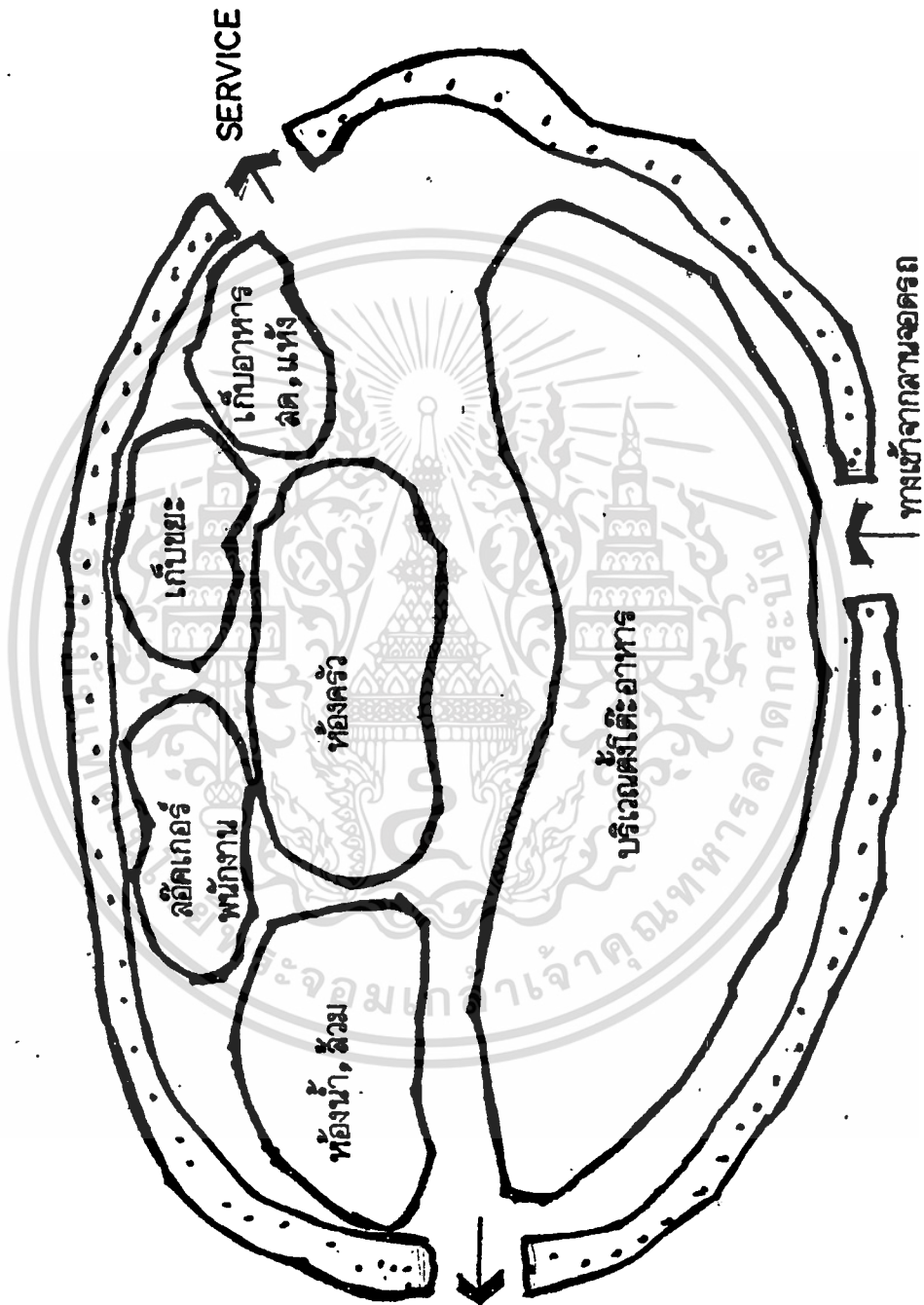

OUTDOOR ACTIVITIES EXHIBITION

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

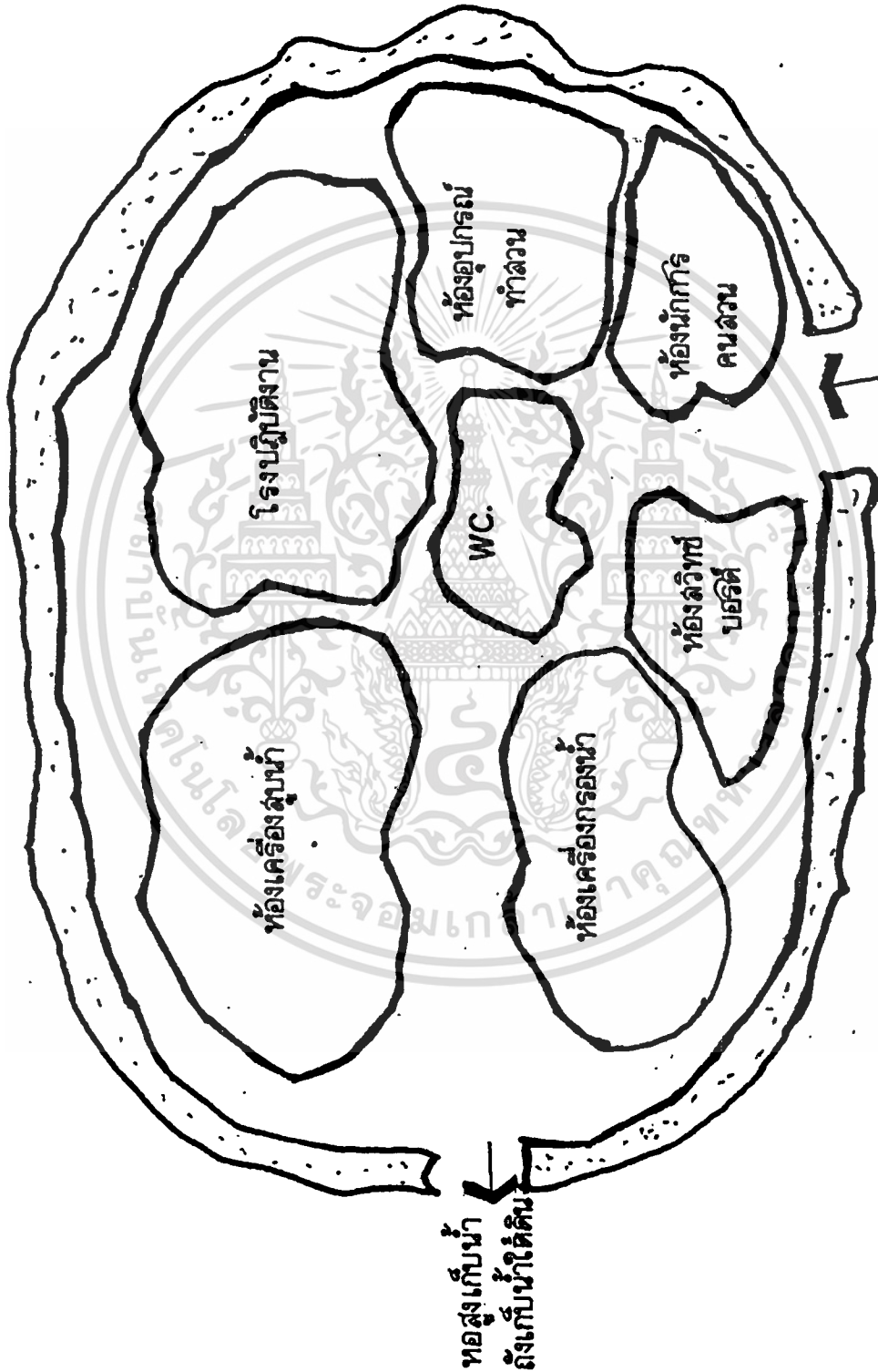

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

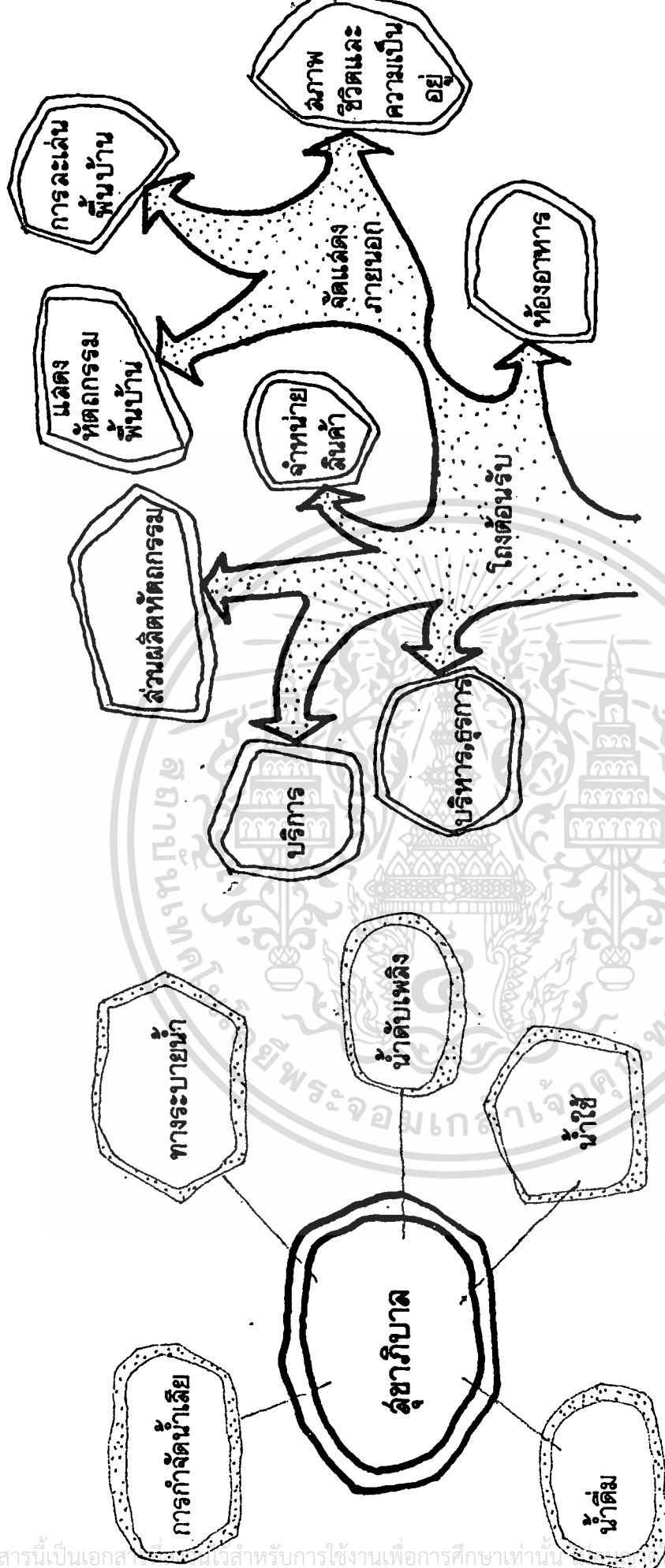
RESTAURANT

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

SERVICE

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

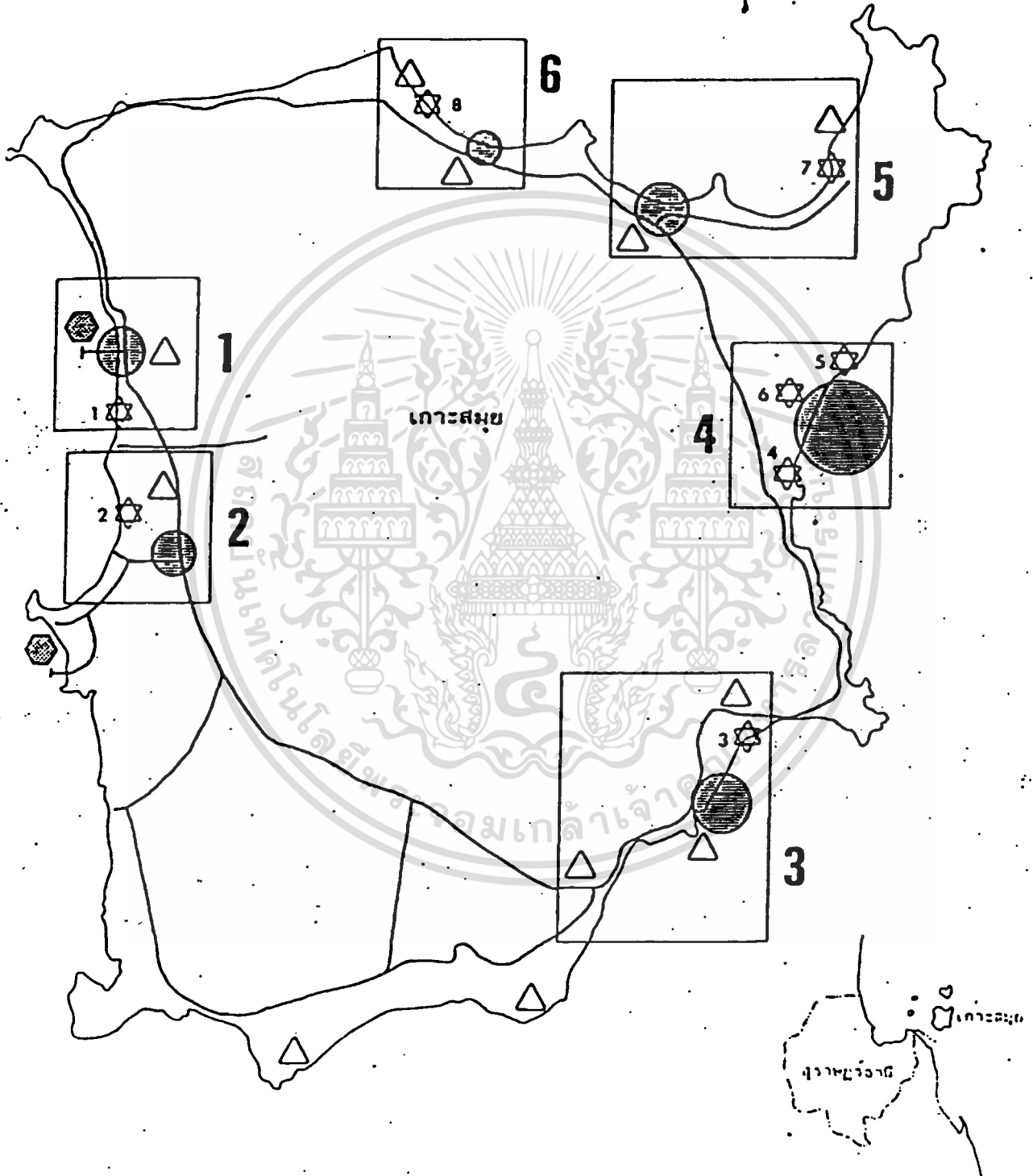

FACT - FORM

PSYCHOLOGY IMPLICATION

CODES (NEED SERVICE)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ห้ามนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงบริเวณหลักสี่ที่ตั้งโครงการ

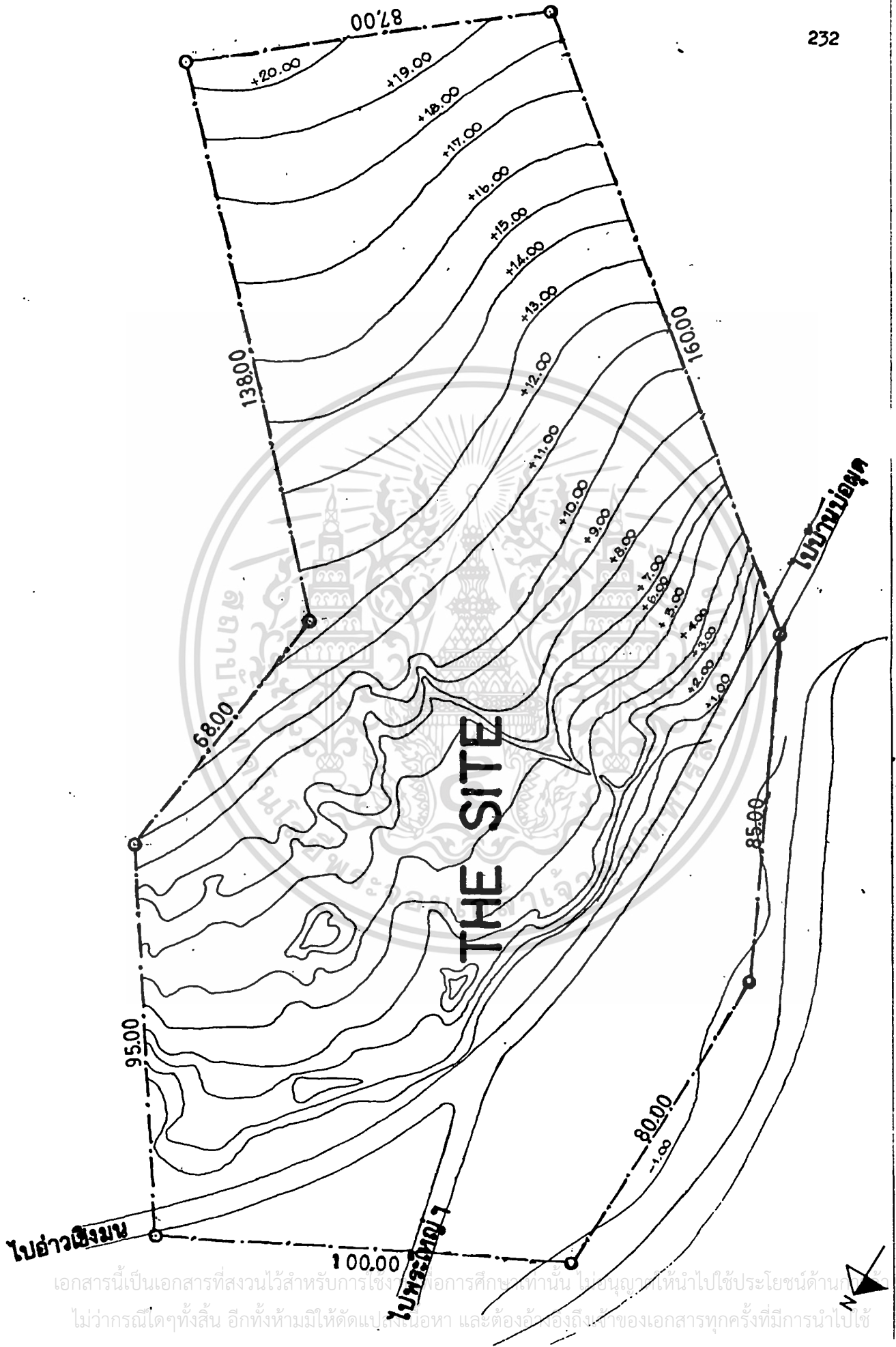

ศก. การเคหะฯ
แหล่งศึกษาวิจัย

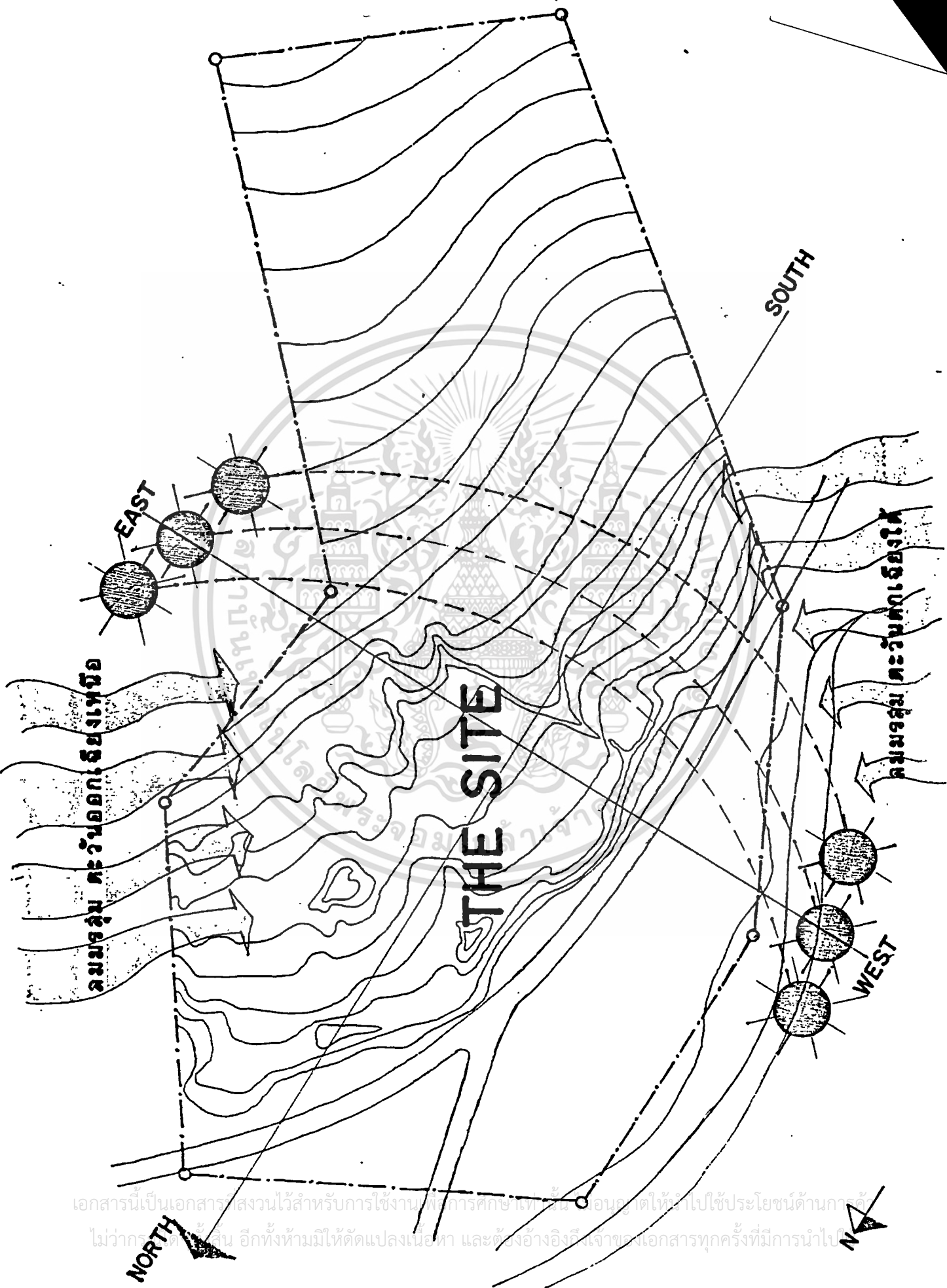

บริเวณที่เกาะสมุย
สี่เกาะสมุย

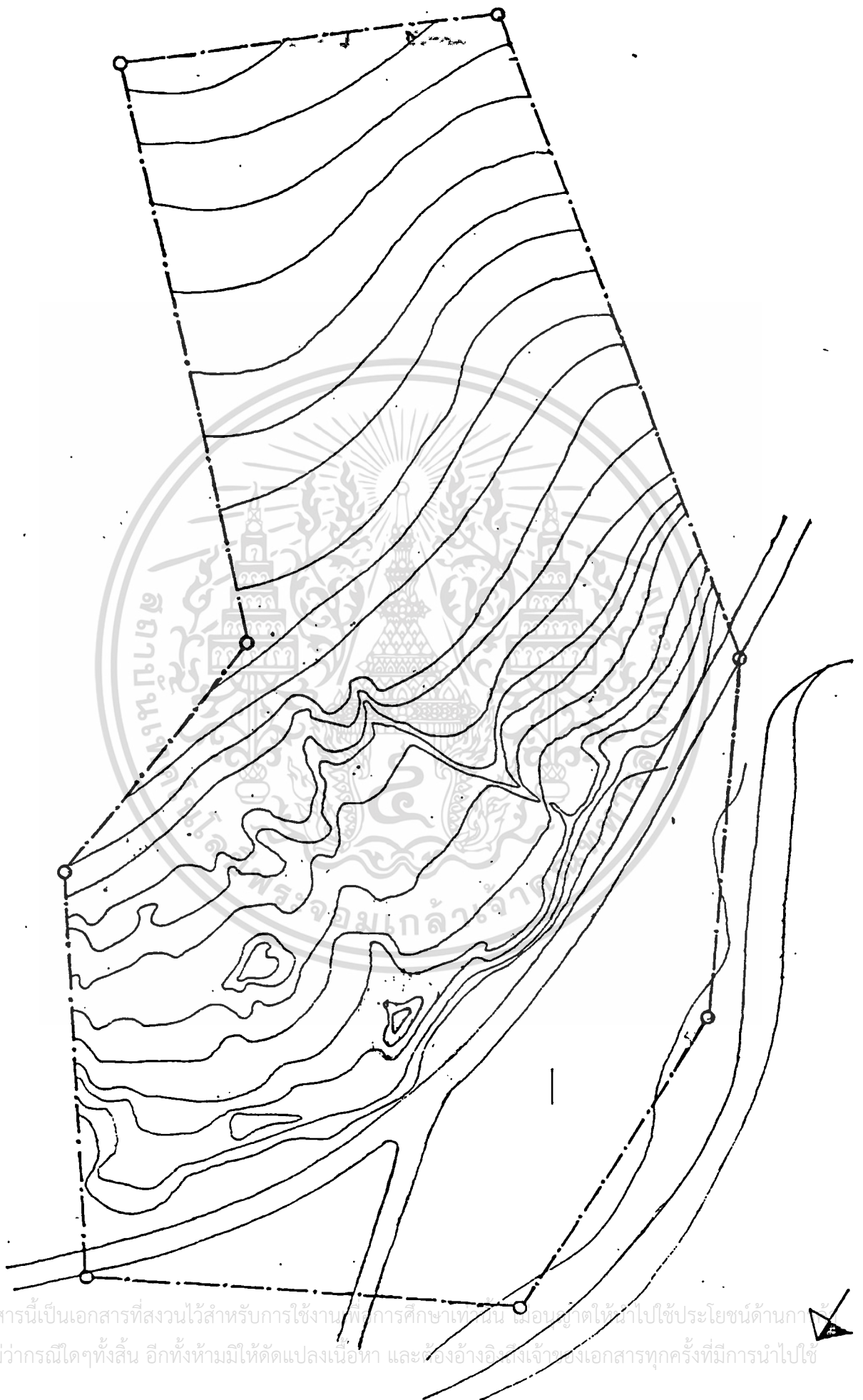
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
ชุมชนศิษย์เก่า, วิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้เพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านอื่น
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่ควรนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าการค้าอื่น ๆ อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านกา
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และห้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้拿去ไปใช้ประโยชน์ด้านการ
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และตั้งข้ออ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 6

สรุปผลการออกแบบ

6.1 สรุปแนวความคิดในการออกแบบ

อาคารศูนย์วัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้าน เกาะสมุย ลักษณะเน้นหนักถึงความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น และความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมทั่วไปเป็นอันดับแรก และเพื่อสนองประโยชน์ใช้สอยให้ได้เต็มที่ทุกทั้งต้องการให้เป็นส่วนหนึ่งในการกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่น ทั้งนั้นแนวความคิดนี้จึงเป็นหลักพิจารณาการกำหนดประโยชน์ใช้สอย รูปทรงอาคาร ตลอดจนการจัดวางพื้นที่องค์ประกอบและการจัดบริเวณ เน้นความเป็นศูนย์กลางและลักษณะเด่นเป็นเอกลักษณ์ที่สามารถดึงดูดใจความสนใจแก่ผู้ใช้บริการได้

ทั้งนี้ในการออกแบบอาคารจึงต้องมีความยืดหยุ่นมากที่สุด และแยกอาคารออกเป็นส่วนๆ เพื่อการใช้สอยได้อย่างเต็มที่ จักรยาการแบบ OPEN SPACE แต่ขยายตัวตามแนวราบเพื่อสะดวกสำหรับผู้ใช้อาคารจำนวนมากๆ และที่สำคัญคือเป็นรูปแบบที่สอดคล้องกับสถาปัตยกรรมท้องถิ่น

6.2 สรุปผลรูปแบบของการออกแบบสถาปัตยกรรม

6.2.1 ตำแหน่งของกลุ่มพื้นที่อาคาร

– ส่วนการจัดแสดง อยู่ในตำแหน่งเข้าถึงสะดวกและรวมกลุ่มโดยสัมพันธ์ต่อเนื่องกับหน่วยต่างๆ และให้สามารถควบคุมผู้ชมได้เพราะเป็นหัวใจของศูนย์ฯ ในลักษณะของที่มาของรายได้พื้นฐานของศูนย์ฯ

– ส่วนประชุมเอนกประสงค์ อยู่ใกล้ทางเข้าเพื่อไม่ให้เกิดการเข้าถึงต้องผ่านส่วนการจัดแสดงเพราะในบางโอกาสอาจมีการจัดแสดงนิทรรศการที่คง เก็บค่าผ่านประตู

– ส่วนผลิตหัตถกรรม อยู่ใกล้สุดเพราะเป็นส่วนที่มีลักษณะคล้ายโรงงาน แต่ให้ใกล้กับห้องจำหน่ายสินค้าและส่วนแสดงหัตถกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ส่วนบริหารธุรกิจและบริวาร อยู่ใกล้ทางเข้าเพราะเป็นจุดปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ และแยกส่วนจากการจัดแสดง แต่สามารถควบคุมดูแลให้บริการกิจกรรมต่างๆ ได้
- ส่วนร้านอาหาร เป็นแหล่งรายได้ของศูนย์ฯ กว้าง และจัดเป็นส่วนพิเศษเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว เพื่อยืนยันให้อยู่ริมถนนสุดของพื้นที่ เพื่อการเข้าถึงได้โดยตรงและให้ไค้บรรยากาศที่พิเศษกว่าส่วนอื่น
- ส่วนแสดงกลางแจ้ง เป็นส่วนอยู่นอกอาคารเพื่อสะดวกต่อการเข้าถึงและการขนส่ง โดยจัดให้แยกจากอาคารศูนย์ฯ

- ส่วนที่จอดรถ อยู่นอกสุดใกล้ทางเข้าออกหลัก

6.2.2 การวางผังและภูมิสถาปัตยกรรม

การวางผังอาคาร เป็นลักษณะแยกเป็นอาคารหลาย ๆ อาคาร โดยจัดเป็นกลุ่มอาคารเนื่องโครงการนี้ต้องการเนื้อที่ใช้สอยมากทั้งภายในและภายนอกอาคาร อาคารแต่ละอาคารจึงไม่จำเป็นต้องมีขนาดใหญ่โตมากนัก ซึ่งจะส่งผลให้อาคารทุกชิ้นและเข้ากับสภาพแวดล้อมได้อย่างดี การจัดผังของกลุ่มอาคารจึงต้องอาศัยการจักภูมิสถาปัตยกรรมเข้าร่วมบทบาทในการออกแบบด้วยอย่างมาก ได้แก่

- การจัดอาคารแบบแผ่ขยายตามแนวราบเป็นอาคารชั้นเดียว เชื่อมต่อระหว่างอาคารด้วยทางเดินคิคต่อสลับแบบมีหลังคาคลุมและเช็ดโล่ง เป็นลักษณะล้อมรอบสวน (OPEN COURT) ไปในตัว และให้ความรู้สึกถึงการไหลเชื่อมต่อเนื่องบรรยากาศภายนอกกับภายในด้วย การจัดบรรยากาศของสวนภายนอกช่วยส่งเสริมซึ่งกันและกันกับอาคาร

- ส่วน OPEN COURT มีการจัดเป็นส่วนของไม้ดอกไม้ประดับประดับประดับตามไปกับชั้นของ ช่วยส่วนจัดแสดงภายนอกมีบรรยากาศที่คึกคัก

- การกระจายอาคารไปอย่างสอดคล้องกับสภาพต้นไม้(มะพร้าว) และสภาพที่ตั้งเป็นการช่วยสงวนรักษาลักษณะธรรมชาติของที่ตั้งได้เป็นอย่างดี

- การวางอาคารตามระดับของชั้น CONTOUR พื้นที่ทำให้เกิดการค้ำระดับของอาคารอย่างสอดคล้องกับพื้นที่ ลดความน่าเบื่อของกลุ่มอาคารแล้วยังลดค่าก่อสร้างอีกด้วย

6.2.3 รูปแบบอาคารและวัสดุก่อสร้าง

รูปแบบอาคารประยุกต์ลักษณะของเอกลักษณ์อาคารทางภาคใต้ให้เหมาะสมกับลักษณะเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้งานที่อาคารศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ไปโดยไม่ได้รับอนุญาตจากอาคารของโครงการ เพื่อให้เป็นลักษณะที่สงวนและกลมกลืนกับอาคารท้องถิ่นทั่วไป และยังคงไม่วากรรมใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้ คำนี้ถึงสภาพของภูมิอากาศของเกาะสมุยด้วย ลักษณะหลังคาจึงมีความลาดชันสูงชันสาครันให้มุมแคบ

คุ้มฝนได้เป็นอย่างดี รูปแบบของหลังคาอีกรูปทรงที่น่าสนใจซึ่งเป็นลักษณะหลังคาอาคารส่วนใหญ่ทางภาคใต้ เนื่องจากหลังคาอาคารสูงชันมากความร้อนจากแสงแดดจะถูกอบกั้นอยู่ใต้หลังคา ทั้งนี้จึงต้องมีการระบายอากาศจากหลังคาออกสู่ภายนอก

โครงสร้างของอาคารใช้ร่วมกันทั้ง ค.ส.ล และไม้ โดยเน้นที่การนำวัสดุท้องถิ่นที่มีคุณภาพมาใช้ในการก่อสร้าง เช่น ไม้แปรรูป ไม้มะพร้าว ใช้ฝาเสา คาน โครงสร้างหลังคา ผนัง ฝัณฑ์ภายนอกปูด้วยกระเบื้องดินเผา หินกาบ หลังคากระเบื้องดินเผาทางมณ

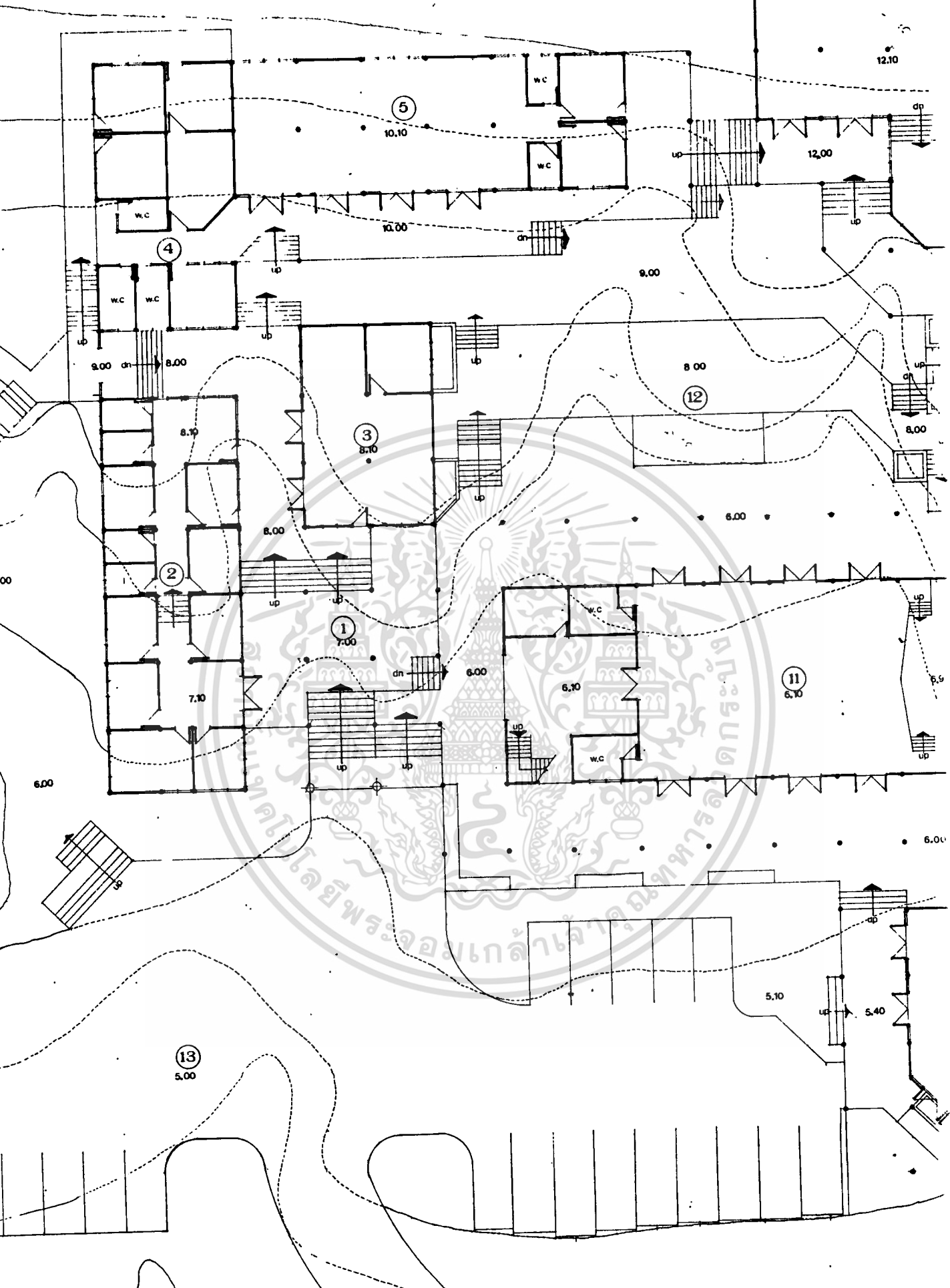
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

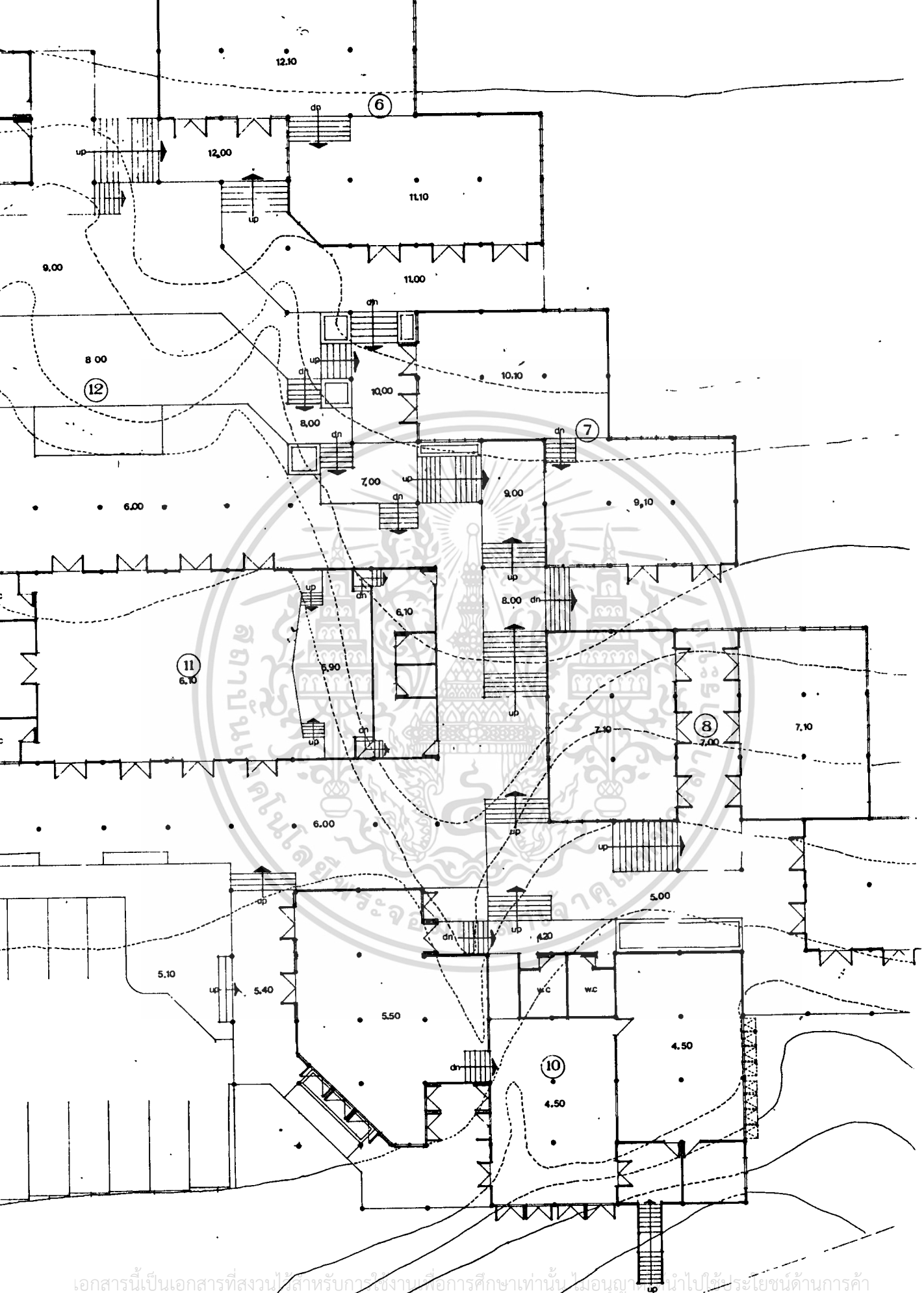
ตำบลเกาะเสม็ด
 อำเภอเกาะเสม็ด
 จังหวัดชลบุรี
 ศูนย์วัฒนธรรมและที่พักแรมที่หมู่บ้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

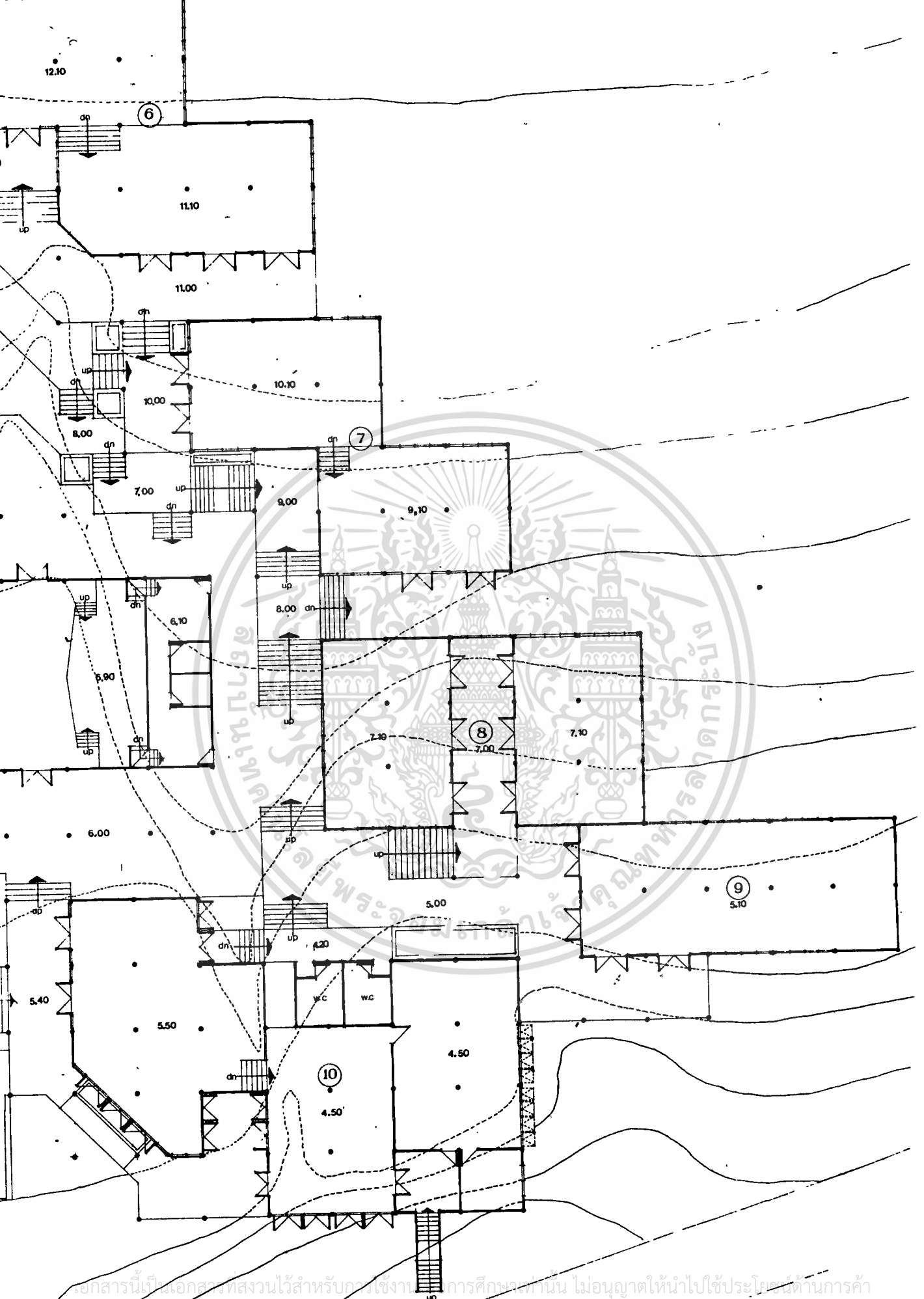

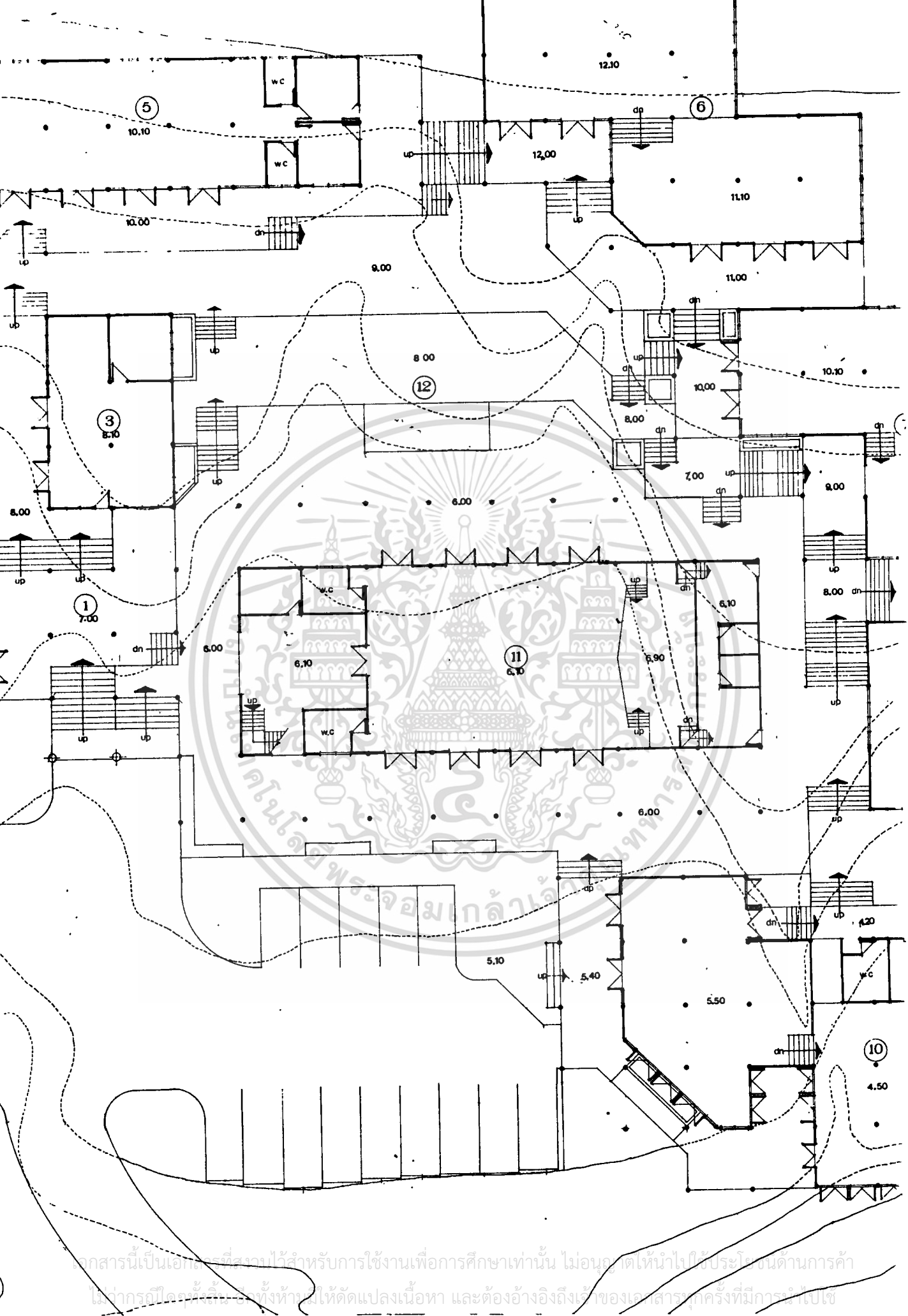
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ในวารสารใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดต่อเปลี่ยนแปลงหรืออ้างถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

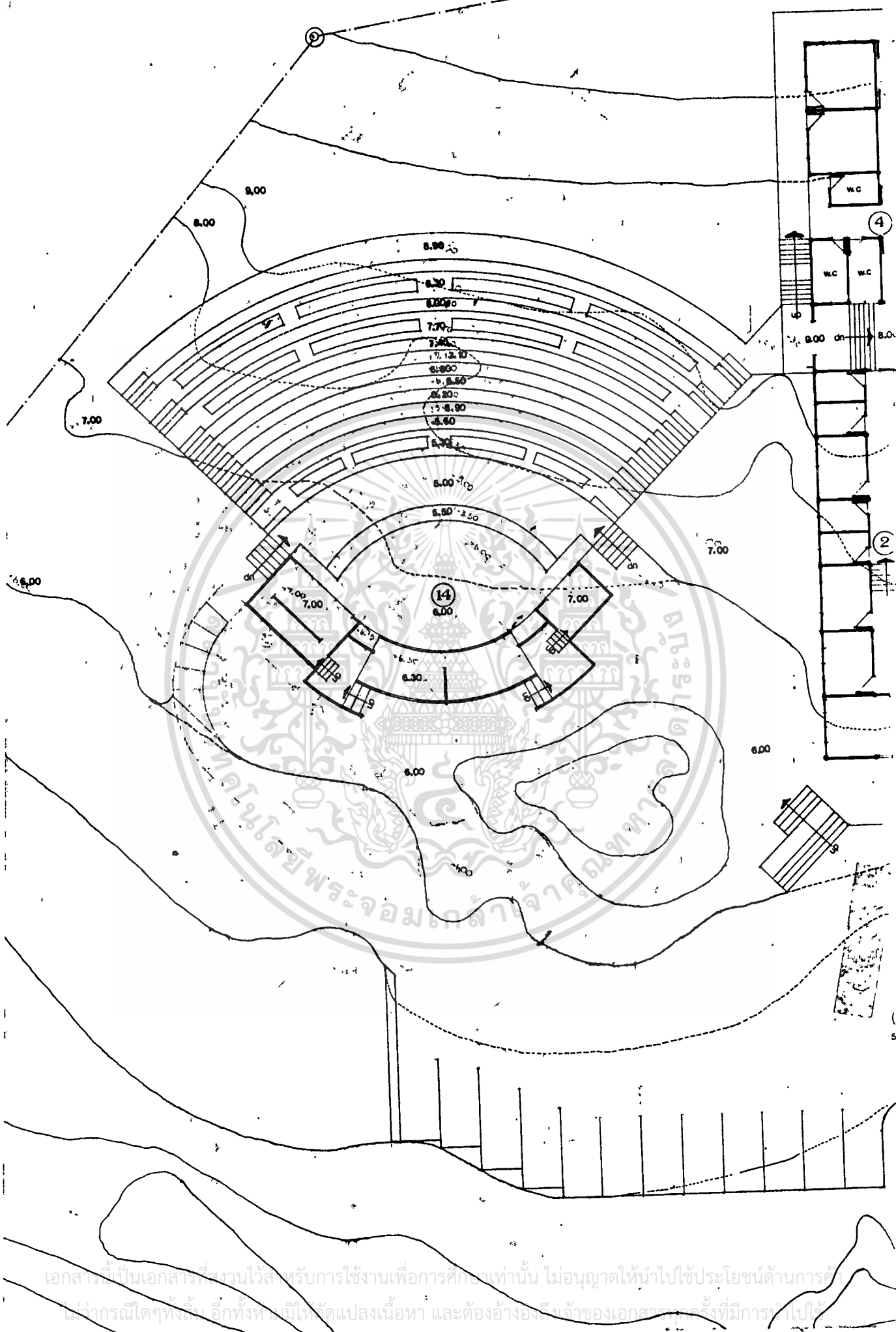
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไปว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น ผู้ที่ข้ทำมีให้ตัดแปลงเนื้อหา, และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆก็ตาม หากมีข้อผิดพลาดหรือต้องการแก้ไข กรุณาแจ้งให้ทราบเพื่อปรับปรุงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 หากกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้ง ห้ามิให้จัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวกที่ 1

ลักษณะกายภาพและทรัพยากรธรรมชาติ

1.1 ที่ตั้งและลักษณะภูมิประเทศ

1.1.1 สภาพโดยทั่วไป จังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นจังหวัดหนึ่งใน 14 จังหวัดภาคใต้ตั้งอยู่บนฝั่ง
ด้านตะวันตกของอ่าวไทย ระหว่างเส้นรุ้งที่ $8^{\circ} 17' - 9^{\circ} 50'$ (Latitude) และเส้นแวงที่ $98^{\circ} 28' - 100^{\circ} 05'$ (Longitude) ห่างจากกรุงเทพฯ ไปทางทิศใต้ประมาณ 650 กิโลเมตร พื้นที่
ทั้งหมด 12,890 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 8,056,250 ไร่ พื้นที่จังหวัดทั้งหมดตั้งอยู่ในคาบสมุท
เป็นแหลมยื่นออกไปในทะเล อาณาเขตทิศคือโดยรอบดังนี้ (รูป ผ.ร.1)

ทิศเหนือ	จก	จังหวัดชุมพรและอ่าวไทย
ทิศใต้	จก	จังหวัดนครศรีธรรมราชและกระบี่
ทิศตะวันออก	จก	จังหวัดนครศรีธรรมราชและอ่าวไทย
ทิศตะวันตก	จก	จังหวัดพังงาและระนอง

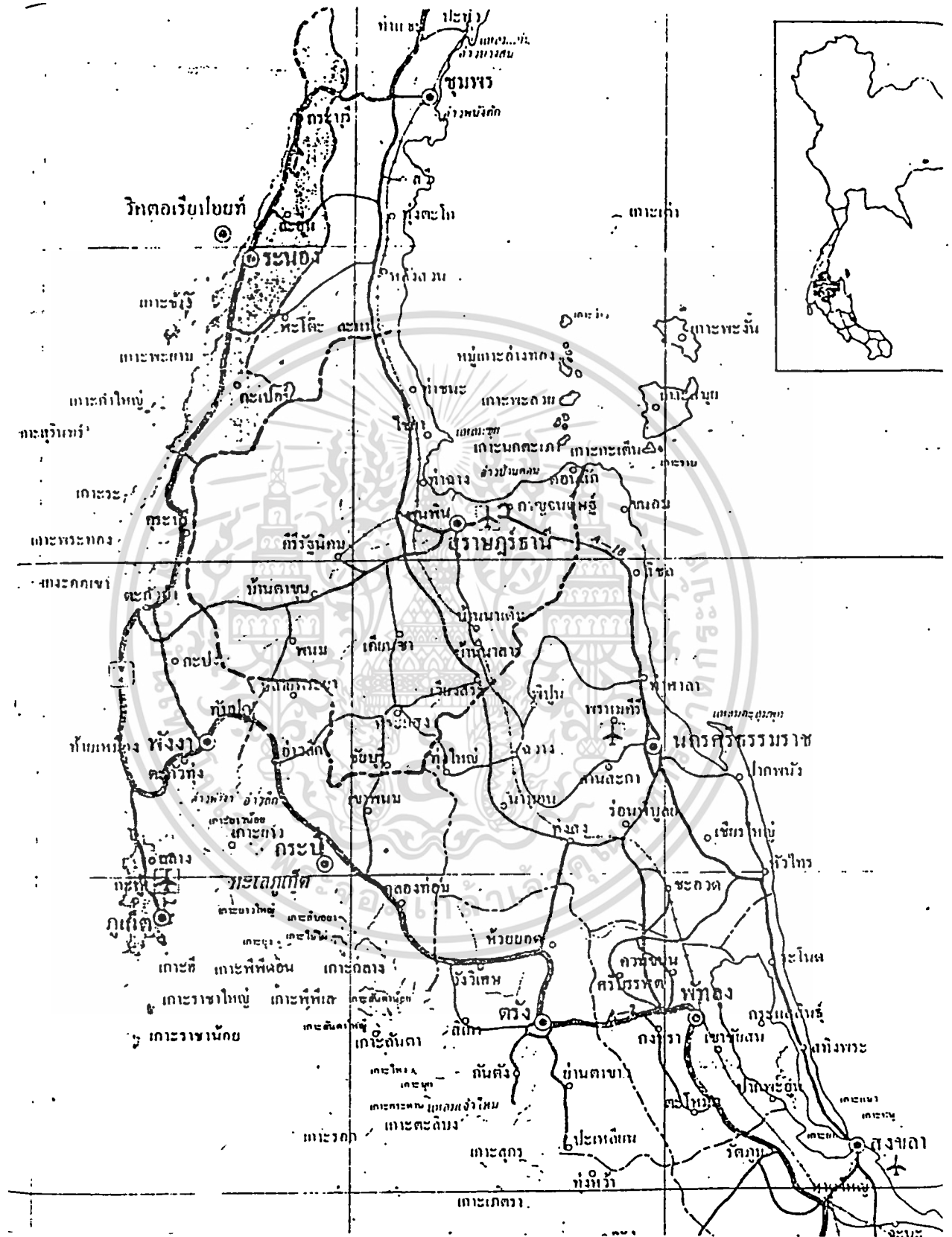
ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปจึงแสดงในแผนที่รูปที่ ผ.ร.2 มีสภาพที่ผสมผสานทั้งพื้นที่ราบ พื้นที่
ภูเขา และหมู่เกาะต่าง ๆ มากมาย ซึ่งจำแนกได้เป็น 4 ลักษณะใหญ่ ๆ ดังนี้

(1) พื้นที่ราบสูงทางทิศตะวันตก เป็นพื้นที่บางส่วนทางด้านตะวันตกของอำเภอท่าชนะ ไชยา
ท่าฉาง ศิริรัฐนิคม บ้านตาขุน และพนม สภาพทั่วไปเป็นที่ราบสูงมีภูเขาใหญ่ย่อยสลับซับซ้อน เป็นแหล่งต้น
น้ำลำธารที่หล่อเลี้ยงพื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัด พื้นที่ป่าบริเวณนี้มีทั้งป่าโปร่งและป่าคงชีพ ราษฎรตั้งถิ่นฐาน
อยู่ตามที่ราบเชิงเขา และริมแม่น้ำลำคลอง

(2) พื้นที่ราบสูงทางทิศตะวันออก ได้แก่ พื้นที่สันเขาของเทือกเขาบรรทัด เขตแดนระหว่าง
จังหวัดสุราษฎร์ธานีกับจังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ในเขตพื้นที่บางส่วนด้านตะวันออกของอำเภอคอนสาร
กาญจนภิษฐ นาสาร และเวียงสระ

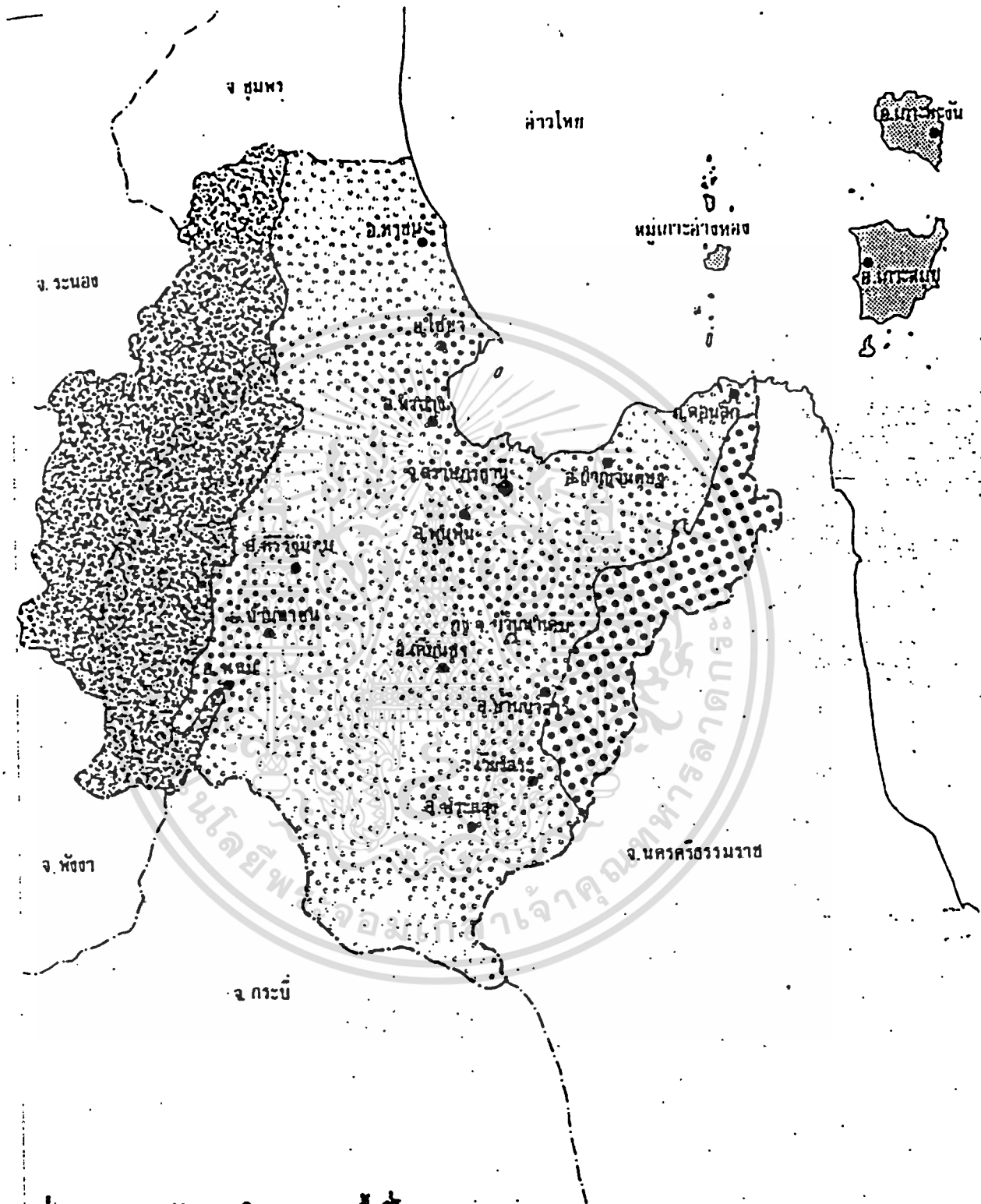
(3) พื้นที่ตอนกลางและริมทะเลคือ บริเวณอ่าวไทยฝั่งตะวันตก และพื้นที่ที่อยู่ระหว่างพื้นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ราชบัณฑิตยสถานจัดทำขึ้นเพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นเท่านั้น การนำเอกสารนี้ไปใช้
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ ๑.๑ ที่ตั้งของจังหวัดสุราษฎร์ธานี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ ๘. 1.2 ลักษณะภูมิประเทศของพื้นที่โครงการ

สัญลักษณ์

- พื้นที่ราบสูงทางตะวันตก
- พื้นที่ราบสูงทางตะวันออก
- พื้นที่ตอนกลางและริมทะเล
- พื้นที่เกาะในทะเล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ กรุณาแจ้งเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ท่าช้าง คีรีรัฐนิคม พุนพิน เมือง กาญจนบุรี คอนสัก เคียนซา พระแสง เวียงสระ บ้านนาสาร และ
กิ่งอำเภอบ้านนาเค็ม พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบริมน้ำทะเล และเป็นภูเขา พื้นที่ป่าเป็นป่าเบญจพรรณ และ
ป่าเลน

(4) พื้นที่เกาะในทะเล ซึ่งมีทั้งหมดประมาณ 50 เกาะอยู่บนเขตอำเภอกោះสมุย เกาะ
พะงัน และคอนสัก เกาะที่สำคัญ ได้แก่ เกาะสมุย เกาะพะงัน และหมู่เกาะอ่างทอง

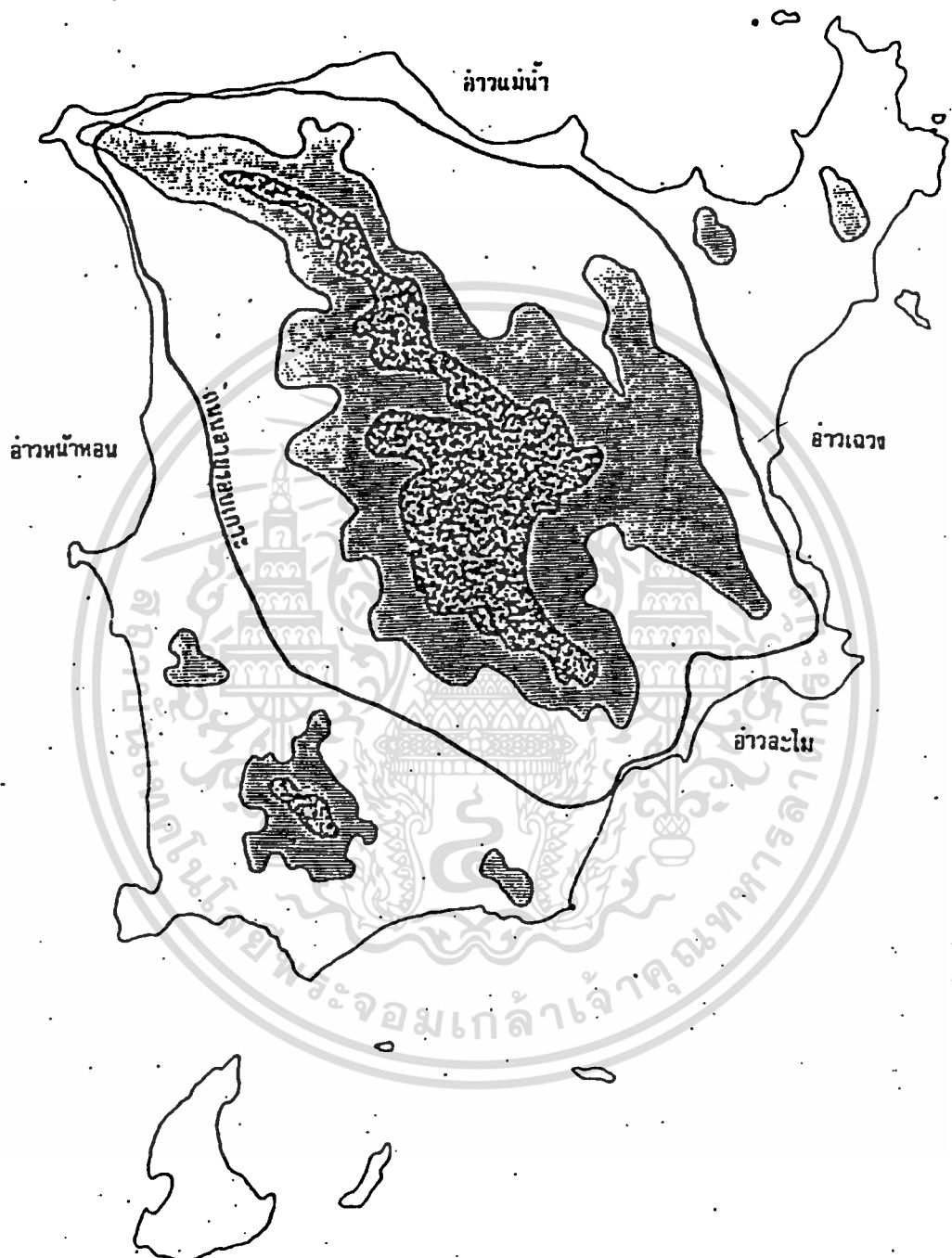
1.1.2 พื้นที่เกาะสมุย เกาะสมุยตั้งอยู่ที่เส้นรุ้งที่ $9^{\circ} 30'$ เหนือ และเส้นแวงที่ 100°
ตะวันออก วางตัวอยู่ทางตอนกลางของอ่าวไทย นอกชายฝั่งทะเลทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของ
จังหวัดสุราษฎร์ธานี ระยะทางที่ใกล้ที่สุดระหว่างแผ่นดินใหญ่กับเกาะสมุย จะอยู่ในบริเวณอำเภอ
คอนสัก ระยะทางประมาณ 20 กิโลเมตร ร่องลงไปใต้มหาสมุทร (จังหวัดนครศรีธรรมราช)
ระยะทางประมาณ 26 กิโลเมตร พื้นที่ทั้งหมด 314 ตารางกิโลเมตร เป็นพื้นที่ราบประมาณ -
73 ตารางกิโลเมตร มีพื้นที่ที่เหลืออีกประมาณ 2 ใน 3 ของพื้นที่ทั้งหมด มีลักษณะเป็นภูเขา
ซึ่งมีโครงสร้างทางธรณีวิทยาต่อเนื่องมาจากเทือกเขานครศรีธรรมราช ภูเขาหินแกรนิตมียอดสูงสุด
630 เมตรจากระดับน้ำทะเล วางตัวอยู่เป็นแนวขวางจากพื้นที่ก้นตะกอนเฉียงเหนือผ่านกลาง
ตัวเกาะ ครอบคลุมพื้นที่ก้นตะกอนทั้งหมด ส่วนพื้นที่ก้นตะกอนเฉียงใต้จะเป็นภูเขาหินทราย
สภาพชายฝั่งทั่วไปเป็นแหลมและอ่าวที่มีหาดทรายยาว เช่น หาดละไม หาดเฉวงน้อย หาดเฉวงใหญ่
รูปที่ ๘. 1.3

1.1.3 สรุป จากลักษณะภูมิประเทศดังกล่าวจะเห็นได้ว่า พื้นที่โครงการระดับจังหวัด
มีสภาพภูมิประเทศหลากหลาย ประกอบด้วย ป่าเขา น้ำตก หมู่เกาะ หาดทราย และชายทะเล
กระจายไปทั่วทั้งจังหวัด นับได้ว่าเป็นความเหมาะสมทางก้นสภาพภูมิประเทศในการส่งเสริมพัฒนา
การท่องเที่ยว และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง สภาพภูมิประเทศในทะเล ซึ่งมีหมู่เกาะต่าง ๆ มากมาย
เช่น เกาะสมุย เกาะพะงัน และหมู่เกาะอ่างทอง เป็นหมู่เกาะที่มีหาดทรายและน้ำทะเลสวยงาม
ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

1.2 สภาพภูมิอากาศ

1.2.1 สภาพภูมิอากาศทั่วไป จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีฝนตกเกือบตลอดปี เพราะตั้งอยู่
ในคาบสมุทร เป็นแหลมยื่นออกไปในทะเล จึงได้รับมรสุมเต็มที่ ทั้งมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ จาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับอ้างอิงเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์อื่นใด
มหาสมุทรอินเดีย และมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือจากทะเลจีนตอนใต้และอ่าวไทย ลักษณะอากาศโดยทั่ว
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ น. 1.3 ลักษณะภูมิประเทศของ เกษะสมุญ
สัญลักษณ์

- ระบุความสูง 0 - 100 เมตร
- ระบุความสูง 100 - 300 เมตร
- ระบุความสูง 300 - 600 เมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไปอยู่ในเกณฑ์อบอุ่น มีเฉพาะฤดูร้อนกับฤดูฝนเท่านั้น ฤดูร้อนเริ่มจากเดือนธันวาคม-เมษายน เป็นระยะเวลา 3 เดือน อากาศจะร้อนที่สุดในเดือนมีนาคมและเมษายน ส่วนฤดูฝนเริ่มจากเดือนพฤษภาคม-มกราคม เป็นระยะเวลา 9 เดือน จะมีฝนตกมากที่สุดในเดือนพฤศจิกายน

1.2.2 สภาพภูมิอากาศของแผ่นดินใหญ่

(1) อุณหภูมิและปริมาณฝน

รูปที่ น.1.4 แสดงการแปรผันของอุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือนในรอบ 30 ปี (พ.ศ.2494-2523) พบว่า อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีประมาณ 26.3° C อุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด 22.2° C และอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุด 32.1° C

ตารางที่ น.1.1 แสดงสถิติภูมิอากาศของสถานีอุตุวิทยามหาวิทยาลัย ประจําสถานีม้านคอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี สรุปได้ว่า อุณหภูมิตลอดทั้งปีไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก ผลต่างของอุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือนที่น้อยที่สุดในเดือนมกราคม และมากที่สุดในเดือนเมษายนประมาณ 2.9° C ซึ่งสรุปได้ว่า อุณหภูมิบนแผ่นดินใหญ่คงที่อยู่ตลอดปี

รูปที่ น.1.5 แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายเดือนในรอบ 30 ปี จะพบว่าปริมาณน้ำฝนรวมเฉลี่ยทั้งปี 1,710.0 มิลลิเมตร ช่วงที่มีฝนตกชุกมากที่สุดในเดือนพฤษภาคม-มกราคม คิดเป็นปริมาณน้ำฝนมากกว่า 90% ของปริมาณน้ำฝนรวมทั้งปี เฉพาะในเดือนพฤศจิกายน ซึ่งมีฝนตกมากที่สุด ปริมาณน้ำฝนวัดได้ 340.5 มิลลิเมตร หรือประมาณ 20% ของปริมาณน้ำฝนทั้งปี

(2) ความชื้นสัมพัทธ์

ความชื้นของอากาศขึ้นอยู่กับสภาวะฝนตก และอากาศจะมีความชื้นมากที่สุดในช่วงเวลาเช้าตรู่ และจะแห้งที่สุดในเวลาบ่าย รูปที่ น.1.6 แสดงความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยรายเดือนในรอบ 30 ปี จะพบว่า ความชื้นสัมพัทธ์ของอากาศมีค่าค่อนข้างสูงเกินกว่า 80% ในช่วงฤดูฝน (เดือนพฤษภาคม-มกราคม) หลังจากนั้น ความชื้นสัมพัทธ์จะลดลงมีค่า 77% ในช่วงเดือนธันวาคม-เมษายน

(3) ลมและพายุ

โดยปกติความเร็วลมอยู่ในช่วงระหว่าง 1.9 - 3.4 น็อต (เฉลี่ย 2.9 น็อต) ทิศทางของลมแบ่งออกได้ 2 ช่วง คือ ในช่วงเดือนพฤศจิกายน-เมษายน ซึ่งเป็นช่วงมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ทิศทางของลมผันแปรอยู่ระหว่างทิศตะวันออกเฉียงเหนือและทิศตะวันออกเฉียงใต้ ความเร็วลมเฉลี่ยประมาณ 2.2

3.1 น็อต ส่วนในช่วงเดือนพฤษภาคม-ตุลาคม ซึ่งเป็นช่วงมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ จะเป็นลมตะวันตกเฉียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ๒๒๒ สถิติอุตุนิยมวิทยาบางรอบ จังหวัดสุราษฎร์ธานี พ.ศ.๒๕๔๕-๒๕๒๓

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ตลอดปี
ฤดูหนาว (°ซ)	ฤดูหนาวเฉลี่ย	๒๕.๐	๒๕.๔	๒๗.๐	๒๗.๔	๒๗.๓	๒๗.๐	๒๖.๖	๒๖.๕	๒๖.๒	๒๕.๔	๒๕.๑	๒๖.๓ (เฉลี่ย)
	ฤดูหนาวเฉลี่ยสูงสุด	๓๐.๕	๓๒.๖	๓๕.๐	๓๕.๕	๓๓.๕	๓๒.๕	๓๒.๓	๓๒.๑	๓๑.๑	๒๙.๖	๒๙.๑	๓๑.๒ (เฉลี่ย)
	ฤดูหนาวเฉลี่ยต่ำสุด	๒๐.๕	๒๐.๑	๒๐.๕	๒๒.๕	๒๓.๕	๒๓.๕	๒๓.๑	๒๓.๑	๒๒.๐	๒๑.๕	๒๑.๖	๒๑.๒ (เฉลี่ย)
ฝน (มิลลิเมตร)	ปริมาณฝนเฉลี่ย	๖๕.๕	๑๑.๕	๒๐.๗	๕๗.๐	๑๖๕.๓	๑๕๓.๒	๑๕๒.๒	๑๕๕.๓	๑๕๑.๒	๒๖๐.๕	๓๕๐.๕	๑,๗๑๐.๐
	จำนวนวันที่ฝนตกเฉลี่ย	๗.๓	๒.๕	๓.๒	๗.๐	๑๗.๓	๑๗.๖	๑๕.๑	๑๕.๖	๑๕.๖	๒๐.๕	๑๓.๕	๑๖๕.๕
ความชื้นสัมพัทธ์ (%)	ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย	๕๓.๐	๗๕.๐	๗๖.๐	๗๗.๐	๕๒.๐	๕๒.๐	๕๓.๐	๕๕.๐	๕๕.๐	๕๗.๐	๕๗.๐	๕๓.๐ (เฉลี่ย)
	ลม (ชนิด)	NE	E	NE	NE	SW	SW	SW	SW	SW	SW	NE	NE
ทิศทางลม	ความเร็วลมเฉลี่ย	๓.๑	๒.๕	๒.๕	๒.๖	๒.๖	๓.๕	๓.๕	๓.๕	๒.๕	๒.๒	๓.๑	-
	ความเร็วลมเฉลี่ยสูงสุด	๓๕	๒๕	๓๕	๕๑	๓๕	๓๕	๔๓	๓๕	๓๕	๓๖	๒๕	-
จำนวนวันซึ่งปกคลุมด้วยหมอก	จำนวนวันซึ่งปกคลุมด้วยหมอก	๑๕.๑	๑๖.๗	๑๖.๕	๑๖.๓	๓.๕	๑.๓	๒.๓	๑.๕	๑.๑	๑๐.๕	๕.๕	๕๓.๕
	พายุฝนฟ้าคะนอง	๑.๕	๒.๐	๓.๕	๑๖.๐	๒๐.๕	๑๒.๖	๑๒.๖	๑๒.๖	๑๒.๕	๑๖.๕	๒.๕	๑๒๖.๕

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่ใช่ว่าจะอนุญาตให้ทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต หากต้องการนำเอกสารนี้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า หรือการอื่นใดที่มิใช่เพื่อการศึกษา กรุณาติดต่อขอสงวนลิขสิทธิ์จากผู้จัดทำเอกสารต้นฉบับ และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ได้ความเร็วเฉลี่ย 1.9 – 3.4 น๊อต ความเร็วลมจะสูงขึ้นในระหว่างเกิดพายุฝน โดยจะแปรผันอยู่ในช่วงความเร็วระหว่าง 28 – 41 น๊อต รูปที่ ๒.๑.7 แสดงความเร็วลมเฉลี่ยของแต่ละเดือนในช่วงระหว่างปี 2494 – 2523 ที่สถานีบ้านคอนอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

(4) เมฆ หมอก และทัศนวิสัย

เนื่องจากพื้นที่แผ่นดินใหญ่มีลักษณะเป็นแหลมยื่นออกไปในทะเล จึงได้รับความชุ่มชื้นจากทะเล ทำให้มีเมฆฝนกลุ่มท้องฟ้าเกือบตลอดปี ระหว่างเดือนพฤษภาคม-ตุลาคม เป็นระยะที่มีเมฆฝนกลุ่มท้องฟ้ามากจนถึงเต็มท้องฟ้า ในระยะอื่นจะมีเมฆประมาณครึ่งท้องฟ้าเป็นส่วนมาก

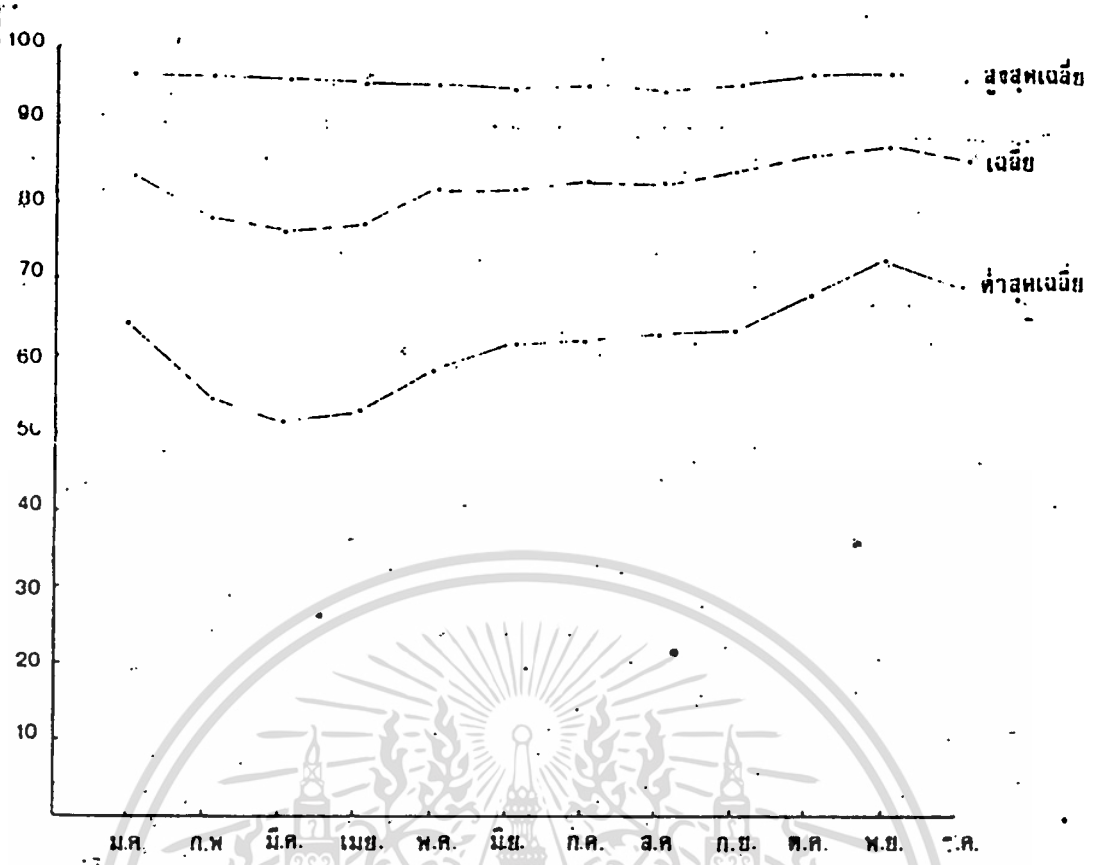
หมอกมักเกิดขึ้นตามชายฝั่งทะเล โดยเฉพาะในระหว่างเดือนมกราคม-มีนาคม ส่วนมากหมอกมักเกิดในเวลาตอนเช้าและตอนหัวค่ำ ทั้งนี้เพราะในช่วงเวลาดังกล่าวพื้นดินจะเย็นลง ทำให้อากาศที่มีไอน้ำมากอยู่แล้วเย็นตัวลงกลั่นเป็นหมอกได้ ในเดือนอื่น ๆ ก็อาจเกิดหมอกขึ้นได้เช่นเดียวกัน แต่จำนวนวันที่เกิดหมอกไม่ถี่มากเหมือนระหว่างเดือนมกราคม-มีนาคม

๒.๒.๓ สภาพภูมิอากาศของเกาะสมุยและเกาะพะงัน

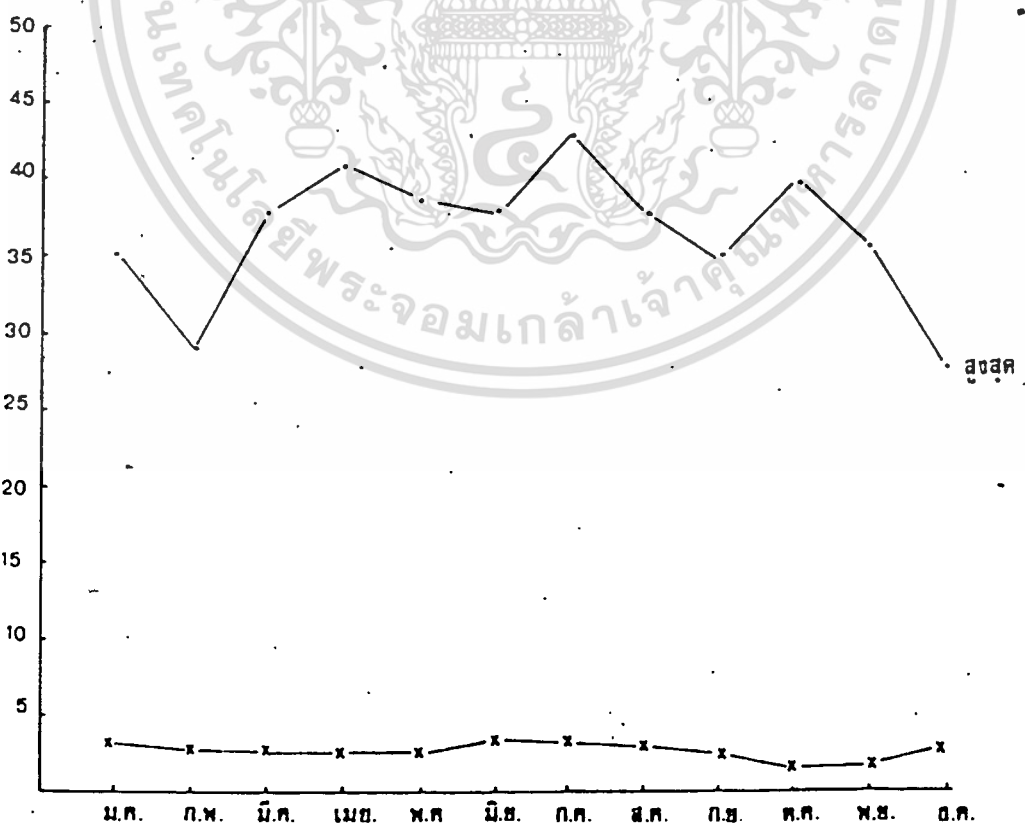
จากตารางที่ ๒.๑.๒ แสดงสถิติภูมิอากาศของสถานีอุทุนิยมวิทยา ประจำเกาะสมุยในช่วง 30 ปี (พ.ศ. 2494-2523) สามารถสรุปสภาพภูมิอากาศของเกาะสมุยและเกาะพะงันได้ดังนี้

(1) ฝน

จากสภาพที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของเกาะสมุยและเกาะพะงัน ถือเป็นเกาะทางตอนกลางของอ่าวไทย ในบริเวณเส้นรุ้งที่ $9^{\circ} 30'$ เหนือ และเส้นแวงที่ $100^{\circ} 13'$ ตะวันออก จึงทำให้ได้รับลมมรสุมทั้งสองก้าน คือได้รับทั้งลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้เกาะสมุยและเกาะพะงัน มีฝนตกเกือบตลอดปี ในช่วงฤดูฝนซึ่งเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม-มกราคมนั้น บริเวณที่น้ำจะได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมที่พัดผ่านสองระบบด้วยกัน คือในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงตุลาคม เป็นลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ พัดมาจากทะเลอันดามัน โดยจะพัดผ่านมาปะทะเทือกเขานครศรีธรรมราชก่อน จึงทำให้ปริมาณฝนไม่มากนัก ส่วนในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงมกราคม เป็นช่วงลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดมาจากทะเลจีน ทำให้เกิดฝนปริมาณมากกว่าในช่วงแรก นอกจากนี้ เกาะสมุยและเกาะพะงัน ยังอาจได้รับน้ำฝนจากพายุที่แปรสัณฐานที่ก่อตัวในมหาสมุทรแปซิฟิก และทะเลจีนใต้อีกด้วย โดยเฉพาะในระหว่างเดือนพฤศจิกายน

รูปที่ ๗. 1.6 ความขึ้นสัมพันธ์เฉลี่ยรายเดือนในรอบ ๓๐ ปี
ที่สถานีบ้านคอน

รูปที่ ๗. 1.7 ความเร็วลมเฉลี่ยแต่ละเดือน ที่สถานีบ้านคอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ๒๖.1.2 สถิติภูมิอากาศ สถานีอุตุนิยมวิทยา อำเภอเกาะสมุย พ.ศ.๒๕๔๔-๒๕๔๖

ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ตลอดปี
๒๖.๔	๒๗.๕	๒๘.๓	๒๘.๒	๒๘.๑	๒๘.๕	๒๘.๑	๒๘.๑	๒๗.๘	๒๗.๒	๒๖.๕	๒๖.๒	๒๗.๘(เฉลี่ย)
๒๘.๐	๒๘.๗	๓๐.๘	๓๒.๐	๓๒.๕	๓๑.๔	๓๑.๖	๓๑.๖	๓๑.๕	๓๐.๔	๒๙.๕	๒๙.๐	๓๐.๘(เฉลี่ย)
๒๔.๐	๒๕.๑	๒๕.๖	๒๖.๓	๒๕.๘	๒๕.๗	๒๕.๑	๒๕.๒	๒๕.๐	๒๕.๖	๒๕.๑	๒๓.๙	๒๕.๐(เฉลี่ย)
๑๔๘.๔	๔๓.๑	๖๐.๗	๘๕.๕	๑๕๒.๘	๘๗.๖	๑๓๒.๒	๑๐๒.๕	๑๑๑.๘	๒๖๕.๖	๔๕๕.๓	๒๕๖.๖	๑,๙๓๕.๗
๕.๗	๕.๒	๕.๒	๗.๑	๑๕.๒	๑๕.๕	๑๕.๘	๑๕.๘	๑๖.๓	๑๙.๙	๒๐.๕	๑๕.๒	๑๕.๘
๗๘.๐	๗๗.๐	๗๗.๐	๗๗.๐	๗๕.๐	๗๕.๐	๗๕.๐	๗๕.๐	๗๖.๐	๗๖.๐	๗๖.๐	๗๖.๐	๗๗.๐(เฉลี่ย)
๘๗.๑	๘๕.๑	๕๕.๔	๘๖.๗	๘๗.๐	๘๕.๘	๘๖.๑	๘๕.๗	๘๗.๘	๘๑.๓	๘๑.๐	๘๘.๘	๘๗.๕(เฉลี่ย)
๗๐.๙	๗๐.๔	๖๙.๔	๖๘.๒	๖๕.๐	๖๒.๗	๖๓.๐	๖๒.๕	๖๓.๖	๗๐.๙	๗๓.๕	๗๑.๐	๖๗.๕(เฉลี่ย)
E	E	E	E	W	W	W	W	W	W	E	E	-
๖.๗	๗.๕	๖.๒	๕.๓	๕.๘	๖.๖	๖.๙	๖.๗	๕.๘	๕.๓	๕.๕	๖.๒	-
๔๕	๓๓	๔๐	๔๕	๔๕	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	-
๐.๐	๐.๐	๐.๒	๐.๐	๑.๐	๐.๐	๐.๐	๐.๐	๐.๐	๐.๐	๐.๐	๐.๐	๐.๒
๐.๓	๐.๕	๐.๗	๓.๓	๕.๕	๕.๕	๓.๑	๓.๘	๕.๐	๕.๔	๓.๗	๒.๕	๓.๗

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อการบริการข้อมูลเท่านั้น ข้อมูลนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ไม่ควรนำข้อมูลนี้ไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาตจากกรมอุตุนิยมวิทยา

รูปที่ ๘.๑.๖ แสดงให้เห็นว่า น้ำฝนที่เกาะสมุยจะมีปริมาณค่อนข้างสูงจำนวนน้ำฝนเฉลี่ย ๑,๑๓๔.๗ มิลลิเมตรต่อปี เดือนที่มีฝนตกเฉลี่ยมากที่สุดในรอบปีคือเดือน พฤศจิกายน มีฝนตก ๔๔๔.๓ มิลลิเมตร และเป็นเดือนที่มีจำนวนวันที่ฝนตกมากที่สุดในรอบปีกล่าวคือ ฝนตกถึง ๒๐.๕ วัน ส่วนเดือนที่มีฝนตกน้อยที่สุดคือเดือนธันวาคม มีฝนตกเพียง ๔๓.๒ มิลลิเมตร ช่วงที่มีฝนตกชุกมากที่สุด คือช่วงเดือนตุลาคมถึงมกราคม มีปริมาณน้ำฝนรวมกันถึง ๑,๑๖๔.๔ มิลลิเมตร หรือเท่ากับ ๖๐% ของปริมาณฝนรวมตลอดปี ส่วนช่วงฝนแล้งระหว่างเดือนธันวาคมถึงเมษายนนั้น ปริมาณฝนรวมกันเพียง ๑๙๓.๔ มิลลิเมตร หรือ ๑๐% ของปริมาณฝนรวมตลอดปีเท่านั้น

(๒) อุณหภูมิ

อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ของแต่ละเดือนในบริเวณนี้ จะมีค่าไม่แตกต่างกันมากนัก อุณหภูมิเฉลี่ยจะแปรผันอยู่ในช่วงระหว่าง ๒๕-๒๙° ซ อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปี ๒๗.๘°ซ เดือนที่มีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดคือเดือนเมษายนและพฤษภาคม ไทยมีอุณหภูมิเฉลี่ย ๒๙.๒°ซ และ ๒๙.๑°ซ ตามลำดับ เดือนที่มีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุดคือเดือนธันวาคม มีอุณหภูมิเฉลี่ย ๒๖.๒°ซ ส่วนค่าความชื้นสัมพัทธ์นั้น จะแปรผันอยู่ในช่วงระหว่าง ๗๕-๘๒% ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยตลอดปีมีค่าประมาณ ๗๗%

รูปที่ ๘.๑.๗ และ ๘.๑.๘ แสดงการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยของแต่ละเดือน

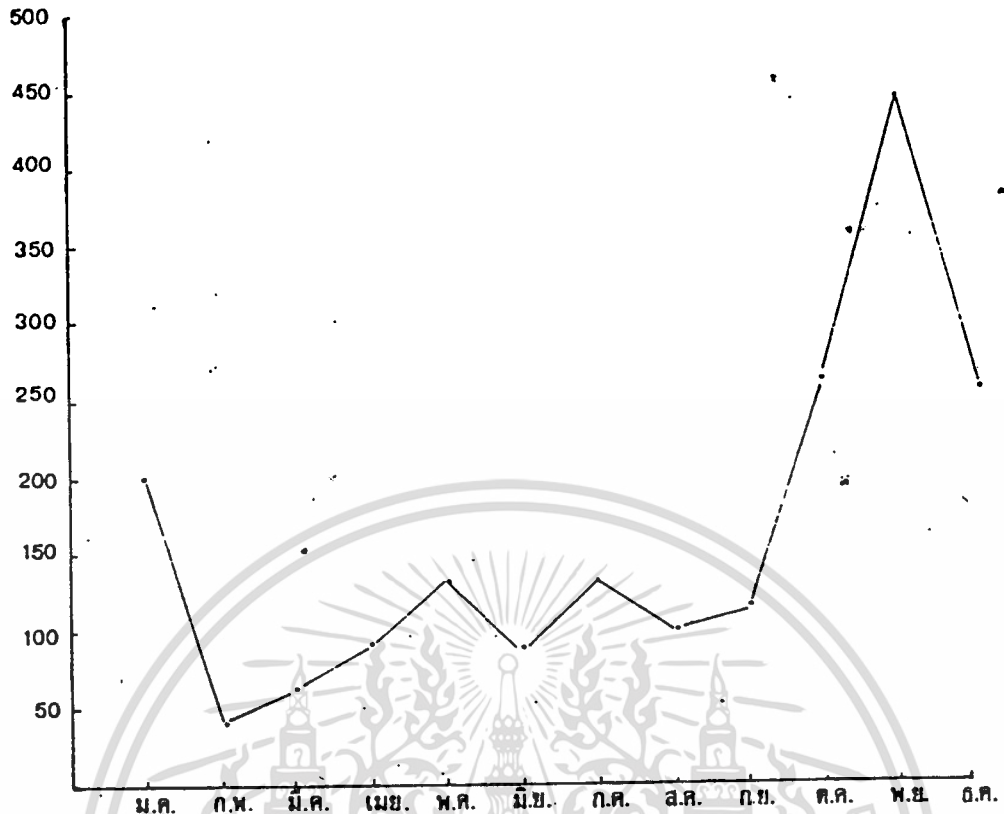
(๓) ลม

โดยปกติความเร็วของลมในบริเวณนี้จะมากกว่า ๔ นอตขึ้นไปในช่วงเปลี่ยนฤดู ทิศทางของลมมรสุมจะเปลี่ยนไปในทางตรงกันข้าม ทำให้ความเร็วของลมลดลงช่วงเปลี่ยนฤดูดังกล่าวมีอยู่ ๒ ระยะ คือ ในช่วงรอยต่อระหว่างเดือนเมษายน-พฤษภาคม และช่วงเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน ลมจะมีความเร็วโดยเฉลี่ยประมาณ ๔.๕๕ และ ๔.๘๕ นอตตามลำดับ

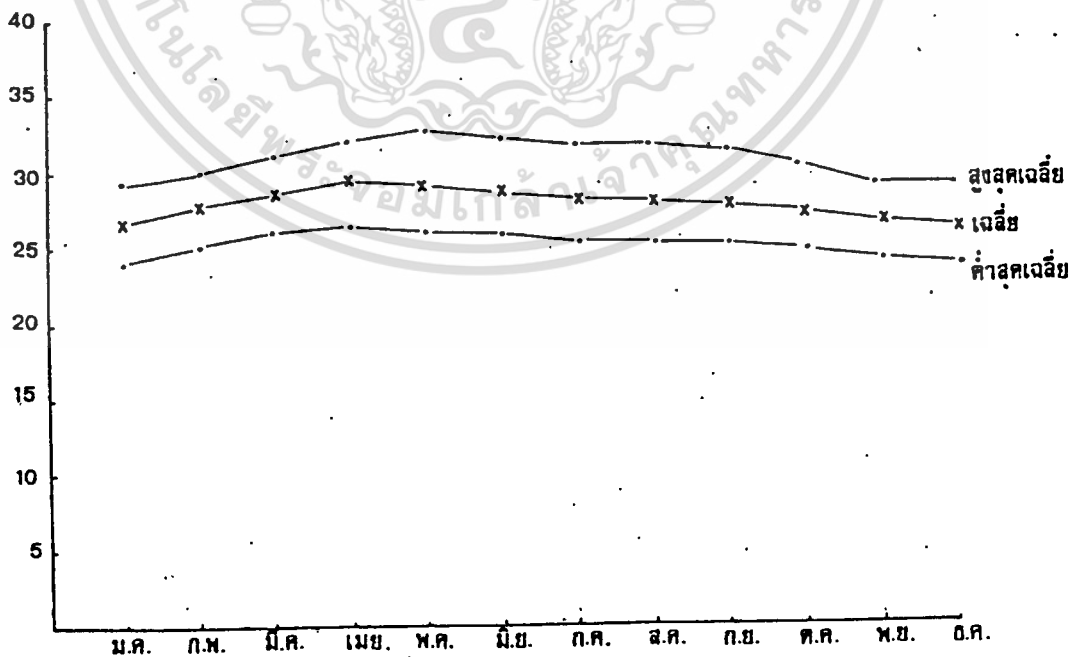
อัตราความเร็วลมในรอบปีจะอยู่ในช่วงระหว่าง ๔.๓-๗.๕ นอต ความเร็วลมเฉลี่ยตลอดปี ๕.๙๕ นอต ความเร็วลมสูงสุดจะเกิดขึ้นในระหว่างเกิดพายุฝน โดยจะแปรผันอยู่ในช่วงความเร็วระหว่าง ๓-๕๐ นอต ความเร็วลมสูงสุดนี้เฉลี่ยตลอดทั้งปีได้ประมาณ ๔๒ นอต

รูปที่ ๘.๑.๑๑ แสดงความเร็วลมเฉลี่ย และความเร็วลมสูงสุด ของแต่ละเดือนที่สถานี

เกาะสมุย

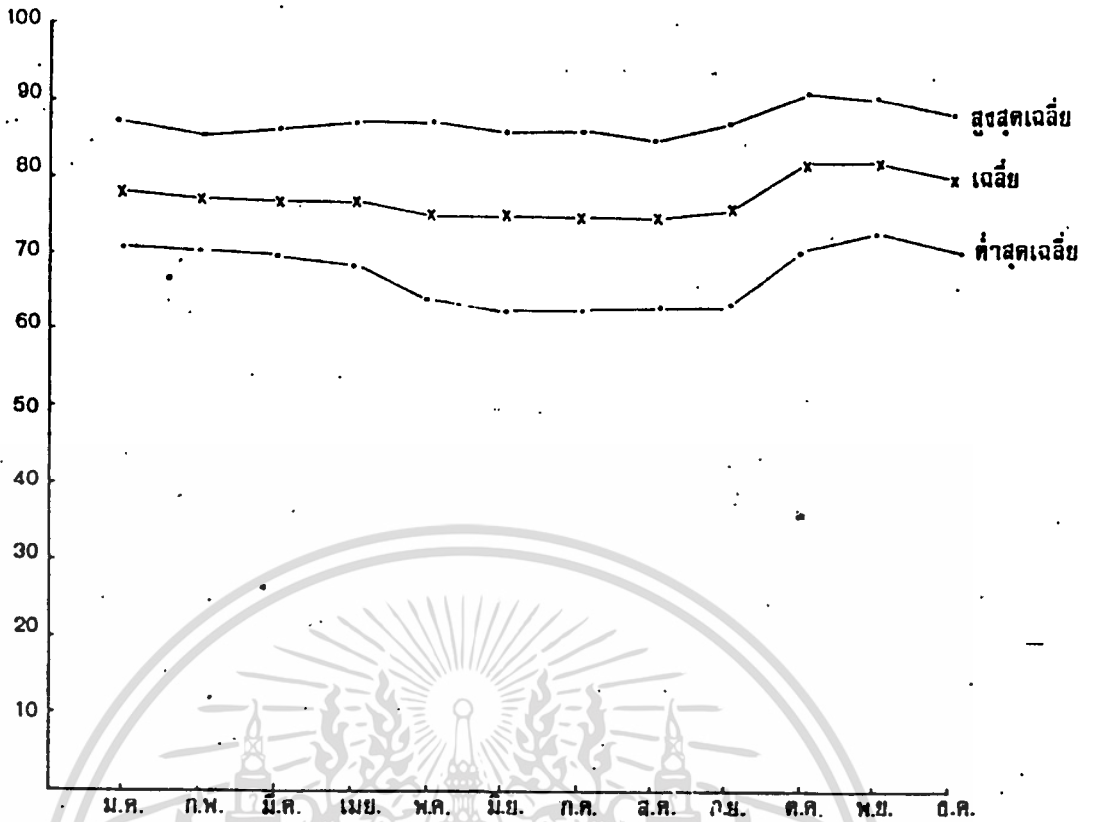

รูปที่ ๘. 1.8 ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายเดือนในรอบ ๓๐ ปี
ที่สถานีเกาะเสม็ด

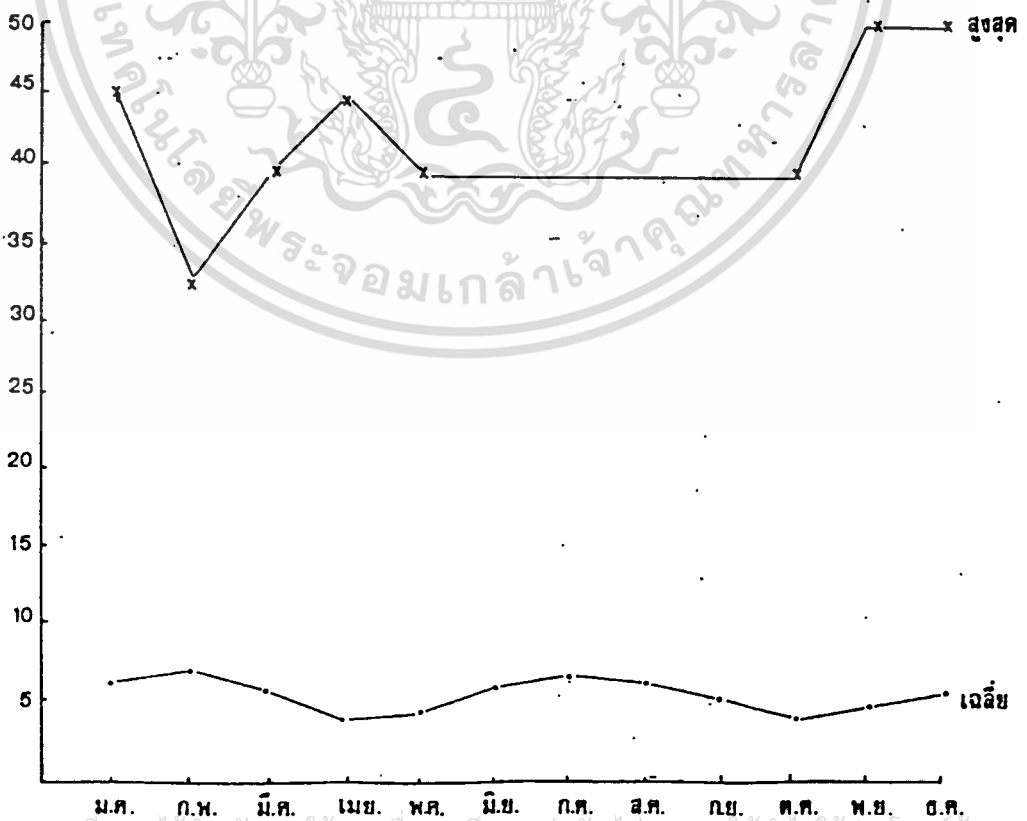

รูปที่ ๘. 1.9 การแปรผันของอุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือนในรอบ ๓๐ ปี
ที่สถานีเกาะเสม็ด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านกำไร
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ ๒. 1.10 ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยในรอบ ๓๐ ปี
ที่สถานีเกาะสมุย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งรูปที่ ๒. 1.11 ความเร็วลมเฉลี่ยแต่ละเดือน ที่สถานีเกาะสมุย การนำไปใช้

(4) คลื่น

จากสถิติข้อมูลของกรมอุตุนิยมวิทยา กองทัพเรือ วิเคราะห์ได้ว่าความสูงของคลื่นผิวน้ำจะสัมพันธ์กับความเร็วลม ในระหว่างที่เกิดพายุฝน ความเร็วของลมจะอยู่ในช่วงระหว่าง 40-50 นอต ซึ่งจะทำให้เกิดคลื่นสูงโดยเฉลี่ยประมาณ 3-5 เมตร แต่ความสูงของคลื่นขนาดนี้จะเกิดขึ้นเฉพาะทางชายฝั่งด้านตะวันออกของเกาะสมุยเท่านั้น ทั้งนี้เพราะเป็นคลื่นที่เกิดจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพัดมาจากทะเลเปิด คลื่นที่ใหญ่จะเกิดขึ้นเกินขีดที่สุดในเดือนพฤศจิกายน คลอดไปจนถึงเดือนมกราคม ซึ่งในช่วงเดือนดังกล่าวนี้ จะเป็นช่วงที่เกิดพายุฝนเกือบทุกวัน ส่วนทางด้านตะวันตกซึ่งได้รับพายุฝนจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้นั้น จะมีคลื่นสูงไม่เกิน 1 เมตร ทั้งนี้เพราะเกาะสมุยวางตัวอยู่ใกล้กับแผ่นดิน อิทธิพลของลมมรสุมทางทิศนี้จึงไม่ส่งผลต่อความสูงของคลื่นมากนัก

1.2.4 สรุป จากผลการวิเคราะห์สภาพภูมิอากาศดังกล่าวทั้งหมดข้างต้น สามารถสรุปผลที่เกี่ยวข้องการท่องเที่ยวได้ดังนี้

(1) ระหว่างเดือนธันวาคม-เมษายน เป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมที่สุดในการเดินทางไปพักผ่อนในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ของพื้นที่โครงการ เพราะเป็นช่วงฤดูแล้ง ไม่มีฝนตก สภาพอากาศดี จะค่อนข้างร้อนแต่ไม่อบอ้าว โดยเฉพะอย่างยิ่ง เหมาะที่สุดสำหรับการท่องเที่ยวเกาะสมุย ทั้งนี้เพราะเป็นช่วงที่คลื่นลมสงบ เหมาะแก่การเดินเรือที่สุด แม้ว่าอาจจะเกิดคลื่นทางชายฝั่งด้านตะวันออกเฉียงเหนือ แต่ลักษณะอากาศทางชายฝั่งด้านตะวันออกของเกาะสมุยจะสดชื่นเย็นสบาย เหมาะสำหรับการพักผ่อนหย่อนใจที่สุด

(2) ระหว่างเดือนพฤษภาคม-ตุลาคม เป็นช่วงฤดูฝน อากาศโดยทั่วไปจะมีความชื้นสูง ทำให้รู้สึกอบอ้าวทั้งกลางวันและกลางคืน ไม่เหมาะสมสำหรับการเดินทางไปพักผ่อนท่องเที่ยว

(3) ระหว่างเดือนพฤศจิกายน-มกราคม แม้อากาศจะเย็นลงบ้างเล็กน้อยแต่ก็มีฝนตกชุกและทะเลมีคลื่นใหญ่ตลอดเวลา เป็นช่วงที่ไม่เหมาะสมที่สุดสำหรับการเดินทางไปพักผ่อนท่องเที่ยวที่เกาะสมุย และหมู่เกาะใกล้เคียง

1.3 การใช้ที่ดิน

1.3.1 สภาพการใช้ที่ดินโดยทั่วไป จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 8,056,250 ไร่ จำแนกการใช้ที่ดินอย่างกว้าง ๆ ได้ดังนี้ พื้นที่ป่าไม้ 4,271,720 ไร่ หรือ 53.35% ของพื้นที่ทั้งหมด พื้นที่การเกษตร 3,041,136 ไร่ หรือ 37.98% และพื้นที่ใช้ประโยชน์อื่น ๆ 694,056 ไร่ หรือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นับญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8,67% รูปที่ ๘.1.12 รายละเอียดการใช้ที่ดินที่สำคัญมีดังนี้

(1) การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม จากสถิติข้อมูลการเกษตรของสำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี ประจำปีการผลิต 2523-2524 แสดงให้เห็นว่า การใช้ที่ดินที่สำคัญที่สุด ได้แก่ การทำสวนยางพารา ซึ่งมีพื้นที่ 656,597 ไร่ หรือประมาณ 21.59% ของพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด รองลงมาได้แก่ พื้นที่นา 466,829 ไร่ หรือประมาณ 15.35% ของส่วนมะพร้าว 381,277 ไร่ หรือประมาณ 12.54% ที่เหลือจากนั้นเป็นการปลูกพืชไม้ผลและไม้ยืนต้นอื่นๆ พืชที่สำคัญคือ เงาะ กาแฟ และปาล์ม น้ำมัน ส่วนพืชไร่และพืชผักต่าง ๆ มีพื้นที่เพาะปลูก 197,143 ไร่ พืชไร่ที่สำคัญได้แก่ ข้าวโพก ข้าวไร่ พืชผักที่สำคัญคือ พริก ถั่วถัวยาว แตง และผักประเภทต่าง ๆ

(2) การใช้ที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยและประกอบกิจการอื่น ๆ พื้นที่อาศัยที่เป็นชุมชนสำคัญมี 3 บริเวณดังนี้

(2.1) อำเภอเมือง เป็นศูนย์กลางชุมชนที่ใหญ่ที่สุด รัศมีเทศบาลตั้งอยู่บริเวณใกล้อำเภอบ้านคอนนางเมืองแม่น้ำจางี เป็นศูนย์กลางในด้านการบริหาร การค้า และบริการมี บริการด้านสาธารณสุขภิโภษะสาธารณสุขการศึกษา บริเวณอื่น ๆ ทำให้เกิดแรงดึงดูดที่สำคัญให้ประชากรอพยพเข้าไปอยู่อาศัย ส่งผลให้ชุมชนขยายตัวอย่างรวดเร็ว

(2.2) อำเภอพุนพิน บริเวณเมืองที่บรรจบของแม่น้ำพุนพิน แม่น้ำตาปี มีประชากรอยู่หนาแน่น เพราะความสะดวกในด้านการคมนาคมทางน้ำ และเป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนสินค้า ทำให้เกิดอาชีพธุรกิจการค้าทั้งสินค้าเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมนอกจากนี้ ยังมีสถานีรถไฟอันเป็นทางคมนาคมที่สำคัญที่สุดของจังหวัดในการติดต่อกับจังหวัดอื่น ๆ

(2.3) อำเภอบ้านนาสาร มีประชากรอยู่อาศัยหนาแน่นในปัจจุบัน และยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล เนื่องจาก ลักษณะดินและภูมิอากาศของบริเวณนี้เหมาะสมในการปลูกยางพาราและผลไม้ อันเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัด เกษตรกรมีรายได้สูง จึงมีอำนาจการซื้อสูงทำให้เกิดเป็นชุมชนแห่งกลางในการบริการและแลกเปลี่ยนสินค้า นอกจากนี้ ในบริเวณอำเภอนี้ยังมีแร่ที่มีคุณภาพที่สุดในจังหวัดและได้มีการประกอบกิจการเหมืองแร่มาแล้วตั้งแต่สมัยเริ่มแรก ซึ่งกิจการเหมืองแร่ให้ผลตอบแทนสูง รายได้จากอาชีพต่าง ๆ เหล่านี้ มีส่วนสำคัญในการทำให้ชุมชนของอำเภอบ้านนาสารขยายตัวอย่างรวดเร็ว

1.3.2 การใช้ที่ดินในเกาะสมุย

(1) การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรกรรมจะอยู่ในบริเวณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านอื่น ๆ ตั้งแต่พื้นที่ราบลุ่มออกไปถึงพื้นที่ลาดเชิงเขา โดยรอบเกาะที่ระดับความสูงไม่เกิน 500 เมตรจากระดับน้ำทะเลทุกแห่งนั้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

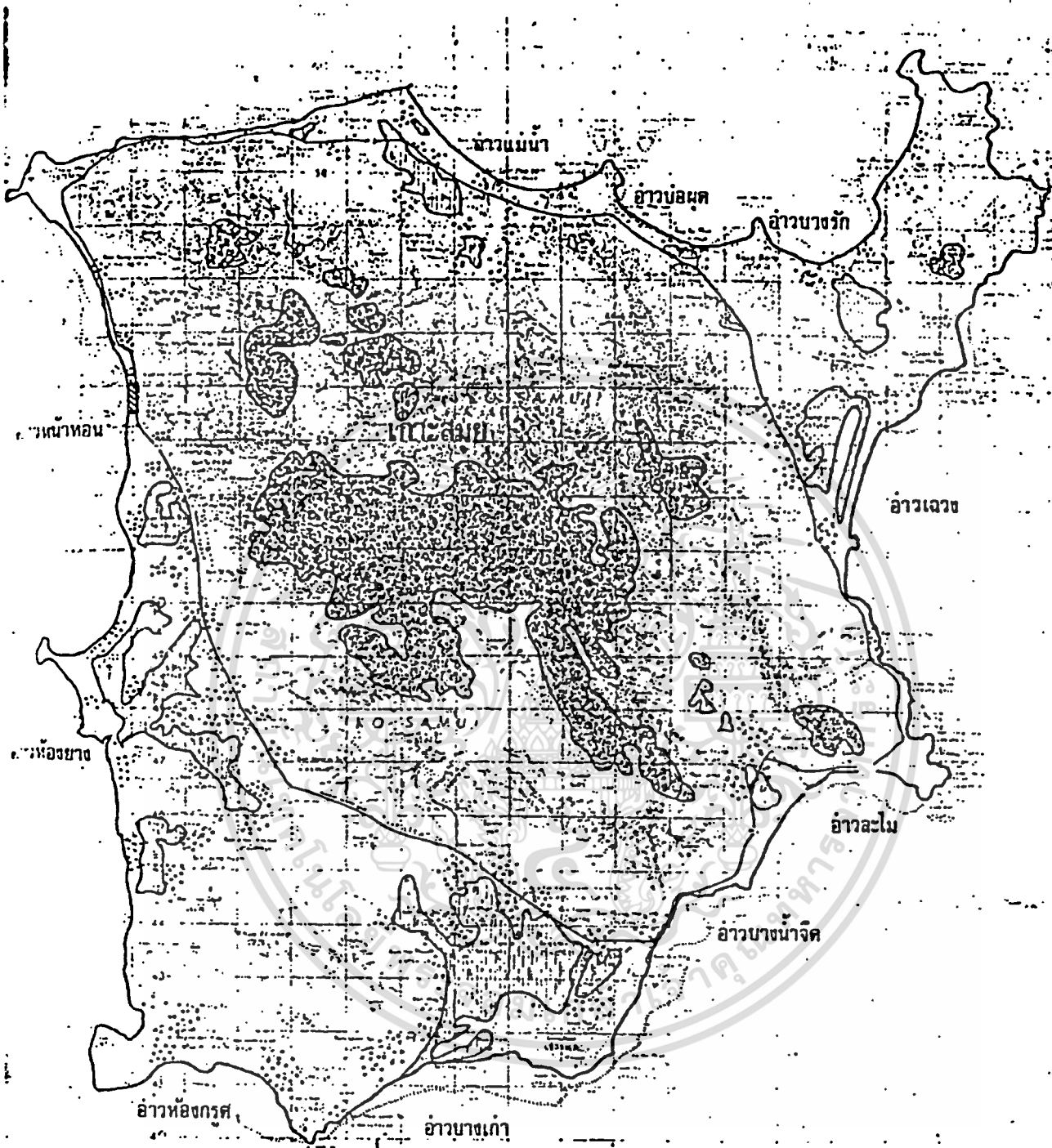

รูปที่ การใช้ที่ดินของจังหวัดสุราษฎร์ธานี

สัญลักษณ์

	พื้นที่นา		พื้นที่ป่า
	พื้นที่ว่าง		น้ำ
	พื้นที่นาข้าว		
	พื้นที่ป่า		
	พื้นที่ป่า		
	พื้นที่ป่า		
	พื้นที่ป่า		
	พื้นที่ป่า		
	พื้นที่ป่า		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ ๑๖.๓ การใช้ที่ดินเกาะสมุย
สัญลักษณ์

- มะพร้าว, พืชไร่, ยาง, สวนผลไม้, สวนผัก
- ▨ ไร่ไม้
- ▧ นาข้าว
- ▩ ที่ชุมชน
- ▤ ย่านธุรกิจ, พาณิชยกรรม, ส่วนการบริหาร
- ▦ บ้านเรือนที่อยู่อาศัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น หากมีข้อสงสัยหรือต้องการข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ผ. 1.3 การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม อำเภอเกาะสมุย

ตำบล	พื้นที่ ทำการเกษตร (ไร่)	มะพร้าว (ไร่)	ข้าว (ไร่)	กาแฟ (ไร่)	ยาง (ไร่)	ผลไม้ (ไร่)	พืชไร่ (ไร่)	พืชผัก (ไร่)
อ่างทอง	๑๒,๔๑๒	๑๒,๑๗๐	๑๐๔	๕๐	๑๐	๔๕๐	๑๒๔	๕
ลิปะน้อย	๑๐,๕๐๐	๔,๓๕๕	๖๗๕	๒๐	๕	๓๐๐	๑๐๐	๖
ตลิ่งงาม	๑๕,๐๔๔	๑๓,๘๑๕	๕๐๔	๕๐	๕	๓๐๐	๕๐๐	๒๐
หน้าเมือง	๑๔,๐๖๕	๑๕,๒๗๓	๒,๕๘๑	๒๖๐	๒๕๐	๕๐๐	๓๐๐	๑๕
มะเร็ต	๑๕,๖๘๑	๑๕,๕๓๒	๓๕๖	๖๐	๘๐	๓๕๐	๑๕๐	๑๓
แม่น้ำ	๑๗,๘๐๙	๑๖,๕๒๒	๓๘๙	๕๐	๕๐	๒๕๑	๑๕๐	๗
บ่อผุด	๒๒,๐๖๒	๒๑,๒๒๔	๔๕๗	๓๐	-	๒๑๐	๑๐๐	๗
รวม	๑๑๓,๑๒๑	๑๐๓,๓๓๙	๕,๐๖๐	๕๖๐	๔๐๐	๒,๑๕๑	๑,๕๒๔	๗๓

น้ำทะเลปานกลาง พื้นที่ป่าไม้ที่ยังคงเหลืออยู่ส่วนใหญ่จะอยู่ในบริเวณยอดเขาใหญ่ต่อจากพื้นที่เกษตรกรรมขึ้นไป จากสถิติข้อมูลการเกษตรของอัครภอเกาะสมุยในปี 2524 ดังแสดงไว้ในตารางที่ 4.1.3 แสดงให้เห็นว่า การใช้ที่ดินที่สำคัญที่สุดได้แก่ การทำสวนมะพร้าวในจำนวนพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด 113,101 ไร่ จาก 175,000 ไร่ เป็นสวนมะพร้าว 103,339 ไร่ หรือประมาณ 91% ที่เหลืออีก 9,782 ไร่ หรือประมาณ 9% เป็นพื้นที่นาข้าวสวนผลไม้ พืชไร่ กาแฟ สวนยาง และสวนผัก เมื่อพิจารณาการกระจายตัวของพื้นที่เกษตรกรรมประเภทต่าง ๆ ในแต่ละตำบล จะเห็นได้ชัดว่า การใช้ที่ดินเพื่อการทำสวนมะพร้าวปรากฏอยู่ในตำบล และเด่นชัดกว่าการใช้ที่ดินประเภทอื่น ๆ โดยมีพื้นที่สวนมะพร้าวอยู่ในช่วงระหว่าง 80-96% ของพื้นที่ทำการเกษตรของแต่ละตำบล รูปแบบการใช้ที่ดินในแต่ละตำบลเช่นนี้ ชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ฐานการผลิตด้านเกษตรกรรมของเกาะสมุย ขึ้นอยู่กับผลผลิตของมะพร้าว และมะพร้าวจึงเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญของเกาะสมุย **กฎที่ ๕.๑.๑๓**

(2) การใช้ที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยและประกอบกิจกรรมอื่น ๆ พื้นที่อาศัยจะกระจายอยู่ตามบริเวณริมถนนโดยรอบของเกาะ ชุมชนตลาดหน้าทอนเป็นชุมชนที่สำคัญของเกาะสมุย เป็นศูนย์กลางการปกครองของอำเภอเกาะสมุย เป็นที่ตั้งย่านธุรกิจการค้า ทำเทียบเรือ และเป็นจุดเริ่มต้นของถนนวงแหวนรอบเกาะ พื้นที่อยู่อาศัยและกิจกรรมอื่น ๆ มีอยู่ทั้งหมดประมาณ 5,000 ไร่ มีผู้อยู่อาศัยทั้งหมด 4,924 ครัวเรือน มีประชากรรวมทั้งสิ้น 30,915 คน ซึ่งกระจายกันอยู่ในหมู่บ้าน และตำบลต่าง ๆ

ส่วนการใช้ที่ดินเพื่อประกอบกิจกรรมอื่น ๆ ได้แก่ การใช้ที่ดินเพื่อประกอบธุรกิจการค้า การอุตสาหกรรม การสาธารณสุข และการบริการขั้นพื้นฐานต่าง ๆ การใช้ที่ดินเพื่อประกอบกิจการอุตสาหกรรม พิจารณาแล้วยังมีจำนวนน้อยมาก ส่วนการใช้ที่ดินเพื่อประกอบธุรกิจท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะปรากฏในพื้นที่บริเวณชายหาด โดยรอบเกาะ โดยเฉพาะชายฝั่งด้านตะวันออกจะมีการใช้ที่ดินเพื่อประกอบธุรกิจในด้านบริการที่พัก (มังกาโล) แก่นักท่องเที่ยวมากกว่าชายฝั่งด้านตะวันตก

(3) การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการใช้ที่ดิน จากการสำรวจพื้นที่ของคณะผู้ศึกษาในปี 2524 เพื่อสังเกตทิศทางการเปลี่ยนแปลงและรูปแบบการใช้ที่ดินในปัจจุบัน พบว่าพื้นที่ป่าไม้และพื้นที่เกษตรกรรมได้มีการเปลี่ยนแปลงไปบ้าง ป่าไม้จะถูกบุกรุกทำลายเพื่อนำที่ดินมาใช้ประโยชน์ในการเพาะปลูก โดยเฉพาะบริเวณที่ลาดเชิงเขาของเขายักษ์ พบป่าไม้ที่เสื่อมสภาพแล้วหลายแห่ง

ภาคผนวกที่ 2

สภาวะทางเศรษฐกิจและสังคม

2.1 อำเภอเกาะสมุย ลักษณะสำคัญด้านประชากรในอำเภอเกาะสมุย มีดังต่อไปนี้

(1) ภาพรวม ในปี 2525 อำเภอเกาะสมุยมีประชากรรวมทั้งสิ้น 30,781 คน จำแนกเป็นประชากรชาย 15,131 คน ประชากรหญิง 15,650 คน จัดเป็นอำเภอที่มีประชากรเป็นอันดับ 8 ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ความหนาแน่นประชากรเฉลี่ยประมาณ 97.71 คน/ตารางกิโลเมตร

ตารางที่ ๒.2.1 แสดงการกระจายตัวและความหนาแน่นของประชากรในตำบลต่าง ๆ พบว่าตำบลอ่างทองมีประชากรมากที่สุด จำนวน 5,927 คน คิดเป็น 19.32% ของประชากรทั้งอำเภอ และความหนาแน่น 106.50 คน/ตารางกิโลเมตร ทั้งนี้ เพราะตำบลอ่างทองเป็นศูนย์กลางชุมชน และที่ตั้งที่ว่าการอำเภอ และสถานที่ราชการต่าง ๆ ของอำเภอเกาะสมุย

(2) โครงสร้างประชากร

2.1) โครงสร้างค่านเพศ จากตารางที่ ๒.2.2 จำนวนประชากรเพศหญิงมีมากกว่าเพศชายเล็กน้อยตลอดช่วง 7 ปีที่ผ่านมา คิดเป็นสัดส่วนประชากรเพศชายต่อประชากรเพศหญิงประมาณ 1:1.03

2.2) โครงสร้างอายุ จากการศึกษาโครงสร้างประชากร ปี 2525 ก็แสดงในรูปที่ 3.2 พบว่า อัตราการเกิดของประชากรมีแนวโน้มลดต่ำลง พังจะเห็นได้จากสัดส่วนประชากรวัยเด็กที่มีอายุ 0-4 ปี และ 4-9 ปี มีจำนวนน้อยกว่ากลุ่มประชากรอายุ 10-14 ปี และ 15-19 ปี ส่วนกลุ่มประชากรอายุ 21-44 ปี ซึ่งเป็นประชากรกลุ่มแรงงานที่สำคัญมีจำนวนค่อนข้างต่ำเนื่องจาก มีการอพยพย้ายออกไปทำงานที่อื่นกันมาก

(3) การเปลี่ยนแปลงประชากร จากตารางที่ ๒.2.3 แสดงสถิติจำนวนประชากรอำเภอเกาะสมุย ช่วงเวลา พ.ศ. 2515-2525 สามารถสรุปการเปลี่ยนแปลงประชากรได้ดังนี้

3.1) อัตราการเพิ่มประชากรโดยเฉลี่ย -0.33

3.2) อัตราการเกิดโดยรวมเฉลี่ย 14.76 ต่อพัน อัตราเกิดมีการเปลี่ยนแปลงเพียง

เล็กน้อย

ตารางที่ ๕.2.1 การกระจายตัวของประชากรและความหนาแน่นประชากร อ.เกาะสมุย ปี ๒๕๖๔

ตำบล	พื้นที่ (กม.๒)	ประชากร (คน)		รวม	ความหนาแน่น (คน/กม.๒)
		ชาย	หญิง		
อ่างทอง	๔๔.๖๕	๒,๔๗๖	๓,๔๕๑	๕,๙๒๗	๑๐๖.๕๐
ลิปะน้อย	๓๔.๐๑	๑,๕๐๗	๑,๕๐๑	๓,๐๐๘	๘๘.๙๒
คลังงาม	๓๗.๖๕	๒,๕๓๘	๒,๕๕๕	๕,๐๙๓	๑๓๕.๕๑
หน้าเมือง	๕๗.๗๘	๑,๘๑๓	๑,๙๗๒	๓,๗๘๕	๖๕.๕๓
มะเร็ต	๕๒.๑๒	๒,๒๘๕	๒,๕๕๕	๔,๘๔๐	๑๑๒.๖๓
แม่น้ำ	๔๔.๕๕	๑,๙๑๐	๒,๑๕๑	๔,๐๖๑	๙๐.๕๘
บ่อสุต	๕๐.๘๕	๒,๐๔๔	๑,๙๕๕	๔,๐๐๒	๗๘.๕๘
รวม	๓๑๕.๐๐	๑๕,๐๕๒	๑๕,๕๘๘	๓๐,๖๔๐	๙๗.๗๑

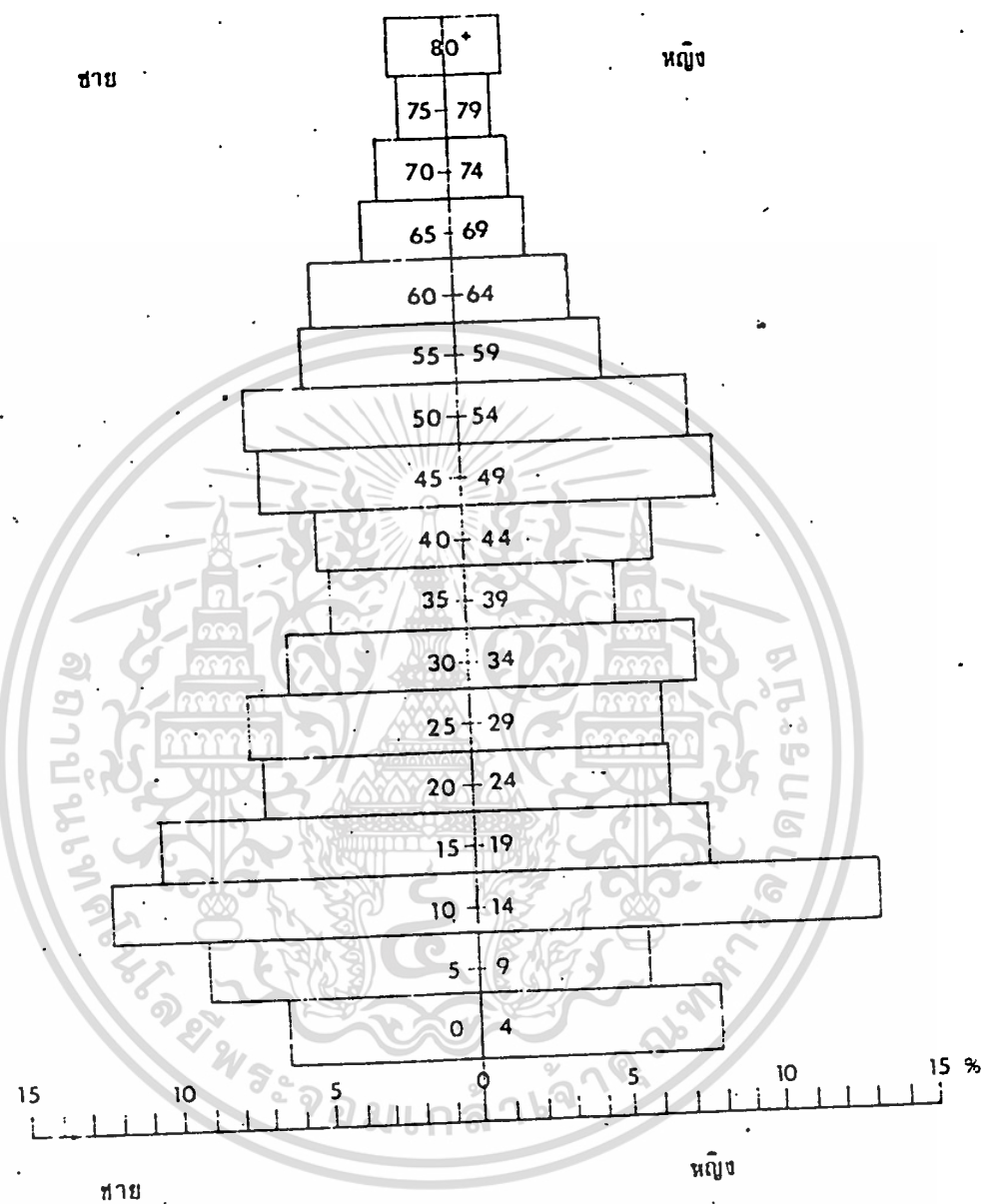
ที่มา : รายงานประชากร อำเภอเกาะสมุย

ตารางที่ ๒.๒ โครงสร้างประชากรทางเพศ อำเภอเกาะสมุย

ปี	ประชากรชาย (คน)	ประชากรหญิง (คน)	สัดส่วน (ชาย:หญิง)
๒๕๑๔	๑๖,๓๑๘	๑๖,๖๐๓	๑:๑.๐๒
๒๕๒๐	๑๖,๐๗๔	๑๖,๔๔๐	๑:๑.๐๒
๒๕๒๑	๑๕,๕๒๕	๑๖,๒๑๘	๑:๑.๐๒
๒๕๒๒	๑๕,๖๕๒	๑๖,๐๘๔	๑:๑.๐๓
๒๕๒๓	๑๕,๕๐๘	๑๕,๙๕๐	๑:๑.๐๓
๒๕๒๔	๑๕,๓๑๕	๑๕,๗๕๘	๑:๑.๐๓
๒๕๒๕	๑๕,๐๓๐	๑๕,๖๕๐	๑:๑.๐๔

ที่มา สถิติกิจการทะเบียนราษฎร์ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ ๒.๑ โครงสร้างประชากรอำเภอเกาะสมุย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ๘.๒.๓ การเปลี่ยนแปลงประชากร อำเภอเกาะสมุย

ปี	ประชากร (คน)	การเปลี่ยนแปลง (คน)		อัตราการเพิ่ม (%)
		เกิด	ตาย	
๒๕๑๕	๓๑,๓๒๓	๖๕๗	๑๘๐	๐.๐๓
๒๕๑๖	๓๑,๕๖๕	๕๑๓	๑๖๕	-๐.๕๐
๒๕๑๗	๓๑,๖๖๓	๕๓๕	๑๖๒	๐.๓๐
๒๕๑๘	๓๑,๘๔๒	-	-	-
๒๕๑๙	๓๒,๕๒๕	๕๗๕	๑๕๕	๓.๕๐
๒๕๒๐	๓๒,๕๑๖	๕๑๑	๑๖๕	-๑.๒๐
๒๕๒๑	๓๒,๑๔๓	๕๘๒	๑๒๗	-๑.๒๐
๒๕๒๒	๓๑,๗๒๕	๓๘๘	๑๕๓	-๑.๓๐
๒๕๒๓	๓๑,๔๕๕	๕๑๕	๑๓๖	-๐.๕๐
๒๕๒๔	๓๑,๐๕๐	๔๖๘	๑๕๓	-๑.๒๐
๒๕๒๕	๓๐,๖๘๐	๔๕๓	๑๗๖	-๑.๖๒
เฉลี่ย (ต่อปี)				-๐.๓๓

ที่มา : สถิติกองการทะเบียนราษฎร กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

3.4) การอพยพย้ายถิ่นในรอบ 10 ปี พบว่า มีการย้ายออกมากกว่าการย้ายเข้าไทย มีการย้ายออกทุกปียกเว้นปี 2519 จำนวนการย้ายออกสุทธิไทยเฉลี่ยประมาณปีละ 580 คน

(4) การพยากรณ์จำนวนประชากรในอนาคต จากสถิติจำนวนประชากรในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา (2515-2525) สามารถกล่าวได้ว่า การเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากรในอำเภอเกาะสมุย มีเพียงเล็กน้อย และการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวพบว่า มีแนวโน้มลดต่ำลง กล่าวคือ จากจำนวนประชากร 31,723 คน ในปี 2515 ลดลงเหลือ 30,680 คน ในปี 2525 ในปี 2525 นี้เนื่องจากมีการอพยพย้ายออกก็มาก จำนวนการย้ายออกสุทธิประมาณ 580 คนต่อปี ทั้งนี้ในระยะ 10 ปีข้างหน้า (ปี-2535) คาดว่า ประชากรของอำเภอเกาะสมุยจะมีจำนวนที่ใกล้เคียงกับปัจจุบัน คือประมาณ 31,000คน

2.2 ฐานเศรษฐกิจ

2.2.1 ระดมจังหวัด

1) ภาพรวม สภาพเศรษฐกิจโดยรวมของจังหวัดสุราษฎร์ธานี สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

(1.1) ฐานะทางเศรษฐกิจของจังหวัดไทยทั่วไปปัจจุบันไม่ดีเมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่น ๆ ในภาคเดียวกัน มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดปี 2523 มีจำนวน 8,125.3 ล้านบาท สูงเป็นอันดับที่ 4 ของจังหวัดภาคใต้ทั้งหมด รองจากจังหวัดสงขลา พังงา และนครศรีธรรมราช ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ ผ.2.4 และเมื่อพิจารณาจากรายได้ต่อบุคคล ดังแสดงในตารางที่ ผ.2.5 จะพบว่า รายได้ต่อบุคคลของจังหวัดสุราษฎร์ธานีปี 2523 มีจำนวน 13,853 บาท/คน สูงเป็นอันดับที่ 5 รองจากจังหวัดพังงา ระนอง ภูเก็ตและชุมพร ตามลำดับ

(1.2) ฐานเศรษฐกิจของจังหวัดมีเกษตรกรรมเป็นหลัก มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมคิดเป็นสัดส่วนสูงถึง 45% ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ซึ่งคล้ายคลึงกับฐานเศรษฐกิจของจังหวัดส่วนใหญ่ในภาคใต้ ยกเว้นจังหวัดพังงา ระนอง และภูเก็ต ที่มีเหมืองแร่เป็นสาขาหลักที่สำคัญทางเศรษฐกิจ

(1.3) เปรียบเทียบมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ในช่วงปี 2519-2523 ซึ่งเป็นช่วงต้นและปีสุดท้ายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 จะเห็นได้ว่า ไทยส่วนรวมแล้ว โครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ไม่เปลี่ยนแปลง เพราะสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย ภาคเศรษฐกิจการผลิตที่สำคัญที่สุดคือ เกษตรกรรมนั้นเปลี่ยนแปลงเล็กน้อยจากเดิม 49.6% เป็น 45.9% ของผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด ไทยที่ภาคเศรษฐกิจสาขาอื่น ๆ คงจะไม่สามารถเจริญเติบโตได้อย่างรวดเร็ว จนทำให้ภาคการเกษตรกรรมลดความสำคัญ

ตารางที่ ๕. 2.4 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GDP) ๑๔ จังหวัดภาคใต้

ในระดับราคาตลาด

(ล้านบาท)

จังหวัด	๒๕๑๔	๒๕๒๐	๒๕๒๑	๒๕๒๒	๒๕๒๓
กระบี่	๑,๐๗๔.๒	๑,๖๓๒.๐	๒,๑๔๔.๔	๑,๘๘๙.๒	๒,๒๗๗.๐
ชุมพร	๒,๑๖๖.๑	๓,๐๐๒.๒	๓,๗๕๒.๙	๔,๓๒๕.๒	๔,๙๕๗.๗
ตรัง	๒,๖๙๔.๖	๓,๒๗๒.๑	๓,๙๕๖.๔	๔,๗๕๕.๘	๕,๗๑๒.๙
นครศรีธรรมราช	๔,๓๒๔.๐	๗,๘๓๖.๔	๘,๙๕๕.๙	๘,๑๗๐.๐	๑๐,๑๕๒.๒
นราธิวาส	๓,๕๑๔.๔	๓,๖๒๗.๗	๓,๕๐๘.๒	๔,๓๑๕.๙	๕,๑๓๖.๓
ปัตตานี	๑,๖๖๓.๔	๒,๖๐๗.๐	๒,๘๓๓.๑	๒,๖๑๗.๑	๓,๒๘๕.๒
พังงา	๒,๕๐๗.๒	๔,๒๙๑.๐	๖,๖๑๗.๔	๘,๗๑๕.๔	๑๑,๑๓๖.๙
พัทลุง	๑,๗๑๙.๖	๒,๑๐๔.๔	๒,๒๓๑.๓	๒,๖๑๕.๘	๓,๐๘๙.๓
ภูเก็ต	๒,๐๗๑.๗	๓,๐๐๔.๔	๓,๗๗๗.๔	๔,๐๕๐.๒	๕,๗๐๔.๒
ยะลา	๑,๕๗๓.๕	๑,๘๒๕.๐	๒,๓๒๐.๖	๓,๕๕๕.๐	๓,๗๕๗.๒
ระนอง	๑,๕๕๕.๔	๒,๕๕๓.๖	๕,๘๖๕.๔	๒,๘๕๑.๐	๔,๘๕๕.๘
สงขลา	๖,๓๑๐.๔	๗,๐๓๔.๖	๗,๘๕๖.๙	๑๐,๓๖๘.๐	๑๑,๕๙๖.๒
สตูล	๑,๐๖๒.๗	๑,๕๕๕.๐	๑,๖๑๒.๖	๑,๘๖๙.๔	๑,๘๕๑.๘
สุราษฎร์ธานี	๔,๐๒๕.๕	๕,๗๑๙.๐	๖,๑๗๕.๐	๗,๐๕๗.๕	๘,๑๒๕.๓

ที่มา : กองบัญชีประชาชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวกที่ 3

ตลาดการท่องเที่ยว

3.1 สภาวการณ์ท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานี

การศึกษาสภาวการณ์ท่องเที่ยวของจังหวัดสุราษฎร์ธานี นอกจากจะอาศัยข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้วยังได้สำรวจข้อมูลในสนาม โดยใช้แบบสอบถาม ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

3.1.1 สภาวการณ์ปัจจุบัน

ในช่วงระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 4 จนถึงปัจจุบัน การท่องเที่ยวของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้เจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว เช่น เกี่ยวพันกับการเจริญเติบโตของการท่องเที่ยวในระดับประเทศ ก็จะได้เห็นได้จากการลงทุนในธุรกิจบริการการท่องเที่ยวที่สำคัญ ๆ เช่น โรงแรม ร้านอาหาร การขนส่งต่าง ๆ เป็นต้น จากการวิเคราะห์มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม จังหวัดจากหมวดบริการเฉพาะโรงแรม กภัคตาการ และไนท์คลับ พบว่าได้เพิ่มขึ้นจาก 65.9 ล้านบาท ในปี 2520 เป็น 228.013 ล้านบาทในปี 2521 และ 304.359 ล้านบาท ในปี 2523 คิดเป็นอัตราเพิ่มสูงมาก แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนถึงการเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดสุราษฎร์ธานี

3.1.2 ตลาดท่องเที่ยวระดับจังหวัด

(1) จำนวนนักท่องเที่ยว ในปี 2525 จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวทั้งหมด 204,367 คน คิดเป็น 1.07% ของจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งประเทศ ในจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมดนี้จำแนกออกเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย 176,017 คน หรือ 86.13% ของนักท่องเที่ยวทั้งจังหวัด หรือ 1.038% ของนักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งประเทศ ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ 28,350 คน หรือ 13.87% ของนักท่องเที่ยวทั้งจังหวัด หรือ 1.317% ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศทั้งประเทศ ดังแสดงในตารางที่ ผ.3.1

(2) จุดมุ่งหมายของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ส่วนใหญ่มีจุดมุ่งหมายในการท่องเที่ยวที่เกาะสมุย โดยเฉพาะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถนำเนื้อหาไปใช้เผยแพร่ได้ การดัดแปลงหรือแก้ไขเนื้อหาโดยไม่ได้รับอนุญาตถือว่าผิดกฎหมาย

ตารางที่ 3.1 จำนวนและส่วนแบ่งตลาดท่องเที่ยวของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี ๒๕๖๔

ประเภทนักท่องเที่ยว	จำนวนนักท่องเที่ยว ของประเทศ (คน)	จำนวนนักท่องเที่ยว ของจังหวัด- สุราษฎร์ธานี(คน)	ส่วนแบ่งของตลาด ระดับประเทศ (%)
ชาวไทย	๑๖,๔๔๔,๐๐๐	๑๗๖,๐๑๗ (๘๖.๑๓)	๑.๐๓๔
ชาวต่างประเทศ	๒,๑๕๒,๗๐๐	๒๔,๓๕๐ (๑๓.๘๗)	๑.๓๑๗
รวม	๑๘,๕๙๖,๗๐๐	๒๐๐,๓๖๗ (๑๐๐.๐๐)	๑.๐๗

ตารางที่ 3.2 จำนวนและส่วนแบ่งตลาดท่องเที่ยวของเกาะสมุย ปี ๒๕๖๔

ประเภทนักท่องเที่ยว	จำนวนนักท่องเที่ยว ของจังหวัด สุราษฎร์ธานี (คน)	จำนวนนักท่องเที่ยว ของอำเภอ เกาะสมุย (คน)	ส่วนแบ่งของตลาด ระดับจังหวัด (%)
ชาวไทย	๑๗๖,๐๑๗	๑๑๔,๘๘๖ (๘๓.๕๐)	๖๕.๘๔
ชาวต่างประเทศ	๒๔,๓๕๐	๒๒,๕๐๐ (๙๖.๕๐)	๘๐.๗๘
รวม	๒๐๐,๓๖๗	๑๓๗,๓๘๖ (๖๘.๕๖)	๖๗.๕๑

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมุยเพียงแห่งเดียว ส่วนในกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยจะมีบางส่วนเดินทางไปที่ไซปรัส หรือเดินทางมาสัมมนา ศึกษาดูธุรกิจ ราชการ ที่ในหัวเมืองสุราษฎร์ธานี

3.1.3 ตลาดท่องเที่ยวเกาะสมุย

(1) จำนวนนักท่องเที่ยว ในปี 2525 เกาะสมุยมีนักท่องเที่ยวทั้งหมด 138,786 คนคิดเป็น 67.91% ของนักท่องเที่ยวทั้งจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมดนี้จำแนกออกเป็น นักท่องเที่ยวชาวไทย 115,886 คน หรือ 83.50% ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด หรือ 69.84% ของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ 22,900 คน หรือ 16.50% ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด หรือ 80.78% ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในจังหวัดสุราษฎร์ธานี (จะแสดงในตารางที่ ผ.3.2)

(2) แหล่งที่มาของนักท่องเที่ยว

2.1) นักท่องเที่ยวชาวไทย ตารางที่ ผ.3.3 แสดงแหล่งที่มาของนักท่องเที่ยวชาวไทย พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่มาจากภาคกลาง 57.90% ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด รองลงมาภาคใต้ 36.81% สำหรับนักท่องเที่ยวจากภาคกลางส่วนใหญ่มาจากกรุงเทพฯ สำหรับภาคใต้ส่วนใหญ่มาจากจังหวัดนครศรีธรรมราช

2.2) นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ตารางที่ ผ.3.4 แสดงแหล่งที่มาของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ พบว่าส่วนใหญ่มาจากกลุ่มประเทศยุโรป 68.24% ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด เป็นนักท่องเที่ยวจากประเทศเยอรมันตะวันตก ฝรั่งเศส สวิตเซอร์แลนด์ และอียิปต์ ตามลำดับ จากกลุ่มประเทศแปซิฟิก-เอเชีย 15.92% มาจากประเทศออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ และจากกลุ่มประเทศอเมริกาเหนือ 15.84% มาจากประเทศสหรัฐอเมริกา และแคนาดา

(3) ฤดูกาลท่องเที่ยว จากการศึกษารายงานนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าเกาะสมุยพบว่า มีลักษณะแปรผันตามวันและเดือนต่าง ๆ ในรอบปีดังนี้

3.1) การแปรผันรายวัน จำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าเกาะสมุยสูงในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ ดังแสดงในรูปที่ ผ.3.1 ซึ่งแสดงการแปรผันของจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าเกาะสมุยเฉลี่ยแต่ละวันในรอบเดือนของปี 2526 จำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าเกาะสมุยมากที่สุดในวันเสาร์ และวันอาทิตย์ ซึ่งเป็นวันหยุดสุดสัปดาห์ และจะเดินทางเข้าเกาะสมุยน้อยที่สุดในวันจันทร์ และวันอังคาร ของวันหยุดเสาร์ อาทิตย์ นักท่องเที่ยวเข้าเกาะสมุยเฉลี่ยวันละ 601 คน และวันธรรมดาเฉลี่ยวันละ

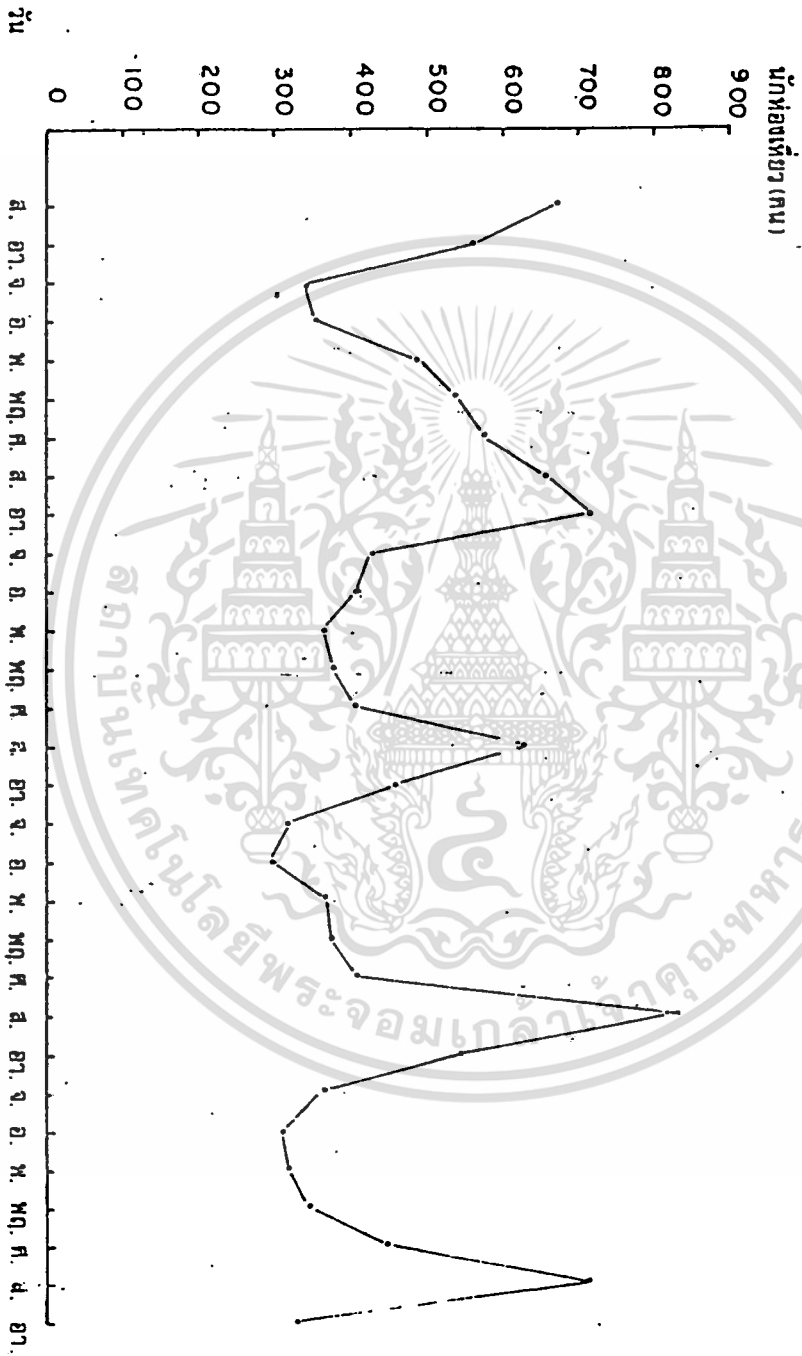
ตารางที่ 3.3 แหล่งที่มาของนักท่องเที่ยวชาวไทย

แหล่งที่มา	สัดส่วน (%)
ภาคกลาง	๕๗.๕๐
ภาคใต้	๓๖.๘๑
ภาคเหนือ	๓.๕๒
ภาคตะวันออก	๑.๐๓
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๐.๓๔
รวม	๑๐๐.๐๐

ตารางที่ 3.4 แหล่งที่มาของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

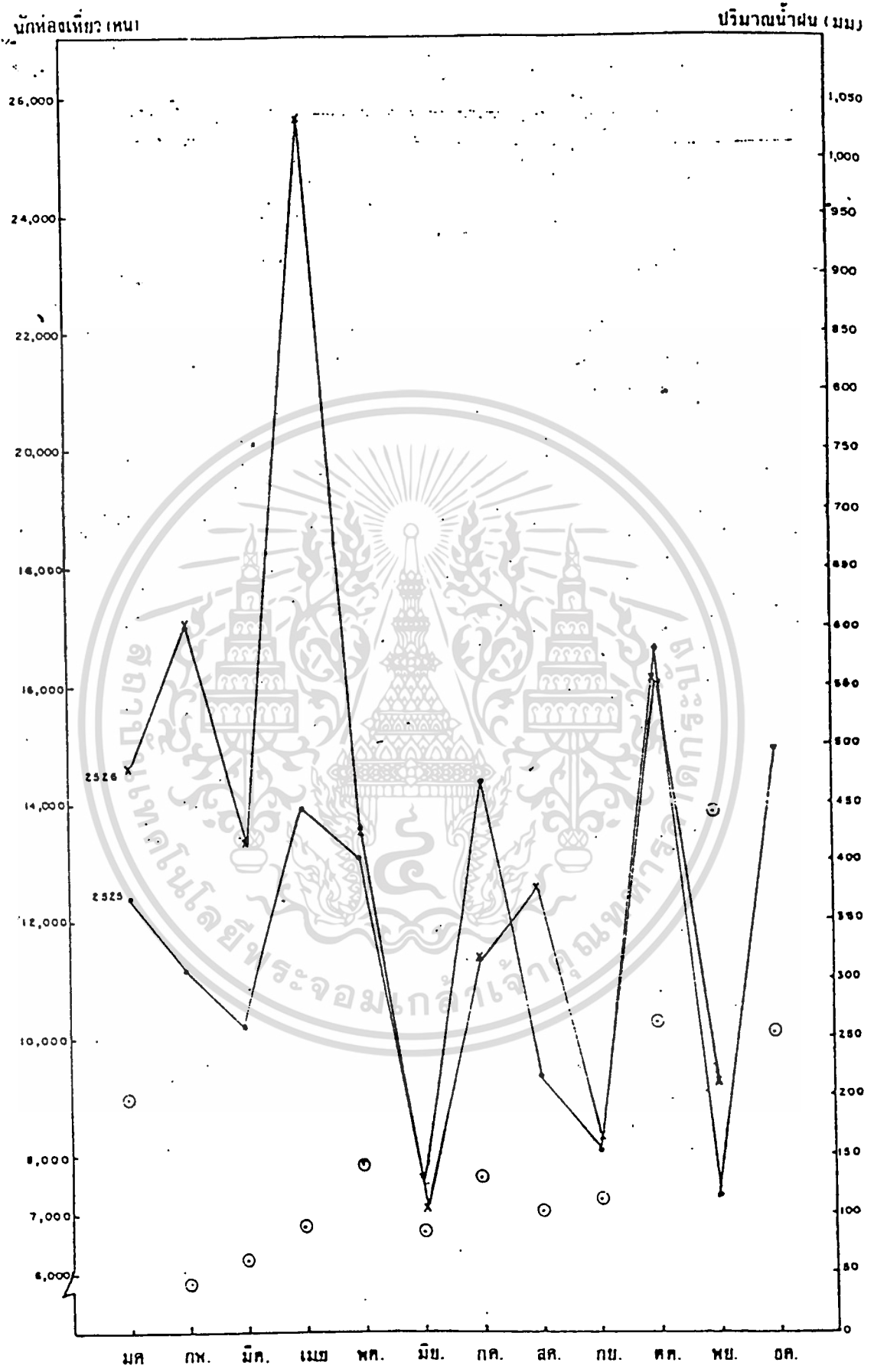
แหล่งที่มา	สัดส่วน (%)
ยุโรป	๖๔.๒๔
เยอรมันตะวันตก	๒๓.๘๒
ฝรั่งเศส	๑๔.๕๕
สวีต	๗.๔๕
อังกฤษ	๗.๔๐
อื่น ๆ	๑๕.๐๐
แปซิฟิก - เอเชีย	๑๕.๗๒
ออสเตรเลีย	๑๐.๑๒
นิวซีแลนด์	๒.๔๖
ญี่ปุ่น	๑.๕๕
อื่น ๆ	๑.๗๖
อเมริกา	๑๕.๕๔
สหรัฐอเมริกา	๗.๗๒
คานาดา	๕.๓๕
อื่น ๆ	๒.๔๕
รวม	๑๐๐.๐๐

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 3.1 การแปรผันของจำนวนนักศึกษาเข้ามหาวิทยาลัยแต่ละวัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เผยแพร่โดยสำนักงานวิจัยและพัฒนาการศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น ออกทั้งห้ามมิให้เผยแพร่เนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
 รูปที่ 3.2 การแปรผันของจำนวนน้ำที่ตกลงเทียวและสูญเป็นรายเดือน

ข 3.5

ตารางที่ 3.5 ระยะเวลาพักของนักท่องเที่ยวชาวไทย

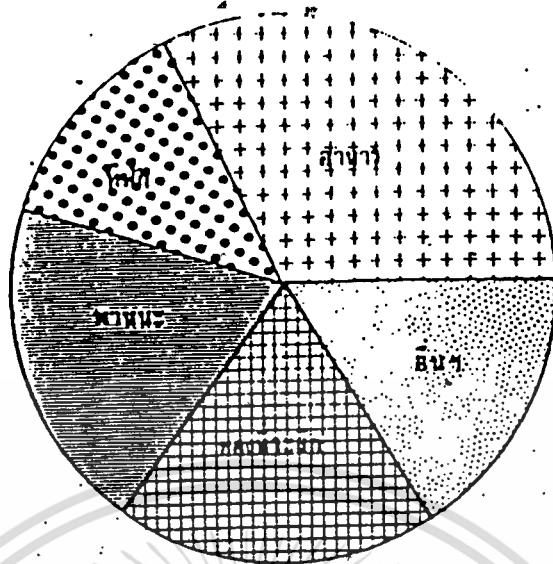
จำนวนวัน	สัดส่วน
๑ - ๒	๖๓.๕๐
๓ - ๕	๒๔.๖๑
๕ +	๖.๘๘
รวม	๑๐๐.๐๐
เฉลี่ยวันพัก ๒.๗๐ วัน/คน	

ข 3.6

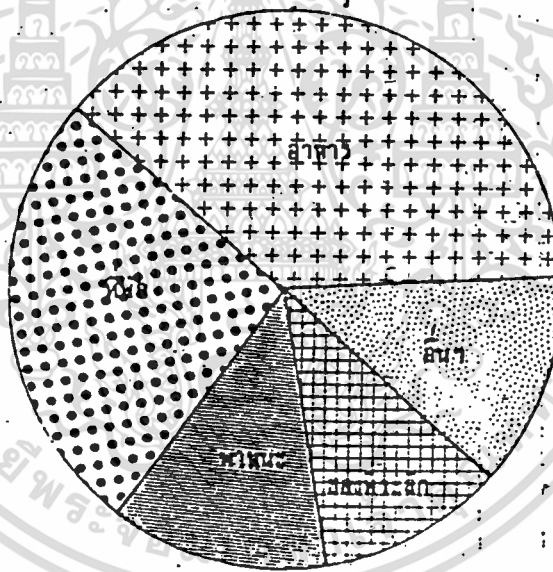
ตารางที่ 3.6 ระยะเวลาพักของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

จำนวนวัน	สัดส่วน
๑ - ๓	๕.๓๐
๔ - ๖	๒๑.๐๕
๗ - ๙	๑๒.๘๑
๑๐ - ๑๒	๑๑.๗๖
๑๓ - ๑๕	๒๔.๕๐
๑๕ +	๑๙.๕๘
รวม	๑๐๐.๐๐
เฉลี่ยวันพัก ๑๔.๖๐ วัน/คน	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นักท่องเที่ยวยาวไทย

นักท่องเที่ยวยาวชาวต่างประเทศ
ทำให้อาหารของนักท่องเที่ยวยาว

รูปที่ ๓.๓ การใช้ของของนักท่องเที่ยวยาว

ที่จังหวัดอุดรธานี

- อาหาร
- หิ๊ก
- พาทนะ
- ของหัวะอีก
- อื่นๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผ 3.7

ตารางที่ สัดส่วนค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว

รายการ	นักท่องเที่ยวไทย	นักท่องเที่ยวต่างประเทศ
ค่าอาหาร	๓๒.๐๘	๓๘.๓๔
ค่าที่พัก	๑๓.๓๔	๒๔.๓๔
ค่าพาหนะ	๑๔.๗๑	๑๒.๗๓
ค่าซื้อของที่ระลึก	๑๘.๘๒	๑๐.๒๐
อื่น ๆ	๑๖.๐๐	๑๒.๙๓
รวม	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐
เฉลี่ย	๓๔ บาท/คน/วัน	๑๓๒ บาท/คน/วัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.8 สัดส่วนอาชีพของนักท่องเที่ยวยชาวไทย

อาชีพ	สัดส่วน (%)
รับราชการ	๓๓.๗๘
นักศึกษา	๒๑.๓๘
รับจ้าง	๒๑.๓๘
นักธุรกิจ	๘.๘๘
แม่บ้าน	๑.๓๘
ข้าราชการบำนาญ	๐.๖๘
อื่น ๆ	๑๒.๘๑
รวม	๑๐๐.๐๐

ตารางที่ 3.9 สัดส่วนอาชีพของนักท่องเที่ยวยชาวต่างประเทศ

อาชีพ	สัดส่วน (%)
นักศึกษา	๒๑.๘๘
รับจ้าง	๑๓.๘๑
ครู - อาจารย์	๑๐.๘๐
วิศวกร	๘.๘๘
รับราชการ	๓.๘๗
นักธุรกิจ	๓.๓๑
ข้าราชการบำนาญ	๒.๗๖
อื่น ๆ	๓๘.๓๖
รวม	๑๐๐.๐๐

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

390 คน การแปรผันดังกล่าวเนื่องจากนักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่เป็นข้าราชการและนักศึกษาที่สะดวกเดินทางท่องเที่ยวในวันหยุดสุดสัปดาห์

3.2) การแปรผันรายเดือน รูปที่ ๓.๒ แสดงการแปรผันของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าเกาะสมุยในเดือนต่าง ๆ ปี 2525-2526 ปรากฏว่า ช่วงเดือนที่นักท่องเที่ยวเดินทางเข้าเกาะสมุยมากที่สุดมี 4 ช่วง คือ เดือน เมษายน, กรกฎาคม-สิงหาคม, ตุลาคม และ ธันวาคม-มกราคม สำหรับช่วงเดือนที่นักท่องเที่ยวเดินทางเข้าเกาะสมุยน้อยมี 4 ช่วง เช่นเดียวกัน คือ เดือน มีนาคม, มิถุนายน, กันยายน, และพฤศจิกายน การแปรผันของนักท่องเที่ยวระหว่างเดือนอยู่ระหว่าง 7,165 - 25,317 คน การแปรผันขึ้นลงของจำนวนนักท่องเที่ยวดังกล่าวมีสาเหตุที่สำคัญมาจากปัจจัยทางด้านการท่องเที่ยว จำนวนวันหยุดในรอบเดือนสำหรับปัจจัยทางด้านความเหมาะสมของฤดูกาลนั้น จะเห็นว่า ในช่วงปลายปี พื้นที่เกาะสมุยจะมีฝนตกชุก เนื่องจากเป็นหน้ามรสุม แต่จำนวนนักท่องเที่ยวยังคงสูงกว่าในเดือนที่ฝนตกน้อย จากการแปรผันของจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าเกาะสมุยที่มีลักษณะขึ้นลงแตกต่างกันมากในรอบเดือนและปีดังกล่าวมาข้างต้นนั้น แสดงให้เห็นว่า มีความจำเป็นต้องวางแผนกิจกรรมสิ่งอำนวยความสะดวกให้สอดคล้องกัน

(4) ระยะเวลาที่พัก

4.1) นักท่องเที่ยวชาวไทย ตารางที่ ๓.5 แสดงระยะเวลาพักของนักท่องเที่ยวชาวไทย พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยใช้เวลาพักโดยเฉลี่ยประมาณ 2.7 วัน/คน ระยะเวลาส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงวันหยุด เสาร์ - อาทิตย์

4.2) นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ตารางที่ ๓.6 แสดงระยะเวลาพักของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ พบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศใช้เวลาพักโดยเฉลี่ยประมาณ 14.6 วัน/คน เป็นระยะเวลานาน เมื่อเปรียบเทียบกับระยะเวลาพักของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ เช่น เชียงใหม่ 3.02 วัน/คน และ ภูเก็ต 4.2 วัน/คน ทั้งนี้เพราะ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางไปเกาะสมุย จะใช้เวลาค่อนข้างนานสำหรับการพักผ่อน

(5) ค่าใช้จ่าย ตารางที่ ๓.7 แสดงสัดส่วนค่าใช้จ่ายและค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยใช้จ่ายโดยเฉลี่ย 394 บาท/คน/วัน ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นค่าอาหาร 32.08% ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด รองลงมา เป็นค่าพาหนะ 19.71% ค่าซื้อของที่ระลึก 18.82% และค่าที่พัก 13.39% ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศใช้จ่ายโดยเฉลี่ย 172 บาท

คน/วัน ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นค่าอาหาร 38.39% ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด รองลงมาเป็นค่าที่พัก 25.75% ค่าพาหนะ 12.73% และค่าซื้อของที่ระลึก 10.20% ตามลำดับ

(6) อาชีพ ตารางที่ ผ.3.8 และ ผ.3.9 แสดงสัดส่วนอาชีพของนักท่องเที่ยว พบว่าอาชีพส่วนใหญ่ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ได้แก่ รับราชการ 33.79% นักศึกษา 21.38% และรับจ้าง 21.38% ส่วนอาชีพส่วนใหญ่ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ได้แก่ นักศึกษา 21.55% รับจ้าง 13.81% ครู - อาจารย์ 10.50% และ วิศวกร 8.84%

(7) รายได้ ตารางที่ ผ.3.10 และ ผ.3.11 แสดงสัดส่วนรายได้ของนักท่องเที่ยว พบว่า รายได้ส่วนใหญ่ของนักท่องเที่ยวชาวไทยจะอยู่ระหว่าง 2,000 - 5,000 บาท/เดือน คิดเป็นสัดส่วน 41.17% ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด ส่วนของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจะอยู่ระหว่าง 10,000-40,000 บาท/เดือน คิดเป็นสัดส่วน 65.00% ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด

(8) เพศ ตารางที่ ผ.3.12 แสดงสัดส่วนเพศของนักท่องเที่ยว พบว่า ทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศจะมีนักท่องเที่ยวเพศชายสูงกว่าเพศหญิง สำหรับนักท่องเที่ยวไทยสัดส่วนของนักท่องเที่ยวชายค่อนักท่องเที่ยวหญิง 2:1 ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ 3:1

(9) อายุ ตารางที่ ผ.3.13 แสดงอายุของนักท่องเที่ยว พบว่า ในกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 16-25 ปี โดยมีจำนวน 40.00% ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด รองลงมา มีอายุ 26-35 ปี 38.62% ส่วนในกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26 - 35 ปี มีจำนวน 55.25% รองลงมาอายุ 16 - 25 ปี 33.15%

(10) พาหนะเดินทาง ตารางที่ ผ.3.14 แสดงลักษณะการเดินทางของนักท่องเที่ยว พบว่า การเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่จะเดินทางเป็นกลุ่ม สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่จะเดินทางแบบเอกเทศ

(11) พาหนะเดินทาง ตารางที่ ผ.3.15 แสดงพาหนะเดินทางของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าสู่จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมใช้พาหนะเดินทางโดยรถยนต์ส่วนบุคคล 77.50% รองลงมาใช้รถ บ.ช.ส. 20.83% รถไฟ 18.75% รถทัวร์ปรับอากาศ 18.75% และเครื่องบิน 4.17% ตามลำดับ ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศนิยมใช้พาหนะรถใหม่มากที่สุด 59.44% รองลงมาใช้รถทัวร์ปรับอากาศ 16.67% รถ บ.ช.ส. 15.00% และเครื่องบิน 5.01%

เอกสารนี้เป็นเอกสาร ส่วนการเดินทางไปเกาะสมุยพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมไปเรือเฟอร์รี่ 86.81% ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.10 สัดส่วนรายได้ของนักท่องเที่ยวยาวชาวไทย

ระดับรายได้ (บาท/เดือน)	สัดส่วน (%)
ต่ำกว่า ๒,๐๐๐	๑๗.๖๔
๒,๐๐๐ - ๔,๐๐๐	๔๑.๑๗
๔,๐๐๐ - ๘,๐๐๐	๒๗.๐๖
๘,๐๐๐ ขึ้นไป	๑๔.๑๒
รวม	๑๐๐.๐๐

ตารางที่ 3.11 สัดส่วนรายได้ของนักท่องเที่ยวยาวชาวต่างประเทศ

ระดับ รายได้ (บาท/เดือน)	สัดส่วน (%)
ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐	๑๑.๐๐
๑๐,๐๐๐ - ๔๐,๐๐๐	๖๕.๐๐
๔๐,๐๐๐ - ๘๐,๐๐๐	๔.๐๐
๘๐,๐๐๐ ขึ้นไป	๑๙.๐๐
รวม	๑๐๐.๐๐

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.12 ลักษณะการเดินทาง

ลักษณะการเดินทาง	นักท่องเที่ยวไทย	นักท่องเที่ยวต่างประเทศ
เดินทางแบบเอกเทศ	๑๑.๕๑	๖๑.๑๑
เดินทางเป็นกลุ่ม (เพื่อน)	๗๐.๑๕	๒๔.๓๓
เดินทางกับครอบครัว	๑๓.๕๕	๑๑.๕๖
เดินทางกับบริษัททัวร์	๕.๑๗	-

ตารางที่ 3.13 พาหนะเดินทาง

พาหนะเดินทาง	นักท่องเที่ยวไทย	นักท่องเที่ยวต่างประเทศ
รถไฟ	๑๘.๗๕	๔๔.๔๔
รถ บ.ช.ส.	๒๐.๘๓	๑๔.๐๐
รถทัวร์ปรับอากาศ	๑๘.๗๕	๑๖.๖๗
รถยนต์ส่วนบุคคล	๓๗.๕๐	๓.๓๓
เครื่องบิน	๕.๑๗	๔.๐๑
เรือ	-	๐.๕๕

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.14 สัดส่วนระหว่างเพศของนักทองเตียว

เพศ	นักทองเตียวชาวไทย	นักทองเตียวชาวต่างประเทศ
ชาย	๖๗.๔๔	๗๗.๓๔
หญิง	๓๒.๕๖	๒๒.๖๕

ตารางที่ 3.15 อาชีพของนักทองเตียว

เพศ	นักทองเตียวชาวไทย	นักทองเตียวชาวต่างประเทศ
๑๖ - ๒๕	๕๐.๐๐	๓๓.๑๕
๒๖ - ๓๕	๓๕.๖๒	๕๕.๒๕
๓๖ - ๔๕	๑๓.๑๐	๗.๗๓
๔๕ ขึ้นไป	๕.๒๘	๓.๘๗

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรือค่าน 8.33% และเรือกลางคืน 4.86% นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจะไปเรือเฟอร์รี่ 44.44% เรือค่าน 38.89% และเรือกลางคืน 16.67%

(12) จุกมุ่งหมายการเกินทาง ตารางที่ น.3.16 แสดงจุกมุ่งหมายการเกินทางของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ตั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีจุกมุ่งหมายเพื่อการท่องเที่ยววันหยุด

(13) เงินหมุนเวียนจากนักท่องเที่ยวของเกาะสมุย จำนวนเงินหมุนเวียนจากนักท่องเที่ยวที่จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของเกาะสมุย คิดเป็นมูลค่าทั้งหมด 149.15 ล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่ได้จากนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยคิดเป็นค่าถึง 98.97 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 66.36 ส่วนที่ได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีจำนวน 50.18 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 33.65 ของเงินหมุนเวียนทั้งหมด

ในจำนวนเงินหมุนเวียนจากนักท่องเที่ยวดังกล่าวนี้ได้จากช่วงฤดูท่องเที่ยวจำนวน 81.14 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 54.4 ส่วนในช่วงนอกฤดูการท่องเที่ยวจะมีจำนวนเงินหมุนเวียน 68.01 ล้านบาท หรือร้อยละ 45.6 ของทั้งปี กังรายระเอียดตามตารางที่ น.3.17

3.1.4 จำนวนนักท่องเที่ยวในอนาคต

(1) ระบุจังหวัด การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในอนาคตแยกออกเป็น 2 กรณี คือ นักท่องเที่ยวชาวไทย และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ซึ่งทั้ง 2 กรณีจะอาศัยพื้นฐานในการพยากรณ์ต่าง ๆ

1.1) นักท่องเที่ยวชาวไทย การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยจะใช้ตัวเลขการพยากรณ์จากการศึกษาโครงการศึกษาศึกษาสภาพของแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทย ศึกษาโดย สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ปี 2525 ซึ่งได้ทำการพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่พักผ่อนในจังหวัดต่าง ๆ สำหรับในจังหวัดสุราษฎร์ธานีนั้น ได้ส่วนแบ่งจำนวนนักท่องเที่ยว 1.038% ของนักท่องเที่ยวทั้งประเทศ ซึ่งมีจำนวน 176,017 คน ในปี 2525

ในการพยากรณ์ได้กำหนดให้ส่วนแบ่งของนักท่องเที่ยวคงที่โดยตลอดและกำหนดให้อัตราการเพิ่มขึ้นในแต่ละช่วง ดังนี้

ช่วง พ.ศ. 2525 - 2529 อัตราการเพิ่ม 4.5% ต่อปี

ช่วง พ.ศ. 2530 - 2534 อัตราการเพิ่ม 4.0% ต่อปี

ช่วง พ.ศ. 2535 - 2539 อัตราการเพิ่ม 3.5% ต่อปี

จุดมุ่งหมาย	นักท่องเที่ยวยุโรป	นักท่องเที่ยวต่างประเทศ
ท่องเที่ยววันหยุด ติดต่อธุรกิจ ติดต่อราชการ อื่น ๆ	๗๖.๖๘ ๕.๑๕ ๖.๗๐ ๑๗.๒๕	๕๖.๖๔ ๐.๕๕ - ๒.๗๖

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.17 จำนวนเงินหมุนเวียนจากนักท่องเที่ยวที่จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในปี ๒๕๒๔

ประเภทนักท่องเที่ยว	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)		จำนวนวันพักเฉลี่ย (วัน)	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)	จำนวนเงินหมุนเวียน (ล้านบาท)	
	นักท่องเที่ยว	นอกรถท่องเที่ยว			รถท่องเที่ยว	นอกรถท่องเที่ยว
ชาวไทย	๖๓,๐๕๒	๔๒,๘๔๔	๒.๗	๓๖๖.๓	๔๓.๘๔	๔๘.๕๗
ชาวต่างประเทศ	๑๒,๔๔๘	๑๐,๔๔๒	๑๔.๖	๑๕๐.๑	๒๒.๘๘	๕๐.๑๘
รวม (ร้อยละ)	๗๕,๕๐๐	๖๓,๒๘๖	-	-	๖๘.๐๑ (๕๕.๖๐)	๑๔๘.๗๕ (๑๐๐.๐๐)

หมายเหตุ : ๑) ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยไม่รวมค่าพาหนะเดินทาง

๒) ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย และจำนวนวันพักเฉลี่ยในช่วงฤดูท่องเที่ยว และนอกฤดู กำหนดให้มีค่าเฉลี่ยเท่ากันทั้ง ๒ ช่วง

ช่วง พ.ศ. 2540 - 2544 อัตราการเพิ่ม 3.0% ต่อปี

จากการคำนวณพบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวไทย ปี 2529 มีจำนวน 209,904 คน และในปี 2534 มีจำนวน 255,380 คน รายละเอียดแสดงในตารางที่ ผ.3.18

๑.2) นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศนั้นกำหนดให้ส่วนแบ่งของตลาดเพิ่มขึ้น 0.02% ต่อปี โดยเพิ่มจาก 1.37% ในปี 2525 เป็น 1.397% ในปี 2529 และในปีสุดท้ายของการพยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น 1.697% ตามลำดับ

จากการพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวไทยได้เพิ่มจาก 28,350 คน ในปี 2525 เป็น 39,130 คน ในปี 2529 และในปีสุดท้ายของการพยากรณ์ (ปี 2544) จำนวนนักท่องเที่ยวจะเพิ่มขึ้นเป็น 85,530 คน ตามลำดับ ซึ่งการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นนั้นจะมีลักษณะเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง กล่าวคือ จำนวนนักท่องเที่ยวจะเพิ่มขึ้นในอัตรา 8.43% และจะลดลงเหลืออัตราเพิ่มขึ้น 4.23% ในปี 2544 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายในการพยากรณ์ (ทั้งรายละเอียดตามตารางที่ ผ.3.19)

(2) เกาะสมุย ในการพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวของเกาะสมุยนั้น มีข้อกำหนดเช่นเดียวกันกับการพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ทั้งนี้อัตราการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวที่พยากรณ์ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศจึงเป็นอัตราเดียวกัน และมีสัดส่วนของนักท่องเที่ยวทั้งหมด 67.91% ของจังหวัดตลอดช่วงปีที่พยากรณ์

จากตัวเลขในการพยากรณ์ จำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมดของเกาะสมุย ได้เพิ่มจาก 138,786 คน ในปี 2525 เป็น 169,119 คน ในปี 2529 และในปี 2544 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายที่พยากรณ์นักท่องเที่ยวได้เพิ่มขึ้นเป็น 296,868 คน หรือเพิ่มขึ้นประมาณ 2.14 เท่าของปี 2523 (ทั้งรายละเอียดตามตารางที่ ผ.3.20')

ตารางที่ 3.18 การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวที่พักแรมในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ปี พ.ศ.	จำนวนนักท่องเที่ยว ของประเทศ (พันคน)	จำนวนนักท่องเที่ยว ของสุราษฎร์ธานี (คน)	อัตราการเพิ่ม	ส่วนแบ่งตลาด
๒๕๒๔	๑๖,๔๕๕.๐	๑๗๖,๐๑๗		๑.๐๓๔
๒๕๒๖		๑๘๓,๕๓๘		
๒๕๒๗		๑๙๒,๒๑๕	๕.๕% ต่อปี	
๒๕๒๘		๒๐๑,๙๖๕		
๒๕๒๙		๒๐๙,๙๐๕		๑.๐๓๕
๒๕๓๐		๒๑๘,๓๐๐		
๒๕๓๑	๒๐,๒๐๗.๒	๒๒๗,๐๓๒		
๒๕๓๒		๒๓๖,๑๑๓	๕.๐% ต่อปี	
๒๕๓๓		๒๔๕,๕๕๘		
๒๕๓๔	๒๕,๕๕๕.๑	๒๕๕,๓๘๐		๑.๐๓๕
๒๕๓๕		๒๖๕,๓๑๘		
๒๕๓๖		๒๗๕,๕๖๙		
๒๕๓๗		๒๘๖,๑๕๕	๓.๘% ต่อปี	
๒๕๓๘		๒๙๗,๕๕๕		
๒๕๓๙	๒๙,๑๙๙.๕	๓๐๙,๓๑๑		๑.๐๓๕
๒๕๔๐		๓๑๒,๕๑๐		
๒๕๔๑		๓๒๑,๗๘๒		
๒๕๔๒		๓๓๑,๕๓๕	๓.๐% ต่อปี	
๒๕๔๓		๓๔๑,๓๗๘		
๒๕๔๔	๓๓,๔๕๐.๑	๓๕๑,๖๑๙		๑.๐๓๕

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.19 การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศของจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ปี พ.ศ.	จำนวนนักท่องเที่ยว ของประเทศ(๑,๖๖๐ คน)	ส่วนแบ่งของตลาด ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี	จำนวนนักท่องเที่ยวของ จังหวัดสุราษฎร์ธานี (๑,๐๐๐ คน)	อัตราเพิ่ม ต่อปี(%)
๒๕๒๔	๒๑๔๒.๗	๑.๓๑๗	๒๘.๓๕	-
๒๕๒๖	๒๒๔๔.๑	๑.๓๓๗	๓๐.๗๕	๘.๕๓
๒๕๒๗	๒๔๕๕.๕	๑.๓๕๗	๓๓.๓๒	๘.๓๕
๒๕๒๘	๒๖๒๒.๕	๑.๓๗๗	๓๖.๑๑	๘.๓๗
๒๕๒๙	๒๘๐๐.๗	๑.๓๙๗	๓๙.๑๓	๘.๓๖
๒๕๓๐	๒๙๕๕.๗	๑.๔๑๗	๔๑.๕๗	๗.๐๐
๒๕๓๑	๓๑๑๗.๒	๑.๔๓๗	๔๔.๗๕	๖.๕๗
๒๕๓๒	๓๒๘๘.๗	๑.๔๕๗	๔๗.๕๒	๖.๕๗
๒๕๓๓	๓๔๕๙.๖	๑.๔๗๗	๕๑.๒๕	๖.๕๕
๒๕๓๔	๓๖๖๐.๕	๑.๔๙๗	๕๔.๘๐	๖.๕๓
๒๕๓๕	๓๘๗๘.๕	๑.๕๑๗	๕๗.๕๗	๕.๘๗
๒๕๓๖	๔๑๑๑.๑	๑.๕๓๗	๖๐.๒๗	๕.๘๖
๒๕๓๗	๔๓๕๕.๖	๑.๕๕๗	๖๓.๑๕	๕.๖๖
๒๕๓๘	๔๖๑๑.๕	๑.๕๗๗	๖๖.๒๕	๕.๘๓
๒๕๓๙	๔๘๗๗.๖	๑.๕๙๗	๖๙.๕๓	๕.๘๒
๒๕๔๐	๕๑๕๗.๘	๑.๖๑๗	๗๒.๕๑	๕.๒๕
๒๕๔๑	๕๖๑๒.๑	๑.๖๓๗	๗๕.๕๐	๕.๒๗
๒๕๔๒	๕๗๕๐.๕	๑.๖๕๗	๗๘.๗๒	๕.๒๖
๒๕๔๓	๕๘๙๓.๐	๑.๖๗๗	๘๒.๐๖	๕.๒๕
๒๕๔๔	๕๐๓๙.๘	๑.๖๙๗	๘๕.๕๓	๕.๒๓

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์เพื่อการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
หมายเหตุ กำหนดค่าให้ส่วนแบ่งของตลาดเพิ่มขึ้นอีก ๐.๐๒ ต่อปีในช่วงการพยากรณ์

ตารางที่ 3.20 การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวของเกาะสมุย

ปี ๒๕๒๕-๒๕๔๔

ปี ค.ศ.	จำนวนนักท่องเที่ยวของ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	จำนวนนักท่องเที่ยว ของเกาะสมุย (จท.๕๐ %)	นักท่องเที่ยว ชาวไทย	นักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศ
๒๕๒๕	๒๐๕,๓๖๓	๑๐๒,๗๖๖	๔๓.๕	๕๖.๕
๒๕๒๖	๒๑๕,๖๗๕	๑๐๘,๓๔๕	๑๑๕,๔๘๖	๑๖,๘๕๙
๒๕๒๗	๒๒๕,๙๘๗	๑๑๓,๑๖๖	๑๒๖,๔๔๕	๒๕,๖๒๑
๒๕๒๘	๒๓๖,๒๙๙	๑๑๘,๑๒๑	๑๓๗,๓๗๖	๓๖,๗๕๔
๒๕๒๙	๒๔๖,๖๑๑	๑๒๓,๐๖๖	๑๔๘,๒๖๖	๔๗,๘๐๐
๒๕๓๐	๒๕๖,๙๒๓	๑๒๗,๙๖๑	๑๕๙,๑๖๕	๖๘,๗๙๖
๒๕๓๑	๒๖๗,๒๓๕	๑๓๒,๘๕๕	๑๗๐,๑๖๖	๙๐,๗๙๗
๒๕๓๒	๒๗๗,๕๔๗	๑๓๗,๗๕๐	๑๘๑,๑๖๖	๑๑๒,๕๘๖
๒๕๓๓	๒๘๗,๘๕๙	๑๔๒,๖๔๕	๑๙๒,๑๖๖	๑๓๔,๓๗๕
๒๕๓๔	๒๙๘,๑๗๑	๑๔๗,๕๔๐	๒๐๓,๑๖๖	๑๕๖,๑๖๖
๒๕๓๕	๓๐๘,๔๘๓	๑๕๒,๔๓๕	๒๑๔,๑๖๖	๑๗๘,๑๖๖
๒๕๓๖	๓๑๘,๗๙๕	๑๕๗,๓๓๐	๒๒๕,๑๖๖	๒๐๐,๑๖๖
๒๕๓๗	๓๒๙,๑๐๗	๑๖๒,๒๒๕	๒๓๖,๑๖๖	๒๒๒,๑๖๖
๒๕๓๘	๓๓๙,๔๑๙	๑๖๗,๑๒๐	๒๔๗,๑๖๖	๒๔๔,๑๖๖
๒๕๓๙	๓๔๙,๗๓๑	๑๗๒,๐๑๕	๒๕๘,๑๖๖	๒๖๖,๑๖๖
๒๕๔๐	๓๕๙,๙๘๓	๑๗๖,๙๑๐	๒๖๙,๑๖๖	๒๘๘,๑๖๖
๒๕๔๑	๓๗๐,๒๙๕	๑๘๑,๘๐๕	๒๘๐,๑๖๖	๓๑๐,๑๖๖
๒๕๔๒	๓๘๐,๖๐๗	๑๘๖,๗๐๐	๒๙๑,๑๖๖	๓๓๒,๑๖๖
๒๕๔๓	๓๙๐,๙๑๙	๑๙๑,๕๙๕	๓๐๒,๑๖๖	๓๕๔,๑๖๖
๒๕๔๔	๔๐๑,๒๓๑	๑๙๖,๔๙๐	๓๑๓,๑๖๖	๓๗๖,๑๖๖

หมายเหตุ

- กำหนดให้สัดส่วนของนักท่องเที่ยวทั้งหมดของเกาะสมุย
ต่อของจังหวัดสุราษฎร์ธานีคือ จท.๕๐ ตลอดช่วงที่พยากรณ์
- นักท่องเที่ยวของเกาะสมุยทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ
มีสัดส่วนคงที่ต่อช่วงที่พยากรณ์ คือร้อยละ ๔๓.๕ และ ๑๖.๕

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้นในการวางแผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะสมุยจำเป็นจะต้องทบทวนวิเคราะห์แผนงานในโครงการดังกล่าว เพื่อหาทางใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวด้วย

(2) ประปา การบริการด้านประปาอยู่ในความรับผิดชอบของสุขาภิบาลเกาะสมุยสามารถจ่ายน้ำให้กับผู้ใช้น้ำเพียงบางส่วน ในตำบลอ่างของประมาณ 400 ราย และจ่ายน้ำให้กับประชาชนในตำบลรอบนอก เพื่อใช้อุปโภคบริโภค และทำการเกษตร โดยกักต่อน้ำจากเขื่อนกักเก็บน้ำต่าง ๆ ได้ 10 หมู่บ้าน

การบริการในปัจจุบันยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ โดยเฉพาะสถานที่พัก บังกาโฮว์ต่างๆ จะต้องสูบน้ำจากาลขึ้นมาให้บริการแก่นักท่องเที่ยว คุณภาพของน้ำจากาลที่สูบน้ำขึ้นมายังไม่ใค้มาตรฐานเพียงพอต่อการอุปโภคบริโภค และในฤดูแล้งปริมาณน้ำจากาลจะน้อยและกร่อยทำให้คุณภาพยิ่งต่ำลงอีก นับใ้กว่าปัญหาเรื่องน้ำเป็นปัญหาสำคัญที่สุดปัญหาหนึ่งของ สุขาภิบาลเกาะสมุย

ในการวางแผนหลักการพัฒนาการท่องเที่ยวจะต้องศึกษาวางแผนการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยวและประชาชนในท้องถิ่นให้เพียงพอทั้งในปัจจุบันและอนาคตในระยะยาวอีกด้วย

(3) การสื่อสารและโทรคมนาคม บริการที่มีอยู่ในปัจจุบัน เฉพาะการบริการด้านไปรษณีย์โทรเลข และวิทยุโทรคมนาคม เท่านั้น ซึ่งยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ การสื่อสารที่กำลังมีความจำเป็นเร่งด่วน ไ้แก่ โทรศัพท์

ซึ่งในขณะนี้ องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย กำลังดำเนินการก่อสร้างสำนักงานและติดตั้งระบบการสื่อสารทางโทรศัพท์ ระบบทางไกลอัตโนมัติ จำนวน 600 เลขหมายคาดว่าจะสามารถเปิดบริการได้ในปี 2527 โครงการนี้จะช่วยให้ระบบการสื่อสารของอำเภอเกาะสมุยสะดวกขึ้น เป็นการช่วยสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่สำคัญประการหนึ่ง

(4) บริการขนส่งสาธารณะ ในเขตสุขาภิบาลเกาะสมุยมีบริการขนส่งสาธารณะที่สำคัญดังนี้

(4.1) ภายในเขตสุขาภิบาล ถนนสายรอบเกาะมีรถโดยสารขนาดเล็ก 3 สาย มีบริการ 40 - 60 คัน/วัน ค่าเนิการสหกรณ์เคียนระสมุย

(4.2) ระหว่างเกาะสมุยกับแผ่นดินใหญ่ซึ่งเป็นการขนส่งทางเรืออันประกอบด้วย

ตารางที่ ๘. 4.1 บัญชีขั้นต้นการก่อสร้างหมู่บ้านโครงการ รพช.2 อำเภอเกาะสมุย

อันดับที่	ชื่อหมู่บ้าน	หมู่ที่	ตำบล
๔๐๔	แหลมดิน	๑	อ่างทอง
๔๐๕	น้ำตกหินลาด	๒	อ่างทอง
๔๐๖	ดินเต่า	๔	ลิปะน้อย
๔๐๗	ลิปะน้อย	๑	ลิปะน้อย
๔๐๘	ทุ่งลิปะน้อย	๔	ลิปะน้อย
๔๐๙	สระเกศ	๔	ตลิ่งงาม
๔๑๐	สระเกศ	๑	ตลิ่งงาม
๔๑๑	ท้องโตนต	๔	ตลิ่งงาม
๔๑๒	หอนหวานน้ำ	๔	ตลิ่งงาม
๔๑๓	สวนทุเรียน	๒	หน้าเมือง
๔๑๔	หัวเวียง	๑	หน้าเมือง
๔๑๕	ตะพ้อ	๔	หน้าเมือง
๔๑๖	หาญ	๒	มะเร็ต
๔๑๗	ทะเล	๓	หน้าเมือง
๔๑๘	ทุ่ง	๓	มะเร็ต
๔๑๙	ดิน	๖	มะเร็ต
๔๒๐	บางป่อ	๖	แม่น้ำ
๔๒๑	ใต้	๔	แม่น้ำ
๔๒๒	คอนทราย	๔	แม่น้ำ
๔๒๓	แม่น้ำ	๓	แม่น้ำ
๔๒๔	เขาแหง	๒	แม่น้ำ
๔๒๕	บ่อผุด	๑	บ่อผุด
๔๒๖	บางรัก	๔	บ่อผุด
๔๒๗	ปลายแหลม	๔	บ่อผุด
๔๒๘	เจวาง	๒	บ่อผุด
๔๒๙	เจวาง, ไสยอ	๖	บ่อผุด

ที่มา : รายชื่อหมู่บ้านการดำเนินการก่อสร้างจ่ายกระแสไฟฟ้าตามโครงการ เจริญพัฒนา
ไฟฟ้าชนบท ระยะที่ 2 จังหวัดสุราษฎร์ธานี, การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(4.2.1) เรือก่อน วิ่งบริการระหว่างอำเภอเกาะสมุย กับ อำเภอเมือง วิ่งบริการวันละ 2 เที่ยว ในเวลา 09.30 น. และ 12.30 น. ค่าโดยสารคนละ 50 บาท ใช้เวลา วิ่งประมาณ 3 ชั่วโมง

(4.2.2) เรือโดยสารและบรรทุกสินค้า วิ่งระหว่างอำเภอเกาะสมุยกับ อำเภอ เมืองขนส่งผู้โดยสารและสินค้าในเวลากลางคืน ในเวลา 23.00 น. ค่าโดยสารคนละ 30 - 50 บาท ใช้เวลาวิ่งประมาณ 6 ชั่วโมง

(4.2.3) เรือเฟอร์รี่ วิ่งบริการระหว่างอำเภอเกาะสมุยกับอำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช มีเรือเฟอร์รี่ 2 ลำ วิ่งสวนกันวันละ 2 เที่ยว เวลา 08.30 น. และเวลา 15.30 น. เฉพาะวันหยุด หรือช่วงเทศกาล ซึ่งมีผู้โดยสารจำนวนมาก จะมีการเพิ่มเที่ยวพิเศษขึ้นอีก ค่าโดยสารคนละ 30 บาท ใช้ เวลาวิ่งประมาณ 3 ชั่วโมง

ในปัจจุบันมีผู้นิยมเดินทางโดยเรือเฟอร์รี่มากขึ้น เพราะเป็นเรือขนาดใหญ่มีความปลอดภัยสูง และในระหว่างการเดินทางสามารถใช้เวลาเพลิดเพลินกับการชมธรรมชาติในทะเล ตารางที่ ๔.๒ แสดงจำนวนผู้โดยสารปี 2525 เข้าจากท่าขนอม - เกาะสมุย 141,478 คน (เฉลี่ย เดือนละ 11,789 คน) จำนวนผู้โดยสารขาออกจากท่าเกาะสมุย - ขนอม 160,923 คน (เฉลี่ย เดือนละ 13,410) จำนวนผู้โดยสารจะมีมากในช่วงวันหยุด เสาร์ - อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์

(5) ถนน รูปที่ ๔.๑ แสดงโครงข่ายถนนบนเกาะสมุย ซึ่งแบ่งชนิดของถนนออกได้ 3 ประเภท ดังนี้

(5.1) ถนนหลัก ได้แก่ ถนนสาย 4169 (ถนนทิวราษฎร์วิถี) หรือที่เรียกว่าถนนรอบเกาะ เป็นถนนคอนกรีตยาว 52 กม. ถนนสายนี้มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและการท่องเที่ยวของเกาะสมุยมาก

(5.2) ถนนรอง ได้แก่ ถนนคอนกรีตสายสั้น ๆ ที่เชื่อมต่อจากถนนหลักเข้าสู่ชุมชนที่อยู่ริมหาด ถนนรองมีทั้งหมด 5 สาย คือถนนสาย 4170, 4171, 4172, 4173 และ 4174

(5.3) ถนนซอย ได้แก่ ถนนลูกรังหรือถนนดิน ที่ตัดเชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้านและพื้นที่ชายทะเล มีอยู่ทั่ว ๆ ไปรอบ ๆ เกาะสมุย

ตารางที่ ๔. 4.2 จำนวนผู้โดยสารเรือเฟอร์รี่ (ขาเข้า-ขาออก) ปี 2525

เดือน	ขาเข้า	ขาออก
มกราคม	๑๒,๖๑๔	๑๔,๕๕๘
กุมภาพันธ์	๑๑,๓๘๖	๑๒,๕๒๑
มีนาคม	๑๐,๒๔๓	๑๑,๓๗๓
เมษายน	๑๓,๖๗๗	๑๗,๖๓๗
พฤษภาคม	๑๓,๒๗๗	๑๖,๒๖๒
มิถุนายน	๘,๗๔๘	๘,๔๑๗
กรกฎาคม	๑๓,๔๓๒	๑๕,๗๓๔
สิงหาคม	๘,๒๖๘	๑๐,๕๓๔
กันยายน	๘,๓๕๒	๑๐,๐๐๔
ตุลาคม	๑๖,๘๗๔	๑๘,๕๒๒
พฤศจิกายน	๘,๓๖๔	๘,๒๐๗
ธันวาคม	๑๕,๑๔๗	๑๒,๘๕๓
รวม	๑๔๑,๕๗๘	๑๖๐,๘๒๓

ที่มา : สถิติจำนวนผู้โดยสาร บริษัท สมุย - หนองเฟอร์รี่

4.1.2 โรงแรมและบังกาโฮ

ในปัจจุบัน มีโรงแรมและบังกาโฮอยู่ทั้งหมด 74 แห่ง ส่วนใหญ่เป็นประเภทบังกาโฮขนาดเล็กที่มีสภาพเหมือนกัน คือ เป็นกระท่อมเล็ก ๆ ใช้วัสดุท้องถิ่นเป็นหลัก ตั้งอยู่บริเวณริเวณชายหาด-รอบเกาะสมุย ห้องพักของบังกาโฮจะแบ่งออกเป็นสองประเภท คือ ประเภทมีห้องน้ำภายใน ราคา ค่าเช่า 60 - 100 บาทต่อวันกับประเภทมีห้องน้ำรวม ค่าเช่า 30 - 50 บาทต่อวัน บังกาโฮทุกแห่งจะมีบริการขายอาหารไว้บริการแขกที่มาพัก ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นอาหารสำหรับแขกชาวต่างประเทศ สำหรับโรงแรมนั้น จักอยู่ในประเภทโรงแรมชั้น 3 มีอยู่ 5 โรง ตั้งอยู่เฉพาะในบริเวณศูนย์กลางที่ตำบลอ่างทอง ราคาเช่า 50 - 100 บาทต่อวัน ที่ตั้งโรงแรมและบังกาโฮแสดงในรูปที่ ๒.4.2

ในขณะนี้ก็มีนักลงทุนหลายรายเข้ามาดำเนินการก่อสร้างสถานที่พักระดับมาตรฐานไว้บริการนักท่องเที่ยว โดยจัดสถานที่พักและบริการต่าง ๆ เช่นเดียวกับโรงแรมชั้น 1 ซึ่งช่วยให้นักท่องเที่ยวมีโอกาสเลือกสถานที่พักได้ตามความต้องการ

4.1.3 สถานบริการ

นอกจากบังกาโฮที่ตั้งอยู่ตามหาดต่าง ๆ ของเกาะสมุยแล้ว สถานบริการที่สำคัญก็ค่านการท่องเที่ยว อันได้แก่ ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก ศูนย์บริการข่าวสารการท่องเที่ยว ธนาคาร ที่ว่าการอำเภอ สถานีตำรวจและคลินิก บนเกาะสมุยจะตั้งอยู่บริเวณย่านศูนย์กลางชุมชนที่เรียกว่า บริเวณหน้าทอน ดังแสดงในรูปที่ ๒.4.2

4.1.4 ระบบการกำจัดขยะ

ปัจจุบันงานกำจัดขยะของสุขาภิบาลเกาะสมุย มีเจ้าหน้าที่ 6 คน รถเก็บขยะ 1 คัน ปริมาณขยะที่เก็บได้ประมาณวันละ 0.5 ตัน โดยนำไปกองทิ้งไว้กลางแจ้งในบริเวณพื้นที่ 3 ไร่ ห่างออกไปจากศูนย์กลางชุมชนประมาณ 2 กม.

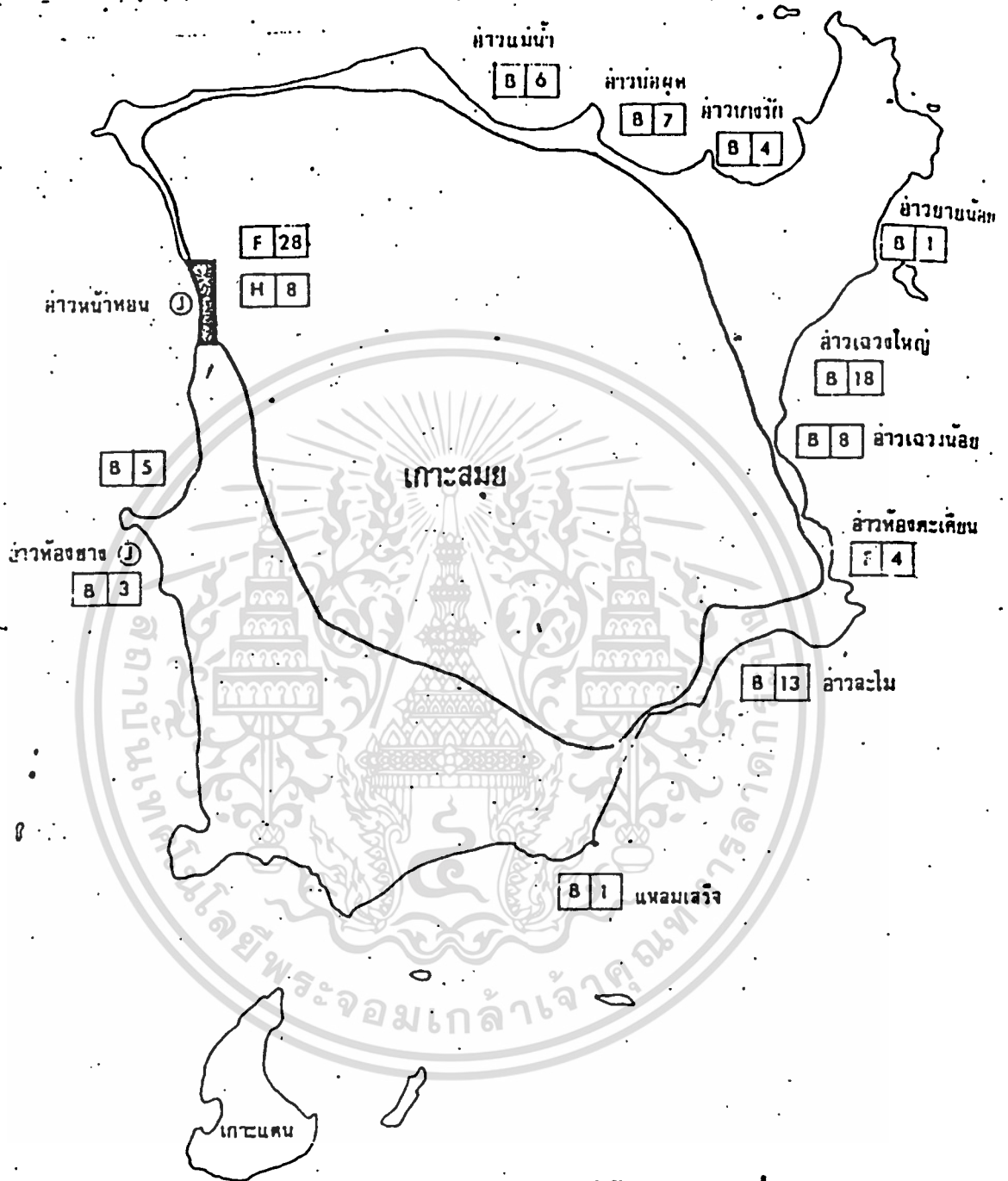
การกำจัดขยะในปัจจุบัน ยังไม่เพียงพอกับปริมาณขยะที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในช่วงวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ซึ่งเป็นวันที่มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาจำนวนมาก ทำให้เกิดขยะปริมาณมากนอกจากนี้ในบริเวณหาดต่าง ๆ ยังขาดการควบคุมดูแลในเรื่องการรักษาความสะอาด ซึ่งทางสุขาภิบาลเกาะสมุยจำเป็นต้องมีการศึกษาเพื่อแก้ไขปัญหานี้ต่อไป

รูปที่ ๓. 4.1 โครงข่ายถนน
สำคัญลักษณะ

- ถนนหลัก
- ถนนรอง
- ถนนซอย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ ๒. 4.2 จำนวนและที่ตั้งของโรงแรม, บังกาโล, ร้านอาหารและท่าเรือ
สำคัญๆ

- H โรงแรม
- B บังกาโล
- F ร้านอาหาร
- 5 จำนวน
- J ท่าเรือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวกที่ 5

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว

5.1 แนวทางการพัฒนาพื้นที่เฉพาะ: เกาะสมุย5.1.1 แนวทางการใช้ที่ดินโดยรวม

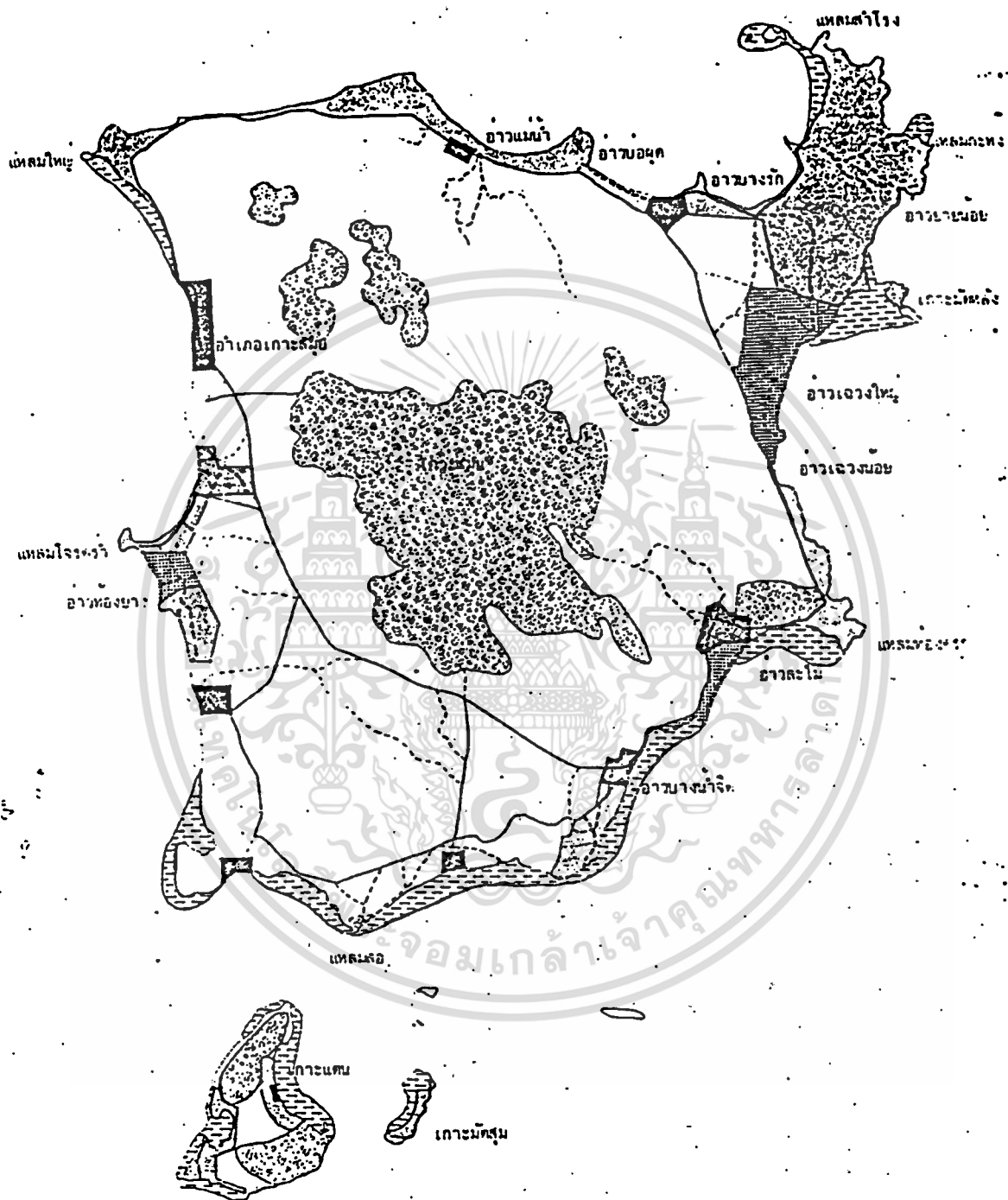
นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย มีจุดมุ่งหมายเพื่อการพักผ่อน ทากอากาศชายทะเลเป็นหลักสำคัญ พื้นที่ชายหาดเกือบทุกแห่ง จึงมีการพักผ่อนและกิจกรรมชายทะเลต่าง ๆ ซึ่งเป็นลักษณะของการท่องเที่ยวที่จะต้องพิจารณาในการพัฒนา โดยทั่วไป กิจกรรมของนักท่องเที่ยวในเกาะสมุยแบ่งออกได้ 3 ประเภท คือ การพักผ่อนตากอากาศ การพักผ่อนหย่อนใจ และการท่องเที่ยวแบบผจญภัย กิจกรรมทั้ง 3 ประเภท ออชมารูปแบบที่ซึกแย้งกันบ้าง ดังนั้น การกำหนดแนวทางการใช้ที่ดินจะสามารถช่วยแก้ปัญหาความซึกแย้งต่าง ๆ รวมทั้งเป็นแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวของเกาะสมุยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

แนวทางการพัฒนาการใช้ที่ดินเกาะสมุย สามารถกำหนดออกได้ 4 บริเวณ (ดังแสดงในรูปที่ ผ 5.1) คือ

- (1) **พื้นที่พัฒนาก้าวหน้า** คือ พื้นที่ที่ยอมให้มีการพัฒนาทางด้านการท่องเที่ยวที่มีกิจกรรมและบริการต่าง ๆ อย่างสมบูรณ์ได้มาตรฐานสากล ภายใต้กรอบที่กำหนดไว้ โดยให้มีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมน้อยที่สุด พื้นที่พัฒนาก้าวหน้า ได้แก่ บริเวณหาดเฉวง หาดละไม และบางส่วนของหาดท้องยาง
- (2) **พื้นที่พัฒนารวมชาติ** คือ พื้นที่ที่ยอมให้มีการพัฒนาทางด้านการท่องเที่ยวแต่พอสมควร โดยมีกิจกรรมและบริการต่าง ๆ อย่างจำกัด เพื่อคงรักษาสภาพธรรมชาติที่เป็นเอกลักษณ์ของเกาะสมุยให้มากที่สุด พื้นที่พัฒนารวมชาติ ได้แก่ บริเวณหาดแม่รำ หาดบ่อผุด หาดบางรัก หาดยายน้อย อ่าวท้องตะเคียน บางส่วนของหาดท้องยาง บางส่วนของเกาะแกน และเกาะมัดสุ่ม

- (3) **พื้นที่อนุรักษ์** คือ พื้นที่ที่ไม่ควรมีการพัฒนากันการท่องเที่ยวแบบถาวร แต่อนุรักษ์ไว้สำหรับใช้ประโยชน์ประกอบกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวพื้นที่อนุรักษ์ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ บนบก และ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าในทะเล
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ ๑๖.๖ แนวทางการพัฒนาการให้ถิ่นเกาะสมุย
สัญลักษณ์

- แหล่งชุมชน
- ศูนย์บริการด้าน
- ศูนย์บริการด้าน
- ศูนย์บริการ (ในเขต)
- ศูนย์บริการ (นอกเขต)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(3.1) พื้นที่อนุรักษ์นันทิก ได้แก่ ภูเขา ต้นน้ำลำธาร ฆ่าสจวน น้ำตก แหวมโซคหิน โดยเฉพาะ แหวมละไม ซึ่งเป็นที่ตั้งของหินคาหินยาย

(3.2) พื้นที่อนุรักษ์ในทะเล ได้แก่ บริเวณแนวปะการังเกือบรอบเกาะสมุย รอบเกาะเตนม รอบเกาะมัทศุม และเกาะเล็กเกาะน้อยทุกแห่งที่ไม่มีการถือครองที่ดิน เช่น เกาะมกแกง เกาะรวย เกาะมัทศลัส เป็นต้น

อย่างไรก็ตามในอนาคต พื้นที่อนุรักษ์เหล่านี้อาจเปลี่ยนแปลงเป็นที่พัฒนาชัรมชาติใบบ้างแต่ ควรมีคณะกรรมการจากหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องพิ จารณา

(4) พื้นที่เพื่อกิจกรรมอื่น เป็นต้นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ใช้ประกอบกิจกรรมอื่นๆ ได้แก่ พื้นที่เพื่อการเกษตรกรรม ชุมชน เป็นต้น

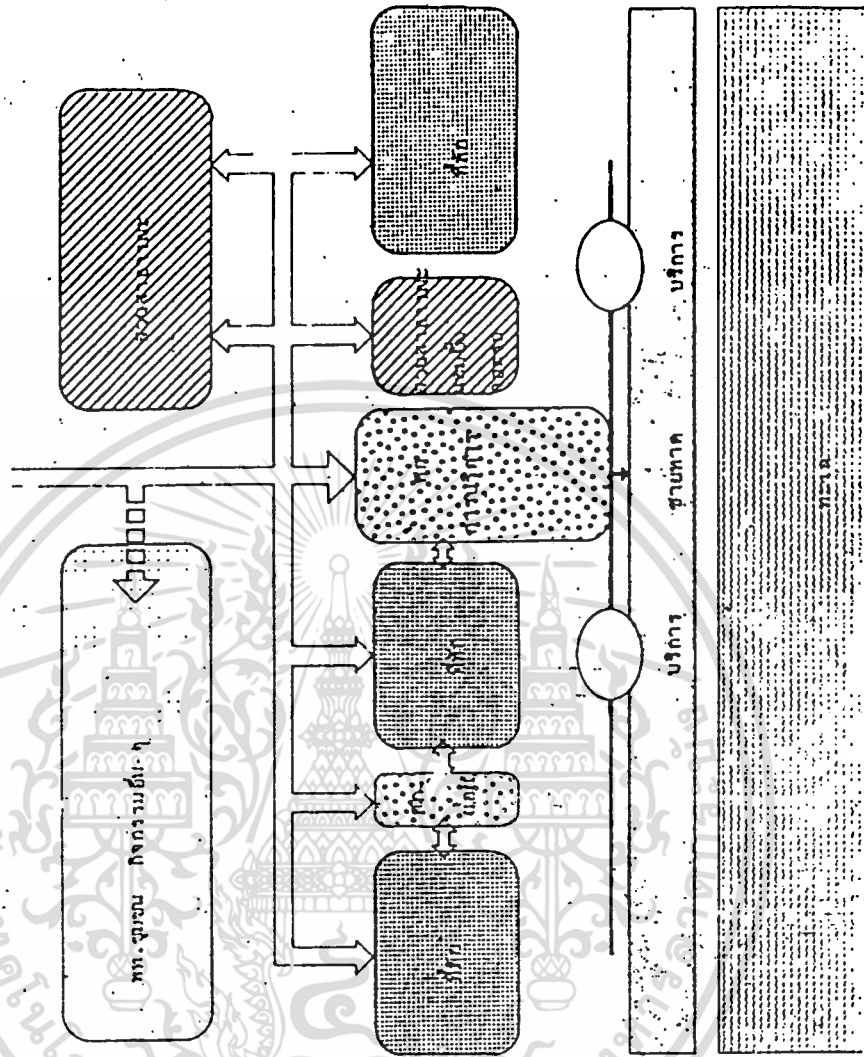
ดังนั้นควรกำหนดมาตรการสำหรับการควบคุมการใช้ที่ดินของเกาะสมุย โดยเฉพาะพื้นที่ 3 ปะเภทแรก จะต้องใ้รับการควบคุมโดยเฉพาะคณะกรรมการ

5.1.2 แนวทางการใช้ที่ดินพื้นที่ชายหาดพัฒนา

เพื่อให้การพัฒนาการท่องเที่ยวของเกาะสมุยเป็นไปอย่างเหมาะสมกับการใช้ที่ดิน จึงควรกำหนด แนวทาง การใช้ที่ดินบริเวณพื้นที่พัฒนาดังต่อไปนี้

- (1) กำหนดมาตรการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสม ตามบทบาทที่กำหนดไว้
- (2) จัดระเบียบเส้นทางสัญจรทางรถ และทางเดินเท้าภายในพื้นที่ ตลอดจนจัดส่วนอำนวยความสะดวก และจัดที่จอดรถสำหรับนักท่องเที่ยวแบบฉาบฉวย
- (3) จัดสร้างหรือสงวนไว้ซึ่งสิ่งแวดล้อมทางชรมชาติในพื้นที่พัฒนาและบริเวณใกล้เคียง
- (4) จัดส่วนเฉพาะสำหรับนักท่องเที่ยวพักผ่อน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวที่ เกี่ยวข้องที่สุด การพักผ่อนอาจมีหลายระดับ เช่น โรงแรม บังกาโลว์ และแคมป์ปิ้ง เป็นต้น
- (5) กำหนดศูนย์กลางการบริการของพื้นที่เพื่อรวมกิจกรรมให้เป็นสั้กส่วน
- (6) จัดสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน หรือกิจกรรมอื่นใกล้เคียง
- (7) กำหนดมาตรการควบคุมการปลูกสร้างอาคาร ได้แก่ การกำหนดความสูงของอาคารระยะ ห่างจากที่สาธารณะ กำหนดสัดส่วนที่เว้นว่าง เป็นต้น

รายละเอียดของการใช้ที่ดินแต่ละประเภท ควรพิจารณาให้เหมาะสมระหว่างพื้นที่พัฒนาที่ก้าวหน้า เอกสารนี้เป็นเอกสารที่เตรียมไว้สำหรับการขงเนินเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ ๕.๕.๒ แนวความคิดในการใช้หินหินที่ห้ขนาดก้าวหน้า

สัญลักษณ์

← เส้นทางเข้าพื้นที่

— ทางเดินเท้าหรือแนวคันไม้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และพื้นที่พัฒนาธรรมชาติ ซึ่งในแต่ละพื้นที่อาจประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ กัน กล่าวคือ

บริเวณพื้นที่พัฒนาก้าวหน้า อาจประกอบด้วย

- ศูนย์กลางการบริการ (ควรมีมากกว่า 1 แห่ง)
- ที่พักนักท่องเที่ยวประเภทอาคารถาวร
- ที่พักนักท่องเที่ยวประเภทแคมป์
- บริเวณกิจกรรม และกีฬา

- สวนสาธารณะ

- ส่วนบริการชายหาดและความปลอดภัย

- ชุมชนหรือกิจกรรมอื่น ๆ

- บริเวณสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และที่จอดรถ

ความสมบูรณ์ขององค์ประกอบเหล่านี้ขึ้นอยู่กับบทบาทและมาตรการควบคุมการใช้ที่ดินของแต่ละ

บริเวณ

รูปที่ ๕.2 แสดงแนวความคิดในการใช้ที่ดินบริเวณพื้นที่พัฒนาก้าวหน้า

ส่วนบริเวณพื้นที่พัฒนาธรรมชาติ อาจประกอบด้วย

- ศูนย์กลางการบริการ 1 แห่ง

- ที่พักนักท่องเที่ยวประเภทอาคารชั่วคราว หรืออาคารถาวรขนาดเล็ก ที่กลมกลืนกับสภาพธรรม

ชาติ

- ที่พักนักท่องเที่ยวประเภทแคมป์

- แนวพื้นที่สีเขียว

- ชุมชน สวนสาธารณะ หรือกิจกรรมอื่น ๆ

- บริเวณสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และที่จอดรถขนาดเล็ก

ความสมบูรณ์ขององค์ประกอบขึ้นอยู่กับบทบาท และมาตรการควบคุมของแต่ละบริเวณ

รูปที่ ๕.3 แสดงแนวความคิดในการใช้ที่ดินบริเวณพื้นที่พัฒนาธรรมชาติ

5.1.3 แนวทางการพัฒนาศูนย์กลางและชุมชน

แนวทางการพัฒนาชุมชนศูนย์กลางหลักของเกาะสมุย คือ บ้านหน้าทอน ไท่กล่าวไปแล้ว นอกจากนี้

เอกสารชุมชนบ้านหน้าทอนแล้ว การกำหนดการพัฒนาชุมชนอื่น ๆ รองรับซึ่งกันและกันเป็นลำดับ โดยพัฒนาให้เป็น
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศูนย์กลางบริการขนาดเล็กแก่พื้นที่โดยรอบ ไค่แก๋

(1) ชุมชนรอง ไค่แก๋ ชุมชนบ้านบ่อตุก และชุมชนบ้านหัวถนน

(2) ชุมชนทุ่งหา ไค่แก๋ ชุมชนบ้านแม่น้ำ บ้าละไม บ้านมายเก๋ บ้านห้องโตนค บ้านคลั่ง

งาน

ในการพัฒนาชุมชน ควรให้ความสำคัญตามระดับชุมชนก่อนหลัง และพยายามคงรักษาเอกลักษณ์
ต่าง ๆ ของชุมชนไว้มากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

ชวน เวชระแก้วและอุทิศ กงฐน, ทรัพยากรเพื่อการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมและหัตถกรรมที่บ้าน
อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี, รายงานการศึกษา
เบื้องต้น, 2526

วิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, สถาบัน. การศึกษาเบื้องต้นเพื่อกำหนดแนวทาง
แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี,
กรุงเทพฯ ๑ 2525

วิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, สถาบัน. แนวทางพัฒนาเกาะสมุยเป็นแหล่งท่องเที่ยว
เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี, กรุงเทพฯ ๑ 2526

วิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, สถาบัน. การเก็บข้อมูลเบื้องต้นเพื่อศึกษาระดับ
ตลาดการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเกาะสมุย, ธันวาคม
2524

จิรัชภา ช่างเรือน, ม.ร.ว., ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อรูปแบบของศิลปวัฒนธรรมประเพณีและ
นาฏศิลป์จตุรสารการท่องเที่ยว, ปีที่ 1, ฉบับที่ 3, เมษายน
2525

นิคม มุสิกคามะ, กุลทัตธาดา จันทร โพธิ์ศรี, มลรัตน์ กั้วมาเจริญ, วิชาการพิพิธภัณฑ์, สำนักพิมพ์
ท.ว.ท., 2521

FRED LEWSON AND MANUEL BARD-BOVY. TOURISM AND RECREATION DEVELOPMENT, A
HANDBOOK OF PHYSICAL PLANNING. CBI PUBLISHING
COMPANY, INC. C 1977

PACIFIC CONSULTANTS INTERNATIONAL, TOKYO; DESIGN 103 LTD., BANGKOK MASTER
PLAN & FEASIBILITY STUDY TOURISM DEVELOPMENT
OF PHUKET, MARCH 1979

JAPAN INTERNATIONAL COOPERATION AGENCY, PATTAYA TOURISM DEVELOPMENT DECEMBER

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ภายในปี 1977. การศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

PROGRESSIVE ARCHITECTURE, MUSEUM OF ART, NOVEMBER 1962

ARCHITECTURE RECOR 1), MUSEUM OF TODAY, JULY 1972

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อภิธานศัพท์

นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการศึกษานี้

1. ทรัพยากรมรดกวัฒนธรรม หมายถึง แบบแผน เนื้อหา วิธีการหรือวัตถุสิ่งของที่
เกิดจากการสร้างสรรค์ของมนุษย์ ทั้งที่เคยมีในอดีตและที่สืบทอดมาถึงปัจจุบัน เช่น โบราณวัตถุสถาน
หัตถกรรมพื้นบ้าน การละเล่น ประเพณี วิถีชีวิตของประชาชน ทั้งที่ปรากฏอยู่และที่มีเรื่องราวกล่าว
ถึงอยู่
2. ศักยภาพของทรัพยากรมรดกวัฒนธรรม ในที่นี้หมายถึง คุณลักษณะอันมุ่งถึงความพร้อม
และเป็นไปได้ในการฟื้นฟู เผยแพร่ และพัฒนาให้เป็นประโยชน์แก่การศึกษาและการท่องเที่ยวได้
3. สถานภาพของทรัพยากรมรดกวัฒนธรรม หมายถึง สภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันในแง่ของ
ลักษณะ เอกลักษณะ แหล่งที่ปรากฏ การกระจาย ความมากน้อย การสืบทอดและคุณค่า
4. พื้นที่สำรวจ หมายถึง พื้นที่ในเขตตั้งแต่ชุมพร สุราษฎร์ธานี ถึง นครศรีธรรมราชซึ่ง
กำหนดเป็นบริเวณสำรวจข้อมูลทรัพยากรทางวัฒนธรรม เพื่อการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้น
บ้านเกาะสมุย
5. พื้นบ้าน หมายถึง สภาพการยอมรับ การถือปฏิบัติกิจกรรมสิ่งของวิถีการที่การประเพณี
กันโดยทั่วไปในหมู่บ้านของท้องถิ่นนั้นๆ
6. ชุมกิจวัฒนธรรม หมายถึง กระบวนการจัดการกับทรัพยากรมรดกวัฒนธรรมให้เกิดประโยชน์
ทางเศรษฐกิจและการศึกษาแก่คนทั่วไป ทั้งเจ้าของวัฒนธรรมและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยการจัดการ
นั้นๆไม่ทำลายคุณค่าและเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมเดิม